

3 1761 04463 9110

بعض تصحيحات

(١)

٦ نجی صحیفهده اسمد مخلص پاشا مرحومك مضبوط دیوانچهسندہ اولیان

بز قهر غم دهر ستمکاره آشدق

مصراعى یرینه سهواً سلیمان نجی نك شو مطلعى یازلمشدر

حساد دهرک اتمه نظر کفتکوسنه

شیر التفات ایدرمی کلابك غلوسنه

(٢)

خواجه راشد افندی مرحومك ترجمهٔ حالنده ٣٤٧ نجی صحیفه نك ایکنجی سطری باشنه

١ - اشارتی وضع اولنه رق حاشیهده « تقویم وقایع » غزته سنك شو عباره سی عیناً یازیله جق ایکن سهواً یازلامشدر .

« محروسهٔ ادرنه مدرس لرندن سابعهٔ علم الدین مدرسه سی علمای اعلام و سخنوران »

« بنامدن دیار بکری السید محمد راشد افندی به عواطف علیه شاهانه و عوارف سنیهٔ »

« پادشاهانه دن سنهٔ آتیه رجب الفردی غره سندن ضبط ایلک اوزره با اشارت علیه بلاد »

« دوریه دن عینتاب قضاسی توجیهیله مظهر عاطفت و نوال و شهر سابق مز بورک اون »

« دردنجی کونیه مورخ امر شریف اعطاسیله محسود الامثال بیورلمشدر . سنه ١٢٥٤ »

تقویم وقایع عدد ١٦٧

(٣)

حاجی راغب بك افندی نك ترجمهٔ حالنده ٣٦٥ نجی صحیفه نك - ٢ - اشارتیله

حاشیهسندہ عثمان افندی حقتده ابو بکر افندی حضرت تلی نك برادری و ١١٩٦ سنهسندہ

آمد مفتیسی بولندی عباره سی سهواً یازلمش اولوب نزد حقیرده موجود عرفی دیوان نك

ظهرنده مشارالیه عثمان افندی نك خط دست عالی لریله اولان عباره عیناً شودر .

« من كتب الفقير اليه عن شانہ عثمان المفتي بمدينة آمد »

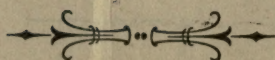
« ابن ابو بکر افندی العریف بکوجک احمدزاده عفی عنهم سنه ١٢٠١ »

وفاتندن دوت سنه صكره ١٢٦٧ سنهسى شوالنك يكرمنجى كوني تلوده عزم بقا ايلدى .
 مخاديم كرامندن شيخ عبدالرحمن ولى الله والدينك حياننده ١٢٤٠ سنهسنده ارتحال
 ايدرك « فشيخ حى سقاده الله سنه ١٢٤٠ » تاريخ واقع اولمشدر . ديكر مخدومى شيخ
 ابراهيم عارف الله پدرلرندن صكره شيخ بزرگوار اولهرق ١٢٨٣ سنهسنده وفات ايلدى .
 اشبو تذكرة مزك تاريخ ختاجى اولان ١٢٩٦ سنهسنده موقع آبا واجدادنده شيخ
 با احترام اولان شيخ حمزه افندى زمزم الحاصه دن متولد اولميوب شيخ ممدوح حضر تيرينك
 ديكر حرم عاليلى اولان صالحه خانمندر .

مشارليها زمزم الحاصه حضر تلى علمه عارفه عابده زاهده وليه ايدى . توحيد و مناجاته
 دائر اشعار عربيه محى الدين بسدانه لى كيره در . اشعارى لطافتده آب زمزم و ابياتنك
 هر برى متانتده برر بيت محكمدر . شو منظومه بسطاميانه لرينك تسطيره له تذكرة مزى
 ترتيب ايلرز .

واسقيتنى	والخطبات	السبى امرتى	بالمجاهدات
وزورتنى	كعبة المقامات	واعطيتنى	هممة للمرتبات
وتجليت على	تجلى الخفيات	السبى اعطيتنى	عطية كبيرة
لا تعززت على	احد من المخلوقات	السبى قد تعززت على	بعزة
وما فيها من	جميع الملائكات	انا انظر العرش	والكرسى معاً
وجميع الخلق	فى النوم غافلات	السبى وعدتى	وعدة خفية
وانت فوق العرش	والسموات	انا اجاهد فى	رضائك وانست
وارتفعت فى	اعلى المرتبات	انا قد توهمت	وجودى
تجرى من تحتها	الانهارات	السبى قد زورتنى	جنة عدن
وانجمعنا مع	الانبياء بالمرافقات	واعطيتنى	قصرأ بلا كيفية
وعالية على	اعلى العاليات	انا (زمزم)	الخيفة خاصة
قد اعطانى ربى		هممة عالية	
لامثلها		تجد بين المخلوقات	

برنجى جلدك صوكى

حضرتلرندن قرائته ابتدار ايدرك خاندان جليل العنوانلرينه مخصوص اولان ذكا و نجات
غره جيننده انجلا پيرا اولديغندن آزوقته حائر خوارق كالات اولهرق عربى اشعار
حيرت بخشا انشادينه باشلامشدر .

بعده عمجه زاده لرى شيخ ممدوح ابن شيخ عبدالرحمن ابن شيخ عبدالقادر ابن شيخ
اسماعيل فقيرالله حضرتلرينك حباله ازدواجنه داخل اولهرق شيخ عبدالرحمن ولى الله
و شيخ ابراهيم عارف الله نام و عنوانى ايكي مخدوم فاضلى ظهوره كلدى .

دائما عبادت و تقوى ايله مشغول اولدقلى كى مخدوملى مرتبه كماله ايردكن
سكره آرتق عبادت و تقوادن اصلا كوز آچامش و سجاده طاعتدن قالماش
اولديغندن مرتبه ولايته قدم باصمشدز . و واقع اولان استرحام عصمتپناهيلرى اوزرينه
زوج مكرملى صالحه خانم نامنه ديكر بر مخدره ايله ازدواج ايلمشدر .

زمزم الحاصه حضرتلى جذبات رحمانه مستغرق اولهرق بر كون زوج محترمنه عائد
اشيائى تفريق ايلدكن سكره بتون ماملكتنى فقرايه تصدق ايتدirmش و كنديسنه لازم
اولور فكريله اlob كوتورمدكلرى اشيائك كيمنى قيرمش و كيمنى سوقاغه آتمشدر .

بو جذبه عاليه نك ابتدارلنده زوجلى شيخ ممدوح حضرتلى سس چيقارمامش
ايسه ده سكره لرى بر كون آرتق بويله يامامسى تبليغ ايلدكده بويله يامامق نيم المده ميدره
شو قدركه نيم شو جذبه عجبمه مك ختام بولسنة از بر مدت قالدى . آندن سكره صره
سزه كله جكدر سز كنديكى دوشونكز جوابى و يرمش و بك چوق خوارق و عجائب
ظهورندن سكره فى الحقيقه اوچ ماه ختامنده زمزم الحاصه حضرتلى عالم صحوه كلهرك
آندن سكره شيخ ممدوح حضرتلى جذبات الهيه به مستغرق اولديغندن زمزم الحاصه نك
زمان جذبه لرنده اجرا ايلدكلرى ترك علايق ماسوا معامله نك تمامى اجرا ايدرك غشى
و نالان بر حالده اوچ ماه امرار اوقات استغراق ايلمشدر .

شيخ ممدوح حضرتلى دفعاتله شهر مزه كلهرك عموم اهالى مملكت وجود عاليه
تبرك ايتمشدر . از جمله استاد اكرم مزه محمد شعبان كامى افندى حضرتلى نقشبندى
طريقى مشار اليه شيخ ممدوح حضرتلرندن اخذ ايتمش و حق عاليه لرنده بعض مدحيلر
انشاد ايلمشدر .

ايشته بو ائثارده زمزم الحاصه حضرتلريده نسوان فضله مملكتدن آتية الترجمة
خديجه عفت و راحله سمرى خانم لرله صحبت و مشار اليها حضرتلرندن اخذ فيض و بركت
ايلديلر .

زمزم الحاصه حضرتلى تام طقسان ياشنه واصل اولديغى حالده زوج مكرملى نك

ایشته شو وثیقه بزم بالاده تحریر ایلدیکمز کبی صاحب ترجمه علی زاری افدینک
اصلی سورچیلی عشیرتدن اولدیغنی اثبات ایدر .
(زاری) امضاسنک (رازی) ایله نقطه منازعه سی مجموعه نرده اکسیک اولمبور . شو
غزل بلیغ زاده طبع عالیبری اولان آناردندر .

علاقدر عقال پای سیری مرد دانانک ره پروازینه سد اولدی برسوزن مسیحانک
اولورمی یاک طینت راغب دوشیزه دنیا مه کنعانه کلدی لکه عشقندن زلیخانک
دلیلی خضر اولورسه کم نصیبک بهر ددار اولمز نشان بولدی ای دل سکندر آب حیوانک
ثباتی منعدم اسبابه باش قوشمزم مجردل ندر رجحانی کشکول کدادن تاج کسرانک
خدیبو انس و جن و باد ایکن ملکندن ای (زاری)
ید حکمنده آخر بر عصا قالدی سلیمانک

زمزم خانم

« زمزم الخاصه » نام و عنوانیله موسومه عرفای مخدرات نسوانیه دندر . والد عالیبری
شیخ مصطفای ثانی آنک پدری شیخ عبدالقادر آنک پدری پیشوای محققین قدوه
کملین شیخ اسماعیل فقیرالله حضرتلریدر . شیخ ابراهیم حقی حضرتلری کبی بر فاضل
کالات پیرا مشهور معرفتنامه لرینی شیخ اسماعیل فقیرالله حضرتلری نامه تألیف و سلسله
انساب علیه و مناقب جلیله لرینی آنده مفصلاً بیان بیورمشدر . [۱]
مشارالیه شیخ اسماعیل فقیرالله حضرتلری ۱۱۴۵ سنه سنده دیار بکر ولایتنه تابع
سعدر قصبه سنک بر ساعت قدر جوارنده تلو قریه سنده عزم عالم لاهوت ایدرک یرینه
مخدوملری شیخ عبدالقادر حضرتلری قاعد اولدی . بو ذاتکده ۱۱۶۵ سنه سنده وفاتی
حسبیه آنک مخدومی شیخ عبدالرحمن خادم فقیرالله خلف اولدی . « فهو خادم فقیرالله
سنه ۱۱۹۲ » تاریخی و جهله ۱۱۹۲ سنه سنده مشارالیه شیخ عبدالرحمن دخی اجمال
انفاس حیات ایتمکه یرینه شیخ مصطفای ثانی قائم اولدی . ایشته بو شیخ مصطفای ثانی
حضرتلری صاحبه ترجمه زمزم خانمک پدر عالیکهرلریدر « سقی خمر البقالبالله سنه ۱۲۱۲ »
تاریخی ناطق اولدیغنی اوزره ۱۲۱۲ سنه سنده وفات ایتشدر .

مشارالیه زمزم الخاصه حضرتلری ۱۱۷۷ سنه سی شوانک یکرمنجی پنجشنبه کونی
دنیا به ککشدر . صلاح حال ایله معروف و کشف کرامت ایله موصوف ابراهیم حقی
[۱] ابراهیم حقی حضرتلریک قطب العارفین شیخ اسماعیل فقیرالله حضرتلری حقنده عربی العبارة
« کتاب الشمائل » اسمنده بر تألیف عالیبری دها واردر .

نابی رهاوی [۱]

آکسون باده بی رنگ و بوی مجلس وحدت که بار منت صهبان آزاد اولدیغم یردر
راغب پاشا صدر اعظم

آکسون دشت دهشتزار بی پایان ناکامی که صد مجنونه استغناده استاد اولدیغم یردر
قبوری زاده رحمی هوایی مخلصیه

آکسون اهل جاهک صّره صّره و یردیگی بخشش هوایی حرص ایله ککرده تعداد اولدیغم یردر
زاری صاحب ترجمه

آکسون گوشه میخانه کیم شاد اولدیغم یردر آیغن بوس ایدوب ساقی نک ارشاد اولدیغم یردر
فتیحی زاده سعدالله سعید آمدی

آکسون دخمه افراسیاب وصلت دلدار که مرصود طلسم کلک رصاد اولدیغم یردر
امیری جامع الحروف

آکسون بزم وصل لیله معراج اندیشه جهان زنداننک قیدندن آزاد اولدیغم یردر
عونیی یکیشهری ردیف دیگر

آکسون پایمال اولدقلم کوی دلاراده مثال مور ایکن عونیی سلیمان اولدیغم یردر

مشار الیه کامل فاضل منشی شاعر بر ذات ایدی . تذکره شعرا من بر معتاد بو ذاتی
دخی یازمیورلر یالکیز تذکره رامزده شو قدر جق بر عباره کوریلپور .

« نام جلیللری علی در . مدینه دیار بکر مضافاتندن ماردین نام قصبه کزیندن »
« ظهور ایشدر . اشعار آبداره پر اقتدار شعرای عصر عزمزدن نازک طبیعت بر شاعر »

« پاکیزه تعبیر اولغله تحریر و آوازندن بر بیت عالیلری تسطیر اولندی . »
رامز افندی شو عباره سنده هر تقدیر ماردین قصبه سندن ظهور ایلدیکنی کوستریبور

ایسه ده مشار الیه زاری افندینک برغزلی معاصریندن و خواص احباسندن عبدالغفور لیب
آمدی حضرتلری تخمیس ایلمش و درون دیواننده تخمیسک بالاسنده عیناً شو عباره بی

قید ایشدر .

« زاره لی زاده فیض الله پاشانک کاتب دیوانلری سورچکیلی علی زاری افندینک انشاد »
« ایستکلری غزله اولان تخمیسدر »

[۱] نابی مرحوم شو غزلی عبدی پاشایه نظیره اوله رق انشاد ایلدیکی

آکسون کفته عالمسند عبدی پاشاکیم

نظیر ایتمکده وقف حیرت آباد اولدیغم یردر

پیتندن آکلاشلمقده ایسه ده مشار الیه عبدی پاشانک غزلی هنوز مشهور من اولامشدر .

حرف زا

زاری

نام عالی‌تری علی‌در . دیار بکره اون ایکی ساعت مسافه‌ده بولنان صاور قصبه‌سی اطرافنده واقع سوزکچی عشرتندن ظهور ایشدر .

اوائل حالنده ماردين قصبه‌سنه کیدرک تحصیل علوم و کجالات ایلش واندن دیار بکره کلهرک بعض وزرا خدمته داخل اولمشدر .

۱۱۶۰ سنه‌سنده رتبه سامیه وزارتله سیواس والیسی اولان زاره‌لی عثمان پاشا زاده محمد پاشایه دیوان کاتبی اولمش و پاشای مشار الیه ۱۱۶۳ ده طربزون ۱۱۶۴ ده و دین ۱۱۶۵ ده ثانیاً سیواس والیسی اولدوقده زاری افندیده مشار الیهک خدمتندن آیرلامشدر .

۱۱۶۷ ده زاره‌لی زاده محمد پاشانک وفاتی اوزرینه زاری افندی مبتلای کریه و زاری اولمش ایسه‌ده زاره‌لی ایله زاری‌نک یکدیگرینه اولان مناسبتندیمدر ندر بودغه وزیر مشار الیهک برادری اولوب سیواس محصلی بولنان زاره‌لی زاده فیض‌الله پاشانک خدمت کتابتده اتصال ایشدر . پاشانک برطاقم اشقیایی تأدیب ایشمنه مکافاة ۱۱۷۱ سنه‌سنده بارتبه وزارت سیواس والیسی اولمش اوزرینه زاری افندی‌ینه مسرور و خندان اولمش و ۱۱۷۴ سنه‌سنده پاشانک دیار بکر والیکنه تحویل مأموریت ایشی حسیله کمال سرور ایله وطنه قاوشمشدر . پاشای مشار الیه ۱۱۷۵ ده وان بعده بینه سیواس و ۱۱۷۶ ده تکرار وان و ۱۱۷۸ ده ثانیاً دیار بکر و ۱۱۸۱ ده قونیه و ۱۱۸۲ ده حانیه و سنه مذکوره جمادی الاولنده آناطولی والیکلرینه تعیین اولمش و بو مناسبتله جناب زاری‌ده شو مملکتله عزیمت و بو وسیله ایله سیر و تماشای بلدان و ممالک ایشدر .

سنه مذکوره‌ده مشار الیه فیض‌الله پاشا بغداد سرعسکری معیتنه مأمور اولمش ایسه‌ده عزیمتی خصوصنده سرد ایلبیکی معذرت نزد دولتده قرین قبول اولدیغندن ۱۱۷۳ رجبنده رفع وزارتله دیمتوقه‌یه اعزام ایلمش و زاری افندیده ایشندن آیرلامشدر .

۱۱۷۴ سنه‌سنده پاشانک وقوع وفاتی اوزرینه آرتق وزرا خدمته صورت تمایل کوستر مکسزین کریه وزارت ایله آمد شهرینه کیش و ادبای مملکتله اوقاتگذار معاشرت اولدیغی حالده ۱۱۹۰ حدودنده عازم سمت بقا اولمشدر .

بعض مشاعرهنسندن بر قاچ بیت تحریر اولتور .

نظمی آمدی

چونکہ کیردم دلربا مهوشلرک بازارینه نقدجان صرف ایلرم تا کیم اولونجه کامیاب

رضا یکیشهری آمدی

اشتیاق تاب حسنک باعث سهران اولور خواب کورمز چشم حسرت تا طوغنجه آفتاب

صاحب ترجمه روشنی آمدی

نائیل اولمز حق وعدل اهلی نگاه رغبتہ چشم انسانیت آخر زمانه کلدی خواب

جامع الحروف امیری آمدی

وقت وصلت بشقه بر رونق بولور سودای دل نوبهار ایامی یالذلزل سحابی آفتاب

اصیل ، نجیب ، خلوک ، ظریف ، کتوم بر ذات اولوب ربیع عصر دن متجاوز
درس عادتده و طونه و بغداد کبی بیوک ولایتلرده بولنه رق بر چوق اشراف و اعظم ایله
مصاحبت و معاشرت ایلدیکندن نزاکت و ظرافت و اصلتته بر رونق دیگر علاوه ایدن
کار آزمودکان روز کاردن حسن خط ایله سرفراز و سلیقه کتابتلهده امثال و اقراندن
ممتازدر [۱] لسان مادرزادی اولان ترکیجه دن بشقه عربی فارسی کردی لسانلریله تکلم ایدرلر .
بومحرر حقیر ، خلوصه دائر اوله رق یازدینی مکتوبدک اسلوب بیاننه دل داده اولدیغمدن
کندیلمی زيارت ایچون رسومات نظارتنه کیتدکجه او قبیل مسوده لر نی ایستر و مطالعه
ایدرم بی اختیار لسانمدن صادر اولان تقدیرلره کمال تواضعی حسیدیه الفاظ ایله مقابله ایتمیوب
تبسم ظریفانه ایله جواب ویررلر .

شو غزلی انشته لری بولان استاد اکرمز محمد شعبان کامی افندی حضر تریله مشترکاً
انشاد ایلدکلرندن استاد مشارالیهک ۱۲۸۰ سنه سنده طبع اولتان دیوان فاضلانله رنده دخی
موجوددر .

کامی	دخل ایدردم بی محابا بلبل شیدایه بن	شمدی دل ویردم اورلدم برکل رعنایه بن
روشنی	بسته تار سیاه زلفک اولمشدر کوکل	اختیارسز دوشمشم ظالم یمان سو دایه بن
کامی	محرم اولسم بزم خاص وصلت جانانه یه	نیم نگاه ایتم اودمده جنت الماوا یه بن
روشنی	آستان دولت دلداره چونکه باش قودم	ایتم اصلا سرفرو ادنا دکل اعلا یه بن
کامی	تسلیلته ضبطه قادر اولدم قیس دلی	یوقسه پابند جنون اولمز ایدم لیلا یه بن
روشنی	آفتاب همت پیر ایله (روشن) پرورم	
کامی	(کامیا) پرتو نثار اولسم نوله دنیا یه بن	

[۱] رسم عالیبری همشیره زاده لری سالف الترجه احمد خیالی افندیکنک ترجمه حائنده ۳۱۹ نجی
صحیفه ده اولان لوحه تصاویرده ۷ رقمه موجوددر .
رسملری اخذ اولندی بی وقت سن والاری آلتش راده سنده ایدی .

سنة دن متجاوزدرکه مأموریت مذ کوردهه ایفای حسن خدمت ایلکده بولمشدر .
شعر ایله معارفه سی و اوائل حالنده بعض اسلاف و معاصرین ایله مشاعره سی واردر .
بولوحه نظائر آندندر .

قانونی سلطان سلیمان خان

لعل جانخشک براقدی آب حیوان ایچدی خضر آنک ایچوندر کورنمز خلقدن ایله حجاب
سلطان احمد خان اول

قطره نور چینکدر حییا آفتاب چرخ چارم اولمز آنک تابنه اصلا حجاب

شهزاده بایزید مخدوم قانونی سلطان سلیمان خان

آتش مهر رخکله بغریمی قیلدک کباب حسرت جام لبکله اشکمی ایتدک شراب

حضرت کاشفی آمدی

اول آخر امر ونهی بیلدک ایچوندر ایشت وحی ایله پیغمبره حقندن کان فضل و خطاب

خیالی مخدوم حضرت کاشفی آمدی

ای خیالی غم یه منکرلرک تشیعنه پرورش قیل ایی یاوز دیمه مانند سحاب

شیخ مصطفی صنی آمدی

نیم نکهه التفاتک مرده دل احیا ایدر بنده کتر نوازک بهره سیدر فتح باب

مشهور نسیمی بغدادی آمدی

ای یگاغک حسرتندن چنتک قلبنده نار وی دوداغک شربتندن کوثرک عینده آب

خلیلی آمدی

ای جمالک شمسنگ هر ذره سی بر آفتاب نوری آندن اخذ ایدر لر آفتاب و ماهتاب

شیخزاده ابراهیم حفید پاشای آمدی

عشوه عشرت مجلسین آماده قیلمش شیوه جام نرکس فتانی اول مهاره نک مست و خراب

شیخزاده عثمان نوری پاشای آمدی

سن اوשמع بزم یکتاسنرکه ایستر دایما وجه پاککدن مه و مهر ایلیه نور اکتساب

رفیع آمدی لیب زاده

می لبکدن نشوه آلمش کیف ویرمش ساقیه ساقی جامه نقل ایدوب جام ایله رندا اولمش خراب

عزیمی آمدی

فیض آلان شمعی جهانده بی حیا درای کولک مطلبندن آدمی محروم ایدر شرم و حجاب

چارسوی همتی کوردم بقاشی بی بها هپ دروغ آمیز بایع ، مشتری اهل ریا
 بک کساد اوزره متاع صدق نیت (رمزیا) کم بها اولسه نوله کالای شعرك ای (ضیا)
 قدر اشعار ایله بز مغدور ومعدورلدن

روشنی

حضرت کلشنی قدس سره الغنی سالانه سندن و دیار بکر مجلس اداره اعضاسندن
 مرحوم حاجی صالح افندینک مخدومی حاجی بکر روشنی افندیدر
 ۱۲۴۴ سنه سنده تولد ایلدی . حسن و جمال و ملاححت و خصالده زماننک یوسنی ایدی .
 خانهلری قربنده جامع الاسود مدرسه سنده درس کورمش و ۱۲۶۱ سنه سنده استاد
 اکر ممز حافظ محمد شعبان کامی افندینک درسعادتن عودتلری اوزرینه استاد مشارالیه دن
 تحصیل کالات ایلمشدر . ۱۲۶۳ سنه سنده خطوط متنوعه دن مأذون اولدی .
 ۲۶۵ ذی القعدده سنده دیار بکر ایالتی تحریرات قلمی میضلکنه کیردی . ۲۶۷ سنه سی
 رجبنده استعفا ایدرک درسعادته عزیمت ایلدی .
 عداله سلطان حضر تلرینک کتخذالقلری کتابته تعیین اولنه رق یدی سندن متجاوز
 ایفای حسن خدمت و بو ائنده حجاز مغفرت طرازه عزیمتله ایفای فریضه حج و زیارت
 ایتدی . ۱۲۷۵ محرم الحرامنک اوچنجی کونی مجلس معارفده بعد الامتحان مکتوبی
 مالیه خلفانی سلکنه التحاق و ۱۲۷۹ سنه سی رمضان شریفنده طونه ولایت جلیله سی
 رسومات نظارتی محاسبه باشکتابته ارتقا ایلمشدر . اوراده تاهل ایدرک اشرف محلیه دن
 برزانه داماد اولمشدر . ۱۲۸۴ سنه سنده بالاستعفا یگرمی سنه لک برغیوبندن صکره
 مملکته عودت ایلدی . بر ییچق سنه قدر مملکتنده اقامت و اول ائنده بغداد والیکنه
 تعیین اولنان مدحت پاشا حضر تلری دیار بکره کلهرک طونه ولایتنده اولان معارفه قدیمه
 حسیبله بغداده کوتورمش و ۱۲۸۶ محرمی اواسطنده بغداد ولایت جلیله سی اوراق
 مدیری اولمش و ۱۲۸۸ شعباننده ولایت مشارالیه دفتر خاقانی مدیر معاونلکنه تحویل
 مأموریت ایتمش و سنه مذکوره رمضاننده متمولان اشرافدن اولان پدیری کلشنی زاده
 حاجی حافظ صالح افندی دیار بکرده وفات ایلدیکی کندیلرینه تبلیغ اولمغله ۱۲۸۹ سنه سی
 ربیع الاولنده بغدادده کی مأموریتندن بالاستعفا دیار بکره کلشدر .

۱۲۹۰ سنه سی رجبنده بیک بشیوز غروش معاشله دیار بکر رسومات نظاتی تحریرات
 باشکتابته تعیین اولنمش و آرتق دیار غربنده کشت و کذاردن بجانب و معاش مذکور
 قناعت ایدرک اشبوتذکره مزک تاریخ اکمالی اولان ۱۲۶۹ سنه سی اواسطنه قدر آلتی

کبیره مشهور من اولمشدرکه مشارالیه رمزی افندیکنک بو مجموعده مندرج اولان آناری دیوان اشعار اولمغه متقاربدر غزللرندن بشقه برچوق تخمیس عالیبریده واردر برغزل استادانه لریله صدر اسبق کورجی یوسف ضیا پاشانک غزللرینک تخمیسنی درج ایله اکتفا ایلرز .

بشمیدیک ای دل وطن اولدیینه طاغیر بکا
 مهر حسنی روشن ایتدی ظلمت اندوهمی
 یار ایچون بن آغلام حسرتله یار آغلا بکا
 کورنه خوب اولدی کوکل شمدنکروچاغلا بکا
 کیمسه صارمن یاره می دلبر کلور باغلا بکا
 ایسته م طاغیرده کی بايقوش کی ویرانه می
 مسکن اولمق خوش کلور بلبل کی باغلا بکا

دل اوچنوندر کز صحرالری لایلا ایچون

(رمزیا) اسمردیلرسم راست کلور آغلا بکا

تخمیس غزل صدر اسبق یوسف پاشا

بزرکه مهجورز وطندن غمله محصورلردن
 نقش چرخ بی وفادن قلبی مکسورلردن
 صائمکز آرایش دنیایه مغرورلردن
 جام اندوه فلکدن شمعی مخمورلردن
 یعنی بزم دلربادن دور ومهجورلردن

برجهاد اکبر اولمش نفس ایله ایتمک غزا
 اهل دل جیش قضایه فتح ایدر باب رضا
 قلمه تنده آنی محبوس ایدوب ویرمک جزا
 بربرین تعقیب ایدوب کلمکده در سنک جفا
 هر طرفدن خاطری ناشاد ومکسورلردن

کاتب صوفی طبیعت خط لا الا بیلور
 حال اسرار دلی نه شیخ ، نه ملا بیلور
 صائمه لا کن وصف حام ایمی املا بیلور
 دور ناساز فلکدن چکدیکم مولا بیلور
 کرچه بز اقبال ایله علمده مشهورلردن

دیده عبرتله دهرک حاله قیلم نظر
 بونه حکمتدرکه ایلر جوهر عقلم ضرر
 جاهلی مسرور ایدر اهل کالی دربدر
 طالع تحریر ایدنجه خامه صنع قدر
 غالباً سردقتر هجرانه مسطورلردن

کرچه اول کوکلمز مألوف ایدی دنیالره
 واقف اولدق نکته (اللیلة الحلی) لره
 کنج غمده شمیدیک یاداشدر عنقالره
 سرفرو ایتمز ایکن دنیا ایچون اعلالره
 شمعی ادنایه مماشات ایله مجبورلردن

جان آتوب سلطانه مافی الضمیرم سویلدم
 یوله در خط جینم بحر غمده بویلدم
 وصف حام عرض ایله چوق کفتسکولر ایلدم
 بن بو چرخه نیلدم بیلمم نه تقصیر ایلدم
 کیم یاننده حالیا مقهور ومنفورلردن

راغب آمدی

لطف ایدرسک شول دهان درفشانکدن بیور گوشه ابرو ایله صالمه بزى ایملره
فردی آمدی

کوشه دلدن سرمو کالک دور اولمسور اول دکلی دوش ایدن شیدا دلی سودالره
کامی آمدی

عاشقه روی غضب کوسترمه چامه ابروان آفتابم کیرمه لطف ایت ابر استغزالره
حامی آمدی

بولکه صرف ایتدیکم هب نقد اشک دیده در وارمیدر ای مه ایچنده پاره سی برکیمسه نک
رمزی آمدی

دهر فانی نک شراب نا کوارین رمزییا نوش ایدن البت اولور یچاره سی برکیمسه نک
عزیمی آمدی

کل رخنده نشئه میدن دکدر آب وتاب خون دلدن رنگ آلور رخساره سی برکیمسه نک
کامی آمدی

خطی کلدی ایتدیکی جوره ندامت کوستیر کامی قالدی کندینه یوز قاره سی برکیمسه نک
رمزی آمدی

صورتا کرچه غلافنده نهاندر خنچرک معنیده علملره آتیش فشاندر خنچرک
امیری جامع الحروف

غمزه کافیدر بتون عشاقی بی جان ایتیکه هیتی تزید ایچون بلده عیاندر خنچرک
رمزی آمدی

آتش سیاله وش میدانه کلدک ساقیا چوق آیاقلمه بزى الدن عنان ایرلمسون
امیری جامع الحروف

کزمسون تنها خطر واردر فضای عشوده نزد لالادن او طفل مهربان ایرلمسون
بعض نظاى دخی جامی آمدی ایله بو حقیر جامع الحروف بچنده مرور ایتشدر .

مشارالیه علم وفضلی نمایان برشاعر فصیح اللسان اولوب صاحب دیوان اولدقلری
حرف انداز اولمهده ارباب عشقه رمزییا

نکته دن خالی دکدر شعر دیوانک سنک

یبتندن مستبان اولیور. مرتب دیوانی منظور فقیر اولمامشدر لاکن مخدوملری سابق الترجه
محمد طاهر نائب افندی خطیله اخوانمزدن مخدوملری عبدالوهاب وهبی افندیله بر مجموعۀ

قانونی سلطان سلیمان خان

اولدر عشاقی کرچه چشم فتانک سنک غم دکل احیا ایدر لعل بدخششانک سنک

فضولی

اولبه رعنادر کلم سرو خرامانک سنک کیم کورن برکز اولور البته حیرانک سنک

امری ادرنوی

کشته کم دیدکچه دیرسن قانی یاقانک سنک نیلیم برقان چیقارماز اوردی مژگانک سنک

باقی قاضی مسکر

غنججه بی دلتنک ایدر لعل در افشانک سنک لاله یه خوشزنک ایدر کلبرک خندانک سنک

حالتی

حقه تنک اولمغین اول لعل خندانک سنک بربری اوسته گلش در دندانک سنک

مقالی

سینه می صدپاره قیلدی تیغ هجرانک سنک هی نه ظالمسنکه یوقدر دینک ایمانک سنک

کوچوک چلبی زاده شیخ الاسلام عاصم افندی

هرکسک وار بوی وصلمتدن دماغنده اثر بر بنم آنحق زکام آلود هجرانک سنک

رمزی آمدی

سینه شفافدن اینمش دهان نافهدک بر بدن آینه سی چاک کریبانک سنک

قانونی سلطان سلیمان خان

زلفکی آکدم ینه دوشدم اوزون سودالره دردیشک فکری بنی غرق ایلدی دریالره

ادرنه لی امری چلبی

صانمه جولردوشدیلر مجنون اولوب سحرالره ویردیلر طغیان اشکمدن خبر دریالره

امیدی

برصاچی لایلا غمندن دوشدی دل سودالره کونده بیک کز اوغرا در باشم بنم سودالره

جمالی

صال شها اوصاف در و جوهری دریالره وصف اشکم روز هجرکده یتر دنیالره

طوب قبولی فیضی

عرش وفرشی لرزه ناک ایلر بر آه سرد ایله نازنینم طالب اولمه رنجش شیدالره

رمزی آمدی

دیده لردن اشک حسرت رمزی باران اولور رعد آهم قلب آنجه قبه مینالره

شعراى اسلاف و معاصرینہ نظیرہ اولہرق انشاد ایلدیکی بعض آثار نظائر یله برابر
تحریر اولنور .

قانونی سلطان سلیمان خان

یاره قارشو هرچن جان بلبلی نالان اولور غنجه وش ایلر تبسم کل کبی خندان اولور

نسیحی مشهور

سنبلک چیننده مسکن ایلسه کوکلم نوله اهل توحیدک مقامی روضه رضوان اولور

خلیلی آمدی

ای خلیلی جانی ویر جانان ایچون خوف ایله کیم بو یولده جان ویرن شایسته جانان اولور

اسحاق اسکوبی

بروفا اهلی کوزل سوسم ، عجیبدر طالعم سودیکم کوندن همان بر آفت دوران اولور

فضولی

خاردن خونریز لک آور دیکه کل خندان اولور صبر ایدن خیل وحشم بیدادینه سلطان اولور

قاضی عسکر باقی

هجر لعلکله دمام دیده خون افشان اولور کوزلرم سیلدیکه دستم پنجه مرجان اولور

هدایی محمود افندی

طالب حق اولمیانلر صائمه کیم انسان اولور صورتی آدمدر اما سیرتی شیطان اولور

کوچوک چلبی زاده شیخ الاسلام عاصم افندی

تار آهه اولقدر لحت جکر ییچان اولور کیم چیقنجه سینهدن برسبجه مرجان اور

رمزی آمدی

وجه پاکک سیر ایدن عاشق لک حیران اولور غمزه خونریز اوچندن کونده یوز بیک قان اولور

رضا یکیشهری آمدی

خرقه فقری حقیقی فخر ایله لبس ایلین مرد کامل فرد عاقل صاحب اذعان اولور

شیخزاده عثمان نوری پاشای آمدی

مهر عالمتاب حسنک صائمه کیم پنهان اولور آفتاب طلعتک کوندن کونه رخشان اولور

کامی آمدی

کاه بنمله الفت ایلسک کهی اغیار ایله کیچ بو سودادن اقدام آره یرده قان اولور

یوسف رائف آمدی مقابله چی زاده

هرکسه قسمت دکل تنظیم اشعار ایلمک جانب حقندن طبیعت اهله احسان اولور

کناھک مغفرت ایلم (رفیق) یالوار الله
مراعات ادب شرطیله کیر (نابی) بودر کاهه
مطاف قدسیاندر بوسه کاه اولیادار بو

رمزی

نام بهترینلری محمددر ۱۱۷۰ حدودنده شهر مزده دنیایه کلشدر. ایام جوانیسنی تحصیل
فضل وکاله حصر و هنکام شبابتی تکمیل علم و معرفته حصر ایلدیکندن صاحب فضل
و کال برشاعر خوشمقال ظهور ایشدر.

۱۲۰۰ سنه سنده دیار بکر نائب اسبقی فضلالی بنامدن خواجه محمد صالح افندی
حضر تلرینه داماد اولدی. وزرای عظامدن سابق الترجه ابراهیم حفید پاشا حضر تلرینک
التفات فوق العاد لرینه مظهر وزمان غم و شادیء دولترنده همبزم و همسر ایدی. وقوعبولان
بعض ملاطفه لری مشهوردر. اوافق و طلسمات کبی فنون غریبه ده صاحب مهارت
ایدی. مخدوملری سابق الترجه محمد طاهر تائب افندی والد فقیره حکایه ایلشدر که مکتبه
او قودیم زمان خاندانن برذاتک مخدومیه شریک ایدم. دیگر شریکله التفات. ایلمکه
اولدینی. حالد رقبا شردن اولوق اوزره بنله اصلا قونشمزدی. بو حاله دلخون اولوردم.
پدر حمله واقف اولدی. بر نسخه یازدی. یانمه کزدر مکلکمی فقط آچوب ایچنه باقامتلمغی
تنیه ایتمدی. نسخه یی بویمه طاقوب مکتبه کیتدم. بر التفاته نائل اولدمکه تعریف ایدم.
آرتق شریکم بدن آیرلمدی. فقط نسخه ده نه یازدیغنه مراق ایتم آجدم. قونشم اولدینی
وفقی و سائر یازیلری او کړندم. آرتق نقدر ممنون اولدیغمی تعریف ایدم. چونکه هر کیم
بنله قونشمزسه وفقی آنک نامنه طولدیره جق. آرتق مرغوب عالم اوله جقدم. بلکه یوز
دفعه متنوع کسه لر نامنه تجربه ایتم فقط هیچ بریسنده ذره قدر بر تأثیر کوردم.
اکلادمکه تأثیر نفسده ایش.

جناب رمزی، نشر علوم عالیله اوقاتگذار و شعرای مملکتی ایله هم آهنگ کفتار
و محرم بزم و لایه و کبار اولدینی حالد ۱۲۲۷ سنه سنده شمع فروزان حیاتی روزکار اجل
ایله انظفا پذیر اولمشدر.

نعش غفران نقشی روم قیوسی خارچنده عزیز زاده لر جوارنده کائن عائله عالی لرینه
مخصوص محله و دبعه رحمت السیه در.

قراچی و خانه جده قریبئی اولان و الدجامع الحروف مشار الیهک اواخر ایامنه یتشمشدر.
اوزون بویلی اسمر چهره لی چائق قاشلی اطواری کبارانه صحبتی ظریفانه برذات اولدینی
روایت بیوریورلر.

وعزيمى آمدى نك

شفاعت معدنى سلطان جمله انيادر بو
صايقين ترك ادبدن كوى محبوب خدادر بو
نظر گاه الهيدر مقام مصطفىادر بو

و فتحى زاده سعدالله سعيد آمدينك
سعدتخانه شاه گروه انيادر بو
قرين فيض حقدور روضه نور الهدادر بو
نظر گاه الهيدر مقام مصطفىادر بو

تخميسلرى كسب اشتهار ايلمكه هنوز مكتبده ، سن عاليلى اون درت راده سنندم
اولدبى حالده برشوق كبريا بسندايه نعت بليغ مذ كورى تخميس ايدرك مكتبك ديوارينه
تعلق ايلش ايدى . « رفيق » مخلصنى حاوى اولان آتار عليه لرندن اولمغله تبركا تحريراولنور .

رسالت تحتك شاهى امام اصفیادر بو
معالدر مزكادر رسول مجتبادر بو
نيلر سرورى ، ماه گروه اتقيادر بو
صايقين ترك ادبدن كوى محبوب خدادر بو
نظر گاه الهيدر مقام مصطفىادر بو

بو بر صاحب شريعتدر كوزك آچ مردم غافل
تادب قيل مراد ايسته ويرر مولى اولور حاصل
كورندى اشرف كوئين مكاني يوق زه حائل
بو خاكك پرتوندن اولدى ديحور عدم زائل

عمادن آچدى موجودات چشمن توتيادر بو

بو ارضك فخرينه باعث رسولك قبر پا كيدر
جهانه نشر اولان فيضك محل عطرنا كيدر
جميع درد ايچون درمان اولان بوروضه خا كيدر
فلكده ماه نوباب السلامك سينه چا كيدر

آنك قنديلدر خور مطلع نور وضيادر بو

زمينك اشرفى اولدى شريعتده طريقتده
فلكر غبطه خواريدر آنكچون بخت ورفعتده
خدا قيلدى آنى عالمى رسالته سعادتده
رسول كبريانك خوا بكايدر حقيقتده
تفوقكرده عرش جناب كبريادر بو

تضرع ايلرم سورسم يوزم باب شهنشاهه تعالى الله قبول ايله اولاشسم عالمى اول جاهه [١]

[١] مشار اليك تمنياتى مقبول اوله رق مؤخرأ مدينة منوره به عزيمت ايلش واومقام مقدسده
بر تخميس داهانشاد ايتشدر كه كامى مخلصيله مطبوع ديوان عاليترنده موجوددر . تمنياتك صورت
قبولنى تخميس مذكور مقطعه شوبله جه بيان بيورمشدر .

نه ربه جرم اوله بونده عفودر يالوار اللهه
يوزك سور يوز تضرعه علو سده شاهه
نه دولتر بو دولتكم ينشك (كامى) بوجاهه
مراعات ادب شرطيله كير (نابى) بودرگاهه
مطاف قدسياندر بوسه گاه اوليادر بو

شعری ناخوش اولسه ده خوش کوستر احوایدوب حسن خطله خامه معجز بیانی شاعرك
مشارالیه رفیع آمدینک «غیور» مخلص مستعاریله مقابله لری واردر . آتیا مخلص
مذکور ایله بعض آثاری کوریه جکدر .

«جان و جانان» مثنویسی ۳۰۰۰ بیت و مرتب دیوان اشعار ۳۶۵۰ بیتدر . کرک
هذلیاته اولان مقابله لری و کرک سراپا خط دستیه اولق اوزره منظور من اولان ایکی قطعه
مجموعه اشعارنده قصائد و غزلیات و سائر آثارک برچونخی دیواننده موجود دکدر .

خط دستیه کوریلان آنارندن بر غزل عالیترینک تسطیریه اکثفا ایلهک .

کوکل واروب سرکوی نکاره قالمشدر	بزم دخی ایشمز کردکاره قالمشدر
اکرچه ناوک غمزه تم دلوب کچمش	ولیک کچدیکی زلرده یاره قالمشدر
اوچین زلفه طولاشمش دوشوب دل عاشق	بوکار مشکلی حل روزکاره قالمشدر
اوماهرویه مقابل دوشوب کسوف ایش	طلوع مهر پیاله نهاره قالمشدر
غریب دوره ایرشدک که خسته عشقه	نه بر طیب شفیق ونه چاره قالمشدر
خطی کلنجه اولور مهربان ، مهرولر	صفای وصلت دلبر بهاره قالمشدر

رفیع شعر بسندیده سولیک شمدی

وسیم [۱] دلکش ادوش کباره قالمشدر

رفیق

استاد اکرمز حافظ محمد شعبان کامی افندی حضر تلرینک عنفوان جوانیلرنده
اتخاذ بیوردقلری مخلصدر . یکریمی بش یاشنه یعنی ۱۲۴۵ سنه سنه قدر بو مخلص ایله
انشاد آثار ایدرک مؤخرأ کامی مخلص عالیسی انتخاب بیورمشلر ایدی .

شهر من مجموعله رنده غزلیات و باخصوص تجنیس ، معنی ، مایه کی ملی لسان ایله
یازلمش برچوق آثار فاضلانله لری «رفیق» و «رفیق» امضاسیله زیور سطوردر .
ترجمه حال استادانه لری کامی مخلصنده کوریه جکدر .

۱۲۳۴ سنه سنده املح الشعرا نابی مرحومک نعت مشهورنی فیخر الحقیقین شیخ مصطفی

صفی امدی حضر تلرینک

مقر نور اعظم دلکشای بی بهادر بو

ادبله التجاقیل ملجأ شاه و کدادر بو

صاقین ترک ابدن کوی محبوب خدادر بو

نظر گاه الهیدر مقام مصطفادر بو

[۱] شووسیمک دخی اسم و آثاری تذاکر شعرا منک هیچ برسنده کوریه مامشدر .

نابی ایله بلده من یقیندر
 ویرمش سکا حق طبیعت پاک
 قور تارمغه نابی بی او طاشدن
 کاهیجه کلوردی فکره لاکن
 بنده بر اثر ایدوبده انشا
 دعوی سخن دکل بو آنجق
 اول باغ ایسه بوذه کلستاندر
 اول در ایسه بودخی کهردر
 وار آنده اولان معانی بونده
 شعر ایدی زمانده عین ثقلت
 حال ایله همعیار شاعر
 کلک ایدی چوبان قوالی کویا
 بو حال ایله ایشته کلک پیغز
 ظن ایتمه بو نظمی صاحجه کفتار

جناب رفیع جان و جانان کتابچی ۱۲۰۵ سنه سنده اجمال ایدرک « نظم دقایق سنه ۱۲۰۵ » ترکیبئی تاریخ دوشورمشدر .

مشارالیه علوم عالیہ و آلیهده صاحب اقتدار، لازمه طریقدن بهرددار، مستقیم الاطوار کذب وریادن مجتنب، نسیج کالای اشعار ایله مشتغل برذات اصیل ایدی .
جناب شیخ الاسلام بیوررلرکه :

« پریشان اطوار اولدیغندن دلی رفیع دیمکه شهرت شعار ایدی . بعض ظرفا برطاقم تلقیلرله تعجیزکنان ایدیلر » .

پریشان اطوار اولسنی سررشته مقال ایدن معترضله شویت ایله جواب ویرمشدر .

باقوب جمعیت کفتارینه دقتله انصاف ایت
پریشان طوردر کرچه رفیع استاد شاعردر

سروری مرحومک بومثللو اهل حال و صاحب کمال ذواتی هجو وهزل ایله رنجیده ایلسنی شیخ الاسلام ولی الدین زاده قاضی عسکر مشهور محمد امین افندی کبی ذوق و صفایه مائل میراث یدیلرک عطیه محرکانه لری سبیلهدر . شو ایکی بیت او قبیل سوزلردندر .
قوینن اوراق پریشان ایله مانند رفیع طولدیروب ششمک کر کدر ایکی یانی شاعرک

ندیم مشهور

مست نازم کیم بیوتدی بویله بی پرواسنی کیم یتشددیردی بوکونه سرودن بالاسنی

رفیع آمدی

اول مهه دیرسم ندیم آسامزنا بنده رفیع مست نازم کیم بیوتدی بویله بی پرواسنی

رفیع آمدی

ساده متاع نظم رفیعا بهارده اول شهر آمدک بو بیاضلیجه کاله سی

امیری جامع الحروف

خون جگرله نسج ایدیور کرچه کوکلم آه دکمز جهانده برپوله کالای ناله سی

جناب رفیعک شیخ غالب مرحومک مشهور جهان اولان « حسن و عشق » منظومه سنه

« جان و جانان » اسمنده نظیره سی واردر . شو ابیات منظومه مذکورہ مقدمه سندندر .

کاهیجه اوقوردم اول کتابی کیم سویلمش ایدی آنی نابی

آدینی قومشدی (خیر آباد) ایتمشدی حکایه نوایجاد

کرچه براز آنی ساده یامش میدانده ولیک کویی قامش

ایتمش آدینی جهانده ابقا قیلمش هله قاج اترده پیدا

برذات عزیز نکته پرور یازدی آکا برعدیل خوشتر

آنک دخی نظمی اولمز انکار اما بوده اولامی سزاوار

نابی نی ایدوبده هزل و تزییف ایتمش آکا چوق کلام تعنیف

کیتمشدی وفات ایدوب او مرحوم مرحوم اولورومی هیچ مرحوم

اولسه تقدرده ساده کفتار فضل متقدم اولمز انکار

سلطان سخنوران ایدی اول کلزار معارف ایچره برکل [١]

[١] شیخ غالبک « حسن و عشق » منظومه سنده نابی، نکته دان حقنده اوسوزلری صرفه مجبور

اولسی مخاطبلرینی الزام واسکات ایچون ایدی . نابی نیک موقع بلند اقتدارینی

پسندم کلبستان شعر نابی در ینه غالب

بیم هر طبع موزون کرچه بر سرو رواندر

وادیسنده کی سوزلریله بالذات تصدیق ایلدیکی کی استاد عالیقدرلری خواجه نشئتک

نشئتاً نابی به تنطیر دیرسم کیم دیکر

نه قدر معجزه کویم دیر ایسم کیم اینانور

مقطعی غزلنه نظیره اوله رق سویلدکلری

حضرت نشئه تا پیرو اولنجه غالب

خامه وادی بلاغتمده دخی چوق طولانور

کی آثار یلدهده جناب شیخ ، نابی مرحومه توثیق سلسله ارتباط ایلمشدر .

رفیع آمدی

رفیع اثبات ایدر البت نظیردم حق رجحانی تمدح ایلیوب ثابتله دعوی کمال ایتم

ندیم مشهور

کوردکجه بنده کی بوشکر خنده لر ندر بیلدکی طوطی شکر ستانک اولدیغم

رفیع آمدی

دیرسم رفیع او لبرلی قنده ندیم وش بیلدکی طوطی شکر ستانک اولدیغم

حامی آمدی [١]

عیدیہ قولک حامی یه احسانک اولورسه قربان اولیم اولیه نقصان ایکی یوزدن

رفیع آمدی

سوردم یوزیمی پاینه عید اولدی رفیعا ال ویردی بکا دولت دوران ایکی یوزدن

حنیف کاتب آغای دار السعاده

اوله بر روح مصور سنکه ای عیسی نفس جان بولور عشاق شیدا آشکار اولدقجه سن

رفیع آمدی

شوقبخش ایلر رفیعا اول حنیف نکته دان کاه فتور ایله سخنده غم شعار اولدقجه سن

ندیم مشهور

کوشه ابرودن آیرلمز دل خونکشته من لکه خوندرکه قالمش دامن شمشیرده

رفیع آمدی

همزبان اولدک ندیمه کرچه افسون ایلمش سنده سحر ایتدک رفیعا صنعت تنظیرده

شیخزاده ابراهیم حفید پاشای آمدی

جامه کلکون کینمش آفت اولمش اولبری اطلس روینه ای دل خوش یاقشمش خاره سی

رفیع آمدی

ایتسون استخراج احکام هنر یاران رفیع هفت یتیم چرخ نظمک سبعة سیاره سی

باقی مشهور

مداح اوله لی چشم غزالاننه باقی اوگردی غزل طرزینی رومک شعراسی

رفیع آمدی

ساده کورینور کرچه رفیعا بومقالم وار آنده باقلسه ینه باقی نک اداسی

[١] حامی آمدینک بو وزن وقایه ده

یوز یرده بوزک سورسک اگر پاینه حامی

ایتمز اوبری بوسهل احسا ایکی یوزدن

مقطعی حاوی برغزلی دها واردر . لکن حاذق ارضروی نکه ده دیوانده مقیددر .

حنيف كاتب آغاى دارالسعاده

معجزادا بر آفت دورانه عاشقم بر خنده سى بو جسم عليك دواسيدز

رفيع آمدى

پيرو اولوب حنيفه رفيع كسب رفت ايت كيم اوج فهم و معرفتك اول هاسيدر

رضا يکشهرى آمدى

يك نظره ايله اولدى كوكل زلفنه بسته كوياكه پرى چارپدى ياخود سحرا ثريدز

رفيع آمدى

ياران سـخـنـكـويه رفيعا بو نظيره سن خوش ديرايسن بنده ديرم عشق اثريدر

عزيمى آمدى

لطايفده غزل بويله كرك رنگين و معنيدار ديه كوش ايلينلر بوندن اعلا بر زمين اولمز

رضايكشهرى آمدى

مسلمدر سخندانان عصرک نظم دلجوسى رضاجوزاده طبع کي خوشکو فطين اولمز

رفيع آمدى

رفيعا شعر ياران نازک وزيبا اولور اما كلام حکمت آميزم کي رنگين زمين اولمز

حنيف كاتب آغاى دارالسعاده

خراب ايتمش هجوم لشکر خطيله عاشق باقلسه چشم مستى مشرب غداراق بيلمز

رفيع آمدى

حنيف نکته سنجه بو نظيره مدر رفيع آنجق سخنده سحر ايدر طبع بنه سحر لاق بيلمز

علايشير نوايى

نيجه ظلمين تارتاين اول سرو حورى زادنك يوق مودور پايانى آيا ظلم ايله بيدادينك

رفيع آمدى

مبن نوايى ديك نوا ايتب نوله ديرسم رفيع نيجه ظلمين تارتاين اول سرو حورى زادنك

نابى رهاوى

بن اسرار قدرله آشنالق ايتشم نابى سبكمغزان كى تقدير ايله جنك وجدال ايتم

رفيع آمدى

رفيعا ايليوب مصرعلرين تضمين نابى نك عجب تعمير ايتدك آنى انكار مقال ايتم

ثابت مشهور قاضى آمد

نظيره مدن دويارلر امتياز طبعى ثابت تصالف ايليوب بن دعوى فضل وكمال ايتم

ندیم مشهور

سن دیمشسنگه کیمک دردیله کریاندر ندیم ای مروتسز سنک دردکله کریان اولدی هب

رفیع آمدی

اولدی تنظیمک ندیمه بوغزل کرچه رفیع طور دیکر اوزره خامه صنعت افشان اولدی هب

ندیم مشهور

نوابی روحی کلکندین ندیمه کوب تاپارلذت ترم ایله کاجتی یسکلایغ اون سالیب نواتار تیب

رفیع آمدی

نوابی و ندیمه دیک رفیعا کلک چالاکم [۱] یازار بورسمه نظم اقرانغه سرتاسر صلاتا ترتیب

ثابت مشهور

ینه برکوریه قوزی تکیه یه قربان وارده جق سوبله ثابت بیله سون عشق ایله دندانی شیخ

رفیع آمدی

ثابتانه بوغزل اولدی رفیعا مضحک کله دوشدی کوریمجک بوکل خندان شیخ

نابی رهاوی

خط نورسیده سبزه باغ عذاریدر آخر زمان حسنک اول بهاریدر

والی آمدی

شمندکیرو کشاده اولورمی کل نشاط عیشک خزانیدر غمک اول بهاریدر

رفیع آمدی

کلشنسرای شاه صفادر دلم رفیع نالهم هزاری اشک ترم جویباریدر

رئیس الکتاب عارف والد قاضی عسکر راعف بک

جهان خلاص اوله منز صدمه تحولدن صفای رونق کلشن غم خزانه دوشر

رفیع آمدی

رفیع همت یاران اولورسه فیض رسان لطیف اولور سختم دست عارفانه دوشر

غیرت آمدی

مهمانسرای عالم اندووده بنم هب چکدیکم حجاب ایله خاطر بلاسیدر

[۱] علیشیر نوابی نک ، غرائب الصغر ، نوادر الشباب ، بدایع الوسط ، فواید الکبر ، اسلمزنده

اولان درت عدد ترکی دیوان اشعارینه و سائر کلیات آثارینه مراجعت ایدلش ایسه ده بووزن وقایه ده

برغزلی نظر مزه مصادف اولدی . ندیم ایله رفیع ، غزللری جفتایجه اولدیفی ایچون نوابی نک اسمنی

یاد ایتمش اولسه لر کرکدر . علیشیرک ترکیه اشعار انشادنده مخلصی « نوابی » و فارسی اشعارده

(قانی) در .

رفیع آمدی

رفیعا این جوابم شوکت سحرارا اما سخنهای دری همچون زبان خویش ادا کردم

کلم همدانی

نه همین میرمد آن نوکل خندان از من میکشد خار درین بادیه دامان از من

رفیع آمدی

رازم کل شد ازین مصرع دلدوز کلم میکشد خار درین بادیه دامان از من

سعدی شیرازی

درکوی تو معروفم و از روی تو محروم کرک دهن آلوده و یوسف ندیده

شاهی ایرانی

شاهی هوست بود حدی زدهانش افسوس که رفتی ز جهان هیچ ندیده

لا ادری

در دیده جانم چو توئی مردم دیده عالم بتو می بینم و روی تو ندیده

رفیع آمدی

یاران عجم بیند اگر میکزد انکشت از بسکه رفیع این سختم کشت کزیده

صائب

کرد يك تنك شكر روی زمین راصائب که شنیده است چنین طوطیء شکر شکنی

رفیع آمدی

قدسیان ورد کنند این سخن باك ، رفیع نظم خوبت شده چون سبجه در عدنی

« رفیع آمدینك ترجمه نظائری »

لیب آمدی

لبل وکل سرو و سنبل بسلمك همت دکل بونلری ترك ایت لیب اول باغبان معرفت

رفیع آمدی

لبل اول سنده رفیعا بول او باغ خرمی کیم لیب اولمشدر آنده باغبان معرفت

رئیس الکتاب عارف والد قاضیسکر راعف بك

جای بوسه آرهدق سر تابپای یاردن صبح اولنجه کردندن انتخاب ایتدك بوشب

رفیع آمدی

عارف ذیشانه پیرو اولمغه بزده رفیع بوزمین دلنشینده چوق شتاب ایتدك بوشب

رفیع آمدی

نوش صفا و نیش عم دهر تو آمدند زنبور هر کجاست شود شهید تر لذبت

شوکت بخاری

نیکویم که ایمای تمامی کن بکار من بچشم خویشتن فرما که باشد نیم ایما تر

رفیع آمدی

جفا سازست و طنازست و غمازست و ممتازست خوشی میناید چشمش اما بسکه گویا تر

حضرت کلشنی آمدی

آتش حسرت روانم سوزد ای همدم ز رحم پرس ازان بی رحم تندم تا یکی این سوز و ساز

شوکت بخاری

کرد درویشی مرا از فکر هستی بی نیاز بنجه دارد خر قهام از رشته عمر دراز

رفیع آمدی

این جواب من رفیع آنرا که شوکت گفته است کرد درویشی مرا از فکر هستی بی نیاز

مقصود کاشی

صبا دارد بکف چو کان زلف عنبر افشانش ببازی میزند هر لحظه بر کوی ز نخدانش

حسن قلعه لی نغی مشهور

دلَم سرمست جام عشق و عقل کل زباندانش نکوید نشود هر دو جز از توحید یزدانش

شوکت بخاری

بساط کوی جانان نیست بی فیض تماشائی که از دل های بی تابست گوهر های غلطانش

بیدل

ندانم واصل بزم یقین کی میشود زاهد هنوز از سبجه می لغزد بصدجا پای ایمانش

رفیع آمدی

اگر رندی بیاد لعل او خون جگر نوشد بخواد در روح جم بیک جرعه از جام درخشانش

زیور پاشا شیخ الحرم

سواد شام غم ریزد بکلشن رتک ماتم را دهد شیون صدای بلبلانرا صبح هجرانش

حضرت کلشنی آمدی

مرا ای ماه عیدم رو چرا قربان نسازی کو چوماه عید تو دیده روان بروی فدا کردم

شوکت بخاری

زخود نار فم از ضعف بدن تدبیرها کردم زرنکی تا برنکی آمدم تدبیرها کردم

قانونی سلطان سلیمان خان

هست در دیر آفتی هر دم بقصد جان مرا زنده بردن از سر کوی مغان نتوان مرا

شوکت بخاری

دور از چشم تو نکشاید دل از بستان مرا منیاید ترکش پرتیر نرکس دان مرا

رفیع آمدی

این جوابم شد رفیع آنها که شوکت گفته است دور از چشم تو نکشاید دل از بستان مرا

کلیم همدانی

زین چمن عاشق ز نخل عیش هرگز بر نداشت غیر زخم خونچکان دیگر کلی بر سر نداشت

رفیع آمدی

من کلیمم خفته در زیر کلیم خود رفیع اربنجیزم من بدعوا هیچ کس باور نداشت

سعدی شیرازی

سعدی از دست تو از پای در آید روزی طاقت بار ستم تاکی و هجران تاچند

رفیع آمدی

هست بر جای رفیعا که چو سعدی کوی طاقت بار ستم تاکی و هجران تاچند

نظامی کنجوی

ز بس خنده که شهش بر شکر زد بخوزستان شد افغان طبر زد

رفیع آمدی

رفیع این نظم با طور نظامیست عجب طبیعت بمشکها بورزد

شوکت بخاری

محبت کرده است از مغز مجنون طبیعت شوکت بخون غلطم بصحرایی که آواز دراز خیزد

رفیع آمدی

رفیعا این جواب آن غزل باشد که شوکت گفت بخون غلطم بصحرایی که آواز دراز خیزد

رئیس الکتاب عارف والد قاضی مسکر راعف بك

دوش من رقم سوی کوی کل خوشبوی خود در کاستانش بسی عیش و عجب آهنگ بود

رفیع آمدی

عارف اهل یقین را پیروی کردم رفیع ورنه مارا راه عرفان دور صد فرسنگ بود

شوکت بخاری

از پس نظر بلبل لب یار کرده ایم چشم ترم شد است چو بادام تر لذیذ

شعراى اسلاف و ادبى معاصرینہ يك چوق نظائرى واردر جغتای لسانجہده استاد اولدیغندن علیشیر نوایى وندیم کبی اساتذہ عرفانك بو وادیده کی آثار روح افزالریخده تتبع ایتمشدر . لسان فارسیده دخی استاد کاملدر . جد عالیلری عبدالغفور لیب آمدی آگاه سمر قندیء آمدیدن آنلرده مشهور شوکت بخاریدن تحصیل کالات ایتلمی مناسبتیله مشارالیهك دخی فارسى نظائرى اکثریتله بیوك استادلری اولان شوکت بخاری به واقع اولمش و بونسکه برابر سائر مشاهیر عرفای ایرانیهی دخی نظر تبعدن اوزاق طو تمامشدر . کرحه شعراى سائره مزك فارسى نظائرى شمدی به قدر تذکره مزه درج اولنماش ايسهده برنجی جلدك له الحمد بختامه تقریبی حسبیه فارسى بر لوحه نظائرکده بولنمسی مناسب کورلمسکه اولو فارسى وبعده ترکی نظائرندن بر مقدارى تحریر اولنور .

شوکت بخاری

خدایا رنگ تأثیری کرامت کن فغانم را
بموج اشك ببلبل آب ده تیغ زبانم را
آگاه سمرقندیء آمدی

الهی شق بتیغ صدق کن کلک بیانم را
که تارنکین نکارد نقش اسرار نهانم را
رفیع آمدی صاحب ترجمه

خدایا درج اسرار محبت کن دهانم را
ز دریای معانی زیب ده سلک بیانم را
رفیع آمدی دیگر نظیره

الهی فیض انفاس مسیحاده زبانم را
باب زندگیء عشق جان بخشا بیانم را
زیور پاشا شیخ الحرم

خدایا ده صفای معرفت مرآت جانم را
ز عکس بخودی حیران کن حسن بیانم را

صائب مشهور

مستی و یخبری رتبهء عامست اینجا
بجد تازه سوادان خط جا مست اینجا

طالب آملی

هر که بگذشته ازین کوچه ببند افتادست
طائر بی قفس و دام کدا مست اینجا
رئیس الکتاب عارف والد قاضیسکر راعف يك

بت من رو بحرم آرد ومن بارویش
راست کویید مرا قبله کدا مست اینجا
ابراهیم حنیف کاتب آغای دار السعاده

واسطه نیست جزاز نامه میان من و یار
کلک اشکسته قدم قاصد کامست اینجا
رفیع آمدی

چشم خود هر که پوشید ز نقصان کسان
زرد اهل نظر ان مرد تمامست اینجا

دیار بکر ممالککنندن آمد شهرنده تولد ایتمش بولندقلربینه شو بیت ایله اشارت ایلدی.

اگرچه مولدم آمد دیار بکر ایله مشهور

متین ابیات نظمده دیار بکر معنادر

جد عالیبرینک

پاک جوهر آدم ایسترکیم نمایش بخش اوله
روح تعلیمی خصوصاً اوله آدم خواهندن
صاعمه هر آینه دن صورتماذر حسن خط
شبهه سز دلمردکانه جانفزاذر حسن خط
خامه سندن غیره محض افتراذر حسن خط
آنده کویا کیم جمال دلرباذر حسن خط
رسم راجح منحصر در کلک استعدادینه
قطعه سی زرتاج بر آینه مرغوبه در

بیتربله توصیف و ثنا ایلدیکی خطاط بی نظیر جهان، مشهور خواجه آدم آمدیدن حسن خطی تمشوق و تحصیل، و علوم عالییه دخی سائر علما و افاضل مملکتندن تکمیل ایلدی. بعده طریق تدریسه عازم و تقریباً ۱۲۰۰ حدودنده درسعادتله کله رک ادبا و عرفای پای تخت ایله هم آهنگ شعر و انشا اولدی. مقدما دیار بکر والیکله معدن امینلکنده بولنوب ۱۲۱۳ سنه سننده مقام صدارتعضمانی احراز ایدن یوسف ضیا پاشا حضرتتولرینک کرک جناب رفیع ایله و کرک سائر اعمام و متعلقاتیله معارفه قدیمه سی اولمسی حسیدیه تقدیم ایلدیکی بعض قصائد و منظومه لر اوزربینه یکی باشدن استجلاب توجهات ایلش و جناب رفیعی مصر قاهره قضاتی سلکنه ادخال ایله تملطیف ایتمشدر.

مره بعد اخری نائل منصب قضا و اجرای احکام شریعت غرا ایلدکن صکره درسعادتله ۱۲۳۱ سنه سننده تبدیل لباس حیات مستعار و اکسای خلعت غفران پروردکار ایلدی. شیخ اسلام شهر عارف حکمت بک افندی مرحوم وفاتنه شو تاریخ بلغی انشاد ایتمشدر.

عدنی مکان ایلدی شاعر رفیع سنه ۱۲۳۱

متروکاتی میاننده ظهور ایدن برقطعه مرتب دیوان بلاغت عنوانی غلطه مولویخانه سی کتبخانه سنه وضع ایله زیور صحایف آثار قلندینی فطین افندی تذکره سنده محردر [۱]

[۱] غلطه مولویخانه سی کتبخانه سنه کیدیلهرک دیوان مذکور دفعاتله مطالعه اولمش و بوندن بشقه کتبخانه عمومیده دیگر برقطعه دیوان اشعاری موجود بولمشدر.
بو بعد عاجزده دخی بر عدد دیوان بلاغتنوانی واردر. کذلک مشارالیه خط دستبیله جد عالیبری لیب آمدینک برقطعه دیوان اشعاری دخی نزد کتبرده محفوظدر نهایتنده کی عباره شودر.
« تمت دیوان الایب الادیب فی سنه ۱۲۰۷ »

مشارالیه لیب آمدینک ایلك حفیدی ابراهیم چلبی هنوز اون ایکی یاشنده برنونهال
 عالم معصومیت ایکن وفات ایتیمی فاضل مشارالیهی پک دلخون ایدرک
 کوزلر آهولری اول کوزلری آهوی مدام
 اولدیلر کبک و کبوترلری آواره بام

بیتنی حاوی اولان منظومه بلیغه سی انشاد ایتمش و آندن بر مدت صکره جناب رفیع
 قدمزن بز مکاه جهان اولغله جد پیر غایت مسرور اوله رق حقیقه یکریمی بش بیتنلی
 بر قصیده دعائیه تنظیم ایشدر شو بر قاچ بیت قصیده مذ کوره دندر .

علم و عمل صالح اوله شان رفیعا	آفاق دوته شهرت عرفان رفیعا
مضمار کیلان کالات ایده الله	میدان معارف اوله میدان رفیعا
هر مطلبنی ایتمه عندنده مهیا	توفیق الهی اوله اعوان رفیعا
الحان و تکلمده اوله کندیبی بلبل	کلرکی خندان اوله مهمان رفیعا
اخلاق حمیده یله جهانده اوله ممتاز	عالم اوله خلقده ثنا خوان رفیعا
منفوری اوله کذب و حسد کیدوخیانت	مأمون اوله هر حالده خلان رفیعا
امیدی بودر جدی لیبیک مدی الدهر	الطاف خدا اوله نکهبان رفیعا

تحصیل علم و کمال و استکتاب خطوطه مباشرتی ائناسنده جناب جید پیر شو نظم
 مرغوب ایله دعا خوان اولمشدر .

فیضکله یارب ایله مکرم رفیعی	هر علم و هر هنرده مسلم رفیعی
هم ایله حائر قصب السبق امتیاز	مضمار امتحان ده هر دم رفیعی
امثالی ایچره ایله مثال عماد و شیخ	حسن خط ایله شهره عالم رفیعی
توفیق و خیر ، ناظر اوله بزم انسنه	سوء قرینه ایتیه همدم رفیعی
اقبال دائمی ، ایده واصلی سرمانه	بی کدونی مشقت و بی غم رفیعی
طوطی مثال سکر عرفان و علم ایله	پرلهجه بلاغت ایشتمهم رفیعی
ابکار حمله گاه اصول و فروعیه هم	سعی بلیغی ایلیه محرم رفیعی

جناب رفیع هنوز اون اوچ یاشنده ایکن جد محترملری طیران آشیانه لاهوت
 ایشدر . مع ذلك جد عالیترینک آمال و مقصدی وجهله حسن اخلاق صاحبی بر ذات
 ظهور ایدرک تحصیل علم و کالات ایله فائق الاقران و انشاد اشعار خصوصتده دخی
 جد عالیتری کی صاحب دیوان اولمش و حفید جناب لیب اولدقرینه شو بیت ایله
 ایما ایشدر .

فکر باریکم رفیعا فهم ایدر اهل خرد
 طعمه دینسه بجادر زاده طبع لیب

خط دستیله اولان کلیات اشعاری نزد فقیرده موجوددر. غزلیاتی ۵۷۸۸ بیت، قصائد و تواریح و قطعات معنیات والغازی ۵۴۴۳ بیت و تخمیساتی ۹۰۴۶ بیت که دیوان اشعاری جمعاً ۲۰۲۷۷ بیتدر .

آگاه سمرقندی آمدی امنی آمدی فامی آمدی عبدالله سمری آمدی کبی شهرمن شعراسنک برچوق غزللری تخمیساتی میاننده داخلدر .

لسان فارسیده دخی باشلیجه غزللری اولدینی کبی ایران مشاهیر ادباسنک بک چوق فارسی اثر نفیسلرینی تخمیس ایتمشدر .

الحاصل متقی خلوق طاعات و تقواایله مألوف و وحدت و ازوایه مائل، وجود فیض نمودیله تبرک اولنور مظنه کرآمدن برذات عالیقدر ایدی . صلاح و تقواسنک فوائد لایحصاسنی کورمش و خصوصیه قوی البدن اوله رق بو خاکدان فئاده تمام طقسان بش سنه یشامشدر .

اولاد ذکوری کندیسندن اول وفات ایلدکلرندن ایکی کریمه سی ایشبو تذکره مزک تحریری انساننده برحیات و مملکت مذکورده نك ایکی اشرافی طرفندن تزوج ایدلمش اولدقلری جهتله آنلردن احفادی وارددر . برغزل عالیلری تحریر اولنور .

رونی کلشن الفاظ صفادر معنا	آچغه غنجه عرفانی صبادر معنا
عندلیب سحر آرای زباندلر الفاظ	هشربا دمدمه افزای نوادر معنا
زیر و بالایله نظر قیل که دکل بیمعنی	حیرت افزای خیال عقلادر معنا
اولدی کویا که صنایعله بروچی الفاظ	انجم آرای خیالاته سمارر معنا
دلربادر سختم هرخط نوخیزی سطور	آکازیب آورا اولان حسن و بهادر معنا
بیت معمور دلم اولدی مطاف قدسی	سخن دلکشمه راهنادر معنا
جام اندیشه ده موج آورمیدر الفاظ	نشئه روح کبی فیض خفادر معنا

عقد اولورسکا (رضا) ویرسن اکر مهرخرد

حجله دله اودم جلوه نمادر معنا

رفیع

اسم سامیلری محمددر . شیخ الاسلام عارف حکمت بک افندی تذکره سننده بیورلر که « السید محمد رفیع دیار بکریدر . مشهور صاحب دیوان سید لیب آمدینک اوغلینک اوغلیدر . آمدده ۱۱۶۹ سنه سی شعبان شریفنک دردنجی چهارشنبه کونی عالمه وضع قدیم ایتمشدر »

رضا یکشهری آمدی

سوزش حسرتله دلدن آه آتشبار اولور برقریز دود آهم اشک حسرتزار اولور

عثمان نوری پاشای آمدی

عاشق اولورسه غمزه اوچدن شهید اولور درکله جان ویرن دو جهانده سعید اولور

رضا یکشهری آمدی

یارک قرین لطفی اولانلر سعید اولور یاور دکسه بختی نه ششبه بعید اولور

عثمان نوری پاشای آمدی

شانکه لایقی تار زلفی قرسون شانلر قیلجه قالدی عاشقک جانی اوده اول موده در

رضا یکشهری آمدی

دلفریب عشوه بازیدن دکدر اشتکا عاشقک خون وبالی خنچر ابروده در

معدن امینی عبدی پاشا زاده عثمان دیدار بک قاضی یکشهری

اهل دل اولور گوشه عزتله صفا یاب اما بنه جمعیت یاران اونودلر

رضا یکشهری آمدی

دیداری ملک خوبی کوزل دلبری سوکیم عمرکه اوسوکی ایله اول جان اودنولر

امیری آمدی جد جامع الحروف

بوس لعلیه کوکل شادان اوله تا اولیه غنچه امیدمز خندان اوله یا اولیه

آگاه سمرقندی آمدی

منت خشک ای طیب بی مروت تابکی مرهمک یادر دیمه درمان اوله یا اولیه

رضا یکشهری آمدی

یک بیک قبل الحساب آگاه کردار اول رضا احتساب واپسین آسان اوله یا اولیه

مشارالیهک برچوق نظاری یوقاریلرده مرور ایلبیکی کبی بوندن صکره ده کله چکدر.

مغفور مشار الیه یکشهر فنار بلده جسیمه سنده تمام یتیم سنه صدر سعادتخانه

استادیتده اوطورمش وحسن حال اربابندن غایت مبارک برادرت بولنسی جهتله کندبسندن

بربسمله شریفه قرائت ایدن طلبه مطلقا فیضیاب اولمقده بولنش اولدیغندن درس فضیلت

جلبنه رغبت پک زیاده ایدی.

۱۲۳۷ سنه سنده وفات ایدن یکشهر فنار مفتیسی عزت افندی کبی برفاضل بلاغت شعار

اوائل ، و ۱۲۷۷ سنه سنده ارتحال ایلین شیخ نظیف مولوی کبی برمرشد کرامت اشهار

اواسط ، واشبو تذکره مزک تحریری اناسنده بر حیات اولان یکشهرلی عوننی بک کبی

برشاعر بی نظیر روزگار اواخر ایامنه تصادف ایدن تلیدان عالیه سندندر.

رفیع آمدی لیب زاده

سروردی بویولده نیجه فرهاد ایله مجنون فصل اولمدی کیتدی ینه غوغای محبت

رضا یکیشهری آمدی

هرکاره عزیمتده کرک طور بصیرت اطواری ایدر تجربه دانای محبت

رائف آمدی مقابله چی زاده

رندانی تهی دست برافه کرم ایله ساقی ینه صون کاسه مینای محبت

امیری جامع الحروف

داد وستد خلقتک اولمزدی صفاسی دنیاده اکر اولسه کالای محبت

عزیمی آمدی

مخشرده مکر غمزده لکدن اوله رهیاب بردلکه اولور هر ایله محزون محبت

رضا یکیشهری آمدی

برکره دل قیسه اکر اولسه نظر باز دانای خردمند ایده مجنون محبت

خیالی قدیم

خرابات اهلنه دوزخ عذابن آگمه ای زاهد که بونلر ابن وقت اولدی غم فردایی بیلمز لر

رضا

اولانلر میکسار عشق دلبر شوق ایله زاهد دکل مشتاق کوثر جنت و حورایی بیلمز لر

مشهور حالت افندی

چیقاردم حیف المدن دامن اول لاله رخسارک سرمده شمدی نقش سیلی افسوس کلکوندر

شیخزاده عثمان نوری پاشای آمدی

شب یلدا ی فرقتده دوز هم قان دو کر دیدم ضیای عارضکله ای پری فانوس کلکوندر

رضا یکیشهری آمدی

عجیمی عذرلنک ایتسه رضا بو خامه شبدیز عنانیز اولدی تنظیره دل مایوس کلکوندر

سعید پاشای آمدی

قبض ایتدیرر آخر النی یأس و ندامت کندی کبی مخلوقه اوکیم بسط کف ایلر

رضا یکیشهری آمدی

رمی اولده هر تیر بلا قوس قدردن آخر سنیده سهم قضایه هدف ایلر

کامی آمدی

رنک رخسارک کورن کلزار آتشار اولور لون اوراقی سراپا رشکدن کلنار اولور

سلطان مصطفی خان ثانی

آلدی بوقدر خلق جهانك یوكنی آه ایشته بومعاصیه ایشم خیلی یماندر

مشهور حشمت

خاتم کبی نام ایسترایسن سمت سخاده باص مهروی تمسکاره اصنافی دولاندر

رضا یکیشهری آمدی

تأثیرینی کور حالت عشقك که دم قیس ریزان اولیجق قطره سی لیلایه نشاندر

نابی رهاوی

اراده ایتسهك برامرك تعلق فتحنه نابی آکا اطراف نامأمولدن اسباب اولور پیدا

رضا یکیشهری آمدی

اولنجه نابی استاده پیرو نظم دلجوده رضانك شعرخوش آناری شهرتیاب اولور پیدا

خاتم یکیشهر فناری

ملك چینك وسمه سیدر برغزالك خاتما مطلع نظم آوران اولمش تغزلدن بكا

رضا یکیشهری آمدی

حضرت خاتم مسیحادرکه فیض لطفیدر یوقسه ممکنمی نظیره بو تغزلدن بكا

ندیم مشهور

سن نه جامك مستی سن آیا کیمك حیرانی سن کندك آلدردك کوكل نولدك نه حال اولمش سكا

راتب احمد پاشا یکیشهرلی طویال عثمان پاشا زاده

صورغوجن قایدك ندیم شاه نظمك راتبا نه چلنك خامه پردازکمی دال اولمش سكا

رضا یکیشهری آمدی

پیرو راه ندیم شاه نظم اولدك رضا ادهم خامهك عنانریز مقال اولمش سكا

عبدالله سّری آمدی

نه عجب چشمی الاسك نه بلاسك بیلیم سن سنی بیلیمز ایسن ایلوره صور صورمه بكا

رضا یکیشهری آمدی

سویلدم درد دلم دیدی طیب حاذق او دواساز کر مکستره صور صورمه بكا

کامی آمدی

رخلرك ماتمه کیرمشمی سیه خطك ایله اویله قاره خبری بربره صور صورمه بكا

آگاه سمرقندی آمدی

سن هر نقدر حسن ایله ممتاز جهانسك بن اولقدر آشفته ورسوای محبت

کندیلی اورانك اشرفندن بر ذاتك كرمه سیله تزوج ایلدکوری کبی برادری عمر
بکده مشهور طرخان زاده لرله صهریت پیدا ایتدی .

۱۲۰۷ سنه سنده نییله ۱۲۰۹ ده احمد رائق ۱۲۱۱ ده امهانی تائبه ۱۲۱۳ ده توأم
اولهرق محمد صالح وعبیدالله جمیل ۱۲۱۶ ده مصطفی باهر اسمنده اولادلری دنیایه کلدی .
۱۲۲۳ سنه سنده آق اووهلی زاده خاتم افندی مرحومك شاهی شرحی استنساخ
ایدرك

یازلیدی کنج جوهرزا بوزیبا شاهی شرحی سنه ۱۲۲۳

تاریخچه تزیین اختتام ایلدی .

۱۲۲۹ ده فاطمه قدرت اسمنده کرمه سی طوغدینی کبی استنساخ ایلکده اولدینی
«مقالات صدیقیه» بی دخی سنه مذکورده آتام ایلدی . شوییت خاتم کتابة تحریر
ایلدیکی ایاتنددر .

همت پیران ایله یازدم رضا بویه مقالات کرامت مصیر

۱۲۳۰ ده آق اووهلی زاده خاتم افندی مرحومك اوچ قطعه دیوانی استنساخ
ونهایتنه بعض ایات فارسیه و ترکیه تحریر ایلدی شوییت آندندر .

خوشنویسی میسرست مرا این سه دیوان خاتم عرفان

۱۲۳۶ ده کرمه سی خدیجه حسنا دنیایه کلدی . ۱۲۴۰ سنه سنده استنساخ ایلکده
اولدینی بهارستان جامی بی اكمال ایدرك (مرغ ۱۲۴۰) لفظی تاریخ دوشوردی . ۱۲۴۱ ده
مخدومی مصطفی باهر بکک صلبدن سعیده ، ۱۲۴۳ ده امینه راضیه ، ۱۲۴۶ ده فاطمه
زهرا ۱۲۴۷ ده عبدالفتاح ماجد ۱۲۵۰ ده شیخ احمد نام احفادلری آرایش طراز مهد
شهود اولدی .

طول عمر ایله معمر وصلاح حال ایله بختیار وموقر اولدینی حالده ۱۲۷۱ سنه سنده
یکیشهر قنار دروننده شعله حیاتی انظفا پذیر اولمشدر .

شعراي اسلافی تتبع خصوصنده اقدام وادبای عصرینه انشاد نظائر امرنده اهتمام ایدن
ادبانددر . بعض صفحات نظائر تحریر اولنور .

قانونی سلطان سلیمان خان

کلشن حسنك کورن فردوس اعلا دن کیچر کوثر لعلك ایچن جام مصفادن کیچر

رضا یکیشهری آمدی

مرد حق یالکز صامه بودنیادن کیچر ایلمش تحقیق ستر عشقی عقبادن کیچر

اما بو عبد ناچیزده نه تالیف کتاب ایتمکه قدرت ونه تعمیر مدارسه وسعت وار دیو کندیمه لوم ایدوب متالم اولوردم . و بر اثر ایلمک صورتی جلوه کر مرأت درونم ایدی . نیجه مدت بو حال ایله متفکر و خیلی زمان بو اندیشه ایله متکدر ایکن

العلم علمان علم الابدان ثم الادیان

مضمون منینی در خاطر اولوب باری علم طب ایله مشغول و معالجه مرضای مسلمین ایله جلب صواب ایدوب نائل اجر و ثواب اولیم »

ایشته مغفور مشار الیه محمد رضا افندی زماننده عالم طبابتیه مهم خدمتگر ایتمش و بو کبی نافع اثرلرده تحریر و تالیف ایلمش اولدقلرندن بشقه شهر مزده و ملحقاتنده پک چوق اطبا یتشدرمشدر . و کندیلرندن صکره مملکتمزجه کسب اشتهار ایدن « طیب خنا افندی » مستعدان تلامذسی جمله سندندر . زمانمزه قدر شهر مزده یتشان اطبانک اکثریسی او استاد حاذقک تلیدی و تلامذة التلامیذی در .

بناءً علیه تقدیر تعریف اولنسه درجه نور کمالی آندن بالا و موقع استادی آندن هزار مرتبه اعلادر

دولت عثمانیه ادبایی طرفندن علما و شعرا و خطاطین کبی صنوف معتبره حقنده بر چوق کتابلر تذکره رساله لر تالیفنه همت اولنمش ایسه ده آنجق شایان تأسفدرکه خادم حیاة مخلوقات اولان اطبای محترمه حقنده شمدی به قدر بر شی یازلامش اولدیغندن سائر بر چوق اطبای قیمتدارمز کبی مشار الیه محمد رضا افندی نک دخی وقوعات حیاتیسی ماضی نک ادوار منسیسه سی ارسنده محو اولوب کیتمشدر .

مشار الیهک طبیعت شعریه سیده اولدیغندن شو قطعۀ نفیسه آثار قلمیه سندندر .

خطاء و سهو برله وقت تحریر غلطلر کیم دوشر نوک قلمدن
بزان لطف ایله اصلاح قیلحق بعید اولسونمی ارباب کرمدن

رضا

اسم عالیبری علی در . شیخ احمد اغا نام و عنوانی برذاتک مخدومیدر ۱۱۷۶ سنه سنده طوغمشدر . مملکتمز علماسندن تحصیل فضائل بی شمار ایدرک بر استاد والاثراد اولدی . پدرلری سوق آب ودانه ایله دیار بگردن مفارقت واختیار سیر وسفر ایدرک روم ایلنده یکیشهر فنار قصبه سنده تمکن واقامت ایلدیکندن مخدوملری جناب رضاده ۱۲۰۰ سنه سنده شهر دلارای مذکوره عزیمت ونشر علوم عالییه ایله کسب شهرت ایلدی .

قباده رقی بر طرفه بر اقدی . بر مدت صکره مذکور سود قابنک آغزی آچلقدده کوزل
بر تره یاغی اولدینی کورلدی .

شو روایت پک مشهور و متواتر اولدینی کبی بو حقیر بر مجموعه ده رضا افندینک —
سودی یاغ یاغی ترتیبی — دیه بر ترتیب کیمیوی کوردم و حتی مجموعه مه ده قید ایتدم
فقط صحیح غیر صحیح اولدینی بیله م . شو قدر که سودی یاغه تحویل ایلک اصولی حالا
کشف اولنه مامشدر و عقلمن مستبدر . مع مافیہ طیب رضا افندینک « سودی یاغ
یاغی روایتی مقارن صحت ایسه بو ذاتک شو کشفی هنوز مرتبه علانیته حیقیمان اسرار
مخفیہ حکمنده در » دینله بیلیر . ایشته طیب مشار الیه محمد رضا افندینک صورت
تداوی و حدائقته و هنر و معارفنه دائر منقبه لرندن بر قاچ عددینی نقل و تحریر ایلدک .
موافق فن و اصول اولوب اولدینی ارباب اختصاصه عاندر . بزم وظیفه من ناقل مسموعات
اولمقدن عبارتدر .

طیب رضا افندینک علم طبه دائر تألیفات راتقه سندن ایکی عددی مطالعه کذارمز اولمشدر .
برینک اسمی (کتاب مختصر الطب) در . فاتح بغداد سلطان مراد رابع حضر تدرینک
رئیس الاطبا اولان مرحوم امیر چلبی نک (نمودج الطب) کتاب کیرندن انتخاب
صورتیله تحریر ایلمشدر . مقدمه سی شودر .

« اما بعد بو فقیر بی ریا السید محمد رضا بو مختصری تحریر و املا و سابقا »
« رئیس الاطبا اولان مرحوم امیر افندینک نمودج الطب نام کتاب مستطابندن انتخاب »
« ایدوب مختصر الطب اسمیله مسمی قلندی . والله المستعان و علیه التکلان »

ایکنجیسی صدر اعظم ابراهیم پاشا مرحوم نامنه تألیف ایلدیکنی یوقاریلرده بیان
ایلدیکنمز (اصفیه فی کلیات الطیبه) در . مقدمه سی شویله در .

« بو عبد قلیل البضاعه و محنت دیده و ستم کشیده الم میخانه سنک درد نوشی
کدر پیمانه سنک سرخوشی یعنی « سید محمد رضا » ی عیدم الاستطاعه مدرسه طیه
سلیمانیه دانشمند لرندن اولوب اوائل ایامده و ستم مقداری تحصیل معارفه سعی ایدوب
« اذا مات ابن آدم انقطع عنه عمله الا عن ثلثه ، صدقه جاریه ، او علم ینفع به او ولد
صالح یدعوه له »

حدیث شریفی موداسنجه ابتدای ایجاد علمدن الی هذه الاذن هر کس بر حسنه ایله شهر
تسعار اولوب کیمی تألیف کتاب و ترتیب دیوان و انشا پردازلقه فائق الاقران و کیمی
بنیاد جسور و جوامع ، و تعمیر مدارس و مساجد اتمکله مشار بالبنان والی یوم القیام
ذکر خیره باعث اولور .

ینه مشارالیهک مناقبنددرکه برکون سوقاقده کیدن بر آدمه دقت ایدرک یاننده بولنان بر تلیدینه بو آدمک آرقهسی صیره کیت خانهسنی اوکرن بوکیجه وفات ایده جکدر . صباحلین ایرکن ینه کیت فی الحقیقه وفات ایتمش ایسه دفن ایچون قالدیرلماسنی اخطار ایت . کل بکا معلومات ویر دیه تنیه ایدر .

اوکیجه فی الحقیقه او خانه درونندن فریاد صدالری ظهور ایدرک وفات ایتدیکی اکلاشیلیر . تلیدینک اخطاری اوزرینه رضا افندی یه قوشارلر . کلیر .

میتق ترله در . بر یوک کیمسه ایله معدهسنی قلبنی وجودینک هر طرفنی دلك ایتدیرر بعض علاجلر سوردیرر بر ساعت قدر بومعامله دوام ایدر میت یواش یواش حرکت ایتمکه باشلر . تداویء تمادی یه نتیجهسنده بر قاج کون ایچنده تامامیله کسب افاقت ایلر .

سببنی سؤال ایلدکر نده : بوذات خانهسنه کیدرکن برالنده ات برالنده بوز وارایدی . اته دقت ایتدم ضعیف برکچی آتی ، بوزه باقدم یوصونلی غیر شفاف ایدی . موسم ایسه تموزک بک حرارتلی هنکامی اولمقله برابر کندیسیده غایت نحیف ایدی .

شویله بر زمان و خیمده بویله ضعیف بر آدمک غیر موافق برکچی اتنی بیه جکنی وایچلمسی جائز اولمان شو یوصونلی وراکد صودن معمول بر بوزی ده اشلامق اصول محاسن شمرلنه رعایت ایتمکسزین غیر مصفا برصویه آتهرق ایچدکجه ایچه جکنی تصور ایدرک نتیجهسنده ضعیفی حسیله معدهسنک قوه غریزهسی مقاومت ایده میوب موته قریب باغتلق کلرک آنک شکل وحالی اولمک صورتی کوستره جکنه ویتشلمامش اولسه وفاة ایده جکنه حکم ایتدم .

اخطار ایدردم . لکن اهمیت ویرمزدی . آنک ایچون سکوت ایتدم . وقوعات میدانه کلوب ه . کس ایچون موجب عبرت اولسونده اویله جه اوکئی آلمغه کندبجه قرار وبرد . ایشته وقوعات میدانه کلدی هرکس کوزیله کوردی . تأمین حیاتک اهم امورندن اولان اکل وشرپ قضیهسنده بی قید اولانلره انشاءالله بوندن بویله موجب عبرت اولور دیمشدر .

ینه مشارالیهک مناقبنددرکه بر بهار موسمنده رفقاسیله قرقلر طاغنه کیدوب آیلرله اوراده قالمشدر ایدی . بر کون یاغلی بتدی . یاغ آلق ایچون شهره کوندیرلن آدم کیکوب کلدی .

رضا افندی قایلردن برینی اوراده بولنان قویون سوریلرینک سبودیله طولدردی . طاغدن بعض نباتات طویلادی قویبندن بر قووطو چیقاردی . سودی قایناندی قووطودن چیقاردینی معالجات ایله طاغدن طویلادینی نباتاتی سودک ایچنه آتدی ایندیروب آغزینی

ایتمش و بر چوق خستگانی معالجه شافیه ایله موت محققدن قورتارمش و ابنای جنسنه انسانیت و حسن معامله ایله ابقای نام و شان ایلشدر .

ایشته بو صورتله تمدید حیات خاص و عامه ملازم و حد ذاتنده دخی برادیب لیب و بر فاضل نجیب اولملری حسیده ادا و فضلائی مملکتله موانست اجتماعیه به مداوم اولدینی و طقسان یاشنده بر پیر مبارک بولدینی حالده ۱۱۸۰ حدودنده ترك طبخانه روزگار ایلدی .

طیب مشارالیهک حذاقت خارقه و ذکاوت مفرطه سنه دلالت ایدن مناقب و حکایات عجیبه سی حالا دیبلرده داستاندر . بعضیلری تحریر اولنور .

بر یاز موسمی بعض احبا ایله تفرج ایچون « قرقلر طاعی » مسیردسنه عزیمت ایتمش ایدی . برلکده برقیون کوتوردکارندن کباب ضیافتی اجرا اولته جقدی .

بر موقعه کومور یا قلمش و ذبح اولنان بو کوسفند نوساله شیشله طاقلمش و آتشک تمامیه یانغین بر حاله کلسنه انتظار اولنهرق جناب رضاده سر حلقه انجمن اولدینی حالده آتشک اطرافنه جمع اولمشلر ایدی . رضا افندی بر دنبره آتشک او محلدن رفع اولنسنی امر ایدر . آتشک آلتنده یانان اولتر آره سننده بر دلیک کورلدیکندن حفر ایدیلیر . براز قازلدقن صکره آتشک تأثیر یله یانمش بر حیه ظهور ایدر . بوکا عموماً تعجب ایدر لر . سببی صورلدقده رضا افندی دیرکه آتش یانارکن کباب قوقوسی حس ایتم . حالبوکه کبابمز هنوز آتیه قونامشدی . سم قوقوسی کبی شیلرده حس ایدر کبی اولدم . بوراده بر حیه آشیانه سی اولدینی و بیلانک طبیعتی بارد اولدیغندن حرارت یواش یواش باشلانجه خوشنه کینوب صکره قاچامیه جق بر حاله کله رک یاندیغنی استدلال ایتم . بونک ایچون تحری به مجبور اولدم .

ینه مناقبندرکه بر کون زوقاقده بر جنازه کوتوردکاری صروده تصادفاً رضا افندیده اورادن کیوردی . جنازه به دقت ایدنجه بومیتک زنده اولدیغنی بیان ایدرک خانه سنه عودت ایدریر . تدابرسنه دوام ایدر فی الحقیقه میت دینلن شخص افاقتیاب اولور . سببی سؤال اولندقده دیرکه جنازه غیر مسلم اولدینی جهته یوزی آچیق کوتور یله یور و موسم قیش اولدیغندن قار یاغیوردی . میتک هر طرفنی قار قاپلامش ایکن اغزینک اطرافنی سائر محللر قدر قار طوتمامده اولدیغنه دقت ایتم . بوندن حس ایلمکه بومیتده نفس و حیات اثری واردر .

قاضیغنه تعیین اولدیغندن بوندن اگ زیاده ممنون اولان جناب رضا ایدی . مشارالیهک علم طبه دائر (شفاایه) و (تدبیر المولود) کبی قیمتدار کتابلرینی بالذات کندیسندن اوقودینی کبی حکمای مشهوره دن ابن سینانک قانونی ، ابن رازینک (کتاب الجامع) فی ، ابن قره نک (کتاب فی النبض) و (کتاب وجع المفاصل والقرس) فی مطالعه ایدرک حل ایده مدیکی محللر ایچون شعبان شفای افندی کبی بر استاده مراجعتله حل اشکال ایلدی .

فن جراحی و علم طب و علم نباتات خصوصنده پک زیاده شهر ایدرک خستگان مملکتک مرجع انفرادی و اهالی و لایتک مدار امن و اعتمادی اولدی .

جناب رضانک علو جنابی بونکلهده قناعت ایتیمه رک ۱۱۱۶ سنه سنده اجمال مدت نیابتله درسعاده عودت ایدن شعبان شفای افندی حضر تریله بر لکده درسعاده متوجه اولدی . شعبان شفای افدینک مسقط رأسی اولان ایشه مواصلت ایتمکسزین جوار انقرده وفات ایلدیکندن جناب رضا محزون و مکدر اولدینی حالده سنه مذکورمه اواخرنده پای تحت دولت علیه مواصلت ایلدی . اولزمان پک مشهور بر مدرسه طی اولان قانونی سلطان سلیمان خان حضر ترینک مکتب فیض مکسبنه تلید قید اولدی .

اون سنه مقداری توسیع معلومات ایلمش و آلات فیه ایله بر چوق عملیات اجراسیله تکمل ایدرک باشهادتنامه مکتب مذکوردن خروج ایله بر خیلی مدته بیمارخانه سلیمانی ده بر خیلی عملیات طیبه و جراحیهده بولنه رق زماننک جالیوس و بقراطی و عصرینک لقمان و سقراطی مقامنه قائم اولمشدر .

۱۱۳۰ سنه سنده صدر اعظم اولان وزیر بر مکی سیرت ابراهیم پاشایه طیب اوله رق اوله بر وزیر بی نظیرک مجمع ادبا و مرکز حکما و فضلا اولان دائره جلیله سنده مظهر احترام و رغبت اولدی .

بو ائناده صدر اعظم مشارالیه نامه « رساله آصفیه فی کلیات الطیبه » عنوانی کتابنی تألیف ایلدی .

۱۱۴۳ سنه سنده ابراهیم پاشانک معلوم اولان وقوع شهادتی اوزرینه ذاتاً اوته دنبری مقصد اقصامی مرضای مملکتته خدمت اولدیغندن استحصال رخصت ایدرک بر چوق ادوات طیبه و جراحیه بی حاملاً آمد شهرینه عودت و بویله بر حکیم اعظمک وطنه عودتی عموم اهالی مملکتی مستغرق من و مسرت ایلدی .

هر طرفدن بر چوق تلامذه اطبا آتوب کله رک کندیلرندن تحصیل غوامض طبابت

بشربته عائد هر خصوصك و بالخاصه جناب حقه عبادت ایتمك بيله صحت وجوده متوقف اولدیغنی و تماندی صحت ایسه قواعد طبیهیه و قوف ایله حاصل اوله جفنی جناب رضا نور ذکا ایله کشف و تیقن ایلوردی .

قدرت فاطره کندیسینی بر طاقم خصائص ممتازه یه مظهر ایده جگنی جناب طبیبك هر حال و شان معصومانه سی کوستریبوردی .

همزانوی تحصیلی اولان رفقاسنی مالا یعنی ایله اشتغالدن ممکن اولدیغنی قدر منعه چالیشیر و افلاك و نجوم کبی پك مظنن و پك مدبذب بر خارقه خرد فرسایي حاوی اولان مکونات قدرته باقوبده آندن درس کلمات آلملرینی توصیه ایلردی .

جناب متعلم هر شیئك غوامضه واقف اولمق آرزوسنده ایدی . بریسی (نوازل) اولیشم ویا (اوکسیورم) دیسه نوازل و اوکسورکک ندن دولایی وجود انسانه مسلط اولدقلمرینی اوزون اوزادییه صورار و بوکبی حکمتلری آکلامق ایستر . بر جواب شافی آله مینجه جانی صقیلیردی . هله (فلان ذاتك خسته لکی پك آغیر برشی دکلدی اما بر طبیب حاذق بولمندی بیچاره وفات ایتدی) کبی سوزلردن بر طبیب حاذقک بولنماسی بر نازین وجودك طور اقلر آلتنه کیردیکنه سبیت ویردیکنی دوشوندکجه چلدره سی بر حال کسب ایدر . و بو دنیاده طبیب اولمق قدر مهم برشی اولدیغنی تقدیر ایلردی .

بوندن دولایی نظر اهمیتینی هر شیدن زیاده عالم طبایته دیکمش و طبایته دائر کتابلر اشترا و مطالعه ایلمکه باشلامشدر .

برکشنه کیتسه کلرک لطافت ظاهریه سنندن زیاده خواص و مضار ذاتیه سنی تدقیق ایدر . و اکل ایلدیکی اطعمه و فواکهه نك لذاند دماغیه سنندن زیاده خصائص مادیه سنی تعمیق ایلردی .

آرتق طبابت مسلکنه سالک اولمشدی مملکتده بولنان اطبای موجوده مشاهیر استاداننه تلمذک ایلوردی .

بهار موسملرنده نباتاتی مبذول اولان قرقلر طاغنده و یاز زمانلرنده قرهجه طاغ جهتلرنده بر چوق نباتات اوزرنده بر چوق تجربهر اجرا ایدرک بر خیلی دقایق کشفنه واصل اولدی .

سن حاذقانه لری هنوز یکریمی راده سننده اولدیغنی حالده معلوماتی بر درجهیه بالغ اولدی که بولدیغنی محیطده کندی عیارنده بر طبیب منقود ایدی .

۱۱۱۵ سنه سننده سرای هایون اطباسندن طبیب مشهور شعبان شفای افندی آمد

وعائله نجیبانه لرینه منسوب دهها سائر بعض ذوات کرامت اسامی و آثار علیه لری ایلروده کوربله چکدر .

کنجینه کهرریز کالات اولان طبع موشکافلرندن صدور ایدن جواهر قدسیه دن ترکی برغزل و فارسی برقطعه بی بدلرینک تسطیربله تقدیم وجیهه حرمت و تعظیم ایلرز .

بو عالم فانیسه نه میرم نه وزیرم	افتاده وادی فنا مرد حقیرم
المنه لله که اولوب جان ایله بنده	میدان محبتده نظر کرده پیرم
اولسم نوله یعقوب کی هجر ایله کریان	یوسف کی زندان ملامتده اسیرم
باری به شکر مالک کنجینه رازم	یوق سیم وزرم کرچه بودنیاده فقیرم
که پادشه بر حشم عالم عشقم	که تکیه توفیقه بر مرد حقیرم

(رسمی) کبی سحر آور معجز کلام

که حضر وکه الیاس وکبی صنع قدیرم

فارسی قطعه

در بادیه عشق توسر کشته و حیران باشد که بخاک در خود راهنای

منت بشه عشق که (رسمی) توبعالم آزاده سر کشمشک خوف ورجانی

رضا

اسم عالی لری محمددر . ابدان و مشاهیر اطبای مملکتندرنر . وفاتندن بر عصر دن زیاده بر زمان مرور اتمش اولدینی حالده بو طیب حاذق شهرت حاذقه و مناقب خارقه سی شهرمز اهالیسی میاننده حالا فراموش اولنماشدر .

زماننده پک زیاده اشتهار ایدن طیب مشار الیهک ایشیدیلن حذقت و مهارتندن تمامبله بحث اولنق لازمکسه بی نهیاه اولور .

بز بوراده ممکن اولدینی قدر ترجمه حالسندن و بعض تألیفاتسندن و پیران مملکتدن ایشتدیکمز بعض خوارق حکایاتندن بحث ایله اکتفا ایده چکزر .

محمد رضا افندی تقریباً ۱۰۹۰ حدودنده (آمد) شهرنده تولد ایشدر . پدر لری بر ذات تقوا شمار و والده لری ده بر عقیقه عصمت اختیار اولملری حسینبله امراض و علل دن سالم بویله ایکی واسطه الحیاتک محصول عمر لری اولان جناب رضا سالم بر وجوده مالک اولهرق تیشمکه باشلامش . و تمیز سواد و سفیده مقتدر بر سنه کلدکن صکره والدینک کوسر دیکی آثار تربیه کارکرک تأثیر اولهرق اول امرده هر شیدن زیاده فرائض دینیله تحصیلنه صرف همت بسیار ایشدر .

سلك تأليف ايدرك كوپر يلى زاده صدر اعظم فاضل احمد پاشا حضرت تيرينه اتخاف ايدليكنندن اول وزير فاضلى فضل وكاله حيران وقوة بضاعه سنه تحسينخوان ايتمش ايدى .

بليغ بر سوي - كلدسته عرفان وتذكرة دانشوران - عنوانى كتابنده مشاراليهك بعض آثار جليله و مناقب عليه سنى درج و تسطير ايدلكن صكره .

(مرحوم مبرورك مناقب عليه سى وكرامات سنيه سى تحرير اولنسه نيجه مجلد كتاب اولوردى . ارباب سلوكه معلومدر) عباره سيله ختم كفتار ايشدر .

بوندن بشقه ترجمه حال غوثانه لرى « ذيل الذيل عشاقى زاده » ده و « ذيل الذيل شيخى » ده و باقر جيلر كته خداسى عثمان نزهت افندى زاده محمد راشد افندى مرحومك ۱۲۲۹ سنه سنده اكمال ايدليكى (زبدة الوقايع در بلدة جليله بروسه) نام و عنوانى تاريخ كيرنده موجوددر .

شيخ مشاراليهك واقع اولان وصيتلى اوزرينه وفاتندن صكره برلرينه برادر زاده لرى شيخ اخى محمود بن السيد قاسم چلبى قائم اولمش و اوده ۱۰۹۰ تاريخنده وفات ايدرك دايه خاتون جامع شريفى حظيره سننده عم كريلملى جنبه دفن اولمش و وفاتنه شوو تاريخ انشاد ايدلشدر .

قانى سيد اخى محمود مانند گروه نقشبندى ايجره معدود
براكسكى ديدى فوتنه تاريخ عروج اتدى مقام انسه محمود

سنه ۱۰۹۰

آنك مقامنده مخدومى السيد شيخ مصطفى چلبى قاعد و ۱۱۱۰ سنه سنده عازم قريگاه رب واحد اوله رق پدر و بيوك عمجه لرى جوارينه دفن ايدلدى . واقرباى عاليارندن شيخ عبدالكريم مفيد چلبى جانشينلى اولدى . مشاراليهك جمله سى حسن سلوك و علو سیرت احبابندن ذوات كرام ايديلر . شيخ عبدالكريم مفيد افندى شاعر ماهر اولديغندن ترجمه احوال و آثار بلاغت اشتماللى آتياكله جكدر .

ايشته شهر مزده الحاله هذه موجود اولان عزيز محمود ارموى سلاله مبعجله سندن بر شعبه كزیده نك بوصورتله بروسه شهر دلاراسنده صورت ظهور و بر عصر دن زياده دوام اشته لرينه صاحب ترجمه شيخ محمود رسمى حضرتلى سبب اولشدر .

بوسلسله محترمه دن شيخ اسماعيل چلبى ابن عزيز محمود ارموى حضرت تيرينك ترجمه احوال محققانه لرى مرور ايتمش اولدينى كى واند ماجدلى عزيز محمود ارموى حضرت تيرينك

اولدی استاد صبا بالله بو تاریخده
کویا بر غنجه زنبق دن ابتدی عقدی طرح [۱]

سنه ۱۰۳۴

ایران حکمداری شاه عباسک وفاتیله یرینه شاه صفی نك جلوسی حقنده علی طریق
الاسقاط شو صنعتلی فارسی تاریخی انشاد ایتشدرد .

شاه عباس دین تباہ ولیم برد در وادی جهنم رخت

رفت ملعون بجای او حالا شاهشد بعدزان صفی بدبخت

در حق هر دو میشود تاریخ (شاهنو) کرجداقتد از (تخت) [۲]

عزیز محمود ارموی حضر تارینک آمد شهرینک - قوس - نام محلمده دجله نهروی
کنارنده ۱۰۴۴ سنه سنده - چارباغ - اسمیه اعمار وانشا ایلدیکی قصر دلارایه مع ایات
شوتاریخ بیتنی انشاد ایتشدرد هر مصراعتک معجم ومهممل حرفلرندن آری آری برر
تاریخ اولهرق جمعاً درت [۳] تاریخ لطیف ظهور ایدرکه تقدیر صنعتلی ومشکل اولدی
اهلنک معلومیدر .

سید محمود عالم ملتجای خاص وعام شط آمد ساحلمنده یادی برجای فراغ

آب کوثردر صوی هر نخلی برطوبا مثال کورسه دوزخ اهلی وارمز جنته ایلر دماغ

انوری خاقانی بیلمز نغمه کفتارمی همزبان بلبل اولمز ککشن عالمده زاغ

صنعت تاریخم ادراک اینز احوال اولان نکتته سر بسته می حل ایلین احباب صاغ

سنه ۱۰۴۴ کلک پیر نقشیندی قدرت آسا رسمیدر سنه ۱۰۴۴

سنه ۱۰۴۴ کاول عزیزک طرح اعجب اسم و رسمی چارباغ سنه ۱۰۴۴

مشارالیه صلاح وتقوی ایله موصوف ومذکور. اوراد فتحیهه دائماً مداومتله مألوف
ومعمور. جذبه واستغراق ایله مشهور. کاشف اسرار الهی مظهر انوار تجلیات نامتاه
صاحب وجود وحال ضمیر منبری عشق و محبتله مالامال مستجاب الدعوه مجتنب الدنیا نور
مصباح حقیقت پیرایه مشکاة طریقت کنجور کنجینه قناعت ملبوس پشمینه تسلیم
وارادت بر شیخ مبروک روزگار ایدی. اون ایکی علومی مندرج بر رساله نطیفه کشیده

[۱] - غنجه زنبق - ۱۲۱۷ در (عقد ۱۷۴) طرح و اخراج ایدیلنجه تاریخ سال ختان
اولان ۱۰۲۳ رقمی ظهور ایدر .

[۲] «تخت» لفظی ۱۴۰۰ در - شاه نو ۳۶۲ - تختدن جدا واسقاط اولنورسه تاریخ جلوس
اولان ۱۰۴۳ قالیر .

[۳] عزیز مشارالیه - کندلی مبارک قلمریله آلمش درت وجهله تاریخ استخراج اولنور - دیه
ثبت وتحریر بیوردیفنی بلیغ بر سوی - کلدسته دانشوران - نده بیان ایدیور .

امیری جامع الحروف

کوره لم رفر ف و عرش ملکوت عشق بر کیجه خانه جانانده مهمان اوله لم

رسمی آمدی

یاقدک بنی ای آه جگر سوز کل ایتدک اول شوخ وفا دشمنده بر اثر ایله

سری اسکداری دفتردار

بر کره بنا کوشنه یارک نظر ایله شام املک رنک بیاض سحر ایله

فائق اندرونی

بوسوز دل ای چرخ اگر سا که قالیرسه وار نقطه امیدمی داغ جگر ایله

شیخزاده عثمان نوری پشای آمدی

اهل دله خدمتله اولور کسب معارف یوقسه یوری وار کیجه تیمار خز ایله

امیری جامع الحروف

ای کلب دوپاهپ امل نفسک آرازسک بر کرده تفتیش قلوب بشر ایله

رسمی آمدی

یدی زنجیر جنونم یدی اقلیمه دگر یدی ننجیر فنونم یدی اقلیمه دگر

امیری

گرچه مشکل کورینور طالبه تحصیل علوم علم ایله آدم اولور زحمت تعلیمه دگر

رسمی

عالم باعملک باصدینی طوپراق بزز جاهل بی عملک باشنه طوقاق بزز

امیری

بزه معشوق حقیقی وطنک خادمیدر بویه مپاردره عاشق و مشتاق بزز

رسمی

قصد تعلیم شکار ایتکه اوچورمه ویرر طبع شهبازمه صیاد ازل جبریل

امیری

واصل قرب اوله من اولسه حسن نیت چیقسه افلا که قدر شیخلرک تهلیل

عزیز مشار الیهک بعض نظائری دخی بو محرر حقیرک ترجمه حالی صره سبندمه
مرور ایتمشدر . جناب شیخ ، غزلسرالقدمه نصل استاد ایسه انشاد تواریخ خصوصنده
دخی اوینه استاد یکتادر . ۱۰۳۴ سنه سبندمه واقع اولان برختانه بوضععلی تاریخی تنظیم
ایلمش ایدی .

و غارت و یغما ایلبیکی حالدۀ عزیز مشار الیه حرمت ایدرک حتی بر رخس بی نظیر
اهدا ایلیش ایدی . سلطان محمد خان رابع حضرتلری ۱۰۶۹ سنه سنده محروسه بروسه یه
سایه بخش تشریف اولدقنرندۀ رخس مذ کوری خارج شهرده واقع — داود دده —
نام محل قربنده رهگذار شهریاریده ذیح و قربان ایدرک .

« پادشاهم سنک دشمنکدن اخذ اولمقله یولکه قربان و دافع قضای اشکار و نهان
« اولمدن غیریه شایان دکدر »

دیو خطاب و ندا ایدرک مظهر التفات حضرت پادشاهی اولمشلر ایدی .

ینه کرامت علیه لرندنرکه سلطان محمد خان رابع حضرتلرینک جلوسندن بر سنه
مقدم یعنی ۱۰۵۷ سنه سنده

لطف قیل یارب عبدالله احسان ایسترز

غنچه در تاریخی اما ورد خندان ایسترز

تاریخ بدیعنی انشاد و بعض ذواته ارانۀ ایدرک بونک سیری بر سنه صکره آکلاشیلیر
دیش و حقیقه بر سنه صکره سلطان محمد خان رابع حضرتلری جلوس بیوردقنرندن
هم جلوس شاهانه همده ختان هایون پادشاهانه لرینه نازکانه تاریخ بدیع و تام واقع
اولمشدر .

عزیز مشار الیهک شاعر شهر فیضی هندینک

ماطائر قدسیم نوارا نشناسیم

مرغ ملکوتیم هوارا نشناسیم

مطالعلی قصیده مشهوره سنه جوانی واردر . شویت آندندر

ما « رسمی » زاریم ولی واله وشیدا

ما کشته عشقیم سالارا نشناسیم

شعرا ی اسلافه نظیره سی و معاصرین ادبا ایله مشاعره سی اولمقله برابر اخلافی
طرفندنه آثاری تتبع ایدلمشدر . شولوحه شعریه آندندر .

سلطان مراد خان ثالث

راه عشقی طوته لم رهبر خوبان اوله لم قصد دلدار ایده لم روینه حیران اوله لم

رسمی آمدی صاحب ترجمه

شرع ایله یورویه لم عالمه برهان اوله لم اتفاق ایله کوزم محرم سلطان اوله لم

بروسه لی شمله لی زاده شیخ احمد رندی کلشقی

ایتدی تکلیف نظیره بزه شاعر رسمی بعدازین شعر ایدرک صاحب دیوان اوله لم

مبارکده حلقه بند جمعیت و بیگلرله سالکینی واصل طبقات کشف وهدایت ایلردی. بوضورتله تقلیب اوراق لیل ونهار ایلکده ایکن ۱۰۷۷ سنه سی ربیع الاخرینک اون بشنجی جمعه کونی وقت ظهرده عازم دارالملک ملکوت اولمشدر .

مشارالیهک وفاتنه شو تاریخ انشاد اولمشدر .

شیخ محمود مفخر مجذوبیان نجل پاک حضرت سلطان دین

ایلیوب عزم بقای جاودان قودی عشاقی فراق ایجره حزین

کوش ایدوب فوتن دیدم تاریخی رحمتن قیله زیاده اول معین

سنه ۱۰۷۷

نعش رحمت نقشی بروسه شهرنده - دایه خاتون - جامع شریفی حظیره سنک جانب غریبسنده و دیعه خاک غفر اندر .

عزیز مشارالیه کبار مشایخ نقشبندیه و اعظام محققین متصوفه دن . بر ذات اولوب مجذوبانه وقوعاتی و حیرتبخشا کراماتی وافر در .

انارجی اوغلی دیمکله مشهور بر شخص عنود و عریبه کارک عزیز مشارالیه ايله خصوصی میرانه متعلق بر ماده دن طولانی دعواسی اولمقله عتبه علیه تیشکی ایدرک بافرمان عالی جناب شیخی بروسه دن درس عادتیه احضار ایتدیرر . سابقا ماردین و یوده سی ایکن کتخداسی اولان بقال زاده منزلته نزول و اورادن ترسانه عامرده و واقع سرای شهر یاری یه دخول ایدر .

اولزمان صدر اعظم بولنان کوپرلی محمد پاشا ايله شیخ الاسلام اسپری زاده محمد افندی حضور لرنده مجذوبانه کلمات مغز خراش ايله خطاب و مقابله ایتمکله صدر مشارالیهک زیاده سیله حدتتی جلب ایدرک همان حبس ایدلمسنی فرمان و اتلافی ایچون رئیس الاطیابه زهر قاتل آماده اولنمسنی امر ایلر .

احضار اولنان جام سرشار سم قاتل عزیز مشارالیه تکلیف اولندقدنه بلا توقف نوش و تریاق اعظم توحید شریفه مداومت ايله جوش و خروش ایدر .

جسم عالیبری سراپا لرزه انکیز و تقاطر باران کبی عمر قریز اوله رق اول زهر مهلکدن خلاص و شفا بولور .

بو کرامت باهره اوزرینه کوپرلی کبی اله آوجه صغیمان بر وزیر لایسئلک نزد و قورانه لرنده نصل بر اکسیر اعظم حقیقت اولدینی آ کلاشیله رق تطیب خاطرینه مسارعت و کمال اعزاز و اکرام ايله بروسه یه عودت ایتدیرمشدر .

ینه مناقب علیه لرندندر که جلالی حسن پاشا ۱۰۶۸ ده بروسه شهرینی استیلا

❦ رسمی ❦

کروه مشایخ کرام آره‌سنده — آچیق باش — شهرتیه بنام اولان شیخ جلیل
نقشبندی محمود رسمی افندی خضر تلریدر. مظهر اسرار معنوی آتی‌الترجمه مولانا عزیز
محمود ارموی خضر تلرینک برادر زاده عالیکهر لریدر .

پدر و عمجه و اجدادینک جمله‌سی عالم فاضل و طریق عالی نقشبندیه منسوب
شیخ کامل ایدیلر . سلسلهٔ نسب شریف‌لری شوپله در .

السید شیخ محمود رسمی آمدی ابن اخی محمود ابن السید احمد ابن السید محمد
ابن الشیخ السید محمد الملقب ببابای نقشبندی .

مشار الیه ۱۰۱۰ حدودنده آمد شهرنده قد منهادهٔ عالم وجود اولمشدر سن تمیزه
رسیده اولدوقده کسب علم و کماله عازم و بعض فضلاي مملکتک درس و افاده لرینه ملازم
اوله‌رق اکتساب جواهر علوم و کلمات ایلدی .

برمدته امرای بنام ایله همصحب و ولایه کرام ایله هم‌الفت اوله‌رق ماردین و بودلغنه
تعیین بیورلدی .

بعده جاه و منصب سوداسندن فراغت ایدرک ماردیندن دیار بکره عودت و عم
کریملری عزیز محمود ارموی خضر تلرندن اخذ دست ارادت و اکیال شرایط خدمته
لایق ارشاد بر شیخ کرامت نهاد اولمق استحقاقنی کسب ایلدیکندن لباس لباس مشیخت
اولدی .

ضمیر تابناکلری کنجینه اسرار الهی ودل روشنلری خزینهٔ معارف نامتاهی اولقله
ساحهٔ جنت فضای تصوفک بر سر و خرامانی وعالم ولایتک بر مهر درخشانی ظهور ایلدی .
سلطان مراد خان رابع خضر تلرینک ۱۰۴۸ سنه‌سنده فتح بغداد سفرندن عودت
شاهانه‌لرنده عمجه لرینک مریدان و محباننک کثرتندن دولایی بعض قدر ناشناسانک القا آتیه
واصل مرتبهٔ شهادت اولمسی اوزرینه مشارالیه عمجه لرینک افتراق صوریلرینه تحمل
ایده‌مدیکندن ترک وطن ایدرک مصر قاهره‌یه عزیمت ایتمشدر .

اوراده برمدت اقامتدن سلطان مشارالیهک و قاتندن صکره در سعادتیه عزیمت و برمدت
حلقه بند ذکر و توحید اوله‌رق اکتساب شهرت ایلدی . بلا آخره در سعادتیه دخی اقامتدن
صرف نظر ایدرک محروسهٔ بروسیه هجرتیه قرار ویردی .

محروسهٔ مذکورده — ولد انبیا — محله‌سنده بیتوت ایلهرک تلقین طریقت و امما
ایله نیجه نیجه سالکینه اراثهٔ سیل نجات ایله مشغول و مقید اولدیلر .

گاه — دایه خاتون — جامع شریفنده و گاه جامع کبیرده و بعضاً دخی سائر اماکن

دوشورسم دامگاه خوابه باری بوسه چین اولسم
 درونمده اولان تمغای عشقك حشره دك چقمز
 اومهر و دلربادن باری دفع آرزو ایتسم
 هزاران کره کر خون جگر له شست و شوا ایتسم
 صاعلمز شق کلک آسا اکر بیک کز رفوا ایتسم

نه گه یتز سنك آزاده لك ، هر دونه ای «رامش»
 تمنای خطای محض اولور کر سرفرو ایتسم

راج

فاضل بی نظیر منصورى زاده احمد افندینك محدودى مصطفى مجیب کمالی افندینك
 مختص دیگریدر .

پدرلری احمد افندی دیار بکرده مدارس رسمیه دن اولان دلاوریه مدرسه سی مدرس
 عالیقدری و دیار بکر مقتیسی ایدی . مشار الیه مصطفى مجیب کمالی افندی ، زمانده کی
 شعرای آمده مراجعتله خط دستلریله آثار نادره لرینی بر مجموعه نفیسیه به جمع و درج
 ایلدیکندن بو کتابمك پك چوق محللرنده اسم فضیلت مندانه لری محرردر .

کاف حرفنده کمالی مخلصیه ده بعض آثار عالیبری مندرجدر لاکن تفصیل ترجمه
 حالی مجیب مختص عالیبرنده در .

اواسط ایامنده — راج — مخلصیه ده بعض غزللر انشاد ایلش اولدیغندن معلوم
 اولمق ایچون بو غزل خط دست عالیبریه اولان مجموعه قیتمدارلرندن بو محله تحریر
 اولندی .

الم چكدك بوزم غمده جام پرصفا دیرکن	ییدك بیک زخم غم هجری ایله نقل وفادیرکن
رخك مرانته بر کره باقدك بیک جفا کوردك	کوکل آینه سن وقف بلا ایتدك جلادیرکن
رقیبك طعنه سندن اختیار دام زلف ایتدك	اسیر غربت اولدق دام چشمندن رها دیرکن
بنی هجرانله شمدی هلاک ایتدی اومه اول	غم فرقت رقیب نا کسه وصلت سکا دیرکن
همان آزقالدی مجنون کبی دشت غمده زار اولمق	دل پر شورشی باشدن چیقاردق ابتلا دیرکن
دل بیماره چشمندن دواجویان اولوب حیفا	اسیر جامه خواب اختلال اولدق شفا دیرکن
دوکر دستیه شمدی سینه عرض انتقام ایلر	کوروب اول اومه ال سینه سنده مر جبادیرکن
ضیادار اولدی مجلس ناکهان مهر جالندن	کلورمی بر دخی غمخانه مه اول مهلقا دیرکن

متاع نظم کاسد اولدی دور ایتدی بنی دلگیر
 بو بندر کهده نام (راج) خاطر کشا دیرکن

رامش آمدی صاحب ترجمه

پزمرده اولسه هر تقدیر کلشم ینه جنبش‌فزای باغ چناندر خزانم

امیری جامع الحروف

مهمانسرای دهره بزی دعوت ایلمن کسمز زمان عودته‌دک آب و نامز

آگاه سمرقندی آمدی

نه بیلسون چکدیکک ای قامت خمکشته، جانانک قیاس ایلر ازلدن بید مجنون وش دو تا قویدک

والی آمدی

بیلوردم فن شیوه ذاتکه مخصوص اولور زیرا ظهور اولکدن فتنه‌ساز و دلربا قویدک

رامش آمدی صاحب ترجمه

نه بی قیدانه جانانک نه بی رحم آفت جانسک شهر آشوب دورانسک نه بی خوف ور جا قویدک

لا ادری

دل بی‌کانه‌یه محرم رقیه آشنا قویدک یازق ای غنجه باغ لطافت بی‌وفا قویدک

امیری جامع الحروف

رفیق محشر اولدک رستخیز ماسوا قویدک جهنمدن نشان ویردک قیامتدن بلا قویدک

رامش آمدی

وسعتکه زمانه‌ده مانند کرد باد صدکونه پیچ و تاب اولور ز بر مکان ایچون

امیری جامع الحروف

سعی ایتملی وقوف کتاب حقیقته کلدک بودار معرفته امتحان ایچون

ثابت نابی سامی حاسم حامی افندیلرله بعض نظائری حاسم آمدی بختنده مرور
ایتمشدر. خوش صحبت و قوی طبیعت بر شاعر ایدی.

شام وشهبا قاضیسی آتی‌الترجمه منصورى زاده مصطفی مجیب کمالی افندی حضرت‌تلیرى
کبی بر فاضل محترم امنی، آگاه، جد جامع الحروف امیری، قاضی آمد جزمی، نهانی،
والی کبی مشاهیر شعرای مملکتته مراجعتله مجموعه نفیسه‌سنه خط دست‌تلیله غزل‌لر
یازدردیغی صره‌ده بوذاته دخی مراجعت ایدرک بش غزل یازدرمش وزمانتک شایان
حرمت شعراسندن اولدیغی بونکله‌ده مثبت بولنش ایکن بوذات دخی کرک زماننده
و کرک ده‌ها صکره‌لری یازیلان تذاکر شعرامزک هیچ بریسنه داخل اوله‌میان رجال
منسیه‌دندر. شو غزل خط دستلیله اولان آثار علیه‌لرندن تحریر اولنور.

بهار اولسه ینه دلبرلر ایله عزم جو ایتم

صفای خاطر اوزره سیرکل نوش سبو ایتم

اوائل حالده نقد عمریخی اشتراى كالای كالاته خرج ایدیلکندن هر هنزده الی وهر معزفته مدخلی وار ایدی .

اشغال مناصب ایتمکه کندیسنده لیاقت وار ایکن جاه و منصبده اولان راحتسزلقلری درپیش ایدرک طالب مأموریت و راغب دامنبوسی . ارباب جاه و عزت اولمقدن فراغته مدة العمر حب جاه مزلقهسنه دوشامش و بردکان کشاد ایدرک مشغول تجارت و لمشدر . ساده رویان و دل آشوبان ممالکت کندیلرندن تحصیل سلیقه نظم و اشعار ایدرلردی . مأموریت و یاسیاحت صورتیله شهرمزه کلن ثابت و نابی و کوچك هنکار دینلن شناسی کبی عرفا . و شهرمزده متمکن آگاه سمرقندی ، آمدی حاسم آمدی حامی ، آمدی والی ، آمدی کبی ادبا دکانه جمع اولور تجارت مادیهدن زیاده داد وستد آهسته شعر و انشا کبی تجارت معنویه ایله تزیین ایام حیاة و ملاطفه کونا کون ایله اسرار اوقات ایدیلوردی .
نته کیم بویله لطیف و تزیه برموانست اجتماعیه ایله وقت کچیرمکده اولدقلرینه بیت آتی کبی بعض اثرلرنده جناب رامش دخی اشارت بیوررلر .

دار الشفای وصل دلارابه محرمز

ردرد دوی عیش و طربله دکامز

شعراى اسلافه نظاى و ادباى معاصرین ایله مشاعره سی کثیردر . خط دست عالیله خلیجه اشعارى منورمز اولمشدر . اشعارى کبی خطیده کوزلدر ۱۱۲۰ سنه سنده وفات ایتمشدر .

شعراى پیشین و یاران معاصرین ایله بعض نظاى تحریر اولنور .

علیشیر نوای

نی غم خار قیلدی ایسه قصد جانمز باز دور چو کنج میکنده دار الامانمز

خیالی قدیم

نار فراقه یاندی دل ناتوانمز کویا زبانه اولدی او ناره زبانه

فوری قاضی

هجر لبکله شویله ضعیف اولدی جانمز کیم بر یوک اولدی خسته دله استخوانمز

مانی

ای دل چیقنجه خانهدن اول نوجوانمز تندن امید وصلت ایله چیقدی جانمز

رضای

فرسوده ایتدی غم بوتن ناتوانمز قوتی های عرشك اولور استخوانمز

شناسی روز نامه جی زاده

رفتاره کلشه ناز ایله اول مومیانمز باشلر سماعه مردمك چشم جانمز

بوغزل دخی زاده طبع والاری اولان آناردندر .

جهات روی یاری زلف فتنه پرور المشدر
 حش سلطانی کویا شرق ایلمدن کوشور المشدر
 سواء خط دکل یوز کوسترن اظهار شوکتله
 شهنشاه رخى سودانیادن عسکر المشدر
 بوبندردن بر رشی آدی هر کس ، بنجه کیفمجه
 کوزم مردملری باق کاسه لرله کوهی المشدر
 سکندر دسته آینه آدی جمده جام آدی
 عطار دوش بنم طبع بلندم دفتر المشدر
 نه آدی دیر ایسه اهل ریا میخانه دن (رافت)
 دی کیم جام می الده یانسه بر دلبر المشدر

رامش

شهر مزدن ظهور ایتمشدر . اشعاری دیگر اصحاب محاص ایله قارشماق ایچون اوتاریخه
 قدر مسموع و متداول اولیان « رامش » ، مجلصنی اختیار ایلدی .

در سعادتیه عودت ایتدیرلش ایدی . ۱۳۲۱ سنه سنده در سعادتیه وفات ایتمشدر . کچنده ارتحال دار بقه
 ای دن اوقاف هایون نظارت جلیله سی مفتشکی مستشار سابق قاضی عسکر مکی بکک مخلفاتک مزایدیم
 و فروختی اثناسنده اشترا ایلدیکم بعض کتابلر میاننده ظهور ای دن مجموعه اشعاری دروننده انجمن انتخاب
 حکام باشکاب سابق قاضی عسکر سعید افندی حضرتلرینه یازلش بر تذکره ایله بر تاریخ کورلش
 اولغله وسیله رحمت اولوق اوزره عینا یازدی .
 صدور عظامدن سماحتلو سعید بک افندی حضرتلرینه

عالم فناتک کشمش و تزییقات دمیدمدن تخلیص کریبان صدنده بولنانلر مرهونی حلول
 ایلدیکه زهتگاه بقایه جان آتدقاری کچی شاعر شهر ابراهیم رأفت افندی دخی قیصه قیصه دور ابوابه
 خاتمه چکدرک طاسی طراغی دوشیره رک اختیار سفر آخرت ایلدیکی غزته لده بادی نظر تأثر اولدی .
 فی الحقیقه باد هوادن جلب و جمع نقد یولنده دغدغه عالمه کویس کر نلر متاع دنیاتک چارسوی
 یقاده رواجزلفنی وقتیله درک ایله مقبول عالم هستی اوله بیله جک کوهی کرانه های حسنات تدارک
 ایدوب اول بازار حقیقته عرض ایتمه موفق اولورلر ایسه مظهر نقد مغفرت اوله جققری بدیهیدر .
 ایشته بزم قوجه جرار وقتیله کشیده سلاک نظم ایلدیکی مولد پاک نبوی بی تعلیق کردن مغفرت
 ایده چکندن شو وسیله حسنه ایله ینه کشکل جری نم نامتاهای الهی ایله مالامال ایتک اوزره
 شمدی پوستی باب سرای محمدی به سردیکی تحظر اولنه رق ترجمه حالی مفسر تاریخ وفاتی حاری
 منظومه تک وسیله رحمت اولوق اوزره لفا حضور سمو جیلرینه تقدیمه اجتسار قلندی بی معروضدر
 اولباید

مکی

اول ادیب خوش سخن کیتدی فضای حکمته
 دیش کراسی آلفه عزم ایتدی سمت جننه
 شمدی سردی پوستنی آرتق جوار رحمته
 غیظه اول جراه کیم چیقدی حضور حضرته
 کیتدی ابراهیم رأفت بارگاه عزته

باب عالینک بخاری خواجه دانشوری
 یتندی ارزاق مقدر ترک دنیا ایلیوب
 بر النده کشکل جر بر النده عرضحال
 یازدینی مولود پاک یوننه تعلیق ایدوب
 سویلدم فرقتله (مکی) معجم تاریخی

عربزاده حافظ محمد حسیب افندی قرائت ایلدکن صکره ۱۲۷۰ حدودنده اور فیه عزیمت ایدرک قره فقیه زاده مفتی عبدالرحمن افندی آدابدن میر ابوالفتحی و فارسیدن حافظ شیرازی دیوانی او قودی . آندن عینابه کیدرک شاعر شهیر حصیرجی زاده حافظ محمد آغادن صائب و شوکت دیوانلرینی قرائت ایتدی .

۱۲۷۳ ده حلب الشهبایه واصل اولهرق شهر مذکورده واقع عثمان پاشا مدرسه سنده قره حصاری صاحبی صالح افندی خواجه دن علم حدیث و فقهی و معانیدن مختصر و مطولی تعلم ایلدی .

اول ائنده حلب والیسی بولنان قپودان اسبق سیدی علی پاشا زاده محمد حمدی پاشایه انتساب ایدرک ۱۲۷۵ سنه سنده انفصال ایدن پاشای مشارالیه ایله برابر در سعاده واصل اولدی . وزیر مشارالیه خواجهک خدمتیه بر مدت اسکدارده امرار اوقات ایملکه مدینه مذکورده عتیق والده سلطان مدرسه سنده مدینه منوره مناسی مظنه کرامدن انقروهی قره حسین حامد افندی تمام تحصیلیه حصر همت ایلیرک ۱۲۸۱ سنه سنده تکمیل نسخ علمیه ایتمشدر .

۱۲۸۲ ده حمدی پاشانک و فاتیله محزون و ۱۲۸۳ ده باب عالی بخاری شریف خواجه لکنه تعیین ایله ممنون اولدی . ۱۲۸۴ ده عهدۀ فاضلانله لرینه استانبول رؤسی توجیه اولندی .

اسکدارده عتیق علی پاشا جامع شریفنده نشر علوم عالیله برابر بعض طلبیه ده فارسیدن مثنوی شریف ، کلستان ، حافظ او قوتدی .

جنتمکان سلطان عبدالعزیز خان حضر تهرینک اوائل جلوسلرنده طرز جدید اسمیله موسوم اولان مولد شریفی نظم و تالیف و خاقان مشارالیه حضر تهرینه عرض و تحاف ایدرک یکریمی بیک غروش عطیه ملوکانه یه نائل اولمشدر .

لسان مادرزادی اولان ترکجه دن معدا عربی و فارسی و کردی لسانلرنده بحق تکلمه قادردر .

اشعار عالیلری خوشمأل و طبیعتی غالبیت اوزره سمت تاریخه میال بر نکته دان رنکین مقالدر [۱] شفاعت جناب رسالتناهی یه متوسلاً شوی بیقی انشاد ایتمشدر .

رأفت مذهب و ییحاره یه ایله مددی

مدد ای قافله سالار رسل خذ بیدی

[۱] ۱۳۱۴ سنه سنده یانیه واشقودره ولایتلری مالیه مفتشکلکنده بولندیغم ائنده حلب ملافندن و سابقه دن مالیه نظارتنده تراکم ایدن یکریمی بشیک غروش استحقاقی آله مامش و یانیه ولایتنه حواله آلوب کلهرک بنده کزه مسافر اولمش و اون بش یکریمی کون ایچنده مطلوبی کاملاً تسویه و مسروراً

دوام ایتمش اولانلرک بریسیده استاد محترمز حافظ محمد شعبان کامی افندی حضر تتری اولدیغندن بو عبد حقیرک دخی استاذ الاستاذیدر .

شو ابیات وداعیهی خیرالمسلین افندمز حضر تتریتک روضه مهر دلرندن عود تتری سردهه تسطیر صحیفه تاثر ایتمشدر .

الوداع ای مردم ابصار کریان الوداع الوداع ای جای غفران بیت رحمان الوداع دور دوشدم آستان دولتکدن صورتا لیک معناده مجاوردر دل و جان الوداع

آه صد آه کیم دکل الله زمام اختیار

بویله اولمش نیلیم تقدیر یزدان الوداع

زیارت ایچون قدس شریفه مواصلترنده شو قطعاً غمرا ایله نطق آرای محمدت

اولمشدر .

ایردم اول جایه که مقصود دل و جانم ایدی کوردم اول وقتی که آرایش ایمانم ایدی

بولدم اول مطلبی که کوکلم ایدردی خواهش باصدم اول خاکه که کحل بصر جانم ایدی

مطلع

کوکل طی ایت نشاط عیشی هنکام عزیمتدر یوزی زاد سفر آماده ایت کیم وقت رحلتدر

بیت فارسی

منت خدا که هر چه طلب کردم از خدا

بر منتهای همت خود کامران شدم

رأفت

طرز جدید اسمیله موسوم و مشهور اولان مولد شریفک ناظمی خواجه ابراهیم رأفت افندیدر . پدر لری عبدالله طیار آنک پدری خلیل آنک پدری زین العابدین آنک پدری حسین طیار کلوبانی در . [۱]

۱۲۵۰ سنه سنده شر آمدهه قدمزن عالم شهود اولدی [۲] مقدمات علمی اولان قره حافظ زاده عبدالرحمن و ثانیاً آتی الترجه ادیب کامل سعید پاشا حضر تتریلله شریک اوله رق استاد اکر ممز حافظ محمد شعبان کامی افندیلر حضر اتندن و تعلیم متعلم کتابخی

[۱] کلوبانی برقریه اسمی اولوب بیوک جدی حسین طیارک اوقریهه منسوب بولندیغنی درسعاتده کنندیسیله ملاقات وسؤال ایلدیکمده سولمشدر .

[۲] دیار بکر سالنامه لرنده آمد شهرینه اون سکنر ساعت مسافهده واقع و مرکز قضا اولان لیجه قصبه سنه نسبت ایلدیکی مذکور سالنامه لر دن بریستی ارانه ایدرک استیضاح ایلدیکمده آمد شهری اهالیسندن اولوب لیجه قصبه سنه قطعاً ماسبتی اولدیغنی وحقی دفعاتله طبع اولنان مولد شریف منظومه سنده دخی دیار بگری اولدیغنی ایضاح ایلمش اولقله سالنامهده یا ککش یازدیغنی بیان ایتمشدر .

۱۲۶۲ سنه سنده ديار بکره سکنز ساعت مسافده واقع يونه طاشدن مني دلاور پاشا کوريسی مرور وعموره غير صالح برحالده مشرف خراب اولديغندن قرق کون مقداری کورپی باشنده رکز حيام ايدرک بهر کون يکرمی بش استاد ووز نفر عمله ومجموعی طقسان بيک قيه کيرج صرف واستعمال ايله سنه مذکوره شعبان معظمک اونجی کونی خامه پذیر موفقیت اولمش وائشای تعميرده مخدوملری صبغه الله افندی طرفدن کوندريلان وشه ايله زردالدين ممنونیتی حاوی بر منظومه انشاد وارسال بيورمشلدرکه شو ايکی بیت آندندر .

شمشک هر تقدیر لذتسه سوز بوغپسه طبع پیر پدیره وشه لطافت ویردی
سال عمرک اوله اعدادی قدر عزت ايله دینيله عمر طیبی به خجالت ویردی

مشار الیهک مخدوم عالیلری صبغه الله افندی دخی آمد مفتیلکنده بولنمش و ۱۲۷۰ سنه سنده بغداد قاضیلغنه تعیین اولنمش ومدت عرفیه سنی بالاکمال ملکیتته عودت ایلدکن صکره ۱۲۷۴ سنه سنده عازم سوی رحمت اولمشدر .

آنک مخدوملری حاجی محمد مسعود افندیدرکه ۱۲۹۴ سنه سنده کشاد اولنان مجلس مبعوثان اعضالغنده بولندقلری کبی تذکره مزک تاریخ ختایی اولان ۱۲۹۶ سنه سنده موالی دوریه دن اولدقلری ونقیب مملکت بولندقلری حالد کاشانه سعادت آشیانه آباد واجدادنده الحاله هذه خاندانلق وزادکانلق شعائر عالیه سنی اجرا ایلکنده در [۱] ۱۲۵۴ سنه سنده نقشبند منصبه شهود اولدقلری ائنده جد عالیلری مشارالیه حاجی راغب بک افندی حضر تلری ولادت معصومانه لرینی شو ملمع عباره ايله قید بیورمشلر ایدی .

« مدارج سینیدن اللی دردنجی درجهیه وصول ، اول سال میمنت شمول غره »
« جمادی الاولی سنده حافد ذوالحامد ، صانه الله تعالی عن الآفات والمکائد . وزانه بمکارم »
« الاخلاق والفوائد . ووقاه عن شرور الخلیقه وکید الحاسد . ورقاه الی المعالی والمصاعد »
« وساعده کل المساعد . سمی الوالد الماجد . اعنی قره عینی محمد مسعود . بالین والشرف »
« پوشیده خلعت وجود اولدی . لازال کاسمه فی الدارين مسعوداً . وعندالله والناس »
« محموداً . عمره الله بعمر طویل . مع والده الذیل . ومع الفقیر الذلیل . وجعله برّاً فاضلاً »
« تقیاً . وجرّاً فاضلاً نقیاً . آمین الف آمین . بحرمه النبی الامین . صلی الله علیه وسلم »

مغفور مشار الیه حاجی راغب بک افندی حضر تلرینک فضائل وکلمات و خیرات حسنائی بی نهایت ایسهده بو مقدارینک تحریریه اکتفا ایلپوروز . درس فاضلانلرینه

[۱] تذکره مزک طبع وتمثیلی ائناسنده حرمین پایه لولرندن اولدینی حالد مدینه منوره قاضیلغنه تعیین بیورملری حسینیه روضه مطهره جناب رسالتنه ای به جبهه سای ضرائندر .

نفوس غنوده پستر خاك اولمقده بولنديني حالده مشار اليه حضرتلري اصلا ثبات و متانت متوكلانهنسني بوزميهرق بهر كون شهرك بر قپوسى مصلاسنه دوام ايله ادای صلوة ايدر و بو صورته كل يوم صباحدن اقام ساعت اون ايكي يه قدر جنازه نمازی قليمقله مشغول بولنورلردى .

جد عاليلى روم قپوسى جوارنده دلاور پاشا و پدر ساميلرى ماردین قپوسى قربنده خسرو پاشا مدرسلى مدر سلكيله نشر علوم عاليه و آليه ايله مشغول اولوب كنديلر يده اوائل حاللرنده خسرويه ده تدريس علم و عرفان ايتمش ايسه ده خانه لرى قارشوسنده تحت تملككرنده بولنان عرصه جسيمه اوزرينه صدقه جاريه اولمق امنيهنيله « راغبیه » ناميله بر مدرسسه و دروننه كتبخانه تأسيسنه شروع و بعض عوارض حسيديله آره لقده تعطيله اوغرامق صورتيه يدى سنه ده اكالنه موفقيت حاصل اولمشدر و بو مدرسسه فرحفا جنوباً يدى شرقاً ايكي طاق محكم اوزرينه ايوان و سكرن حجرات و بر بيوك درسخانه و فوقده ايكي طاق ايوان و بر كوزل كتبخانه و ميدان واسعنده شادروان و جسيم حوض و جنوباً و شمالاً ايكي باغچه و درون مدرسسه عاليه ده تحصيل نعمت علوم ايله مشغول اولان طلبه كرامك يومية اطعام طعامى ايجون بر قاچ دكان و بر دكرمن و سائر مسقفات وقف ايتمش و كتبخانه لرينه دخى غايت نفيس و حسن خط ايله مزین كليتلى كتابلر جمع ادخار ايتمشدر كه بونلرك بر خيلىسنده تعليقات و اشارات خط مباركلرى موجوددر . مدرسسه دروننده طلبه نك معلم صيدان و شارب دخان اولمامسى جمله شرائط و قيمه دندر . ختام بنايه شوعربى تاريخى انشاد بيورديلر .

بنيت هذه الدار السنية فارخت بلفظ « الراغبية »

سنه ۱۲۴۸

مدرسسه عاليلى اتصالنده بولنان دفتردار جامع شريفى [۱] مرور زمان حسيديله خرابه زاره دونمش اولديني حالده يكي باشدن تعمير و ترميمنه صرف نقدينه همت ايدرك صلوة خمسهنك اداسنه سبب ظاهرى اولدقن بشقه مدرسسه لرينك دخى شرفى تضاعف ايتمش و جامع شريف مذكورك جانب شماليسنده قرق قدمه ايله اينيلن بئر ماء جارى كنارنده بر رمضان شريفك شدت حرارتى زماننده بعض ياران صفا ايله اقامت ائناسنده شو بيتى انشاد بيورمشدر .

بئر زمزم جب يوسف حرمتنه يامعين

بوصودن آبدست آلانى قيل عذابكدن امين

[۱] دفتردار آمد، احمد ذهنى بالى بك بنا ايتمشدر . خماری آمدی بچنده ۲۹۵ نجى صحيفه ده

اوطه‌بی مشتمل بر قصر دلارانشاسنه مباشرت و حسن ختامنه شو تاریخ ایله اشارت بیوردیلر.
 بوساحلکاه دجله طرز رعنا بی بدل انشاد خدای لم یزل قیلسون آتی مردم سرور آباد
 بحق کعبه علیا آچیلدقچه بوروزنلر کشاد اولسون دل احباب قیانسون دیده حساد
 بوقصرکروزو شب باد فرح افزاسی اسدکچه دل احباب شاد اولسون دل بدخواه‌لر برباد
 نه لازم وصفی تعداد همان بر ساده تاریخ بس صفا افزا کوزل بر قصر نوپیدا مبارکباد

سنه ۱۲۵۹

او فاضل نقاد بوسنه ده دخی - رساله فی لفظ الکفر والا کفار والتکفیر - اثر معتبرنی یادکار اخلاف ایلدی .

شیخ الاسلام عربزاده احمد عطاءالله افندینک حفیدی و كذلك شیخ الاسلام محمد عارف افندینک محذومی روم ایلی قاضی عسکری سعدالله افندینک ۱۲۶۰ سنه سنده وقوع وفاتی حسیدیه برادر عالیبری روم ایلی قاضی عسکری حمدالله افندی به بر تعزیتنامه تحریر و كذلك بوسنه ایچنده اعظم رجال دولت علیه دن مأموریت مخصوصه ایله جزره جانینه عزیمت ایدن معارف عمومییه ناظر اسبقی بحال پاشا مرحوم نامنه بر رساله تسطیر ایلدی .

۱۲۶۴ سنه سنه قدر مدرسه و خانه فاضلانهلرنده احباب و اصداقاسی شرف مصاحبت علیه لرندن استفاده الکنده اولدقلری حالده سنه مذکوره صفراخیری غره سنده تکمیل انفاس معدوده حیات ایدرک وصیت نحریرانه لری موجبجه مدرسه خیریهرلی حظیره سنده ودیعه خاک غفران قلندی .

مغفور مشارالیه عالم فاضل کامل عارف کاتبه احسن خصائل ایله متصف صاحب الخیر والחסنات اصیل ابن اصیل نجیب ابن نجیب کریم سخی وفی بر ذات نادر الامثال ایدی . تألیفات و رسائل عالمانه و ادیبانه لرینک اسملری بالاده مرور ایلدیکی اوزره قرقدن متجاوزدر .

وسیله رحمت اولمق اوزره خیرات و حسنات و تقواسنه عائد بعض مناقب تحریر اولنور. مشارالیه مکّه مکرمه ده بر سنه مقداری شرف مجاورتی اختیار بیوردقلری ائشاده صحیح بخاریدن بر نسخه شریفه استنساخته سخی و اهتمام ایدرک علمای متبحریندن عبدالله خراسانی نام ذات جلیل القدر ایله اعلم علمادن اون بش محدثین حضورنده بیت معظم جناب کبریایه متوجه اولدیغی حالده بشر دفعه مقابله و تصحیح ایله اتمام ایتمش و صورت اتمامی تحدیثاً بکرمی بر بیتلی بر قصیده ترکیه انشاد ایتشدر .

۱۲۴۷ ده دیاربکر شهرنده مرض رجفه [۱] ظهور ایدرک یومیه ایکی یوزدن متجاوز

اسم‌نورده اون عدد آثار نافعہ تحریر بیوردیلر .

۱۲۵۰ ده نامزاج اولملری حسینیه بر مناجات ترکیه انشاد ایدرک بالاسنه — مناجات

ترکیه عند ابتلائی بمرض الحمی — عباره سنی قید و ۲۴۷ دن

۲۵۰ به قدر اولان سنین ایچنده «رسالة فی لام التعریف»

«رسالة فی تسبیحات الطیور» «ترجمة التراجم فی تراجم البخاری»

اثر نفیس‌لرینی تحریر بیورمشدر .

۱۲۵۱ ده مخدوملری صبغة الله افندی خدمت علیه لرنده اولدینی حالدہ قدس شریفه

عزیمت و اولصره ده حق جلیل حضرت پیغمبریده .

«قصیده بدیعه لم یر مثله فی مدح النبی صلی الله علیه وسلم»

سرلوحه سیمیه بر نعت بدیع انشاد ایتمش و سنه مذکورہ رمضان شریفنده دخی قدس

شریف مفتیسی حقنده بر قصیده عربیه تنظیم و

«قصیده عربیه رمضانیه لمفی القدس عند زیارة المسجد الاقصی»

عباره سیمیه تنویح الملشدر .

بش آتی آی قدر مکث و آرام و اتمام زیارت مراقد انبیای عظام و اولیاء کرام

ایلدکن صکره جانب وطنه ارخای عنان ایلدی .

۱۲۵۳ ده «رسالة فی تحقیق التاریخ» اسمیه بر اثر لطیف و «راغب» اسمنه بر لغز

ظریف تحریر و ۲۵۲ ده مأموریت مخصوصه ایله دیار بکرده بولنان فریق چوکس

سعدالله پاشا [۱] نامنه بر قصیده عربیه تمیق ایلدی .

۲۵۶ ده عهدۀ عالیلرنده اولان کافۀ جهات و مقاطعاتی مخدومی صبغة الله افندی به

فراغت و معاملات دنیویه دن قطع علاقه مقصدیه آستانۀ علیه سفر بر اولدی . بو آئاده

«رسالة مهمه فی تفسیر الآیات و شرح الاحادیث الوارده فی حق الغزاة»

عنوانلی اثر عالیلرینی شیخ الاسلام ابن شیخ الاسلام مکی زاده مصطفی عاصم افندی

نامنه تألیف و بر قاچ ماه ظرفنده دلخواه عالیلری وجه ایله تنظیم برواته موفق اوله رق

عودت ایتدیلر .

۲۵۸ ده وفات ایدن مفتی آمد جبر افندی حقنده بر مرثیۀ عربیه انشاد و «وسیلة

الوحی» اسمیه ده بر اثر نفیس ایراد ایلدیلر .

۲۵۹ ده دجله نهری ساحلنده چاروغی نام قره سنده داخلأ و خارجأ اون بش

[۱] مشارالیه سعدالله پاشا ۱۲۴۹ سنه سنده میرلوا اوله رق صدر اسبق رشید پاشا معیننه

مأموراً دیار بکره کلش و بعدده فریق اولوب ۱۲۵۰ ده رتبه وزارتله دیار بکر والیسی اولمشدر .

هانی و صامسون قصبه لری طریقیه عزیزت و دیار بگردن انابه یه قدر سرگذشت لری
حاوی برسیاحتنامه تحریر الی شدر .

پدر عالی رینک بو صورتله استراحتنی تأمین ایلدکن صکره در سعادتیه توجه و اثنای
طریقده روحانیت حضرت پیغمبریدن استمداد ایله نعت جناب نبویده بر قصیده شجریه
عربییه انشاد ایلدی .

در سعادتیه بولنان شیخزاده عثمان نوری بک افندیله برلکده بعض اولیای اهوره
استدعالر ، قصیده تقدیم ایدرک ۱۲۳۷ سنه سنده کرک پدرلرینک کرک شیخزاده محمد
صابر بک عفو و اطلاق لری امرینک استحصالنه موفق اولدیلر . شیخ الاسلام
یسنجی زاده عبدالوهاب افندی حقنده کی قصیده عربیه و قاضی بغداد قدسی زاده
تقی الدین الحلبي حقنده بری عربی دیگری ترکی و سابق الترجمه فاضل بارع احمد راشد
افندی القلعوی الآمدی حقنده کی قصیده عربیه و موصل فضلاسندن قاسم حمدی
افندی حقنده کی قصیده ترکیه لری بوسنده انشاد بیور مشروردر

۱۲۴۱ سنه سنده پدر عالی لری محمد مسعود افندی بک وفاتی حسیه له مبتلای احزان
و مدرسسی بولندقلری خسرو پاشا مدرسه سنده نشر علوم عالیله ایله گذارش پیرای اوقات
و آوان اولدی .

۲۴۴ ده مخدرملری صبغه الله افندی بک سابق الترجمه شیخزاده ابراهیم پاشا مرحومک
کریمه سیله و لیمه زفافنک اجراسیله شادمان ولیله زفافنک صباحی جانب حجاز مغفرت طرازه
شتابان اولدی .

مکه مکرمه ده بر مناجات ضراعت احتوا و مدح علماء ام القرا حقنده شجریه بر
قصیده عربیه غرا ایله نطق آرا و بر سنه مقداری شرف مجاورتله کامرو اولدی .
۱۲۴۶ ربیع الاخرنده جانب وطنه واصلت ایدرک علی الصباح خانة فاضلانله لرنده
مختصر معانی و طریقت محمدیه و بعد العصر جامع کبیرده بحاری شریف نقل و تدریس
ایستدی . یو ائنده

« رساله فی تحقیق عبارة النص و اشارته و دلالتہ و اقتضائه فی الاصول »

« رساله فی تحقیق تحویل القبله » « لشرح المنون فی متنه فی اصول الحدیث »

« رساله فی تحقیق لفظ ماذا » « رساله فی لفظ المفخّم »

« لغز باسم شعبان » « شرح لغز اسم فرزدق لقاسم راسم الآمدی »

« و شرح ذلك الشرح ایضاً » « رساله فی تحقیق عبارة القهسه تانی »

« رساله نفیسه فی علایق الحجاز مفصلاً »

اوائل جائده بدرلری محمد مسعود افندی بن بعض عقائد کتابلری اوقودی ۱۲۱۴
 سنه سنده والد عالیبری مفتی مملکت اولدقلرندن جد عالیبرندن عوامل و ایساغوجینی
 و بعض رسائل و مسائل معتبره بی اخذ و تلقی ایلدی . و عمجهلری خلیل افندی بن صرف
 و حللی قرائت ایتدی . ۱۲۱۷ سنه سنده تاهل قضیه سی نمایان اولقله مدیدب بر صورتده ولییه
 جمعیتی اجرا قلندی . بعده کذلک عمجهلری خلیل افندی بن کافییه ، قاری ، ملتقی اوقودی لر .
 ۱۲۲۱ ده جد امجدلری صبغه الله افندی عازم سمت ککشور لاهوت اولدقلرندن
 صاحب ترجمه

ولما وقت جنه الماوی له نزلأ سنه ۱۲۲۱

تاریحتی انشاد ایلدی .

۲۱۸ دن ۲۲۱ سنه سنه قدر عمجهلرندن جامی و تلخیص و تعطیل زمانلرنده ولدییه
 و اصولدن منار و مختصر معانی حسینیه و وضعیه و بدر عالیبرندنه صدر الشریعه
 و رمضان شریفده فرائض و صکره مرأة اوقودی . و جد عالیبری صبغه الله افندی بنک
 لبالبیان رساله سنی شرح ایتدی .

۱۲۲۲ ده بدرلری دفعه ثانییه مفتی مملکت اولدی ۱۲۲۳ ده بدرندن مطول
 و بعد العصر تلویح و عمجهلرندن آدابدن ابوالفتح دوام ایلدی . ۱۲۲۷ ده افعال عباد حقنده
 بر رساله املا ایتدی ۱۲۲۸ ده بدرلرندک قاضیمیر و عمجهلرندن حکمة العین و ۱۲۲۹ ده
 یته بدرلرندن عقاید جلالی و عمجهلرندن بر مقدار خیالی اوقودی . ۱۲۳۰ ده
 ۱ فی ذکر المفرد و اجمع او آله و ارادة غیره ۲ فی تحقیق قوله الشهاب فی قوله
 تعالی صراط الدین انعمت علیهم ۳ فی تحقیق الامکان علی الحسینیه
 رساله لرینی تحریر ایلدی .

۱۲۳۱ ده علمای پای تحت سلطنت سیده دن استفاده ایتک نیتله بالیکسری طریقیله
 عزیمت ایدرک شیخ الاسلام یسنجی زاده عبد الوهاب افندی و جلالی امین افندی
 و انقره وی عبدالله افندی حضراتندن علوم شتی ده اجازت نامه لر اخذ و سلیمانیه رؤسینه
 نائل اوله رق بلده سنه عودت ایلدی . بو ائشاده - فی احتمال لفظه هذه التي فی اوائل الکتب -
 تعلقه سنی و صامسونده ایکن خسرو پاشا ایچون بر رساله سیاسییه تحریر ایتدی .

۲۳۴ ده بدر عالیبری اوچنجی دفعه اوله رق امر فتوایه مأمور اولدی . سنه مذکورده
 او اخرنده و الی مملکت دلی بهرام پاشا ایله اهالی بیننده ظهوره کلن اختلاف محاصره
 مملکت وقعه متأسفه سنی انتاج ایتیش و بدرلری مفتی بولمقی حسینیه ۲۳۵ سنه سنده انابه ده
 اقامته مأمور ایدیش اولقله مخدوملری مشارالیه راغب بک افندییه بدرندن آریلمه رق

« وتخرج عليه جمع كثير من العلماء وانتهت اليه رياسة التدريس في تلك البلاد توفي »
« في حدود تسعين ومائة والف . رحمة الله عليه »

علامة مشاراليه ابوبكر افندي حضر تليزنيك مخدوم عاليلى مفتي مملكة صبغة الله
افندي حضر تلى اوليه بر پدر بي همتايه لايق بر دردانه يكتباي فضل وكال ايدى .
(لباليان) كبي بعض آثار نافعه تأليف بيورمشلردر .

مشاراليه صبغة الله افندي دخى شيخ الاسلام اسبق عارف حكمت بك افندي
حضر تليزنيك (كتاب التراجم) عنواني اثر فاضلانه لرنده عيناً شعوباره ايله محرردر .
« صبغة الله بن ابى بكر القارئ الآمدى الحنفي . كان والده مشتهراً بكوجك احمد زاده »
« ولد بآمد سنة ١١٣٢ . واشتغل بالتحصيل قرأ على والده وكل العلوم وشرع في التدريس »
« ودرس مدة طويلة وحج ورجع الى بلده وكان من الاغنياء وله من جدوده عقار »
« وارضى . وبالجملة سلسلتهم اغني من في تلك اليلده . ولذا جرّمه المولاة مراراً كما هو شأنهم »
« القيسح وديدتهم الفضيح فتأذى منهم غاية التأذى وصار طاعناً في السن وترك اخرا »
« دروسه وتوفي في آمد سنه ١٢٢١ وهو في نحو تسعين سنة . وخلف ولدين احدهما »
« مسعود والآخر خليل وكان قد نفي [١] وكان محتشماً موقراً صاحب نفوذ عند العامة »
« و الخاصة وله تلاميذ نجباء مدرسون وكان قوى البدن . رحمة الله عليه »

مشاراليه صبغة الله افنديك مخدوملى اولدقلىزني جناب شيخ اسلامك بيان بيوردىنى
مسعود و خليل [٢] افنديلردن صاحب ترجمه حاجي محمد زاغب بك افندي مسعود
افنديك مخدوم عاليلىردر .

١٢٠٠ سنهسى ربيع الاولنده ديده كشاي عالم شهود اولدى . جد افخملرى صبغة الله
افندي حضر تلى (ولد في غر) تاريخ غراسنى قيد ايلدى .

[١] شيخ الاسلام مشاراليهك مسعود افندي حقهده بيان بيوردىنى نفي مسئلهسى صحيفه آتبهده
كوريله جكدر .

[٢] مشاراليه حاجي خليل افندي دخى پدر و برادرندن صكره مفتي مملكة اولمش و ١٢٤٣
تاريخنده جامع كبير دروننده شريت شهادتى نوش بيورمشدر .
حاجي خليل افنديك مخدوم عاليلى بهاء الدين افنديدر كه بوذات عاليقدر دخى بر اراق مفتي
مملكة اولمش و تذكره مركز تحريرى اثناسنده طقسان ياشنده بر پير مبارك اولدينى حالده بر حيات
بولمش ايدى . پدرمركز اعز احباسندن اولدقلىزندن هر كيجه برلكده بولنورل ايدى بو مناسبتله
اكتر كيجهل بنده كزده مجلس شريفيله مشرف اولوردم . احوال اسلافه هوسكار اولدينى بيلدكلرندن
سلف صالحينه و وقوعات مملكته دائر كوزل حكايله و منقبهل سويلر و معصوملك ذوقياب اوله جنى
بعض كولنج و اكلنجهلى فقرلرده بيان بيوروب بنده كزى فوق الغايه ممنون و منتدار ايدرلردى .
رحمة الله عليه

« والفروع والمنقول والمعقول كلها . حافظاً للقرآن عارفاً بوجود القرات مجدداً لها محدثاً »
 « مفسراً جديلاً متكلماً حنفياً سنياً صحيح العقيد حجة ثبناً . شديداً على اهل البدع قاهراً »
 « لهم . كثير الوقعة في الجهالة المتصوفة ذاهية و جلالة وصوله انتهت اليه رياسة التدريس »
 « والاقراء في تلك البلاد واقبلت عليه الطلبة من كل وجه . متعظماً جداً على الظلمة و اكابر »
 « المجرمين لايلوى الى احد منهم ولايهاهم وهم يهابونه ويخشون منه وكان لاهل آمد »
 « عليه اقبال عظيم واعتقاد وكانوا يحبونه ويعظمونه ويطيعونه طاعة الرعية لاميرها »
 « وكان يقول مترددة قط باعمال الخير ولاتناول الطعام من قصعة الغير . وكان ذاجه »
 « وثروة عظيمة ووقار وكان مجلسه مجلس هبة غاشية لاهلها كان على رؤسهم الطير »
 « صامتين له . لايلوى احد منهم الى احد ولايتكلم الا باذنه .

« وله تصانيف وتعاليق كثيرة في علوم شتى . وكتب كثيرة . وكان رحمه الله كثير »
 « الاعتراض والتحامل على العلماء والمشايخ والوزراء وكانوا يأتون اليه زائرين له »
 « وهو لايلتفت اليهم ولايقوم لهم وهم يحملوه ذلك منه ثم ان بعضاً من حساده واعادته »
 « وشى به الى ولي الدين شيخ الاسلام القسطنطيني بانه يكثر الوقعة في المشايخ الصوفية »
 « فيكفرهم فكلم ولي الدين السلطان مصطفى فامر بنفيه وتغريبه فغربوه الى بلدة ماردين »
 « فكان بها مدة يروى بها ويدرس ثم اطلقوه فعاد الى بلده وعاش مدة على رغديش »
 « وسعة حال يدرس العلوم ويفيد الطلبة حتى توفي بها روح الله روحه ونور ضريحه »

كذلك اوقف هايون مفتشى اولوب ١٢٣١ سنة سنده . وفات ايدن اماميه مفتي انبقي
 عاكف زاده عبدالرحمن افندي مرحوم « المجموع في المشهود والمسموع » عنواني كتابنده
 علامة مشاواليه ابوبكر افندي . حضر تلمري حقه شوعبارة مبجلهني . تحرير ايدنيور .
 « العالم الفاضل الكامل الاستاذ المحقق ابوبكر بن احمد المعروف بكوجك احمد زاده »
 الآمدي .

« نشا من آمد كان من اولادالتجار . قرأ على عبدالكريم افندي المفتي فكان من »
 « فضلاء وقته . وله حاشية على اليبضاوي وعلى الحسينيه وله تفسير الفاتحه . كان متصلباً »
 « في الدين والتقوى ومحققاً في العلوم سيما الفقه والفتوى كان حافظاً قارئاً مفسراً محدثاً »
 « نحوياً منطقياً متكلماً حنفياً سنياً صحيح العقيدة شديداً على اهل البدع ومبتدعة الصوفية »
 « ذاهية وصوله على تلك الغلاة فلمكان هذا التحامل على مشايخ الزوايا اغربوه من بلده »
 « الى مدينة ماردين . فكان بها مدة ودرس هناك ثم اطلقوه فعاد الى بلده فعايش على »
 « عيش رغد وحسن حال الى ان استوفى عمره . وله تصانيف كثيرة في انواع العلوم . »

آندن یوقاری سلسلهٔ نسب عالیبری السید رکن الدین الآمدی الرفاعی حضرت لرینه
و آندنده صاحب طریقت علیه ابوالعلمین سیداحمدالکبیر الرفاعی [۱] حضرت لرینه و آندنده
امام مجتبا شهید کربلا امام حسین ابن علی المرتضی افندیلمن حضرتانه و اصلدر .

جد اعلا لری کوچوک ابوبکر افندی حضرت لری مالک اولدقلری نور ذکائی ماوضع
لهنه صرف و کجه کوندز علوم عالیه تحصیلنه حصر نفس ایلدکلرندن برفاضل اعظم
بی نظیر اولمش ایدی [۲] نه کیم مختصر منتهایه یازدقلری حاشیهٔ قیمتدار مقدمه سنده

« قد اضمرت فی طوبی مذشعرت بهوی ان ابلی رداء الشباب »

« فی اقتناء انواع العلوم الآلیه لئیل فحوی السنة والکتاب »

عباره سیله کشیدلری دخی بیان بیورینورلری .

مشارالیه کی بر علامهٔ اعظمک فنسل وکالتی تعریفه بزم کبی عاجزک قوهٔ احاطه
قاصره سی کفایت ایده میه جگندن ۱۱۷۰ حدودنده توسیع تحصیل ایچون آمد شهرینه کلن
ابومحمد ضیاء الدین عبدالله حضرت لری کی برنخبرر اکملک (روامیز الاعیان فی مزامیر
العهود والازمان) عنوانی کتاب کیرنده علامهٔ مشارالیهک مرتبهٔ اعلا ی کالاتی تعریف
بولنده تحریر بیوردقلری شوسطرلری عیناً نقل ایله اکتفا ایلریز .

« وحضرت دروس الحافظ العالم العلامة والقدوة الفهامة ابوبکر بن احمد المعروف
« بکوجک احمد زاده . ولازمته مدة وقرأت علیه شرح مختصر ابن الحاجب فی الاصول
« للقاضی عضد الدین وعلیه من حواشی السیدالجرجانی والسعدالتفتازانی وغیرها وسمعت
« منه قطعةً من اوائل صحیح البخاری وغیر ذلك .

« وكان رحمه الله آية في الورع والتقوى وغاية في تحقيق العلوم والفنون بارعاً في الاصول »

[۱] قاضی شمس الدین ابن خلکان حضرت لری کتاب (وفیات الاعیان) نده بیوررلرکه احمد
بن رفاعی حضرت لری نیک اولادی اولامشدر . حالا ذریندن اولنلر قرداهی اولاد و احفادندندر .
العلم عندالله .

[۲] مشارالیه ابوبکر افندی نیک برادرلری عثمان افندی دخی سرآمدان فضلا ی مملکتندندر .
۱۱۸۲ سنه سنده تعمیر ایتردکلری قوناقلرینه فاضل شهر عبدالغفور لیب آمدی شو تارینخی
انشاد ایتشدر .

نحیب محترم عثمان افندی	بزازدر عقل اول دینلره زرا
که قیلدی طبع معاریسی آنک	پورعنا منزله بو حسی اعطا
لیبیا کلدی بر نایخ ذهنه	زهی یو طرح و دلکش دار رعنا

سنه ۱۲۸۲

زده زده موجود اولان بر عمرنی دیوانیک ظهرنده مشارالیه عثمان افندی نیک خط دستیلره
محرر اولان عباریه نظرأ ۱۱۹۶ سنه سنده مفتی آمد بولنقده ایدی .

مشارایه بر شاعر استاد ایکن زماننده و دها صکره لری یازیلان تذا کرک حوم
حیایفه دخوله موفق اوله میان و قریب العهد اولدینی خالدہ رجال منسیہ صره سنه کچن
شیرادن اولسنه بناءً مجرت احیای نامی ایچون قصائد و غزلیه نندن براز چوققه بحث
ایدلسنی یاران کرامت معذور کورملری متوقعدر .

بو غزل خط دستیه مشهورمز اولان آثارندن در .

کوی یاره خاکراه ایتدم تن افتاده می جنت اعلایه سردم حاصلی سجاده می
آه کیم فکر بتان ساده زویان زمان بر نکارستان چین ایتدی درون ساده می
مقدم پاکله ساقی نشئه نندی بز ممز بیلدم اما بو حالت سنده می صهباده می
سؤر لعل یاردر لب آشنای ذائقم آب کوثر اولسه ده مزچ ایچمه ساقی باده می

ایتسه لر شایسته زیب مهد آغوش قبول

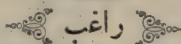
(زاغبا) اهل هنر طفل طبعتراده می

شو غزل عارفانه لری دخی غایت مشهوردر آتی الترجمه رمزی آمدی تخمیس و بعض
شعرا می مملکتده بر لکنده تنظیر ایتمش اولدیغندن نظائری آنک ترجمه حالنده تخمیسله
برابر کوریله جکدر .

طلعت انداز اولدی اول آفت کل رعنا لره آتندن دوشدی کل کلشنده دست و پالره
دوش ناز و شیویه کیمش کبودی جامه لر صانکه اولمهدر که گیرمش ابر استغنا لره
لطف ایدرسک شوله هان درفشانکدن بیور گوشه ابرو ایله صالنه بزی ایملره
عارضسکده فلفل خالک دکادر یاندو بجر طبعم سالان سودای غبر سالره
آرزوی کشف راز ایتمکده در دائم دلك اویمش اولده غمزّه و چشمک کبی رسوا لره
سرده سودای جنونم کاکلکندر آرتان دوش ایدن قیس دلی صحرا می غمقر سالره

تو طراز زمر ایله (زاغب) اذای مدح ایدوب

جلوه ساز اولدک بوکون سن شاهد مغالره

سلسله اشرف خاندان و صاحب الخیر والحسنات اولان علمای بنام ذوی الاحترامدن

حاجی محمد زاغب بک افندی مرحومدر .

والد ماجد لری اسبق مفتی مملکت محمد مسعود افندی آنک پدری علامه مفتخ

مفتی محترم السید محمد صبغه الله افندی آنک پدری وحید العصر و فریدالدهر محشی

بیضاوی و شارح البخاری السید ابوبکر افندی ابن کوچوک احمد افندی حضراتیدر .

امیری جامع الحروف

ایتدی حسن مسلکمدن اجتناب اهل زمان
بندخی اویدمسه سوء مسلکک لعنت بکا
راغب

همدم هم محرم محمد رفیقم حجر دوست
یار غار اولمش نمله بر ایکی آوازه لر
امیری جامع الحروف

سیئات آلود اولان شخص مهین مملکت
وجه ناموسن نظرگاه اعمده قاره لر
راغب

توبه لر اولسون یاغم چکیم میخانه دن
وار ایکن مستانهک ارباب ازغان اولیم
امیری

باغبان حیرتنامه کلر خزانه منتظر
بن نصل یارب وطن باغنده کریان اولیم
راغب

بر کورشله یا شوب قالدی دو چشم خونفشان
حلقه جوهر کی شمشیر آتشیارینه
امیری

هر کلی مغناده بر غم آتشی ظن ایلم
بندخی کردم جهانک باغ آتشیارینه
راغب

درد و محنت چکدیرن بوتلر دکلمری بکا
آه و زارم قالمسون عرفان و استعدادیمه
امیری

ایلیک ابنای دهرک حالی بوندن قیاس
حسن صیتم باعث اولدی کثرت حسادیمه

بر طاقم اثر نفیسلمری خط دست عالیله
لنامه — لحرره — لمنقه —
سر لوحه لری تحتده مصادف نظر استفاده من اولمشدر خط والالریده کوزلدر.
امثال و اقراندن دون قالمسندن متأثر اولدیغی بر مجموعهک کنارینه یازدیغی شو
غزلندن مستباندرد.

سنگ یأس ایله شکست اولسه سبوی آمال
نه ستغنا یازار اول کلک علو مشرب
نه فواکه بتر نخل مآریده خیال
آه بیچاره دلی ایتدی زبون حیرت
ینه سرمست ایدر اصحابی بوی آمال
بر طرف اولدی دلمده تک و بوی آمال
ایتسه سیراب هوس باغنی جوی آمال
حبس افکار سوا ایله غلوی آمال

دست یأسم ایله تخنیق و هلاک ایبار ایتم
(راغباً) کیچسه اله طرف کلوی آمال

راغب

زیب آغوش ایلیش فانوس شمع انوری روزگار ایتدی کیجه پروانه‌نی حیفاغریب

ندیم مشهور

سودیکم جانم یولکده خاکه یکسان اولدیغ عیددر چیق ناز ایله سیرانه قربان اولدیغ

راغب

تیغ غمزه‌ک زهر جورکله کورردی چاره‌سن بیلیمش شایسته تدبیر درمان اولدیغ

ندیم مشهور

تازه معنا رونما نظم سلیمسکده ندیم جوی کوستردی ینه آینه وش روی کلی

راغب

راغباً ورد حقیقت زارک ایتدک مدحنی خاکریز ایتدک کلی دمبسته قیلدک بلبلی

سید محمد امیری جد جامع الحروف

اوله درد یوق بندده شایسته تدبیر اوله چکمه زحمت ای طیب اجزای درمانک دوشور

راغب

حشره‌قالدی ای کوکل اول یاری شکوا ایلک ایندی تادامانکه چاک کریبانک دوشور

فطنت خانم

نیله اولسون کوه و صلاک خریداری کوکل نقد جانه چارسوی عشقده رغبتی وار

راغب

هب قالور رازدم غمزه‌ک الدن سینه‌ده عرضحالم یاره تقدیم ایتمه فرصتی وار

فطنت خانم

بیلمدک ذوق و صلاک چکمیجنه فرقتک اولمیجنه خسته قدرین بیلمز آدم صحتک

راغب

کعبیار آیر صاتار هب جوهر ذاتک سنک راغباً حیفا که بیلمز اهل دوران قیتک

عزت علی پاشا

جامه کلنبه آچمش ای کل خود روسنی برکوشدن سروه دوندرمش قد دلجو سنی

راغب

پرتوندن شعله خورشیدی ریزان کوسترر سیمدن ساق قدح بللوردن بازو سنی

راغب

دشمن جانن آیردم انتقام آهی حضرت مولا و برسته نفس فرصت بکا

مشکل اولوردی کوکل حالک اکر جام اولسه
بلبل آسا آه ایدردک اول کل اندام اولسه
راغب آمدی صاحب ترجمه

کون جمالن عرض ایدرکن اول هلال ابرو قمر
مهر و ماهه کیم باقار اول یوزدن اقسام اولسه
سلیمان نظیف آمدی والد سعید پاشا

کارخنده اول مهک خط سیهقام اولسه
وقت فیروز بهارک صبحی اقسام اولسه
شیخزاده عثمان نوری پاشای آمدی

دل اولوردی همجناح طائر قدس آشینان
پای مرغ عقله قید کاکلی دام اولسه
سلطان سلیم خان نالک

بویله بر جور و مستغنا بوجفالر تابکی
وارمیدر جرم ندر بو مرتبه بیکنانک
راغب آمدی صاحب ترجمه

عاشقه رمز غضب اغیاره ایمای وصال
بومیدر رسم نگاه دلبره مردانهک
امیری جامع الحروف

ارزل دنیا و مافیادر اول بدمایه کیم
کوستر عاجز لره رستم کبی مردانهک
راغب آمدی

یاری بندن جدا ایتدی اغیاری آشنای ایتدی
بکا جور و جفا ایتدی دنیاده بخت سیاهم
شیخزاده عثمان نوری پاشای آمدی

توریا بوجر رایق راغبه اولور می فایق
دوشسه ایدی بر موافق بکاده بخت سیاهم
فضولی بغدادی

زائر میخانیم مغ سجده سیدر طاعتم
عشق بیرم، تقد جان ندرم، توکل یتیم
راغب

طبل آهم کرز شاهیدر قیام حشره دک
شاه عشقم عرش اعلاده چالسنون نوتیم
احمد پاشای قدیم [۱]

عارضک عرض ایتکله کلشنده زیبالسنون
سروه کوستر قدکی ناز ایله رعنا لسنون
راغب

بویله شیرین کو لطافت خو کر گدر خو برو
راغب هر ساده رو عالمده اعلا لسنون
صدر اسبق رامی پاشا

یار ایدوب عزم سفر دوشدک و وطن غریبه
کیتدی کل کلشنده قالدی بلبل شیدا غریب
[۱] شو مطلعلی غزل مطبوع دیوانده حامی آمدی نامنه محرر ایسه ده یا کاش یازلمشدر .

اولوردی کورسه موج رشحه جود و عنایتان
 کدایه کنج لطفی شایگان و رایگان هر دم
 او دستور معلا یایه کیم دارائی ایشدر
 دبستان کمانده ارسطو طفل ابجد خوان
 سوارا سب اقبال اولسه کر قصه تزهله
 او دستور کمال لطف شاهنشاه ایله اولدی

طویوب یگدیگره تبریک ایدردی بویه تاریخین

دیار بکره عز و یمثله والی بکر پاشا سنه ۱۲۳۳

خداوندا خدیوا کامکارا صفدرا صدرا
 بنم اول شاعر ممتاز بنم اول صاحب انجاز
 نه شاعر شاعر سحر ایدر سحر حلال اظهار
 ینه ای آصف ذیشان سنک مدحکده عاجزدر
 دعا هنکامیدر اوصافی حق اوزره دکل ممکن
 اوله مادامکه اهل سخن بزم تجلیده
 اول آصف منقبت مسرور اوله صحت سلامتله

ایامسنند طراز آصفی وی ذات مستتنا
 بنم مرد سخن پرداز بنمدر مسند دعوا
 یاخود بر معجزه گفتار یاخود بر موجد معنا
 المده خامه قریاد ایله ایسه معجز ایله املا
 کشاد اولدی اجبتگاه عز حضرت مولا
 ثنا خوان ودعا گوین مدوحان دهر آرا
 ایده آواز عدلی دهری مالامال سرتایا

برقاج سنه صکره ینه جانب غربته متعازم و کاکان مستلک نیابته مداوم بولندی حاله
 ۱۳۴۰ حدودنده رانغ ربویت دیدار پروردگار و تارک غائله روزگار اولدی .
 مشارالیهک شعرائ اسلافه نظارتی و معاصرین ادبا ایله مشاعره سی وارد بر بعضی لرینی
 تحریر ایده لم .

سلطان سلیم خان ثانی

حالی اول دلبره عرض ایبت که مشکلد کوکل کر طیبیه خسته نك احوالی اعلام اولسه

نجائی قدیم

بیقرار ایلردی هر دم غم بی جام اولسه کوکل آرام ایلمزدی کر دلارام اولسه

رحمی قدیم

کوکلک حالی نولوردی باده و جام اولسه اکنلمزدی اگر سر وکل اندام اولسه

حالی عزیمی زاده

نامی اولنز عاشقک عشق ایله بدنام اولسه کام تحصیل ایلز درد اهلی ناکام اولسه

خصالی دفتر دار

وصفی بر وجهه صغمز رقم املاپه
قدوه نوع بشر ذات مکارم وایه
پرتو نیر اقبالی همایون سایه
حسن لطف و کرم ناله اکر خلیایه
جاه نیکده یله شهنشاه مراسم وایه
ویره عدلی ایله آرایش وقر دنیایه
جاه نیکده اوله مسعود شریف پاشایه

یعنی دستور کرم پیشه شریف پاشا کیم
بر مکی خصلت و حاتم کرم اسکندر اثر
آسمان پایه قر کو که فرخنده خصال
جای زندانک اولور کلشن چشم مجبوس
ایلدی دانه اقبای وزارت توجیه
ایده توفیقی حق عز و جل یار و معین
کلدی با تمیبه [۱] تاریخ دلارای (راغب)

سنه ۱۲۳۲

۱۲۳۳ سنه سنده سلمه رحم ایچون مملکتته عودت ایلدی . صدارت قاتمقام اسبقی
صاحب دیوان وزرای عظامدن آغریبوزلی ابوبکر سامی پاشا ابن وزیر ابراهیم پاشا ابن
وزیر عثمان پاشا ابن وزیر ابراهیم پاشا اول ائنده دیار بکر والیلکنه تعیین بیوریلوب
تشریف ایلدکلرنده مع تاریخ شو قصیده غرای انشاد ایلشدر که بودخی خط دستیه
کوردیکمز آثاری میاننده در .

خیاله کلدن مضمون زیبا لفظ بی همتا
کلور آینه طبعه هزاران صورت معنا
نه معنازب تاب صورت مهر جهان آرا
سزادر فی الحقیقه لفظه دینسه فلک پیم
که هر بر نقطه زیبای رشک لؤلؤ ولالا
سزاکیم مندر جدر آنده مدح حضرت پاشا
مشیر محترم آصف نظیر مملکت آرا
دیر قدرت اوصافن بورسمه ایلدی املا
وزیر قهرمان هیبت دلیر و فرد و مستثنا
همسایه معالایه دادار کر مهرما
فلاطون و سکندر فر جناب غبطه دارا
همیشه حجت تدبیرنی تقدیر ایدر امضا
نه امرایتسه فلک بیک جان ایله حکمن ایدر اجرا
ایدرسه حسن خلقن بر نفس یاذکر ویا خلیا
طوقنسه ظل دست فیضی تصویره ایدر احیا

المده ایتمدن تحریره کردش خامه کویا
هوز خلق اولمدن نقش سخن لوح تجلیده
نه معنا کویا مشاطه حسن عروس دهر
نه معنا قدری عالی نه رواق طاق کردوندن
نیجه لفظ کزین و جوهر نایاب بی مانند
نیجه لفظ و نه معنا عرشدن عالی دیسم شانی
خدیو جم چشم حاتم شیم دستور فرخفال
وزیر بر مکی خصلت مشیر شیر صولتکیم
ستوده ذات جمجاه و فلاطون بلند اقبال
سمی حضرت صدیق اکبر مرد حیدر دل
خداوند کر مکستر خدیو معدلت پرور
مصیب الرای و دانا اعقل کار آزمادر کیم
اولور هر قنده کیتسه آکا توفیق خدا یاور
مؤبد حبس قعر بئر اولان رهیاب اولور لایب
اورتبه سایه لطف جلیلی معجز آوردر

چشمه محبزه اهل سخن بخ بسته
اولدی لؤلوی سخن یخچه کی بی قیمت
کلشن معرفی باصدی زمستان ملال
آسیابی فلکک منجمد اولمش دوغز
تا بکی کلشن ارباب معارفده ایده
اولیه صرصر امید هنر مند وزان
طوغمیه تیر رخشان مارب نیجه بر
تا بکی تا بکی ای جور فراوان فلک
بر زمانده کوره لم لطفکی شادان اوله لم
اشهب رأیکی اسرا ایده مزسه ک ایله
در اصداف جهان ماحصل کون و مکان
فاضل صاف منش حضرت درری زاده
او حد الدهر رحیم الشیم عالیشان
رأی تأیید ازل قولی مضامین قدر
کل تصویری ایدر شبنم لطفی خندان
باب احسانی کرمجولره محراب نیاز

اماسیه خاندانندن و وزرادن حافظ علی پاشا مرحوم ۱۲۳۱ سنه سننده شام والیسی
و امیرالحاج اولدقلرنده مع تاریخ اون درت بیتلی بر منظومه تقدیم ایلشدر شو ایکی بیت
خط دستیه مشاهده اولنان نسخه دن مقتبسدر .

براقدم ابروان و غمزه وصفن کوی دلبرده
ایدر یکدیگره تبشیر بورسمه تام تاریخن

۱۲۳۱ سنه

تقلیس والی اسبقی وزیر اسحق پاشانک
مرحومک مخدومی کورجی شریف محمد پاشا ابناء وزارته نیکده مضبته تعیین اولندقدده
مع اییات صنعتلی بر تعمیمه ایله انشاد ایلدیکی تاریخندن بر قاچ بیت تحریر اولنور .

ینه بر سحر حلال ایلدی خامه امجاد
ایتدی بر طرز بهین نظم سلیمی انشاد
اولمسونمی بو قدر وفرت نشئه قلبه
مرد خیدر دل و حمجاه و فلاطون تدبیر

بولدی بو صورت ایله فن سخن پیرایه
ویردی جان قالب فرسوده رک معنایه
بویله ممدوح کزین مدحته سرمایه
ذات کروبی شیم اصف عالی پایه

هنوز والیدی خاطرینه کتیره جک برسن و موفنده اولیان وجهی افندی بو تبشیری
بالقبول مبارک الیرندن او پر .

فی الحقیقه آز برمدت صکره وجهی افندی مقدمه اقبال اولق اوزره پاشانک برادری
مسمود آغایه داماد و کیتدکجه قدر و اعتباری مزداد اوله رق انقره والیکندن تحویلاً
۱۲۷۰ سنه سنده بغداد والیدی اولور .

جباب استاد هنوز حیانه اولدبغندن وجهی پاشا بغداده مواصلته برابر تبشیر
مسیبوقک جائزه سی اولق اوزره فاضل کرامتبیان حضر تلیرینه بیک عدد آلتون کوندره .
استاد اعظم یازدینی منظوم جوابنامه به

صاری کسوتله اردوی دله بیک جیش زر کلدی

مصراعنی درج ایله مبلغ مذکورک وصول بولدیغه اشارت بیورمشدر .

شو غزاک فاضل مشارالیهک آثار علیه سندندر .

عاقبت جورک خراب ایتدی دل معنورمی	قیلدی مامخانه آزارک سرای سورمی
طلعتکله کل ضیابخشای بزم وصلت اول	ظلمت فرقدن آزاد ایت شب دیجورمی
اولمکد حیفا فلک درد درونه چاره ساز	کرچه استرحامده بذل ایلدم مقدورمی
مشربک معتادیدر کسمر قلوب عارفان	چاره یوق تفریح سندن خاطر مکسورمی

سویلیش انصافه گلش عذرین ایتمش اعتراف

ایلدم یامال حسرت (راشده) مقدورمی

رابع

اسم محترم لری محمددر . صدر اسبق مشهور محمد راعب پاشا مرخومک زمان
صدارتنده ۱۱۷۵ حدودنده تولد ایلدکرنندن (محمد راعب) تسمیه قلمشدر .

دنیاده سبب رفعت و عقباده موجب شرف و عزت اولان علوم عقلیه و نقلیه فی فحول
کرام مملکتندن اخذ و تحصیل ایلدی . سلسله مدرسینه دخول ایتدی . ۱۲۲۷ سنه سنده
درسعاته کیتدی . شیخ الاسلام وقت درری زاده عبدالله افندی به بعض قصائد تقدیمه توجه
والتفات مظهر اولدی . بوشتائی قضیده سی خط دستیه محرر اولان بر مجموعه نفیسه ده قرق
یش بیت اوله رق کورلمش و مقدمه سندن اون طقوز بیقی بو محله تحریر اولمشدر .

نیجه بر اهل معارف اوله بویله ناکام	جمله بی مایه و نادانلرک اولمش ایام
گرچه اهل هنر جهور فلک عادتدر	هله بو مرتبه شایسته اولورمی آلام
روزکارک بزه بوزدن صوغوق اوضاعی ندر	بو برودت نیجه بر ای فلک نافرجام

مطلع اعمارندن مقطع ادوارینه قدر نشر علوم عالیه ایله مشغول بولمیش و بالخاصه جامع کبیر نورلامعه مدت مدیده صحیح بخاری تدریسنه دوام ایستیکی حلاله هیچ برکون کتاب آجیوب کافه احادیث مبارکه بی عنعنه رواه ثقاته ایله ذکر و تعداد و غایت مؤثرانه و عظم و نصاب ایله ارائه فیض رشاد ایدرک فضل و کماله انضمام ایدن قوه حافظه غطریفانه لرینه هر کسی تقدیر خوان و حیران ایلردی .

بونکله برابر امور دنیویه به رغبت و التفاتی یوقدی . معامله دنیا رستانه ده راجل کورینوردی فی الحقیقه جناب استاد اکرم امور دنیادن متغافل فقط خیر و حسنه مائل و ابنای جنسینه معاونتده بر مرد بصیر بی معادل ایدی .

والد فقیر بیوررلرکه کاشانه فاضلانهری شهرک قلعه دروننده اولسی و خانه و محله مزک یکدیگرینه بعید بولمسی حسیله مشارالیه حضرت تلیله نادراً کورشلمکده ایدی .

۱۲۶۰ تاریخده دیاربکر والیسی بولنان قیودان اسبق سیدی علی پاشا زاده حمدی پاشانک زدیینه بر مصلحت ایچون کیتمکه مجبور اولمشدم . نعم التصادف مشارالیه احمد راشد افندی حضرت تلیری پاشانک نزد وزیرانه لرنده ایدی . همان اون سنه مقداری بر زمان وار ایدی که جناب استاد ایله کورشلمشدم . بی کوردیکی آنده بر مطلب ایچون کیتدیکی حس ایله قیام و حرمت ایستی . نزد فاضلانهرینه آلدی . پاشا دخی قیام و احترامه مجبور اولدی . بی استفسار خاطر ایله تطیب ایستدن صکره والی مشارالیه حضرت تلیرینه آبا و اجدادمندن بختله نثارده بولندی . والی پاشا حضرت تلیرینک التفات و احترامی متزاید اولدی . مستثولم درحال اسعاف اولندی . مطیباً مسروراً عودت ایتم .

سابق الترجمه دیاربکر والیسی اسعد مخلص پاشایه دهها مقدمتری اتسانی و پاشانکده فاضل مشارالیه فوق العاده حسن ظن و اعتمادی اولدیغندن پاشای قدردان حق مشارالیه توقیر و احترامده افراط و انفراده وارمش ایدی .

اسعد پاشا مرحوم بغداد والیکنی بک چوق ارزو ایدرک خصوصی بر صورتده مقامات عظیمایه مراجعت ایلردی ، اولزمان ایسه پاشانک معیتده بولنان وجهی افندیکنک اوائل حالی ایدی . برکون پاشانک بغداد والیکنه تعییننه دائر بعض شایمه لر ظهوری اتشاندیم وجهی افندی بر خصوص ایچون جناب استادک حضورینه گلشدی . جناب استاد وجهی به خطاباً :

« اسعد پاشا بغداد والیسی اوله میه جقدر فقط بر مدت صکره سن بغداد والیسی اوله جقسک ، دیر .

راشد آمدی

دل صدفدر مخزن لؤلؤ دکدر یاندر بوجهتدن هر سوزم اینجودکدر یاندر [۱]

امیری آمدی جامع الحروف

یاری مشهور جهان عاشقلمی کریان ایدن چشم پر نم عارض بیو دکدر یاندر

راشد آمدی

تسلیمز غزالان سیریدر وادی فرقتده غزالان غبطه سی شول کوزلمی آهودن آیرلم

امیری جامع الحروف

سلام اولسون سزه ای ببلان عالم بالا او فردوس صفادن روضه دلجودن آیرلم

راشد آمدی

سفته پرور، کینه ور اهل دله کاری کدر حق یدمده چرخ ایله کیرسم اگر دعوا یه بن

امیری

قبله کاهی جهه یار اولدی نور چشمک آفتاب محشملمه اولشم همپایه بن

راشد آمدی

دم فرقتده احبا دیدی صاعلق اولسون بن نیجه صاغ اولهیم روح روانم کیتدی

امیری

یتدی کوبنه یارک نقدر یوکشک ایتمش فلك اعظمه تا آه و فغانم کیتدی

مقفور مشارالیه علوم و کالاتده یکتا محیط اعظم فنون شتی عامل عابد متقی کامل بر علامه بی همتا ایدی .

عموم اهالی ولایت و بالخاصه متمکنان درون مملکت مشارالیهک دعای خیرینه نائل اولمی مقاصد دارین ایچون بر اکسیر اعظم بیلیرلردی . آنی الترجمه حاجی محمد راغب بک افندی کبی بر فاضل عالیقدر مشارالیه حقننده قصیده عربیه انشاد ایتمشدر .

بالاده نظیره لری مرور ایدن دیار بکر والیسی شیخزاده ابراهیم حقیق پاشا و انجال و اختلاف کراملری عثمان نوری پاشا و بکر بکری و متسلم مملکت محمد صابر بکر حق استادانه لرنده فوق العاده تعظیم و ضیافت و دعوتلرله توقیر و تکریم ایلرلردی .

[۱] شو مطعلی غزل مشارالیهک زمان حیاتنده تحریر اولنان فطین افندی تذکره سنده بوعباره ایله محرر در .

« دیار بکر علماسندن اولوب مقدا کردستان والیسی متوفی اسعد پاشانک بر مدت کتابجیلق »
« خدمتنده بالاستخدام مؤخرأ شهر آمده جایکیر اقامت اولهرق موالی دوریه دن بولندینی حالدده »
« الی الان نشر علوم عالیله امرار صبح و شام ایلمکده بولنمشدر . »

توفیق بك . والی دیار بکر صدر اسبق رشید پاشانك دیوان کاتبی
رموز علم الاسمايي تعلیم ایتمك ایسترسن آنی شب تاسحر فریاد ایه بیدار اولاندن صور

کامی آمدی

صفای عشرت و عیشی نه بیلسون مست و مخموران شراب عاقبت ذوقن دلی بیمار اولاندن صور
راشد آمدی

ای کوزی آهو دکشمم چینه چین زلفکی وصلتک دار السلامن ویر مزمن بغداده بن

ضرباز زاده صالح رفعت بك دفتر دار آمد

لطف تصویر خیالن یار نقش ایتدی ذله باقرم صورتکر دیوار اولان بهزاده بن

سعید پاشای آمدی

یوقدر آرایش سعید آینه خاطرده هیچ نوله آثار علایقندن اولورسم ساده بن

لا اداری

بن سنی بردم فراموش ایتمدم ای بیوفا راضی یم یانکنده بر کره کله یدم یاده بن

راشد آمدی

یاره چوق سوزشراظهار ایتمك ایستر کوکل نیلیم هنکام فرصنده زبانم لال اولور

شیخزاده عثمان نوری پاشای آمدی

لعل نایک خاطر نوری به ایتدکجه خطور شوق ایله سرمست اولور نوش میه میال اولور

کامی آمدی

هجر لعلکله رمیم خاک اولان عاشقنلرک کیم نباتندن یمش منقار طوطی آل اولور

وهبی قدیم

اولمش زلال وصلنه لبشنه بر مهک سرچشمه لطافته آب روان ایکن

راشد آمدی

مفتونی اولدی بر بت فتان علمک زلف سیاهی فته فشان جهان ایکن

شیخزاده عثمان نوری پاشای آمدی

راشده ابکم اولدی فصیح البیان ایکن پیر اولدی طفل طبعی هنوز نوجوان ایکن

راشد آمدی

دل دکل ظالم دلر غمزدک طوقنسه مرمری اول میان مویه بار ایتمه طاقتمه ختچری

رائف آمدی مقابله جی زاده

قاشلری بکزر هلاله چشم مستی جان آلیر جامه کلکون کینمش آفت اولمش اول پری

عنان نوری پاشای آمدی

نوری غزل راشدی تنظیره چالشمق عرض ایله نك فرقی نه گلزاره بنفشه

راشد آمدی

احکام قضا مرکزینی بولسه کرکدر بهوده بو فریاد ایله نالیشلر افندی

سیفی بك دفتردار آمد

برکرده انصافه کلوب ایله تداوی تیر ستمک تاجکره ایشلر افندی

شیخزاده عنان نوری پاشای آمدی

سیفی بك افندی ایدیجك راشدی تنظیر نوری به دخی کلدی بوخواهشلر افندی

سیفی بك دفتردار آمد

بك یاقشدی دلبران نازنین سیالره آندن اوتری مظهر اعزاز بسیار اولدی فس

راشد آمدی

شعر میر سیفی به تنظیرده اعجاز ایچون نظمم اده راشدا دنیایی دوار اولدی فس

شیخزاده میر محمد صابر آمدی

جنت آسا اولدی جانا هپ جهان بر آجوب اوچماغه کلدی مرغ جان

راشد آمدی

اولدی طبع میر صابردن بوکون صو کچی بر مطلع غمرا روان

شیخزاده ابراهیم حفید پاشای آمدی

لی ملدر رنجی کل مشک کا کل زلفی سنبلدر بیاض کردن کافوری اوزره خالی فلتلدر

راشد آمدی

بیلور بیلمز لنور بیمار عشقی اولدیغن راشد او شوخك مشربی عشاقدن زیرا تغافلدر

شیخ عبدالرحمن خالص کرکوکی

بویی بر سرودر کیم کاشن حسنه جلاویرمش آکا ارباب عشق کوزیاشندن جو بسیار اولمش

راشد آمدی

اولورمی آبرگون بزم وصلته اولوب محرم کوریدم یاری آغوشمده یامش در کنار اولمش

مضوی بقدادی

شفای وصل قدرین محر ایله بیمار اولاندن صور زلال شوق ذوقن تشنه دیدار اولاندن صور

راشد آمدی

صفایی بوسه چین غنغب دلدار اولاندن صور سیروری مظهر ذوق وصال یار اولاندن صور

وان تبلى السلام منا جميع من يسأل عنا منا
لازلت في حفظ الآله المنعم تحال من نعماه في مسهم
ولا برحت في الوفاء بالذمم لمن يصفيك وفي العلم علم

من المحب ذى الهوى الرصين
صالح السعدى نقي الدين

فاضل مشار اليه احمد راشد افندى حضرتلر ينك شعراى اسلافه نظيره لرى و ياران
معاصرین ايله مشاعرهم سى و افردرز بر مقدارى ازانه اولنور .
راشد آمدى صاحب ترجمه

فارغ بود و نبود ابتدى بزى جرعه مى چكميز عالم فانیده غم نیست و هست
شيخزاده عثمان نورى پاشاى آمدى
راح ايله روحكى شاد ايت قومه الدن قدحى راشد ونورى كى چكمه غم نیست و هست
راشد آمدى

مقصدك اضمار ايدى عشقى كوكلده جان كى حيفكم راشد ياكلدك سرى اظهار ايلدك
شيخزاده ابوبكر بكرى آمدى
بكريا راشد كى راغب اولنجه شعركه تازه قومش كل كى مضمونلر اظهار ايلدك
راشد آمدى

اول غنجه كلزار ملاحث اله آلسه بر بشقه لطافت ايدر اظهار قرنفل
شيخزاده عثمان نورى پاشاى آمدى

پيرو اولهلى راشده نورى بو غزله اولدى سروبا خامه اشعار قرنفل
راشد آمدى

نوروز زماننده كلور كلشنه خوبان فرش رخ ايدر ساحه كلزاره بنفشه
شيخزاده عثمان نورى پاشاى آمدى

شربت كى نورى غزل راشدى تنظير ايت كور نه حلاوت ويرر اشعاره بنفشه
راشد آمدى

بلبلره تبشير قدوم كل ايچوندر اولجه كلور باغ طربزايه بنفشه
عثمان نورى پاشاى آمدى

اولمش غزل آراى بنفشه ديو راشد نورى اوكنور غنجه رعنايه بنفشه
راشد آمدى

تبريك ايچون ايام صفا بخش بهارى تقديم ايدهلم بز دخى دلداه بنفشه

مشار إليه احمد زاشند افندي حضر تليسته فاضيل شهير وعلامة نحرير صالح افندي

السعدي الموصلی مرحو مک جواب عالی بیدر

محمد الربی منزل الکتاب
 مقدّر الجمع مع التفريق
 تجاوزت نعماءه حد العدد
 ثم صلاة قلا الكون على
 و آله وصحبه الاکرام
 و بعد اهدى سلاما قدسقى
 بزجه شوق فؤاد صاد
 تهيجه الذکرى لحد والحادى
 الى الاغ النبذ الذکى الاوحد
 من قدحکى الروض المطير خلقه
 حلوا الحديث حسن المحاضره
 فيارعى الله زماناً مرّاً
 اذ تمزج الجذب صافى الهزل
 و تقطع الاوقات بين درس
 بالله هل نسيت الفاسلفا
 طيباً قصداً فصدناه وما
 ثم تحاسينا عقاراً قوقفا
 نلم فاه و نضم خصره
 احسبك استبدلت غيره به
 استغفر الله فاني قلت
 لكننى اولمت بالمجون
 و ان تسائلوا عن الاحوال
 بعد رحيلکم فان ذالبلد
 من جوو ذلك الظلوم الطاغى
 اذ طلب المال الذى قيل طلب
 ثم اتى الحمال ليل للفرم
 ثم المرّجى منك ان تذکونا
 مع کل وارد الى هذه البلاد
 واروق من يشاء بلا حساب
 و جبر الکسر على التحقيق
 فود عن الزوج تعالى والولد
 فذلکة الرسل و اوفاهم علا
 من عدلوا فى قسمة المغنم
 من خالص الوداد بلهستق
 الى لقاء الالف بالمرصاد
 فليس يدري تانياً من حاد
 نجل عزيز النجيب احمد
 و حاك من برود صنعا نطقه
 هدى الى الجليس كل نادره
 لنا به اعقب امرأ امرأ
 بين وقيق شعرنا والحزل
 و ادب و بين حظ نفس
 يحكى قوامه القنا و الفنا
 اعجزنا وهو يصيد الصيغما
 ممزوجة من ريقه بما شفى
 و بعد اذ امالست اقشى سره
 اما الذهب السيك شبه الشبه
 ما لم اكن فى عمرى فملت
 فى الشعر و الجنون ذو فنون
 و كيف عاد الامر فى المسال
 اصبح قاطنوه طراً فى كبد
 الخارجى التذل اللثيم الباغى
 افقدح الامر و جلت الذوب
 و الفوم فى قول النبی بالغنم
 بصالح الدعاء و ان تسرنا
 بنجبر الصححة فى بل امد

تبتكم ربي على نهج الهدى
 وبعد ذاع الامر وانثا الخبر
 ماقد جرى من القتال بيني
 ولم ازل في بذل جهدي جاهدا
 لكن حكم الله لا يمتل
 يستدرج الاعداء كي يحزهم
 يؤتى الاجباء الاذى والحزنا
 هذا وقد تكاثر الاعادي
 واوتى الفرصة اهل النار
 حتى استوت مسقو على البلدان
 تخرج اهل الحق من دارهم
 بحضرة الوالد تذبج الولد
 تضرب بالناقوس في المنائر
 وقد غدت عسا كرى محتصره
 من اجل داطلت منكم مددا
 بل كل من يعزى الى خير الورى
 من جاوز السبع فذا مطلي
 اليس دامن اعظم المصائب
 يهتك عرض المؤمن الموحد
 وقد غدا فرضاً على الاعيان
 وليس مقصودى لنفسى عزاً
 وكل من لم يغد نحوى ناصر
 وان قعدتم فورب الفلق
 هذا الذي نالته ادى طاقتي
 ان تلف فيه اللجن لا تلنا
 ثم الذى ارجوم منك ياسند

ونبط الخبالين والعمدى
 وشاع في الاقطار طرماً واشتهر
 وبين مسقودينك العامين
 محارباً اهل الردى مجاهدا
 كلاً ولا يسئل عما يفعل
 على لهم كيداً لان يرديم
 يبلهم منه بلاء حسنا
 واقتسرت في الارض كالجراد
 فالحكم للمهيمن القهار
 تقتل الشيب مع الولدان
 وتفعل الفحشا بابكارهم
 تتخذ الخلاء جامع البلد
 وتظهر المنكر في الشعائر
 حفت بهم من الجهات الكفرة
 ولم اخصص بخطابي احدا
 من قاطني البلدان واهل القرى
 ذاسبمة يكون اوذا ارب
 وانقطع البلاء والنوائب
 رأى العيان كل كافر ردى
 جهادكم في هذه الاحيان
 لكن لوجه الله كونوا عزى
 فليرقع الخطبة والمنابر
 لتركبن طبقاً عن طبق
 مما ترشخت به بطاقتي
 فالدم انسانا الذي علمنا
 ان تبدل الاخبار في كل امد

لازلت في حفظ الآله الفاطر

وطيب عيش وصفاء خاطر

علامة خبر فريد عهده
 بحر المعاني معدن المسائل
 طويل باع منذ مد ساعده
 اعجز بالشعر نبى الشعر
 من يسترق الحرّ درّ نطقه
 اعنى به ابن بجدّة المعارف
 صالحاً السعدى استاذ الورى
 فى رعى الله زماناً لمضى
 اذ كنت من نعمائه فى جنبه
 اشم منها الورود والريحانا
 ارتع احياناً وحيناً العب
 ولم ازل فيها رخيّ اللبب
 فبت ابكى والبكا لا ينفع
 لا تحسبن انساء فى الاحيان
 ابث ذكره ولولا بنى
 وبيننا نار الحشا محشوشه
 اذ جاء من ناديتكم ارجوزه
 فاقت على فرائد عقديه
 يقول من ينظر فيها اذ نطق
 انحت بها حجيحة تكاسرى
 جعلتها فى اصبعى ريمه
 ارجو لمنشها من الرحمن
 واسأل الآله ان ينفعنا
 وذلك وردى كل صباح وعشا
 وان تسل عن حال هذا البلد
 تواترت رسائل السلطان
 واجتمع الناس لها فى التاسع
 فيها نقوش لا ينى بها القلم
 اهدى تحاياى مع السلام

فى مجده السامى نسيج وحده
 يعنى بدرّ فيه كل سائل
 انسى الورى منقبة ابن ساعده
 فاين من يقول شعرى شعرى
 ويملك الرق رقيق رقه
 انسان عين الجود والمعارف
 لازال فى الافاق بدرّاً انورا
 فى ظلّ ذلك البان غمراً وانقضى
 ونعمة بلا اذى ومنه
 واجتنى التفاح والمانا
 اكل مما اشتهى واشرب
 حتى ازلنى المنزل كاني
 هيات ايام الصفا لا ترجع
 يا صاح والانسان ذونسيان
 لا نبث شخصى كالمها من بنى
 والنفس من فرط النوى مدهوشه
 لطائف المعنى بها مر موزه
 كأنها من سدة سعديه
 واهأ لها لاشل عشر من نق
 من بعدما كان الجوى مكاسرى
 تلهمنى مودة قديمه
 حماية الله مع الرضوان
 بطول عمره وان يجمعنا
 والله يؤتى من يشاء ما يشا
 واهله وما جرى فى الامد
 فى ثامن الايام من شعبان
 حتى تلوها سخوة فى الجامع
 لكن خوى الكل هذه الكلم
 اليكم يامعشر الاسلام

« النحوى بذكر زيد وعمرو . فوقفت على هذا الكتاب وقوف شحيح ضاع في الترب »
« خاتمته . ووفقت لصيد ما فيه من العجب العجيب . توفيق اجدل ساعدته خوافيه وقوادمه »
« قلهاني عمّاني . وانساني تذكر اوطاني واحبابي . حيث جمع من الابيات العربية . ما يصلح »
« ان يكون درّها وشاحاً لكحلّ عروبه . ومن النكات الغريبة المرضيه . ما يغني درّها عن »
« تناول خندريس كحلّ اعجوبه . و آتى في كل باب بما هو فصل الخطاب . و اظهر من اللباب . »
« ما يهرذوى اللباب . فكله سنوحات قدسيه . تتضمن مواهب لدنية و اباكار افكار آمديه . »
« تحكي فتوحات مكيه . وبالجملة هو مفرد لم تسمع تنثيته . و جمع جليل سلمت بنيته . ولا بدع »
« فقد الفه المولى الامام اليف الكمال و حليف المفازر . و ازال فيه الابهام و حلل الاشكال »
« من تعقد عند ذكره الخناصر . و احد العلماء الاجلة الساده . و الثاني على منصة الارشاد »
« و الافادة عطف الوساده . العالم الذي ملاء الملاء فخره . و العليم الذي زين جيد العالادره . »
« سعد الدين و السيد السند . و عضد الملة السامى سمو الكف الحضيف على ذراع الاسد . »
« المولى الذي حاز اللطف جميعه . فلم يستطب مرتاضى في ديار بكر آلا ربيعه . ابو الفتوح »
« و جيه الدين السيد احمد راشد افندى . كان الله عزوجل له فيما يسر و يبدي . و انى لا قسم »
« بحياته . و ما اودع في اقسام سنوحاته . لقد آتى بما تستحسنه الروايه . و به لطالب المحاورات »
« الادبية هداية و كفايه »

مشاراليه احمد راشد افندى حضر تيرينك موصل علمائى بنامندن صالح السعدى
افندى مرحومه يازد قلرى عربى العبارة منظوم مكتوب سنوحات پيرالرى تبركا تحرير
اولتور .

معد جواد جوده لا يمنع	حداً لفرد جامع لا يجمع
مشكلاً باحسن الاشكال	من صور الانسان من صلصال
وزاد في آحاده و فرعه	واشتق منه زوجه من ضلعه
رّبى واحصى كلّ شىء عددا	وليس في القسمة ينسى احدا
على نبي حزبه منتصر	ثم سلاماً عطره منتشر
من جاهدوا في الله اهل الباطل	و آله و صحبه الافاضل
ريان من زحيق ود صافي	وبعد ذا اهدى الثناء الوافي
فهو به يقطع كلّ مهمه	يسوقه الشوق بسوط اوله
فيقتنى الرائح اثر الغادى	يقلقه الوجد لحدو الحادى
ظهراً وبالعشى والاشراق	تقوده بدارق الاتواق
فذلكه الكرام يم الكرم	الى مغائى ضغىء محترم

کوشه عزیزی اختیار و نشر علوم عالیہ ایلہ اسرار لیل و نهار ایدرک ۱۲۷۳ سنہ سنده زلال روح فاضلانہ لری بحر رحمت ذوالجلاله جاری و واصل اولمشدر .

یار شفیقلری آتی الترجمة شیخزاده عثمان نوری پاشا مرحوم فاضل مشار الیہک وفاتہ بوتارخ ریقی انشاد اولمشدر .

سید عالی تبار احمد افندی بنام	مجمع فضل و فواضل معدن حلم و وقار
نحو و آداب و معانی منطق و فقه و کلام	ذی فنون اولمشدی، جملہ ثبت لوح فاطری
خادم علم حدیث حضرت خیر الانام	واقف اسرار تفسیر کلام کبریا
چوق دکل اولمق امام اهل سنت اول هام	علم ایلہ تقوی ایلہ زهد و عفاف و فضل ایلہ
روح احمد راشد اولدی بلبل عدن کرام	کوجدی بودارفادن (نوری) تاریخن دیدم

سنه ۱۲۷۲

قبر عالیبری طاغ قبوسی خارچنده - کله خانہ - نام محل معروف جوارنده در . اشبو تذکرہ مزک تجریری اثناسندہ مرقد فاضلانہ لری اصحاب و قوفدن تحقیق اولنہرق بعض احبا ایلہ عزیمت و مرقد مبارکی بولنوب زیارت اولندی . سر لوحه مزاری موقعندن سقوط ایدرک نابود اولمش ایدی . اطرافی بالتحرری ایکی به منشق اولدینی خالدہ بولنمش و کتیریلوب مرقد مبارکی اوستنه وضع اولمشدر . بالادہ تحریر ایلدی کمز شیخزاده عثمان نوری پاشانک تاریخلری لوحه مرقد عالیبرنده محور دکلدر . زیرا وفاتی متعاقب سنه مذکورہ ظرفندن عثمان نوری پاشادخی وفات اتمش ایدی . سر لوحه مرقد نور مہبطلرینک منثور بر عبارہ عربیہ ایلہ موشح اولدینی کورلمشدر . اصحاب خیرات طرفندن بوکی مرقد عالیہک تعمیر و محافظہ سی متوقعدر .

مشار الیہک علم ادبہ - سنوحات - اسمندہ بر تالیف بی نظیری واردر . مولدین و مخضرمین و جاہلیہ العربک بلیغ اشعار جیدہ سنی بر آریہ جمع و کندی شعر عربیہ سندنندہ بر خیلی مقدار درج اتمش اک مهم و مشکل موقعلرینی ینہ عربی عبارہ ایلہ شرح و ایضاح ایلمشدر بو تالیف الیفہ استاد اعظم ، فہامہ مقدم زبده المدققین خاتمہ المفسرین مفتی مدینہ السلام آلوسی زاده محمود شہاب الدین بغدادی حضرتلرینک تقریض عالیبری واردر . بعد الحمدلہ والتصلیہ عیناً عبارہ شودر .

« فقد مررت و انا علی مشتملہ السیر بديار بکر [۱] وقد لهجت بذكر ديارى لهج »

[۱] مشار الیہ آلوسی زاده محمود افندی حضرتلری درسعادته صورت عزیمتی ، بولدرہ و درسعادته کوزشدیکی ذواتی و سائر احوال سیاحتی حاوی - نشوة الشمول فی السفر الی اسلامبول - و - زہة الالباب و غرائب الاقتراب فی الذهاب و الاقامة و الاياب - اسملرندہ ایکی قطعہ سیاحتنامہ قیمتدار تحریر ایلمشدر . مشار الیہ حضرتلرینک خط امضا و مہر عالیبری تحتندہ اولہرق ہر ایکسی دخی سائر بعض آثار مہجلہ لیلہ برابر بو عبد عاجزده موجود در .

بنه داغ جنون ایچره نهاندن بدنم

دیری اولدقجه لباسم بودر اولسم کفتم

ترک و تجرید ایله اولدم قودن بن ممتاز دخی انبای زمانه نه ایش ناز و نیساز

قانم آز ایله بن نولدغنی بیلمم آز اطلسین باشنه چالسون فلک سفله نواز

بنه داغ جنون ایچره نهاندن بدنم

دیری اولدقجه لباسم بودر اولسم کفتم

شرف و فضل و هنر سلطنت و جاه و جلال هب ایدر صاحبکنک قلبنه ایراث کلاله

اوله هب طالب و راغبیرینه مال و منال غم دکل بنده بولنمق ایسه اثواب ایله مال

بنه داغ جنون ایچره نهاندن بدنم

دیری اولدقجه لباسم بودر اولسم کفتم

بشکه مسکن قیلهیم کنه یمه بیت الحزنی طرد و تبعید ایدیم نفسم اولان امرمنی

بنی پس قنده بولور شورش دین برهنی بوله مازسک آرمه سندخی ای عقل بنی

بنه داغ جنون ایچره نهاندن بدنم

دیری اولدقجه لباسم بودر اولسم کفتم

راشد

اعظام فضلا و متبحرین علمادن قلمهوی احمد راشد افندی مرحومدر اباء و اجدادی اشرف گرام و سادات بنامدندر. (آمد) شهری دروننده واقع قلمهده کی خانة عالیلرنده ۱۲۰۰ حدودنده کهواره زیب ولادت اولدی. تحصیل دانش و معرفته و ورزش و تکمیل علوم عالییه کوشش ایلدی. برمدته موصل و بغداد جهتلرینه عزیمت ایدرک مشاهیر فضلاهی موصلیه دن صالح السعدی حضر تلرندن علم حسابدن بهائییه بی ودها بعض کتب معتبره بی اوقودی. خول علمای عراقیه دن برچوق نوادر و غرائب علوم و معارف اخذ و تلقی ایلدکن صکره مملکته عودت ایتمش و شهر مزک ال مشهور علمای ذوی الاحترامندن اولمشدره زمان فاضلانلرنده دیار بکره کلن یالمله وزرای عظام و امرای کرام عنندنه محترم و کافه اهلی مملکت نردنده مبجل و مکرم ایدیلر.

وزیر فضائل سمیر سابق الترجه اسعد مخلص یاشا حضر تیری مشارالیهک علم و کماله و اخلاق حسنه سنه دلر بوده اولدقلرندن کندیلرینه خواجه اتخا ذوب و فاتنه قدر یانندن ایرمافمشلر ایدی.

اسعد مخلص یاشا مرحوم اوج سنه دن زیاده دیار بکر و الیکنده بولندقدن صکره ۱۲۶۷ سنه سنده شهر مزده وفات ایلش و مشارالیهک ارتحالندن صکره ارتق خارجه چقمیوب

مشار اليهك شعرا ايله بومثلو مشاعره سي و علما ايله مداوله سي كشيردر . حتى علامه شهير كوچوك ابوبكر افندي حفيدى متحيزان علمائى مملكتدن آتى الترجه راغب بك افندي مرحوم كې بر ذات محترم ، شاعر مشهور عرب « فرزدق » اسمنه يازدقلى لغز اوزرينه - شرح لغز اسم فرزدق لقاسم راسم الامدى - سرلوحه سيله و زيرينه ده - و ذلك الشرح ايضا - علاوه سيله ايكي شرح بديع تحرير ايتمشدر .

عبادات و طاعات و نشر فضائل و كالات و اصحاب احتياجه معاونات مكارم غايات ايله متصف بر ذات ارجمند و خلاصه خطام دنياى ناايدار ايجون ابنائى جنسنه فرعون كسيلن حقسزلرك موساى قهارى بر حيمند ايدى .

بوزات على قدرك دخى ترجمه احوال فاضلانلرى زماننده يازيلان كتب ادبيه ده و از جمله - فطين افندي تذكره - سنده بيله غير محرردر . يالكز قاضيعسكر اسعد افندي مرحومك خط دستيله بر مجموعه سنى كوردملكه ۱۲۵۲ سنه سنده ايران سفارتندن عودت ايلديكي اثناده چهارشنبه قضاسنده مشار ايله ايله ملاقات ايلديكى باليان بالاده تحرير رمز قريب بر صورتده قاضيعسكر اسعد - امضاسى آلتنده عيناً شو سطرلى تحرير ايتمشدر .

« نامى قاسمدر . بلده سي آمددر . و سراج زادهدر . شوق حضرتله شامه واروب »
 « نظر ايشان ايله آز وقتده مظهر علم و عرفان اولوب ابتدا خليفه حضرت ، احمدافنديدن »
 « داخل طريقت بعده خدمت حضرتده بش آتى سنه بولنوب السنه ثلثهده نظماً و نثراً »
 « تحرير كلامه قدرتياب اولمشدر . و ديوان دخى ترتيب ايتمشدر . ايران سفارتندن عودت »
 « ايدركن چهارشنبه قضاسنده ملاقات اولندي فى ۹ شعبان سنه ۱۲۵۲ »

فضولى مرحومك شو مطلع مشهورى اوزرينه اجرا ايلديكى ترجيع بند استادانه و بليغانلرى تحرير اولندي .

الف عشق ايله نازك ايدى اولرتبه تم
 ايشته اولدم متجرد دخى يوقدر حزنم
 كويىسا باركران ايدى آكا پيرهم
 غيرى اثوابه قومشدر نى بويله ايدنم

بنبه داغ جنون ايجره نهاندر بدنم
 ديري اولدقچه لباسم بودر اولسم كفنم
 عالمى طوتسه اكر ابركې خوف و خطر
 شويله كيم اهل جهان ايلسه لر جمله حذر
 بلكه باران كې ياغسه همه آن شور ايله شر
 بكا تاثير ايدمه من سهم كدر ذره قدر

بنبه داغ جنون ايجره نهاندر بدنم
 ديري اولدقچه لباسم بودر اولسم كفنم
 نيم اول رند خرابائى نى سود و زيان
 نه كدر ايلرم اولسم دخى نى نام و نشان
 نه فرح كسب ايدرم اولسم اكر شاه جهان
 طوعاً اولدم بن او ذى علمادن عريان

شهزاده جم ابن فاتح سلطان محمد خان
قوندی چونکیم خانه جانہ بلاء و درد و غم بونجه مهمانه عجب یتیمی بر بریان جگر

شهزاده قورقود ابن بایزید خان ولی
توتیای خاکپایکدن ایدن قطع نظر ایکی کوزمسه کرکمز چیقسون ای نور بصر

شهزاده بایزید ابن قانونی سلطان سلمان خان
خاک راهکده مقام دلدہ مهرک وار ایکن هی معاذالله کرکمز تخت عاج و تاج زر

شیخی قدیم

ای صبا کر منزل جانانه قیلارسک سفر کلشن جاندر کوزمدن کوزله روشن قیل نظر

رسمی قدیم

کوزلرم هجر کده جانا نیجه بولسون زیب و فر کیم بوروشندر اذا جاء القضا عمی البصر

مالی

عید قدرتده قورولمش آسمان دولابدر خوبلردر چرخ اورر بنمش آکاشمس وقر

شمعی اسکونی

عاشق صادقله دشمنر ایتمز ایستدیکن الحذر ای دوستر اول بیوفادن الحذر

منیر قدیم

دل خدنک غمزده که کوز کوره واردی ویردی جان چاره نه چونکیم اذا جاء القضا عمی البصر

علوی قدیم

ای که شوقندن جمالك محو اولور شمس وقر وی که ذوقندن مقالک صو اولور شهد وشرک

سید فیضی بک

ای قاشی یا، ناوکک کویا که اولمش نیشکر لذت زخمی اولوم آجیلرینی دفع ایدر

صدقی بلغرادی

ایستر ایسن نفس وشیطان بولسون سکاظفر ساده دل اول لوح دلدن ماسوا نقشن کیدر

خصالی دفتردار

کورمدم ساقی صراحی کبی ظرف مستقر بزم میده عهدینه طورمز دوزر پیمانلر

قاسم راسم آمدی صاحب ترجمه

سن قوزینسک سودیکم چیقمه قیوندن قیل حذر دکیمه تنوردن تا کیم تن نوره ضرر

کامی آمدی

ایر سده مقصودینه انجامی نامسعود اولور اولمینجه دلدہ اخلاص و محبتدن اثر

امیری جامع الحروف

سوء مسلک کیمسه یه یارب طبیعت اولسون مفسدی افساده ایجاب طبیعت سوق ایدر

قبره چهره سی جوملک کیدر چقه جق کوزلری شمشک کیدر
۱۲۲۵ حدودنده تکمیل نسیخ علمیه اندرک کنار علمای مملکتدن سابق الترجه
مفتی اسبق عبدالحمید افندی مرحومدن مأذون و مجاز اولمشدر.

بعده زینت بخش مدارس شهر و مشغول احوال دهی اولدی . سین عالیلری حدود
اربعینی تجاوز ایلد کدن صکره علوم باطنیه صورت میلان کویسترمش و بر مرشد محقق
تخریسی انساننده مولانا خالد ضیاء الدین حضرت تلرینک خوارق کالاتی ایشیده رک
مقر کرامتیناهیلی اولان عراق جهته عزیمت ایلک نیتنده ایکن شیخ مشار الیه
حضرتلری شام شریفه مهاجرت اتمک اوزره اورفیه تشریف بیورمقده اولدقلرینی
خبر آلهرق شهر مذکوره شتاب و خاکپای جناب عزیزه رومیال ایله کامیاب اولمش
ایدی . جناب شیخ شام شریفه واصل اولدقدن صکره افتراقلرینه تحمل ایده میوب شام
جنت مشامه عزیمت ایلدی .

ابتدا جناب شیخک خلیفه لری شیخ احمد افندی تربیه لیه کامور و آندن صکره
خدمت حضرت شیخ عالیده آلتی سنه مقداری بسته کر اولمشدر .
اجتهادات عظیمه و ریاضت جسیمه ایله واصل علم و عرفان باطن اولدی . شیخ
کرامتیرالرینک امر و تلقینیه مملکتته عودت و نشر علوم عالیله امرار وقت و ساعت
ایلدی بعض ولایه کرامک واقع اولان تکلیف و ابراملری اوزرینه اولوقت حکمنجه
منصب معتادن اولان ژورنال کتابتی ده بر مدت قبول ایدرک اولصورتله تأمین معیشت
ایلدی .

۱۲۵۴ سنه سنده کتابت مذکوره عهده سنده اولدینی خالده موالی کرام سلسله سنه
داخل اولهرق عهده فاضلانلرینه خارج پایه سی توجیه بیورلدی ۱۲۵۶ سنه سی خالانده
مجلس کبیر ایالت اعضالغنه تعیین اولندی ۱۲۶۰ حدودنده عالم فردوسه خرامان اولدی .
لوحه نظائرندن برقطعه تخریر اولنور .

سلطان بایزید خان ولی

ایلدم دلدہ خیال چشمکه بغرم کباب دوستم معذور اوله خیرالطعام ماحضر

سلطان سلیمان خان قانونی

اول کبان ابرو چنانکیم ناز ایله چشمین سوزر سنهده طور من خدنگ غمزه سی ایلر کندر

سلطان احمد خان ثالث

بزصفا ایله نشاط آبادی ایتدک مستقر سکا ده ای غم عدم آیده لازمدر سفر

ایتمشدر . فارسی غزلاریده واردر . شو غزلی مجموعه اشعارندن تحریر ایلوروز .
 بوشب مجلسده کوردم مست نازم دسته جام المش بولطف طبع ایله حاتم کبی عالمده نام المش
 مقام نغمه مطرب اصول ناله ظنبور بوهای وهوی رندانه یله مجلس انتظام المش
 کشاد اولسه عجبی کوزلم یعقوب وش غمدن بمحمدالله کوکل اول ماه کنعانندن پیام المش
 اوسروک میوه وصالن دوشور مکدر بوشب قصدی کوکل حیفا دماغه نابجا بر فکر خام المش
 کیچر مجنون کبی دنیا و عقبانک هواسندن نسیم زلف لیلدن اوکیم عطر مشام المش
 فغانی آزارا اکسلمز دمام عندلیب آسا اوکیم بوروز کارک خار زارنده مقام المش

بوهری وفاده بر قلندر مشربم (رائف)
 که بدن خرقه پوشان جهان فیض کلام المش

راسم

اسم عارفانه لری (محمد قاسم) در . مشارالیه اذ کیای زمانک برنجیلرندن اولدینی کبی
 ترتیب دیوان ایدن شعرای بلاغت آرادندر .

دیوان اشعارینه روم ایلی قاضی عسکری نقیب الاشراف اسعد افندی مرحوم کبی بر
 فاضل شو قطعه غرا ایله ناطقه سنج تقریض اولمشدر .

نوله همنام نبی آمدی استادک کلک فیض سخنی دلوره اولسه قاسم
 خامه تقریضنه صورت ویره مزکیم اولدی اسعدا روح مصور کبی طبع راسم

۱۱۹۵ خدودنده تولد ایدن مشارالیهک پدری شهر مزک سراج اصنافدن ایدی .
 مخدومی ابتدای امرده هر نقدر سراجلق صنعتته سوق ایتمش ایسه ده فرزند نجیب
 صنعتله مالوف اولمهی علو همتیه یاقدیره مامش و هر بر احتیاج و ضرورته تحمل ایدرک
 تحصیل علوم عالییه چالشمشدر . تحصیل علوم خصوصنده کی همت بلندینی سیر ایدن
 والد ، او سراج و هاج کلاتی کندی حالته ترک ایلکه مجبور اولدی .

فی الحقیقه حدت ذکا و جودت آرا ایله ممتاز بر ذات فضائل سمات ظهور ایلدیکندن
 بعض اسخایه قصیده لر تقدیم و برطاقم اخسائی ده هجویه لرله تشهر و تشمیم ایدر .
 و بعض مامورین حکومتک ظلم و اعتسافندن بیزار اولان فرقه لرله هم آهنک وفاق .
 و ظلمدیده و زخمخوردلرله روابطمای عهد و میثاق اولوردی .

اوائل حالنده اولان واقعندندر که بر کون کوجندیکی بر ذات حقنده موزون هجویه
 تنظیم و اعطا ایتمش . اوزات بو هجویه نشر اولمیبو شق و کتام ایدمک شرطیه کندیسیله
 بازارلغه کیریشه رک نهایت بر طوب هند قاشیله صلحه ارضا ایتمشدر حالبوکه جائزه نی
 آلدقندن صکره هجویه ینه نشر اولمش ایدی . شو بیت آندندر

رائف

خطادر راقا هر جاي دلداره كوكل ويرمك كشي نك پست اولور قدري نصل مرد عن يز اولسه

اميري

حقيقي اهل همت انحراف ايمز نبتاندن جهان طوفانه دونه حال عالم رستخيز اولسه

رائف

نيجه صبر ايلسون رائف ظلام شام هجرانه قر طلعتلي يارم مه جينم زده بن زده

اميري

ميتندر رايما اما عزمه ياران مخالفدر علوه همت راي متينم زده بن زده

رائف

كامل معرفت بولمق ديلرسك بئلكي ترك ايت صاقن اردنجه كيمه نفس غداری هلاك ايله

اميري

وطن فردوسه دونسون معجزات استقامتدن الهی مرتكب خائنلری قهر و هلاك ايله

رائف

كهی مست و كهی هشیار كهی ساكت كهی پرزار دولاشور عاشقان هر بار سر كوی دلاراي

اميري

كينيجه دوشمه درد علايق صاردی اطرافم سانوردن بن كين بي درد اولور سمور و ديباي

رائف

وصالك وقتي كلدی كلر آچدی نوبهار اولدی كرملا لطف واحسانلر اولور عشاق شيدايه

اميري

ينه خواب جهالتدن آيلز مردم غافل اكر بيك علم وحكمت آفتابي طوغسه دنيايه

آتيا دخي بر چوق نظائر الواخنده آناری كوريله جكدر . ديوان اشعاری مرتب وانشاسی ظريف واعذبدر . بدرمذك باجناسی اولمق جهتيله حسب القرايه مجموعه اشعاري سراپا مطالعه ايلديكم كبي بر چوق غزللريني تنظيم ايدرك كنديلرينه ارانه ايلدكچه جيب افتخارمی نقود تقدير ايله مالا مال بيوررلر .

خلوق بشوش حلیم متواضع عارف ، احوال عالمه واقف صاحب هنر و معارف بر مرد کاملدر . اشبو تذکره مزك تحریري انساننده مجموعه اشعاري اخذ ايلديكمدن حالا نزدمة موجوددر . بعض غزللرينك بالاسنده - يوسف رائف حامی زاده - عباره سی محرردر . حامی مرحومك وسائر شعرائك غزللريني نخميس و بعض قصائد و تاريخلرده انشاد

رائف

اولش بزه پیرازلی حیدر صفدر داماد رسول الثقلین فاتح خیر

امیری

مهاره می بو یوقسه که انسان صفتده خلق ایلدی بر برق بلا خالق اکبر

رائف

باده ویردک وارمن آسوده حال اولدق بوکون راهمز دشواردر بارکرانی نیلرز

امیری

طائر آفاق عشقز بزه یوق حال سکون لامکان عنقاسی بز آشیانی نیلیرز

رائف

کوشه وحدتده اول هر کسه ایتمه اختلاط رازکی هر ناکسه فاش ایتمه ایله احتیاط

امیری

اویله مفسددر چیقار بعضاً بنی آدمده کیم خوف ایدر ایتسون آنکله روح شیطان اختلاط

رائف

عید اضحی موسمنده هر کشی قربان کسر ایشته بن قربان سکا آرتق نه لازمدر غنم

امیری

اختلاف ایجاد ایدن دائم عقولک عجزدر یوقسه اولمشدر بتون آثار قدرت منتظم

رائف

بسیار کرم ایلدی رائف بکا اول یار کوبنده فدا اولسون آکا جسم ایله جانم

امیری

یارک غضب غمزه خونریزی کورسم آینه اولور چشمه فردای جهانم

رائف

محبت نشئه سیله مست اولوب مقصوده ایردم بن نگاه التفات ساقی دورانه یالوارم

امیری

صقادم مرتکبلردن شو عالی قبه آلتده مریض غیرتم زهر ایسترم درمانه یالوارم

رائف

دائماً اغیاره شفقت عاشقانه ظلم ایدر قدر و قیمت بیلمین دلدار الندن الامان

امیری

زهر ظلمی رشوت مسمومی نافع عد ایدن ملکی برباد ایلین غدار الندن الامان

رفیع آمدی لب زاده

قامتیه کلر حق سیر ایلین اول مهوشدک شاخ کلدن مه طلوع ایتمش دیسه اولمز عجیب
رائف آمدی

بالکتر بر بن دکل اول کلمز ارك مائلی باغ حسنده هزاران بن کبی وار عندلیب
کامی آمدی

دهنک غنجه سنی کوردیکی دم بلبل روح جانی البته دینر شوق ایله العل صبوح
رائف آمدی

ساقی لطف ایله مدد صون بکا بر جام صبوح دل بیمار مه اول جرعه ایله کلسون روح
کامی آمدی

طبع دونی تربیه قیلسون سجه لالای دهر چونکه داننده کر کدر آدمک عز و شرف
رائف آمدی

اعتبار ایتمز جهانک رتبه بالاسنه اولدی عزتله بو کو کلم صاحب عز و شرف
کامی آمدی

بر حرامی زاده آخر رخنه دار ایله سنی چک چویر کندک امان میل ایله بیگانه یه
رائف آمدی

صورت حسنک کوریدی خلق عالم تا ازل اعتبار ایتمزدی کیسه جانب بخانه یه
کامی آمدی

هدایتله منور اولیان اشخاصه الدامه کرک علامه عالم کرک قطب جهان اولسون
رائف آمدی

همان یارم بکایار اولسه اغیارم جهان اولسون نه باکم زمره اعدا بتون شیر زیان اولسون
امیری آمدی جامع الحروف

حمیت اهلنک عنقای صیت عدلنه یارب سهرک قبه پر احتشامی آشیان اولسون
رائف

خاکیاک ایتمش اکسیر اعظم اعتقاد ذره جه یوق فائده کبریت احمر دن بکا
امیری

ایسته م منت ایله کوندرسه جبریل امین میوه خلد برینی عرش اکبردن بکا
رائف

تأقیامت باقیدر نقش محبت سینده صرف اقدام ایسه اعجابه بتون اهل فساد
امیری

ظلمت چاه جهنمدر بلای اختلاف زینت عرش معظمدر ضیای اتحاد

شیخ الاسلام محیی افندی

برك زر پر نقش ایله كلشنده وزاندر کویا که صبا غاشیه بر دوش خزاندر

شیخ مشتاق بدلیسی

بر بوسه نیاز ایلدم اول غنچه دهندن کلدی دیدی صبر ایله افندی رمضاندر

شیخزاده ابراهیم حفید پاشای آمدی

گرچه کورینور بعضی غلط شری حفیدک اسب هنر گلکی ینه خوش جولاندر

شیخزاده عثمان نوری پاشای آمدی

اسرار فک روحه ویرم سنک ای شوخ صندوقه سینه مده او بر در نهاندر

اشعد مخلص پاشا دیار بکر والی اسیقی

مجرکه تن اول مرتبه بی تاب و تواندر سنمز بکا جانم دخی بر بار کراندر

رضای یکیشهری آمدی

بیر نکیدر آرایش نوکاله راندی شهر ماه می بی نامی و ناکلی دکاندر

سعید پاشای آمدی

عشقاقی او تاندردک ایدوب غیره مرهوت باری بزه ده لطف ایدوب اغیاوی او تاندر

رائف آمدی صاحب ترجمه

احوال پریشانی شو بلسم او یازه دیرکه شعرا سوز لری هی بویله یالاندر

امیری آمدی جامع الحروف

مقصود حقیقی بکا اعلائی وطندر یوق کیزلیجه بر مقصدم اللهه غیاندر

حامی آمدی

کردش جام می کلفامه حاجت قویمدک گوشه چشمکه ای ساقی خراب ایتدک بی

شیخزاده عثمان نوری پاشای آمدی

وعدۀ ناستوارکه خراب ایتدک بی تابمشر وقفه کیر اضطراب ایتدک بی

رائف آمدی صاحب ترجمه

صوندک ای ساقی بکا بزم محبت جامنی اول شراب ناب ایله مست و خراب ایتدک بی

جامی آمدی

اولسه بر شب او مه مجلسده عشاقه اولور محبت یاران مشوشه باده کلفام تلخ

رائف آمدی

نقل لعلیه اولور قند مکرردن لیدز چکمه غم ساقی صونارسه باده کلفام تلخ

صاحب ترجمه یوسف رائف افندی ۱۲۵۱ حدودنده توند ایلشدر . اوائل حالنده استاد اگر ممز شعبان کامی افندی حضرتلرندن تحصیل بضاعه معرفت و کمال ایلدی .
قلعه جامع شریفی تولیتی ابا عن جد عائله رینه عائد اولوق حسیده پدرلری حسن افندیك وفاتندن صکره حق نظارت کندیلرینه انتقال ایدرک آنکله تأمین معیشت ایلکله برابر بر آردلق بعض ماموریتله ماردین طرفه عزیمت ایلشدر .
۱۲۷۶ سنه سنده حلب الشهبا و شام دلارا جهتلرینه عازم و ممالک مذکوریه سیر و تماشایه مداوم اولدی .

آندن بغداد بصره مسقط جانبیلرینه عزیمت و عتبات علییه زیارت ایلدکن صکره ۱۲۸۰ حدودنده وطن اصلسنه عودت ایلدی .
دیار بکر جوارنده بشیری ناحیه سنده بعض اراضی اشترا ایلدیکندن براره لقدمه ناحیه مذکوره مدیرلکنه تعیین اولدی .

الحاله هذه كاه ناحیه مزبورده اقامت ایدرک امور زراعتیه و کاه دیار بکره عودت ایلدیرک معاملات تولیته نظارت ایله امرار اوقات ایلکده در .
شعراى اسلافه نظائری و ادبای معاصرین ایله مشاعره سی کثیردر حتی اقربا و عائله جه واقع اولان بر مشاعریه باعث تشویق اولدینی خیالی افندی بمحتمه مرور ایششدر .
بوندن بشقه تذکره مزده شمده یه قدر ترجمه حاللری مرور ایدن شعرانک همان اکثر یسنده نظائری موجوددر بعض نظائر عالیرنیده بو محله قید ایلپورز .

فاتح سلطان محمد خان

زلفك شب قدر اولدی قاشك عید هلالی و صلك دم عید اولدی فراقك رمضاندر
سلطان سلیم خان ثالث

کوردم ینه بر شوخ کآنکشن نه جواندر رمی ایتمده تیرمژه استاد جهاندر
نسیمی مشهور

عشقکه نسیمی اوله لی خلقه ملامت مشهور جهان اولدی عوالمده عیاندر
فضولی بغدادی

جان ویرمه غم عشقه کیم عشق آفت جاندر عشق آفت جان اولدینی مشهور جهاندر
مسیحی بک

بن بلبلی دلتک ایدن اول غنجه دهاندر بن خسته یی باریک ایدن اول موی میاندر
خصالی دفتردار

فریاد و فغانه سبب اول غنجه دهاندر ترك ایلدی بن بلبلی خیلی زماندر

خصوصات ذاتیه لرلیله اوقات کذار صبح و مسا اولمقده درلر . انشاد اشعار خصوصنده سلیقه مخصوصه بی حائر و بالخاصه لسان تصوفه اشنا بر ادیب متمایز اولدقلرندن اشعار دلارالی متصوفانه در .

اون سنه مقدم اسکندر پاشا جامع شریفک خارج کمرلری بر حرکت ارضدن منهدم و اوقیمتدار ستونلرک بعضیلری زمینه دوشهرک منشق اولمسی اوزرینه بکیدن بنا و انشاسنه بذل نقدینه همت ایلتش و صورت انشاسنه دائر مع ایبات تاریخ لطیف انشاد ایتمشدر . بو غزل حقایق پیرا آثار متصوفانه لرندندر .

سبوی باده وحدتله بن عشرتدهیم شمدی اولوب سرمست و شیدا وادی حیرتدهیم شمدی
دلم بر طورسینا موسی طبع تجلیده فنا بولدی فقایم عالم وحدتدهیم شمدی
صفای خاطریم وار نفی ایله اثباتدن کچدم یتمشدم منهای عشقه بن وصلتهدهیم شمدی
شهود عالم معنادهیم بن صورمیک عالم صدای لن ترانیدن عجب دهشتهدهیم شمدی

رقیب بدمنش وارسون ایشسون باغری چاک اولسون

بمحمدالله (رائف) یاز ایله محبتدهیم شمدی

رائف

شهرمن خاندانندن مقابلهجی زاده حسن افندی مرحومک مخدومی (یوسف رائف) .
افندیدر . والده جهتدن سابق الترجه شاعر شهر - احمد حامی - افندینک احقادندندر .
بو عالمیه اوانلده روزنامهجی زاده دینلوردی . اجدادندن ابتدا عبدالله افندی نام
بر مرد ادیب بوندن یوز آلمش سنه اول مقابلهجی اولمغله او تاریخدن صکره مقابلهجی
زادهک کندیلرینه علم اولمشدر . حتی مشارالیه عبدالله افندی مرحومک ۱۱۳۹
سنهسنده انشا ایلدیکی شهنشینه لیب آمدی شو تاریخی انشاد ایدرک روزنامهجی زاده
اولدیغنی تصریح ایدیور .

موجد طرح دلارا زاده روزنامهجی
اولدی بر نوشهشین بر قصر و بر ایوان ایله
قیس سحرای تحیر اولسون یا نلسون
قصرینه قصر خورق عاشق کیمکشته نام
زیردن آب ایله ایما اولدیغن بو جای نو
دردن اولمازسه دوشر روزندن اعراض ایلر
کلدی بر مصرع لیبا خاطره تاریخ ایچون
کامل و فرزند عالی رتبه عبدالله آغا
جههسنده غره خیر الحلف صورتما
شهتشین سیر ایدن سحرالزه روزن کشا
طاق کسرا طاقه دلداده حیرتقرا
نظم تجری تحتها الیهار ایله جنسرا
بسته در گویا حریم خاصه بیک صبا
شهتشین بی بدل . جای قرح ، زیبا بنا

کیتدک اکاه اولدک بو حالمه ای ماهرو ایتمدک برمرحت دوکدم یولسکده آرو
 حالی سویلر سکا (رائف) اولور سه روبرو درد هجرك ییحضوری اولدینی کوندنبرو
 برنفس صائمہ (سعید) ک چشمنه او یوقو کلور

رائف

غازی شجاعت پیرا سابق الترجه اسکندر پاشا خاندانندن و وجوه مملکتدن (حاجی
 علی بک) مرحومک فرزند عزیز (یوسف رائف) بک افندیذر. آبا و اجدادی
 سراپا حسیب و نسیب ذوات عالیهدن اولدقلری کبی میر مشارالیه دخی اوائل حالنده تحصیل
 هنر و معارف ایدرک شهر مزک ادبسی سلکنه داخل اولمشدر.

جد اعلا لری اسکندر پاشا مرحومک مملکت مزه زینت بخش اولان جامع شریف ایله
 سائر انبیه خیره لری تولیتی میر مشارالیه عائد اولمغه عیش ارغد و رفاه اسمعله کذارنده
 اوقات ایدر لر. متواضع خلوق درویش نهاد اولدقلر نندن طریقت علیه قادریه به دخی کسب
 انتساب ایدرک اجرای آیین ذرویشانه ایله مألوفر لر

اسکندر پاشا خاندانندن والیر سنجاق بک لری متسلم لر و سائر امرا و وجوه و ادبا
 یتشمشدر. بو جمله دن اسکندر پاشا ایله مخدم لری احمد پاشا و درویش بکک تراجم
 احوال لری یوقاریده مرور ایتش اولدینی کبی بعضیلریده آتیا کله جکدر.

نابی مرحوم زماننده بو عائلهدن بعضیسی دیار بکر متسلمکنده بولندقلری جناب
 نابیک قسطمونی و شام ایالت لری متسلم سابق اولوب اولوقت دیار بکرده بولنان خلیل اغایه
 یازدینی لطیفه لی بر مکتوبک شو عباره سندن مستبان اولیور.

«متسلم وقت اسکندر پاشا زاده ایله همزانوی مجالسه اختلاط اولدقچه شام»
 «وقسطمونی ده کذران ایدن لذائذ اوقات حکومتی و آه جانکاه بی اختیار ایله کنج»
 «آتشکده ضمیر کزده محتفی اولان درد حسرتی اهل مجلسه تبلیغ ایتهدن خالی»
 «اولسه کز کر کدر»

مشار الیه یوسف رائف بک ده وطنه خدمت مقصدیله بعض ماموریت لره رغبت
 پیور مشلر در ۱۲۸۵ سنه سنده واقع اولان تشکیلات ولایت صره سنده رکاب همیون قبوجی
 باشلیق رتبه معتبره سیله مجلس تمیز حقوق و جنایت اعضا لغنه بولنیور لر دی.

۱۲۸۷ سنه سنده دیوان تمیز ولایت اعضا لغنه تعیین پیور لدی ۱۲۸۹ ده اعضا لقی
 نامی میز لکه تجویل اولدینی اناده کماکان سایه بخش موقع استحقاق ایدی. تذکره مزک
 ختام تحریری اولان ۱۲۹۶ سنه سنه قدر کاه بو مثللو خدمات مأموریته سایه بخشا و کاه

قطع ایتک ایستمز لر . متعلملرک یازولری آنته تعلیم صورتیه یازدینی کلهلری کورمکه مشتاق اولانلرک بریده بو محرر حقیردر . کندیلرندن تمشقه کثرت رغبت حسیهله - پک چوق تسهیلات اجرا بیورمقده اولدقلری حالده - خانه سنده او طور دینی ، چارشو بازاره ویاخود احباسی خانه سینه کندیکی ائنده ینه ازدخام طلبه دن باش آله مز لر . بعضلرینک ساعتلره بکلدیکی واقع ارلور . بعض مرقات ولوحه لری اربانی عننده موجود وموقع تجیل واحترامده محفوظدر . احباسیه الفت ومحبتی صمیانه وهرکسه معامله سی ملتقانه ولدنوازه در . کتابتی ظریف واشعاریده لطیفدر . برغزل عالیله آتی ترجمه سعید پاشا حضرتلرینک برغزل مطرازینه املا ایلدکاری تخمیس نفیسی درج ایلرز .

پرتو حسنی او شوخک مه نابانه دکر	مه تابانه دکل مهر درخشانه دکر
کیمسه انکاراید: مز بلیله صورسن دخی دیر	اوکلک خنده سی یوز غنجه خندانه دکر
غضب آلود اوله رق آتیه امان پیکانک	دل مجروحه یاسینه سوزانه دکر
نیجه محشرده جوان ویره جک اول ظالم	خنجر غمزه سی کونده نیجه بیک جانه دکر
بنده جمعیت خاطر قومیور باد صبا	یادالار کبی اول زلف پریشانه دکر

نوله بیت الحزنی ایلسه (رائف) مسکن
سودیکی دلبر آنک یوسف کنعانه دکر

تخمیس

قدکه قارشی اودمکیم کوزلرمدن صوکلور	ظن ایدر سیر ایلین سروه مقابل جوکلور
نوبهار اولدجه البت باغه رنک و بوکلور	باصدیرر برکون رخ آلك خط دلجوکلور

بو یله در باغ ملاحظت کل بتر شبو کلور

واصل اولمش منصب عشقک کوکل غایاته	عالمک میل ایلم اقبانته دارانته
عشقمک ایلر کفایت حال دل اثباته	مظهر اولدجه کوکل یارک تجلیاتنه

کوشه آواز لیس الباقی الآهو کلور

آچلی تیغ نکاهی سینم اوزره یاره لر	آمدی اول بی مروت حال زارمدن خبر
وارایسه دنیاده عشق اولسون آنک یاین چکر	الحذر ای دل حذک غمزه سندن الحذر

برغضوبانه کلشله اول کبان ابرو کلور

مجلس وصلتدن ایتشدر بی اول ماه دور	کورمدی دیجور فرقتده کوکل نور حضور
اولسه ده زائل آنی کورسم تلاشمدن شعور	نالئه دل نغمه بلبل کبی مطبوع اولور

اولزمانیکم کلشن افکاره اول کارو کلور

فضولی بغدادی

جاندهدر صبح از لادن مهر رخسارک سنک نوله تاشام ابد اولسم طلبکارک سنک

بلیغی

کلشنه قیلمز نظرکیم کورسه رخسارک سنک باش اگر می سدره یه جانا هوادارک سنک

حالی عزمی زاده

شمع بزم اولسه عذویه تاب رخسارک سنک هجر ایله بی تاب اولور عشاق غمخوارک سنک

خصالی دقتدار

جان باغشمر مرده یه لعل شکر بارک سنک طوطی بی کویا ایدر آینه رخسارک سنک

امنی آمدی

جوهر عقل عزیزک قدری ناپیدا اولور زیب بازار اولسه کر لعل کهر بارک سنک

نابی رهاوی

غمزه لر داد وستده چارشوی فتنده غیر لاله قورقرم وار کیزی بازارک سنک

آگاه سمر قندی آمدی

جلوه کر برک کل رویکده رنگ انقلاب دهشت کلچینی کورمش کی رخسارک سنک

صدقی ارضرومی

لب قزل رخلر قزل دستکده جامی قزل کیم قزل دیوانه اولمز کورسه اطوارک سنک

سعید پاشای آمدی

سندن امید وفا ایتمک عبشر عاشقه یاجفادر یا تغافل یاستم ، کارک سنک

عونئ آمدی مدیر اوراق ولایت

نکھتدن سر تسمر اولمش معطر کائنات اولدی کل لاله نخر خاک کازارک سنک

فیض الله رائف آمدی صاحب ترجمه

درد عشقکله بورسوالقلم عیب ایله بن دکل اولمش بتون عالم کرفتارک سنک

خیالی آمدی

پیرو اول رائف افندی یه خیالی نظمده شاعران تحسین ایدم کورد کده کفتارک سنک

امیری آمدی جامع الحروف

دائما بزمکده خاموش اولیه باعث بودور کسمیم غفلته برکون تاکه کفتارک سنک

شهر مزک اکثر نور سیدکانی خط رقه بی بو ذات عالیقدودن تمشق ایدر لر . ممشق صورتیه یازدینی سویملی ویک کوزل کله ویاسطر لری کورنلر اوقیمتدار یازیدن نظر لرینی

علی دفتردار

عارض جانانی قورسین نور او مارسین کعبه دن زاهدا بيلم نه کوزلر چشم بيدارک سنک

شوقی شرقی

اولدم ای مه بو کون بن عاشق زارک سنک ای ازلدن تا ابد کوکم کرفتارک سنک

ذاتی بک

ینه خواب آلوده اولمش چشم خونخوارک سنک قننی بز می ایتدی روشن شمع رخسارک سنک

احمدی قدیم

کللی زیبار لطافتده یار خسارک سنک لاله می خوشدر طراوتده یار دیدارک سنک

سعدی سیروزی شاعر جم

سرروی سرکردان ایدر ناز ایله رفتارک سنک نرکی بیمار ایدر چشم سپهارک سنک

نظمی ادرنوی

نرد غمده عاشقی زار ایتمه درکارک سنک نیجه زاری قیلمسون یا عاشق زارک سنک

صنعی

نیجه آچلسون کوکل عالم کلستانده کیم ای کل تر مسکن خار اولدی کلزارک سنک

سزایی قدیم

قدیکه سرروی دین کورمزمی رفتارک سنک اغزیکه غنجه دین بيلمزمی کفتارک سنک

فقیری

آفتاب عالم آرادر کهرله زین اولور تاب حسنکده عرقریز اولسه رخسارک سنک

کواهی

فتهلر دامین قورر زلف سپهارک سنک مرغ دللر آنک ایچوندر کرفتارک سنک

شمعی اسکونی

اوینا نیجه یار ایله مهر و محبت نردینی چیکله در ای دل فلکلر طاسنی زارک سنک

لطفی شرقی

ای ازلدن تا ابد کوکم کرفتارک سنک چاره قیل کیم دل بولوبدر درد افکارک سنک

قاسم

کوکللی سحر ایله آلدی چشم عیارک سنک عقلمی یغمالدی زلف سپهارک سنک

چندر

باغ رخسارک قویمز بر دم تماشا ایتمک هی نه بی انصاف اولور زلف سپهارک سنک

شاهدی مولوی

چشمه جاندر مکر لعل شکر بارک سنک کیم ویرر ذوق ابد ارواحه کفتارک سنک

شو استعداد خدادادی سعی و غیرتہ استقبال ایلدیکندن آز برمدت ظرفندہ خطوط اتی عشردن اخذ اجازت ایلدی . ہلہ خط رقعہدہ حقیقہ نوادر دنیادن اولدی . جناب احکم الحاکمینک ید اقتدارینہ تودیع ایلدیکی قدرت و معرفتک محصول قیمتداری اولان بعض لوحہلری اولوقت دیار بکر والیسی یولنان مرحوم اسعد مخلص پاشا مشاہدہ بیورنجہ تقدیر ایدرک ۱۲۶۶ سنہسندہ ایالت قلمنہ دوام و معاش تخصیصیلہ بکام ایتدیر . مشدر . یکرمی سنہ مقداری خدمت قلمیہدہ بولندی ۱۲۸۵ سنہسندہ ولایت مکتوبی معاوندکنہ تعیین اولندی ۱۲۸۸ دە معاوندک عنوانی میزلیکہ تحویل ایلدی .

۱۲۸۹ دە ولایت مکتوبجلفنہ رونقبخش اولہرق ممتاز الامائل اولدی . تحریر تذکرہمزدن بر سنہ قدر مقدم یرینہ درسعادتن دیکری تعیین اولندیغندن او کوهہ کرانیامہ معرفت محافظہسز انجوکبی آچیقده قالدی

تذکرہمزک زمان اکالی اولان ۱۲۹۶ سنہسی اواسطنده دیار بکر معمورۃالعزیز سیواس ولایتلری اصلاحات سر قومیسرلیکیلہ تشریف بیوران حیتمند قدردان عابدین بک افندی خضرتلری اقتدار و اہلیتفی تقدیر ایدرک وقوعبولمقده اولان تشکیلات عدلیہ مناسبتیلہ دیار بکر محکمہ جزا ریاستہ تعیینہ دلالتلہ تلطف بیوردیلر . رتبہ متازلہدہ باصر التمازدرلر .

بیوک برادرلری میرلوا سلامی پاشا والد ماجدمزک کندیلریدہ بیوک برادر محترمز آتی الترجہ احمد عاکف افدینک یاران قدیمندن اولدقلری کبی کرک کندیلری کرک بیوک برادرلری استاد اکرمز و بیوک عمجہمزدن تحصیل کالات ایلدکلری جہتلہ بر عائلہ افرادی کبی ہر زمان خانہمزہ تشریف و استفسار خاطرہ مصروفی عنایت و اظہار شعائر وفاکاری و حقوقشناسی بہ ہر زمان بذل عاطفت بیوردرلر . جدآ بر ادیب لیب اولدقلرندن شعرای اولین و آخرین ایلہ مشاعرہسی کثیردر نمونہ اولہرق برعدینی درج ایلوروز .

فاتح سلطان محمد خان

نورینی بوزدی مہک زلف ایلہ لطف عارضک آفتابہ آتش آوردی تاب رخسارک سنک

ابن کمال شیخ الاسلام

جلوہسین ترک ایتدیرر طاوسہ رفتارک سنک سکرین اونتدیرر طوطی بہ کفتارک سنک

جعفر چلبی قاضی عسکر

رتو حسن و جمالکدن ہمیشہ ای صنم برق اورر بلور وش احجار دیوارک سنک

ذهنی آمدی صاحب ترجمه

نخل خشک امل البته ویرر میوه تر کورینور معجزه اشک بصر چوق سورمز
امیری آمدی جامع الحروف

علمه سعی ایلسون ایسترسه ترقی برقوم سهوایله دوشسه یدجهه ظفر چوق سورمز

شعرای اسلاف و معاصرین ایله بومثللو غزلسرالقرلی [۱] و سائر آثاری اولدقدن
بشقه حسن صوتی و موسیقی ایله ده آشنالغی و خط جلی ایله بعض لوحه لری واردر .
برغزلی تحریر اولتور .

حال بیماری ایله کیچمده شام و سحریم
یأس مستقبل اولور هر نفس آدیجه قریب
کلر خک یاد ایدرک دوکده خوناب حزین
حال غمناکی بیلمز کبی لاقیدانه
افق راحتده طلوع ایتمدی شمس و قمرم
اکسیلیر عمر صفا پرورم آرتار کدرم
ایکی فواره یأس اولدی بکا چشم ترم
دیر ایتمش بیلمیورم سویلیدی یوق خبرم

خشم ایله چین چین ایندی پیدا اوپری
شمدی کشف اولدی بکا (ذهنی) خطوط قدرم

حرف را

رائف

متحیزان مملکتدن فیض الله رائف افندی حضر تلیدر (مفق کاتبی زاده) عنوانیله
متعارفدر ۱۲۴۷ سنه سنده دنیایه کلدی
استاد اکرمز حافظ محمد شعبان کامی افندی حضر تلیندن تحصیل معارف و کالات
ایتمشدر .

خطوط متنوعده بر موهبه طبیعته مالکدر که تعریفی غیر قابلدر

هانکی قیمتدار یازییه باقسه در حال عینتی تقلید ایدر بر صورتده که نظر ایدنلر
هانکیسی اصلی و هانکیسی تقلید اولدیغنی تقریق ایده مزلر .

[۱] تذکره مزک طبع و تمثیلی اثناسنده ادرنه دیون عمومیه نظارت علیه سی محاسبه جیلکندم
بولنمقده در . بوندن بر سنه مقدم آلتی نومروه قدر در سعادتده چیقارمش اولدیغمز (آمد) رساله
موقوته سنک اونچی نومرولو نسخه سنک نظائر قسمنده طاهر سلامی بک مرحومک غزل ادیبانه لرینه
عشوّه بازم نه آفت اولمشک الله الله قیامت اولمشک

ودردنجی نومرولو نسخه سنده فاتح سلطان محمد خان غازی حضر تلینک غزل شاهانه و بلیغانه لرینه
نالهی کوش ایلدجه خنده لر ایلردی آه
باق نلر کوردم کل نخوت پشاهدن بنم
یتلرنی حاوی غزلاری موجوددر .

۱۲۴۴ سنه سنده عازم ضیافتخانه ملکوت اولان استاد الخطاطین مشهور محمد درویش
افندیك دخی والده جهتدن احفاندندر .

۱۲۷۴ سنه سی ذی الحججه سنك اونجی كونی عید كاه جهانه واصل اولمشدر . بعض
مکاتب صبیانیهده تحصیل مقدمات ایلدکن صکره جدلری محمد درویش افندی مرحومك
علم خطده قدوه تمیذاندن اولان استاد محترمز حافظ محمد شعبان کامی افندی حضر تکر -
ینك درسخانه تعلیمنده اخذ کالاته بذل نفدبنه اهتم ایشدر . بو عبد عاجز ایله شریك
وامثال واقرائی آره سنده حائز فکر باریك ایدی . مشارکتدن بشقه بو حقیر ایله همسن
وسال اولدیغندن کندیسیله حسن آمیزش وموانستك درجائی مرتبه اخوته وارمشدر .
۱۲۹۳ سنه سنده دیار بکر رسومات نظارتنه مداومت وبعض کتابتکرده ابراز حسن
خدمت وتذکره مزك ختام تحریری اولان ۱۲۹۶ سنه سی محرمنده نظارت مذکوره
تذکره کتابتنه نقل مأموریت ایلدی .

فنون شعر و انشایه انتسابی اولقله برابر شعرای اسلاف ومعاصرین ایله مناظره
ومشاعره سی واردر . شولوحه نظار آندن نمونه داردر .

سید محمد امیری آمدی جد جامع الحروف

نقدر شعله فروز اولسهده شمع ظالم آه مظلوم ایله البته سوز چوق سورمز

آگاه سمر قدی آمدی

سورمش آگاه رقیبی اوپری کوبندن کوریز حالی بوندنده بتر چوق سورمز

والی آمدی

تختگاه چمنی کندیکه باقی صاعمه بو طراوت کیچر ای غنجه تر چوق سورمز

عزت علی پاشا

ایتمه آشفتنکی روجوزان ایله غرور دولت حسن وبهای کل تر چوق سورمز

رحمی قریمی

سوزش حسرت اولور مانع اشك بسیار فصل کرماده مطر ای کل تر چوق سورمز

کامی آمدی

اوزامن نخل امل باغ جهانده بك چوق تیشه قهر فلک آنی کسر چوق سورمز

برغمه لی جودت

محو ایدر جمله مزایای فساد اخلاق متورم اولان آدمده جگر چوق سورمز

بیانلی نوری [۱]

نار تعبیری امپردن آلانلر نوری حیقار بویله سی کالای هنر چوق سورمز

نیازی اسکونی

کوشه دلد خيال ياردر اکلنجه من بلبل عشمز بزم کلزاردر اکلنجه من

مشامی قنوی

دمبدم آه و فغان و زاردر اکلنجه من دولت عشقکده شام و اردر اکلنجه من

کلشی زاده حاتی سابق الترجه

کنج محنتده خيال ياردر اکلنجه من قنده اولسون يوق دکلدز و اردر اکلنجه من

هاشم بورسوی

دمبدم فکر دهان ياردر اکلنجه من حمد لله يوق دکلدز و اردر اکلنجه من

خصالی دفتردار

بلبل عشقز کل کلزاردر اکلنجه من کلشن مالده کارخساردر اکلنجه من

کامی آمدي

شاه خوبان نوجوان بر ياردر اکلنجه من عالمک عقلن آلان دلداردر اکلنجه من

ذکائی آمدي صاحب ترجمه

صانه هر نازک ادا دلداردر اکلنجه من جان طيائمز نازينه بر ياردر اکلنجه من

امیری آمدي جامع الحروف

کوشه غریبته فکر ياردر اکلنجه من هر کلندن یاری استفساردر اکلنجه من

اخوانمزدن و ارباب ذکادندر . سرعت انتقالی و ایچه نظم و مقالی و خط جلی ایله
بعض لوحه لری و ارادر . تذکره مزك تحریری اثناسنده دیوان تمیز ولایت قلمنه دوام
ایلمکده در . بو غزل آتارندندر .

چکه من مثانی بالجه جهان نقاشی او شهک سیف عجم کی چکلمش قاشی
بر بردن ایکی دلداری جدا ایتدی رقیب اوردی سیر ایله نصل ایکی قوشه برطاشی
بری کورمن بری نوری کورر انکار ایلر نیجه اهل حسده بکزه دهیم خفاشی
پیشوادرینه البته رقیب مفسد عالمک بریره طویلانسه بتون قلاشی

یار ایچون سولیشلم یانعه کلسون یاران

بوله من کیمسه (ذکائی) کی بر سرداشی

ذهنی

خاندان مملکتدن مرحوم صالح آغا حفیدی و حاجی عثمان آغانک مخدومی اخوانمزدن
(ذوالفقار ذهنی) افندیدر .

فارسی و ترکی بعض ابیات را تفسیر

مطلع فارسی

ماند وقت سفر از کوی توجان و دل من دل و جان ماند روان شد تن بی حاصل من

دیگر

کردم اظهار بیاران غم بیماریء دل نیست یاری که کند رحم دهد یاریء دل

مطلع ترکی

کوردی روی شعله تابك شبده شمع انجمن صبحهك دو كدی عرق رشكندن ای نازك بدن

دیگر مطلع ترکی

میر مجلس اولهلی حسن ایله اول غنجه دهن تاج زرین ایله ترکس اولدی شمع انجمن

دیگر مطلع ترکی

شاخ طوبا قامت دلداره بکزر بکزه من جلوه دن طاوس خوش رفتار بکزر بکزه من

دیگر مطلع

سریر سلطنت غوغای عام آلامنه دکز نشاط دولت دنیا ملال انجمنه دکز

— حرف ذال —

ذکائی

اسمی احمد در . ابراهیم آغا اسمنده بر مرد صالحک اوغلیدر . تولدی ۱۲۷۰ سنه سنه سنده در . بعض مکاتب ابتدائیه قرائته دوام ایلدکن صکره ۱۲۸۷ سنه سنده استاد محترم محمد شعبان کامی افندی حضر تیرندن تحصیل مقدمات علوم . و تکمیل خطوط لطائف رسومه دوام ایدرک اظهار کافیه جامی کبی بعض کتب عربیه شریکمز ایدی ۱۲۹۳ ده اون ایکی اقلام متنوعه دن وضع کتبه به مأذون اولدی . حسن طبیعته مالک و انشاد اشعاره سالک اولان جوانمردان وطندندر .

سلطان مراد خامس حضر تیرینک ۱۲۹۳ سنه سنده تخت سلطنته جلوس بیورملرینه مع ابیات بر قطعه تاریخی دیار بکر غزته سیله نشر اولمش ایدی . شعرای سلفه بعض نظائری و اخوان معاصرین ایله ده مشاعره سی واردر . شو لوحه نظائری قید ایلرز .

حیرتی بک

عاشقز هر دم خیال یاردر اکلنجه من اهل عشقز قنده اولسق واردر اکلنجه من

سید فیضی بک

صانع کز کیم درهم و دیناردر اکلنجه من محبت عرفان ایله اشعاردر اکلنجه من

احمد استانبولی مشارالیه قدس بکلکنده بولندیفی اثناده ۹۸۲ سنه سنده وفات ایتمش
و ذهنیؑ بغدادی کندیسندن بر خیلی مدت صکره حیاته قالمشدر .

شو قدر او صاف عالیسه و السنهٔ ثلثهده اشعار دلاراسی اولدیغی حالده تذاکر
شعرآمزده بو ذات جلیل القدرک دخی اسم و ائاری غیر موجوددر .

یالکز عهدیؑ بغدادی — کلشن شعرا — سنده تصریح و اقتدار و کالاتی حقنده
شو سطرلری تحریر ایدیور .

(بونلر دخی اسکندر پاشانک نور دیده سی و سرور سنیه سی اعفیؑ فرزند ارجمند)

(و خلف هو شمندیدر حالا پادشاه کردون مدار و سلیمان عالی تبار حضر تلرینک نظر)

(عنایت با برکاتلری ایله نیجه نیجه اعلا ولایتلرده صاحب عدل و داد ومیر یاک نهاددر .)

(حقاکه اخلاق خجسته صفات ایله بک اولدقلری یرلرده آیین شرع و قانونی کندویه)

(رهنا قیلوب رعیتی آسوده حال و دست جود و داد ایله مرفه البال ایتمشدر . بناءً علی)

(ذلک نجم طالع و رخشان ایله امثال و اقران ایچنده علم کبی سربلند و فضل و فهم)

(ایله هو شمندوبی ماننددر . زیراکه اوقات شریفن ضایع ایتمیوب مطالعه کتب عربیه)

(قیلمغه مداومت کوستروب لذت تام آلوب ملکهٔ راسخه پیدا قیلوب علم و ادبیه بی همتا)

(اولوب لسان ثلثهده صاحب تقریر و لغز و معمادن کرکی کبی خیبر و هر برنده بی نظیر)

(فارسیده اشعاری طرب افزا و ترکی دیلنده نظمی سلاست نما و حد ذاتنده عالی همت)

(درویش نهاد اولمغین مخلص شریفن درویش ایتمشدر .)

ایشته عهدیؑ بغدادی مشارالیهک حقنده بو مرتبه ثنا ایلدیکی و عهدیؑ تذکره سنک

تاریخ تألیفی اولان ۹۷۱ سنه سنندن صکره ده اوتوز بیله قریب بر زمان یشادیغی حالده

تذکره لرمزک آئارندن و حتی تاریخلرمزک احوالندن بحث ایتامسی غرابنددر .

مشارالیهک سلطان الشهدا حضرت امام حسین مجتبا افندمنر حضر تلری حقنده محتشم

کاشانی نک مشهور مرثیه لرینی تتبع یوللو منظومه لری وارددر نمونه صورتیه محتشم کاشانی

ایله مشارالیهک مرثیه لرندن بر بیت تحریر اولنور .

محتشم کاشانی

کشتی شکست خوردهٔ طوفان کر بلا در خاک و خون فتاده بمیدان کر بلا

درویش بک

لاله گرفت دامن میدان کر بلا آخر نخت خون شهیدان کر بلا

مألف شجاعت و محب علم و معرفت اولان پدر عالیکهرلری سائر اولاد معالی نژادی کبی صاحب ترجمه درویش بکیده کسب معارف بسیاره سوق ایلدی .

۹۵۸ سنه سنده پدرینک دیار بکر والیلکنه تعیین بیورلسی اوزرینه بعض علمای مملکتدن ۹۶۲ سنه سنیدن اعتباراً دخی علامه شهر مفتی بلده آتی الترجه مصلح الدین لاری حضرتلردن تزید علوم و کالاته صرف نقدیة حیات ایتدی .

هنکام طفولیتدنبری شهر مزک آب و هواسیله پرورده اولمش و ناصیه نجیبانه لرنده نور ذکا لمان اولمقده بولمش اولان بو ولدشهم عمر عزیزینک اک مساعد زمانی تحصیل فضائل علمیه به صرف ایلسنک نتایج فیضنا کنندن اوله رق مجموعه ذاتنده صنوف فنون و افیه و کالات کثیره جمع ایتمشدر .

آندن طریق مردانه کی و فن حماسه و سلحشوری جهتلرینی تحضیل والحاصل اولزمان حکمنجه بر انسان کامله لازم اولان مآثر و محاسنی تکمیل ایلدکن صکره ولایته ملحق بعض سنجاک بکلکنده استخدام اولدی .

۹۷۴ تاریخنده پدرینک بغداد والیلکنه تحویل مأوریتی حسبیله معیت پدرله عازم سوی عراق اولدی .

غلیان اوغلی وقعه سنده و بصره و منتفک و نجد قطعه لرینک فتح و تسخیرنده حسن خدمت و شجاعتی سبقت ایلدیکنندن قطعه مذکورده دخی بعض سنجاک بکلکنه تعیین ایله تلطیف بیورلدی .

۹۷۷ ده پدرینک مصر والیلکنه تعیین اوزرینه بر سنه قدر او حوالیده دخی تزید تجارب حماسه ایتدی . پدر معالی اثر لرینک مصر دن انفکافی متعاقب ۹۷۹ سنه سنده عالم ابدی به تسلیم حیات ایتدی اوزرینه مخدوم مشارالیهک کفایت و اهلیتی حسبیله قدس شریف میر لوالغنه تعیین اولدی .

کرك قدس شریفده كرك آندن صکره استخدام اولندی مهم مأموریتلرده ایفای حسن خدمته موفق اولدی . ۹۹۸ حدودنده ترك مشاغل کائنات ایتمشدر .

مغفور مشارالیه عالم کامل شجاع شاعر موسیقی شناس ایدی . دائرة اقامتی دائماً علما شعرا فضلا ایله مالا مال اولوردی .

شجاعتی قدر سخنی سخاوتی قدر فاضل فضیلتی قدر خاطر نواز ایدی . بو صورتله مستجمع کالات انسانی و مجموعه اشقات فضائل نورانی اولسنه و سماحت وجود و سخا جهتلرنده دخی یکتا سوار میدان جوانمردی بولسنه بناء اصحاب موسیقی و شعرادن احمد استانبولی و ذهنی بغدادی کی ظرفانی یانندن آرمازدی . هر نزه کیتسه برابر کتوردی .

حرف دال

درجی

اسملری ذوالفقاردر . ۱۲۳۵ سنه سنده شمشیر وجودی نیام عدمدن ظهور ایشدر .
 اوائل حالده دیار بکر علما و صلحاسندن مرحوم عقللی خواجهدن بر مقدار تعلم ایلدی .
 ۱۲۵۴ ده سلك جلیل عسکری به دخول ایندرك شام جنت مشام و حلب الشهباء طرفلرنده
 اون ایکی سنه قدر ایاب و قفول ایدوب ۱۲۶۶ سنه سنده سلك عسکری به وداع ایلدی .
 بغداد و کربلا جهتلرینه سیر و سیاحت و ایجاب ایدن مواقع مبارکه بی زیارت ایلدکن
 صوکره روم ایل و اناطولی و عربستانک اکثر محللریفی الله بر ساز خوشنوا آلهرق
 و اکثری زاده طبعی اولان اشعاری اوقویهرق کشت و کذار ایشدر . ۱۲۷۰ ده
 قونیه به عزیمت و آستان حضرت مولاناده پوستشین ارشاد اولان محمد سعید همدم چلبی
 افدیدن اخذ انابتله الی الان آستان حضرت پیرده اجرای آیین درویشانه ایله مشغولدر [۲]
 خلیجه اشعار و گفتاری وارددر . بونعت شریف تذکره عاجزی به درجی موافق کوریلان
 آئاردندر .

نعت شریف

ره شوقکده عبد درد نا کم یا رسول الله	قبوکنده برکدای سینه چاکم یا رسول الله
باشمدن آشدی عصیانم یانمدن قاچدی یارانم	یتش امداده دردست هلاکم یا رسول الله
نه رده فسق ایله بیع و شرا ایلرسه بر تاجر	بم واردر آنکله اشتراکم یا رسول الله
ولی ذات جلیک صورت تصدیقه کلدکده	مجالا نوردن مرأت پاکم یا رسول الله

بو (درجی) چاکرک دور ایتمه اکسیر توجهدن

فنا باغنده بن بر قبضه خاکم یا رسول الله

درویش

قهرمان میدان و غا سابق الترجه اسکندر باشا مرحومک اینکنجی مخدومی و احمد
 پاشانک کوچوک بر آدری درویش بکدر . میر مشار ایله ۹۳۶ حدودنده شهر مترده دنیا به
 کلدی .

[۲] تخریر تذکره مزدن ایکی سنه صکره ۱۲۹۸ سنه سنده ایچ ایل شنجایی اعشارمدیر لکننده
 بولندیم مترده درجی دده مولوی قیانتنده اولدیقی والتده بر ساز بولندیقی خالد ایچ ایل
 سنجاغنک مرکزی اولان سلفکله کلش و بر ماه قدر اوراده کندیسيله صحبت اولمش ایدی .

تیا بتلرینه ۲۸۳ دە یانیسه ولایتی مفتش حکاملغنه تعیین بیورلدی . بو اثناده کلیس
عربانیلرندن احمد اسعد افندی بروسه مفتش حکاملغنه و بروسه عربانیلرندن مصطفی
رشید افندیده بغداد مفتش حکاملغنه تعیین بیورلدیغندن غرائبدن اوله رق اوچ عربانی
زاده بر سلسله علمیهده و بر وظیفهده برلشدی .

۱۲۸۷ د مصر قاهره مولویتیه مبعجل اولدی . مدت عرفیهسنی بالا کمال عودت
ایدرك ۱۲۹۱ ده قدس شریف مولویتنه تعیین بیورلدی . اکمال حسن وظیفه ایله بر مدت
صکرة در سعادتة معاودت ایلدی .

اشبو تذکره مزك تحریری اثناسنده حرمین محترمین پایه لولرندن بر ذات فضائل سمات
اولدیغی خالده عبادت و تقوی ایله امرار وقت وساعت ایلمکده در .

مشارالیه اشعار راتقه اثناسانده ماهر و آبا و اجدادی کبی عفت و نزاهتله متصف بر

مرد کاملدر [۱]

اشعارینک جملهسی تهذیب اخلاق و توصیه استقامت و جناب حقه ربط قلب ایله
متوکل اولوب خلوص طویته سعی و اقدامک مراتب علیاسنی تفسیر و ایضاح زمینده در .
بر قاچ مطالع و ابیات عالیلرینک تحریر یله اکتفا ایلرز .

بیت (نعت شریف)

امیدوار عظیم ، بر طاقم قوم و قبیلهمه قپوکه جمله من احقر کدایز یار رسول الله

مطلع

مؤمن کامل اولان بویله ایدر اعتقاد حقه ایدن اعتماد دائم اولور بر مراد

مطلع

اولور پیدا فلاکت آدمه راه سقامتدن نجات ایسترسن آیرمه طریق استقامتدن

بیت

رشوتی آلم افندی ویرمه آلم نافلة فخر عالم لغنت ایتدی مرثشی وراثشی به

بیت

لطف حقه اعتمادک وارا یکن (خیری) سکا غیری به لازم دکدر اتمه عرض احتیاج

[۱] اشبو تذکره مزك طبع و تمثیلی اثناسنده ایوب سلطان قاضیلغنده بولنان اخوانزدن عربانی
زاده محمد وحید افندی مشارالیه محمد خیری افندینک مخدوم عالیلریدر . عربانی احمد افندینک پدری
اسماعیل آمدیدن شمعی به قدر ذکور و اناث علی الاسامی سلسله نامه لری دست فاضلانله رنده موجود
و تمایله بزم تحریر رمزیه موافقدر .

محمد عارف افندی ۱۱۸۱ ده طوغمش و ۱۲۰۳ ده رؤسه نائل اولمش و ۱۲۳۲ ده

اللی بر یاشنده اولدینی خالد اسکدار قاضیلغنه تعینینی متعاقب فجئته وفات ایشدر. [۲]
ایکنجی مخدومی محمد عزیز افندی ۱۱۸۶ ده تولد ایدرک ۱۲۱۰ ده رؤسه نائل
و ۱۱۳۹ ده قدس شریف ۲۴۵ ده مدینه منوره قاضیلغنه تعین بیورلش و اکمال مدتله
عودتندن صکره قره بیغا ارپهلنی وبعده ضمیمه ادرمید ارپهلنی احسان اولمشدر ۲۵۲
سنهسنده استانبول و ۲۵۴ ده اناطولی صدارتی پایه لرینی احراز ایلش و ۱۲۵۸ سنهسنده
بالفعل اناطولی قاضی عسکری اولمشدر. ۱۲۵۹ ده اناطولی قاضی عسکرلکنندن بعد العزل
میخالج آرپهلغیه مدینه منورده اقامت ایتک اوزره تقاعد اختیار ایلدی ۱۲۶۰ ده یتش
درت یاشنده اولدینی خالد اولده مبارکده وفات ایلدی. فاضل حسن خطه مالک خلوق
غایت متقی مظنه کرامدن بر ذات ایدی. اوچنجی مخدومی محمد وحید افندی ۱۱۹۸
سنهسنده دنیاه کلشدر. ۱۲۱۵ سنهسنده رؤسه نائل و ۲۴۶ ده مکه مکرمه پایه سیله
حلب الشهبه قاضیلغنه واصل اولدی اکمال مدتله عودت لرنده لایسکی وبعده کشان قضالری
آرپهلقری توجیه اولندی.

۱۲۵۲ سنهسنده استانبول پایه سیله تکریم اولنه رق سنه مذکورده ظرفنده اللی یدی
یاشنده وفات ایلدی. طوب قپوده احمد پاشا جامع شریفی حولیسنده صاغ طرفده بیوک
جاده یه ناظر پنجره اوکنده مدفوندر.

مشارالیه محمد وحید افندینک مخدومی خیری مخلصیه ترجمه حالنی و بعض اشعارینی
یازده جغمن محمد خیرالله افندیدر.

مشارالیه محمد خیرالله افندی هنوز حدیث السن ایکن زادکانلنی حسییه ۱۲۵۱
سنهسنده رؤسه نائل اولدی ۱۲۵۸ ده عمجه لری محمد عزیز افندینک اناطولی قاضی عسکرلکی
انساننده معینده تذکره جیلک خدمتده استخدام اولندی ۲۵۹ ده محمود پاشا محکمه سنه
کاتب ۲۶۶ ده انخی چلبی محکمه سنه مقید ۲۶۸ ده طوپخانه محکمه سنه نائب اولدی ۲۷۰ ده
قواله ۲۷۲ ده داود پاشا ۲۷۵ ده منتشا ۲۷۶ ده اردک نیابت لرینه تعین اولندی.

۲۷۷ ده کرید مولوتنه ۲۷۹ ده یکیشهر فنار ۲۸۱ ده طرنوی ۲۸۲ ده مناستر

پاشانک معینته حربه کیتدی شجاعت و دیاتی متوازی اولغله ۱۲۲۴ ده قدس منلاسی اولدی بعده
وفات ایشدر کذا احفادنددر [بورایه قدر طوغریدر اما بوتدن صکره کی نسبت یا کاش]

محمد عارف افندی مدرس اسکدار منلاسی اولوب ۱۲۳۲ ربیع الاخرنده منزولا فوت اولدی

[عزیز و وحید] افندیلر و خیرالله محمد افندیلرده احفادنددر.

[۲] فجئته صورت وفاتی شاننی زاده محمد عطاءالله افندی ایله جودت پاشا تاریخ لرنده مفصل

صورتده محرردر.

شوراستدرکه شو اوچ سلسله نك صورت ظهور واشتهاری بوندن ایکی عصر اوله تصادف ایلدیکی کبی شو خاندانك هر اوچیده سلسلهٔ علمادن وبر عصرده وعادتا یکدیگریله سلف خلف اولورجه سنه مستخدم اولدقلرندن سلسلهٔ یکدیگرینه قارشیدرلمش و آمد عریانیلری ایسه دیکرلرینه نسبت اولتهرق منسی اولوب کیشمشدر .

بناء علیه زم عریانیلری تامنشاندن اعتباراً ایضاح الیک لازم کلیور .

دیار بکر سلسلهٔ عریانیه سی تشکیل ایدن آمد شهری علماستدن وطریق دوریه دن عریانی احمد افندیذر . اسماعیل آمذینک محذومیندر .

مشارالیه ۱۱۰۰ حدودنده دیار بکرده تولد و کسب علوم عالیه ایدرک تدریس ایله مشغول اولدیقی حالده ۱۱۷۰ حدودنده شهر قدیمنده وفات ایتمشدر . اجلهٔ فضلاندر .

مخدومی الحاج عبده افندیذر که ۱۱۴۳ سنه سننده بوده آمد شهرنده تولد ایتمش و تحصیل علوم عالیه ایلدکن صکره ۱۱۷۲ ده رؤسه نائل اولمشدر ۱۲۰۴ ده سلانیک ۱۲۱۳ ده بروسه مولویتلرینه نائل اولدی [۱] ۱۲۱۶ ده مکهٔ مکرمه پایه سی احرازاً بالفعل مکهٔ مکرمه قاضیلغنه عزیمت و اغتنام ثنویات حج و زیارت ایدرک بر سنه لک مدت مأموریتی بالاکال درسعاده عودتی متعاقب ۱۲۱۷ سنه سننده یتمش درت یاشنده اولدیقی حالده وفات ایلدی . اسکدارده توح قیوسی جوارنده اورته مزارلق دینلان مقابر علماده مدفوندر .

مشارالیه حاجی عبدالله افذینک محمد عارف . محمد عزیز . محمد وحیداسملرنده اوچ مخدومی [۲] و فاطمه نجیبه خاتم اسمنده برده شاعره کریمه سی واردر کریمه سنک بعض اشعاری آتیا کله جکدر .

[۱] مشارالیه حقنده دخی سچل عثمانی ده شو غباره محرردر . (عبدالله افندی عریانی زاده) مدرس ۱۲۱۳ ده بروسه منلاسی اولوب اوراده فوت اولمشدر . حالبوکه بروسه ده وفات ایتاممشدر . صحی بالاده کوسترلویکی وجهله در .

[۲] سچل عثمانی بروسه عریانی لرینک اساسی اولان علی افندی محذومه شو اوچ برادرله سلسلهٔ اتصال بیان ایده مکسیرن آنک احقادی اولقی اوزره کوسترئیور یا کلاشلق ا کلاشلق ایچون عیناً تخریر ایدیورز .

[علی افندی عریانی] ازمیدهٔ لقمانلر قریه لیدر بغدادده تحصیل ایلدی بروسه ده سلطان مدرس ی اولوب ۱۱۱۲ محرمنده فوتله بکار باشنده دفن ایلدی فاضل وفتون علییه ماهر برپیر ایدی . مخدومی عریانی زاده محمد افندی بروسه ده رئیس المدرسین اولوب ۱۱۶۳ ده ارتحال ایلدی پدری یانه دفن ایلدمشدر بوده فضلاندر . مصطفی افندی سلجانیه مدرس ی اینکن ایکوز گشیله خورشید

- ۷ خیالی افندیك دایلیری دیون عمومیہ تحریرات باشکاتبی کلشنی زاده حاجی بکر روشنی افندی
- ۸ درسمادت و مباحثاتی دیون عمومیہ نظارتی سرمفتشی مهران فرید افندی [دیون عمومیہ مفتشکیله دیار بکرده بولنمش ایدی]
- ۹ دیار بکر تلغراف مفتش اسبقی غلیار افندی
- ۱۰ دیار بکر - لسان اجنبی - تلغراف مخابره مأمورلرندن بیروتلی قندلا افندی
- ۱۱ دیار بکر دیون عمومیہ محاسبه باشکاتب اسبقی حسین وصفی افندی
- ۱۲ سوریه استیناف مدعی عمومی اسبقی دیار بکرلی احمدجیل افندی [دیار بکر محکمه استیناف باشکتابنده بولندینی ائناده]
- ۱۳ دیار بکر عدلیه مفتش اسبقی موصللی حمدی افندی [دیار بکر مدعی عمومی معاونلکندمه بولندینی ائناده]
- ۱۴ دیار بکر بلدیہ رئیس اسبقی عبدالحمید نیازی افندی
- ۱۵ دیار بکر ویرکو مدیر اسبقی - طریق غزتهسی صاحبی دیار بکرلی فلیب افندیك یکنی - - جزماجیان فتحالله افندی [دیار بکر اجرا مأموری ایکن]

— ❖ خیری ❖ —

شهرمزدن ظهور ایدن (عربانی زاده) سلسلهء مبجلهسندندر . کلیس و بروسه شهرلرندن دخی برر سلسلهء عربانیه ظهور ایلدیکنندن عربانی نامنه منسوب اولان ذوات شو اوچ سلسلهدن انشعاب ایلدیکی حالد بروسه عربانیلری شهر مذکورده دائر یازیلان کتابلرده ضبط و تحریر اولنمش و کلیس عربانیلری دخی (سلك الدرر فی اعیان قرن ثانی عشر) ایله شیخ الاسلام عارف حکمت بك افندی مرحومك عربی کتاب التراجمده یورودلمش و فقط شهرمزه دائر بویله بر اثر یازلمغه همت ایدلمش و سائر محللرده یازلمش کتابلرده دخی ضبط اولنماش اولدیغندن بزم عربانیلر بیکس و منسی قلمش [۱] و صکره کلان مؤرخلرده اسملری بالاسنه عربانی زاده دیه اشات ایتشلر ایسه ده هانکی عربانیلره منسوب اولدققرخی بیله مدکارندن سلسلهء نسبلرنده یاسکوت ایتشلر و یاخود عنعنۀ اتصال بوله مقسزین بروسه عربانیلرینه عطف ایلشلردر . غریبی

[۱] ایشته ازجمله « سجل عثمانی » عنوانلی کتابده شو عباره محرردو .

(عربانی زاده) بروسهلی و عینتابلی ایکی عربانی افندیك محمولریدرکه هر ایکیسنه - عربانی زاده - دینش علمادن و صدوردن اولشدر . عینتابلی اولادندن بری ، شیخ الاسلام اولدی) ایشته سجل احوال صاحبی دیار بکر دنده عربانی زاده لر ظهورینه واقف اولدیغنی جهتله زیرده کی بخلرده کورله جکی اوزره بونلری هانکی عربانییه نسبت ایده جکنده شاشیروب قالمشدر . بو خصوصده معذور اولسه بیله زماننده شیخ الاسلام اولان بر ذاتک اجدادی حقنده بیله ممکه عینتابلی تعبیری زرده استخراج ایلدی . زیرا شیخ الاسلام اسبقی عارف حکمت بك افندی مرحوم کتاب التراجمده (عثمان العربانی الکلبسی . ولد بکلیس ثم توطن بحلب ثم انتقل الى القسطنطنیه)

ایلدیم خیلی تخیل عالمی ای اهل حال حادث هر فردنی کوردم خیال اندر خیال
سویلدم (ناجم) خیالی ایلدکده ارتحال اولدی تاریخ وفاتی (ها خیالی هاخیال)

سنه ۱۳۰۴

خیالی افندیك وفاتندن بریحق سنه مقدم دیار بکرده دجله نهری کنارنده قرقلر طاعی مسیره سنده
مشارالیهك (قوس) کوشکنك باغچه سنده ۱۳۰۲ سنه سی ذی القعدة سنك یکریمی آلتنجی و ۱۳۰۱
اغستوستک یکریمی بشنجی کوننده موجود بولنان اسملری زیرده مرقم ذوات محترمه ایله برلکده
آلدرقلری زمسدر .

- ۱ صاحب ترجمه احمد خیالی افندی
- ۲ طربزون والی اسبق - دیون عمومیه دیرکتور سابق عالی بك [دیون عمومیه مفتش عمومیلیکله دیار بکرده بولمیش ایدی]
- ۳ اوقاف هایون مفتشلیکی مستشار سابق قاضی عسکر محمد مکی بك [نائب الشرع ولایت اوله رق دیار بکرده بولمیش ایدی]
- ۴ موصل والی اسبق - شورای دولت اعضای سابقه سندن صالح باشا [عدلیه مفتشلیکله دیار بکرده بولمیش ایدی]
- ۵ معموره العزیز محکمه استینافیه رئیس اسبق عبدالرحمن ناجم افندی [محکمه جزا ریاستیه دیار بکرده بولمیش ایدی]
- ۶ خیالی افندیك ترجمه حائده عیدیه البسه سی برکیجه ده تیشدیردیکی حکایه اولنان مشهور تری مریدیك

کوزم نوری امیری افندی به

نور عینم

افلاک دور و حرکتی مخلوقات نم عظمی ایله متمم اولسنه بر تجلیء ربانی اولدینی کبی نوع بشرک دنیاده بولندجه راحتزلقله یاشامه سیده جلوه صمدانیه ددر .

مبتلا اولدیم دغدغه و حادثه لردن بحث ایتک پک اوزون مقاله لر فصللر جلدلر تشکیل ایدر . بوکا اوراق لیل و نهار بیله کفایت ایتمز . او بولده تصدیعدن کف قلم ایتک ضروریدر . آنجق شو برسنه ظرفنده سرزده ظهور اولان وقایع ایهدن بعضیلری کریمه ، والده ، قاش برادریمک و فاتلری کبی بجایع کونیه در . بونکله برابر بر مدتیبرو دوچار اولدیم خسته لکه ادویه شافیه تدارکیله اوغراشلدینی خالده بالمکسر کسب شدت ایدیور . خداقتنه امین اولدیم طیبیلر عاجز فالیور دوالر عکس تأثیر حاصل ایدیور . قیاحت نه طیبیلرده نه علاجلرده در . بر بناکه تملدن چوریوب انهدامه محکوم اولمشدر . البته یقیله جقدر . معمار نه یایه یایر . شکل و رنگم هر کسی بکا آجندیره جق برحاله کلمشدر . کورسه کز نی بیله منسکیز . حاشا تشکی دکل بونلرک جمله سی خالقکم عطا یاسیدر دنیاه کلاک کیتکم ایچودر .

یامیری ، اختیار غربتله بختیارسک . دیه بیلیرمکه فلکدن کون اوغراشمسک یقین بیلکه سوزمده صادقم . زیرا والدهک ایله همشیرمک همشیره زادهک برابر درلر . صقیله جق دردک اولورسه بونلرله کوروشک او حالی دفع ایدر - المارف یکنیفه الاشارة - سزی خیردار ایتکه شایان حوادث بوله دم . یازمغه حالم مساعد دکلدر . شو قدرکه بورالک احوالی کونی کونیه تحول ایدر بر صورتده در . وجودمک هر طرفی استیلا ایدن اسقام و علل بی آخرته اولقدر باقلاشدرمشدر که ظن ایدرم صوک مکتوبمدر . وجود راحتزلکی ذهنیمده بر باد ایتشدز . پارمقرمده قلم طوتمیه قدرت قالمشدر . ایشته تلمیذانه تقریر ویره رک یازدردم .

له الحمد کرک عمجه زاده لرمک و کرک چوجقلمک والحاصل بتون اقربا کرک آره سننده یالکز بن خسته م . جمله سنک صحیحی ، ذوقی برنده در . والده کز کوزم نوری مشفقه خانمک الوردن اوپهرم . بکا دعا ایلسین . همشیره همشیره زاده کزده مخصوص دعالم ایدرم . چوجقلم و همشیرمک الریکنزی اوپر باقی الوداع روحم .

الداعی

احمد خیالی

بن روم ایلرنده ششو دلخراش وداعنامه بی اوقورکن خیالی افندی مقام ازلیسنه قاروشمشدی الک زیاده بی متاثر ایدن ... پارمقرمده قلم طوتمیه طاقت قالمشدر . تلمیذانه تقریر ویره رک یازدردم - جمله سیدر . اوتوز سنه محکوم فرمانی اولان قلم شمدی نصل اولیورده او قیمتلی پارمقرله صورت عصیان کوستریور .

ایتدیکنز تحقیقاته نظراً علامت تورم ارتحال ابتدا پارمقرنده ظهور ایلدیکندن فی الحقیقه قلم طوته مامش و شو مکتوبی یازدقدن صکره که آنجق ایکی هفته قدر یاشامشدی بو مدت طرفنده غشی بر حاله کله رک آرتق تکلمه ده مقتدر اوله مدیفندن شو مکتوب صوک یادکار حیاتی اولدینی اکلاشمشدر .

الحکم لله . مشارالیهک وفاته دیار بکر محکمه جزا ریسی فضالان مرحوم عبدالرحمن ناچم افندی شو تاریخ سلیمی انشاد ایتشدر .

نیچه صور تپرستان وار که عالم کو ستر کندی
 بیتنی نقش ایلدی . آندن عبدالکریم عبدی افندی قلم کاغدی برادرندن آلدی شو
 بیتنی یازدی

قبول دعوت توحید ایچون انذار لازمدر
 صره عبد عاجزه کلپوردی . آنلرک مداوله فکریه لری ائناسنده شوبله جه بر شی
 حاضر لامشدم .

دلده ذکر مولی فکر دنیا اجتماع ایتش یازلمش بر ورقده سورۀ اخلاص ایله تبت
 زمانده یازیلان الواح مراندک اکثریمی خامۀ معجز رقم لرینک محصول قیمتداری
 اولدینی کی کوزل تاریخچرده تنظیم وانشاد ایلدکاری جهته بولوحه لرده اولان بعض
 تاریخچرده زاده طبع تلریدر .

مثلا میری کاتبی زاده مصطفی افندی مرحومک لوحۀ مزارنده مرقم اولان شو
 تاریخک هم نظمی هم خطی کندیلرینکدر .

مصطفانک یالطیف اولسون شفیعی مصطفی

حروف هجا اوزره ترتیب دیوان ایتشدرد . او کوزل خط عارفانه لریله یازدینی مکتوبلر
 ادای ظریفانه ایله موشحدر . حسن خلق جهتیه دخی بر موقع ممتاز طوتمش و عمومک
 مظهر محبت واحترامی اولمشدر . سیغاره دن بشقه مکیفانک هیچ بریله مألوف دکدر لر .
 بوغزل محصول طبیعت معارفیرالری اولان آئاردندر .

کلری شرمنده ایلر رنگ رخسارک سنک
 کوردیلر نایدیه رنگین حسن اطوارک سنک
 آه بیلسیدم ندر کولکده افکارک سنک
 قیردی کچدی غمزۀ خونریز غبارک سنک
 سودیکم تاوصلسون کلشنده ازهارک سنک
 او یغون آلدی سوق عشقمکده بو یازارک سنک

پیرو اول رائف افندی به (خیالی) نظمده

شاعران تحسین ایده کوردکده کفتارک سنک

خیالی افندی ۲۳ شعبان سنه ۱۳۰۴ و ۳ مایس سنه ۱۳۰۳ تاریخنده بازار کونی دیار بکرده
 وفات ایتشدرد . بو بعد عاجز اولوقت یانیه ولایتی داخلنده لسقویک سنجانغی محاسبه جیلکنده بولنیوردم .
 باقکز آنده اولان وفایه که وفاتندن ایکی هفته مقدم کیفزلکی پک آغرلشهرق آرتق تاب وتوانک
 کسبیه جکی بر زمانده عاجز لرینه بو وداعنامه نی یازمش ایدی . شعله حیانتک صوک لمعه سی یادکاری
 اولقله شورایه قید ایدلم .

۱۲۸۷ سنه سنده ملاطيه نائب سابق فيضى افندى زاده درس شريكمزدن عزت افندى ايله برلكده سلوكيه مسجندنه خيالى افدينك يانته اوغراق . عزت افندى ملاطيه دن يكي گلش ايدى . خيالى افندى عزت افندى نى كورنجه كولهرك بالبداهه .

رب عزت عزتى عزتله اعزاز ايلدى

مصراع بديعنى انشاد كچي ظرافت بردازلقدده بولندى . بزمصراعى تكرر ايدرك والد عاليلى استاد اكرمز محمد شعبان كامى افندى حضر تيرينك زرينه كلدك . مشاراليه حضر تلى مصراع مذكورى ايشيدنجه درحال عزت افدينك پدرى فيضى افندى اسمنده تلميح ايدلك اوزره

بين الاقران مظهر فيضيه ممتاز ايلدى

مصراعنى انشاد ايدرك اكمال بيت بيوردى .

۱۲۹۲ سنه سنده ايدى بر كون خيالى افندى به تصادف ايدلمكه پدرمك باجناحى مقابلهچي زاده يوسف رائف افندى به كيدبيوردى . برلكده كيتك انشتم عبدالله وهى افندى ده اوراده ايدى . مراسم قيام و تعظيمدن صكره النده طومتقدمه اولدينى طولانى كاغدى ارئه ايدرك خيالى افندى به خطاباً ، خاطر مه شويوله بریت كلدى . يازبيوردم سز تشریف ايتديكز ديدى . كاغدى اوزاتدى . يازدينى بيت شو ايدى .

تصدر ناقصانك بادی تجلی اولسیدی تقدم ايلزدى سورة اخلاصيه تبت

خيالى افندى آز بر توقله زرينه بو بيتى تحرير ايلدى

شرف معناده در رجحان سطره اعتبار اولمز مقدمدر آنکچون سورة اخلاصدن تبت كولهرك انشتم عبدالله وهى افندى به كاغدى اوزاتدى . اوده براز تأملدن صكره شو بيتى تسطير ايتدى .

رقيب ايله سنى بريرده كورسه اى ملك سيما اوقورلر عاشقانك سورة اخلاص ايله تبت عبدالله افندى شو بيتى يازمقدمه ايكن خيالى افدينك پدر اكرملرى محمد شعبان كامى افندى تشریف بيورديلر . الوب بيتلى اوقودى شو بيت ايله تزييريله تزيين اوراق ايلدى .

برى توحيد مولادر برى تذکیر اعدادر نصل اولسون مساوى سورة اخلاص ايله تبت شعبان كامى افندى حضر تلى تحرير بيوررکن تصادفدن اولهرق مشار اليهك برادر زاده لرى و يوسف رائف افدينك قائل برادر لرى و بو بعد عاجزك دايللى اولان عبد الفتاح فتحى و عبدالکريم عبدى افسيدلر كلديلر عبدالفتاح فتحى افندى بيتلره كوز كزدردکن و براز تأملدن صكره

امیری جامع الحروف

عوامل منظر علویسنک آلتنده قلمشدر عجایب مرتفعدر موقع بالای استغنا

شیخ نیازی مصری ملاطیه لی

عالمتره ابجد خواجہ سی اولوق اولور عار آلچق کوریلن ابجدہ عالی نظرم وار

کامی آمدی

کامی نیجه شکوا ایدیم دست فلکدن عنوان سعادتله یازلمش قدرم وار

رفعت بابا حصن منصوری

آلم نظر رغبتہ کحل صفہانی رفعت اوشہک خاک درنده نظرم وار

عبدی آمدی خال جامع الحروف

عجاز سخن راہنہ کیرسم نوله عبدی رفعتله بنم کامی کبی راہبرم وار

خیالی آمدی صاحب ترجمہ

ممکنی خیالی ایدیم شکرینی ایفا کامی کبی فخر الفضلا بر پدرم وار

امیری جامع الحروف

بن مکتب حکمتده سبقخوانم امیری کامی کبی استاد فضیلت اثرم وار

نوعی مشہور معلم شہزادکان

سر کوی وفادن نیجه دمدر بر اثر کلز خبردار محبتدن دریغا بر خبر کلز

عالی دفتردار

نہ دونمز یولدر اقلیم عدم آدم کیدر کلز نہ لشکر کیتسه دل چقمز برندن بر خبر کلز

روحی

نیجه کوندر اوماہ عالم آرادن خبر کلز دلی ارسال ایدردم قورقرم اولده کیدر کلز

خصالی دفتردار

رخک عرض ایلسن آینه حسنه کدر کلز کہ زیرا عاشق دیدار اولانردن ضرر کلز

مذاقی بوسنوی

کیدوب پیک نسیم اکندی مرغ نامہ بر کلز عجب یاد ابللرہ دوشدک کہ اصلا بر خبر کلز

خیالی آمدی صاحب ترجمہ

اوظفلک کوشنہ برسوز دیمکله اوپمک ایستردم اشارات ایلدم کل غالباً بیلیمش کولر کلز

امیری جامع الحروف

لیم الخلق اولان ناقص ایدر همجنسنی اضرار صنی القلب اولان کاملدن انسانہ ضرر کلز

اخيراً آچيق وساده الفاظ ايله سهل الادراك شعر سويلدك ميل ايشدر . اسلاف
و معاصرین شعرايه اولان بعض اجوبه سی شولوخه نظاری تشکیل ايدر .

حليمکرای

ياقشمز غیری خوبان کیمسون کالای استغنا قد یاره بچلمش جامه در دیبای استغنا

خضر آغا زاده سعید افا

دو کندی طاقم نازک دو کمنز ای فلك مشرب صباح اولدی دخی ایتمزک استغنا

زیور پاشا شیخ الحرم

ظهور قبض و بسطی بمحل صانمه قبول ايله بولنمز عارفان بزمنده زاهد جای استغنا

رفعت بابا حصن منصورى

چکر عشاقی البت چور نازین اول سر افرانک سریر ملک حسنه تازه باصمش پای استغنا

کامی آمدی

نگاه فتنه انیکیزک چکر عشاقه خنجر لر ظرافتدر دیو چشمک ایدر ایمای استغنا

فتیحی آمدی خال جامع الحروف

ورر نور جمال دلبرانه رونق دیگر عبثدر عاشقانه ایلمک شکوای استغنا

عبدی آمدی خال جامع الحروف

هنوز بر غنجه نشکفته در باغ امیدمه هله سیرایت اچیلسون اول کل رعناى استغنا

واصف آمدی کلشنی زاده

قیامت لر قویار محشر کی بزمنده عشاقک باصنجه ناز ایله اول سرو قامت پای استغنا

عونی آمدی اسبق مدیر اوراق

حقیقته اومه تا عالم بالایه ناز ایتدی جهانده قلمدی خوبان دهره جای استغنا

فتح الله فیضی آمدی معلم

ینه باشدن چیقاردی پرچن لیلای استغنا دل ناکامی مجنون ایلدی سودای استغنا

خیالی آمدی صاحب ترجمه

ید حیاط قدرت دانه مخصوص بچمشدر یاقشمش قامت زیبانه دیبای استغنا

صدقی آمدی معلم صیان

دمادم کشمکشدر یار واغیار ایله احوالم قویاردک یاشمه ظالم میان غوغای استغنا

مرسل صبری آمدی

کبودی جامه کیدکجه اومهر و ظن ایدر انسان لطافت ابرینه کیردی مه یکتای استغنا

صبحا یقین ساعت اون ایکی راده لرنده پدر عالیلیله برابر بو عبد حقیرده جامع کبیره کیتدک . بو اثر بدیی تماشا ایلدک . اول ائنده خیالی افندی بر برینه بند ایلدیکی یدی سکنز نردبانک اوست باشنده ایدی . اویت معمورک سقف مرفوعنه واصل اولان مذکور الف حرفنک باش طرفنده کی زلفه بی دوزلتمکده و ذاتاً باشنده بیاض صاریق اولدیق کبی ارقه سنده آق بر کوملک کیدیکندن بیاض بر قوش کبی کورنمکده ایدی .

خط بدیع مذکور بر مدت - تسرانناظرین - صفار و کبار اولدقن صکره جامع شریفک بر تعمیری ائساننده اوزری بادانه ایلمشدر .

خیالی افندیکنک تحصیل ابتدایی پدرلرینک تلیدی استاد مزاتی الترجه فتح الله فیضی افندیندر . بعده فحول علمای مملکتدن بوزجی زاده درویش افندیدن مختصر معانی مطول کتابلری قولتوغنده اولدیجی حالده تحصیله دوام ایتدیکندن دینه جواهر فنون و معارف وجه اقباله انکشاف ایلدی . درس و قتلرینک غیرنده سلوکیه مسجندنه آرزو ایدن طلبیه عربی و فارسی تعلیم و خطوط متنوعه تمشقیله اوقاتکندار و بعض و لاه کرام و سائر متحیزان مأمورین اولادی کندیسندن تحصیله صورت انهماک کوستردکارندن کثرت طلبیه مالک اولدی .

۱۲۸۸ سنه سی رمضانده والده لرینک پدری کلشی زاده حاجی حافظ صالح افندی وفات ایلدیکندن والده سی حصه سنه دوشن اراضی و افرویه زرع و اعماله چالشدی .

اولادلری کندیسندن تحصیل کالات ایدن بعض اکابر مأمورین دلاتیله ۱۲۹۳ سنه سنده ۱۰۰۰ غروش معاشله دیار بکر رسومات نظارتی اوراف صحیحه مدیرلکنه تعیین بیورندی . تبدیل قیافت اصلیه ایتمکسزین تذکره مزک ختام تحریری اولان ۱۲۹۶ سنه سنه قدر مأموریت مذکوریه مداومت و ایضای حسن خدمت ایتمکده و کندولرندن اولاد وطن کماکان مستفید تعلم اولمقده در .

مشارالیهک شعر و انشاهی دخی غایت سلیس و طبیعی ارجحاله مالک و سریرعدر . بعض مشاعره ائساننده بشقه لری بر بیتک تنظیمیله اوغراشمقده ایکن کندیلری بر غزل اکمال ایدرلر .

بر زمان مخیل شعر سویلکه هوسکار ایدی . حتی آتی الترجه مفتی زاده فاضل افندی لطیفه صورتیله حقنده شویتی انشاد ایلمشدی .

خیالی نك خیالاتن مخیله خيال اتمز

خیال اندر خيال اولمش خیالینک خیالاتی

بر جمله کلامیه‌ی کسره‌ک بر لوحه ساده‌یه یا بشدیردچه ال ایله یازیلان یازودن دها کوزل کورینور . بویله لطف قاطعه‌لری بعضاً آغزی طار شیشه دروننه یرلشدیرر بعضاً جام آرقه‌سنه الصاق ایدر . بر کون بوقیر حاضر اولدیغ حالدده بر سیاح فاضل بر کوچوک شیشه دروننده محرز کوردیکی خط مستحسینی پک زیاده تقدیر ایلدی . نهایتنده - کتبه الفقیر احمد خیالی - امضاسنی کورنجه لطفه قصد ایلهرک - احمد خیالی افندی شو اوافق شیشه دروننه نصل کیرمش - دیدی .

نقدر قیمتدار بر یازی اولورسه اولسون بر کره قارشوسنه آلوب دقتله باقدیمی اویله صنعتکارانه بر صورتده تقلید ایدرکه کورنلر بر برندن فرق ایلر .

مکتوبی ولایت آنی الترجه فیض الله رائف افندی که خط رقه‌دهه یازدینی سطرلر عاداتا سحر حلال قیلیندندر . بر کون غایت اوزده نرق اثر جدید کاغدی اوستنه یازدینی درت بش سطر یازی بی استاد اکرم لری شعبان کامی افندی به کوندردی کاغدک بر گوشه‌سنه اثر جدید تمغاسی دوشمش ایدی . پدرلری خیالی افندی به ویردی . بر کیجه اوغزاشه‌رق آنی تقلید ایتدی . عینله کندی یازدینی ورقک گوشه‌سنه ده اثر جدید تمغاسنی دوشوردی . فرداسی هر ایکسنی ده پدر عالیترینه تقدیم ایلدی . بونک هانکیسی اصلی وهانکیسی تقلید اولدیغک امکان تفریقی بولنه‌مدی . مکتوبی فیض‌اه افندی شو خارقه معجز ادایی کورنجه کلوب خیالی افندی‌نک آلتندن اویدی .

— مشکین قلم — که خط تعلیقده مشهور جهاندر ۱۲۸۴ سنه‌سنده بعض تلامیذ وتوابعلیه دیار بکره کله‌رک درت ماه مقصداری شعبان کامی افندی حضر تلرینه مسافر اولمش ایدی . خیالی افندی‌نک لوحه غرالرینی کورنجه صد بارک‌الله کلات مبارکه‌سنی تکرار ایدرک تقدیر فراوان ایلدی . دنیاده یازمش اولدیغی لوحه‌لرک اک مستناسی عد ایلدیکی

پیش شمع کلرخ من جمع خوبان هیچ نیست

لوحه یکتاسنی اهدا ایلدی . خیالی افندی بر قاچ کون چالیشه‌رق مزبور لوحه‌ی اویله بر تقلید ایلدی که کورنلر هر ایکسنی بر استادک مالی وبر قلمک محصولی قیاس ایلدی . ۱۲۸۷ سنه‌سنده غایت ماهر خطاط بر سیاح کلوب رمضان شریف اوائلنده جامع کبیرک محرابنک جانب یسارنده‌کی دیواره تحریر ایلدیکی جسم بر چفته (واو) اهالیء مملکتک غایت مظهر تقدیری اولسی اوزرینه خیالی افندی قرغانلر طولوسی مرکب احضار ایلدی . ودولکرلره جسم قلملر اصناع ایتدیردی . بر طاقم فورجه‌لر مهیا ایتدی . بر کیجه تراویح نمازندن صکره جامع کبیره کیدوب ذکر اولنان چفته (واو) ک یانسه اون مترو طولنده غایت موزون ومکمل بر (الف) حرفی تحریر ایلدی . زمان قیش موسمی ایدی .

انزوا کاهندن چیقدی . پدینه ارائه ایلدی . اویونوک پدر شو الواح یاقوت مثالی کورنجه عادتاً شاشردی کوزینک نوری قدر پارلاق کوردیکی شولوحه‌لری ابن مقله حیاته یوقیکه خیالی افندی آکا مراجعت ایدهرک یازدرمش اولسون .

جناب پدرکه اوده خطاط فاضلدر . دیاربکوک اک مشهور ترزیلرینک برنجیسی اولان ترزی مریدیکه قوشدی . بایرام اقشامی ترزیلرک اک مشغول بر زمانی اولدیغی حالده ترزیء حیمتمند هب ایشلرینی ترک ایدهرک شاگردانیله برلکده خانه استاده کلدی . مخدومنی باشدن طرفناغه دوناده جق قدر اوکیجه ایچنده البسه فاخره یچلوب دیکلدی . خیالی افندی اوکیجه البسه بتجهیه قدر ترزی مریدیک یانندن قالقاماش و تحریر تذکره من زمانته قدر آرهدن یکریمی سنه کچمش ایکن ترزی مریدیکی یانندن آیرمامش وهربر مراجعت ورجاسنی اشعاف ایتشدر . [۱]

بعدالعیل اجازت خطوط ایله ختتان جمعیتی برلکده غایت مطمئن بر صورتده اجرا ایلدی . اجازت واقعه دن سوکره پدر عالیلری درسعادته عزیمت ایدهرک هر آی عائله سنک مرفهاً اعاشه سیجون نقود مقتضیه کوندردیجی حالده خیالی افندی کسب ایلدیکی معرفته انضمام ایدن غیرته باقیکزکه کندی نفسی ایچون پدر پاره سنندن برشی صرف ایتزدی .

هنوز اون ایکی یاشنده اولدیغی حالده بر طرفدن مکاتب صیانی ک یازنده فرسوده لکن کلام قدیم ، مولد شریف جزه لرینی طویلار یرتیلان محللرینه کاغد الصاقیله تعمیر واکمال و بر طرفدن ده او خط عماد پسندانه سیله الف باله جزه لر تحریر ایدهرک کمال رغبتله اشترا ایلدکارتندن برخیلی پاره لر قزانیردی .

خیالی افندی ک یازمخانه سننده سکز اون رنگ مرکب دائماً موجود بولنور . یازی یازمق ایچون بر کره یازی طاقنک یانته اوطوردیمی کمال تمکین و آئی ایله اولامر کبلی بر بعده قلملری برر برر معاینه ایدر اکثر دفعه قلمنی یکیدن قطع ایلر کلماتک حقنی ویردرک یازار صاغ النک پارمنی طرفناغنی اوزون براقیر . طرفناق یازیمی - دنیلان یازی ایله اویله لوحه لر یازار که کورنلر حیران اولور . طرفناق ایله بعض انسان واجسام سائره رسملریده ییار . الواح وقرطاس اوزرینه غایت کورل رسملر وچیچکلر نقش ایدر . رنگارنک کاغدلردن کونا کون شکوفه لر لطیف کللر مقراض ایله قطع ایلر بریتی یاخود

[۱] خیالی افندی مرحوم بو وقعه دن یکریمی آلتی سنه صکره بعض اکابر مأمورین و اشرف ایله برلکده رسم آلدردقلری استاده دخی ترزی مریدیکی یانندن آیرمادیغی زبده کی لوحه تصویر ارائه ایلر .

خیالی افندی ۱۲۶۶ سنه سنده دنیاہ کلمشدر . اوائل سندن اعتباراً پدر عالیلری مسلکته اتباع وتاج درویشانه اکتسا ایلدی . تحصیل ابتدائیی پک جدی ایدی . اون بر یاشنده اولدیغی حالده اون ایکی اقام متوعه دن اجازت جمعیتی ایله ختان سنت سنیسی برلکده اجرا اولندی .

خیالی افدینک بویله کوچوک بر سنده اخذ اجازت ایتیمی بر همت معصومانه ایله واقع اولمشدر . بر عید سعیده اون بش کون قالدینی حالده اجازته عائد الواح خطوطیہی پدر عالیجنابلرینک آرزوسی دائره سنده یازهمامش ایدی .

پدرلری کندیسنی جلب ایدهرک اکر یارامه قدر مکمل صورتد، تحریر الواح ایلدیکی حالده سیر عید محللرینه کوندرمدکن بشقه یارام البسه سی ده یایمه جغنی مع القسم تبلیغ ایلدی .

حالبوکه بر معصوم ایچون یارامده لباس فاخر کیمامک رنکارنک شکرلرله مزین اولان سیر محللرینه دولاب یرلرینه کیدوب فشنکارله چرخ فیسکارله آتش فشانلق ایلامک پک بویوک بر فلاکت ایدی .

خیالی افندی شو قطنی تبلیغ پدرانہی آنجه ماہوسانه او طہ سنہ چکلدی بر چوق آغلادی بر سنہ دنبری کوندز خیالندن کیجه رؤیاسندن چیقیمان عید مبارکی البسه فاخره ایله استقباله شتابان اولماق نصل اولور بورلری بر درلو ذهننه صغشدره مادی . فقط پدرینک سوزنده وبالخاصه یمینده کی ثبات ومثانتی بیلدیکندن شامشروب قالدی . کندی کندیسنه - جانم بن شومبارک یارامی کیجه لر رؤیاده کورنجه او یاتمق ایسته میورم اویقودن او یانسہم کمال تأسفله کوزلری قاپارینه او یوماق استرم حالبویله ایکن تقرب ایتمکده اولان شو فردوس برین، مناظرندن نصل محروم قالمیلیرم . دیدی دوشوندکیجه دوشوندی . عجز وبکایی اختیار ایتمکدن ایسه مردانه بر صورتده چاشمغه قرار ویردی همان حرمه قوشدی . ذاتاً پدرینک کتبخانه قیمتدارنده حضرت علی افندمزدن بدا ایله زمانته قدر اولان خطاطین مشهورنک قیمتدار یازیلری موجود و مرتب ایدی بونلرک ایچندن شیخک عمادک سلطان علی مشهدینک حافظ عثمانک آگاه سمرقندی آمدینک آدم افندینک بعض لوحه عمرالری دولابدن چیقاردی . او طہنک قیوسی قبادی . اون بش کون کیجه لی کوندزلی چالشدی . خیالی افندی دیرکه بعض کیجه لر اوچ درت دفعه یاناغه کیرر مرامدن او یویه مازدم ینه یاقوتدن چیقار تمام خطوطه دوام ایدردم .

اون ایکی قلمدن اون ایکی عدد اویله الواح بی نظیر تحریرینه موفق اولدیلرکه اکر یاقوت مستعصمی کورسیدی اسیر حیرت اولوردی . یارام افشامی لوحه لرینی اکیال ایدهرک

یوندن زیاده تفصیلاته تحملی یوقدر . دهها زیاده تفصیلات - مرأة فوائد - مزده در .
شو غزل عارفانه دیوان اشعار مرشدانه لرندن تحریر اولندی .

عالمده صدای کاشنی در	هر یرده صفای کاشنی در
ابصاره جلا قلبه بجلا	بهبود بهای کاشنی در
بلبلره سویلدن ترانه	کلشنده نوای کاشنی در
قریده صداء و ذوق الحان	ایجاب هوای کاشنی در
افغان هزاری عندلیک	کویا که صدای کاشنی در
هر یرده که ذوق و شوق بولدم	مهر ایله وفای کاشنی در

صورتده (خیالی) نك کلامی

معناده ادای کاشنی در

○ ❦ خیالی ❦ ○

مملکتتمزک کنجلی ایچنده برموقع ممتاز و محترم احراز ایدن (احمد خیالی) افندی .
افضل خاندان و اشراف علمای بنامدن استاد اکرمیز آتی الترجه شیخ محمد شعبان
کامی افندی حضرت تالینک مخدوم عالیپریدر . آنک پدری مظنه کرام مملکتدن خواجه
احمد افندی . آنک پدری شیخ محمود حصکفی (حسنکفی) حضرت ایدر .
والده سی پیر طریقت علیه ابراهیم کاشنی ابن شیخ محمد آمدی سلاله سندن اولدینی
کبی پدرلرینک والده لری دخی ۱۲۱۰ سنه سنده وفات ایدن دیار بکر علماسندن (کافک
ضمیله) کنجلی (جنکلی) [۱] زاده عبدالرحمن افدینک کریمه سیدر .

[۱] جنکلی قدیم بر سلاله در . هجرتک ۶۰۰ حدودنده ابتدا بونام ایله اشتهار ایدن جنکلی
بن خلیل بن عبدالله انجلی نام ذاتدر . بو عائله دن آتی یوز سنه دن متجاوز بر مدت ایچنده پک چوق
علما فضلا امرای پشمشدر . از جمله بدرالدین جنکلی بن محمد بن البابا بن جنکلی بن خلیل بن عبدالله
بو سلاله نك مشاهیرندن اولوب ۷۴۴ سنه سنده وفات ایشدر . و مشارالیه ک مخدومی محمد دخی فضلا
و فقهای امتدندر . بو ذاتلری علامه ابن حجر (الدرر الکامنه فی اعیان المائة الثامنة) عنوانلی کتابنده
ذکر و پک چوق مدح و ثنا ایلدیکی کبی امام برزلی و جزری و ابی جعفر کبی مورخین و فضلا دخی
توصیف و بیان ایدرلر . ایشته بونلرک سلاله سندن و علمای مملکتدن عبدالرحمن افندی ۱۲۱۰
سنه سنده و مخدومی محمد امین افندیده ۱۲۲۰ سنه سنده دیار بکرده وفات ایدرک روم قیوسی
جوارنده کی دائرة مخصوصه به دفن ایدلشدر . مشارالیه عبدالرحمن افدینک ایکی کریمه سی قالمش
و اوغلی محمد امین افندی تاهل ایش ایشه ده اولادلی اولمامشدی . شمعی مشهور اولان کنجلی
(جنکلی) عائله لری اناک جهتدندر . گنجی دیار بکر اصطلاحجه صوصام معناسه اولدیغی ایچون
جنکلی مشابته اولان کسجلی به تحریف ایدلشدر . (صوصامه لسان فارسیده کافک ضمی و نونک
سکونیه (کنجید) و (کنجد) دینور)

یعقوب زماننده تبریز شعرا سندن یخودی نام شاعرک بر حکایه عاشقانه‌سی نقل ایتسی
اوزرینه جناب شیخ اکرم جذبه‌دار شوق اوله‌رق بو غزلی باغچه‌ده اول مجلسده انشاده
ایلدی .

سوزان فراقیه اولدی بو جکر بریان	جان تشنه یورک یانغین اولکلدی بو هجران
فرقده کویندم بن حسرت بنی یاندردی	کل زاریلغم دیکله ایکلیدی بنی دوران
جانی فدا قیلان کیمسه ایریشور حقه	جان یولنه جان ویردم جان اوینادم آلم جان
جان برقیه دونمشدر اینجلی اوزولمزه	درکاه حقه طوغری طوتدم براولومیدان
آوله (خیالی) سن	طوغرلک ایسه حقه
آخر نفس اولدقده	یاردجک اوله سبحان

عزیز مشار الیهک دیوان اشعار محققانه لری ۲۶۶۰ بیتدرکه جمله‌سی رموزات معنویه
و سنوحتا قدسیه‌یی محتویدر . بونکله برابر تذاکر شعرا مزک هیج بریسنده اسم شریفی
موجود دکلدیر . یالکز عهدی بغدادی مشار الیهک زمان حیاتنده درت روضه اوزرینه
ترتیب ایلدیکی (کلشن شعرا ۹۷۱) سنک موالی کرام و علمای فخام حضراتنه
مخصوص ایکنجی روضه‌سنده مشار الیهک دیوان عارفانه لرنده موجود اولان ایکی غزلک
مطلع بیتلرنک درجیه حق کرامتپناهیلرنده شو عبارهٔ مبجله‌یی تحریر ایدیور .

(سلطان العارفین و برهان الموحدین هادی راه مستقیم اعنی حضرت ابراهیم)
(نورالله مرقدنک نور دیده‌سی و سرور سینه‌سی یعنی فرزند دلبنیدر . معلوم رای)
(صاحبان کرام اولاکه اصل پاکیزه لری دیار عجمدندر ولایت مصرده توطن ایدوب)
(ارشاد فقرا ایتمکله آستانه لری ملاذ شاه و کدا اولمشدر مدت مدیده درکه جانشین والد)
(ارشادی اولوب ارباب معارف ایچره قطب الاقطاب زمان و مهر جهانتاب دوران)
(و موقر الاسلام والمسلمین ناصح الخلائق اجمعین . و زبدهٔ محققان فنون و دانشوری .)
(و کزیدهٔ مدققان عقول بشری . خداوند محترم و مقبل مکرم امیر الکلام افسح)
(فصحای الانام مبدع بدایع معانی و مظهر فیوضات المبانی اولمشدر . دائماً مجلس)
(شریفنده و محفل منیفنده مفسر مشوی و معبر معنوی در . گاه کاه غریق بحر)
(وجدان اولوب بر کوهر رخشان بی مثل هنر پیدا ایدرکه عقل خرده دان فهمنده)
(مست و حیران و تعلق دنیویه دن یخبر اولسی مقرر در)

محقق مشار الیه شیخ احمد خیالی حضرت تلرینک مناقب جلیله و کرامات علیه لری
مناقب کاشفی و لمظات حلوی کبی کتب نفیسه‌ده صحیفه پیرای تفصیل ایسه‌ده تذکره مزک

آلوب کو تورمک صورتیه غریق کرداب قضا اولمری و شو ایکی قاضی ایله توابعندن
بشقه اولان سا کدان کشتی نك سالماً صوب مقصوده واصل اولمسی در .

شو کرامت بامردنك صورت و قوعی حقننه دها زیاده تفصیلات (کنه الاخبار)
عالی ایله (تاریخ پجوی) ده نقش طراز صحایفدر .

شیخ کرامت توالی امیر احمد خیالی حضرت تیرینك بو خصوصه انشاد بیوردقلری
بعض ابیات و تاریخ دیوان بلاغت پیرای عارفانه لرنده موجود اولدیغندن تحریر یله توشیح
سطور اولنور .

ایلدی مصره قاضی قیلدی روان	قره واعظ نجیبی سلطان
ویزدی احای صوفیانه قرار	اولدی فلکه توابعیمه سوار
ایلیه صوفیلره آنده جیدال	ایمندن کیمسه یه جواب و سؤال
باقکز نندی آکا فعل بدین	ایریشنه بو آرایه اویقین
طالدیلر قمر بجره یوزه یوزه	صوفیلر آندی جمله سین دکزه
جمله اهل سفینه قورتلدی	تابعیمه او قاضی بوغلدی

دیگر تاریخ مشارالیه

اولدی مقصد آنلره رفع سماع صوفیان	مصدق قاضی نصب اولندی ایکی منکرنا کهان
صوفیلر کیردی سماعه جفر شوب واقاضیان	حاکم عادل اولاری صالدی دریا قهرینه
دیدیلر کوش ایله کیم تاریخیدر (واقاضیان)	بونجه بو ذوق و سماعه بن دیدم باعث ندر

سنه ۹۶۹

شیخ جلیل مشارالیه مضمون کتاب کائناته واقف بر مرشد اکمل و عارف اولمقله
برابر درگاه شریفی ملجأ فقرا و مجلس منیق مقرر علما و صلحا ایدی اکثر وقتلرده
علم و کلاک یکتا سوار میدانی مولانا عبدالوهاب شعرانی حضرت تلی کبی مهر منیر
محمدیدن اقتباس فیض ایدن ذوات محققین ایله جمع اولورق فیوضات نثار حقیقت
اولورلردی .

پدر اکسیر اثرلرینک یادکاری اولوب یوز یاشنی تجاوز ایدن پیر محترم خواجه فتح الله
قزوینی حضرت تیرینی اکثریا باعجه ارم مثاللرینه جلب ایدرک مناقب مشایخ و فضلا
و سرگذشت عرفا و ادبای اسلافی سویلدردی .

اشعار در نثار انشادنده دخی سرعت فوق العاده یه مالک ایدی . (مناقب نامه کلشنی) ده
شیخ محی حضرت تلی بیورلرکه ۹۵۹ سنه سننده جناب شیخ بر معتاد باعجه عالیلرنده
و خواجه فتح الله قزوینده یوز بر یاشنده اولدینی حالده نزد کرامت پناهیلرنده ایدی . سلطان

امیری

مختلر النبدن داد و فریاد جگر یاندي کوکل افغانه دوشدی

خیالی

اندوه و غم و درد و بلا باشمه اوشدی بن دوشکونه یارب نهدر بوجه سپاهی

امیری

نفع وطنه هر کیم ایدر نفسنی ترجیح قهر ایتسون آنی صاعقه خشم الهی

طریقت کاشنیه مخالفلرندن ۹۶۹ سنه سنده مصر قاضیلغنه تعیین اولنان عربزاده محمد افندیك مشار الیه احمد خیالی حضر تلرینك منقبه کرامت کو کبهرندن اولوق اوزره دریاده صورت غرقی مشهور نوعی زاده عطایی مرحومك شقایق نعمانیه ذیلنده عیناً شو وجهله محرردر

(حکایت اولنورکه عرب زاده مرحوم مصره قاضی اولوب خبر نصبی واصل)
 (اولدقده شیخک احبابی شمعنه جمع اولوب بسط کلام ایدرلر که حالا شهر مزه حاکم)
 (اولان افندی نظر قاصر اهل ظاهر اوزره انکار مشایخده مصر و مصره گئی سزه)
 (و احبابلره مضردر و باخصوص کلشن توحید اولان خانقاه اهل تجریدی ضرصر خزان)
 (کبی پریشان و مدفن کنجینه عرفان اولان تربه عزیز ویران بلکه استخوانلرین)
 (سوزان ایتمه نذر ایتدیکی عنعنه ثقاته رواه ایله مرتبه تحقیقه ایرمشدر. مصلحت وقت)
 (مقتضای حزم و احتیاط ایله عامل اولوب فقرا ایله تبدیل مکانه عزیمت و نجه قهرندن)
 (تخلص کریان عصمتدر . سید خیالی بو مقالی گوش ایلدکه دریای غیرتی خروش)
 (و ضرصر هولناک جلال ایله جوش ایلیموب لفظه جلالی یاد و مجذوبانه فریاد ایدرک)
 (النده اولان عصایی مانند موسی پیشکاهنده میان میدانده مملو طوران حوضه ضرب)
 (ایدوب بر وجهله موجخیز و جنبش نما ایلرکه حضار مجلس هیئتندن لرزان و بو کار)
 (بوالعجبدن حیران اولورلر . بعده کله بیلورسه کلسون بیلدیکن ایتسون وبالقلردن خلاص)
 (اولورسه قومده اویناسون مضموننی کویمان و جانب حرمه روان اولمشلر . اون بش)
 (کوندن صکره عرب زاده نك دریاده کلورکن غرقی خبری کلوب تدقیق اولندقده یوم)
 (معهوده مصادف اولدیفنی تحقیق ایدر . (العلم عند الله الواحد القهار)

بو وقعهده اک زیاده شایان نظر جهت ، عرب زاده نك را کب اولدیفنی سفینه عرق اولیموب قاضی مشار الیه ایله قضاة مصریه دن منف قاضیسی اولان سلیمان بک زاده دانشی چلبی . سائر بعض اتباعلرله برابر مکین اولدقلری کی نك رئیسک نام محلنی امواج دریا

— ❧ خیالی ❧ —

وارمیدر کویکده دیوانه بنم تک بر دخی جمله ایل حیران بکا بن اولشم حیران سکا
امیری جامع الحروف

بن سهدل بر کدا سن آفتاب محشم بنده یوق تقدیمه لایق بر دل رخشان سکا
خیالی

قوجنور اولمکدن ایل بن استیوبده بولزم ای اجل ضورمه ایرش جان ویرمه در آسان بکا
امیری

اکی بیوک شکریم بودر یارب سنک الطافکه قلب قاسی ویرمدک ویردک حزنین وجدان بکا
خیالی

شویله بند اولمش دلی کوکلم کمنند زلفنه اومزم رحم ایلوب بر کون آنی آزاد ایدر
امیری

مرتکبلر اهل حقک ظلم ایله محاسنه رشوقی شمشیر بران کندینی جلاد ایدر
خیالی

اولدمکه خیالی نی هجر آتشنه یاقدک کیم بیلمز آنی کیمسه آتشنه نهان اولمش
امیری

ارباب ریا مسرور اصحاب وفا مأیوس آیا بوجهان شمدی بر بشقه جهان اولمش
خیالی

یاردن هر نه کلورسه جامعه خوشدر بنم بیلمین احوالی اغیاره بیلیم نیلیم
امیری

ایککرم درد وطنه چرینز آه ایلرم تا جکرده ظاهر اولدی یاره بیلیم نیلیم
خیالی

محنت واندوده وغمدر بونده اکل و شرب و خواب میهمان اولورسه هر کیم بویق کاشانه یه
امیری

مجتبدر نعمت والددن اولاد شهیم بچه شهباز ، پرواز ایتسه دونمز لانه یه
خیالی

قنادلندی ینه بو قلب سیار فلک پرواز اولوب جولانه دوشدی

حضرت کلشی

بلادر کلشن قلبك جلاسى ایدن روشن کونشدن اول جلادر

خیالی کلشی زاده

قونوقسك بو اراده بر ایکی کون خیالی خواب و خور بونده بلادر

حضرت کلشی

آجی طاتلی قهر و لطفك وصل ایله هجران کبی عاشقینه پرورشدن کورنه ارشاد ایلدی

خیالی

کوکله بن هر نه یاد ایتمسه افغان ایتمدی آه عاقبت افغان دخی نالش ایدوب داد ایلدی

خیلی سابق الترجه

چونکه دل تختنده قوردی خیمه سن سلطان عشق چوقمی مرفوع اولسه طوبادن لواسی کوکک

خیالی

دائما بیگانه یه لطف و وفادر عادتک آشنا اولقمیدر جانا خطاسی کوکک

خیالی کلشی زاده

اویله طوت اسکندر اولدک یاسلیمان زمان قانی بونجه اولیا و قانی خیر المرسلین

حالی حفید خیالی

کر اولایدی زینت دنیا یه ذره اعتبار فقر ایله فخر اینزدی بونده خیر المرسلین

خیالی

هر طرفدن کپر کمدن جوش ایدر یوز قطره قان فرقتک ایامنی هر دمکه کوکلم قیلسه یاد

حالی

دائما سن ایلك ایله قائم اول ای حالی تا که بودنیا ایچنده قاله سندن یخشی آد

خیالی

ایل قو ذوق و صفاده هر بری بریار ایله اولمدی مسکین خیالی رنج و محنتدن بری

حالی

کون کبی عرض جمال ایتمدی نهان اولدی ینه کر چه کیم دیر لردی اولمز حالی آدم پری

خیالی

وصله قدرت یوق فرافه صبر و عمره اعتبار عاقبت اول لیلی نك عشقنده دل مجنول اولور

کامی آمدی

آرزوی لبارکله شیده ایتمم میل آب صبحه دک نوش ایتمدیکم هب باده کلکون اولور

در ویشانه مثنوی و معنوی شریف نقل ایدرک نشر معارف ایدر لردی — عباره سی مسطور اولدینی کبی مناقبنامه نك بر محمده دخی سلطان غورینك یاوز سلطان سلیم محاربه سنه کیتدیکی انشاده کی ۹۲۲ حدودیدر شیخ احمد خیالی حضرتلری اول صروده سلطان قلاون مدرسه سنك مدرسی اولدینی ویوز عدد طلبه سی بولندینی محرردر و بونکله برابر دیوان اشعار عارفانه لری که نزد عاجزیده موجود اولوب بیکارله ایاتی حاویدر عربی فارسی لسانلریلده بر جوق اشعار فاضلانلری موجود اولوب بونلرک امی لسانندن صدور ایدمه جهکی بدیهی در بناء علیه جناب عطایانك — امی ایکن — دیمسی هر حالده غیر وارددر.

ینه مناقبنامه ده شیخ محی دیرکه شیخ احمد خیالی حضرتلرینك هر نوقت غضبلری اولسه شرق لسانی اوزره ادای کلمات ایدر لردی ۹۶۰ سنه سنده مشارالیه حضرتلرینه انابت ایلدیکم انشاده مصر محکمه شرعیه نیابتنده کاتب ایدم آرتق کتابتی ترک ایتمک ایستدم و اصرارده بولندم جناب شیخک جانی صقیلهرق شرق اداسیله بیوردیلرکه — پس سن گلشن که درویش و مطیع اولاسن . یا، خودرای اولاسن . وارکن و امری طوتکن — فقیره برعجب خوف پیدا اولدی . بی اختیار امر سلطانه کدر دیدم . بیوردیلرکه امر الله کدر .

مشار الیه شیخ احمد خیالی حضرتلرینك بعض نظاری حفید عالیلری حاتی بختنده و بو حقیرک نظاری میاننده مرور ایتشددر . بر مقدار نظارده بو محله تحریر اولنور .

ابوالفتح سلطان محمد خان

سحرده ببله صوردم نیچون بوناله لردیدی نیساز ایلرم اللهه رقیبک افتراسنندن

خیالی کلشی زاده

خیالی سکا قهرایلر حبیبک دیدیلر دیدم آنک ردی بکایکدر جهانک مرچاسنندن

سلطان یازید خان ولی

نوله جاندن بن آنی آرتق سورسم دوستلر اول پری پیکریم جام ایچنده جان ایش

خیالی کلشی زاده

ناصحاً معذور طوت فریاد و افغانم کوروب کیم بکا قسمت ازندن ناله و افغان ایش

قانونی سلطان سلیمان خان

کلشن ایچره هر کشتی کرچه صفالر کسب ایدر بکا سنسنر سخن کلشن کوییا زنداندر

خیالی کلشی زاده

اوله لی کوکلم اسیر زلف و خال و کاکلک کاه بریشان کاه جمع و کاه سرگرداندر

ایدمدم بنامه موم وار ایدی . کوردم جسدی کفنه ملفوف اولمش طراوتله طورر بکا رعب حاصل اولدی . تعظیم ایله سلام ویردم شویله خاطره ایدنمکه — عليك سلام الله یا اخی — دیدی . پس تحمل ایتیموب بی اختیار دیز چوکدم المده ازلان شمععه منطفی اولدی . بنامه مکاشف اعمی بلال که شیخ علی نك لالاسی ایدی . اول دخی یوقاری چیتمش ایدی فقیر تنها اول ایکی میت زنده ایله قالدیم کرچه عظمتلرندن وهم طاری اولمق ایستردی عقل مانع اولوردی که ازل محله شیطان کیرمز زیرا از سلطانه محض عشق ایدیلر . کرچه بر ساعت نجومی مقداری ایچروده قالدیم کانه اون ییل اولدی . اول شیخینک معامله سنی ذکر ایتیم عقل تحمل ایتمز . ثانیاً اول ضلمتده اولان نوری ظهوره چیقارسم عین عقل خیره اولور چونکه اولمهدن ازل مقام لطیفده قالدیم .

تکرار بلال کاشف شمع ایله کلوب بنی فسقیهدن چیقاردی تره نك بر گوشه سنده قرار ایتدم . اسکندر پاشا زاده احمد پاشا یانمه [۲] کلدی بندن بعض نسنه سؤال ایتدی امور برزخدن بی اختیار بعض نسنه کشف ایتدم مرحوم شیخ علی صفوتی ابن شیخ احمد خیالی یانمه کلدی بویقی اوقودی .

هرکرا اسرار کار آموختند مهر کردن ودهانش دوختند

احمد پاشا فهم ایدوب سؤالدن فارغ اولدی بن دخی جوابدن ساکت اولدم اما بی اختیار سويلک استردم او صبر ایله ستر ایدردم پس اوتوز بش ییلر شمعی دخی سکوت اوزرهیم .»

شقایق نعمانیه ذیلنده عطایی مرحوم سید احمد خیالی حضرت ترینک اوصاف مرشدانه لرنده — سید مرقوم مخدوم معالی رسوم شیخ الطریقه رشح الحقیقه بحرین وابل کامل بن کامل ماء انشاء کرامت . در کر انباء ولایت ایدی . دیدکن صکره — امی ایکن کشف کرامته محمول عرفانی وخیالی مخلصیه محققانه اشعار بلاغت عنوانی واردر — عباره سیله امی اولدینی بیان ایلکده ایسه ده مناقب نامه ده مصلح الدین شیرازی نام فاضلین تحصیل علوم عالیله ایلدیکی متعدد محلا درده محرر اولدینی کبی تبریزدن استادیله برابر تبدیل قیافته دیار بکره کلیر کن یولده بربک تصادف ایدرک حضرت خیالی بی صور مش جناب مصلح الدین ده کوله مدر جوانی ویرمش و اوصردده دیگر بربک ده کله رک حضرت خیالی بی طانیغندن کمال تعظیم اجرا ایش و مصلح الدینه کوله مدر دیمسنگ سببی سؤال اونذدقه استادی اولدینی جهته (من علمنی حرفاً و قد صیرنی عبداً) کلام پا کنه اتباعاً سو یلدیکنی بیان ایلمشدر . کذلک مناقب نامه ده و لمطانده — شیخ احمد خیالی حضرت تبری ارشادی کونلرنده

و طقوز یوز یمش یدیده انتقاللاری و کتابده اولان تاریخک اکثری طقوز یوز یمش یدیددر . هم اولا هولاری دخی اوزادوب چکدی . یااللهدن صوکره آرتق نفس ویرمدی . « اولتک هم المفلحون »

ینه مناقبنامه صاحبی بیوررکه « چونکه مرحوم شیخ خیالی رحمةالله علیه ۹۷۷ ده انتقال ایتدی . تربه شریفیه بوقبیر ایندردم . پیرن انتقالدن اوتوز یدی ییل صکره ایدی . تربه نی حدقد، برعجب روحانی رایحه طیبه کلدی که جمله حضار جنت رایحه سیدر دیو حکم ایتدیله . اشاعییه ایندم رایحه مشید اولدی . حضرت کلشنی نک جسده شریفلرندن ایدوکی معلوم اولدی . ایستهدمکه بر مقدار نسنه آلام خوفدن جرأت

آفتاب دین و دانش روشنی از نظر شام اجل کردید فوت دیدمش در خواب دی شب کفتمش چیست تاریخ تو کفتا (موت موت ۱۸۹۲) بوندن بشقه حضرت احمد خیالی نک ولادتک ۹۰۰ تاریخندن اول اولدیغنی مناقبنامهک افاده سیلهده اثبات ممکندر . مثلاً مناقبنامهک بر مخلنده شیخ محی بیوریورکه :

« دعای دده نقل ایدردیکه تبریزده حضرت کلشنی بر کیجه نصف الیلده درویشلری ایجری دعوت ایتدی امیر چلی یعنی شیخ احمد خیالی ابن کلشنی نک خواجه سی مصلح الدین خلیفه ایتدی . امیر احمد سنک متعلمک اولمغین قولدر دیسن کذب اولمز . اما سوزینه مخالفت ایتمه سنک نجابک و آنک خلاصی آندهدر بو اشارت سفر فرارده کلسه کرک . بعده جمله یه خطاب ایدوب ایتدی که :

— الفرار مما لا یطاق من سنن المرسلین — بوکیجه برعجب واقعه نمایان اولدی الله اعلم اکا دلالت ایدرکه دولت یعقوبی تمام اولدی »

معلومدرکه سل ان یعقوبک وفاتی ۱۸۹۶ سنه سندهدر دیمک که او سندهده مصلح الدین خلیفه شیخ احمد خیالی حضرتلرینک استادی ایمش . حالبوله اولنجه آندن درت سنه صکره یعنی ۹۰۰ تاریخنده مشارالیه حضرتلری نصل دنیا یه کلش اولور .

ینه شیخ محی مناقبنامهده دیرکه « تبریزده سلطان رستم دورنده بیوک حرامیلر پیدا اولمش برکیجه شیخک اوینه کیرمشلری خیالی ایسه هنوز کوچوک ایمش . جناب شیخک بر خدمتکاری حرامیلره هجوم ایدر نیجه قجاجقلرین بیلزلر . اول محله خیالی افندی دخی یرندن طورر بر کوچوک بیجانی وار ایدی الله آوب آردلرنجه آتمش بریسنک آباغنی اوروب مجروح ایمش ایرتسی حرامیلرک جمله سی گرفتار اولوب کیمینک الین و کیمینک آباغنی قطع و کیمینک هلاک ایدرلر اما مرحوم شیخ احمد خیالی افندی آباغنی مجروح ایتدیکی کیمینه یی بونم زخم زدهمدر بونی البته ازاد ایتسونلر دیو اقدام ایدر آنی آکا باغشلابوب آزاد ایدرلر اولدخی بیک جائله توبه ایدوب درویشلردن اولور »

رستم خانک دخی حکومتک ابتداسی ۱۸۹۷ و نهایتی ۹۰۲ سنه سندهدر بو وقعه رستم خان امارتک صوک سنه سنده بیله اولق لازم کلسه خرسزی تعقیب و مجروح ایلمک و فرداسی کونی حکومته کیدوب آزاد ایتدیرمک شویله طورسون اگر احمد خیالی حضرتلرینک ولادتلری ۹۰۰ ده اولق لازم کلسه آنجق بشیکده برکوریه اولسی ایجاب ایدر .

بناءً علیه شیخ احمد خیالی حضرتلرینک ولادت عالیلی ۹۰۰ تاریخنده اولیوب آندن اون سنه مقدم اولق لازمکله چکی شو دلائل ایلهده مثبتدر .

اوسنه استانبولك شتاسيده مشدد اولدى بونك ايچون جناب شيخ بعض اشعار عليه لرنده
پاي تختك شدت سرماسندن بحث بيورر لر . كرك اثنای راهده كرك درسعادته و اصل
غايه الغايه تعظيم و حرمت اولمشدر . التي ماه قدر اقامتن صكره

مصرك هواسى خوبدر . هر جاني مرغوبدر

يازي قيشى محبوبدر . مصره واريپورم ينه

نشيده سنى انشاد و جانب مصره توجيه وجهه مطلب و مراد ايلدى .

محروسه قاهرديه بعدالمواصله كما كان آرايش سر حلقه فيوضات و بدر صفة تجليات
اوله رق امرار اوقات وساعات الميكده اولدينى حالده ۹۷۷ سنه سى شعبان شريفك التنجى
جمعه اقسامى متوجه خانقاه بقا و واصل ضيافت كلشنسراى لايلى اولمغله

— شب جمعه سادس شعبان ۹۷۷ سنه — تاريخ واقع اولدى .

وفات مرشدانه لرى حقنده دها بر چوق مرثيه لر تاريخ انشاد اولمش و بوجه دن
حنيد عالي لرى سابق الترجه محمد حالى افندى دخى ايكي قطعه تاريخ ايله ماتمسرا اولمشدر كه
مع ابيات بر عددى تحرير اولنور .

ديده دن پنهان اولونجه اول ولى

دوستلر ذلك حرام اولدى بزه

انده ختم اولمشدى حلم ايله وفا

ايمدى دنيايه ذره اعتبار

سويلى تاريخ پيرى (حالى)

عالم خايز اولدى حيفا كلشنى

كيتدى زيرا نور چشم روشنى

قلامشى ذره جبه ماء و منى

اولدى اخر واصل قرب غنى

كيتدى اى آ احمد ابن كلشنى

سنه ۹۷۷

شيخ محي مناقب نامه كلشنى ده دير كه « بوداعى مرحوم شيخك آخر كلامنى بويله
استماع ايتدمكه كلمه شهادتى ياد ايلدكدن صكره اوچ كره لفظه جلالى تكرار ايلدى و اوچ
كرده هو ديوب بر مقدار طوردى صكره يا الله ديدى هاني اوزاتدى . آخر نفسى اول
ايدى . بو عجبدر كه يا الله حسابده يمش يدى در . و طقوز يوز باشنده طوغمه لرى [۸]

[۱] شيخ احمد خيالى حضرت تلمينك صوك نغسنده دهان مباركندن صدور ايدن - يا الله - لفظ جليلى

مدت عمرينه اشارت اولميوب سال وفات كرامت پناهيلرينه بر تاريخ موجزدر . مشاراليه ۸۹۰ حدودده
تولد ايتمش اولديغندن شيخ محي نك ۹۰۰ باشنده طوغمه لرينه اشارت ايتمى اثر ذهلدر . زيرا مشار -
اليهك زمان ولادت عارفانه لرنده پير عمر روشنى حضرت لرى حيانه اولوب - بو كوربه اولالديقه قتي خوب
اوله جقدر - مطلبلى غزلى انشا ايلديكى درون كتابده دلائيله برار مرور ايتمشدر . حضرت عمر روشنى
ايسه تبريزده ۸۹۲ سنه سننده وفات ايلديكى اوزون حسنك يكنى وزير شيخ نجم الدين مسعودك شو
تاريخيله ثابتدر .

کلشنی ده بسط و تمهید اولندیغی اوزره با امر سلیمان خانی درسعادته دعوت اولندقلرندن پدر عالی کهرلریله برابر ۹۳۴ تاریخنده بحرأ درسعادته عزیمت و بر سنه صکره معزراً و موقراً جانب مصره عودت بیوردیلر .

طقوز یوز قرق سنهسنده والد ماجدلیری عازم کلشنسرای جاودانی اولوق ملابسسه سیله قاعد سجاده ارشاد و ناشر فیوضات کرامت معتاد اولهرق عالم بوده اخلاق حمیده سی و زمرة آدم حسرتککش تقییل دامن بر کزیده سی اولوب شعشعه شهرت مشیختپناهیلری کون کبی آفاقکیر اولمش ایدی .

۹۴۹ سنه سنده حجاز مغفرت طرازه عزیمت ایتمش و سنه مذکورده مشهور « آصفنامه » [۱] و تاریخ مؤلفی صدر اسبق لطفی پاشاده حجازه کیتمش اولدیغی جهته بکدیگریله مصاحبت ایلدکلیری مناقبنامه ده محرردر .

۹۶۳ سنه سنده تکراراً و بوکرده برأ درسعادته متوجه اولهرق اثنای سیاحتده قدس شریفی زیارت و

کوکل عزم ایلدک قدس شریفه مبارک بقعه یه بیت منیفه

مطلعلی منظومه یی انشاد ایلدی آندن شام جنت مشام ایله حلب الشهبایه اوغزادی . اورالرده دخی آتمام زیارت مرقاد مبارکه ایتدی . یوللرده گاه تختروانه و گاه اسب چاپکرفتاره سوار اولدقلری مناقبنامه ده محکیدر . درسعانه موصلتی شتایه تصادف ایدرک کبیر ایالت اعضاسندن کلشنی زاده حاجی حافظ صالح افندیکنک خصوصی دولابنده ظهور ایلدی . بیوک عمجه من و استاد اکرمز شیخ محمد شعبان کامی افندی حضرتلی مشارالیه حاجی حافظ صالح افندیکنک دامادی اولدیغندن مناقبنامه یی آلدی و آندن بش آلتی سنه صکره بو حقیر - مرأت الفوائد - ک تحریرینه مباشرت ایلدکده عاجزلینه اعطا ایلدی واقعا اخیراً ده بر ایکی نسخه الده ایدلش ایسه ده آفلر بو مناقبنامه نك انجق ثلثانی نسبتنده در . بوندن آ کلاشیلورکه شیخ محی اوائل حالنده مناقبنامه یی یازمش و صکره معمر اولدیغی یارم عصردن زیاده مدت ظفنده مشاهده ایلدیکی وقوعاتیله علاوه ایلشدر . شو مکمل نسخه اولاددن اولاده انتقال ایدرک نهایت حاجی حافظ صالح افندیکنک وفاتنده میدانه چیقارق بو عید عاجزه اصل اولشدر . شو حانده موجود و متداول اولان کلشنی مناقبنامه لری بری مفصل دیکری مختصر اولوق اوزره ایکی قسمه آیرمی لازمکلیر بناء علیه کتابزه نقل اولنان پک چوق وقوعات مناقبنامه کبیردن مقتبس اولدیغی جهته سائر بعض مناقبنامه لره او حکایه لر کورلمدیکی تقدیرده او مناقبنامه نك مختصر قسمدن اولمی ایجاب ایدر .

[۱] صدر مشارالیه لطفی پاشانک آصفنامه سنک بو حقیرده موجود اولان مکمل برنسخه سنی بغداد دفتر دار سابق و آمد مطبعه سی صاحبی شکرلی بک برادر مرزه اهدا ایدرک کچنده طبع و نشر ایتدرم . ممالک مزده و بالخاصه اوروباده قبول عامه یه مظهر اولهرق - عثمان لویشر لویید - غزته سی طرفندن بر مقاله تقدیر یه یازلدی آصفنامه نك باش طرفنده بو محرق حقیرک بر مقاله سی واردر . لطفی پاشا مر حومک تاریخنده پک نادر و مهمدر هنوز کسوه مطبوعات کبیرمدیکندن بر اهل همت طرفندن کاشکی بوده نشر اولنسه .

هندو صاحبی رغبت ایدوب اوینادم اویدم دیدم بو ایکن رومده مرغوب اوله جقدر بیلکولیسى معصوملرک پاک و عزیزى مصرک شهى شهزاده یعقوب اوله جقدر

حضرت روشنی نك شو کرامتنه باقیکنز که عادتاً حضرت خیالی نك تراجم احوال استقبالیه سندن بحث بیوریورلر فی الحقیقه جناب خیالی مصره عزیمت ایتمش وقانونی سلطان سلیمان خان حضرت تارینک دعوتی اوزرینه والد ماجدلریله برلکده ممالک رومه عزیمت ایتمش و مرحوم اولان مصر ملیکی طومانباک مصرده حرمنی المشردر جناب روشنی ایسه هنوز احمد خیالی ایکی یاشنده ایکن ۸۹۲ تاریخنده تبریزده وفات ایتمش ایدی بوغزلک خیالی حقیقده انشاد بیورلدیغی ذیل شقایقده عطایی نك و لمطائده شیخ ابراهیم حلوی نك شهادت لریله مثبت اولدیغی کبی جناب روشنی نك وفاتی انسالرنده یعنی هجرتک طقوز یوز حدودنده یازیلان بر قطعه دیوان جناب روشنیده دخی طقوز بیت اولمق اوزره مشهوردمز اولمشدر.

جناب احمد خیالی مدینه تبریزده پدر لاهوتی جوهر لری نك خلیفه لرندن شیخ مصلح الدین شیرازی نام فاضلدن تحصیل علوم عالییه بذل همت بیوردیلر.

ملوک صوفی پچهکانک برنجیسی اولان شاه اسماعیلک خروج و ظهور یله ممالک جنت مثال ایران برباد و ملوث و مذهب باطلنک ترویج و تعمیمی ایچون اشتغال نمای عبث اولدقده مشارالیه امیر احمد خیالی حضرت لری والد کثیر المحامدلرینی تعقیباً ۹۰۷ تاریخنده تبریز و آذربایجان دیارینی تارک و اثنای راهده تفصیله محتاج بر چوق متاعب و مهالک کچیردرک یولده تصادف ایلدیکی استاد لری مصلح الدین شیرازی ایله برلکده حسنکیفده پدر عالیقدر لرینه ملاقی و اورادن معائله وطن اصلیبی اولان دیار بکره واصل اولمشدر.

یدی سنه قدر آمد شهرنده اقامت و کذلک استاد لری مصلح الدین شیرازیدن تحصیل علوم عالییه همت ایلشدر. صکره شاه اسماعیلک شهر مذکورده دخی ایصال دست استیلا ایتسی اوزرینه کرکر و اورفه طریقیله اقدحجه مرعشه علاءالدوله نرذینه تشریف بیورمش اولان پدر کرامت اثر لری جانسنه و اورادنده جانب مصره عزیمت ایتشدر.

مصر ملیکی طومانباک اتلافندن صکره حرم عصمت توأم لرینک دست ازدواجی برچوق اشرف و امرا طلب ایتشدر ایسهده قبول ایتماش حضرت احمد خیالی نك کمال عفت و تقوایی حسبیله مجرد آخرتنی معمور ایتک ایچون شیخ مشارالیه ایله ازدواج ایتشدر. حضرت کاشنی نك مصرده ملتجای انام اولسی و مخدومنک بنات ملوکدن تزوج ایلسی صدر اعظم ابراهیم پاشانک نفاقنه و سبیلله اولدیغندن تفصیلاتی مناقبنامه [۱] حضرت

[۱] حضرت کاشنی مناقبنامه سنی مشارالیه شیخ احمد خیالی حضرت لرینک دامادی شیخ محی تحریر ایلشدر. بو مناقبنامه نك بر نسخه سی ۱۲۸۸ سنه سننده وفات ایدن دیار بکر اشرفندن مجلس

بودن برادر عالیسی کی تحصیل علوم وکالات ایلدکن صکره درویشلک مسدکنه
سالک اولشدر . فقر وفنای التزام و

بو بر عالی روشدر عاقل اول دیوانه صانسونلر

مسدکنی اختیار ایدن مجاذیب صفتده اهل حال بر ذات ایدی .

روی وموینک ترینانته اهمیت ویرمدیکندن صاچ صقالی بر برینه قارشمش بر مرد
لاقید سیرت پسند . وخصوصیله آمال دینویهدن آزاده بر عارف خرسند اولدینی جهته
زماننده - شاه خندان ژولیده موی - لقیله شهره یاب اولمش ایدی .

برادری نسیمی نك آغزندن قاچرمقده اولدینی بسطامیانه سوزلرک کندیسنی بر بلایه
اوغراده جعنی بیلدیکی جهته شفقت اخوت سائقهسیله کتم اسراری متضمن نصاح
واخطارانده بولمش ایسهده فائده مند اولمامش وجناب نسیمی ایسه

عشق پوشیده چند باشم چند عاشقم عاشقم بیانک بلند

زمرمهسیله اعلان عشق حقیقتمال ایدرک

سر ازل اولدی آشکارا عارف نیجه ایلسون مدارا

مطالعی منظومه عاشقانهسیله جزاب ویرمش ومعلوم اولان تهلیکه انسانلاخه اوغرامش
ایدی . فلکک هر بر شیوه باز کوننه خنده ناک اولان جناب خندان دخی ذاتاً وقتیله ترک
ایلدیکی دنیادن تقریباً سکز یوز اوتوز حدودنده کوچمشدر .

شوبیت جناب خندانک برادرینه نصیحتی متضمن ارسال ایلدیکی آثارندندر .

کل بوسری کیمسهیه فاش ایله

خوان خاصی عامییه آش ایله

— ❧ خیالی ❧ —

لقبلری شمس الدین کنیهلری ابوالصفا اسملری احمد مخلصلری خیالی در .

قطب دائرة طریقت غوث فاخره حقیقت حضرت کلشنی نك مخدوملری وخلیفه لریدر
سلسله اجداد عالیلری شویله در . شیخ احمد خیالی ابن حضرت کلشنی آمدی ابن شیخ
محمد آمدی ابن شیخ ابراهیم آمدی ابن شیخ شهاب الدین آمدی در .

مشار الیه شیخ احمد خیالی حضرتلری ۱۸۹۰ حدودنده تبریز شهرنده دنیایه کلشدر .
حین ولادتلرنده مظهر تجلیات خداوندغنی قطب اعظم دده عمر روشنی حضرتلری
حیاندی ایدی . بومنظومه گوهر عیاری آویزه مهد اعتباری ایتمشدر .

بوکورپه اولالدقچه قتی خوب اوله جقدر کوندن کونه بر سوکیلی محبوب اوله جقدر

کباب، ای دل بلازمنده کوردم قلب عاشق وش مخالف دورالندن بردم اینکلر بر زمان اغلر [۱]
چنانکیم یاد قیلسم بیستونده نام فرهادی هماندم کوه اینکلر درد ایله جوی روان اغلر

غم لعل لیلیه زار و کریان اولدوغم کورسه

(خجاری) بزم ایچنده مطرب اینکلر عاشقان اغلر

جناب خجاری نك دخی تذاكر شعرا منك جمله سنده اسمی و آثارى غیر محرودر .
بالكز عهدى بغدادى تذکره سنده .

« آوان جوانیده آرزو مند معانى اولوب روز وشب خدمتگذار شعراى روزكار
و عاشق خوبرويان شیونكار ، كسنه در . اول یار نيكو نهادك طبع شوخی جانب نظمه
مائل و مضمون كونا كون بولمغه قادر پيرو ارباب دل اولوب همیشه لاقیدانه مستانه
غزل پر مثل دیمه دن خالی دكلدر بو بر نیجه بیتلر كه وصف چشم خموران زمانه در
آنكدر » دیدكدن صكره اوج بیتنى درج ایله اکتفا ایدیور . [۲] لکن شهر منك قدیم
مجموعه لری خجاری نك اشعار یله مالا مالدر .

شو غزل استادانه دخی مشارالیهك جمله آثار بلاغت احتوا سندندر .

دوشوب عشق آتشینه یاقدی جسمن جمله مشعل سكا عاشق کچرو ارایسه ای سیمین بدن مشعل
شب هجران کوکل یعقوبنه بسدر فراقکله خیال عارضك ای یوسف کلپیر هن مشعل
دکل نجم کیجه یله عارضك سیر ایتمکه ای مه انه آلمش فلکده هر ملك برنوردن مشعل
شیدخون ایتمکه دی عسکرین شاه بهار ای دل دکل اشکوفه خونین یاقریر برچمن مشعل
مکر بزم شبانه ایتمك ایسترسك که کلشنده کوشدن، زنبق آلمشدر اله ای سیمین مشعل
شهید تیغ خونریزك اولان عشاقك ای کارخ مزارنده یاقوبدر لاله خونین کفن مشعل

رخ کلناری اولدقده فروزان آتش میدن

(خجاری) شرمدن اول زرده قیلمز وطن مشعل

— ❧ خندان ❧ —

ترکجه انشاد اشعار ایدن شعرا منك قدیم لرن دندر . اتی الترجه سید عماد الدین
نسیمی نك برادریدر . عاشق چلی — مشاعر الشعرا — سنده قسطمونیل لطیفی به اعتراض
ایدرک سید نسیمی نك ترکمانی الجنس و آمدی الاصل اولدیغنی تصریح ایدیور .

[۱] ذؤلی کوسترلمکسزین نابی نك مشهور تحفه الحرمیننده بلتناسبه مندرج اولان شو بیت
خجاری آمدینك ایشته بوغزلی ارکاندندر .

[۲] عهدۀ بغدادینك اوج قطعه تذکره سی مشهور دمن اولمشدر اکثر عباره لر یکدیگرینه مایندره
بناءً علیه الك موافق کوردیکمز نسخه دن نقل ایلدک .

فضولی بغدادی

آچیلدی غنجه نك طوماری معلوم اولدی مضمونی بودر کیم فوت قیلماک موسم کل جام کلکونی
خارینک غم لعل لبکه اشک کلکونی

یریدر لاله زاره دوندرسه کوه وهامونی

فضولی بغدادی

جکرم اودینی بهار ایکن اویله ظاهر ایتدی مرور ایله

کوردیم یره کیچه آب چشم تر شراره فشامی

خاری آمدی

دکل انجم ای مه بی وفا کیچه حمله فلک آغلادی

شب غمده آء ایدیجک کوروب علو شراره فشامی

جناب خاری کر بلا و نجف اشرف جهتلینده سیاحت ایدرک حضرت اسدالله
الغالب علی ابن ابی طالب و قرة العین ثقلین حضرت امام حسین افندیلمزک زیارت علیه لریله
مشرف اولمش و او مقامات عالیده دخی داستانسرای ماتم و عزا اولدقن صکره بتکرار
بغداد بهشت آباده و اورادنده وطن اصلسی اولان آمد شهرینه عودت ایتدی .

کما کان ندیم بزمکاه اکابر و مصاحب اشراف ذوی المفاخر اوله رق بر چوق آثار
نقیسه و اشعار برکزیده انطاق و ابداعیله اوقاتکذار اولمقده بولندیغی حالده ۱۰۰۰
حدودنده ترک اوصاف خط و خال و غیوبت ابدیه سی عشرتسرای شهری مامکده حزن
وملال ایلدی .

مشارالیه خاری چلبی نادرالاقران برشاعر مطلق جهان ایدی . زماننده کی اشتهارینه
و کالات شاننه بو دلیل یترکه شهزاده سلطان سلیم ثانی حضرتتلینک ندماسندن اولوب
مشارالیه حضرتلری سلطان جهان اولدقده ارپه امانتنه وبعده دیار بکر دفتردارلغنه تعیین
اولنان شاعر ماهر بالی ذهنی بک که حالا دیار بکرده (دفتردار جامعی) نامیله معروف
اولان معبد فوقانی بی بنا و انشا الیش ایدی . بو ذاتک نزد مزده موجود اولان بر مجموعۀ
قیمتدارنده کندی خط نفیسیله جناب خارینک بعض غزللری تحریر بیورلمشدر .

الحق غزللری زندانه وعاشقانه در (آغلر) حرف رو یسنی حاز شو غزل حزینانه لرینک
هر بیتنده (ایکلر) گله لرینده صنعتی بر صورتده جمع ایتمشدر .

قدولعلک آکوب نی ایکلر ومی هر زمان اغلر غم زلف و رخکله چنک ایکلر شمع قان اغلر
عزیزم مصر غمده سندن آرو نیچه دملدر کوکل ایوبی ایکلر درد ایله یعقوب جان اغلر

روحی بغدادی

سر کوبیده کراولسم دینه ز حورایله غلمان بو جنتک ایمش بی شک مقامی جنه الماوا
خاری آمدی

شولقدر مدح جمالک ایلدم کاشنده کیم بلبلی شاخ کل اوزره آلدی بو حیرتله خواب
روحی بغدادی

سنکی شبنم دیکدی کویا بلبلک باشینه کیم صبحدم شاخ کل اوزره کوزلرندن اوچدی حواب
خاری آمدی

ظن ایتمه طوتمش الده اوکلرخ مل سفید شاخ لطافت اوزره آچلدی کل سفید
روحی بغدادی

بزم چنده ساغر سیمین کل سفید شبنم اوساغر ایچره کشیده مل سفید
خاری آمدی

دود آه واشک خونیم کل و سنبل یتر قیاهزم زلف ورخکدن آبروای کل کشت باغ
روحی بغدادی

آرزوی کلشن کویک کولکدن کیتیمه کونده بیک کنز ایلسم هجر کده ای کل کشت باغ
خاری آمدی

سینه به برکز کورمی آه غمزه ک اوقلری ای کمان ابرو بودر شب تاسحر دلدن کچن
روحی بغدادی

حسن ایله یوسف نظیر و خلق ایله اولدی حسن دلربار ایچره اولمز بویله بر نازک بدن
خاری آمدی

ترکس مستک کوروب خجلتدن اکدی باشنی صانمه ایلر سبزیه هر لحظه آهو سرفرو
روحی بغدادی

خط سر سبز کدن ای کلرخ نمونه اولسه ایلزدی سبزه نوخیزه آهو سرفرو
خاری آمدی

اخشاملر اولدی کورمدم اول ماه بیکری چوقی طقوز طولانسه بو آهم فلککاری
روحی بغدادی

قدی بلا ریاضنک اعلا صنوبری زلفی جفا حدیقه سنک سنبل تری

مشار الیه خارینک . شاعر بی نظیر عراق جناب فضولی ایله ده مشاعره لری واقع
ایدی بو باده اولان مشاعره استادانه لرندن بر ایکیسی شونلردر .

۹۶۰ حدودنده سیر و سیاحت و اما کن مبارکه بی زیارت مقصدیله بغداد بهشت آاده عزیمت ایدرک اوراده جناب فضولی ایله مصاحبت ایلشدر . بغداد و حوالیسندنه ایجه بر مدت اقامت ایلدیکندن فضولی نکتهدانک عازم سوی جنان اولمسلیله متأسف اولمش ایسهده اول ائزاده روحی بغدادی امدادینه یتشهرك آنکله پک چوق موانسه و مشاعره ایلشدر . روحی بغدادی ایله معارفه لری تحف بر صورتده واقع اولمشدر . جناب خاری ذاتاً کالات ایله معروف بولدیغی بر زمانده ایدی که روحی بغدادی حسن و آن صاحبی بر نوجوان اولدیغی حالده کسب اشتهار ایدرک غزللری الدن اله طولاشمغه باشلادی .

خارینک اک اول مصادف نظر شاعرانه سی اولان ، روحینک

براز انکورمیک عاشقی بز کیرمز اله

ساقیا هو چکه لم شاید ایاغیله کله

بیتمتی شو یولده بر تضمین عارفانه ده بولدی

روحی سیم تنک عاشقی بز کیرمز اله

ساقیا هو چکه لم شاید ایاغیله کله

شو تضمین لطیفه . ، جناب روحی نك مظهر تقدیر و اعجابی اولمش و نصل قدرت خارقیه مالک بر استاد اولدیغی نظر عرفاننده تعین ایلدیکندن اندن صکره یکدی کیرینک مصاحب و مجالسی بولمشلدر .

سحر حلال نوعندن اولان بر تضمین استادانه ایله تسخیر ایلدیگی روحی کبی بر روح روان و شاعر شیرین زبان ایله نظیره کونه قونشده قلری اشعار ملاحظت دئاردن بعضیلری تحریر اولنور .

خاری آمدی

سر زلفکده در سر بیان لیلۃ الاسری لب لعلکده در کشف رموز معجز عیسا

روحی بغدادی

کوزمدن آقده سیلاب حسرت فکر لعلکله باشمده یانمده شوق رخکله آتش سودا

خاری آمدی

بولدی بوی وفادن بر اثر زلفکده نیجه یلدرکه بوسوداده یلر باد صبا

روحی بغدادی

کوزدر یوللرینی هر کیجه چشم بینا ایشیکک خاکن او مرکیم کتوره باد صبا

خاری آمدی

مکر فردس کویکده اوبالاقامتک کورمش که رفع ایتمز قیامت قوپسه شرمندن باشن طوبا

◀ خماری ▶

شهر مزك شعرای قدیمه سی پیشوالر ننددر. ولادتی تقریباً طقوز یوزاوتوز حدودنده در عالم راحة الارواحدن آریلان جناب خماری، نهال گلستان ابدیتدن قویان سائر کلچهره معصوملر کبی اضطرابات لرزشنای فنایه آلمشق ایچون والدهسی طرفندن بر چوق آیلر کهواره لرده صارصدیرلمش. وکندوسیده بر چوق فریاد واینلر قویارمش ایسه ده نه چاره که سائق حقیقینک امرینه انقیاد ایله صبر بلا آرمندن باشقه چاره اولدیغندن سن معصومانه لری تحصیل کالاته مساعد بر حاله کلدکده مملکت مزك بعض علما و فضلاسندن تحصیل علوم معارف بی حساب ایلدی.

بالخاصه ادبیاتی سالف الترجمه خلیفه هنورندن تحصیل ایدرک اشعار و ادبیاتده عصرینک سحباتی و شهرینک سلمانی توصیفنه لایق بر شاعر بارع ظهور ایتدی. قسام ازل جواهر عشق و غرامی سائر امثال و اقرانندن زیاده بوذاتک کنجینه وجدانه تودیع و ادخار ایتمش اولمیدرکه، کائناتی بر دار عشق کورر. و عموم انسانلری بر انجمن عشاق قیاس ایلردی. نظرنده بلبل عاشق پروانه عاشق بتون ذرات کائنات عاشق ایدی. فقط عشق حقیقت دریاسنک لائی بی نظیرینه واصل اولمق ایچون بوذاتک دخی ابتدا یولی قنطره مجازی به اوغراددی.

عشقبازلغی شعار و وصف محایبی روز و شب کار ایلدی. بر درجه ده کی بو حال کندیسندن صورلسه وصف خوبان ایتیمور. بلکه ذاتاً انلرک هر بری بر شعر مجسم اولدیغندن سوزینی انتظامه ربط ایچون اوشعر مکملی تقلید و تنظیر ایلدیکنی سویلردی. حتی خوبان نصل شعر موزونه بکزرکه کیمیسنده طول قامت و بعضیسی وسط الحد و کیسی قصیر القد اولدیغنی سویلینلره، شعرده بویله دکلی آنکده بحر طویل و بحر متعدده سائره سی واردر. دیر ایدی.

الحاصل مشرب عاشقانه سیله پک صفالی بر بلایه و پک بلالی بر صفایه اوغرامشدی. هر غزل عارفانه سی مرغوب عاشقان و خصوصیه مقبول غزالان حسن و آن اوله رق شهرت و شان بولدیغندن کندیلری دخی غزل سرائی حقدده بویوله شاباش خوان اولمشدر.

شوق و یردی بوکیجه مجلس جانانه غزل طعن ایدرسه یریدر شمع شبستانه غزل دمبدم ای یوزی کل کاشن مدحکده سنک نوله طاوس کبی باشلسه جولانه غزل

نام ایله طوئسه سراسر نوله دنیایی تمام

بکدی اورنک سر نظمه امیرانه غزل

ای ساقی کاعذار مهوش	صون جام شرابی اولمه سرکش
بن کیم غم عشق دفتزدن	دل لوجنی قیلمشم منقش
اول بکا صون پیاله پر	هجران ایله اولشم مشوش
ماء العنبدکن ایله احسان	کیم صاحبه چرخه آهم آتش
کربکا ایناغز ایسن ایشته	خوش نظم ایله دیر بوشعر دلکش

کیم وجه حیب دلستاندر

سرمایه عمر جاوداندر

دست غم ایدرسه یاقه می چاک	ترك الیزم طپوکی حاشاک
ایلرسه نظر یوزکدن آرو	اولسون کوزم ایله باشمه خاک
کوز یوزیکی کوره لیدن اولدی	دل صفحه می نقش غیردن پاک
نه شاهسن ای ملک صفت کیم	باش قور قدمکده شمس افلاک
هر نیجه تفکر ایلد مسه	عقلمه بو دکلو بولدم ادراک

کیم وجه حیب دلستاندر

سرمایه عمر جاوداندر

ای بلبل کلشن بلاغت	وی طوطی مجلس فصاحت
سویله که شکر یاغه لبکدن	انسانده اولور همین کرامت
نه چهره اولور که پرتوندن	دین آز غوننه ایرر هدایت
نه لعل اولور که شربتندن	بر قطره سیدر قلوبه راحت
جان ایله دلی تفحص ایتم	ویزر ایکیسی دخی شهادت

کیم وجه حیب دلستاندر

سرمایه عمر جاوداندر

جان قیلجه قالورسه درد و غمندن	کسمم بن امیدم اول صنمدن
نیچون که نظیری کلامشدر	موجود اوله لی جهان ، عدمدن
اول ماه لقمان او مرم کیم	عفو ایده کنایه می گرمندن
تصویر اولنالی نقش حالم	تحریر اولنالی بودر قلمندن
اولورسه (خلیلی) وصله واصل	رومی اوله می کچوب محمندن

کیم وجه حیب دلستاندر

سرمایه عمر جاوداندر

ایتدیله . برینه دیکرینی انشاد ایدرک مشار ایله حضرت لرینه ارسال ایله عرض اعتذار ایلدم . وسیله جوی التفات اولان صدر قدردان حضرت لرندن جواباً .

« مصراع فضولی نك اولسه بيله ذاتكزك آندن خبری اولمق سزین انشاد ایتمش اولدیغکز جهتله شو توارد فضولی ایله همعیز برشاعر مامر اولدیغکز یی نزد مزده اثبات ایلدی . زیرا فضولی مالی اولدیغنی بیلسه دیدکیز کوندر میه جککیز درکار ایلدی . شو سلیقه کیز ذاتاً معلوم اولان علم و عرفان کیزه ضمیمه بی حسن طبیع کیزه دهها زیاده تحسینخوان ایتمشدر . »

ماننده بر التفاتنامه آدیغنی بیان بیوردقدن صکره ایشته بیوک ذواته بویله فضائل عالیه لازمدر . یوسف کامل پاشا اصلاً عربکیرلی اولدیغنی خالد بویولده کی معالی اخلاق مشارالهی خدیو مصر محمد علی پاشا کی بر ذاته داماد و مسند جلیل صدارت عظمایه اعلا و اصعاد ایلدی جمله سیله اتمام درس حکمت بیوردیلر . بنده کزده ، اوت بویله توارد واقع اوله بیلیر . چونکه فضولیدن بر عصر مقدم بزم خلیلی

اول بنمکه قالمز جانان یولنده جان بن

جان ندرکه آنی قربان ایتیم جانانه بن

مضلعنی انشاد ایتمشدر که بونک مصراع اخیری فضولینک بیان بیوردیغکز مصراع ایله متلا بسدر دیدم . جناب استاد اکرم بوندن منبسط اولوب تقدیر وفیر ایلدیله .

ایشته جناب فضولی مصراع مذکور ی یا تضمین صورتیله اخذ ایتمش ویا کور مکسزین توارد وقوع بولمشدر که ایکی صورتلده خلیلی نك استادیتته دلیل اوله بیلیر .

خلیلی نك آثاری بویله استادانه اولقله برابر هله ترجیعات ، ترکیبات ، مرابعاتی امثالنه مسابقت نما اوله جق درجده ، انافس آثاردندر . یوقاروده بعض غزللری بالنسبه درج اولمشدر بر ترجیع بند نفیسی دخی تحریر اولدور .

ترجیع بند

ای مظهر کائنانه مظهر
قوتلو قدم و خجسته طالع
نطقکدن ایرر حیاته مرده
عشقک لمعانی آی قروش
هران کیچه سنده بلبل دل
بونغمه ایله ترنم ایلر

کیم وجه حبیب دلستاندر

سرمایه عمر جاوداندر

یوقاریده سویلشدک . فضولییه وارنجیه قدر اک بلیغ شاعرلرمز ذاتاً نسیمی نك
متنبی وبلکه شا کرد معنوی عرفاندرکه بونک تفصیلاتی نسیمی بحشده کوریله جک
ایسهده بوراده صاحب ترجمه ایله جناب نسیمی نك برر غزلی درج ایلیورز .

غزل نسیمی

عید اکبردر جلالک عیده جان قربان اولور
نفسنی هر کیمسه کیم فهم ایتدی حتی طائیدی
یارب اول پاکیزه جو هر کیم بشردر صورتی
جامیسک یا آدم اوغلی ای کونش رخسار کیم
ای که مشکدر دیرسک واصل یار اولمنی
دوشدی سودانی کوکل آشفته زلفک دامنه
صورت رحمانه انکار ایلدی دیورجیم
آب حیواندر دوداغک هر کیم ایچسه جان اولور
عارفرب اولدی آدی عبدایکن سلطان اولور
قننی عالمدن کلور آدی ندن انسان اولور
صورتک نقشنده انسان واله و حیران اولور
قوی سنی سندن کس کیم مشکک آسان اولور
دوشمین شول عنبرین زنجیره سرگردان اولور
احسن تقویمه انکار ایلین شیطان اولور

نظیره خلیلی

کیمکه سن شاهک جمالی عیدینه قربان اولور
حقدن اوزکه عالم کثرته نفی ایدن وجود
صورتک نقشنده نقاشی تماشای قیلمین
نور حقدر جمله اشیاده تجلی ایلین
اول کدا کیم خاک درکاهک قیلر کحل بصر
هر کوکل کیم سر وحدتن خبردار اولمنی
زاهدا کل آدم خاکیه انکار ایتمه کیم
تقلتدن قورتلور جسمک سراسر جان اولور
عالم وحدته آدی عبد ایکن سلطان اولور
سر حقدن یخبردر اول نصل انسان اولور
عاشق صادق بورمزی آکلایوب حیران اولور
رؤیت اشیایکاهی عیننه آسان اولور
لاجزم اهل صفا جمعنده سرگردان اولور
آدم خاکیه انکار ایلین شیطان اولور

ایشته نسیمی نك غزلی سلیم اولغله برابر جناب خلیلی دخی بیتی بیته ، قافیه سی
قافیه سنه مهارتلی بر صورتده تقلید و تنظیر ایلشدر .

استاد اکرمز شیخ محمد شعبان کامی افندی حضرتلری تلمیذانک ذهنلرینی آچق
ایچون آره لوقده بعض بیوک ذواتک احوال و آثارندن بحث بیوررلر ایدی . برکون
دیدیلرکه ۱۲۷۹ سنه سنده در سعادتده بولندیغ ائنده

جان ندرکه آنی قربان ایتمیم جانانمه

مصراعی لسانمدن صدور ایلدی . برغزل یایدم صدر اعظم یوسف کامل پاشا حضرتلرینه
تقدیم ایلدم . مؤخر آ غزلی کورن بعض احبسا مصراع فضولی نك اولدیغنی اخطار

خلیلی

بر آشیان وحدتک صرغ هایون بالیسن سن آفتابی قیل طلب میل ایله ذراتنه

امیری

اسکندر صاحب ظفر مورخچیف و در بدر سیاندر آنده سرتسر باق معرفت مرآننه

خلیلی

سر مست غمزه ک دمبدم قان ایچی عاشق کله یعنی دیلر همرنک اوله رندان درد آشام ایله

امیری

بر مرد عالی شیمه کیم همجنسنه غدر ایلز آخر نفسده عزم ایدر ایمان ایله اسلام ایله

خلیلی

بز خدای بیلمشز علم الیقین عین الیقین کورمشز هر شیده ظاهر خالق الاشیامزی

امیری

بر طاقم کلب و غرباب و کر کسه بخش اتمشز کیمسه کورمز چیفه دنیا ایچون غوغامزی

خلیلی

دلده ، کی مشکل ایمش سوکیلی جان آریلنی تنده ، کی حسرت ایمش روح روان آریلنی

امیری

ایدرز فانی جهان ثروتنه حصر وجود کیلور خاطره ایواه جهان آریلنی

خلیلیک مثلا سائل کله سنی کامل ، کافل کی کله لر تقفیه ایتماسی وشو تضییق قوافی ایله برابر آهنگ سلاسته خلل کشر مامسیده استادیتنه دلیلدر . اشته شو غزل بو قیل آئارندر .

شها زلف سهپوشک که جرم شمشه حائلدر اکر کافر در اول بی دین ولی اسلامه مائلدر

لبک دار الشفاسندن کیم اولدز محیثی عالم علاج علت سودایی دل بیماری سائلدر

خطک تفسیری کیم آنده قاور علامه لر حاجز نه فهم اولسونکه هر حرفی آنک یوز سیک مسائلدر

یوز کده خال مسکینک که مسکین ایتدی عشاقی حبشدرن رومه قصدا تمش عجب هندوی حائلدر

کوتور برقع جمالکدن دیسون تا کیم ملائک هب تعالی الله زهی صورت نه خوش شکل و شمائلدر

نه غم وادی هجرانده قاورسه ، دیو محندن آنک بویننده کیم جانا سر زلفک حائلدر

خلیلی خسته ای دلبر کورلدن حسن زیبا کی

اوزین جمع ایده مز بریم که باشند عقلی زائلدر

جناب خلیلی اوائل جاننده سید عجمالدین نسیمی آئارنک متسع و مقلدی اولدنی

خلیلی

بنی آشفته و شیدا قیلن دل بکا بو عشق اودین پیدا قیلن دل

امیری

بلا ایستدک بکا حب بتانی بنی عالمیره رسوا قیلن دل

خلیلی

شهرتندن کچشم دنیای فانی نک تمام بی نشانی اولشم نام و نشاندن فارغم

امیری

یوکسلیر کوکلم هوای غممه مانند سحاب شمدی بن میل زمین و آسماندن فارغم

خلیلی

طالب درد اولمیان درماندن اولور بی نصیب دردمند اولدم آنکچون ایرهیم درمانه بن

امیری

کورمش اولسم خائنان قلبنده کی اشکالی آه سیراچون آینه بولسم صورت وجدانه بن

خلیلی

ناز ایله شول قارشودن کون یوزلی یارمدر کلن کوکلمک شهرنده یعنی شهر یارمدر کلن

امیری

حال دهره مسلک یارانه باقدیجه دیرم غایت ایام عمر تو بهارمدر کلن

خلیلی

پوماه جانفزای یا یار پر صفای یا حسن ایلنده شاه اشهرمی بارک الله

امیری

کیم اولسه خادم ملک تبریک ایدوب کوکل دیر خالد میدر بو یوقسه حیدرمی بارک الله

خلیلی

ایسترکه طواف ایده سر کویکی هر دم نه مکه دیلر بو دل مسکین نه مدینه

امیری

توین آکا قیمت اوله من اوله کیم اولمش بر کوهر تابنده یه کنجینه مدینه

خلیلی

آنک کیم نور و حدتدن دو چشمین روشن ایتمش حق نه شوقی وار بو کترنده نه ذوقی وار بو غوغاده

امیری

سکون نابود اولور کشتیده دریا اولسه موج انکیز نه ممکن منتظم رفتاری انسا نک بو دنیاده

خلیلی

جمالکته نه کمال ایله بکزه دیم آبی کیم
بوزنده بدر اولیجق ماه قاره سی کورینور

امیری

محبت و نظمله علیل مایوسم
جگرده دردیتمک ایواه یاره سی کورینور

خلیلی

ای دل عروس دهرکه خدینی آل ایدر
آلدانمه جانک آلمق ایچون مکر و آل ایدر

امیری

اولمه امیری یأس مجسمه . کلید آه
برکون اولورکه زویمزه فتح باب ایدر

خلیلی

نعمت دیدار حقندن تا ابد محروم اولور
کیمکه نفس شومه درد و غصه بی آتش ایلنر

امیری

کتم اسرار ایتمامکده هرکسک کاری دکل
بیکنده بر عاقل اولان اسرارینی فاش ایلنر

خلیلی

کیتدی شهرکدن خلیلی خسته ای نامهربان
سینه پر خون دیده پر نم زار و کریان الوداع

امیری

ثروت دنیا یه مغرور اولمه ای مرد سقیم
ناکهان ایلر سکا چونکه شو دوران الوداع

خلیلی

ای حییم لطف قیل انصاف قیل انصافی
خرم و شاد اوله اغیار بن زار آغلمق

امیری

معشر اولاد آدم حالته باقدقچه آه
عادت اولشدر بکا رقتله هر بار آغلمق

خلیلی

شاد اول ای دلکه بوکون جسمکه جاندرکله جک
خرم اول جانکه ینه جان جهاندرکله جک

امیری

یاش دوکر دیده لرم حلمزه باقدقچه
قورقارم یاش برینه شمیدیده قاندرکله جک

خلیلی

وار امیدم بولایم سحرای محنتدن خلاص
برتو عشق اولدی چونکم رهنمائی کوکک

امیری

آنده یوق حب و وطندن غیری نقش ششجهات
بشقه بر عالمده در ارض و سماسی کوکک

خلیلی

خلیلی غریبه دوشمندی خلیلی مدت ایدی عنایت ابردی ینه سیر ایچون مکانه کیدر

امیری جامع الحروف

اولور حضور الهمی ده جمله نجم قبول شو آهله که بوکون سمت آمانه کیدر

خلیلی

بیلم کنه می که نیچون خشم ایدر بکا گاه آشکاره یوز چویرز گاه نهان قاچار

امیری

دنیاک آتی اوسته می کلدی شمدی آه بر کیمسه مستقیم ایسه آندن جهان قاچار

خلیلی

ای خلیلی شول هماغت فقیر اولکیم مدام ارزوی جنت ایتمز دوست دیدارین کورو

امیری

مرد کامل سیر ایدر باغ جهانده خار وکل شخص جاهل کللرین کورمز فقط خارین کورو

خلیلی

ای باد صبا حلمی دلداره خبر ویر یور کدکی یاردم قتیدر یاره خبر ویر

امیری

بن صامت بی طاقت زخم وطن اولدم احبابه آچل حلمی ای یاره خبر ویر

خلیلی

ای خلیلی دیده معنا ایله دلداره باق عاقبت بودیده صورت تراب ایله طولار

امیری

وقت دیدارم آخوچ سائل ایله دق باب دور اقلیمه زلم شیخ و شاب ایله طولار

خلیلی

اولوکه سنوین البری علیقلوک قانقدور کوکلک جمعی زلف بویشاندوز

امیری

ایلمی بیهوده سرخ اولمش دکور دایرک خون عشاقک وایی لیری قانقدور

خلیلی

عارف نفس لولماجه کیمسه بولمز حقه بول دعوی عرفان ایدر سیک کویستو ایتک نذر

امیری

کوشور جمع ایستدیک آلتی نوری شخیص لشم اهل عقبا صونر سه لره نیاده طاعتک نذر

خلیلی

ای نبی شیدا قیلن کون یوزلی یارم قنده سن جان و دلدن سودیکم زیبا نکارم قنده سن

عطایی عوض پاشا زاده

کل حیادن قزارر دوست که کلزاره کله کندودن سرو کیدر یار که رفتار ه کله

شوقی

کلدرر کللری دلداره کلزاره کله سویلدر غنجه لری یار که کفتاره کله

صفایی

نبی انکار ایدر اولدر مکه عهد ایتدی کنه وار هیم یالوار هیم اوله که اقراره کله

ادر نهلی خفی

بلبری قندی نبی ذکر ایلدی کم دله بودر کیم آنی طوطیء دل ایشیده کفتاره کله

خلیلی

قبه سندن یوزینک زاهد اکر دوندره یوز سهله دست فلکدن یوزی دیواره کله

ابن طیفور

ایدهلی تعلیم علمن علم الاسما زه ظاهر اولمشدر کاهی باطن اشیا زه

خلیلی

بیلمشوز دنیای فانی نک ندر کیفیتی ظاهر اولمشدر خفای عالم عقباز ه

نسیمی

جانی دلدار ایچون قبران ایدن کر چک شهید هر نفس بیک رحمت اولسون اول شهیدک جاننه

خلیلی

عشق معشوقنده اول عاشق که قیمز جاننه درده همدم اولمامشدر ایر مسون درماننه

نجاتی

ضعفدن جسمی کور نمز مبتلادر نیلسون باد عنبر بو نکارک زلف مشک افشاننه

خلیلی

نه روادر قیلهلم آه فغانی هر کون سن قولاغ اورمیه سن ناله و افغانمزه

فضولی

غم ایام فضولی بزه بیداد ایتدی کلکشمر عجز ایله داد ایتکه سلطانمزه

امیری جامع الحروف

قلمدی بای و کد امزده مروت ایواه کلکیز آغلیهلم حال پریشانمزه

شیرازی

اول یوزی کل کوزمک یا شلریخی شیرازی کردوکه ابر کبی هر دم المدن نه کلور

خلیلی آمدی

اولدم یارم ایله همد المدن نه کلور کوزلرم یاش آقیدر هر دم المدن نه کلور

نظمی

ایسته مش دلسته عشاقك صداعن دفع ایده قطره خوی عذارندن کلاب آلمش کلور

خلیلی

سوی مشرقدن صبا بر آفتاب الممش کلور غالباً یارک جهانندن نقاب الممش کلور

نسیمی

ای صاحبك ظل الهی وی رخك الله نور روضهك سروی بویکدر عندها جنات و حور

خلیلی

ای یوزك شانكده منزل آیت الله نور البلك حقنده دیندی نكته ماء طهور

خلیلی

ای کوکل مرغی مقام اصله پرواز ایله کیم آشیان وحدته مانع دکدر خار و خس

فضولی

طعنه اهل ملامتدن نه مانع عاشقه برق لامع دفعن ایلمی هجوم خار و خس

خلیلی

جامی یاندردی جانا نار هیرانك سنك کولمی یغمایه ویردی چشم قتانك سنك

فضولی

شویله رعنادر کلم سرو خرامانك کیم کورن برکز اولور البته هیرانك سنك

ابن طیفور قدیم

کرچه ادمدر ادم روح القدسدن اکرم محرم ذات و صفاتم صافه کیم نامحرم

خلیلی

شش جهات و چار عنصردر بنی فاش ایلین یوخسه بن کنجینه وحدته نور مبهم

نسیمی

فرقتك خاری بنی کور کیم نه مجروح ایلدی ای کوزی ترکس حیب کلعذارم قندهسن

ربانی قدیم

فرقتك قیشلاری کوکلم کلشنن خار ایلدی ای کلستان ایچره مرغ نوبهارم قندهسن

قانونی سلطان سلمان خان

یانجه رام اولسون کورن برات حسنی حکم شاهیدر قاشک آلمش اله طغرا چکر

محمود پاشا صدر اعظم فاتح

حسن ملکئی مسخر قیلمق ایچون حکمنه خوبلق منشورینه ریحان خطی طغراچکر

بورسلی مهدی

سنبل تردن ایکی مشکین سلاسل اول کلک سبزه زار خدینه چاه زرخدن ما چکر

خلیلی آمدی

عاشق حقیقین سورر دیدار ذوقن دائما زاهدخودبین اوطورمش غصه فرداچکر

نصیحی

اول پری پیکر حیدیک حسرتندندر مدام کیم کوزم قان ایله یوزم لوحنه امضا چکر

نسیعی

کرچه لعلک جان ویرر عاشقلمره عیسی کبی کوزلرک سودا میندن اسره مشدر قان ایدر

خلیلی

قاشلری دل مرغنه رمز ایله چشمن کوسترر کیم بو ظالمندن حذر قیل اسره مشدر قان ایدر

سعدی سیروزی

رنک ویرر کوللره، سروه هوا، بستانه بو چونکه کویکدن نسیم صبحدم سیران ایدر

شمسی دفتردار بایزید خان

کون یوزک عشاقه کیم عرض ایلر اول صاحب جمال عادتیدر بیک یشاسون لطف ایدر احسان ایدر

صفی بورسلی

بلبل خوش طعمک کلبانکنه صد حیف کیم جان فدا الحانی آنک جایمی زندان ایدر

قسطنطنیولی ترانی قدیم

کوزلرم کوهلرین یا غمور کبی دو کدیکی بو یعنی کیم بغرین دلوب دری عدندن سور دیلر

قره فریهلی حدیدی

لطف دندانک کوروب یایکه قیلمه چون نثار جوهریلر جمع اولوب دری عدندن سور دیلر

خلیلی آمدی

ای جکر یان ای کوکل فریاد وزاری قیل مدام ای کوزم قان آغله کیم وجه حسندن سور دیلر

موسی خاکی

صالنور غیر ایله اول، فی کبی بن ناله ایدوب اولورم آهم ایله همدم المندن نه کلور

لولاك كيف يخلق شيء من العدم	يا مجمع المحاسن يا منبع الكرم
يا خاتم الرساله يا سيد الامم	انت الشفيح فيك رجاء شفاعة
شمس العرب رسول قمر طلعت عجم	سلطان شرع انور وسرتاج انبيا
نور شريعتك اوليور مانع ظلم	مهر نبوتك ويريسور عالمه ضيا
اعلى العلا ولى ولا الى ام	نورهدا رسول خدا سيدالورا
شهباز آشيانه والنون والقلم	سيمرغ قاف سدره اعلى حبيب حق
وى ذات تولى طيف وشريف واولى النعم	اى عنصرتوزبده محصول كن فمكان

اوامر خليلي خسته طپو كدن شفاعتي
اول مجرم عليه شفاعتله قيل كرم

خليلي نك زمانى شعرا سيله مشاعرده سى بك كثير اولديغى كى اخلافيده آنك آتاريني
تتبع و تنظير ايتمشدر. صفحات نظرآردن بر مقدار ارائه ايلرز.

ابوالفتح سلطان محمد خان غازى

ايليشن خار غم و محنته دامانكدر	چاك اولان دست جفايله كرىبانكدر
كوكل اى واى كوكل اى واى كوكل	دوكيلن بيره بلا تبغى ايله قاتكدر

خليلي آمدى [۱]

بكرز اولكان كرمدن بى منع ايتدى رقيب	آه كيم عرض جمال ايتمدى عشاقه حبيب
كوكل اى واى كوكل اى واى كوكل	كر اولورسه بو فراق ايله خليلي غريب

سلطان بايزيد خان ولى

كرچه كيم ياقوت ديرلر بازدى چوق مشق ومثال يازمدى خطك كى برخط ريحانى درست

قانونى سلطان سليمان خان

بى وفا دلبرلك عهدنده يوقدر هيچ ثبات آنده كيم عهد اونيه اولورمى ايمان درست

خليلي آمدى [۲]

دل غمك كوينده مهمان اولدى قان يوتديرلك آه بارك الله كيم قونقلاذك بومهمانى درست

[۱] شو مربع واديسنده ولى الدين زاده احمد پاشانك ادرنهلى خفى نك محمود پاشا معلمى برغمهلى
صاريجه كمالك توقادلى ملبجى نك ادرنهلى يقينى نك ودها سائر برخيلى شعرا نك نظيره لرى واردر .

[۲] درست غزلنك نظائرى يوزدن زياده دركتا بجزك حجبى مساعد اولديفنندن ديكر لرى
درج اولمى .

مع ذلك التفات معشوقه نائل اولمغله برابر وصلت حقیقی ایچون معشوقنك جوانی اولمق
اوزره شوبیتی تحریر ایدیور .

وصاله وعده من فر دایه اولسون توقف صبحتی صحرايه اولسون
نهایت فردا دهکی صحرا زمانی ککنجه صحرايه کیتدیکنی و معشوقنك صورت ظهورینی
شوبیتلرله کوستریور .

بر ازلدن اول نكار لاله رخسار کورندی صانه سنکیم ماه ده چار
کلور اول ماه ایکی همراه اوکنجه بولوط کی یورورلر ماه اوکنجه
دروم طولدی ذوق ایله صفادن منور اولدی نور مصطفادن
شمدی انصاف ایدلم جناب خلیلی به ازینقده بر محبوب مجازی به عاشق اولمش علمی
ترك ایتمش او محبوب مجاز ایله اولان ماجراسنی یازمش عالمه کندیسنی داستان ایتمش
دنیلمی . تذکره صاحب لری خلیلی نك فرقنامه سنی او قوماشلر دیگدن باشقه برشی دنیله من
دیگر تذکره صاحب خانقاه اولدیغنی ده یازمورلر ایسه ده سهی بک تذکره سنده
— صکره لری تصوفه نائل اولوب صاحب خانقاه اولدی — دینور .

مادامکه خلیلی بر محبوب ایله کندیسنی عالمه داستان ایتمش صکره نصل صاحب خانقاه
اولمش اوله عیاش بر آدمی شیخمی یارلردی . حالبوکه کتابك اسمی اولان — فرقنامه
۸۷۶ — تاریخ تالیفیدرکه اولوقت خلیلی التمش یاشندن متجاوز ایدی و کتاب مذکور
یازدقدن آز مدت صکره شیخ خانقاه اولمشدر خلیلی کتابنده عشقی لسان تصوفله ادا
ایدرک دنیایی عالم فرقت عقبایی عالم وصلت اعتبار ایشدر مشارایه خلیلی نك ، پیرطریقت
بر مرشد صاحب وقوف حقیقت اولدیغنی زمانی مشایخ کرماندن شیخ ظریفی شویدت
ایله بیان بیوریور .

بزخلیلی دن دم اورسقی نوله اولدر پیرمن

جرعه بزم ازلدن صوندی اول صهبابزه

رومده تذاکر شعرا تنظیمه باشلانمزدن اول حاجی کمال نام ذات — جامع النظائر —
اسمیله شعرای قدیمه نك آثارینی حاوی بر منتخبات آثار ترتیب و ۹۱۸ سنه سنده اکمال
ایدرک بو کتابنده خلیلی نك بک چوق آثارینی نقل و تحریر ایش اولدیغنی حالده صکره دن
تالیفه باشلانیلان تذکره بکنامکده وهله حسن چلبی ایسه — غزلنده چندان لطافت
نمایان دکدر اول اجلدن تحریر و تسطیر اولمندی . - دیهرک بر بیتنی اولسون یازمور .
عجبا خلیلی نك شو ملمع نعت شریفلرینی انتخاب ایدمزمی ایدی .

كذلك معشوقك اسمنى تصریح ایتویوب

آنکچون ایتدم اسمن صرح که تصریح ایدہ بومدح موشح

یتنی یازدقدن صوکره اون یدی یتنی شوغزلی یازییورکه بزده بریتنی بیله تنقیص

ایتمکسزین تماماً یازییورز

احسنت زهی حسن تبارك و تعالی
دیدم ایشیدوب بلبل جان دیدی که لا، لا
بکزر آکامه دایه ایدی مهر ایدی لالا
کوسترسه نوله مرده لره معجز عیسا
بلبل اوتانور کلر اولور واله وشیدا
پاک اولسه کلک دامنی سرو اولسه یک پا
اول بویه کلوب دامه دوشه آهوی صحرا
دل یقدی وجان یاقدی جهان ایلدی یغما
آمنت دیر آتار اوده زنار و چلیپا
عزتلو زهی کوز کیم آنی قیله تماشیا
زلفی کرهن بولدی همان منزل و ماوا
اولدمکه باقا خشم ایله اول کوزلری شهلا
بولمادی وجود آنجلین احسن اشیا
زلفی کرهیدر کورینن معجز موسا
بودر سبب اولدوغنه جان بخش دل آسا
باش اورته یه قویدی که اوله آنده شکر خا

مهر اوله می بومهمی عجب یارخ زیبا
صورتده نظیری اوله می دور بشرده
فیروز اوله رق طالع اولور حسن افقنده
طوطی کی سویلرسه یاغار جان دهندن
اول غنجه دهن کیرسه کلستانه خرامان
بکزر دیر ایدم یوزپنه کل بوینه سروی
زلفینک اکر بر کرهک ایدہ پریشان
اول غمزہ خنجر کشی مردم کشی کور کیم
زیبا یوزینی راهب صد ساله کوررسه
دولتو زهی باشکیم اوله یولنه قربان
اندیشه قیلوب کولم ایکی عالمی کزدی
عقلن یتیررسه نه عجب حی اولان آدم
مرکز اولالی عالمه بونقطه خالی
منکرلری فرعون کی قیلغه عاجز
رزاق ازل نحن قسمنا دیدیکنده
اول لبلری پالوده پی جان طوطیسی کوردی

آغاز ایدیجک یازمغه بومدحی (خلیلی)

چشمی طولوقان ایدی وباشی طولو سودا

ایشته خلیلی نک فرقتنامه دن مقصدی بر حمیب مجازینک توصیفی اولمدینی یالکز شو

غزلی اوقویانلرک معلومی اولور.

خلیلی فرقتنامه سنده کوز یاشنی بادصبایی رسالتله معشوقنه کونده ریور نهایت کندی
مکتوبنی قیافتنی تسدیل ایدرک کنیدیسی کتوریور حضور دلداره کیرنجه کنیدیسی
طائیور التفات ایدیور. بر معشوق ظاهری یه کوز یاشلری بادصبا رسالتله کوندریلورمی
خصوصیله تسدیل قیافت ایتینجه معشوقنک حضورینه کیره میور بوتسیدیل قیافت ندر

صاحب وقوف بر مرد سرباز اولدیغنی کوستر شایان دقتدرکه بعضاً برغزلی ایچنده بيله بو مسلک اقسام متعدده سی تجلی ایلر نمونه اوله رق برنشیده سنی ارانه ایدلم .

مرکز خاکی نیچون اولمش عجب مهد بشر
 نه سبیدنر قر گاه بدر اولور گاهی هلال
 هر صنو بر بویونک خالنده زردنر بو حال
 هپ عبادت حقه در معبود بر حقدر همان
 ظاهر و باطنده کیم موجود حقدن اوز که یوق
 چونکه حقدن ذاتن اثبات ایدمه مزار باب عقل
 عاشق حقیقین ایله هر دمده دعواسی ندر

ای (خلیلی) عاشقه حقدن لقادر آرزو

نار دوزخدن نه غم فردوس اعلاسی ندر

خلیلی نك پك چوق آثاری مجامیع قدیمه ده مطالعه گذارمز اولمشدر ترتیب دیوان ایله یکی شوبیتندن مستباندر .

راه عشقکده خلیلی نه بلا چکدیکنی

نظر ایتنن بيله سن دفتر دیوانمه

خلیلی نك — فرقتنامه — عنوانی بر اثری واردرکه زماننده ودها صکره لرلی غایت مشهور ایدی . عالم ازلیتله جهان ابدیت اورتهمسند شو فرقتگاه امکانه دوشمسندن باحث اولدیغنی ایچون اسمنی (فرقتنامه) وضع ایتمشدر .

خلیلی نك لسان تصوف اوزره یازدیغنی بویله برکتابی روم تذکره لرلی صورت مجازه عطف ایدرک نوجوان ایکن دیار بگردن ازنیقه تحصیل ایچون کیش اوراده بر محبوبه عاشق اولمش تحصیلی ترک ایدوب معشوقی ایله اولان ماجراسنی حاوی اولمق اوزره فرقتنامه نی یازمش زمیتمده اداره کلام ایتملری غریبدر .

زیرا ازنیقه نوجوان ایکن کلدیکنی کتاینک مقدمه سنده کی شو عبارده اثبات ایدر .

بم بیچاره بر درویش دلریش

وجودی چرخ او قندن یاره لشمش

عجم ملکنده ایدم علمه مشغول

طریق زهدی مختار ایلمشدم

یرم گاه مدرسه گاه جامع ایدی

دون وکون علم او قوماق پیشم ایدی

بو نوع ایله کندر ایلردی ایام

غریب و بی نوا بی یار و بی خویش

یور کی هجر اودندن یاره لشمش

اوقوردم گاه فقه و گاه معقول

حضور اهلن بکا یار ایلمشدم

دلنده نور قدرت لامع ایدی

عمل قیلمق مدام اندیشه م ایدی

بيله مزدم نولا آخر سرانجام

طره ظراره دام جعد کيسو قويمش آد

اولکه هر سنروک قدينی سدره اعلا قلوب هر دهانی غنجهی یوز غنجله کویا قلوب
سنبل دلجولره جان کلشنده جا قلوب فتنه باغنده بر ایکی ترکس یینا قلوب

هر بریسنه آنک برچشم جادو قويمش آد

سن نکاره اولیه کیم یوقدر ملاحنده نظیر یوق دخی عشاق ایچنده بو (خلیفه) تک حقیر
بن ایاغه دوشمش لطف ایله سن اول دستگیر سن کی ناز اهلنه ایدن (نیازی) بی اسیر

هم سکا سلطان بکا کتر دعا کو قويمش آد

خلیلی

شهر مزك شعرای قدیمه سندنر . تاریخ ولادتی پكده كسديريله مز ايسهده تقريباً ۸۱۰
حدودنده تولد ایلدیکنی جریان وقوعات حیاتیه سنك بعض آثاری ارانه ایدیور .

سن نیجیانه لری تحصیل کالاته مساعد برحاله کلدکده عنصر طبیعتنده مکنوز اولان جوهر
جلی شعسه استعدادی ابرازه باشلیه رق شهر مز فضلاسندن استحصال علوم و معارفه
سعی واقدام ایلدی سلیقه فطریه سی وادی اشعارده پك مساعد دوشدیکندن آتی الترجه
سید عمادالدین نسیمی نك آثارنی تتبع و تقلید ایدرک برشاعر شیرین زیان اولمشدر .

عاشق چلبی — مشاعر الشعرا — سنده لطیفیه مخالفتله سید نسیمی بی — آمدی —
اوله رق ارانه ایتمسینه وسید نسیمی نك دیوان اشعارنده کی بعض تعبیرات قدیمهده ، شیوه
الفاظ شهره موافق اولمسینه نظراً صاحب ترجمه یی شهر مزك شعرای قدیمه سی میاننده
نسیمی ایله برادری خندانن صکره تعداد ایتمک کز لازمکیر .

فاتح سلطان محمد خان حضرت تلیرنک اوائل دور شاهانه لرنده ازنیق شهرینه کله رك
اختیار اقامت ایلمشدر . اورانک عرفا و شعرا سیله مصاحبه و مشاعره ایلدیکی کبی ۸۷۰
حدودنده در سعادت زیارت و برسنه اقامت ایلدیکنی فرقنامه سنده حکایه ایلور بتکرار
ازنیقه عودت ایلدی ۸۸۰ حدودنده شیخ خانقاه بر مرشد صاحب انباه اوله رق امرار
اوقات ایلکده اولدینی حالده ۸۹۰ حدودنده وفات ایلمشدر .

خلیلی برشاعر استاد اولوب ارودن درت عصر دن زیاده زمان مرور ایتش اولدینی
حالده اکثر آثاری بوکونده فرط لذت و کمال تقدیر ایله او قتمق مزیتی حائر در .

خلیلی نك شمرده مسلکی پك عجایبدر بعض غزلنده برمتصوف بی نظیر کسلیبر
بعضیسنده بر حکیم ذوفنون قیافته کیرر دیگرنده برعاشق شوق و غرام اولور ودها و ته کنده
برمشاق الهی نشوه سی ظهور ایلرکه کثرت علمی حسیه بو وادیلرک جمله سنده

یالکز عهدی بغدادی — کلشن شعرا — عنوانی اثرنده فضل و کمال و احوالی
حقننده بدرجه قدر بحث ایش او بوندن بشقه شهرزنگ مجامیع قدیمه سند. بعض احوال
و آثاری کورلمشدر ترکی و فارسی مطرا غزللرندن بشقه اساتذۀ شعرانک نادیده
غزللری بیگ رنگین برصورتده تخمیس ایشدر بوکابناء تخمیسلری دخی سائر اثرلری کبی
کثیردر . بالاده نظائری مرور ایدن — یاصدمش — غزلیله نیازی قدیمک غزلیله اجرا
ایلدیکی بر تخمیس سطر ایلر .

سرزلفک سواد کی مہ رخساره یاصدمش عجب ابرسپدر مهر پر انواره یاصدمش
سنی صور تکررچین کورملی الدن صالوب خامه خطادن صورت یجان کبی دیواره یاصدمش
مہنو صانمہ کوکده گوشۀ نعل سمند کدر اوچوب جولانکهدکن کنبیدواره یاصدمش
قولاغینه رفیک سونلکجه اول کل خندان صانورسن بر آچلمش غنچه در کیم خار دیاصدمش

(خلیفه) نی کی اکلر قموکده صورمدک بردم

نی ایچون ایشیک طاشنده بو یچاره یاصدمش

تخمیس غزل نیازی قدیم
سنبل سیرابه اولکم جعد کیسو قویمش آد جان قوشیچون دام ایدوب زلف سمبنو قویمش آد
بزازم باغنده تمش سنبله موقویمش آد اولانکه سرو و روغ ویرمش قلیطو قویمش آد

عارضینی یاسمندان یاصیوب سرو قویمش آد

نیجه سرکش اولمشون مهر و لک کا کللری یاصدانور خوب یوزلر ندیه تازه برك کالدری
رخلرینه داغیدوب عنبر فشان سنبلری برك نسرین اوزره یغمش دانۀ فلفلری
هر قدر دور ائییه رخال هندو قویمش آد

سدرۀ اعلامیدر اول قدیمی یانازک مهال عنبر ترادر سپلمش روینسه یاخط و خال
یازمعیچون صورتن نقاش قدرت باج مهال عارضی دورنده حکمش بریره ایکی هلال

سینتی قاب قوسین ایدوب ابرو قویمش آد

نازایله اول مہر آچوب و لقی سوادین شب دممش آد آسمان حسنه خال عارضی کو کبکده
سیمدن برطوب دورمشدر آدین غنجدیمش بلکری اغنا به قامتی خال غنجان و لمبیدیمش

رشتهی مشکابه قاندرمش آد

صورت حسنی کوزوب دیدی مهور برلرله رشتمه بو نقشه اهن کز حسنه کی تصویر لر
داغیدوب کل عارضنده سنبل بدلیکلرله جان و دل سداچمک ایچون دوزن دوزن محو لر

عهدی

خیال ز کسک بیماری در دل حجر و غمراه بولفز ای طیبم هیچ دوا امرله سملره

عالی

کوکل ملکینه کلدکجه خیالک شاهی غمراه آکا قارشو چیقار عزت ایدر آهم علمراه

امینی

شها سیر و سفر ایتدک صفا و ذوق و دملره قودک کیتدک بو بن محزوننی یوز بیک در دو غمراه

آصفی

چکوب جیش خط و زلفنینه جور و ستمراه یوریدی کشور روم اوزره عباسی علمراه

شاعری

دهانکله کوزک سحر ایده لی کوکله غمراه بنی که مرده که زنده ایدر امرله سملره

جلالی

نکارک ثابت ایتدم عشقنی کوکلمه غمراه که عقد روح ایدر اکسیر لر آتشد سملره

دلی زینی

درون سینه نقش اولدی خیال عیسی دملره ساز سین دیر عالی در که نقش اولمش صنملره

فنونی

اگر بن خسته تی قویوب کیدرسن بوالمرله بنم ده بیگده بر دردم یازم ایله قلمراه

خصالی دفتر دار

جفاتیری کلوب کچدکجه جانه ذوق و دملره شرار نار آهم قرشو چیقار زر علمراه

لاادری

دوشلدن عشقنه یارک کونم کیچدی المراه دریغا جان ویرم کبی بن آخرد ردو غمراه

امیری جامع الحروف

رعایا اولسه اهل عدله انصاف ایلیوب منقاد اولور قابل یور و تمک کرک خونخواری غمراه

مشار الیهک عاقبت محبت سودای وطن سالب آرام و قراری اولدیغندن مملکتته عودت و معلمک طریق بهینه سلوک ایدرک نیجه نیجه ظرفا و شعرا و ادبانک یتشمسنه سبب اولمشدر .
بوصورتله گذارنده روز و لیل اولدینی خالده ۹۸۰ حدودنده عزم فردوس جنان و عموم اهالی مملکتی حسرت افتراقی محزون و کریان ایشدر .

مشار الیه کبی بر شاعر آلهی مشربک غریبدر که بوقدر فضل و کمال و کثرت آثار بلاغت اشتالیله برابر روم تذاکر شعرا سنک هیچ برنده نام یا احترامی مندرج دکادر .

خضالی دفتردار

فقردن ایتمه شکایت طوتهلم کیم شاهدر هر کشی به رزقی تقدیر ایدن اللهدر

لاادری

یا کدر عشقم خدا هر حاله آگاهدر میل نفسانی دکدر شاهدم اللهدر

حالی حفید حضرت کلشی

قامتک طوبا یوزک جنت لبکدر سلسبیل عارضک خورشید نورانی جینک ماهدر

وحید محتومی

همدم ناله انیسم کنج نمده آهدر درد و محنت محرم، یارم غم جانکاهدر

عزیمی آمدی

سر عشقی آکلانز علم لدنک جاهلی صورتا انسانه بکنز برخر کمراهد

امیری جامع الحروف

زندمیکشدر دکدر عارفی دلگیر ایدن صورت حق کوسترن بیکانه کمراهد

علیشیر نوایی

کونکول کیم وصلنک ایستار هر طرف داغ ستملرله ایرور یوسف خریداری نیجه اسکی درملرله

فغانی قدیم

لبک شوقیه قان یوتیق بکا یکدر الملرله لبکسز باده نوش ایتمکدن ایسه جام جلرله

ذاتی قدیم

مصاحب اوله ای عارف جهان بزمنده کلرله حریم جنته صاحب اول اوتور محترم لره

خلیفه آمدی

آچوب لب سویلسه اول کل چنده غنجه قمرله عجبی غنجه نک حسرتدن آغزی طولسه درملرله

خاوری

سنی کوزلر دو چشم خونفشانم نیجه درملرله کل ای نور بصر مرد ملک ایت درملرله

هلالی

الملر او ستمه عسکر چکوب کلدیکه عملرله مقابل اولغه آمه چیقار قارشو عملرله

خیالی بک

ایاق باصمش که قائم دوکه اول خونی ستملرله یینه بختم بکا یوز طوتدی درملرله

رحمی جلبی

سبی زلفکله قدک اولدر رسه درد و عملرله مزارم هی مزین اوله عنایه عملرله

زری قدیم

نم کل یوزلی یارم زانوی اغیاره یاصدمش صانورسن برکل پا کیزه در کم خاره یاصدمش

هاتی

کیجه یاری کوروب بر بالش زرتاره یاصدمش دیدم ماهی کورک کیم کسبد دواره یاصدمش

یتیم علی چلی

بوسینه م زخنه کورد دل آواره یاصدمش شو بر مجذوبه بکز تدمکه کیرمش غاره یاصدمش

صاچی کیم جذبه حسنیله خدیاره یاصدمش عثمان اول مجذوبدر مسکین که وارمش غاره یاصدمش

رقیب روسیاهی کوردم اول مهباره یاصدمش کوموش آینه در صانکه درود یواره یاصدمش

برایکی دردمند کدرمه ومهرای شه دوران طور رولر آستانکده درود یواره یاصدمش

ایدر ترکیب کحل دیده سنک طغدن عاشق او منصور محبتدر که چوپ داره یاصدمش

امیری جامع الحروف

برادر در بتون اولاد آدم یایچون بیلیم کیمی بالین نرمینه کیمی دیواره یاصدمش

نوانی

قیلغالی عزم سفر اولکیم منکا دخواهدر آ که اوز حالم دین ایرماس مین خدا آ کاهدر

اول ملاحه ملکنک خانی که نصر الله در عشق ایله بوجان کشورینه شاهدر

برکوزل سودم ینه کیم اسمی نور اللهدر یحسن ایچنده یوق نظیری بر مسلم شاهدر

راه عشقه باص قدم حقه کیدن بوراهدر هر که غیری راهه باصدیسه قدم کمراهدر

نطق پاک هر نفس مقبول طبع شاهدر مدوح بخش اولسه نوله انفاس روح اللهدر

خوبرولر کرچه علم نازدن آ کاهدر افضل خوبان عالم شمعدی فضل اللهدر

شانی

دل دیوانه من یا تمش درو دیواره یاصدتمش همان برطفله بکزر کیم یاتوب کهواره یاصدتمش

شاهدی

نکارک خال هندوسی کل رخساره یاصدتمش حبش سلطانیدر گویا دوشوب کازاره یاصدتمش

شاهی شرقی

چیخ اودن قیل نظر هر یاکه ای سرومولی فهم ایت که نیچون هر طرف کویا بکنده یوز آواره یاصدتمش

صالحی

یوز کده خال مشکینک یاتور رخساره یاصدتمش حبش سلطانیدر گویا کل کازاره یاصدتمش

صوفی و ارداری

باقک حالینه اول خالک کل رخساره یاصدتمش عجب جادو دکلی آب ایچنده ناره یاصدتمش

عالی دفتردار

یاتوب بن عاشقک ز انوسن اول مهباره یاصدتمش یره اینمش کونش گویا که سنک خاره یاصدتمش

عشقی

لخاف سبزیله غنجه یاتوب کازاره یاصدتمش ایکیلر خسته قارشوسنده بلبل خاره یاصدتمش

عفی

شو کیم بردسته سنبل دیوزلف یاره یاصدتمش بو عالم جامه خوابنده یا گلش خاره یاصدتمش

علمی

ایروب کویکده باش قویمق امیدیه ایشیککده علمی نیچه ییل طوپراق دوشنمش خاره یاصدتمش

عیانی

کلستان ایچره کورددم برکلی کیم خاره یاصدتمش سانورسک بر جوان خوبدر اغیاره یاصدتمش

قره فضلی

کورن اول سروقدی زانوی اغیاره یاصدتمش دیدیلر بر کل نورسته در کیم خاره یاصدتمش

فوری قاضی

یاچشمک تیغ تیز و خنجر خونخواره یاصدتمش یاقتیر ذوالفقار حیدر کراره یاصدتمش

نشانی مصطفی چلبی

سمنسا کا کلک کیم صفحه رخساره یاصدتمش ایکی هندویه بکزر کیم یاتوب کازاره یاصدتمش

نظمی

آغارمش مولرم کیم سر بر سر جای ایش باشم سانورسن بر قدر کیم قله کهساره یاصدتمش

اوچ زبانه پياني آثار بديعه ابداع واخترع ايدرك ملوك وامرايه تقديم وجواز
بي پايان ايله نائل رفاه وتكريم اولوردي .

شعراي هر ديار ايله واقع اولان مشاعرديله شعراي اخلاف طرفدن ايديلان
تبعدن برنده تحرير اولنور .

قانوني سلطان سليمان خان

شوگيم كل بستري ايجر دياتور كل زاره ياصدمش نه بيلسون عاشقك حالن كه سنك خاردياصدمش

قيطاس زاده احمد دفتردار آمد

دلا كوردكي دلداري ياتوب اغياره ياصدمش كل نورسته در كويا يوز اوروب خاره ياصدمش

ادرنه لي امري چلبي

ديديلر اولدي رخشان بش هلال اوستنده برخورداريد مكر كيم نجه سيمينه اول مهباره ياصدمش

انوري

قپوكده پاره سنكي دل صد پاره ياصدمش بحمدالله كوزين يومش هله بر پاره ياصدمش

حفظي استانبولي

مه نوبخته مغرور اولوب زركاره ياصدمش كورينورسيم ساعد بالش زرتاره ياصدمش

حيرتي بك

مددهر دردي يوق نامرده صونه شربت لعلك ياتوركن بونجه بيمارك درو ديواره ياصدمش

خاوري

يوز اورمش شولكه سنك آستان ياره ياصدمش ايروب باشي كوكه خورشيد پر انواره ياصدمش

خليفه آمدی

مه نوصامه كوكده كوشه نعل سمندكدر اوچوب جولانكه كهدن كنبدواره ياصدمش

خيالي بك

شراب عشق برقتال ايمش ايجمش ايكي عاشق يقلمش بري صحرايه بري كهساره ياصدمش

ذاتي بك

واروب ايج ايشكك طاشن شوگيم بر پاردياصدمش مسيحاقدر اولوب خورشيد پر انوار ياصدمش

رحمي بورسوي

تمده ركلام يريركه جسم زاره ياصدمش صارارمش صارمشقدر درقورو ديواره ياصدمش

سبزي

بوكون برعاشقي كوردم دردلداره ياصدمش رفيع القدر اولوب اول كنبدواره ياصدمش

جسر مجازیدن گذار ايلك قضيه سی بدیهی اولدیغندن جناب خلیفه نك دخی طریق
اوقنطره دردنا که اوغرامشدر .

لکن بر مقتضای جرزه واققدار صامت و ساکت، طور طاقدن اولدیغندن حالات
عشق مجازی بی بیان یولنده رندانه غزللر ترتیب و انشاد و عاشقانه مطلعلر تنظیم و ایراد
ایدرك هر زده بر دلبر فتان کورسه چشم و ابروسنك افتاده غزاسراسی ونه محمله بر آفت
دوران مشاهده ایتمش ایسه دلربوده عشق و سوداسی اولمشدر .

بر درجه ده که بو عاشق سودازده نك نظر نده بر خنده دلکشای پر یزاد بر جهان روحانی،
بر نگاه خانمان افروز شوخ عشوه معتاد بر عالم لطافت نوزانی ایدی . .

ایشته بونك ایچوندر که اویله اوچ بش دلبر ناز پرورک و صفیله قناعت ایدمدی هر
صنعه مخصوص اولان دلبران نازک ادایی نام و شانی و زلف و خال و آنینه کونا کون
صورتلرله توصیف و محایب آمد حقیقه بر کتاب شهرانکیز تألیف ایدرك نمکریز انجمن
صفای ظریفان اولمشدر .

نوبت تحریر حیدر نامنده بر نقاره چی دلبره کلدکده و صنفنده شوایبائی ادای بلند ایله
ادا ایدرك آواز لطفاتی عالمه و لوله صالمشدر .

بری نقاره حیدر آدی حیدر اودر حسن اهلنه نایدیه مهتر
فلک بر جنده دیر اول ماه طلعت کونش سن کیت، بندر شمندی نوبت

چالار اوز آدینه دولت فقیرین

نقاره کونده در کورمز فقیرین

علوهتی یالکیز درون مملکتده طورمغه قائل اولمیوب ترك دار و دیار و چار کوشه
عالی کشت و گذار ایله مجاهده نفسه قرار و یردی .

بر مدت سیر دیار حلب الشهباء و برمدته تماشای شام فردوس ادا ایدرك بونلرک هر
بریسند خدمت مشایخ کرام و ملاقات مشاهیر علمای ذوی الاحترام ایله کسب معالی
فیوضاته اهتمام ایلدی بعد در سعاده عزیمت ایدرك بر جوق ادبا و شعرا ایله مصاحبه
و مشاعره ایتدی .

آندن ترکستان و خراسان جهتلرینه توجیه وجهه اقبال ایدرك ملازمت درگاه سلاطین
صاحب احتشام و منادمت امرای بنام ایله کامیاب اولدی .

هانکی بحث عمیق و فن غامضدن اولورسه اولسون بر کره کتبخانه تصورینه مراجعت
ایلدیمی آنده کی هر صحیفه خیالیه دن استدیکی مباحثی اخراج و اعلام و مخاطبانی اعجاب و افحاج
ایلردی .

حتى حكمت وجنتاه حمرة الشفق
 غدا بقدرِ حكي لداً تاوده وريقه العذب عندى طاب مورده
 والراح في عقله انحى تردده فقام يهض والصهباء تقعده
 سكرأ فحاول ان يسعي فلم يطاق
 رنا بعين كظبي حين مانفرا عن وصف بهجتها قد حادث الشعرا
 فقلت في وصفها من بعد ما حضرا فخذ تبدا باقبال الجبين يرى
 كالبدر اول ما يبدو من الافق
 له عذار كمسك في عوارضه سألته الوصل لكن في غوامضه
 ابدى ابتساماً لصب من عوارضه وقال لي في فتور من لواحضه
 ان العناق حرام قلت في عنقي

— ❖ خليفه ❖ —

بيك تاريخندين مقدم اولان شعراى آمدك استاد فصاحت نهاد و مربيء بلاغت اعتيادى سر آمد فضلا بر اديب حكمت احتوادر .

عهديء بغدادى تذكرة سنده — والد ارجمند عزيزلرينك اصل پا كيزدلرى تبريزدن ايسه ده لکن کندولرى آمده تولد و توطن ايدوب اورا شعرا سندن تعداد — اولنديغنى بيان ايديبور . حالبوکه زدمزده موجود بولنان غايت نفيس بر مجموعده مشار اليهك غزل و ابياتى بالاسنه — خليفه حسنکيفى — تحرير اولمسنه وشو مجموعۀ قيمتدار ايسه جناب خليفه نك . زمان حياتنده يازلمش بولمسنه نظراً پدري نك حسنکيفدن اولسى مرجحدر تحصيل مبادىء کالاته کسب اقتدار زمانى حلول ايدنجه توفيق الهى رهبر اولهرق دبستان مملکتک استادلرى خدمتارينه دوام ايلدى .

مدت مديده سواددن بهره دور و امثال و اقرا ننه نسبتله سبق آمده صاحب هنر اولدى . بو قدرله قناعت ايتيموب علمای عظام خدمتنه طالب اولهرق اوقاتى کسب علوم عليه صرف ايلدى . کمال قابليتله بهره دار بر فاضل کالات اشهار اولدى .

حکيم کنجوينک خمسہ سى امير دهلوي نك نظيره سى جناب جامى نك هفت اور نكى نقش طراز حافظه سى و مثنوىء شريف و معنوى لطيف کي کتب حقايق نصاب زينت ساز قوه مدرک سى ايدى .

فقط فردوس برين بي مأل اولان عالم عشق حقيقى به واصل اولمق ايچون اول امرده

جسارت ایدم‌امش و چته‌جی عبدالله پاشا ایسه ایرانک برخیلی محللرینی ویران ایلدیکندن آرتقی نادر شاه طلب صلح و امانه مجبور قالدیغندن ۱۱۵۹ سنه‌سی اوائلنده پاشای مشار الیه موصله و آندن دیار بکره عودت ایتمشدر . نادر شاهک یکریمی سنه‌دن متجاوز جهانیه برافدینی ولوله و شورش بوصورتله انظفا پذیر اولمش و بوندن آز برمدت صکره شادهمشارالیه کنندی ادملری یندنه مقتول اولوب کیتمشدر . بوبابده کی موفقیاتک درجاتی کلاشلمق ایچون تاریخ عزیزی د . مسطور اولان شوسطرلری عیناً یازمق کفایت ایدر « حالا دیار بکر والیسی وزیر مکرم چته‌جی عبدالله پاشا حضرتلری طرفندن ممالک اعدایه دخول و اقتحام و دار و دیار لرك تاخت و تاراج و دوچار اولدقلری دشمنی سهام قهر و استیصاله آماج ایدرک اخذ ناز و انتقامه سعی و غیرت ایلک اوزره بالاده بیان اولدنیجی وجهله مرتب حیوش دریاخروش ایله ۱۱۵۸ سنه‌سی حمادی الاخرینک سکزنجی کونی صحرای موصلدن رفع خیام آرام و صوب مقصودی اولان دیار اعجامه تحریک اعلام ظفر ارتسام ایتلریله شاه عاقبت تباهک حالی پریشان و دیگر کون و لوای استدراجی پست و سرنکون اولدی)

اشته صاحب ترجمه « خالد بك » دخی عبداجلیل زاده عائله مبعله سننددر . پدرلری احمد بك انك پدری مصطفی بکدر . مشارالیه خالد بك ۱۱۷۰ حدودنده موصل شهرنده تولد ایتمشدر . شهر مذکور علمای کرآمدن سید موسی حضرتلرندن تحصیل علوم و کالات ایش منظره علمیه و مباحثه کلامیه ید طولی صاحبی اولمشدر . ولسان عربیده حاصل اولان اطلاع تامی حسبیله شعر رائق و نظم منلق انشادنده تمهر ایتمشدر . اشعارینک قسم اعظمی تخمیسات و ادیسنده ندر . محمد امین خطیب العمری حضرتلری — منهل الاولیا و مشرب الاصفیا — عنوانلی کتابنده بوذاتی ذکر ایدرک حلم و عفت و تواضع و دیانتله متصف اولدنیجی جهتله عمومک عندنده عظم شان و علوقدر ایله متصف اولدیغندن فارس میدان فضیلت سر آمد اعیان مملکت و حائر قصب السبق بلاغت بز ذات صاحب اصالت اولدیغنی بالبان حقنده ایفای حسن شهادت ایلدور . بعداد والیسی حسن پاشا طرفندن برمدت موصل والیلکنی نیابت صورتیه اداره ایش و عدل و حقانیتدن آرنامش ایدی . وفاتی ۱۲۲۰ حدودنده در

شو تخمیس نفیس عربی آناز عارفانه لرنددر .

وان لیلًا تسامرنا من السحر مع الغزال الذي كالحور بالحور
فقلت للقلب هذا غاية الوطر لازال ينهل عن الشمس الطلاقری

نادر شاهك بو صورتله مغلوبیتی و نامدار عسکر لرینك قیرلمسی اوزرینه شمدی صره آنك ممالکنه تجاوزو هجومه کلدیکندن سنه مذکوره ذی القعدة سنه مشارالیه چتهجی عبدالله پاشا دیار بکر و کردستان دلاورلرینی آلوب موصله کیتمک و اوراده حاجی حسین پاشا حاضر تدریله برلشوب لازمکلان تدابیری بالا اجرا موصل ولایتی و سائر ایجاب ایدن محملر عساکرینی دخی بالاستصحاب ایران ممالکنه هجوم ایلک امری ویرلمشدر . حامی آمدی دیار بکرک اولکی والیرینک حاللرندن و عبده پاشانک وطنه والی اولمسی مسروریتندن و نادر شاهك قریباً محو و نابود اوله جغندن بحث ایله شویلهجه تفالده بولنیور .

آصفا آمد قدومک مژده سیمه اولدی شاد
 قالب افسر ده به گویا که کلدی تازه جان
 باز کردد یلبر آیت چیت فرمان شما
 مقتضای غیرت عرقیه وار قیل مرحمت
 رزمنه عزم ایتدیكك شاه جدید حیله کر
 اولمش استدر اچی کامل عن قریب اول خارجی
 اسم شوهندن ایکی کونه تفال ایلرم
 نامی اولمشدر مرکب نفی ایله اثباتدن
 نامی نادر . نادر اولان نسنه کلمعدومدر
 تاریخ غزیه ده عیناً شو سطر لر محرردر .

« حال دیار بکر والیسی وزیر مکرم چتهجی عبدالله پاشا حاضر تدری صدائت و شجاعت ایله بین الاقرا ن مشارالینان اولدیغنه بناءً باشبوغ نصب و تعیین بیوریلوب معیتنه میرمیران کرام و سپاه و سلحدار و سردنکچدی و ترقیلو نفراتی و دیار بکر و موصل و شهر زور ایالتلرینک عموماً زعما و ارباب تیماری و اولحوانیده واقع حکوم، و اوویه متصرفلری و غلمانان آمد نفراتی و ذکر اولنان ایالتلرده واقع عشایر و قبائلک جنک و حربه قادر رجالی مأمور اولدیغندن بشقه اول حوالیده مناسب اولان محملردن اون ایکی بیک نفر سواری لوندات تحریر وزیر مشارالیهک معیتنه تعیین اولنق ایچون خزیننه خاصه جناب خسروانهدن بیک یدیسوز کیمه اچقه عنایت و احسان بیورلدی »

مشارالیه چتهجی عبدالله پاشا دیار بکر جه تدارکاتی بالا کمال همان موصله کیتمش و حاجی حسین پاشا ایله ملاقات ایدرک ایکی قهرمان ذیشان براره به کلهرک لازمکلان تدابیری بالا اجرا چتهجی عبدالله پاشا اورادن ممالک اعجامه هجوم ایدرک نادر شاه کبی بر قهرمان هیج بر طرفدن باش کوستره که

خانہ ملک الموتہ تسلیم ایله قربان ایلا. یکنی کورمکله دلخون و متحیر قالان شاه ارتق عودت قهقری به مجبور اولمشدر .

ایشته نادر شاهک موصل قارص شهرلری اوزرنده کی شو ایکی مغلوبیت عظیمه سی اوزرینه اسکی پارلاقلمنی قلاماش و هانکی طرفه توجه ایتمش ایسه اولکی کی موفقیته کوسترماش و شو وقوعاتدن ایکی اوچ سنه صکره نابود وکنام اولمشدر .

حامی آمدی مشهور (رأیه) قصیده سنده مشارالیهک قارص محاربات عظیمه سنی شو صورتله تصویر ایدیور .

فی سبیل الله بوندن غیر یوقدر سعی ایدن
جمله سی چالاک پیکر جمله دزد سیم وزر
جمله نک میلی مدور فدیق اتوندهدر
عون باریله ینه بوصفدر عالی هم
بوشجاعتدن او مکر و فتنه دن خالی دکل
اولدی تیغیله لواء دین و دولت سر فراز
قارص تیغیله پیخ دشمنی قارص ایتمه
چکدی سد آهنین تیغیله اسکندر کی
بارک الله قلبی گویا بیضه فولاد ایش
دوست و دشمن دستبرد تیغنه تحسین ایدوب
واردیغی برلرده کریان یوق مکر چشم سحاب

مشارالیه خدمات حیدرانه سنه مکافاة رتبه سامیه وزارت احسان و قدر و شانی
مشار بالنان ایدلی . بناء علیه مشاهیر شعرای عصری طرفلرندن قصیده لر و تاریخلرله
عرض تبریکات اولمشدر . مع تاریخ شواہیات لطیفه لیب آمذینک بر قصیده تبریکه سندندر
وزیر پرهزدر ، آصف تابنده گوهردر
طیب بملکتدر ملکه حکمی عین حکمتدر
تواضعکار مجلسدر دل مظلومه مونسدر
هم از باب قلمدندر هم اصحاب کرمدندر
طیامز حر سینه آبادی کاغذدنده اھونددر
دوشرسه مرزبوم دشمنه آوازہ عزمی
ایشتم کلدی برطوغ هایون سوبلدم تاریخ

قارص شهری شمعی به قدر بویله هجوم تحمل فرسای کورماشدی . شهرک هر طرفه یلدرملر صاعقه لر یاغیور ظن اولئیوردی .

چته جی عبدالله پاشا ایسه صاحب قرانلق و قهرمانلغک بر مثال مجسمی شکلی آلمش و بویله جهانی یرندن اویناعمش اولان برجهانگیر آهنین بازویه قارشى طورمق کرچه امور مشکله و عظیمه دن بولنمش ایسه ده « وطن » کله عالیسه نی اهمیتی نسبتده تفکر و تلقی ایدن اعظم امتدن اولدیغندن ارتق خواب و راحتک هر دقیقه سنه وداع ایدرک عادتا بشریتک فوقدظن اولنه جق برهمت مشکل براندازانه ابراز ایشدر . نادر شاه واسط شعبانه قدر تضییق و هجومه ابتدار ایلدیکی حالده جمله سنده نشانه اقبیح یأس و ادبار اولمشدر .

پاشا ، افغانستان و هندستان کی اسکندرلرک تیمورلرک حسرتککش اولدقلری اقالیم عظیمه بی برق خاطف کی ضبط و تسخیر ایدن بر قهرمان چاپکسواره حدینی بیلدریمک موفقیتنده کی لذتی تصورله تلذذدماغ شهامت ایتدکجه ایش و نزدندکی جنود ظفر موعود اسلامیه جزئی اولدیغی حالده بر مرتبه اظهار ید طولای شجاعت و اثبات مأثر ثبات و متانت ایشدرکه کائناتی تحسین خوان و لاهوتیانی جواهر بارک الله افشان ایشدر .

بویله شیرانه هجوم و وصولت و بودرجه غالبانه حرکت نادر شاه نجات اکتناهک دائره مأمولندن کچماش اولدیغندن برمدت انکشت بردهان بهت و حیرت اولغله برابر فاتح اعظم افغانستان و هندستان اولدیغی حالده بر قلعه اوکنده بویله عاجز قالمسنی لایقی نسبتده صرف همت ایتدیکنه حمل ایدرک جنود انهزام موعودینه لازمکلان اخطارات متجددانه نی اجرا ایله ایرتسی کون علی السحر بر قوله صدر اعظمی فتح علی خان و بر قوله مخدومی ابراهیم میرزا و قلبکاهده بالذات کندیسى اولدیغی و دیگر قولگرده ده جکر دارلغنه اعتماد ایلدیکی طقوز عدد بهادر جانستان تعیین ایدرک تمام اون ایکی قولدن هجوم ایشدر .

چته جی عبدالله پاشا ایسه میدان محاربه به بر جمعیت سور و مردان میدانک کلبانکلرینی اهوویه کان و طنبورکی تلقی ایدن برصفدر بی نظیر کارزار اولدیغندن رزم جانفرسایه دکل ، کویاکه بر بزم ضیافت بخشایه کیدیورمش کی بشوش بر صورتده غازیان امتی تشجیع ایدر . وهانکی طرفده اعدانک اقتحام و شدتی دهشتلی کوررسه کندیسنی او نقطه دهشتناکه آتاردی . نادر شاه مقهور ایسه کیجه یاریسنه قدر هجوم بیایدن کیر و طورمامش و فرداسی کون دخی شو مهاجمات و ترتیبات و حرکاتی اجرا ایشدر .

نهایت کندیسنی مقدا تاج اقباله نائل ایدن و خراسان و افغانستان و هندستان فتوحاتنده رفقای جلاذتی بولنمش اولان شهباز قومانلرینی و سرباز عسکرلرینی قصاب

صدر اسبق امیرج عثمان پاشا کبی بر وزیر دلیری شهید و شماله طوغری بلنججه کوپرلی زاده عبدالله پاشا کبی سردار فاضل و شجیبی عرصه عالمدن نابید ایتمش افغانستان و هندستانه توجه ایدرک او واسع قطعهلری از مدت ایچنده ضبط و تسخیر ایدن بر قهرمان نادرالامثال بولنمش اولدینی حالده موصل قلعهسی اوکنده کندیسنججه خلاف مأمول اولهرق بوصورتله مغلوب اولمسی کبر و نخوتنه پک زیاده طوقمشدر .

فی الحقیقه شاه مشارالیه موصل قلعهسی کبی پک چوق قلعهلر ضبط و تسخیر ایتمش و بوقلعه دخی اولرک کبی طاش و طور اقدن عبارت بولنمش ایسهده لاکن ایچنده کی محاربلر « حمیت » ایدی . ایشته بویله بر قلعهی نادر شاه بیله آله مز .

شاه جبار ایرانه عودتله برابر یکیدن کندیسنه چکی دوزن و یردی . و کذلک اوچیوز بیگ رادسنده عسا کر دریا خروش ایله ۱۱۵۷ سنهسی حمادی الاخرینک اون دردنجی جمعه کونی آرپه چانی مرور ایدرک اولحوالیده بولنان مزروعانی کاملاً اتلاف و احراق ایلدی . آندن قارص شهرینه بر یچق ساعت مسافهسی اولان نهرک و ارضرومه کیدن طریقک اوزرنده واقع کیند قریهسی جبلنک پیشیکاهنده قرار ایتدی .

بز شوراده بر سؤال قیلندن اولهرق دیرزکه نادر شاه اکیال قوت ایتدکن صکره یچون بتکرار موصل اوزرینه یوریوب حاجی حسین پاشادن اخذ انتقام ایتدی مردلک جهانگیرک بونی ایجاب ایتزیدی .

جواباً دیرزکه نادر شاه پشای مشارالیه دن آغزینک اولچوسنی آلمش ایدی . « حمیت مجسمه » اطلاقه شایان اولان بر آسلان اوزرینه بردها نصل کیتسون .

ایشته دیمک اولیورکه ارباب ناموس و حمیتدن، جهانگیرلر بیله قورقوب اوراق قاجیورلر و زرده دنیانک حرص و طمع قویروغنه صاریلان ضعیفلری کوریرلرسه او نقطهله هجوم ایدرک مقصودلرینه نائل اولیورلر .

معذلک نادر شاه قارص اوزرینه هجومده دخی یا کلمش ایدی زیرا او صرده اوردهده چتهسی عبدالله پاشا کبی آبروی مجاهدین اولان بر قهرمان بی نظیر والی و محافظ ایدی . نادر شاه قارصده کی عسا کر موحدینی صومرز بر اقق ایچون آرپه چابنک مجرای قدیمی بر غیرت بلندانه ایله دیکر محله تحویل و قارص جواریندهده طور اقدن بر قلعه انشا ایلدی . اون کون متوالیاً کاه هجوم و کاه کیرویه چکیله رک اجرای کروفر و ابراز عظمت ایتدی اون برنجی کون عموم قوتی طوپلایهرق کندیسبی اوکده اولدینی حالده قصور نام قریه دن حرکتله قوروتمش اولدینی نهر طریقندن اوله بر دهشت انکیز هجوم ایتمشدر که

شاه مشارالیه طاغستان و شروان اوزرینه یوریه رنك اورالری غرق خون ایلدکن صکره ۱۱۵۵ سنه سنده اوچ یوز بیکی متجاوز عسکر ایله عراق قطعه سنده کورینه رنك درنه، کیلان حله جهتلرینی ضبط ایلش و آندن کرکوک اوزرینه طوغریله رنك اولاکر کوک و متعاقباً اربیل شهرلرین آلدقن صکره موصل اوزرینه یوروشدور.

چونکه موصل شهرینک ضبطی حالنده بغدادک خط موصله می قطع اولنه جنی کبی اورادن کرستان و عربستان جهتلرینه یورومکه مانع قالمیه جقدی .

نادر شاه کبی بر صاحب خروجه قارشی عبدالجلیل زاده حاجی حسین پاشا بر قلعه آهین کس یلوب طاغرنک تحمل ایده میه جکی او دهشتلی هجوملری عقلاره حیرت ویره جک بر صورتده رد ایشدر .

نادر شاه سکز کون سکز کیجه موصل شهری اوزرینه هجوم ایشیمش بیکدن زیاده کله و خمره آتیش و دجله نهر عظیمنک مجراسنی دخی تحویل ایشدر .

شودهشتلی هجوملردن ایسته دیکی نتیجه می حاصل ایشیمجه تبدیل قواعد حربیه ایدرنک شهرک هر طرفه یوزلرله لغملر حفر ایشیمش و لغملره آتیش ویرلدکجه موصل شهرینی اویله زلزله لرله اوغرا ایشدرکه کویا زمین و آسمان بر طراقة دهشت اولمشدر پاشا آتشلره قارشی اولاد واحفادی معیتلریله سمندر کبی مفرد زلر سوق ایدرنک و ایجاب ایدن پک مهم محللره بالذات کندیمی قوشهرق بر طرفدن لغملری ابطال و لغملردن شدت تهاجم کوسترن عساکر اعجابی محو و پایمال ایلدکن صکره اچیلان رخنه محللرینی تعمیر و تحکیم ایدرلردی موصل قلعه سنک بر طاشنه مقابل بر چوق باش فدا ایدن و سایه روحانیت پیغمبریده هیج بر شیئه موفق اوله میان شاه بی انتباه خاک بر سر خذلان اوله رنق خائباً و خاسراً رجعت قهقری به مجبور اولمشدر . [۱]

تبریک مظفرینی حاوی پاشای مشارالیه بر چوق قصائد بلیغه تقدیم اولمشدر بونلردن برینک مطالعی شودر

هذا الحسين المحترم	صدر الثوال في الندى
مولي المكارم للامم	سيف الجلال في العلي
عين السماحة والكرم	نور الهداية والهدى
ماحي مكاره والظلم	سيف العلي مهتدا

یوقاروده دنیلدیکی اوزره نادر شاه آندن بر قاچ سنه اول جنوب جهته هجوم ایدنجه

بویوک پدری مصطفی بکی وصول جناحده مخدوملری مراد و محمد امین بکلری و دیگر قوللرده عمیجه زاده لرندن عبدی وحاجی قاسم و عمید بکلری نصب و تعیین ایشمیش و قلیگاه لشکریده بالذات کنیدیسی اداره ایشدر .

نادر شاه عسکری که شمدهیه قدر هانکی طرفه توجه ایشمیش ایسه مظفر اولمش و هریری نیجه نیجه محاربه آتشلرینه کیرمش چیمقمش بر قهرمان سمندر طینت اولد . قلرندن بطش وقوت و تجارب مکمله لرینه نظراً بوللری بر حملهده بوزوب اورته دن قالدرمق اوزره دهشتلی بر هجوم ایشملر ایسهده مأموللرینک خلافی ظهور ایدرک بر چوق قهرمان یکتلر خاک هلاکه سرلشدر .

محاربه صباحدن وقت عصره قدر ممتد اولدی لاشه اعدادن آقان قانلردن چوللرک اوزری بقبزل بررنگ پیدا ایشدر . نهایت قوماندانلری ترکس خان دخی اقلیم عدمی ماوا ایله دکدن باشقه بر چوق اسرای ایرانیه اخذ ایدلدی .

مشارالیه حاجی حسین پاشا شیر ژیان کبی اطرافنده اشبال و اولاد کرامی موجود و مجتمع و سیف شجاعتلری خون اعدا ایله آوده و ملمع اولدینی و اوکلرنده زنجیرلره باغلو اسرا و نیزه لرنده رؤس اعدا بولندینی حالد منصوراً و مظفرراً شهره عودت ایشلدر .

بو مظفرتی حاوی مشاهیر شعرای زمان طرفلرندن قصائد بلیغه نظم و انشاد اولمشدر . انلردن بری شاعر لیب و ناظم ادیب حسن عبد الباقی افندی طرفندن انشاد اولنان قصیده بلیغهدر که مطلعی بودر .

فقا نصطح ما بالاناء المجد فاحیاء اموات الغبوق علی یدی
وان حلف الساقی وانکر فضلة تبقت من الصهباء ذخرأ الی غد
فای یمین والبنان خضیبة وفضلها شمس ولست یارمد

پاشانک شو غضنفرانه خدمتی نزد پادشاهیده شایان تلطیف کورلدیکندن عهدده عالیترینه رتبه سامیه وزارت احسان اولمشدر .

رتبه وزارتک تبریکتی حاوی شعرای زمانک نظم و انشاد ایله دکلری قصائد بلیغهدن شاعر ادیب شیخ محمد الغلامی نک نظم ایله دیک قصیده غرانک مطلع یتی شودر .

اورق الحمی لم انت خاضبة کفا
وسحب الندی لم انت واکفة وکفا

مشار الیه حاجی حسین پاشانک ایکنجی محاربه عظیمه سی ۱۱۵۶ سنه سننده بالذات نادر شاه ایله وقوع بولمشدر .

هله ای دادر یا کیزه کهر
 اوه کلدککه قناعت ایدم
 پای حرصی چکهلم دامانه
 یریشور چکدیکز محنت و درد
 چویسن چکدی فلک دنیا نك
 دلدی خلقک جکرین ناوک تیز
 منتشر اولدی فرار یلردن
 چالقایوب دیرنه ایله کیلانی
 ناس اولوب طعمه شیر شمشیر
 او، سکه طوعاً و کرهاً مثلاً
 وار ایدی دیرنه ده زاد بسیار
 ایلزر رؤسا چنکی طلب
 رؤسا دهشت ایله آواره
 صعب دشمن دکل اول کلب عقور
 دجله یی ایتدی کندر اهل و عیال
 نیچه سوز وار که اشارت ایدمز
 بویله فالورسه جهان شورانکیز
 جمله معمور دخراب اولسه کرک
 مالکانه هوسن کیمندر ایدن
 وار بو ظلمتده ولا کن برنور
 بو طر فلرده اولان شور و شغب

صعب کلدی بزه غایت بوسنر
 چکیلوب بریکا عزلت ایدم
 اولم زاویه دار خانه
 بر دخی اولیمهلم هر زه نور
 کلدی موخش خبری اعدانک
 قویدی کویا که دم رستاخیز
 بویله بر قاره خبر کیم دشمن
 کلدی کرکوک او خوک جانی
 قتی چوق اهل و عیال اولدی اسپر
 اتباع ایتدی نواحی و قرا
 آلدی ضبط ایتدی ذخائر نه که وار
 شیر چوق قاینادی اما ثعلب
 غیرت اللهه قالودر چاره
 لیک یوق دفعنه بر جیش غیور
 آج صوسز چولده کزر مالا مال
 خامه تحریره جسارت ایدمز
 مالکانه ندر ای یار عزیز
 مسکن بوم و غراب اولسه کرک
 قاینادی فتنه چه بابلدن
 طوقنور چشم دله دورا دور
 اوله شاید که ملاقاته سبب

ایشته شو و قوعا تدن اوچ ماه صکره یعنی ۱۱۴۵ سنه سی شوالنک اون بشنجی کونی موصلک
 قبله جهتده یارم ساعت مسافه دد واقع - علی کدوم - قصری جوارنده بهادر قوماندانلرندن
 ترکس خانک قومانداسی التنده نادر شاه عسکری ظهور ایتمکله والی بولان مشارالیه حاجی
 حسین پاشا اولاد و برادرلری و عمی زاده لری و سائر اقربا و تعلقاتی برابر اولدیغی حالده
 میدان حربیه عزیمت ایلشدر. حاجی حسین پاشا عسکرینک میمنه و میسرده سی تنظیم و تعینیه
 ایدرک صاغ جناحه برادرلی عبد الفتاح بک ایله عمزاده لرندن و صاحب ترجمه خالد بکک

بوعائله حقنده تفصیلات ویرمك لازمكلسه جلدلر تشكيل ادر . هله اسماعیل پاشا زاده حاجی حسین پاشانك نادر شاه كبی بر بالای آسمانی یه قارشی محیر عقول بر صورتده ایتمش اولدیغی شانلی مجابه و مدافعه نك تفصیلاتی صحیف تواریحخه زینت پیرادر شوراسی شایان تذکاردرکه سلسله آباء و اجدادی اوتاریخخه قدر جهان خریطه سنده معلوم اولدیغی حالده بردنبره بر ولقان دهشتنك كبی ظهور ایدرك برق خاطف سرعته ممالك ایرانى استیلا و اشرف شاه افغانی محو و اعدام و آنك یرینه شاه ایران نصب ایله دیکى شاه طهماسب صفوی بی دخی آز مدت ایچنده رفع وكنام ایدرك تاج سلطنت ایرانه نائل اولدقدن صکره جهانگیرانه بر صورتده افغانستان و هندستان قطعه و اساعلرینی ضبط ایلمش و اندن ممالك عثمانیه دونهرك شیروان و طاعستان ممالکینی نچخه ضبطنه آلدقدن کرکوک جوارنده صدر اسبق عثمان پاشا كبی بردلاور روزکاری و روان جهتنده دخی سردار اکرم کوپرلی زاده عبدالله پاشا كبی برچنك آور نامداری شهید ایلمش ایدی .

اتفاقات عجیبه دندرکه ایکی جهتنده دخی اوپله بر بالای نادری نك عاقبت چهره غالبته برر مشق قهرمانی اوره رق ناامید بر حالده رجعت قهقیری یه دوچار ایدن مشار الیه حاجی حسین پاشا ایله آتی الترجه چته جی عبدالله پاشا كبی ایکی دیار بکرلی اولمشدر .

نادر شاه کراه . جنوباً موصل ، شمالاً قارص شهرلری اوکنده شو ایکی دلاور ذیشانه اوپله هجوملر ایتمشدرکه اگر قارشوسنده زنجیره باغلامش آسانلر اولسه ایدی . زنجیرلینی قرار فرار ایدرلردی لکن مشار الیه مانك سد آهنین کبی یرلرندن دپرنامسی و اقدامات غضنفرانه و محبت و وطنیه لری نتیجه سی اوله رق اوپله بر مجدد غیر مغلوبك عاقبت کمال خذلان ایله مغلوب و پریشان اولسی فاخر ملیه دن اولمغله بر نبذه ایضاحات ویرمکه لزوم کوردک .

شویله که : شو ایکی ذات حمیت پیرادن الحاج حسین پاشانك نادر شاه اوردوسيله ایکی دفعه محاربه عظیمه سی واقع اولمشدر . برنجیسی شاه مذکورک مشهور قوماندانلرندن ترکس خان ایله ایکنجیسی بالذات نادر شاه ایله در .

نادر شاه ۱۱۴۵ سنه سی رجبنده بغده کرکوک قدر کلش ایدی .

حامی آمدی در سعادتده مالیه مقاطعه خلیفه سی شعردان طیبی افندی مرحومه دیار بکردن یازدیغی منظومه مشهوره سنده نادر شاه بی انصافك حرکات مذمومانه سی و کرکوک قدر کلهرك اورالده نهار یایدیغی و اهالی مطیعه نه حاله کلدیکنی شو بیتلریله تصویر ایدیور .

تأیلات ایتمدی کریم ، سخی ، سوزنده ثابت وفاکار اولدیغندن عموم موصل وملحققات اھالیسی مشارالیه نظر تعظیم ایله باقار و پک بویوک رعایت و حرمت ایدرلردی ۱۱۰۰ حدودنده موصلده وفات ایلدی .

ابراھیم ، اسماعیل ، صالح ، حاجی یونس ، حاجی خلیل اسملرندە بش اولاد ذکور ترک ایتمدی بشیده شجیع ایش کذار کار آشنا ذاتلر ایدی .

ایشته عبدالجلیل زاده لر شهرتیه مشهور دنیا اولان خاندان نجیب شو بش ذات ایله آنلرک زمانزه قدر دوام ایدن اولاد و احفادلریدر .

رأس عائله عبدالجلیل آغانک بیوک اوغلی ابراهیم آغا پدرندن صکره ایلك وفات ایدن اولادیدر که ۱۱۱۹ سنه سنیده وفات ایتمشدر (کان للاخیر محباً ۱۱۱۹) تاریخ وفاتیدر . عموم موصل اھالیسی بوولدنجیک دخی جنازه سنه حاضر اولدقلری علامه محمد ابن خطیب العمرینک - مراتع الاحداق و مسادح الاعماق - عنوانی کتایبده محرردر .

ایکنجی مخدومی اسماعیل پاشادر که ۱۱۳۹ سنه سنیده موصل والیسی اولمش و آندن صکره بر عصردن متجاوز موصل والیاکی عبدالجلیل عائله سنه انحصار ایتمش اولدینی کبی بر چوق ممالکده دخی والیلک سردارلق و سائر مهم مأموریتلره اجرای عدل و داد ایتمشلردر .

بو عائله نك مشهورلری مشارالیه اسماعیل پاشا الحاج حسین پاشا عبدالفتاح پاشا مراد پاشا محمد امین پاشا محمد پاشا نعمان پاشا محمود پاشا عبدالرحمن پاشا دیگر محمد پاشا دیگر محمد امین پاشا عبدالباق پاشا سعدالله پاشا حسن پاشا دیگر عبدالرحمن پاشا احمد پاشا اسعد پاشا یحیی پاشا و سائر در . جمله سی وزرای عظامدن اولوب بر قاچ عددی میر میراندر دولت و مملکته بویوک خدعتلر ایتمش . و بشقه هیچ بر عائله بویله بر عصر ظرفنده یکر میسندن زیاده وزرای عظام و ولایة کرام یتشدر مکه موفق اوله مامشدر .

خاتمه سلسله وزارت اولان یحیی پاشا که محمد امین پاشا زاده نعمان پاشانک مخدومیدر جد عالیبری محمد امین پاشا ۱۱۸۲ تاریخنده دیار بکر والیکنده بولنه رق حقنده لیب آمدینک و سائر شعرانک قصائد و تاریخلری اولدینی کبی مشارالیه یحیی پاشا دخی ۱۲۴۵ سنه سنیده مملکتتمز والیکنده بولنه رق زمانی شعراسنک ممدوحی اولمشدر .

بعده موصل والیلکته نقل ایلدی . ۱۲۵۰ حدودنده تکفور طاغنده اقامت ایتدیرلمش و صکره لری در سعادتده آدیرلمشدر .

مشار الیه یحیی پاشا ۱۲۳۸ سنه سنیده وزیر اولدیغندن مدت وزراتی قرق آلتی سنه امتداد ایدرک شیخ الوزرا اولدینی حالده ۱۲۸۴ سنه سنیده در سعادتده وفات ایتمشدر .

عاقبت آگه‌دی باش اول باغری طاش کا کلرک
 بولمیه صحت جهاندده دایما بیمار اوله
 قاره کیمش فرفته باتمش هله بسدن بتر
 فرقت هجرک چکرکن دوشدی دل سودالره
 ایلدی اسرارمی دنیایه فاش کا کلرک
 یاصلنیر اول کرده صاحب فراش کا کلرک
 زار و کرمان اولدیغم ایتمش تراش کا کلرک
 زیر فسدته تیل قیروب کوستردی باش کا کلرک

ال چکوب قطع امید ایتمز (حمیدی) حشردهک
 کنج نقد عمرینه اولمش معاش کا کلرک

— حرف خاء —

— خالد —

اوائل حالنده تحصیل کالانه اقدام ایدرک عرفای عصری زمهره‌سنه داخل اولمشدر .
 بالآخره طریق کسب و تجارته سلوک ایلدی . اهل همت بر ذات ایدی . شهرک اطرافنده
 زده خالی و صاحبسز بر عرصه کوررسه مطلقا آنک اعمار و احیاسنه چالیشیر اورایه
 بر صو بولور آقیدر و هیچ اولمزسه بر قویو حفر ایدر آثار و فوا کهه و سبزه یتشدریر
 ایدی .

سعی و عملنک نتیجه‌سی اوله رق جسم بر ثروته نائل و دنیا راحتته واصل اولمشدی .
 وفاتی ۱۱۳۱ حدودندهدر .

فضل و کمال اصحابندن اولمق حسبیله تنظیم اشعار خصوصنده دخی صاحب اقتدار
 و سلسله شمراى موجوده ایله همبزم الفت و اعتبار ایدی بوغزل آثار کزیده‌سندندر .

مجلس فرور قصر عدمدر چراغمز
 کککشته راه وادی عشقز که تا ابد
 بیلمز نسیم لاله شعله دماغمز
 خضر خجسته پی بیله بیلمز سراغمز
 خواب عدمده ایده مکر سیر باغمز
 ای عیسی ایتمه دستکی آلوده دوا
 آرترمه داغ بر سر بالای داغمز

ایتدک وجودی سرمه چشم عدم هنوز
 راه طلبده اولمدی (خالد) فراغمز

— خالد —

اسم کزینی محمددر . مشهور عبدالجلیل زاده لرنددر بو عائله نجیبه نیک جدی عبدالجلیل
 آغا ۱۰۳۰ حدودنده آمد شهرنده طوغمشدر . شهر مزدن موصل و بغداده طوغمری جریان
 ایدن دجله نهری واسطه سیمله موصل شهر یله تجارت ایتمک مشارالیه بیوک ثروت و سامانه

شیخی

شیخیا برجسته لاقیدانه طرح ایت بر زمین برغزل تنظیر ایدوب سرلوحه دیوانه ات
کامی آمدی

کله غم آمیزدهره ، یاتحمل اوزره اول قوی فلاخون دله سنک غمی یابانه آت
عبدی آمدی خال جامع الحروف

ایتمه کلاک کیمسه یه اوله حریرص انتقام ضایع اولمز بومشدر ایلک ایت عمانه آت
امیری جامع الحروف

دوشمه دریای عمیق حکمتک تفتیشه سورمک اولمز سمت دهشت آور عمانه آت

حمیدی آمدی

باشه دوشمش بر بلای نا کهاندر پرچک یعنی زنجیر جنون عاشقاندر پرچک
صدقی ارضرومی

دسته کیرمزکن یینه مرغ دل آنده بستدر هم های لامکان هم آشیاندر پرچک
اغریبوزلی عمان ماهر

بستدر هر تار دلجوسنده بر نورسیه هاله کرد ماهتاب حسن و آندر پرچک
شکری

یاقیتل شمع بزم حسن و آندر پرچک معنی نور سیاهه یانشاندر پرچک
کامی آمدی

کعبه حسنک بزتمش بر سواد کسوددر علقم ایرمز حاصلی بر بشقه آندر پرچک
امیری جامع الحروف

آتشین خد اوزره کوستردکجه موج اهتراز خانما نسوز ثبات عاشقاندر پرچک

شهید مشارالیه مفتی عبدالحمید افندی زهد و تقواده ثانی جناب ابو عبدالله شرحبیل
و علم و فضیلتده بی عدیل بر فاضل شیردل ایدی .

مرقد نور مهبطلری طاغ قبوسی خارچنده - کل بنی کور - نام محله کی سد اوستده
سابق الترجه آگاه سمرقندی حضر تلرینک و سائر بعض فضلائی آمدیونک مرقد عالمیری
جوارنده در . بو محرر حقیر طرفندن دفعات ایله زیارت اولمشدر .

مشار الیه عائد اوج غزلدن ایکی عددینک ذکر یوقاروده نظائر یله برابر مرور
ایتشدرد . اوچنجی غزل دلکشالری بو محله تحریر اولنور .

آبریزلر علامت ارتحال فاضلانہ لری بید اولدوقده بر کلسه شربت تہیہ سفی امر ایدرلر
برازخی نوش ایدوب بقیہ سفی عمر افندی یه تکلیف ایدرلر .

نوش شربتہ خواهشی اولدیغنی عرض ایتمکله همان عبدالحمد افندی یرندن صحرار ،
استاد اکرمک طاعونه مبتلا وشربتک دخی بولاشیق اولدیغنه باقیوب نوش ایدر . ایشته
آشیانہ مکاشفہ یه پرواز و مرتبہ عالیہ علوم متنوعہ بی احراز ایلہ فائق الاقران اولسی اوشربتک
تأثیر برکات فیضنا کندن ایلری کلیر ونهایت عمر نده دخی شربت شہادتق نوش ایدر .

مفتی مشارالیه مدت عمر لر نده یالکز اوج غزل انشاد بیوردقلری استاد مزدن منقولدر
ایکی عددی نظیرہ صورتیله یازدیغنی جہتلہ بویادہ کی بعض نظائر یله برابر بوجملہ تحریر اولندی
صدر اعظم راغب پاشا

آت قوپارسون یکه تازان سخن تنظیر ایچون بر زمین طرح ایلہ راغب بر غزل میدانہ آت
لیب آمدی

تحفہ هند سویدادر لیبسا بوغزل صفحہ تنظیرہ یاز صدوقہ دیوانہ آت
حشمت مشہور

اولیم دیرسن اکرریان آب امتسان دلو مقصودی چه بی غایہ حرمانہ آت
حمیدی آمدی [۱]

ای حمیدی شعر کوهر راغبی تنظیر ایچون خامہ معجزلہ شمعی بر غزل میدانہ آت
عزیمی آمدی

دل، اسیری اولدیغن جانانہ عرض ایت ای نسیم بندہ مجرمدر آتی درکہ سلطانہ آت
شیخزادہ بگری آمدی

بگری زارک شکایت ایلور اغیاردن عرض حالن براوقو دعواسنی دیوانہ آت
شیخزادہ عثمان نوری پاشای آمدی

آت قویاردی نوری بو عرصہده چوق اهل دل طبع چاکسیر ایلہ سورسندخی میدانہ آت
رفت قریمی

سورطولو دیز کین سمند طبی بی با کانه سن عرصہ تنظیرہ رفت بر غزل میدانہ آت
رفیع آمدی لیب زاده

وادی تنظیرده آل اوکدلی سنده رفیع سورسند کلکی ، رح طبی بی با کانه آت

[۱] صاحب ترجمہ حمیدی آمدی به منسوب اولان شو غزل سابق الترجہ شیخزادہ ابراهیم حفید
پاشانک مشہود من اولان ایکی عدد یازمه دیوانک بر نده (حفیدی) نامنہ کورلش ایسه ده دیگر
دیوانندہ غیر محرر اولدیغندن استاد منک روایتی ترجیح اولنہرق مشارالیه مفتی عبدالحمد افندی
لوحة نظائر نده ابقا ایدلشد .

او قودینغ ائناده ۱۲۳۸ سنه سی اوائلنده ایدی که درسمز سورۃ بقره نك نهایترینه کلمشدی .
صوك درسمز که

« وان کتتم علی سفر ولم تجدوا کتاباً فرهان مقبوضه »

آیت کریمه سی ایدی . غایت قیمتدار بر صورتده تفسیر و تقریر بیوردقلری ائناده
بردن بره تبدیل وضع و حرکت ایدرک آرتق بزه سفر واقع اولدی بیوردیلر .
فی الحقیقه او کونلر ایچنده بتکرار نفی و تبعید بهانه سیله اول ذات عظیم الوجود درون
شهردن اخراج اولنهرق برنجی مرحله ده ۱۲۳۸ سنه سنده شارب شرب شهادت اولدی .
مفتی مشار الیه مرتبه شهادته ایصال ایدیله جکینی اکلائیجه آبدست الوب ایکی رکعت
نماز قیلمش وامانه الله اولان حیانتک وقایه سی ایچون وسی درجده سعی ایتمک وجیبه دن
اولدیفنی بیان ایدرک بسم الله الرحمن الرحیم لاحول ولاقوة الا بالله العلی العظیم انالله وانا الیه
راجمون دیرک الله برطاش المش و مقابله بالمثل صدندنه بولندیفنی و کلمه منجیه شهادتی تکرار
ایلمکده اولدیفنی حالده شهید ایدلمشدر .

شیخ الاسلام شهر عارف حکمت بک افندی مرحوم کتاب التراجمده مشار الیهک
صورت شهادتی شو صورتله تحریر بیوریور .

« العالم الکامل ، خاصمه والی دیاربکر . . . و نفاه وامر لمن عینه معه بان یقتلوه »
« خارج البلد فلما خرجوا من البلد وحس المترجم بما اضمروه استأذن منهم بأن يتوضأ »
« فرخصوا له فتوضأ وصلى ركعتين فلما ارادوا قتله قاباهم وقاتلهم بالاحجار دفعاً للضائل »
« حتى جرح بعضهم ، فغلبوا عليه بالاسلحة فشققوه ودفنوه هناك فبعد ثلاثة ايام أتى بعض »
« من له تعلق به فاخرجه ودفنه في البلد وكان ذلك سنة ۱۲۳۸ » .

بغداد والیدی داود پاشا مشار الیه عبدالحمید افندینک شهادتی خبر الهرق اولیه برعالم
بی نظیرک ضیاعندن طولایی بک چوق تأسفلر ایتمش واهالی طرفندن واقع اولان تعظم
وشکایت واستدعای معدلت اوزرینه مشار الیه داود پاشا معرفتیه بوا امرنالیقه متجاسر اولان
والی دخی اعدام و سر مقطوعی درسعادته ارسال اولمشدر — فاعتبروا یا اولی الابصار —
استاد اکرم بیوررلرکه پیاسلی عمر افندی حضر تلرندن تکمیل علوم الیه اخذ اجازت
ایلدکن صکره ۱۲۱۳ سنه سنده خواجه عالیقدرلری مطعوناً اسپیرفراش اولورلر
شریکلری مستعدان طلبه دن قورشونی عمر افندی الیه (۱) برابر خواجهلرینک خدمتندن

[۱] مشار الیه قورشونی عمر افندی فضلالی مملکتدن اولدیفنی کبی پدری قورشونی مصطفی افندی
دخی علم نحوی محدث قاره فاضل بر ذات اولوب علم قرائنده الی . . . مقداری بر تألیف لطیفی و
کذلک علم نحودن بر تصنیف بدیعی و صحیح مسلم اوزرینه شرح جلیلی وارد و وفاتی ۱۱۹۰ حدوده در بونک
پدری قورشونی عمر افندی دخی فضلالی مدرسیندن و سر آمدان علمادان ایدی وفاتی ۱۱۵۰ حدوده در .

هله اوزمان والیرلرینک اکثریسی ارتکاب وار تشا ایله تعین اولنور کیمسه لر اولدیغندن داها جناب مفتی به خصم نظریه باقارلردی .

مفتی حقایقین ایسه مرتکبری مهین دین ، خائن وطن ، بلائی مملکت الحاصل اک خوزیز جنوارلردن ، اک آلق بهأمدن ده مضر عد ایلیکنندن صحبتلرینه تنزل ایلزدی . جناب مفتی بحق انسان عد ایتدیکی شو اچاقلر ایسه علمینده باب عالیه اسنادلر یاغدیبر نفی وتبعیدینی آرزو ایدر طورلردی . زیرا والیر متسلملر بچاره اهالی نی صومق آلدقلرینی مافوقلرینه کوندرمکه تحکیم موقع ایدرلردی . آنلرک فواره صفاسنی ، سلسال انبساطنی مظلوملرک کوزیاشرلی تشکیل ایدردی . جناب مفتی ایسه بو حاللردن دلخون وگریه ناک ایدی .

۱۲۳۴ سنه سی اوائلده اکین قضاسنه نفی وتبعید ایدلمش ایسه ده اوله جوار بر محلده بولتمسی دخی بو مثللو ظلمه ناک آرامنی سلب ایلمکده اولدیغندن منفاسی انقریه تحویل اولندی . مشارایه کبی بر اهل حق حقنده باب عالی به نصل یالانلر یازدقلرینه بر نمونه اولق اوزره شانی زاده تاریخندن عیناً شو عبارده نی نقل ایلرز .

« دیار بکر مفتیسی سابق عبدالحمید نام کسنه اخلال بلاد وانسلا ب آسایش عباده »
 « بادی اوله جق اوضاعده اولدیغندن دیار بکر درونندن اخراج اولنهرق معدن هایون »
 « مر بو طائندن اکین قضاسنه واروب آنده اقامت اوزره ایسه دخی قضاء مذکور دیار بکره »
 « همجوار اولق ملا بسه سیله مرقوم محل مذکورده اقامت ایلدکجه (الصحبه مؤثره) »
 « مآلتجه قیل وقال قطع اولیه جنی والی مملکت طرفندن تحریر وانها ایله .

هم یاقارسک برق شمشیر ستمله عالمی [۱]

هم ینه دیرسک سر کویمه فریاد اولسون

« اقتضاسنجه اورادن دخی دفعی اقتضاسنی انبا ایتمکله ینه تاریخ مرقومده انقریه »
 « اجلا اولندی » .

اشته شو کبی احوالک نتایجندن اوله رق سنه مذکورده اوخرنده دیار بکر محاصره می وقوعبولمش واوچاهدن متجاوز امتداد ایدرک مملکتک بردها بلینی طوغرلده میه جق درجه ده بر باد وخراب اولسنه سبب اولشددر . ذکر اولنان محاصره مسئله سنک تفصیلاتی — مرآت الفوائد مزده مسطوردر .

مؤخرآ مشارایه حضر تلی مملکته عودت بیورمشلر ایسه نزاع وجدالک ارقه سی کسيلمأمشدر .

استاد اکرم شعبان کامی افندی حضر تلی بیورلرکه کندیلرندن تفسیر بیضاوی

[۱] شانی زاده نک شویقی درج ایتسی جالب نظر دقتدر .

کیچہ لری ہانکی اخوانک خانہ - سہ مصاحبت ایچون توجہ ایدرسہ در حال بال یاغ
دقیق و آلات و ادوات احضار از انہرق حلوا طبخنہ باشلانیلردی .

کندیسی غایت ظریف و صحیحی لطیف بر ذات اولدیغندن

موسم صیفک اگرچہ کلشن و صحراسی وار وقت سرماکدہ لاکن صحبت حلواسی وار

بیٹی کی مقامہ مناسب نشیدلر از قنور رانواع مصاحبہر ملاطفہلر وقوعبولوردی .

۱۲۵۰ حدودندہ انجمن صحبت حلواى جهانہ وداع ایلدی . بوغزل مصفا آثار شیرین

ادالرتنددر .

دور لعلکدہ اسپر زلف مشک افشانہیز آتش شوقکدہ ای مہر و یانان پروانہیز

جامی دوندرمہ قطع ایت ساقیا چمانہیی شربت لعل لب دلدار ایلہ مستانہیز

چکمیز بر وجہہ بز طمن زاهدن کدر بزم عشقک بادہسن نوش ایلین رندانہیز

تکیہ زہاد خشکہ کیرمیز دنیادہ بز بندہ پیر مغان گوشہ میخانہیز

قصہ مجنون وش (حمدی) کتاب عشقہ

عالمک آغزندہ ہر دم سویلتن افسانہیز

— ❖ حمیدی ❖ —

فضلاى ذوى الاشهار ممالکتک اعلم و استادی علمای صاحب اقتدار عصرک افضل و نقادی

مفتی بی ہمتا راضی قضا شہید راہ خدا عبدالحمید افندی حضرت تریدر .

استاد محترمز شعبان کامی افندی حضرت تریسک استادی اولمق حسبیلہ محرر حقیرک

دخی استاد الاستادیندر .

ایام ربیعانیدہ علامہ شہیر فقیہ بی نظیر مرحوم پیاسلی عمر افندی حضرت تریندن

تکمیل نسخ علمیہ ایدرک صباحلری زنجیریہ مدرسہ سندنہ اقساملری جامع کیردہ نشر

علوم عالیہ ایلردی .

فضل و کمالی کی تقریر و تکلمدہ دخی فرید اولدیغندن کثرت طلبیہ مالک ایدی .

اولدی حمید افندی مفتی دیار بکرہ ۱۲۲۰

تاریخ بلینغی ناطق اولدیغی اوزرہ ۱۲۳۰ سنہ سندنہ مفتیلک منصب مکرمہ سایہ

بخش فضیلت اولدی .

آمر بالحق ناہی عن المنکر بر ذات جلیل القدر اولدیغندن عموم اہالینک مرغوب

و ملتجاسی ایدی . لکن ظلمہ دن اولان کیمسہلر بالطبع کندیسنی سومز و خوشلانمز لردی ،

مشاراليه حمدی چلبی نك مشاعرۀ ظریفانه سی بوندن عبارت اولیوب آتیا دها برچوق
شعرا منك الواح نظائرند، کوريله جگدر .

طاق زبرجده یازیلوردی نظیره سی طبع سلیم حمدی به بر تازه روکړک
مقطعنی حاوی غزل بوذاتک اولدینی خالده تذکرۀ صفایی ده دیگر حمدی استانبولی
نامه تحریر اولمسی اثر سهو و ذهولدر . زیرا فامی آمدی بختنده کوريله چکی اوزره
امنی آمدی امیری آمدی آکا، سمر قندی آمدی حمدی آمدی شهری آمدی مارینی
آمدی فامی آمدی لانی آمدی مدحی آمدی مجیب کالی آمدی نجفی آمدی کبی اون
عدد فضلاى شعراى آمديون ايله او وزن وقایده یکدیگرینه نظیره اوله رق انشاد اشعار
ایلمشردوز .

جوال براستعداده ، فوار برذکایه مالک اولان جناب حمدی فن تاریخده دخی صاحب
مهارت ایدی . حلب الشهباء مفتیسی کوا کبی زاده نام فاضلک ارتحالنه بوتاریخی نظم ایتمشدر .

دوشدی اوج خلتک کوکبی خاک پاکه .

کبار مملکتدن برذاتک احمد اسمنده که مخدومنک سورختانی بوآرخ ايله تبریک ایلمشدر .

سنت احمدی اعلانه سزا سور اولدی

مخدوملری مدحی چلبی دخی فضلا و شعرا دن اولدیغدن ترجمه حالی نلنده مسطوردر .
جاذبه حسن طبیعتله کوزل خیاللری تسخیر ایندن او شاعر عالی اقتدارک نابی
نکته دانه نظیره اوله رق یازدقلری شو غزل شمشعه پیرانی زبور مسطور ایتمکله اکتفا
ایلرز .

ای نکهت کل باغ وفادمنی کلورسن یوقسه اثر فیض صبادمنی کلورسن

آفاهه ضیاوردی بوکون پرتوحسنگ ای مهردل افروز، سهادمنی کلورسن

اولمش ینه آغشته بخون توسن نازک ای رهزن عشاق، غزادمنی کلورسن

سعی ايله کولک کعبه مقصوده ایرشدک بوذوق وسرور ايله صفادمنی کلورسک

قد آور ایش خامه طبع دل (حمدی)

سن نابی شیرین ادادمنی کلورسن

— حمدی —

مکتب معلملیکه امرار وقت و حال ایدر ادبای مملکتدن برذات عالیقدر ایدی .
— کتن حلوا — اعمالنده غایت ماهر اولدیغندن قیش موسمنده اله کیرمز تعطیل
کونلری اکابر خانه سنه دعوت اولنوردی .

حمدي

کشتکیر المی کرز سبوايله یقوب عرصه عریده عشقه رستمندم

امیری

اولسه بزم صفاده اوبت حورلقا ساسیل ایچیم اکر ظن ایدرم سملندم

حمدي

ایتمک رومی بشته زنار فرقتک ای بت اسیرک اولدم ایسه کافر اولدم

امیری

قالم جهانده بی کس وبی آشنا غریب زیرا دروغ وحیله یه بن قادر اولدم

حمدي

ضعفدن مدرسه ومسجده وارم اما ایدرم هنده سفر وار ایسه بدلبر ایچون

امیری

ظن ایدر اهل ورعدن بنی ارباب ریا بن ایسه مسجده عزم ایدرم دلبر ایچون

حمدي

سن حسن ایله بولدک کمال، ایتدک بزى شوریده حال شم دیکر و اهل مقال ترك ایتدی قیس افسانه سن

امیری

اولدی نیچه اهل هنر غواصیم سیاح بر ایشته جهان ایشته بشر، کیم بولدی بردردانه سن

حمدي

اولینجه غنجه مطلوبی زینت فرقه عاشقه نوروز ایله بر دالعه جوزک فرقی نه

امیری

تاج استحسنان دکل لایق خسیسک فرقه بی لرم قارون دخی اولسه کدادن فرقی نه

حمدي

مجنون اودرکه کذبى مدار معاش ایده لایقى حیلہ عمر سبکبارہ عاقله

امیری

کبر ایتمه عاقلانه، هیولای جاهله جاهل قالیر پدرلره اولاد، عاقله

حمدي

تازه سودم ینه بر مقبچه خوش منشی بنی میخانه یه جذب ایلدی آخر کشتی

امیری

عیش ونوش ایلیه کم کام الهم دنیان بوله لم بز دخی بر دلبر عالی روشی

آگاه سمرقندی آمدی

رام اولورمی دیردم آگاه اول بت وحشی بکا اولدی اما آفت جان اولمانجه اولمادی

امیری جامع الحروف

هر طرفدن بویله استفسار خاطر لر بکا التفات شوخ فتان اولمانجه اولمادی

حمدی

بنده سن قصد ایتسهده ای لر اصابت دشمنه یترچشم شوخی یارک بویله کجرودر بکا

امیری جامع الحروف

واصل نور وصال ای لر ظلام مجریار ظلمت شب موجب تبشیر برتودر بکا

حمدی

مشق عشقه قامتک شوقیله قیلدم ابتدا مکتبه وارد قدده طفل دل الفدن باشنور

امیری

باعث تأخیر اولورمش ابتدادن باشلمق شمدی هر امر مهمه اتهدان باشنور

حمدی

بومزرعهده کسب هنردن بزه حاصل سرمایه اوقاتی تباه ایتدی کمزدر

امیری

دیرسمکه کوکل ترک جهان ایتدی اینانجه اثباتی بونک یاره نگاه ایتدی کمزدر

حمدی

زلف مشک افشانخی طاغندی دلبر رقص ایدر نازایله طاوس قدسی اچدی شهر رقص ایدر

امیری

جان ودل شوق وشطارتدن اولور پرزلزله اول زمانکه نازایله برماه بیکر رقص ایدر

حمدی

سرگذشت قیس و وامقدن خبر جويا ایسن خوب لرله باق بنم احواله ای دل و قیس

امیری

نفسه عاندا یلدم بک چوق کناهی ارتکاب حمد لله اولدم اما جهانده مختلس

حمدی

کرچه هزار دلبره افساده اولمشز اما که بویله شوخ جفا کاره دوشمده

امیری

یوق ازوادن اوز که بزم الده چاره من بزدامن ملوث اغیاره دوشمده

حمدی آمدی

کول اولدم یانه یانه تاب و طاقت قالدی دلدہ یانوب یاقلمدندہ قالدیم اول شمع شبستانہ

نابت قاضی آمد

اوجار ابروایله باق مطلع دلجوی جانانہ مربع وفق دولتدرکہ قونمش روی جانانہ

وقعه نویس سامی

طوتشدردی آکاجان نقدینی دون کیجه مجلسده عجب تسلیمی وار پروانه نک شمع شبستانہ

لیب آمدی

معارف عرض ایدنلر بی شعور انسان نادانہ کلاب افشانہ بکزر چیغه بدبوی حیوانہ

ذکائی

منوردر کوکل نور هویتدن کہ حکمتله افاضه ایلدی شمس حقیقت عین اعیانہ

امیری آمدی جد جامع الحروف

ال اورمه اکر اطعمه جنت اولورسه اول مائده که نکمت منت وار ایچنده

حمدی آمدی

ممکنسه اکر صحبت زندن حذر ایله اقباله ضرر عقلکه خفت وار ایچنده

غریبی اربیل

یوسف کبی دوش چاه زنجندانہ یارک زندان ایسهده پایه رفعت وار ایچنده

ذهنی چرمیکی [۱]

برشعر ایله فیخر ایله ذهنی بو جهاندر بیک شاعر پاکیزه طبیعت وار ایچنده

نابی

اولمز شفاپذیر کوکل ، سحوق ایدرسده زرهاون فلکده مسیحا دوامزی

حمدی آمدی

ویردک قضایه جان وکوکلدن رضامزی ایتمز بوروز کار مکدر صفامزی

لیب آمدی

آزاده سرکزرن اوپیرحمدهل ویروب هضم ایتمدک صفامزی بولدق بلامزی

حمدی آمدی

وصل یار اغیار یاران اولمینجه اولمادی بکا جمعیت پریشان اولمینجه اولمادی

[۱] بووزن وقایهده کی سائر نظایر جدنرک ترجمه حالده ۵۵ نجی صحیفهده مرور ایتشدره

نابی

کوشماله اولور البته منبه شایان کله دن ساعتی باز ایتسه لب خاموشن

حدی

چشم حقیبن ایله میخانه آفاقه باقان مرشد راه حقیقت بیلور اک سرخوشن

مورخ راشد

بوندن ایله شرفن درک سکوت ادبک غنجه پژمرده اولور آجسه لب خاموشن

قانونی سلطان سلیمان خان

آی اولور هفته کچر کورم نکارا کون یوزک کوستر رسک سن بکا هجران هجران اوستنه

شهرزاده جم

دلده غمزده اوقی وار ایکن غمک کوندرمه کیم قونمق اولمز دوستم مهمان مهمان اوستنه

امیدی چلبی

زلفک ایله پرچمک ریحان ریحان اوستنه عارضکله غیبک بستان بستان اوستنه

مشامی قونیوی

سینه دن خالی دکل حرمان حرمان اوستنه تکیه در لاید قونر مهمان مهمان اوستنه

باقی مشهور

غم دکل کلسه دله باقی پیانی درد و غم اکسک اولمز تکیه در مهمان مهمان اوستنه

راسخ

دلده غم وار شمیدیلک صبر ایله کله ای سرور اولمز بر خانه ده مهمان مهمان اوستنه

ندیم مشهور

خلوت صافی ضمیران خانه آینه در ثقلت اولمز کلسه ده مهمان مهمان اوستنه

حدی آمدی

فی الحقیقه معرفت در مایه عز و شرف جاه ایله بولمز شرف انسان انسان اوستنه

کامی آمدی

مشرب آتش قهرمان وش اول کانش، سینه مه یاغدر بر باران کبی پیکان پیکان اوستنه

شیخ الاسلام یحیی

کیجه پروانه لرله بزمی کرما کریم ایدی شمعک سحر باقدم نه شمع مجلس آرا وار نه پروانه

شناسی روزنامه چه زاده

ینه بر باشقه رونق و پردی خط زلف پریشانه عجایب فیضی وار کهنه بهارک سنبلستانه

نابی

اندن ایتسونلر شکایت تازه عیبی وار ایسه یوقسه فریاد اهل دردك عادت دیرینیدر

حمدی

شاعره مشکل بلا عرض ایلدکجه شعرینی نکته فهمانك سکوتی جاهلك تحسینیه در

آگاه سمرقندی آمدی

چشممز خاک ره دلداری ایلر آرزو یوقسه بازار جهانده توتیادن چوق نه وار

امیری آمدی جد جامع الحروف

ملک استغناده ، سن شاه سخاوت مشرب اول یوقسه ترک مسوا ایتمش کدادن چوق نه وار

حمدی آمدی

شیخ خلوت بسته ، دعوای تفرد ایتسون قحط رندان اولدی ارباب ریادن چوق نه وار

نابی

تبسم عملی به اینسانماز نابی صدای خنده بی اختیاری بز بیلورز

حمدی

نه بیلسون اولمه هرشب ندیم صحبت اولان درازی شب فرقتگذاری بز بیلورز

صبری مشهور

بم ضعفم کبی عالمده ضعف بردوام اولمز بوکوندن باشله سم بر ناله یه یارین تمام اولمز

حمدی

دکلی دوزخ ارباب دله اول انجمن آنده بلی نسته اوت معقولدن غیری کلام اولمز

حشمت مشهور

کبار دولت اولمقله کشی میر کلام اولمز کران قیمت نکینک اکثرنده نقش نام اولمز

نابی

کلزار رحمتک اثر اولینیدر کاکون لباسه کیردیکی اشک ندامتک

حمدی

حصر ایلزدی نقلنی واعظ جهنمه واصل اولایدی غورینته دریای رحمتک

نابی

علو ایسترسن اول فواره آب ، آتشین اولمه فشک نابود اولور شدتله بالایله صعودندن

حمدی

مقیم خدمت میخانه اولمق یکدر آگاهه ریاکاران ایله صف مساجدده قعودندن

جودی احمد آغا

تواساز اولادی بردم هواسندمیدر بیلمم نیستان غمک محصولی جمله خامدر خمدر
شوخ نجیب موردهوی
کوکلدرد شمعی سلطانتهی خوان سریر غم النده طوتدینی خون جکردن جامدر جمدر

رامی پاشا صدر اعظم

دکلدرد بنده دل سر کرمیء فکر نگاهکله او بیهوش محبتدر دوشوب بر یرده قلمشدر

حمدی

کورنجه آغلاسم ایتم نیازایلردی لطف اما مراعات ادب مابینمزده پرده قلمشدر

نابی

باقدم تمام نسخه آفاقه کورمدم معنای ارتکاب مذلت رجا قدر

حمدی

ظاهر بودرکی اولیه شرمنده میکشان دیوان حقهده جرم ایله اهل ریا قدر

نقی

اول قافله سالار ره کعبه عشقم کیم ناله عشاق ، صدای جرسمدر

حمدی

پردر بدتم ناوک جوریه سرایا بن بلبل کلزار غم او قفسمدر

نابی

سپاه مملکته افتقاری ثابت ایکن ملوک عالم صورت کدا دکلدرد ندر

حمدی

دهان دلبره سوز یوق دیوب سکوت ایتمک زبان عارفه حق ادا دکلدرد ندر

وحید محتومی

طواف کعبه کویکده سعی اهل صفا طریق زهد وریاده خطا دکلدرد ندر

راشد مورخ

عیان ایکن ضرر اقتران شیشه و سنک خلاف جنس ایله الفت بلا دکلدرد ندر

حمدی

خاطر ، خیال کاکله مشروطه خانهدر وصف بهار وکلشن و سنبل بهانهدر

نزهت

خدامه قصد لطفی اولنجه اکابرك تحسین خدمت ایلدیبی بر بهانهدر

حمدی آمدی

واله وحیران بنم مست می عشرت اودر بزم علمده کوکلدر یار هم مشرب بکا [۱]

فضولی

عکس رویک صویبه سالمش سایه، زلفک طور اراغه عنبر ایتمش طور اراغک اسمن صویک آدین کلاب

حمدی

نشئه ملد نمیدر اول ترله مش رخلرده آب یوقسه یارب بو یوزد نمی چیقار کلدن کلاب

وحید مختومی

ایدر یوز یاره جیب صبرم اولر ایشکر محبوب قبای زرد ایله کچدکجه مانند زر محبوب

حمدی آمدی

تسر الناظرین آثاری وجهنده اولور ظاهر کدورات غم افلاسی محو ایلر زر محبوب

والی آمدی

هزارای اولسه عالم وجهی واردر بولوظافله کل صدبرک زرله باغ دولتدر زر محبوب

هاتفی

غم یمه کر خدمتدن یارک اولدکسه بعید هر فراقک بروصالی واردر اولمه نا امید

حمدی

غرقه کرداب یأس اولوق دکل حمدی سزا باده نوش اول نازه سو رحمتدن اولمه نا امید

برهان

خیالی عاشقک بوس لب کلفامدر فمدر حریرسان وصاله دائما او هامدر همدر

حمدی آمدی

آچارسه مبحث خط عذارک دشمن بدکو قولاق طومه افندم بر سیه پیغامدر غمدر

حامی آمدی

میز قول ذوالوجهینه بسدر مشرب قائل اگر مداح اولورسه مدحدر ذمامدر ذمدر

سلیم

غرض زلف سیاه کدن اگر چه شامدر شمدر صفای خاطر می آنجق می کلفامدر فمدر

[۱] بوغزلک دیکر بیتکی که شودر .

هم جفادن الحیر همده جفاکاری سور مشریم اولدی بلا اندر بلا یارب بکا
ضیا یاشانک خراباننده — حمدی سیواسی — اسمنه یازلش ایسهده حمدی آمدی، سالم وصفانی
تذکره لرنده و ذیل شقایقده محزر اولقله برابر حمدی سیواسی امضالی برذات اوتاریخدن شمدی به قدر
یازلش اولان سالم صفانی نیازی رامز اندرونی عاکف اراردهده شفقتی فطین شیخ الاسلام عارف
حکمت بک تذکره لرینک دخی هیچ بریسنده کوریه حمدی .

بوياغشدر هر شامه عنبر اشهب کي
 نهر شطدر کهکشان بوستانه دو نمشدر فلک
 سيم يشيل بوستان ياتور بر بحر اخضر در مکر
 آندہ يلدزر کاکاردر که قدر تدن بيتر
 سيري بوستانک اولور مهتاب اولنجه معتبر
 ساحة آمد اولور بر شکر ستان سر تسمير
 هر قانون بر کوزه در شربتله پر بوستانده
 بر کوزلدر بوستانکيم خط نو، ريحانلي
 نامه (حمدي) قانون قارپوز ديو شکر صاير

جناب حمدي ايام پيريدہ دخی ذوق و صفای انجمن ياران ذوق آشدان آيرلماش.

حمدي کي ساغرکش هر مجلس اولان پير
 زمينده جوانانه نشيده لر تحرير ايشدر . فقط اختيار لغت دخی مرتبه قصواسنه
 واصل اولنجه

کلوکير ايتدی هر ذوقی مذاق تلخی پیری
 کي پیرانه سوز لرله اعتراف کلوکیری پیری ایتکه مجبور اولمشدر .

موسم سرماده منقل کنارینه اوجاق باشنه او طور مهیه تنزل ایتیمان حمدي قوی الوجود
 هرم وهزالک هجومه تحمل ایدمديکی ائساده اوجاق باشندن تاندير کنارندن آراتق
 قالقه مامغه باشلامش و بر سنه قيشک بر قاچ کون شدت کوسترمسی اوزرينه .

اولورسه بويله بر قاچ کون هواده شدت سردی

اولور همبزم ويک قيمت حطبله عود ماوردی

نظمی انشاد ایش و ۱۱۱۵ سنه سنده عازم قربگاه رب منان اولمشدر . مشارالیه
 فضل و کالی ظاهر و روشن ، کفتار مضمون داری لطیف و مزین ، اشعار معنا آفرینی مکمل
 و معنون ، مصاحبته دخی اشعار شیرینی کي کمال لطافت مبرهن . مسلك تصوفده یکتا
 سوار وادی جولانگری و دریای حقایقده استاد اصول شناوری اخلاق حمیده ایله
 متصف ، محبوب قلوب اصحاب عرفان و معارف بروجود بی نظیر برادیب کامل و شهیر
 ایدی .

اوشاعر پاکیزه مشربک صفحات نظائرندن بر متدارینک تسطیر یله مجله مزی ترین
 ایلرز .

نابی رهاوی

کیمسه بیامز اول مهک تشریفنه روپوش اولور روز روشنن فزون فریاد رسدر شب بکا

احباب ثروت و یساردن اولدیغندن طریق پر مهالك مناصب و مأموریتہ میل و رغبت ایتیموب شهره تجارتہ عزیمت ایلدی . قماش شعاری غایت خوب و معتبر و تمغای تحسین دانشورانہ مظهر دوشدی . دست قدرت خزینہ بلاغندن مشارالیه پک چوق الماسلر انجولر احسان ایلشدی .

جناب حمدی نك دكان واسعی مرکز تجارت اولمقدن زیاده بر مشهر معارف ایدی . شعرای پیر و برنا دكانه جمع اولور . مداوله شعر و انشا و مطارحه مضمون و معنا ایدیلیدی .

حمدی چلبی زیاده سیله لطیفه کو حاضر جواب خفیف الجسم لطیف الروح بر جان ایدی . بر ضیافت بولمزدی که آنده موجود ، بر طربخانه کورنمزدی که آنده مشهود اولمسون .

نابی به آگاهه بیوک جدیدز امیری به حرمت و محبتی مزداد اولدیغندن انلك اشعارینه نظیره سويلمكدن خوشلانیدی .

جناب نابی حقنده

قند آور ایتمش خامه طبع دل حمدی
سن نابی شیرین ادادتمی کلورسن

جناب آگاه حقنده

تازه معنا خاطر آگاهدن ایبر ظهور
یوقسه حمدی شاعر شیرین ادادن چوق نه وار

جناب امیری حقنده

حمدی کهر نظم امیری به نظر قیل
تاب و اثر آب لطافت وار ایچنده

ابیات بلیغانه سی بوقیل آتارندندر .

هله کوز موسمنده بوستان صفالرینه هیچ دایانه مازدی . او موسمه مشارالیه آرایانلر مطلقا دجله کنارنده بر مصطبه صفاده جانشین بولورلردی . بوستان حقنده ستایشنامه لر مدحیه لر یازاردی . شو شعر لطیف بوستان حقنده کی سوزلرندندر .

آدی بوستان بر کوزل دلبردر الحق سبز کون
برایکی شمس فلک ، آنک هزاران شمسی وار
جوی شط اولمش میاننده آنک زرین کمر
سیر بوستان ایلسه ک عبرتله ای صاحب نظر
شبچراغ ماهی استمنز کیجه یله تا سحر
اولالی شمع شبستان آنده بر بوستا نفروز

تذکره فقیرانمه درج و تحریر ایچون آثار عالیردنن بر یادگار نیاز ایلدیکمده السنه
ثلثه ایله ملمع شوترجیع بندی احسان بیوردیلر .

قد رأینا فی طریق العشق انواع البلاء اولمادق راحت اولادن درد عشقه مبتلا
حال ما پڑمرده شد ای دلبر شیرین ادا مقدمکله پر ضیا قیل بزمی ای حوری لقا
دفع اوله تاکه دروننده اولان رنج و عنا

آن لی قلباً حزیناً یا حبیبی فارحمی ایلراجرا کوزلرم اول حزن ایله اشک دم
نازنینم آن دل مجروحرا ده مرهمی مقدمکله پر ضیا قیل بزمی ای حوری لقا
دفع اوله تاکه دروننده اولان رنج و عنا

ماسمعنا عاشقاً فی الدهر مسرور الفؤاد وارمی علمده عجب بر عاشق اولمش بر مراد
باری در وقت شما مارا بکن مسرور وشاد مقدمکله پر ضیا قیل بزمی ای حوری لقا
دفع اوله تاکه دروننده اولان رنج و عنا

اترك اللوم عزولی كل شیء فی القدر واریمش تقدیرده کورمک بونجه آلام و کدر
عاشقا نرا ای پری پیکر میفکن از نظر مقدمکله پر ضیا قیل بزمی ای حوری لقا
دفع اوله تاکه دروننده اولان رنج و عنا

مذ یوم الهجر طار عقلی راحت راحتی مصرع آتیه نمون ایت دل پر حسرتی
خواهد از تو (حلمی) شیدا نگاه و راقی مقدمکله پر ضیا قیل بزمی ای حوری لقا
دفع اوله تاکه دروننده اولان رنج و عنا

— ❖ حمدی ❖ —

شهر مزك سر آمد ادبای پسندیده آثار بر شاعر آتشمزبان بلاغت نشاریدر .
خاندان مملکتدن اولدیغندن زماننده (احمد چلبی) اسم و عنوانیله کسب اشهار
ایتمش ایدی .

۱۰۳۰ حدودنده تماشای کاشانه شهود ایتمشدر . ایام شباننده مکمل صورته تحصیل
علوم و کالات ایدرک شهری و عصری شعراسیله هم آواز نغمات اولدی .
روم و عجم ادبیاتی عمیق بر صورته مطالعه ایدردی . شوکت بخارینک اغلاق
خیالاتی حقنده بومطلبی انشاد .

بز لر خیال تازه نکاته ربوده یز شوکت مثال صامه همان رنگ و بوده یز
و طالب آمی نك وضوح نکاتی حقنده شوییتی ایراد ایلمشدر .
سرخنده طالب حسن ادایز ای حمدی غریب لفظ ایله ساده خیالی استمز

متعاقباً مرحوم چرمیکلی حاجی مصطفی ناجی افندیدن تفسیر شریف بیضاوی ایله
مثنوی شریفدن برنبذه تحصیل ایتدی . علوم عالیده متبحر و فضل و کماله زآخر اولان
عربزاده الحاج محمد حسیب افندی حضر تیرندن مطولدن ابتدا و ۱۲۸۱ سنهسنده تکمیل
نسخ ایدرک جامع کبیره جمعیت کبری حضوریه اخذ اجازت علمیه ایلدی .

۱۲۸۸ سنهسنه قدر شهر مزده کائن زنجیریه مدرسهسنده تدریس ایله مشغول اولوب
ایکی دفعه قرائت سبعمدن وعشرهردن وبرکره دخی علوم انی عشر وسائرهدن اجازت ویردی .
۱۲۸۹ سنهسنده مار دین اهالیسی طرفندن بلده مذکوردهدو واقع قامم پادشاه مدرسهسی
مدرسلکنه مطالبه واستاد مشارالیه دخی تشریفه مساعده ایلدی .

آثار همت فاضلانهری ایله آز وقت ایچنده مدرسه مذکورده حقیقه بر دارالعلوم
شکله کیردی . ترجمه احوالمزده بیان اولندیغی اوزره بو عبد فقیر دخی بلده مذکورده
بولندیغ اوج سنه مدت طرفنده مشار الیهک درس عالیرنندن مستفید اولدم .

اشبو تذکره مزک اثنای اجمال تحریری اولان ۱۲۹۶ سنهسنه قدر مدرسه مذکورده
نشر علوم عالیله مشغولدرلر . کرک اهالی ممالکتدن کرک اطراف وانحادن بر خیلی
طلبه جمع اولوب اول بدر تابدار اوج فضیلتک دور ملازمتنه صار یلوب حالیا قدر اخذ
انوار علوم و فیض اسرار فنون ایتمکدهدرلر . [۱]

مشارالیه علوم عقلیه و نقلیه نک کافهسنده صاحب ید طولا و حائز مهارت کبری اولغله
برابر مرتبه اتقانک نهایتنه وارمش وزهد و ورعه و وقتک بایزیدی دینمکه کسب لیاقت
ایتمشدر . حلیم خلوق متواضع خلاصه اخلاق حسنه نک کافهسنی جامع و انزواسی مجالسهیه
غالب نجیبی امتدن بر ذات کثیر المحامد درلر .

جمعیت مسنونهلرده بالبداهه قرائت بیوردقلری عربی العبارة دعالر مدبب ، فصیح
بلیغ ، شوق معنایی جامع ، غزالی پسنداندر .

بو قدر فضل و کمال و تقواسبیله برابر اشعار متصوفانه انشادنده دخی ماهر اولدقلرندن
طبع فیض آفرینلرنده عرفان ایله شاعریت برلشمشدر . فقط نشر و اشاعه اشعاره
رغبت بیورمزدرلر .

[۱] تحریر تذکره مزدن اوج درت سنه صوکره دیار بکر مفتیلکنده بولنان استاد عالی نژادری
عربزاده محمد حسیب افندی حضر تیرنک وفاتی حسیبیه مشار الیه دیار بکر مفتیلکنه نقل و تعیین
بیوریلهرق یکریمی سنه مقداری ایفای حسن خدمت ایلدکن صوکره ۱۳۱۹ سنهسی ذی القعدهسنده
اتصال ایشدر . بحواله الله علیه

... کلسیله ایست و خنجره که در خانه به تنه او
نمید آمد اید عمی و صلحی ای آفت و حور
رضی الله عنهما و رضی الله عنهما (حقیقاً) یوقوشه کلسه اول آفت
زیرا که در کلسه اول آفت که وفادان کدرم یوق
رضی الله عنهما

حلمی

... رضی الله عنهما ...
متاه علوم عالیه و آیهنک واقف و عارفی و معطلات مسائل غامضه نیک حلال و کاشفی المولوب
ت اشبهی قد کرمه نیک آتشی تجریرنده ماردینده قاسم پادشاه مدرسه سینه نضر علوم عالیه ایله
مشغول بیولگان استاد و الاثر ادمیل مولانا احمد مختار حلمی افندی حضر تلی بدر
وجود مسعودلری شهر مزک ارباب صلاح و عفتدن حاجی یوسف افا نام ذاتک
متولدین ۱۲۵۴ هـ سنه سی محرم الحرامنده ارایش قاط شهر اولمشدر .

...
مدتیش بدر نیک صلیندن کلان اولاد لیک هیچ بری بشامیوب وفات ایلدیکندن بدر و الهه لری
اولاد آرزویله دائماً محزون بولورلر ایدی . مشار الیهک تولندن مقدم پدر لری حجاز
مغفوت طرازه عنیمت و حلقه ناب بیت الله اتکال ایله واجب تعالی حضر تلرندن بر
خیرلی ولد ذکورک احسان بیورلمسی نیساز و اقباله مبارت ایلدی . حجازدن عودتندن
صکره مشار الیهک ولادتی وقوعولدی . لاکن قاعده مقررّه جاریه اولان طقوز ماه
مدت حلی اکیاله توقف البیوب بدی ماه ظرفنده قدمهاده عالم شهود اولدیجی جهته

...
... ایلدیک کربه میدر خنده میدر
مصر اعی بدر و مادر نیک حسبالری اولهرق بین السرور و النکا قالمشدر ایدی .
عالم واقعهده صالحه و حاجیه بر قادینه بر پیر ذات کورینوب اشبو چو حقی معمر
اولدقندن بشقه و حید عصر اوله جفنی والدینه تشبیر ایده سکنر دیمکه — احمد
مختار — اسمیه اولدی .

...
۱۲۵۸ سنه سنده بالاخره مکه مکرمه به عنیمت ایدن قلعهوی حاجی حافظ محمد افندی
خواجهدن قرآن عظیم الشانه مباشرت و آز بر مدت صکره ختم ایلدی .
اندن قورسولدی الحاج محمد افندی خواجهدن صرف و نحوی تحصیل ایتدی . بعده
دیار بکر محکمه شرعیه باشکاتبی اولوب خط و کتابنده ابن مقبله کی بی همنا اولان قره
حافظ محمد افندی زاده محمد صالح افندیدن منطق و معانی قرائتنه مبارت و خطوط
متوعهدن دخی اخذ اجازت ایتدی .

دولت علیه‌نک داخلی و خارجی غائله‌لی بر زمانی اولدیغندن هر طرفده اشقیا باش قالدیرر .
 ودره بکلرینک هر بری تفرد فرمای استقلال اولور . دولت بونلری تأدیب و تربیه‌دن
 عاجز قالیر . وزارت ویرر ، ولی یاپار ، سردار ایدر . نهایت بر صرهنی دوشروب باشلری
 کسیدلردی . بویوک مأموریتیه حتی صدارته قدر ارتقا ایدنلر شرو مکیدت خصمان امین
 دکل ایدی .

ابراهیم پاشا ایسه شان و حیثیت صاحبی بر عائله‌یه منسوب اولدینی حالده کندیسینی هم
 رجال حکومت هم اهالی بلدان و مملکتیه سودرمشدی . هیچ بر مأموریتنده دولته
 سرکشک ایتدی . مملکتیه اثر خیانت کوسترمدی . لکه‌لنمدی . آقشاملری اوچ درت
 بیك فقرا و معجزه‌یی اطعام ایدردی . بر چوق ایتم آرامل بیکس و طول قادینلرک اعاشه
 سنویه‌لرینی تأمین ایلشدی رعایا و برایانک دعاسنه مظهر اولدی .

موانست اجتماعیه و اطوار حکومته واقف اولدیغندن حرکات و رفتاری قانون حکمته
 مطابق و اوضاع و مشواری مزاج مصلحته موافق ایدی هر معامله‌سنده بر درایت هر تشبثنده
 بر فطانت ایجاد ایدردی . — علو فی الحیاة و فی المماة —

الحاصل ابراهیم حفید پاشا مرحومک ایفای مأموریت و اجرای حکومت ایلدیکی
 یرلرده سلطنت عدالت تمامیه احتشامنی تجلی ایتدیرردی .

بو قدر فضل و کمال و علم و عرفانیله برابر مرتب و مکمل صورتده ترتیب دیوان
 بلاغت عنوان ایتشدیر . آناری تزیه ظریف لطیفدر . مجموع دیوان اشعاری ایکی بیك
 بیتدن متجاوزدر . شوراسی غربیدرکه کندیسینی بر فاضل کلمات عنوان و بر وزیر ذیشان
 صاحب دیوان اولدینی حالده زماننده ودها صکره یازیلان تذکره‌لرک هیچ برنده اسم
 و آناری مندرج دکلدر .

بو غزل بلاغت پیرا ، مانند پری ، متواری پرده خفا اولان مضامینی نکین بلاغته
 تسخیر و ممالک فصاحتیه آصف کبی حکمنی اجرا ایدن اول وزیر فلاطون تدبیرکدر .

بر جام مرصع دهن و سیمبرم یوق	بر خالی حبش ساقی نازک اثرم یوق
پروانه کبی یانمهدن اوزکه هنرم یوق	سوزان غم شعله حسنم دونرم یوق
بوشکله قودی صنع الهی خبرم یوق	بی عقل و خرد خاک مذلتده یاتورکن
تیر نکهه قارشلی کلیر بر سپرم یوق	صد پاره ایدرسه دلی اول خونیه نه مانع
اعدایه اثر ایلده جک بر شمرم یوق	افلاکی یاقار آتش عشقم نم اما
ظن ایتمه درونمده بنمده کهرم یوق	ای موجه دریا نیسه بو چین جینک

لیب زاده رفیع آمدی

آفتابی عیننه بر ذره آلمز هر کیمک
هاله آغوشی اوزره اولسه برمهپاردهسی
حفید پاشا

یوزینی قارهلسون خطی اوکل رخسارک
بزم عرفانی ایدر مجلس نادانه فدا

امیری جامع الحروف

جان شیرینک اولسون بو آجی کره لری
بر شکر خند لب دلبر خندانه فدا

حفید پاشا

موج کرداب بلا سلسله قید حیات
کره کا کل و خد رخم کیسودر هپ

امیری جامع الحروف

آره مه غمزو نفاقی عرفا بزمنده
سوزلری قصه کیسو ایله ابرودر هپ

مشارالیهک لوحه نظائری بوندن عبارت اولیوب شمده یه قدر اسامیسی کتابمزه
مندرج شعرانک اکثرینسده نظیره لری موجود اولدینی کبی بوندن صکرده برچو
نشیده بلغه لری کوریه جکدر .

مشارالیه ابراهیم حفید پاشا حضرتلرینه سائر وزرای عظام یدی سکز یاشلرن
اولدلرینی میر میران و آرز بر مدت صکرده وزیر ذیشان یامغسه چالشدقلری حال
کندیلری یتشمش اولان اولاد واحفادی حقنده قصرممت ایلدکلرینک سببنی صوردفقرن
بیوردرلرکه انصاف ایدیکرز. داما و شطرنج که تخته اوزرنده قورو بر او بوندن عبارتدر
لایقیله اوکرتمک ایچون چوق زمان چالشمق تجربه لر کورمک اقتضا ایدر. بر کیمسه مر
استادتی احراز ایتدن اول آت سورمک طاش چیقارمق دعواسنه قیام ایدرسه محجوز
وبدنام اولور .

عجبا وظیفه حکومت عادی بر او بوندن ده اشاغیمیدرکه بر طاقم تجربه سز مبتدی
توجیه ایدلسون . امور حکومت ، رنگ ظاهریسی غایت لطیف و پارلاق کورین
بر آتش کیدر. دور اندیش و تجربه آموز روز کار اولیانلر آنکله ملاحظه یه قیام ایدر
ایسه عاقبت هم کندیلرینی هم وطنی یاقمش ، خراب ایتمش اولورلر . واقعا بنده اولاد
سور و تعالی ایتملرینی آرزو ایدرم . لاکن وطنی دهها زیاده سوهرم. اولادلرم تخص
علوم و کمالات ایتسونلر . بر چوق تجربه لر کچیرسونلر اگر معالی اموری اداره ایده
قدرت ماهره کوسترلر ایسه اقبال استقبال هر زمان آنلر ایچون مهیادر .

فی الحقیقه مشارالیهک درجه اقتدار و اهلیتته بر ذلیل جلیدرکه والیدکلری هنکا

مشاطه و پرر حسینیه بر مرتبه گویا / آچمن قزل الماده همان آل قرنفل
آگاه سمر قندی آمدی

ای ماه لقا کون کی هر خانه کیرمه / هر زرده چشمک کی مستانهک ایتمه
حفید پاشا

دوشمه هوس کا کله دیوانهک ایتمه / هر شمع شب آرایه ده پروانهک ایتمه
نانی رهاوی

نای تجاوز ایتمه لسان وقوعدن / دوشمن دهان صدقه زبان مبالغه
والی آمدی

واهی مقاله کوشزد اولمق روا دکل / حیرت و پرر عقوله کلام مبالغه
لیب آمدی

اسندی زمینه اشک ترم اولقدر لیب / دیرسمکه کیچدی بالغه صانمه مبالغه
حفید پاشا

سویله دهان یاره سوزک واری ای کوکل / بر ذرده در دیرسم نظر ایت یوق مبالغه
آگاه سمر قندی آمدی

ویرشم آه، کریبان دلی بر ته کیم / کوئده بیگ یاره ایدر پرده ناموس کی
والی آمدی

عاشقه وعده فردوس وهم آغوشی حور / ذوقخشا اوله من مژده بابوس کی
حفید پاشا

غیریدن صانمه صاقن کسب یدمدر ای دل / آتش عشقم ایله یامه یی قفوس کی
وحدی مشهور

می آنده دلبر آنده جمله یاران صفا آنده / کیچوب جنتدن آدم ساکن میخانه اولمزمی
حفید پاشا

خراب اولمق مقرر در دله عشقیله اول شوخک / دخول ایتسه بر آفت خانه یه ویرانه اولمزمی
شیخزاده عثمان نوری پاشا مخدوم حفید پاشا

قدحار شیشه لر ساقی و میلر رنم و مطربلر / بونوشانوش عشرتله چمن میخانه اولمزمی
حفید پاشا

اولدی کوکل غنچه بر طفلك بنه آواره سی / دانه سی بلبلدر آنک نخل کل کهواره سی

بوسنه لی نایت قاضی آمد

سپورلسون حرم سینه غبار عمدن کیف دیر لر دله بزطفره لی مهمان کیوز

حفید پاشا

کون یوزین طوتدی سحابا خطی اولدی معزول مشرقک پادشهی مغربه رخشان کیوز

وجدی مشهور

یجه فریاد ایدوب چاک کریبان ایتمیم بن کیم یاغده ساقی کارنک المده ساغرم یوقدر

حفید پاشا

مرام ای ماهر و بر کون سنی آغوشه چکمکدر بن کسج وصالکدن امید دیگرم یوقدر

فضولی بغدادی

دمادم قطره قطره قانی یاشمیدر چیقان کوزدن ویا بیکانلرک کیم آتش دل آتی صوایلر

حفید پاشا

نگاه عجزه سرتیز ایله الفت ایدن رنده کلیر یاس حیات البته جائدن دستشوایلر

راشد

نیاز اهل غروره باعث تحریک نخوتدر بتان سرکشنی ابرام عاشق مدحو ایلر

ساجی بکر پاشا

اسرار خط دلربری دل موبمو بیلور مکتوم اولورسه نامه یکنه رجمان او قور

حفید پاشا

میدان حسنه توسن تارین شوروب اوشوخ بیع نگاه فهتری آنک فهрман او قور

آگاه سمر قندی آمدی

رقیب دیودن قطع ایتمک دلداری شمشیر بزنی یا بجه حیف اول شوخ هر جانی صالندر من

حفید پاشا

ایدربیک فته محشر نگاه خشم ایله اقاظ اومستیم خواب تاز، فردایی صالندر من

حامی

کل حسرت رخسارک ایله روی پر آتش خاک قدمک شوقه پر بال قرقل

حفید پاشا

کل پادشه باغچدر ، بلبلی چاوش سوسن چمنک رستمیدر ، زال قرقل

شیخزاده عثمان بوزی پاشا محمود حفید پاشا

خون ایله دل غنجه لری رشک وحسدله ناز ایله اله بر ایکی دال ال قرقل

حفید پاشای آمدی

سینه‌ده داغم دکشم غنجه‌یه ای کلامدار یادکارمدر بکا قالمش عمکدن یادگار

جامی آمدی

چوق زماندر تیر حسرت دلدی باغرم هجر ایله بر سؤال ایت قندهم بر کون بی ای یادگار

حفید پاشا

بنده یوقدر یوقلادم هر جانی دل کور قندهدر نازلی بر آفتندهدر یابشقه بر مهرودهدر

رضا یکشهری آمدی

دلفرب عشوه بازیدن دکلمر اشتکا عاشقک خون وبالی خنجر ابرودهدر

حفید پاشا

بوشب طومش مکر دخترزی رندانه ویرمشر شرابی صوف ایله صوفی مبارکباده گلشدن

عثمان نوری پاشا مخدوم حفید پاشا

مبارکباد در هپ چاغلیانلردن اولان جاری بوکون اول سرو قد سیر فوج آباده گلشدن

علی رضا پاشا والی بغداد

نیچون آتشره دوشمش کبی پیچیدهدر زلفک رضا آسا مکر تموزده بغداده گلشدن

مشهور ضیا پاشا والی اطنه

عجب بر حسنه مالکسن که اندام دل آرامک نه فکر مانی یه نه خاطر بهزاده گلشدن

عثمان نورس افندی

خطک دورنده دللر ناله لر ایتمکده پی در پی بهار ایامیدر بلبلارک فریاده گلشدن

لیب آمدی

دنیاده لیبا نیجه خندان اوله عاقل کلشنری هپ کابه احزان اوله جقدر

حفید پاشا

صبر ایله کوکل خطی کلنجه او پرینک ایتدکلرینه جمله پشیمان اوله جقدر

راغب پاشا صدر اعظم

رویگده پریشان کوره‌لی زلف سیاهک هپ کوردیکی دوش عاشق زارک قارشقدر

حفید پاشا

رخسارینه زلف سپن دوکش اول آفت کل سنبله ، سنبل کله کویا قارشقدر

دانش استانبولی

سیل اشکم صولاسون یوللرینی، جلوه کنان اشهب ناز ایله اول خسرو خوبان کلیور

رفیع آمدی لیب زاده

آلمش اطرافنی هب لشکر ناز و عشوه بوکن پادشه کشور حسن و آندر
حفید پاشا

یاب گوشه قلبکده سرای غم عشقی ویرانه بوم اولمشه کاشانه دیسونلر
عزیمی آمدی

سن بند اوله کور سلسله کاکل یاره ای دل سکا دیر لرسده دیوانه دیسونلر
کامی آمدی

آداب ایله کاشانه یارانه خرام ایت هرکس بیورک شویله جه اوست یانه دیسونلر
باقی مشهور

اهل عشقت ناله سن نی قامتک چنک ایلدک پادشسک ایتدیگک شمدنکرو قانون اولور
حفید پاشا

دانه چشم ترم ظن ایتمه ضایع ایلدم زرع خاک کوی دلبرده در مکتون اولور
کامی آمدی

آرزوی لبرکله میل آب ایتسهم اکر صبحه دک نوش ایتدیکم هب باده کلاکون اولور
حفید پاشا

بی اثر صامه صاقین بلبل کی فریادی شوق معشوقله آه ایتسهم جهان آتشنور
کامی آمدی

سرگذشتم خاکبای یاره عرضه قورقارم بر آتم باروت وش غافل یمان آتشنور
حفید پاشا

آغوش صدفدن چیقوب اول در منور دنیایه حفیداینه دردانهک ایلر
برشته لی نوری

نوری کوره لی تابش شمع رخ یاری شب تاب بحر یانمده پروانهک ایلر
والی آمدی

پر سوز تاب سینه یاتور زیر خاکده دلدادگان مرده لری صامه رسته در
حفید پاشا

غلطیده خون اشک یاتور مردکان عشق زیر زمین خاکدهده صامه رسته در
خلیلی آمدی صاحب فرقتنامه

درج گوهر ناکه درج ایتدم خلیلی نظمی سن کونش طلعتی نک مهر کده قیلدم یادگار

بالجمله اشراف و اکابر مملکت نائل الطاف و حرمتی و فقرا و ضعفا مستغرق نقود و نعمتی و غربا و سیاحین و مارین و عابریں حصه مند اجمال و عاطفتی اولمغه برابر زیاده سیله خنده رو و کشاده خو و لطیفه کو اولدیغندن بر چوق لطیفه لری الاّن دللرده داستان و وسیله تذکار رحمت رب مناندر .

مغفور مشارالیه او اخیرایم حیاتلرنده سید المرسلین شفیع المذنبین افندمز حضرت تلمینک نعت شریف لریله استمداد و استشفاعی متضمن انشاد ایلدک لری قصیده غرای دلسوزدن وسیله رحمت اولمق اوزره بیکرمی بیقی درج و تزییر اولنور .

خوشای آفتاب عالم آرا باعث اشیا رسول کبریا ای تاجدار قرب او ادنا
ایاشاه سعادت ماه شفقت خازن رحمت وجود پاک ایله اولدی ظاهر سر بسر دنیا
سن ای ذات مکرم حضرت حقه حبیبیک که اولدی امتک ادناسی اعلادن دخی اعلا
سنک بر ذره شانک وصفه قادر اولیه بالله کر جمعیت ایتسه بر یره دنیا و ما فیها
یلور شانک سنک انحق حبیبی اولدیغک خالق که خلق ایتدی سنک شانک ایچون علملری حقا
نیجه بیک معجزاتک وار هله بو جمله دن بردر حضور کده نباتات و شجر هپ اولدی لر کویا
نایان اولدی ماء صافی انکشت سعادتدن اشارت ایلینجه ایکی شق اولدی مه غرا
دکل بر ذره نور کدن شعاع مهر عالمتاب ینه چشم بشر طاقت کتورمز باقسه بی پروا
اولور یندور و روشن هپ کیدر دیجوری کر، چکسه غبار مقدمک ای کنز رحمت دیده اعملا
سنک اوصافکی تقریره حد و اقتدارم یوق کرم ایله قصورم عفو قیل عفوی سوز مولی
بن اول عاجز سپهر و درد مندم قدرتم یوقدر حضور کده تکلم ایتکه ای مفخر اشیا
نه رتبه مجرم و عاصی اولور سه امتک، یاقز جحیمه قادر و قیوم و فرد و عالم و دانا
دکل یوق جریمز یاقز بتون آلوده جریمز ولا کن سن شفاعت ایلسک رد ایلز قطعا
غریق بحر عصیان و خطایم اولیه بی پایان که صغمز دفتر اعماله مسوده امللا
همیشه بحر عصیانه دوشوردم کشتی جسمی قریق یلکن، دمن، اصلا کور نمز بر سلامت جا
بنم اول رو سیه کیم قافه تحمیل اولسه عصیانم تحمل ایلز نابود اولور اول موقع بالا
بن اول آلوده چرکاب عصیانمکه هیچ یوقدر بنم تک روز محشرده سیه رو مجرم رسوا
ضعیفم بیکم امتندن بن ملجأم سنسن خداوند شفاعت قیل که ناره اولیم ملق
قومه محشرده تاب شمس ایله نالنده و عطشان مدد آب شفاعتله (حفید) زاری قیل اروا

صلاة وهم سلام لا یعد اولسون سکا همدم

سزایا الکه اصحابک اولاده لا یحیی

بر مدت صکره سائر بعض ولایتلر والیلکنه تعیین اولنهرق ناشر عدالت واشفاق و ۱۲۲۴ سنهسنده ثانیاً دیار بکر والیلکنه رونقبخش استحقاق اولدی .

۱۲۲۷ ده بر سور عظیم ترتیب ایدرک مخدوم عالیلری آتی الترجه عثمان نوری پاشانک امر مسنون ختانی اجرا ایلدی .

سور مذکورده احراق اولنان کونا کون الات ناریهنک ، رقاص جانباز حقه باز سازندکان مثللو هنروران طرفندن اجرا ایدیلن هنرلرک وعموم ولایت خلقنه کشیده اولنان نعم کثیرهنک تفصیلات دبدبه پیراسی برچوق وقتلر دللرده داستان اولمشدر .

والد ماجد عبد حقیر سور مذکورلی مشاهده وادراک الیش اولدیغندن مشار الیهک اعطا بیوردقلری تفصیلات — مرآت القوائد — ده محرردر .

بودفهنکی والیلکارنده دخی بش سنه مقداری وطن عالیلرنده مظهر ادعیه فقرا ونائل اثنیه ضعفا اولوب امرار اوقات وایام الیلکنده اولدیغی حالده ۱۲۲۸ سنهسنده زهتسرای عقبایه خرامان وعموم اهالی مملکته ضیاع ابدیسی موجب کدورت فراوان اولدی وقعه نویس شانی زاده عطاءالله افندی تاریخنده مشارالیه ابراهیم پاشانک وفاتنه دائر شو عباره محرردر .

« والی دیار بکر شیخزاده ابراهیم پاشا اجل موعودیله عزم داربقا ایلدیکی قاضی ووجوه بلده طرفلرندن بامعروضات انها اولتمقله رفع وزراتله توقادده مأمور اقامت اولان سابق ارضروم والیسی محمد امین پاشایه ابقاء لواء دیار بکر ماه ذی القعدهنک یکریمی دردنجی کونی توجیه اولندی »

مرقد عالیلری فاتح پاشا جامع شریفی اتصالندهکی قبرستاندهدر . اثنای تحریر تذکردهده خوابگاه ابدیلرینه عزیمته زیارت ایلدم .

بانی جامع شریف بیقلی محمد پاشا ومشارالیه ابراهیم حفید پاشا ومخدملری آتی الترجه عثمان نوری پاشا حضراتی یکدیگری جنبنده غنوده غفراندرلر . اوز دمیر زاده عثمان پاشا دخی جامع شریف مذکور حظیرهسنده ایسهلرده آریجه تربه مخصوصه درونندهدر .

مرحوم مشارالیه علم وعرفان ایله ممتاز اقتدار واستقامتله سرفراز سخا ونجابتله حائز الامتیاز کبار ابن کبار خاندان ابن خاندان بر وزیر بی نظیر علویت اقران بر ادیب قدردان ایدی . بولندیفی مأموریت وولایتلرک جملهسنده اذکار جمیله وحسن صیت برافعه موفق اولمش ونفس دیار بکردهکی مأموریت متعددهلرنده علما وفضالیه حرمت ورعایت وشعرا وادبا ایلهروز وشب مصاحبه ومجالسه ایدرک نزد دولتلرندن انفکاکه اجازت ویرمز لر ایمش .

جنرال بلیار مغلوباً و مهزماً مصره عودت ایش و مظفری و واقعه باعث سرور
و شادمانی امت اولمشدر .

بوصروده مشارالیه ابراهیم پاشایی مملکتدن برخیزنا کظهورک و ردوی کاعلدار
تأثر ایلدی . اوده مخدومی طاهر بک خسته نمسی و هنر تقدیر ادا و ایستنه عذرت اولمقدده ا
ایستده خسته لغتک کوندن کونه کسب اشتداد ایتمکده اولمش ایلدی .

تفصیلاتی امهات تاریخچه ده مسطور اولدیغی اوزره بایملان مقاوله نامه موجبه
فرانسزلی مصری تخلیه ایله چیزیه چکلمک باشلادیلر .

شو وقت سرور افزاده شیخزاده ابراهیم پاشا مخدوم یکانه سی طاهر بک اعمر بر
صورتده خسته نمسی حقنده کی مکتوبلری سردار اکرم حضرتلریته ازانه ایدرک بو
معذرت مشروعهیه بنشاء حبش و حجاز والیکلردن عفو بی استرحام ایش و معذرت
واقعه لری قرین قبول کورلدیکندن دیار بکر والیکلی عهده اصفانه لرنده اقا اولمشدر .
سنه مذکوره ربیع الاولنک برنجی کونی مسرور ا قاهره شهرینه داخل اولدیلر
دیار بکر والیسی شیخزاده ابراهیم پاشانک سردار اکرم له برلکده شهره صورت دخول لری
جودت پاشا حضرتلری تاریخلرنده شو عباره ایله تصریح بیور بیورلر .

« غره ربیع الاولده سردار اکرم و قبودان پاشا و حلب والیسی ابراهیم پاشا
و دیار بکر والیسی ابراهیم پاشا و ابو مراق محمد پاشا و ارنانود طاهر پاشا و بکچری
آغالی مصره داخل اولدیلر »

مصر فتوحاتنک حسن ختامی حسیده پاشا مسروراً مملکتته عودت ایش ایستده
اسیر فراش اولان مخدوم یکانه لری [۱] طاهر بک سنه مذکورده وفاتی وقوع و بلغبله
بک زیاده متأسف و مکدر اولدی .

بلیص اوزرنه حرکات ایتمکده درحال چرخه جی طاهر پاشا و ارقه عین عین قیطعه مطول پایلو بیورسکوره
محمد پاشا حرکت ایله جنکه قیام و عساکر اسلامییه ارسلان کی هجوم و اقتحام ایتدکری هنکامدم بیدرلی
اکرم شیخزاده ابراهیم پاشایی مرکز اردوی مایونده براغوب و نایب قدم اولمش اکیدا توصیه و تنبیه
ایدوب کندیمی موقع حربه ایشهره و عساکر اسلامییه فی صبر و بنابه تشویق و ترغیب و سواری بی یایوب
هر طرفدن احاطه ایله تهدید و ترهیب ایلمدیکندن فرانسزلی ایشا تیورون اطرافیندن تلفات کثیره وقوع عین ا
صکره مغلوباً رجعته مجبور اولملا بک جنرال بلیار مصره عودت و محصن اتمک اوزره خارج شهرده
مترس حفرینه مبادرت ایلدی . سردار اکرم دخی غالبانه ایلرو حرکت ایدرک سیک دنیا ط
ورمقینده مکتوب اولدیغی مختلفال نام مجله کلوب مظفرییت واقعه بی قبولان پاشا بک به تبلیغ و اتمک دخی ا
ایلرو حرکتی تیذ کی ایلدی . لافان لایطاه و عینا عینا صالحه مصلحه بشوم زیاده ایله
[۱] دیگر مخدوملری عثمان نوری پاشا طاهر بک وفات ایتدکن صکره دنیا به کلشدر .

ایدی. یونان ایسه نه طرف مغلوب اولورسه آنی یغما ایله آیین جهالتی اتمامه مألوف اولان قبائل و عشایردن اولمغله بویله متفرق بریغتی به کورمه نیله میه چکندن شیخزاده ابراهیم پاشا کی حسب و نسبیه معروف واققدار و کالات ایله موصوف بر مشیر شیردلک شاهزادای هابونجه ایوبک بزنتیوی وار ایدی .

نلسبا مصر حدودای داخلنده بولنان بر مسعودیه ضبط اولندقدن صکره بر الشام رخچولرتندن مرود ایده چک اسکرك صو احتیاجنک دفعی ایچون عریش بکارلرینی الده دایتمکله لزوم اهم کورلندی .

سیواس والیدی رجب مرعش والیدی ارناود مصطفی پاشالر قومانده سیله سوق اولنان حقو بر معاوت غیبیه اولارق مصرک کلیدی اولان عریش کی بر قلعه مستحکمی مشهورالته ضبط ایتمشله ایسه ده مر فصلسه جیخانه آتش آلارق ارناود مصطفی پاشا ایله بر خیلی دلاوران شهید اولدیغندن مسرتله مزوج بر حزن و الم حاصل اولمشدر .

۱۲۱۵ سنه سی اوائلنده حجاز والیدی ومدینه منوره محافظی صدر اسبق قوجه یوسف پاشا جده ده وفات ایتمکله مصر یولی مسدود و جزیره العربده ایسه وهابیلرک کوندن کونه طغیانلری مژاید وممدود اولدیغندن چول احوالته وعشایر و عربانک طور ومشوارینه وقوفلی بر ذاتک وجودینه لزوم کورلمک سببیه حبش ایالتک انضمامیله حده والیدی ومدینه منوره محافظکی مشار الیه ابراهیم پاشایه توجیه اولندی .

مع ذلك ابراهیم پاشانک بویله مهم بر زمانده اردوی هایوندن انفکاک ایتمی نزد سردار اکر میده مناسب کورلمدیکندن حجاز والیدی ومدینه منوره محافظکی متسلملری واسطه سیله اداره اولنقی اوزره ینه اردوی هایونده قالدی .

۱۲۱۶ سنه سی اوائلنده ایدی که جنرال بلیسارک بلیس اوزرینه حرکت ایدوب چوخه چی طاهر و سر عسکر محمد پاشالرله حربه قیام ویکدیگری اوستته هجوم و اقتحام ایتمکده اولدقلری خبر آلمسی اوزرینه سردار اکر م ضیا پاشا حضرتلری برمقتاد شیخزاده ابراهیم پاشانی کنیدی مقامنه توکیل و یوبوک اردوی هایونی بد اقتدارینه تسلیم ایدرک کنیدی ایلویه دوعری سرعت عزیمته لزوم کورمش و ابراهیم پاشا شو یوبوک اردوی هایونی بک کوزل اداره ایلمشدر . [۱]

[۱] حوالت پاشا حضرتلریک ۱۲۸۸ تاریخده طبع اولنان تاریخ علیله بک ۷ نجی جلدینک مدله ۲۱۷ نجی صفحه بلنده عیناً شو عیاره محرردره بناء علیه جنرال بلیار بروجه مشروح مبردن حقیقوده

ایدی. بواننده ایسه روم ایلی اعیانلری طوائف ملوک طرزنده رفع لوای طغیانہ باشلیوب یکدیگریله محاربه ایدرک غالب کلندر مغلوبک بلده سنی قلیجی اکمکی کبی ضبط و تصرف ایتمکده ایدیلر. و دین جهتی پاسبان اوغلنک دست تحکمنده قالدینی کبی روسجق و شمعی طرفلری ترسنکلی اوغلنک نیجه تغلبنده ایدی. و ابرائیل جانبی ناظری اولان احمد آغانک مناسرت جهتی یانق اوغلنک، یانیه موره تپه دلتلی علی پاشانک، اشقودره والبصان اشقودرملی قوجه محمد پاشا زاده لرک، بلغراد و صربستان داییلرک و سائر جهتلر دخی کذلک برر متغلبه نك الله ایدی. شو متغلبه مصر سفیرینه کلککه دولندن امین اولمقلری کبی بالفرض بعضیلری گلش اولسه لر بیله مضرتلری فائده دن افزون ایدی.

بناءً علیه مصرک استخلاصی ایچون تدارک اولنه جق قوه جسیمه آناتولییه منحصر کبی قالیوردی. رقه والیسی بولنان مشارالیه ابراهیم پاشا کردستان دلاورلرینی طوبلا یوب مصر اوزرینه یورومک اوزره ۱۲۱۴ سنه سی اوائلنده دیار بکر والیسی دخی ید تأیید مهامدانیلرینه تفویض اولندی. صدر اعظم و سردار اکرم یوسف ضیا پاشا آز بر مدت ایچنده درسعادتدن سبکبار اوله رق حرکتله حلبه مواصلت ایلدکده مشارالیه ابراهیم پاشای مکمل بر قوتله اوراده موجود بوله رق ممنون اولدی.

اوردوی همایون یاوز سلطان سلیم خان حضرتلرینک طریقی تعقیب ایدرک شامه و اورادنده غزه یه رکز خیام مهابت ایلدی.

ابراهیم پاشا، یاوز سلطان سلیم خان حضرتلرینک یولارده انشا ایلدیکی قویولری بندلری قشله و خانلری و سائر اوزماندن بری موجود قاله بیلمش اولان آثار عالیه یی کویسترر. اوله بر پادشاه جهانکیرک دخی بورالردن بر چوق مزاحم و مشاقه قاتلنهرق کیدوب مصری ضبط ایلدیکنی آکلادیر. و کندیلرینک غیرت و همتیه انشاالله مصر نادره العصرک ضبط و استرداددن روح سلیمی نك الله ابدیده نه درجه لرده شاد و ممنون قاله جغنی ایراد ایدرک عسکرینک شوق و شطارتی تزیید و قوه معنویه سنی تحکیم ایلردی.

سردار اکرم ضیا پاشا شیخزاده ابراهیم پاشانک رأی و تدبیرندن استفاده ایدرک آنکله مشاوره و مذاکره دن خالی قالمز. کندیسینک حسب اللزوم بر سمتہ عزیمتله بیوک اوردودن مفارقتی لازمکسه یرینه ابراهیم پاشای توکیل ایدردی.

چونکه بالاده دینلیدی اوزره روم ایلی عسکری و یکچیری و سائر قیو قولی دینلن صحیح عسکر آز ایدی. اردوی اکثری نفرعام دینلن متفرق طوائف تشکیل ایتمکده

رقه نك متسلمك ايله حسن اداره سى قابل اوله ميوب همه حال كليتى و مكمل دائره توقي ايلديكىنى بالا طرف عرض و بيان ايتدى .

خدماتى نزد دولته مشكور ، و رتبه جليله وزارت استحقاقى مسلم جمهور اوله رق ۱۲۱۱ سنه سنده بارتبه ساميه وزارت رقه ايلتى واليلكنه ترفيعاً تعيين بيورلدى .

صدر اسبق عبدالله نائلى پاشا حفيدى اولوب ۱۲۱۳ سنه سنده وفات ايدن وقعه نويس دولت عليه خليل نورى بك مرحوم ، پاشاى مشار اليك بوجه بالا رتبه ساميه وزارت نائلى اسبابى تاريخده عيناً شويله يازيور :

« برمدت آستانه عليه اقامت اوزره اولان دركاه على قيوجى باشيلرندن ديار بكرلى شيخزاده سيد ابراهيم آغانك اول حوالى احوالنه كال مرتبه تحصيل وقوفى و اعتبار و نفوذى حسييله بوندن اقدحيه متسلم تعيين اولوب درسعادتن ابعاث اولنمش ايدى . محل مأموريتنه لى الورود اها ليسييله كال مرتبه حسن آمزش ايلديكندن بشقه رقه سكانندن مورانى عبدى بك نام كسمنده مللو تيمورك و ديعه سى اولمق اوزره اجناس اوله رق اوتوز بريك اوچيوز سكسان طقوز عدد التونيله بعض اشيا سنى ظاهره اخراج ايتديكىنى مشعر تحريراتى وارد اولوب انجق رقه نك متسلمك ايله ضبط وربطى ممكن اوله ميوب بهر حال كليتلو عسكر و دائره توقي ايلديكىنى بيانله كندويه رتبه والى وزارت عنایت بيورلمسنى استدعا ايتمكله نفس الامر استدعاسى واقعه مطابق و ذاتنده صاحب رشد و درایت و مدت مديده مستخدم اولديغى خدمات دولته مجرب و ذى استقامت اولمق جهتليله دخى شروط وزارت موافق اولديغندن خصوص مذکور طرف حضرت صدارت ناهيدن عتبه علىاى حضرت تاجدارى يه لى العرض اشبو ذى القعدة نك بكرمى ايكنجى كوفى رتبه والى وزارت ايله رقه ايلتى واليلكى مشاراليه سيد ابراهيم آغايه عنایت واحسان بيورلدى »

ايشته نورى تاريخك شوغبارسندن دخى پاشاى مشار اليك رشد و كياست و موفقيت و اهليتنك درجائى مستبان اولور .

وزير مشاراليه ايبي سنه دن زياده ضبط و ربط مملكتيه نظر بند اعتنا و اصلاحات جدييه اكتساب موفقيته مظهر دعای باى وكدا اولدى .

۱۲۱۳ سنه سنده مشهور بوناپارتك بعتة كلوب مصرى استيلا ايتسى اوزرينه قطعه مذكوره نك بتكرار داخل دائره حكومت ايدلمسى امرنده تداركات جسيمه يه لزوم كورلمكده

حفید پاشای آمدی

سینه ده داغم دکشم غنجه به ای کاعذار یادکارمدر بکا قلمش عمکدن یادگار
جامی آمدی

چوق زماندر تیر حسرت دلدی باغرم هجر ایله بر سؤال ایت قندهم بر کون بنی ای یادگار
حفید پاشا

بنده یوقدر یوقلادم هر جای دل کور قنده در نازی بر آفته در یاشقه بر مهروده در
رضا یکشهری آمدی

دلفریب عشوه بازیدن دکدر اشتکا عاشقک خون و بالی خنجر ابروده در
حفید پاشا

بوشب طومش مکر دخت رزی رندانه ویرمشر شرابی صوف ایله صوفی مبارکباده گلشدر
عثمان نوری پاشا مخدوم حفید پاشا

مبارکباد در هپ چاغلیانلردن اولان جاری بوکون اول سرو قد سیر فوح آباه گلشدر
علی رضا پاشا والی بغداد

نیچون آتشره دوشمش کی پیچیده در زلفک رضا آسا مکر تموزده بغداده گلشدر
مشهور ضیا پاشا والی اطنه

عجب بر حسنه مالکسن که اندام دل آرامک نه فکر مانی به نه خاطر بهزاده گلشدر
عثمان نورس افندی

خطک دورنده دلار ناله لر ایتمکده پی در پی بهار ایامیدر بدلهلرک فریادم گلشدر
لیب آمدی

دنیاده لیبا نیجه خندان اوله عاقل کشنلری هپ کابه احزان اوله جقدر
حفید پاشا

صبر ایله کوکل خطی کلنجه او پرینک ایتدکلرینه جمله پشیمان اوله جقدر
راغب پاشا صدر اعظم

رویکده پریشان کوره لی زلف سیاهک هپ کوردیکی دوش عاشق زارک قارشقدر
حفید پاشا

رخسارینه زلف سین دوکش اول آفت کل سنبله ، سنبل کله کویا قارشقدر
دانش استانبولی

سیل اشکم صولاسون یولارینی، جلوه کنان اشهب ناز ایله اول خسرو خوبان کلیور

رفیع آمدی لیب زاده

آلمش اطرافنی هپ لشکر ناز و عشوه بوکان پادشه کشور حسن و آندر
حفید پاشا

یاب گوشه قلبیکده سرای غم عشقی ویرانه بوم اولمشه کاشانه دیسونلر
عزیمی آمدی

سن بند اوله کور سلسله کاکل یاره ای دل سکا دیر لر سده دیوانه دیسونلر
کامی آمدی

آداب ایله کاشانه یارانه خرام ایت هرکس بیورک شو یله جه اوست یانه دیسونلر
باقی مشهور

اهل عشقت ناله سن نی قامتک چنک ایلدک پادشسک ایتدیگک شمدنکرو قانون اولور
حفید پاشا

دانه چشم ترم ظن ایتمه ضایع ایلدم زرع خاک کوی دلبرده در مکتون اولور
کامی آمدی

آرزوی لبلرکله میل آب ایتسه ام اگر صبحه دک نوش ایتدیگم هپ باده کلکون اولور
حفید پاشا

بی اثر صامه صاقین بلبل کبی فریادمی شوق معشوقله آه ایتسه جهان آتشنور
کامی آمدی

سرگذشتم خاک پای یاره عرضه قورقارم بر آتم باروت وش غافل یمان آتشنور
حفید پاشا

آغوش صدفدن چیقوب اول در منور دنیایه حفیداینه دردانهک ایلر
پرشته لی نوری

نوری کوره لی تابش شمع رخ یاری شب تاب بحر یانعه ده پروانهک ایلر
والی آمدی

پر سوز تاب سینه یاتور زیر خاکده دلدادگان مرده لری صامه رسته در
حفید پاشا

غلطیده خون اشک یاتور مردکان عشق زیر زمین خاکده ده صامه رسته در
خلیلی آمدی صاحب فرقتنامه

درج گوهر ناکه درج ایتدم خلیلی نظمی سن کونش طلعتلی نک مهر کده قیلدم یادگار

حفيدا پاشا پاشا ورف

حفيدا نظمی بیرو ایله شعر ماهره [۱۰] دیزگم اولور و دستکده شایندک کک خوش و قناری بیجا بیج

فضولی ایله افندی

آتش بزی فراقک نار دورج تک آلم جرعه جام و خالک آب کور کور تک لیتک

حفيدا پاشا پاشا

برجم جانانه بی شم ایلد کده ای حفيدا مشکنا قیلدی دماغم مشک از غر تک لذت

تسیمی زحلا

کوکله بغم کت عشق کج مالک ازلیدر شول انمنه کیم اولیدی انا اولی اتم و ایلدی انا

جوری پمولورق

و ایلور دیا تکملک جان و دل و انا خدای کویا ایله سخن ترجمه نسه مال ایلدی نسه راه

فائق شوهاوی

فهم ایلیمز نکته ای شایسان انزمانه هر بر اسخنی مشکلی ز بل جعفر علی پیر شاه

رای باشا پاشا اعظم

و انا اولدی قندیل محبت کور و غ ازلیدر افروخته لامه اولم و ایلدی انا ایلدی انا

حفيدا پاشا

انسان آدویه من بافته اولور نیم نگاه کویا که چکلش قاشی بر سلف علی پیر انا

شیخزاده نوری باشا پاشا مخدوم حفيدا پاشا

ار بر وی آکندار بنم سلیم نه دیم آیا بر سلف علی پیر یا ایکی سطر حیدر

منیر پاشا

کوندردی بلا عسکر نی وار اسه شیرین فرهاد حفا بشه آنک چون حیدر

حلیبکرای

رجحانی انک سائره خطنده حیدر سر آت کلپور ایشته کوزلار کوزلیدر

حفيدا پاشا

قور تیلور می عشق ایله دل خاک راهی اولسه ده مقدم نازه غبار اولمقله منتداریدر

سعید پاشا آمدی

عمکسار اولمشدی و قتیله شو غمیل کوکله شمندی اولدی مرحت سلیم کیمک غمخوار بدر

حفيدا پاشا

کشور حسن دلارایه که ویرمیش ریلک یا حبش شاهیدر اول خال ، یا اسود خاندن

[۱] بومارک هوی بیکنه مدی ریلک ریلک و متیا ریلک کانا ریلک

مشار التهك شعراى اسلاف و معاصرین هر دیار ایله مشاعره سنی و ادبای مملکتله ده
مناظره سنی بی پایان و احصا در . شو الواح نظائر آندن نموده در .
ابوالفتح سلطان محمد خان خضر تلمری

عشق ایچنده کیمی یار ایتم کیمه حالم دسیم
شیخزاده ابراهیم حمید پاشا
زیره الماس ایله ، ایله طیبیم کل دوا
قانونی سلطان سلیمان خضر تلمری

خیم ایله نظر قیلنه ایروب قاشلریکی چین کیم دیدی سکا کیم ، کورک اولسته قاشک وارده
زلفک کبی بر فیه آشوب جهانه
بوزوریمه صدقن اولدی باری روی زحلوان

لعل زلفک هوسنی بگری می قان ایلدیکن قلمه
قائل یاشم قیلندی ناظهار سکا یلی
ایتم خیمت کورم ایلدی کار سکا
ایتم آردن سکا دیده کریامه ویردم کساد

حال زارم لعجب ایلم اقرار سکا
عاشقم عاشقم ای شوح سیمکار سکا
کامی آدرنوی
قصر دلدن زورن آچدم موج دریادن بگا

دانش استانبولی
کیمکه فاش ایله اسراری مثال مکتوب
دانش استانبولی
کیمکه فاش ایله اسراری مثال مکتوب

و هی سنبلزاده
موتی آشدله در هزار ییجا بیج
همیشه اولسون زلف سخن زهار ییجا بیج

اجیلماز شانه اندیشه شطیر ایله عزت

بالجمله اشرف و اکابر مملکت نائل الطاف و حرمتی و فقرا و ضعفا مستغرق نقود
و نعمتی و غربا و سیاحین و مارین و عابرین حصه مند اجمال و عاطفتی و املغله برابر زیاده سیله
خنده رو و کشاده خو و لطیفه کو اولدیغندن بر چوق لطیفه لری الاّن دلدرده داستان
و وسیله تذکار رحمت رب مناندر .

مغفور مشارالیه او اخیرایم حیاتلرنده سید المرسلین شفیع المذنبین افندمنز حضرت تلمینک
نعت شریفلریله استمداد و استشفاعی متضمن انشاد ایلدگری قصیده غرای دلسوزدن
وسیله رحمت اولمق اوزره یکریمی یتقی درج و تزییر اولنور .

خوشای آفتاب عالم آرا باعث اشیا رسول کبریا ای تاجدار قرب او ادنا
ایاشاه سعادت ماه شفقت خازن رحمت وجود پاکک ایله اولدی ظاهر سر بسر دنیا
سن ای ذات مکرم حضرت حقک حیدیسک که اولدی امتک ادناسی اعلا دن دخی اعلا
سنک بر ذره شانک وصفه قادر اولیه بالله کر جمعیت ایتسه بریره دنیا و ما فیها
بیلور شانک سنک انحق حبیبی اولدیغک خالق که خلق ایتدی سنک شانک ایچون عالم لری حقا
نیجه بیک معجزاتک وارهله بو جمله دن بردر حضور کده نباتات و شجره پ اولدی لر کویا
نمایان اولدی ماء صافی انکشت سعادت دن اشارت ایلینجه ایکی شق اولدی مه غرا
دکل بر ذره نور کدن شعاع مهر عالمتاب ینه چشم بشر طاقت کتورمنز باقسه بی پروا
اولورینا و روشن هپ کیدر دیجوری کر، چکسه غبار مقدمک ای کنز رحمت دیده اعمما
سنک اوصافکی تقریره حد و اقتدارم یوق کرم ایله قصورم عفو قیل عفوی سور مولی
بن اول عاجز سپهرو درد مندم قدرتم یوقدر حضور کده تکلم ایتکه ای مفخر اشیا
نه رتبه مجرم و عاصی اولورسه امتک، یاقمز جحیمه قادر و قیوم و فرد و عالم و دانا
دکل یوق جریمز یاقمز بتون آلوده جریمز ولاکن سن شفاعت ایلسک رد ایلز قطعا
غریق بحر عصیان و خطایم اولیه بی پایان که صغمز دفتر اعماله مسوده امللا
همیشه بحر عصیانه دوشوردم کشتی جسمی قریق یلکن، دمن، اصلا کورتمز بر سلامت جا
بنم اول رو سیه کیم قافه تحمیل اولسه عصیانم تحمل ایلز نابود اولور اول موقع بالا
بن اول آلوده چرکاب عصیانمکه هیج یوقدر بنم تک روز محشرده سیه رو مجرم رسوا
ضعیف بیکم امتدتم بن ملجم سنسن خداوندا شفاعت قیل که ناره اولیم ملتی
قومه محشرده تاب شمس ایله نالنده و عطشان مدد آب شفاعتله (حفید) زاری قیل اروا

صلاة و هم سلام لا یعد اولسون سکا مردم

سرایا آلهک اصحابکه اولاده لایحی

بر مدت صکره سائر بعض ولایتلر والیلکنه تعیین اولنهرق ناشر عدالت و اشفاق و ۱۲۲۴ سنه سنده ثانیاً دیار بکر والیلکنه رونقبخش استحقاق اولدی .

۱۲۲۷ ده بر سور عظیم ترتیب ایدرک مخدوم عالیملری آتی الترجه عثمان نوری پاشانک امر مسنون ختانی اجرا ایلمدی .

سور مذکورده احراق اولنان کونا کون الات ناریه نیک ، رقاص جانباز حقه باز سازندکان مثللو هنروران طرفندن اجرا ایلمن هنرلرک وعموم ولایت خلقنه کشیده اولنان نعم کثیره نیک تفصیلات دبدبه پیراسی برچوق وقتلر دلدرده داستان اولمشدر .

والد ماجد عبد حقیر سور مذکورلی مشاهده وادراک ایلمش اولدیغندن مشار الیهک اعطا بیوردقلری تفصیلات — مرات الفوائد — ده محرردر .

بودفعه کی والیلکلرنده دخی بش سنه مقداری وطن عالیملرنده مظهر ادعیه فقرا و نائل اثنیة ضعفا اولوب امرار اوقات و ایام ایلمکده اولدیغی حالده ۱۲۲۸ سنه سنده زهتسرای عقبایه خرامان وعموم اهالیء مملکته ضیاع ابدیسی موجب کدورت فراوان اولدی وقعه نویس شانی زاده عطاءالله افندی تاریخنده مشارالیه ابراهیم پاشانک وفاتنه دائر شو عباره محرردر .

« والیء دیار بکر شیخزاده ابراهیم پاشا اجل موعودیله عزم داربقا ایلمدیکی قاضی ووجوه بلده طرفلرندن بامعروضات انها اولنمقله رفع وزارتله توقادده مأمور اقامت اولان سابق ارضروم والیسی محمد امین پاشایه ابقاء لواء دیار بکر ماه ذی القعدة نیک یکریمی دردنجی کونی توجیه اولندی »

مرقد عالیملری فاتح پاشا جامع شریفی اتصالنده کی قبرستانده در. انشای تحریر تذکرده خوابگاه ابدیلرینه عزیمته زیارت ایلمد .

بانیء جامع شریف بیقلی محمد پاشا و مشارالیه ابراهیم حفید پاشا و مخدملری آتی الترجه عثمان نوری پاشا حضر آتی یکدیگری جنبنده غنوده غفراندرلر. اوز دمیر زاده عثمان پاشا دخی جامع شریف مذکور حظیره سنده ایسه لرده آریجه تربه مخصوصه دروننده در .

مرحوم مشارالیه علم و عرفان ایله ممتاز اقتدار و استقامتله سرفراز سخا و نجابتله حائز الامتیاز کبار ابن کبار خاندان ابن خاندان بر وزیر بی نظیر علویت اقران بر ادیب قدردان ایلی . بولدیغی مأموریت و ولایتلرک جمله سنده اذکار جمیله و حسن صیت براقغه موفق اولمش و نفس دیار بکرده کی مأموریت متعدده لرند، علما و فضلالیه حرمت و رعایت و شعرا و ادبا ایله روز و شب مصاحبه و مجالسه ایدرک نزد دولتلرندن انفکاکه اجازت و برمز لر ایلمش .

جنرال بلیار مغلوباً و مهزماً مصره عودت ایلش و مظفریت واقعه باعث سرور و شادمانی امت اولمشدر .

بوصروده مشارالیه ابراهیم پاشایی مملکتدن بر خیزنا کتظهورک و روڈی و اعدار تأثر ایلدی . اوده مخدومی طاهر بک خسته نیمی و هن نقدراً ادا و یسینه غیرت اولمشده اینهده خسته لغتک کوندن کونه کسب اشتداد ایتمکده اولمشی ایدی .

تفصیلاتی امهات تاریخیه ده مسطور اولدیغی اوزره یاسیلان مقوله نامه موجیبه فرانسز مصری تخلیه ایله چیزیه چکلمک باشلادیلر .

شو وقت سرور افزاده شیخزاده ابراهیم پاشا مخدوم یکانه تنی طاهر بک اعمر بر صورتده خسته نیمی حقنده کی مکتوبلری سردار اکرم حضرتلرینه ارانه ایدرک بو معذرت مشروعهیه بنهء حبش و حجاز والیلکرندن عفو بی استرحام ایلش و معذرت واقعه لری قرین قبول کوردلرکندن دیار بکر والیدی عهده اصفانه نرنده آقا اولمشدر .

سنه مذکورده ربیع الاول سنک ربیعی کونی مسرور اقامه شهرینه داخل اولدیلر دیار بکر والیدی شیخزاده ابراهیم پاشانک سردار اکرم له برلکده شهره صورت دخولربی جودت پاشا حضرتلری تاریخرنده شو عباره ایله تصریح بیور بیورلو .

« عمره ربیع اولده سردار اکرم وقبودان پاشا و حلب والیدی ابراهیم پاشا و دیار بکر والیدی ابراهیم پاشا و ابو مراق محمد پاشا و ارناود طاهر پاشا و بکچری آغالی مصره داخل اولدیلر »

مصر فتوحاتنک حسن ختامی حسینیه پاشا مسروراً منکسبه عودت ایلش اینهده اسیر فراش اولان مخدوم یکانه لری [۱] طاهر بک سنه مذکورده وفاتی وقوع اولمغبله بک زیاده متأسف و مکمل اولدی .

بلیس اوزرنده حرکت ایتمکده درحال چرخه چی طاهر پاشا و ارقه عیندن کتظمه طولک ایلدی و یسینه کتظمه محمد پاشا حرکت ایله چنکه قیام و عساکر اسلامیه ارسلان کی هجوم و اقتحام ابتدایی هنکامده سردار اکرم شیخزاده ابراهیم پاشایی مرکز اردوی مایونده براغوب و نایب قدم اولمشی اکیداً توصیه و تنبیه ایذوب کندیمی موقع حربه اربشه رد عساکر اسلامیه بی صبر و بنانه تشویق و ترغیب و سواری بی یایوب هر طرفدن احاطه ایله تهدید و ترهیب ایلمدیکندن فرانسز شاهشیروب اطرافیندن تلفات کتظهور و قوتوندن ا صکره مغلوباً رجعته مجبور اولملره جنرال بلیار مصره عودت بوخص اتمک اوزره خارج شهرده مترس حفرینه مبادرت ایدی . سردار اکرم دخی غالبانه ایلرو حرکت ایدرک سیک دمیاط و رشیده مخدوم اولدیغی مختلف نام محله کلوب مظفریت واقعه بی قبولان پاشا به تبلیغ و آتیک دخی ا ایلرو حرکتی تذکر ایلمدی .

[۱] دیگر مخدوملری عثمان نوری پاشا طاهر بک وفات ایتمکدن صکره دنیاه کلشدر .

ایدی. بونلر ایسه نه طرف مغلوب اولورسه آنی یغما ایله آیین جهالتی اتمامه مألوف اولان قبائل وعشایردن اولغله بویله متفرق بریغنتی به کوروم نیه میه جکندن شیخزاده ابراهیم پاشا کی حسب ونسبیه معروف واقتدار وکالات ایله موصوف بر مشیر شیردلک ملازادوی همایونجه ایوک بزئی تیری وار ایدی .

مصره حدودی داخلنده بولسان بئر مسعودیه ضبط اولندقدن صکره بر الشام چوللردن مرور ایده جک عسکرک صو احتیاجک دفعی ایچون عریش پکارلرینی الده ریختکله لزوم اهم کورلدی .

سیواس والیدی رجب مرعش والیدی ارناود مصطفی پاشا قومانده سیله سوق اولنان حقوهره مساوات غیبیه اوله رق مصرک کلیدی اولان عریش کبی بر قلعه مستحکمی سیرولتله ضبط ایتمیشلر ایسه ده هر نعلسه جیخانه آتش آله رق ارناود مصطفی پاشا ایله بر حیل دلاوران شهید اولدیغندن مسرتله مزوج بر حزن و الم حاصل اولمشدر .

۱۲۱۵ سنه سی اوائلنده حجاز والیدی ومدینه منوره محافظی صدر اسبق قوجه یوسف پاشا جده ده وفات ایتمکله مصر یولی مسدود وجزیره العربده ایسه وهابیلرک کوندن کونه طغیانلری مژاید وممدود اولدیغندن چول احوالنه وعشایر و عربانک طور ومشوارینه وقوفلی بر ذاتک وجودینه لزوم کورلمک سببیه حبش ایالتک انضمامیه جده والیدی ومدینه منوره محافظلکی مشار ایله ابراهیم پاشایه توجیه اولندی .

مع ذلک ابراهیم پاشانک بویله مهم بر زمانده اردوی همایوندن انفکاک ایتسی نزد سردار اکرمیده مناسب کورلمدیکندن حجاز والیدی ومدینه منوره محافظلکی متسلملری واسطه سیله اداره اولتیق اوزره ینه اردوی همایونده قالدی .

۱۲۱۶ سنه سی اوائلنده ایدی که جنرال بلیسک بلیس اوزرینه حرکت ایلوب چترخه چی ظاهر و ستر عسکر محمد پاشا لاله حر به قیام ویکدیگری اوستنه هجوم و اقتحام ایتمکده اولدقلری خبر آتسی اوزرینه سردار اکرم ضیا پاشا حضرتلری بر معتاد شیخزاده ابراهیم پاشای کندی مقامنه توکیل وبویوک اردوی همایونی ید اقتدارینه تسلیم ایدرک کندسی ایلرویه دوغری سرعت عزیمته لزوم کورمش و ابراهیم پاشا شو بویوک اردوی همایونی بک کوزل اداره ایتمشدر . [۱]

[۱] جودت پاشا حضرتلرینک ۱۲۸۸ تاریخده طبع اولنان تاریخ علیلرینک ۷ نجی جلدینک ۲۱۷۷ لجه محققه بنده عشا شو عیاره محرردن بناء علیه جنرال بیار بوجه مشروح مصر دن جقوبده

ایدی. بواسطه ایسه روم ایلی اعیانلری طوائف ملوک طرزنده رفع لوای طغیانہ باشلیوب
یکدیگریله محاربه ایدرک غالب کلنلر مغلوبک بلدهسنی قلیجی اکمکی کبی ضبط وتصرف
ایتمکده ایدیلر. و دین جهتی پاسپان اوغلنک دست تحکمنده قالدینی کبی روسجق و شمعی
طرفلری ترسنکلی اوغلنک نچه تغلبنده ایدی. و ابرائیل جانی نظری اولان احمد آغانک
مناسرت جهتی یانق اوغلنک، یانیه مورہ تپہ دنلی علی پاشانک، اشقودره والبصان
اشقودرملی قوجه محمد پاشا زاده لرک، بلغراد و صربستان دایرلرک و سائر جهتلر دخی
کذلک برر متغلبه نك النده ایدی. شو متغلبه مصر سفرینه کلمکک دولندن امین اولمدقلری
کبی بالفرض بعضیلری ککش اولسه لر بیلہ مضر تلری فائده دن افزون ایدی.

بناءً علیه مصرک استخلاصی ایچون تدارک اولنه جق قوه جسمیه آناتولییه منحصر
کبی قالیوردی. رقه والیسی بولنان مشارالیه ابراهیم پاشا کردستان دلاورلرینی طوپولایوب
مصر اوزرینه یورومک اوزره ۱۲۱۴ سنه سی اوائلنده دیار بکر والیسی دخی ید تأیید
مهامدانیلرینه تفویض اولندی. صدر اعظم و سردار اکرم یوسف ضیا پاشا آز بر مدت
ایچنده درسعادتن سبکبار اوله رق حرکتله حلبه مواصلت ایلدکده مشارالیه ابراهیم
پاشای مکمل بر قوتله اوراده موجود بوله رق بمنون اولدی.

اوردوی هایون یاوز سلطان سلیم خان حضر تلرینک طریقنی تعقیب ایدرک شامه
و اورادنده غزه یه رکز خیام مهابت ایلدی.

ابراهیم پاشا، یاوز سلطان سلیم خان حضر تلرینک یولرده انشا ایلدیکی قویولری
بندلری قشله و خانلری و سائر اوزماندن بری موجود قاله بیلمش اولان آثار عالییه
کوسترر. او یله بر پادشاه جهانگیرک دخی بورالردن بر چوق مزاحم و مشاقه قاتلنهرق
کیدوب مصری ضبط ایلدیکنی آکلادیر. و کندیلرینک غیرت و همیتله انشاالله مصر
نادرة العصرک ضبط و استردادندن روح سلیمی نك عالم ابدیده نه درجه لرده شاد و بمنون
قاله جغنی ایراد ایدرک عسکرینک شوق و شطارتنی تربید و قوه معنویه سننی تحکیم
ایلردی.

سردار اکرم ضیا پاشا شیخزاده ابراهیم پاشانک رأی و تدبیرندن استفاده ایدرک آنکله
مشاوره و مذاکره دن خالی قالنر. کندیسنک حسب اللزوم بر سمتہ عزیمتله بیوک
اوردودن مفارقتی لازمکسه برینه ابراهیم پاشای توکیل ایدردی.

چونکه بالاده دینلیدی اوزره روم ایلی عسکری و یکیچری و سائر قپو قولی دینان
صحیح عسکر آز ایدی. اردویی اکثری نفرعام دینان متفرق طوائف تشکیل ایتمکده

رقه‌نك متسلمك ايله حسن اداره‌سی قابل اوله‌میوب بهممه حال کلیتی و مکمل
دائرة به توقف ایلدیکنی بالا طرف عرض و بیان ایتدی .

خدماتی نزد دولتده مشکور ، و رتبه جلیله وزارتہ استحقاقی مسلم جمهور اوله رق
۱۲۱۱ سنه‌سنده بارتبه سامیه وزارت رقه ایالتی والیکنه ترفیعا تعیین بیوردلی .

صدر اسبق عبدالله نائلی پاشا حفیدی اولوب ۱۲۱۳ سنه‌سنده وفات ایدن وقعه‌نویس
دولت علیه خلیل نوری بك مرحوم ، پاشای مشار الیهک بوجه بالا رتبه سامیه وزارتہ
نائلیتی اسبابی تاریخنده عینا شویله یازیور :

« برمدت آستانه علیه‌ده اقامت اوزره اولان درگاه عالی قیوجی باشیلرندن دیار بکرلی
شیخزاده سید ابراهیم آغانک اول حوالی احوالنه کمال مرتبه تحصیل وقوفی و اعتبار
ونفوذی حسیله بوندن اقدمجه رقه به متسلم تعیین اولوب درسعادتن ابعاث اولمش ایدی .
محل مأموریتنه لدی‌الورود اهالیسه کمال مرتبه حسن آمزش ایلدیکندن بشقه رقه
سکانندن مورانلی عبدی بك نام کسه‌سنده مللو تیمورک و دیعه‌سی اولمق اوزره اجناس
اوله رق اوتوز بر بیک اوچیوز سکسان طقوز عدد التونیه بعض اشیا‌سی ظاهره اخراج
ایتدیکنی مشعر تحریراتی وارد اولوب انحق رقه‌نك متسلمك ايله ضبط وربطی ممکن
اوله میوب بهر حال کلیتو عسکر و دائرة به توقف ایلدیکنی بی‌انله کندویه رتبه والای
وزارت عنایت بیورلمسنی استدعا ایتکه نفس الامر استدعاسی واقعه مطابق وذاتنده
صاحب رشد و درایت ومدت مدیده مستخدم اولدینی خدمات دولتده مجرب وذی استقامت
اولمق جهتلیله دخی شروط وزارت موافق اولدیغندن خصوص مذکور طرف حضرت
صدارتناهدن عتبه علیای حضرت تاجداریه لدی‌العرض اشبو ذی‌القعده‌نك یکریمی
ایکنجی کونی رتبه والای وزارت ايله رقه ایالتی والیلیکی مشارالیه سید ابراهیم آغایه
عنایت واحسان بیوردلی »

ایشته نوری تاریخنك شوغباره‌سندن دخی پاشای مشار الیهک رشد وکیاست و موفقیت
واهلیتنك درجاتی مستبان اولور .

وزیر مشارالیه ایکی سنه‌دن زیاده ضبط وربط مملکتبه نظر بند اعتنا و اصلاحات
جدیه به اکتساب موفقیتله مظهر دعای بای وکدا اولدی .

۱۲۱۳ سنه‌سنده مشهور بوناپارتک بغته کلوب مصری استیلا ایتسی اوزرینه قطعه
مذکورده‌نك بتکرار داخل دائرة حکومت ایدلمسی امرنده تدارکات جسیمه به لزوم کورلمکده

بعضیاریك یادقاری کی ابراهیم بك ایچوندم شو یوله یابه جغ بویه ایده حکم دیهرک
ذات و اقتدارینی حلال مشکلات امور کو ستروب رتبه لر نشانلر عطیله ر خلعتلر املق
امبله باب عالی نی اویالاندرمق ممکن اسپهده مشارالیه مافوقنی اغفاله بلتتمک کی احوال
نالایقنی التزام ایله حک شوایب و ذماتندن میرا بر انسان کامل اولدیغندن عصیان
تیموریه نیک بك آشوری بر درجه یه واردیغنی وقوه جنودیه سوق واسرا اولمدیجه بومقوله
تدابیر ایله ازاله و جودینک ممکن اولمه جغنی بر تفصیل عرض و حکایه ایلدی . مقرون
حقیقت اوله زق عرض ایلدیکی سورر باب عالی نیک خوشنه کیتدی ۱۲۰۷ حدوده
ابراهیم بك دیار بکر و یوده لغندن عزل ایلدی . بکده ارتق مملکتتده طور میوب
در سعادت عترت ایلدی . تیمور دها زباده فرضت بوله رق آیین تیموریاتنی تامیله اجرا
المستقلی بونک اوزرینه بغداد والی عالیله سلیمان پاشا مرقومک دفع شراره فسادی
ایچون عساکر کثیره ایله مأمور تعیین بیوردی . واقع اولان تصدیقات شدید اوزرینه
۱۲۰۸ شمسیده تیمور مرقور مغلوباً فرار ایلدی . مللو عسکرینک غضب ایله کاری
ر بلبلله اموال و هواشی اخذ و اش توداد ایلدیله رک ختام مصلحته مینی سلیمان پاشا بغداده
واعودت ایلدی . ایستارینه حیره ایله زوجه زات و بیله نیک و نیک نیک
نکلا لوقه ایالی و ایلبه دیوریکلی مصطفی پاشا و آتی متعاقب چوقدار سلیمان پاشا تعلیم
ر کال عسکر ایسه ده عدم موفقیتلرینه مینی تیمورک فرار و احتفا ایلدیکی مجلدن عودتله بشکرار
منزوق علم طصیان ایلدی . ملحوظ ایدی . ایستارینه حیره ایله زوجه زات و بیله نیک و نیک نیک
تعلیم ابورالینه خندان قالمق اوزره ایالت مذکوریه خدمات دولته صداقت و اهلیق
ت مجتوب و اولورک احوالنه واقف بر ذانک تمیننه لزوم اهم کوردی . ایستارینه حیره
رحم ابراهیم بکک ایسه آوازه عدال و شی جاعتی اقدحجه بیدر لنی در سعادت بکمل انداز
هال اولمغه ابرابر در سعادت خدمت لاقامت اولان اوچر سنه ظرفنده دخی فضلا شعر اوکیلار
رجال دولت ایله کوریشه رک فضل و کمال و اقتدار و اهلیتی و عمومی تعلیم و اتصالیق
تعلیمتوردی . ایستارینه حیره ایله زوجه زات و بیله نیک و نیک نیک
مقدمه فیض و ترقی اولق اوزره ۱۲۱۰ سنه سبدم زقه مستلمکنه تعیین اولدی .
تعلیم مأموریت جدیدنه مواصاتی متعاقب بر حقوق اجرات و اصلاحاته موفق اولدی .
مورانی عبدی بکده تیمورک ودیعه خفیه سی اولان اشپای کثیره ایله بر خلی اتونلری
ظاهره اخراج و در سعادت عت وانهاج ایلدی . ایستارینه حیره ایله زوجه زات و بیله نیک و نیک نیک
مملکت وک و نه ایستارینه حیره ایله زوجه زات و بیله نیک و نیک نیک

بورانیسی اوزرینه اقتدینی دموع تأثرله سوزناک بر صورتده عائله افرادینه راسمه وداع ابدیهی اجرا ایلمسی پک حزین بر منظره تشکیل ایتشدی .
 وفاتنه آتی الترجمه لیب زاده رفیع آمدینک تحریر ایلدیکی ابیات تاریخیه نیک بعض بیتلری تحریر اولنور .

اوله سن ای اهل دولت غره جاه جهان جاهک ایرسه ماهه دک یوقدر زوالندن امان کیم بوکردون سیه کاسه چونعل باز کون دور ناعموار ایله کاری فریب ایتک همان زده کیم بر نامور منعم بولورسه عاقبت آنی کمنام ایلیوب البته ایلر بی نشان اشته ازجه بومرحومی همان فکر ایله کیم ویوده یدی هم سر بواب صاحب خاندان سید اسماعیل آغا شیخزاده عالی تبار شهر آمد ایچره اولمشدی مسلم بر زمان لفظاً ومعناً (رفیعاً) حرف معجله بویت ایکی تاریخ اولدی آنک فوتی ایچون بی کان

بیک ایکیوزده دریغا عزم عقبا ایلیوب سنه ۱۲۰۰

قیلدی اسماعیل آغا دار ماوایی مکان سنه ۱۲۰۰

ابراهیم بک بر ولد نجیبه لایق اوله جق صورتده ابدال نذور و صدقات ایله روح پدری قرین مسار و ایام سهفام ماتمی امرار ایلدکن صکره ابنای جنسی حقنده بر قاندها ابراز مکارم جوانمردی و ابراز فضائل نجابت پروری ایدرک ۱۲۰۲ سنه سنده دیار بکر ویوده لغنه تعیین اولندی .

حل و عقد امور مملکتده ابراز ید طولاً و خدمات دولتده ابراز اهلیت مشککشا ایلمسی موجب اشتهار مزیدی اولدیندن بو ائناده عهدۀ کفایتیه قوجی باشلیق رتبه رفیعه سی توجیه اولندی .

ویوده لعی مدتده یدیمین اقتدارینی سیف و قلم ایله صادقانه خدمتله ایفاسنه حصر ایدرک ولایتک هر طرفی مصون الغائله برحالده بولمش اولدینی ائناده دیار بکره جواری رقه ایالتی میللوو عشرتی رئیس تیمور بک عصیان و بعض قرا و قصباتی نهب و تالان ایلدی باغی مرقومک حسن تدبیر و یا تسمیم ایله ازاله وجودی چاره سی اسبابنک استکمالی ۲۰۴ سنه سی اوائلنده مشارالیه ابراهیم بکه خفیاً بیلدیرلدی .

صورت دوستانه ده خفیاً تسمیم کبی بر معامله ابراهیم بک کبی وجدان صافه و مردانه اطواره مالک اولان برذات طرفندن اجرا اولنه میه جنی درکار ایدی .
 بالفرض یاپیش اولسه بیله صورت دوستانه ده کورینه رک تسمیمه آت اولمق کبی یولسز لقلرک انظار عمومیه ده حصوله کتیره جکی مضرت معنویه فائده مادیه دن قات قات زیاده ایدی .

خطوط متنوعه بی حافظ محمد آگاه حضر تلرینک تلید یکتب الری خطاط شهر ادم
فندیدن تحصیل ایتدی .

الحاصل پددرلی اسماعیل آغا دور اندیش و عالیجناب بر ذات اولاد یعنی اثبات ایدرک
والد ماجدلرندن الدینی درس تربیه ، کندیسینده بر امانت ایش کی تمامیله مخدوم
کاکوت موسومنه صرف وتودیع ایلدی .

ابراهیم بک حل وعقد اموره مقتدر اوله جق برسنه واصل اولدوقده پددرلی اسماعیل
آغا که اولصرده متسلم ایدی . مخدومک سابق الترجه اسکندر پاشا مرحومک احفادی
یله آردلی اچیلهرق آنلرک علیهنه قیام ایلدیکنی خبر آنجه ممنون اولمامش و نصایح
لازمهده ، برلههرق منع ایش ایسهده ، مقصد مضمندن نکول ایلدیکنی حس ایلدیکندن
ک زیاده جانی صیقلدی اوغلانی یاننه جلب ایله یوکسک بر موقعه چیقاروب اسکندر
پاشا مرحومک بنا ایلدیکی جامع شریفک قورشونلی قبه بلندی ارائه ایدرک بوجامع شریفی
کیمک بنا ایلدیکنی سؤال ایلدی .

بک ، اسکندر پاشا مرحومک بنا ایش اولدینی جوانی ویرنجه مملکت مزده بوندن
بکی بچق عصر اول حق یولنه بولنه عالی جامع شریف بنا ایدن بر ذانک احفادیله نیچون
وغراشیورسین . ابنای بشر یکدیگریک قرداشلری دکلیدر .

قصورى کوریلانلره نصیحت ایت عداوت ائمه نصیحت دکله مز وقبول ایتمز لر ایسه
رک رابطه موانست ایدرک صیق صیق کورشمه .

اوغلم ، لسانی بشقه ، وجدانی بشقه اولان منافقلرک مداهنه لرینه الدانهرق شونک
وتیکله اوغراشوب او ییقمق هرکی بر باد و پریشان ایلک معرفت صایلماز . بر مملکتی
بر مداهن سوزینه او یهرق خراب ایتسک ینه قناعت ایتمز . سنی دها بیوک فجایعه سوق
یلر . آنلرک اغراض نفسانیله لری تمز توکنمز . لکن سن راحت ایده مزسین .
میوکک ، هرکسه احسان و التفات و تواضع ایتک ، ضعفاه دستگیر اولوق . خاندان
وشکونلرینه حرمت و معاونتدن کبرو طور مامق و خیرات و حسنه صرف نقدینه همت
ایدرک ایفای حسن نام ایلکله حاصل اولور . دیر .

فی الحقیقه ابراهیم بکده بعدما متنصح و پند پدر حکیم ایله متعامل و امثال واقرانندن
قتاز اولهرق رتبه سامیه وزارتیه قدر متساعد اولمشدر .

۱۲۰۰ سنه سنده والد ماجدلرینک وقوع وفاتی ابراهیم بکی مبتلای احزان بی پایان ایش
یله او پیر محترمک وفاتیه قریب صردهده حیدرلی طاهر بکی بغرینه باصرهرق لحه

غنچه‌دن ملتس ندر بیلمم	عندلیم قفس ندر بیلمم
نالہ های جرس ندر بیلمم	پرو کار بان هجرانم
مدعای نفس ندر بیلمم	تیره‌کی یاب اولمز آینه‌م
شب خون عسس ندر بیلمم	در بغل شیشه مست بی پالم
منت اللهه کس ندر بیلمم	شهر آمدده بی‌کسم گرچه

اشعاری مخلصدن عاری لاکن متصوفانه مضموندارانه استادانه در. شوغزل سنالم‌الخلل
 عالیری مترجم مثنوی ، مشهور نجفی افندیکن
 سینهم هدف غمزہ غماز قیلارسک
 مردم بکاجور ایتمکه آغاز قیلارسک
 مطلعلی غزلیله مناظره صورتیه وانع اولمشدر .

قربانک اولم تنگری یه هم ناز قیلارسک	ناز ایله نماز ای بت طناز قیلارسک
الحق سن آکا نازی هنوز آز قیلارسک	بو حسن جهانسوزی که ویرمش اسکا اول حق
یوق بیره نیچون باده‌نی همراز قیلارسک	آل ایله لبک سرینی طویمق دیلر ای مه
دزدیده نکاهی قتی تمناز قیلارسک	هر عشوه که ، هر شیوه که ، یوقدر سوزم اما
یهوده نکاهک آکا شهباز قیلارسک	بسمل شده نخجیر تغافل دل عاشق
سن فاخته‌نی بلبله دم‌ساز قیلارسک	بو حسن ایله کاشنده خرام ایلسن ای دوست

— ❦ حفید پاشا ❦ —

وزرای عظام دولت علیه‌دن شیخزاده شهرتیه بنام صاحب دیوان بلاغت عنوان
 ابراهیم پاشا مرحومدر .

فخر الکاملین شیخ یوسف ولی حضرت تبرینک حفید عالی‌قدری اولدیغندن اشعار
 دلاراسنی (حفید) امضاسیله تزین ایلردی .

پدر والا جناب‌لری سید اسماعیل انما جد عالی‌رندن مکمل تربیه کوروش وهربری
 بر انسان کامل ایچون سرمایه مباحات اولمغه کفایت ایدن معالی اخلاق و آداب ایله تزین
 ذات وصفات ایش ایدی .

ابراهیم پاشا دیار بکرده فاتح پاشا محله‌سینده کاشن خانهلرنده ۱۱۶۰ حدودنده دنیایه
 کلشدر .

بر طرفدن صاحب حسن حال واهل کمال اسانده‌دن و بر طرفنده باب سخاوتلری
 فضلا وادبا وغربایه مفتوح اولدیغندن بو وسیله ایله مسافر و مجاور خانۀ عالی‌لری اولان
 اصحاب هنر و معرفتدن فنون و معارف بی پایان اخذ و تالیق ایلدی .

شمله‌لی زاده شیخ احمد رندی حضرت‌تلمینث ۱۰۶۴ تاریخده آیین واداب طریقت کلشنیه حقنده (شیوۀ طریقت) اسم و عنوانیسه تحریر بیوردقلری . کتاب دلپذیرده کندی زمانه قدر . مصرده درگاه حضرت کاشفیه شیخ کرامت آثار ازلان ذوات عالییه تعداد بیوریورلرکه صاحب ترجمه شیخ حسن حضرت‌تلمینث صکره شیخ درگاه اولانلر شونلردر عیناً کتاب مذکوردن نقل اولنور .

— الشیخ ابراهیم افندی آندن الشیخ احمد افندی آندن الشیخ علی افندی آندن محی زاده امیر حسن آندن سیدی حسن آندن سیدی اسماعیل آندن شیخ ابراهیم افندی درگاه حالا خانقاه حضرت کاشفیه بالا نشین سجاده طریقت و راهبر راه حقیقتدر . تا حضرت پیردن بالاده ذکر اولندیغی اوزره سجاده نشین طریقت اولانلر جمله اولاد ذکورنددر . الامحی زاده الشیخ امیرحسن ، زاده کریمه امیرخیالی بن کاشفیدر — مشار الیه سید حسن حضرت‌تلمینث ترکیه شو غزل متصوفانه ومرشدانه‌لرینک تبرکاً تحویریله اکتفا ایلرز .

آسمان معنوینک نجمی ، شمسی ، ماهی یم	صورتا کرچه کدایم عشق ایلینک شاهی یم
معرفندن خرقة‌دار اولدم ایدنم عشقی ناخ	صوفی صورت نیم بن صوفی الهی یم
طی ایدوب ناسوت بحرین غرق لاهوت اولشم	بجر وحدتدر مقام آنده کیزلی ماهی یم
قدسیان شهر و بلم انس و جنک رهبری	مظهر نور صفاتم ذات پاک راهی یم
عرض عشاق ایله مملو کرچه کیم ارض رسما	عاشق و معشوق عشقم جمله سنک آمی یم
عالم صورته کرچه رهبرمدر کاشفنی	لیک معنا عالمنده بن آنک همراهی یم

بحر عشقه غرق اولوب دیرکه (حسن) عاشقوره
طالب حقم دیین کاسون یولک آکاهی یم

— حسین —

دیار بکر (آمد) شهرینه اون سکز ساعت مسافهده واقع ماریندن ظهور ایتمشدر .
اوائل حالنده مسقط رأسندن دیار بکره کلهرک اوراده تحصیل کالات ایله تفنن و توطن ایلدی . سادات کثیرالبرکاتدن و فضلالی مشایخندن بذات ایدی .
مملکت اهالیسی طرفندن مظهر احترام و اجمال اوله‌رق مجردالحال امرار اوقات ایلکده اولدیغی حالده آمده ۱۱۱۹ حدودنده وفات ایلدی .
اهل حال برشیخ ستوده اطوار اولمعله آمده اقامتنه اشارت اولمق اوزره شوغزل شو خانیه انشاد ایتشددر .

بر دمبره جناب شیخک وجه مبارکئی کورنجه کندئی بر دوشونجه آلدی . اولدئی یرده متحیر قالدی . جناب شیخ تسلی ویره رک مشاخ ایچون اولقدر شی چوق دکلدردیدی . بعده اول غازیدن حیرتنک سببی سؤال ارنلقدده دیدی که بر کون بز سر حد اسلامده بر دشمن چته سی قوالارکن بغته امدادلری کلدی دشمن بزى اورته یه آلدی . فوق العاده اضطرابه دوشدک اسیر اولمق اوزره ایکن . قاطره نمش بر ذات پیدا اولدی . بزى دشمن الندن خلاص ایدرک سلامتیه چیقاردی . کیم اولدئی بیله مدک شیمدی بوشیخ حضرتلرینی کوردمکه عینیه اوزانه بکزه بور . آنک ایچون حبرته دوشدم .

بوده مناقب عامه لرندندر که . باغچهلرنده صو دولابئی دوندیرر بر اوکوز ایله بر آئی کیجه لین خرسز کلوب سرقت ایدر . فرداسی حضرت شیخه خبر ویردکلرنده انشالله یبانه کیتمزینه کتوررلر . بیورر . حکمت خدا بوحرامی طوتیلوب صاب اوله جئی صروده بنده شیخ حسن حضرتلرینک باغچهلرینک چالشمش بر صغره بر آت واردر . فلان یرده کبزله مشم سویلین واروب آسونلر . دیه اعتراف ایدر . و محتسب مملکت اولدئی یردن آدیروب جناب شیخه ارسال ایدر .

ینه مناقب کرامت احتوالرندندر که . شیخ اولدقدن صکره حج شریفه نیت ایدرک بر طاقم درویشان و فقرا ایله سویش طریقیله عزیمت ایدرلر . وکی یه بر مامر قلاغوز آلیرلر . رایغ مقابلنه واریلنجه احرامه کیررلر کیدرکن روزکار شدت کوسترر کشتی وکشتیان اضطرابه دوشر . کینک دیده بانئ یمین و شمالن کوزه درکن معلم اولان قولاغوز دومنده خطا ایدر . بر شابلغه چارپرکی قالیه ویرر . کورلئی پیدا اولور . خلق فریاده باشلار . لمظات مؤلفنه نقل ایدن رایی دیرکه شو دهشتلی برزمانده جناب شیخه نظر ایلدم متوجه امداد جناب کبریا اوله رق کئی نك قیچ طرفنده سکوت اوزره او طور بیورلر ایدی . بر آز صکره باشنی قالدیردیلر . تبسم بیوردیلر . الحمدلله قورقمیک بر شی یوقدر دیه بشارت ایلدیلر . طالعجلر ایسه دریاه طالب کئی نك رخنه دار اولان محلتی بولدقلرنده کورسه لرکه دلین محله بر طاش پارچه سی اریله لب بر لب ایش طوریور که اصلا صو سزمیور بحر بلر کرامت جناب شیخدر دیره ک مؤده یه کلدیلر . کئی بر کونا تعمیره محتاج اولمق مزین جده اسکله سنه قدر اولصورتله واصل اولدی . هر کورن کرامت شیخه حیران اولور . کلوب مبارک الارینی ایره رک دعای مستجابئی اغتنام ایدرلردی .

مشار ایله سید حسن حضرتلرینک ترجمه احوال مرشدانلری مختصر صورتیه ذیل شقایق عطاییده و مفصل صورتیه لمظانده مسطوردر .

كذلك سيد علي صفوتي حضرت تلي ترزي به بر جامه دكدر مشر ایدی . ياننده
 طور بيوردي . شيخ حسنه خطاباً — بوجامه ي بز بچدر دك سز ايكنز مبارك اولسون ديدي .
 مشاراليه شيخ حسن حضرت تلي نك عظم قدر وشانته شو دليل يترکه ، امير احمد
 خيالي حضرت تلي نك دامادی محي خليفه سنديسي مشيخته نائل اولمق اميد ايدر . ميسر
 اولينجه طرف خلافة قاله رق كعبه مكرمه يه سفر ايمكه قرار ويرر . اول ائنده عالم
 منامده ابراهيم كلشي قدس سره الغني حضرت تلي نك كورر . كعبه يه بر قاچ دفعه وارد يكنز .
 لاكن كعبه حقيق كه قلب كامدر . آني اله كتير سه كز سزك ايچون نافع اولور . خطاب
 عاليه سيد حسن جناب تلي نك اشارت بيوردرلر . سيد حسن حضرت تلي نور ولايته
 كشف ايدر ك علي الصباح درويش لرينه خطاباً بوكجه محي حضرت پري كوردي .
 شيمدي تجديد عهد ايمكه كليور . ديركن محي افندي قپودن ايچري كيردي . عذر
 خواهلقله بيعت ايلدي .

سيد حسن حضرت تلي اون طقوز سنه مقام ارشاد وقطيتده قائم وناشر اشعه توحيد
 خلاق دايم اوله رق ۱۰۲۴ سنه سنده عازم عالم باقي واسلاف كرامه ملاق اولدي . تر به
 معروفه كلشديه داخلنده مدفون ، جدا مجد ووالد ماجدينه مقر وندر .

مشاراليه حضرت تلي مطلع انوار سيادت مظهر آثار سعادت واصل مرتبه على الاعلاي
 فيض وكرامت مخدوم كريم الاخلاق بر شيخ جليل كثير الاشفاق مجموعه جواهر علوم
 وافضال بر وجود پاك وبى مثال ایدی .

مرشد مشار اليه حضرت تلي نك منقبة كرامت پيرالري كشيردر . بعضيلرينك تسطيره
 مجله مزي تزئين ايلرز .

۱۰۲۲ سنه سنده خسته اولور . خسته لكاري كيتدجه اشتداد ايدر . بر درجه ده كه
 حالت احتضاره قريب اولورلر . نصيت ايچون درويشانك جمعنى امر بيوردرلر . لمظات
 مؤلفي شيخ ابراهيم حلوي افندي به نقل ايدن راوي ديركه وارد يغمزده افندي حضرت تلي نك
 حالت احتضاره بولدق فرياد وفغان ايلدك بر مقدار بكه دك كه عالم صحوه كلوب وصيت
 ايدة . بر آز صكره مبارك كوزلريني آجديلر . بيورديلر كه درويش لر . الحمد لله ، ايكي
 سنه ده ها سزكه مشرف اولمغه دستور وپرديلر . وتدریجاً صحت بولديلر . ضبط تاريخ
 اولندي . في الحقيقه او تاريخدن ايكي سنه صكره وفات ايلدي .

روم اينده سرحد غازيلرندن بري حج شريفه كلش ایدی . سيد حسن حضرت تلي نك
 كرامت مرشدانه لريني خبر الهرق مبارك دامن عالي لريني قمييله وخير دعاسني آلمغه كلدی

ای کوکل کورد کده دیرسک بی تردد آئی سن نور حقدر خلق ایچنده وجه پاك شیخ حسن قطب عالم مرشد خلق جهاندر اول ولی آستاننده انکچون دفع اولور جمله حزن

مشارالیه حضرتلری هنوز عالم شبا بده ایکن شول مرتبه فقر وفنا اختیار ایتشدر که شال وعبادن بشقه بر شی کیمه مشر . اوکی بتون بر جبهلری وار ایدی . برقاچ حملندن یالمنشدی . آئی کینیرلر وبر قولاج شمله صارینورلردی . بر نعلینی وار ایدی . شیخ اولمزدن مقدم اول نعلین ایله پیاده حج شریفه عزیمت پیاده اوله رقینه عودت ایلدی . هین ، قاطر محفه تکلیف ایدرلردی . بنمزدی کیجه کوندوز طاعت وعبادته مشغول ایدی . کندیلرندن اوتوز بش سنه مقدم وفات ایدن برادر زاده لری سابق ترجمه سید محمد حالتی حضرتلری مشارالیهک اثنای مفارقتلرنده حق عالیلرنده شو نظم نریهی انشاد ایتشدر .

ای کوکل تحتنده سلطام حسن وی بنم جامنده جانام حسن
وجهکه مشتاقدر جان و کوکل ای بنم مهر درخشانم حسن
تیز ایرش کل بن غریبه قیل دوا ای بنم دردیسه درمانم حسن
خسته اولدم کورمیلدن وجهکی کل شفا قیل ای بنم جامم حسن

(حالتی) قالدی شب عجرانده

کل ایرش ای ماه تابانم حسن

برادر عالیکهرلری سید علی صفوقی حضرتلرینک ۱۰۰۵ سنه می رمضان شریفنک بشنجی کوننده وقوع وفاتی حسسیله جد اعلالری کاشفی حضرتلرینک مصر قاهره دهکی درگاه عالیلرنده سجاده نشین مقام پدر وکوه ذات رزینی نکیدان دائره مشیخته زیور اولدی .

شیخ علی صفوقی حضرتلرینک مخدوم ادیبی محمد حالتی افندینک پدرندن اولوفات ایتسنه وشیخ حسن حضرتلرینک جانشین سجاده برادر عالیقدر اولسنه شیخ ابراهیم حلوی حضرتلری بوقطعه لطیفی انشاد ایتشدر .

ویرکی خدادن ویریلور ای کوکل صانمه که سعی ایله اوله اول همان
کیندی جکر پاره سی شیخ حالتی ایتدی حسن جای علی ده مکان

شیخ علی صفوقی حضرتلری خسته اولدقلرنده سید حسن حضرتلرینی دعوت ایدرلر . اول آنه دکن شیخ لقبیه خطاب ایتزلردی . مبارک عمامه ولباسلرین کیدردی . سید حسن شیخک مبارک اولسون دیدی . دعا ایدوب مقامنی کندیلرینه وصیت ایتدی .

مرحوم شیخ خیالی حضرت تالینک بیوک کریمه لیه فقیر بر مقدار زاویه ده اولدم
برکون تشریف بیوردیلر . اول ائنهاده مخدوملری سید علی اتفاقیله برادری سید حسن
ایتدی ، سلطانم ، بزم محی خلیفه نك دخی کیزلی اموری واردر . دولابی اچوب بر
قدم وار ایدی . آنی چیقاردی . ایچنده لعل رنك شروبی وار ایدی . افندینك اوگنه
قویدی . افندی آلوب بیوردیکه بو قدحک صوینه نه خوب رنك ویرمشلر . بر یودوم
مقداری ایچدیلر . سید حسن دخی آلوب ایچدی . ایتدی سلطانم سزک قوتکیز ایله
بو تبدیل اولمشدر . مرحوم افندی دیدی وار دولابدن دستیسنی کتور . سید حسن
واروب ارایوب بولوب کتوردی . افندی حضرتلری بیوردی که :

— شراب عشق ایله مست اولان شراب پستک زیر دستی اولمز —

سید حسن حضرتلری هرکون کلوب فقیردن اوقیوب اول قدحی روشن بیلوردی .
اما اولوقته که — محی نك کیزلی اموری واردر — دیدی خوف ایتدمکه اسرار هوای
قلبدن بعض امور کشف ایله . پس متنبه اولان هوشه خوف ورجادن چیقما مق کر کدره .
ایشته سید حسن حضرتلری هنوز حدیث السن ایکن پدرلرینه خطاباً لعل رنکنده
اولان شراب طهوری کوستره رنك — سلطانم سزک قوتکیز ایله بو تبدیل اولمشدر —
دیعی بر کلام شاعرانه اولدیغی کبی — بزم محی خلیفه نك کیزلی اموری واردر —
دیسمیده تاریخ مذکوردن قرق سنه کیچنجه برادرلری سید علی دن صکره جانشین
مقام پدر اولدقلرنده محی خلیفه ، مشیختک کندولرینه اولق امیدینه دوشوب طرف
خلافده برمدت قالمش اوله جقلرینه اشارت اولدیغنه شبهه یوقدر .

ققط محی چلبی بوراسنی در خاطر ایله میوب — خوف ایتدم اسرار هوای قلبدن
بعض امور کشف ایله — دیسمی مشارالیه هنوز آوان طفولیتده ایکن اجداد کرامی کبی
صاحب کشف اولدقلرینی کوسترمکده در .

قطب العارفین جناب روشنی وکاشنی واحمد خیالی ونید علی صفوقی حضرت تالینک
اسرار لاهوتیانهرینه بر مرشد خامس الخمس اولدقلری حقمده بر شاعر حقکو بویقی انشاد
ایتمشدر .

روشنی وکاشنی احمد علی سید حسن

۱ ۲ ۳ ۴ ۵
بر برندن بونلری فرق ایتمه ای درویش سن

بو قطعه دخی شیخ حلوی حضرت تالینک حق مشارالیه انشاد بیوردقلری آثار

مبجلاه دندر .

مشتريدن اوزاق بولنور . سوزيني ايشتمز اشارتي كورمز ايسه قارشوسنده مهيا طورانلردن بريني كونددر درحال مشتريتك مطلبني اسعاف ايتديردى . كنديمي دائماً موقعنده ثابت فقط باشي وكوزلري هر طرفه متوجه وناظر ايدى .

حسرتى تدريجاً متعدد قهوه خانلره مالك و صنعت مألوفهسنده كي اختصاص ومهارتي حسييله خيلى ثروته نائل اولديني حالده سـنين عمري آنجق حد اربعينه وارمش و دنيا حسرتى هنوز طبع آرزومندنده رهياب خروج اولماش ايكن ۱۲۳۱ حدودنده پيغوله كزين مزار اولمشدر .

ترجمه لري سبقت ايدن جامي ، جديدي ، حديدي وسائر ايله ملاطفه لري واردر .
بوغزل آتارنددر .

صومندي ساقى بزه ، مى قالدی صافی شیشه ده اول سبیدن قالدی بوجل فکر ايله انديشه ده شويله بر حيقدي المدن راحت جسمم كه آه وصلت يارك خيتالى گلز اولدی ديشه ده درد ومحننه كيچوردی عمرمى دور فلک بر طرفنده دوشم احوالى تقيشه ده زاروسر كردان اولوب صحراي غمده كزمكي كلک قدرت بويله يازمش تا ازلدن بيشه ده

بر طرفدن حسرت يار بر طرفدن ايل سوزى
شويله دنك ايشم ني وارمزم الم بر ايشه ده

حسن

ترجمه احوال مرشدانه لري بو مجله پريشانه زينت ويرن قطب العارفين بدرقه اهل يقين شيخ ابراهيم كاشفي حضرتلرينك حنيدى وشيخ احمد خيالى حضرتلرينك مخدوم رشيدى وسيد على صفوتى حضرتلرينك برادر نجابت بديدى وسيد محمد حالى حضرتلرينك عم اديب وفرديددر .

هجرت سنه نك تقريباً ۹۶۰ حدودنده كهواره پيراي منصه شهود اولمشدر . پدر عاليكهر لرندن اخذ فيوضت معنويه ايلدكلى كى (مناقب كلشنه . مؤلفي انشته لري شيخ محي افنديدن وسائر علماي عصرندن تحصيل علوم وكالات ايلدى .

هله عربى ، فارسى ، تركى اشعار متصوفانه انشادنده بر شاعر آشربان ايدى . السنه ثلثه ده اولان درر بارلرنده اسم نجيبانه لرني مخلص الخاخذ بيورديلر .

تذاكر شعراي روهك هيچ بريسنده بو ذت عاليقدرك دخى اسم و اثرى مذكور دكلدر . انشته لري شيخ محي افندى « مناقب كلشنه » ده مشارايه شيخ حسن افندى حضرتلرينك اوائل كاملانلرينه دائر عيناً شويله چه بر فقره يازيور .

— ❧ حسرتی ❧ —

قدرت کتابتدن بی بهره اولدیغی حالدده بر لطف خداداد اوله رق طبعتمندن موزون غزللر ظهور ایدن مثناعرین مملکتدندر . حالاً نامنی السنه عالمده یاد ایتدرمکه بادی بر خیلی آناری محفوظ مجامع ایدادر .

۱۱۹۰ حدودنده تولد ایلدی . اوائل حالنده قهوه خانلر چراقلیغیه امرار اوقات ایلش ایدی . هنوز عنفوان جوانینه ایکن نکتتهلی سوزلر سویلر . هرکسک نظر دقتی جلب ایلردی .

بر چوق استاد سوزلری درج حافظه ایلدیکندن کندیسیله قونشانلر مکتب کورمش درس اوقومش . برشاعر قیاس ایدرلردی .

واصل سن کمال اولدقبن صکره بر قهوه خانه کشاد ایتدی . قهوه خانه سنده کوریلان آثار انتظامدن طولانی مداومین کرام پک ممنون قالبرلردی . هله کو پوکلی قهوه سی وایشلک ناریکه سی پک مشهور ایدی . قیش ایشاملری دکلمک ایچون قهوه خانه یه چیقانلر ابو مسلم تبردار . سید نطال غازی . حکایه لری . قان قلعه سی دستانی کبی لسان ملی اوزره یازیلان منشور وبعضاً منظوم اثرلر دکبرلردی . کوندزلی اکلمک ایچون اوجای صفایه کیدنلر شمشعه دار ناریکه مارپوجنی الده طومش . کهربالی چپوغنی میدانه اوز تمش . قهوه فنجاننی آغزینه یاناشدرمش مصاحبه . ویا مشاعره ایله مشغول ایشالره تصادف ایدردی .

قهوه خانه سنک یاننده برده نفاقتلی بر آشیجی دکانی بولندر مق عادتی اولدیغندن مشتری سنک کثرتنه بوده یاردم ایلردی . ایشته بویله ظریف وکامل بر ذاتک قهوه خانه سی ، قهوه خانه اولمیوب عادتا بر دار سرور ایدی .

یاران ایله اولقدر طولاردی که چوق وقتلر یان یانه ، صرت صرتیه ، باش باشه ، اوطوردقلری حالدده او واسع قهوه خانه یینه مشتری لری نک استراحتنی تأمین ایده مزدی .

استاد اکرم شعبان کامی ائندی حضرتلری بیوررلرکه اوائل حالنده حسرتی نک شهرت فوق العاده سیله ارتق قولاقلم طولمش ایدی . بعض اقربا ایله تخنه قلعه جوارنده کی قهوه خانه سنه برکیجه کیتدم . فی الحقیقه او ایله طومش ایدی که ممکن اولسه کن مشتری لر طوانه یاپشه جقلردی . حسرتی نک ارقه سنده چوقهدن البسه اولدیغی وکولر بر چهره یه مالک بولندیغی حالدده یوکسک بر محله اوطورمشدی . اورته ده دونن خدمتچیلردن بشقه بر قاچ خدمتچیده قارشوسنده امرینه منتظر بر صورتده طور بیوردی . چراقلر بر

طاشکوپریلی شیخ شعبان ولی حضرت تلیسینک مرقد عالیله بنه تر به کبیر، انشاسنه مباشرت ایتمش و تر به شریفه نیک بناس تیمورلی پنجره لریک اوزربنه چیقنجه مراد پاشا مرحوم دیار بکرده انتقال ایتدکلرندن نضوح پاشا عمر کتخدایی دیار بکر قلعه سنده حبس ایدوب ۱۰۲۰ سنه سنده شهید ایشدر. تفصیلاتی شعبان ولی حضرت تلیسینک مناقب نامه لرنده مسطوردر .

صاحب ترجمه حسامی افندی وطن اصلیمی اولان ادرنه ده تحصیل بضاعه کالات ایلدکلن صکره در سعادت کلدی . دیوان هایون کتاب والاشانی زمرد سنه داخل اولدی . بر مدته کوزلجه محمود پاشانک خدمت کتابتده بولندی .

۱۰۱۲ سنه سنده سردار اکرم سنان پاشا رفاقتیه ایران سفرینه توجه ایلدی .

۱۰۱۳ سنه سنده سنان پاشا زاده محمود پاشا دیار بکر والیمی اولدینی کبی بش التی ماه مرورنده پدری سنان پاشاده دیار بکره عودت ایلدیکلندن صاحب ترجمه ده ۱۰۱۶ سنه سنده شهر مزده وفات ایلدی .

برمنشی طریف وشاعر لطیف اولدینی حاده بوذانک دخی هیچ برتد کره شعرا ده اسم و آثاری کورلیور . یالکز ادرنه لی عبدالرحمن خبری افندی مرحوم ۱۰۴۶ سنه سنده تألیفنه موفق اولدقلمی (انیس المسامین) عنوانلی ادرنه تاریخنک شهر مذکور شعرا نه عائد فصلنده مختصر ترجمه احوالیه شو بیتنی تحریر ایدیور .

شراب عشق ایله مستم غباری نیلیم

خط عذاره که ایردم بهاری نیلیم

غزل آتی ادرنه لی احتساب اغاسی تبغی بک مرحومک :

خوش صفا ایدی وصال پار هجران اولسه

خوب ایدی جمعیت خاطر پریشان اولسه

مطلعی غزلنه نظیره اوله رق انشاد ایکی آئردندر .

کیم یاناردی آتش عشق ایله جانان اولسه ناله ایلر میدی بدل ورد خندان اولسه

چکدیکم آلام هجری دیر ایدم جانا سکا کاکلک کبی اکر عقم پریشان اولسه

کثیر زلمک کبی افرار ایلزدک عشقه که ای پری پیکر اکر سینه کده ایمان اولسه

لاله وش داغ درون ایلزدی آشکار مسکنی عاشقارک سحرای هجران اولسه

ای (حسامی) کیم بیلیردی لعلنه دل ویردیکک

کریه دن هجرکده یارک کوزلرک قان اولسه

ضیافتك بر رستم داستانی قیاس ایدر لر دی . باقلوا ، بورك کبی نازك و اینجه اطعمه به قارشى
بورکی بك رقیق ایدی . اصلا طیانه مزدی . کیمسه به بویورك دیمه دن تبسیلری سیلر
سپورردی .

کیمسه به یار باقی اولیمان شو جهان بی بنیاد ، عاقبت حدیدی به ده اظهار مسلك معتاد
ایلدیکندن ۱۲۳۰ حدودنده ترك دکانجه حیات ایلدی .

سوزلرنده - شو و اماله کثیردر امیلکی حسیدیه بوده طیبیدر .

اغلب کلتی مشرب نزیه ادبیه موافق دوشمسه بیله عوام اره سنده حالا محافظه
نام و شان ایلمکده در .

بوغزل آثارینک اک کوزلرندر .

دوشمیانلر آتسه نشر شرار ایلرمی هیچ	عشقه دوشدی کوکلز غم ناری کار ایلرمی هیچ
بی مشقت اهل عشقی بختیار ایلرمی هیچ	چرخ کیتی دائما عکسینه دور ایتمکده در
خا کپانی اوستنه جان نثار ایلرمی هیچ	جان و دلین بویله بر مهپاره دلبر سومین
درده مقتون اولمسه کلشنده زار ایلرمی هیچ	نالء بلبل هوادر سویلین بهوش ایتمش

صائمه بو ادانا (حدیدی) عشقی پنهان ایلمز

شمعوش یانسه درونی آشکار ایلرمی هیچ

— ❖ حساسی ❖ —

ادرنوی الاصلدر ایران سفرلری مناسبتیه سردار اکرم جفاله زاده سنان پاشا
معیتیه شهر مزه کله رک ۱۰۱۶ سنه سنده وفات ایدن شعرا دندر .

ایران محارباتنک ۱۰۱۱ دن ۱۰۲۰ سنه قدر تمادینه مبنی شهر مزده مشاهیر
وزرا و ادباندن بعض ذوات ارتحال ایتمشدر . بو ذوات عالیقدرده اوسلسله دندر .

شهر مزده وفات ایدنلردن بری صدر اعظم و سردار اکرم مشهور قیوجی مراد
پاشادر که ۱۰۱۹ سنه سنده عزم جنات عالیات ایلمش و در سعادتیه نقل اولنه رفق و زنه جیلدرده کی
تربه مخصوصه سنه دفن اولنمشدر .

بریده سرداران کرامدن صدر اعظم اسبق جفاله زاده سنان پاشادر که ۱۰۱۴
تاریخنده شهر مزده ترك حیات ایتمشدر .

بریده صدر اعظم مراد کتخداسی اصحاب خیرات و حسناتدن قسطنطنیله عمر
کتخدادر . بو ذوات قسطنطنی شهرنده دوفین خاک عطارنک اولان قطب المعارفین فخر الموحیدین

معاصر اولدینی جدیدی، حسرتی کبی متشاعرین، محصولات عالم نظم و بیانی میانہ لرندہ تقسیم و یکدیگرینک آثارینی تقدیر اتمکہ راضی اولدقلری حالده بوزات کندیسنی میدان شاعریتک پہلوان یکتاسی عد ایدرک واردات عالم بلاغندن کیمسہ یه بر حصہ افرازینه یناشمازدی . صداسی لطیف ومقاماتہ آشنا اولدیغندن شا کرداننہ تعلیم نغمات ایلہرک چکیجلی اورس اوزرنده کی آتشین دمیرلرہ انتظام اوزره اوردیرر

سخت دلار قهر ایلہ هر خدمتہ معتاد اولور
آهنی اشکال کونا کونہ قورلر نار ایلہ

دیق کبی مقامہ مناسب کوزل شعرلر وشرقیلر اوقوتدیردی .

استاد کالاتیرا آتی الترجمہ سعید پاشا حضرتلرینک پدر عالیلری سلیمان نظیف افتدی مرحوم خالد آغا حنده بر مکتوب لطائف اسلوبنده بزم حدیدی بی بلمناسبہ شو صورتلہ ذکر ایدیور .

(حدیدی مرحوم اولدیسهده هله یرینی بوش بر اقیوب خالد آغابی روحانی مقامنه)
(قائم ایلدی . مرحوم مرقوم لباس هنردن عاری ایکن خالد آغابینه بی اسرائیل خطی کبی)
(بر یازو ایلہ خالدانو اصطلاحی مثللو الفاظ بی معنی ومقال بلا مالہ اولدجہ موفقدر)
وحدیدینک مزعجلرندن اولان (حبانہ) بی دخی مشار ایلہ شو عبارہ ایلہ بیان بیوریور .

(حبانہ لقب بر شخص بد انجامہ بیرو اوله جفنده شہہ بوقدر لا کن « من ساق)
(رضی « معناسی اهلنہ معلوم اولدیغندن هر نہ دیرسه دیسون)

پدر اکرم بیورلرکہ حدیدی محله مزده ساکن اوزون بویلو بزات ایدی . کوندزلی دکاننده دیرجی قیافتنده اولدینی حالده کیجہلری تمیز لباسلر کیر، باشنہ اغابانی صاریق صارار صاریغنی قاشلرینک اوستنہ ایتدیردی . کوندزلی آتشلر ایچنده مهیب کوریلان ارشکل وسیا کیجہلری لطافته انقلاب ایدر ، ظریفانہ بر شکل آیردی . براز اکولجہ اولدیغندن هیچ اولمزه کونده بر تجره پلاوک آلتندن کیرر اوستندن چیقاردی . هله قیش موسمنده قولاقلی تارخانہ چورباسیلہ پک آشنا ایدی . تحف حکایه لر سویلردی . اکابر مملکت اصطلاحات عجیبہ سیلہ اکنیردی . حدیدی ایلہ کیجہ صحبت و ضیافتلرنده برلشہ بیلیمک ایچسون براقچ کون اول دعوت ایدلمسی لازم ایدی . ایلہ پانزسه اله کیرمز نوبت گلزدی . حاضر بولدینی ضیافتلرده قوزی طولدرمه سی میدانہ کلیرسه دمیرلری نرم ایدن او آهین بازولریلہ ایلہ بر حملہ شیرانہ کوستردی که کندیسنی اوحالده کورنلر میدان

بر کوموش سرمه دان بر آینه
 کورممشدر نظیرینی دوران
 لعادن برقدحله بر زهکیر
 بر ایکی سیم دوکه بر میدان
 برکوش حقه ایچی طوپطوبوش
 بر مفرحله بر بیاض همیان
 نذرم اولسون بولونسه اثوابم
 شیخ چبلاغه یوز قویون قربان
 قدرتی کورکه نذری اولدی قبول
 شیخ چبلاق ایرشدی آکاهمان
 باش آچیق ، یوق طمان ایاغنده
 بر صمانلقده بولدیلر پنهان

بر نفس وار جاننده بر کندو

بر صراحی یاننده بر فنجان

زیردهکی اوچ بیت رعنائری — قافله شعرا — ده شو عباره ایله محرردر .

بروجه آتی برقاچ مطلع افق مہارف و لطایفندن طالع و لامع اولان شמוש مطالعدندر

مطلع

آچلمش غنجهقازل مسته دونمش بی بدلانمش قزارمش کل کبی کویا ، شراب ایچمش کوزلانمش

مطلع مصنع

کوزلر قاشور مهر رخ یازه باقلمز کون کبی کوزلانمش او مہبارہ باقلمز

مطلع مصنع

ایکی قاشک آردسندہ خالکی ای سروناز رومہ چیقمش دیر کورن بر ہندوی شمشیر باز

—o— **حدیدی** —o—

شہرمنک دمیرجی اصنافندن بر مرد نیکو خصالدر . اسی اولدینی حالده کلام موزون
 انشادینہ موفق اولان متشاعریندندر . برچوق استاد سوزلری از برنده اولدیغندن انلری
 مشق کمال اتخاذا ایدرک اینا نلیہ جق درجہده بعض کوزل سوزلرده سویلردی .

حدیدی بہار موسمنده وسائر بعض لطافتلی کونلرده یاران ایله مسیردلرہ ، گلستانلرہ
 کیتسه بیلہ ، حقیقتده آنک لالہ زاری کرۂ آتشفشان دکان ، وژالہ چمن پیراسی قطرات
 شرارۂ سوزش نشان ایدی .

حدیدی کبی بر حدادک حدود حدتی محدود اولسه بیلہ بعض ارباب مزاح برطرقدن
 مخلصلرندہکی فرق برقصہدن عبارت اولان سابق الترجمہ حدیدی نظم استلابی و برطرقدندہ
 حبانہ لقب بر شخص مزعج ادابی مسلط ایدرک حدتلندی ررلردی . کیت کیدرک طبعندہ
 مندج اولان حلمیت تمامیلہ حدتہ انقلاب ایدرک کرۂ حداد کبی آتشلر پوسکورمکہ
 باشلامشدی .

مغفور مشار المیهک — قافله شعرا — دن نقلاً یازیلان شو ترجمه حالی ، کندیسنی
 قارئین کرامه لایقیله طانتدیرر . بر جوق هجویاتی وسائر آثاری بعض مجموععه لرده
 بو حقیرک دخی مطالعه کذاری اولمشدر . هجویانک اکثریمی مدت سلطنتنده دولت
 عثمانیه ایله محارب اولمق کچی بر طریق خطایی التزام ایدن شاه عباس ایله عونهمسی حقنده
 اولمسی وبونکله برابر ابداع شیعیت پردهسی آلتد، اتحاد اسلامی تفرقه دار ایدن شاه
 اسماعیل صفویدن اعتباراً تأثرنامه لر ، شتومنامه لر یازمسی بر شاعری حمیت پیرا اولدیغنی
 کوستریبور .

هله شاه عباسک هجویانه جلوسی حقنده کی شو تاریخ ایله باشلار .

سریر نکبت سرخ سرانه جلوس ایتدکده شاه عباس بی دین
 دیدی تاریخی بر مرد عارف شه کمره و بدکیش و بد آیین

سنه ۹۹۶

شاه اسماعیل صفویدن بدأ ایله شاه عباسه قدر تعداد ایلدیکی شاهان عجم حقنده کی
 قدحیه سنک نهایتندگی دعائیه سی شو ایکی بیتدر .

شاه سرخ سران بعون الله طوتله لشکر ظفر اثره
 سلطنتله ممالک اعجم ایریشه پادشاه بحرو بره

شو منظومه دخی لطائف آثار ننددر .

دکلیک اهل نخب جوان و روان بر عجب داستان خنده فشان
 قاضی صالح جوان آلدرمش کوردم ایلر دمام آه و فغان
 دیرکه عیب ایتیک مسلمانلر بکا آغلاک اولک کریان
 های اولدم مدد بو فرقت ایله بکا الله ایچون ایدک درمان
 بنده سن ناکه ایتدی ابراهیم نار نمرود حجر ایله بر یان
 دیدم ای عاشق مشوش حال صابر اول ، اشک چشمی ایله قان
 دیدی واللهی کریه ایتمز ایدم یالکز کیتمش اولسه ایدی جوان
 جمله اتوابی آلوب کیتدی ایلدی خانمانی ویران
 کر سؤال ایلر ایسن اتوابم سکا بر بر ایدم عیمان و بیان
 بر کوموش سینه بند ایله بر اکر بر طپوزلق یانجه بر قالقان
 بر قلمدان و بر کوموش لوحه بی آنلردر ایاین سوزان
 ایکی کولچه کوموش بر اسکمله

نرکس کبی مست می نخواستسک ازلدن علمده سن ای کوزلری فتن، کیمی کوردک
 ارباب کرم جمله ایشتدکلمزدر سن دهرده بر صاحب احسان کیمی کوردک
 ای سرو سهی قامت افتاده لرکده
 (حاجی) کبی بر بی سرو سامان کیمی کوردک

حجازی

نامی احمد ، مولدی شهر شهر آمدر . طبعی ظریف ومصاحبتی لطیف . مجلس آرا
 وملاعب وملاطفهده وخصوصاً نرد وشطرنجده صاحب ید طولاً اولدیغندن بشقه موسقیده
 فیثاغورثه ثانی وتاریخده بی مدانی ایشدر .

سلاک جلیل صوفیهیه سالک اولهرق برچوق مؤثر توحیدلر ومصنوع وبی بدل مرابعلر
 انشاد ایدرک بستهلمشدر .

الحق هر جهتی معمور و اشعاری خلق ومشرقی کبی مقبول طبع جمهور ایش .
 حاج الحرمین اولمغه ابتدای حالده (حاجی) تخلص ایش ایسهده مؤخرأ علمای
 متأخرینک اسعد وارجمندی مولانا عمادالدین سمرقندی حضرتلرینک امریله (حجازی)
 تخلص ایشدر ،

حتی الکل اول بو مخلص ایله مشارالیه حضرتلرینک مدحارنده بوجه آتی غزلی انشاد
 ایدرلر .

ای لعل لبک مظهر انفساس مسیحا	مضمون کلامکده عیان معجز عیسا
خاک قدمک سرمه ارباب بصیرت	کرد سپک مردمک دیده بینا
بر لعه سیدر پرتو انوار جمالك	کم مهر ایلهمه اولدی سپهر اوزره هویدا
بر در کرانمایه سیسک بحر علومک	کیم ایکی جهان ایچره بولنمز سکا همتا
یوز سورمک ایچون کعبه کویک (حجازی)	سهی ایلیه رک کلدی قبول ایت آتی شاها

مناصب علیه لایق ومراتب جلیهیه مستحق ایکن اکثر اوقاتی سر حدلرده گذار
 ایتمکله اقرانی رتبه سنه نائل اوله ماهش — بییک یوز اوتوز حدودنده — سرحد
 نخبوانده وفات ایشدر .

متروکاتندن مسوداتی ایچنده شاه عباسک هجویاتی ظهور ایتمکله برطاقم اجلاف انده
 بریشان اولمشدر انکچون مرتب دیوانی یوقدر . و الا منتخب اشعاری مکمل دیوان
 اولمغه قابلدر .

قصور و بارگاه و مولد و تهیه منصب

مزمین اولدی هب آثار کک پر بلاغته

بیٹی محرر اولدینی حالده پشای مشارالیهک ۱۱۳۱ سنه سنده آمدده بنا ایلدیکی بر قصر
حقنده بش بیتلی بر تاریخدن بشقه قصریهلر کورلماسی و مولدیه به کنجه دیواننده نه
خاندان مشارالیه ونهده سائر حقنده ولادته دائر بر بیت بیله مشاهده اولنماسی کلیات
آثارینک ضیاعی حقنده کی روایتی تأیید ایدیور . ۱۲۷۲ سنه سنده جریده حوادث
مطبعه سنده حامی نک دیوان اشعاری اولمق اوزره بر اثر طبع اولمش ایسهده اولقدر
یا ککشلقلر موجوددرکه عاداتا شهرت شایعه سنی تنقیص ایتمشدر . بوندن بشقه کندیسنک
اولدینی حالده نامنه بعض غزللر درج اولدینی کی محصول طبعی اولدینی حالده درج
اولنمیان تاریخلر قطعلر غزللر بیتلرده واردر .

مطبوع دیواننده موجود اولمیان آثاری حقنده قلمران اولمق باعث اطناب اوله جفندن
بر نمونه اولهرق آمد شهرنده واقع (دوا) حمامنک تعمیرینه مع تاریخ اون آلتی بیتلی
نشیده سنک شو تاریخ بیٹی تحریر ایلرز .

حسن تعمیرین کوروب حامی دیدم تاریخی

صحتی قصد ایلین کلسون دوا حمامنه

مغفور مشار الیهه دائر بوندن زیاده تفصیلات — مرآت فوائد — مزده در .

بوتقایصله برابر مطبوع دیوانی ۱۹۳۷ بیٹی حاویدر .

حامی نک (نکین) غزلی که اون یدی بیت اولهرق مطبوع دیواننده موجوددر کمال
اشتهارینه بناء بش بیتنک تحریریه اکتفا اولنور .

ویرمک ایسترسک جهانده نام مانند نکین مرکزکده کوستر استحقام مانند نکین
مالک زر معتبر صاحب کهر هم نامور وارمیدر دنیا ده آلمش کام مانند نکین
کوهرک پاک ایسه آثارک چیقارنامک یورر سن همان خانه کده قیل آرام مانند نکین
هم چیقارنشک بیاضه هم اولور رویک سیاه ایتمه رازک هرکسه اعلام مانند نکین

ال گیری یوز قاره سیدر (حامیا) تحصیلن

اولمش فرضا که صاحب نام مانند نکین

بوغزل دخی غیر مطبوع آثار استادانه لر بندر .

بی خون جگر نعمته شایان کیمی کوردک تحصیل مرام ایلش انسان کیمی کوردک
آچش دهن غنجهده حیران جهاندر مأمکده دهرده خندان کیمی کوردک

سوزلری یان یانه کتیریلنججه مشارالیهک اسلافک بعض آثارینی تتبع ایتمکه برابر بو
وادیده کی مرتبه استادیتی دخی تظاهر ایلر .
حامی استادک

اولدم شو خاکدانه پشیمان نزلدن فکر ایلینججه دغدغه ارتحالی
یاخود

خال سیاه صانمه بنا کوش یارده مهتابه صادی نافه سن آهوی چین زلف
ویاخود

جهانده زاهد عقرب نهاد و کجروشک بکندیکم ایشی یوق بزدن انحرافی قدر
کبی متین ، مخیل ، ظریف سوزلری طوررکن

صاحب تذکره رامز افندی حامی نک دیواننده موجود اولمیان شو

چینده صاحب کدکیدر زلفک یوز باشی ، سر بلوکیدر زلفک

طاغیدوب پایمال ایدرسن آه دوش نازکده یوکیدر زلفک

اولور افتاده هر تشبث ایدن ایپی بیامم چورکیدر زلفک

مشکبار اولدی کار بان نسیم بو شب آیا چورکیدر زلفک

اوده (حامی) کبی پریشاندر بوقسه یوزدن دوشوکیدر زلفک

غزالی بولورق تذکره سنه درج و مشارالیهک تربیه روم و عجم اولدیغنی بیان ایتمش ایسه ده
سائر آثارینک بر بیتندن اولسون بحث ایتماسنه نظراً مجرد و غزل اوزرینه بنای
اشکار ایلیکی اکلشیلور .

بزه قایرسه حامی نکتهدان حقنده - تربیه روم و عجم دکدر - دیمک بیوک بر
ستایش مقامنه قائمدر . شو قدرکه - سحیه ملیه اوزرینه شعر سولیکه هوسکار ، اسلوب
بیان صاحبی راستاد یکانه در لکن روم و عجم آثارینی ده تتبع ایتمشدر - دیمش اولسیدی
البته ادا مؤدایه ده موافق اولوردی .

مغفور مشارالیهک اواخر ایامی اولان ۱۱۵۶ سنه سنده ارضرومدن دیار بکره کلورکن
اوغرادینی جرح و یغما بلیه سنده - کلیات آثار - ینکده تلف و ضایع اولدیغنی ، شمدی
موجود اولان دیوان اشعاری و فاتندن صکره بعض قیمتشناسان طرفندن تحری و بولنه
بیلیکی مقصدارینک جمع و ترتیب ایلیکی مرویدر . فی الحقیقه وجوبی درکار اولان
توحیدیه مناجات نعت شریف کبی آثارک موجود اولماسی و خصوصیه کوپر بیلی زاده حافظ
احمد پاشایه اولان قصیده لرنده عمجه لری حاجی عبدالله پاشا حقنده

عزیمی آمدی

اولیله سرمستمکه نیک و بد ، ندر فرق ایلمم ذرجه یوقدر کوزمده اولسه دنیالر بنم

حامی

محل فیض ایدی فواره کک هنر اول دریغا سیل غم تخریب مجرای حواس ایتمش

امیری جامع الحروی

اولور کبر اهلنک عقباده شدتلی مجازاتی کنوز عزتندن کبریانک اختلاس ایتمش

مشارالیهک لوحه نظاثری بوندن عبارت اولیوب یوقاری ده آگاه سمرقندی آمدی
وجامی آمدی وجد جامع الحروف محمد امیری چلبی ایله عبد حقیرک تراجم احوالنده بعض
نظاثری مرور ایتمش اولدینی کبی آتیده حمدی حفید لیب نوری والی وسائر شعرای
آمدیون بختلرنده دخی نظاثر نزهه سی کوریله جکدر .

حامی آمدی باشلی باشنه براسلوب بیان صاحبی اولمقله برابر شعرای ایران و ادبای
روم اثارینی ده بعضاً تقلد ایلر . مثلاً صائب اصفهانی نک

بهشت برمژه تصویر میکند مهتاب پیاله را قدح شیر میکند مهتاب
نیمخرد بفروغی کتان توبه ما درین مقابله تقصیر میکند مهتاب
یتلرینی تتبع یولنده :

چنان رسمن دیار بکرده تصویر ایدر مهتاب کنار دجهینی مانند جوی شیر ایدر مهتاب
خلاص اولمز کشی همرنکک آزار و جفاسندن کتانه سائر اشیا دن فزون تأثیر ایدر مهتاب
یتلرینی یازمشدر .

شعرا ی روم آثاریله اولان مناسبیده بویله در . مثلاً اساتذة شعرا ی رومدن
مشهور نادرینک

آلمش زمانه قوس قزح دن الینه داس همواره کشتزار وجودی ایدر درو
یتنه مقابل حامی نک

نه ممکندر اقامت مزرع عالمده ای حامی هلالن چرخ دهقان کشتزار عمره داس ایتمش
یتقی و کذلک سبری اسکدار ینک
هلالی بر نفسده جلوه گاه آفتاب ایلر سوار اولسه چن اول شهسوارم سیمزین اوزره
وحامی نک

هلال خانه زینی تن سیمینی بدر ایلر هنوز چشم رکابه اول هلال ابرو قدم باصدی

آگاه سمر قندی آمدی

وصل ایچون خاطر هجران زده منت چکمز بزم دلدار بهشت اولسه ده حسرت چکمز

حامی

روشنا طینت اولان خواری غربت چکمز مهر تبدیل بروج ایتمه زحمت چکمز

ثابت بوسنوی قاضی آمد

نهاده کده نجات یوق سنک ای صوفی خوددین دکل کرسی به واعظ عرشه چیقسه ک آدم اولمز سن

حامی

بو اندام وبوامساک ایله ای شوخ جهان آرا کونش اولسه ک ضیا انداز فرق عالم اولمز سنک

آگاه سمر قندی آمدی

یوقدر ابنای زمانده روش مهرو وفا هیچ آگاه سکا یوق یره زحمت ویرمه

حامی

سکا چوق جور وجفا ایله آذر کردون دیمدم حامی صاقن فضل ایله شهرت ویرمه

والی آمدی

دوکتدی کامنی ، دفع ایتدی آرزولرینی کوکلده قلمدی حسرت قرین یار اولهلی

حامی آمدی

فساد کونه مقارن ، عدم وجوده ردیف جهان یوق اولمه مانند شمع ، وار اولهلی

لیب آمدی

براهل درد ایله یار اولدیغن ایشتامشتر شو خانقاه محبتده یار ، یار اولهلی

حامی آمدی

اولورسه رفعتمز کاکل سیاهی قدر بزی اوغالیه مو ، ایسته مز کنهای قدر

یکیشهرلی عونی بک

تقرب ایتدک اغیار روسیاهی قدر او ماهپاره بزی سومیور کنهای قدر

حامی

ایدر آه و فغان ارباب عشقی معتبر حامی هزاره کلشن عالمده رغبت ناله دن کلشن

زیور پاشا شیخ الحرم

رخک کاشنده تاب نشئه دن اولمش غرق ریزان هزارک کیفیده اولدم کل پرژالده دن کلشن

حامی آمدی

بن چراغ روشنم ارباب دولت کوردل حامیا قدرم نه بیلسونلر شو اعمالر بنم

کامیء آمدی

بی امان ، ابرو کمان ، مریخ غمزه خون نشان بو داده زده وار خونخواره سی بر کیمسه نک

منیف انطاکی

ای نفس هوا جو ، رمسیلاب فساده مانند حباب اول ، هوس خانه بی بوش قو

حامیء آمدی

هر تریه کیدرسه طاقیلوب اردینه دوشمه ای رشته نظاره او دردانه بی بوش قو

حاذق ارضرومی

ایتمزسه کوکل زلف کرهیکرده آرام زنجیر ایله ضبط اولمز او دیوانه بی بوش قو

حشمت

ای باد صبا اورمه الک زلفنه یارک زنجیرمه دکمه دل دیوانه بی بوش قو

نابیء رهاوی

الفکه انجمن حرفده سرآمددر بر های سعادت سرنده کی مددر

حامیء آمدی

الفکه باغ حرورف ایچره سروخوش قددر آنک ایخون ثمر عجمه دن مجرددر

مشهور نجیبی مترجم مشنوی شریف

او نخل باغ لطافت که بر الف قددر او کج کله ، الف اوستنده صورت مددر

حامیء آمدی

چین غضبله عاشقه باقمه عجب دکل زیرا دیار حسنه اومه شمدی والیدر

حاذق ارضرومی

حاذق تکلف ایله اوباش مشرب اول آسوده درجهانده اوکیم لاؤ بالیدر

شیخزاده ابراهیم حفید پاشای آمدی

آلوده در کرشمه و ناز ایله ای حفید رخسار آلی دخت زرک پک بویالیدر

شیخزاده عثمان نوری پاشای آمدی

حمیوب مهوشم کوزلم پک ادالیدر بر آهوی رمیده در اما وفالیدر

سامی وقعه نویس

آه شرر فشانکه دل وسینه دن چیقیر پچیده اژدها کبی کنجینه دن چیقیر

حامیء آمدی

دفع رقیبدر رصدی کنز وصلتک کنج الده ، سن بو اژدری کنجینه دن چیقیر

حامیء آمدی

کلنجہ خط ، رخ دلدارہ کلدی سینہ یہ دل کورنہ ظلمت شب ، مرغ آشیانہ آرار
حاذق ارضرومی

دلک او سروسہی اوژرہ کردشی حاذق حمامہ کبی او آوارہ آشیانہ آرار
نابی رهاوی

سررشک چشمہ اهل نفاقک اعتماد اتمہ اساستندہ بنانک رشح آب اولسہ متین اولمز
وقمہ نویس سامی

خیال چین زلفی مایہ خاموشی دلدر سواد موی چینی اولسہ چینیدہ اینہ اولمز
حامیء آمدی

نشان انتخاب اولمز سراپا نسخہ پاک اولسہ آنکچون ہمض کلر خلردہ خال عنبرین اولمز
عزیمیء آمدی

فرومایہ اولانلردن مروت ایہہ مأمول کرک بللور صافی ، سادہ شیشہ دورین اولمز
کامیء آمدی

ملکندہ بوملاحت یوق پریدہ بوصباحت یوق ہلہ نوع بشرده بویلہ شوخ نازنین اولمز
آکاه سمرقندیء آمدی

یارک جفاسنی سوہرز جامز قدر اغیارک ایتدیکی بزہ چین جینہ باق
والیء آمدی

اربابی ذلیل ایدر البتہ خلق بد راحت ویررمی آدمہ سوء قرینہ باق
حامیء آمدی

رکس کبی تفکر ایدوب اصل مرجعک آج چشم اعتباریکی دائم زمینہ باق
لا ادری

تعمیر کعبہ ، ہدم صنمخانہ ایش دکل آج دیدہ بصیرتی قلب حزینہ باق

فہیم قدیم

چشم بیمارندن اوزکہ کیمسہ بیلمز حامی نیچہ دمدر اولمشم بچارہسی برکیمسہ نک
حامیء آمدی

تیرغمزہک زلف مشکینککہ بند ایتدک مکر کیم او گلمز خیلی دمدر یارہسی برکیمسہ نک
عزیمیء آمدی

نیچہ دمدر دلدہ ایشار پارہسی برکیمسہ نک وارمیدر ایا بوزخہ چارہسی برکیمسہ نک

مشهور حشمت

بافز قشاش دهره نظرگاه فیض جو بیت الحرام جامه سنی اطلس ایسته مز

والی آمدی

یوق صرف نقده قدرتم ای شوخ نیلیم بن شاعرم قصیده غزل سویلرم سکا

حامی آمدی

تذیل ایدوب نظیردهمی وصفکه آصفا عیدیه صاعه ساده غزل سویلرم سکا

شیخزاده عثمان نوری پشای آمدی

تنظیر اولورمی حامی نک اشعاری نوری هر نکته سن که جانه بدل سویلرم سکا

کامی آمدی

احوال دهرک شادینه ادبارینه نه غم هر کارینی خیال و مثل سویلرم سکا

حامی آمدی

اهل دل آرام ایدر هر قنده کیم رغبتنور کاه اولور غربت وطن، کاهی وطن غربتینور

راغب پاشا صدر اعظم

کاسه فغفور لبریز اولسه دهه ویرمز صدا دولت افزایش بوانجه اغنیا خستینور

فطنت خانم

نفس اولور طاعات حقه کچه بی تاب وتوان وادی عصیان با صدقه قدم قوتینور

جامی آمدی

پرستمکارک اسیری اولشنز انصافی یوق هر زمان عرض نیاز ایتدیکه اول آفتینور

عزیمی آمدی

ذائق سکر مذاق عالم تجرید اولان اختیار کنج عزلت ایلوب خلوتینور

کامی آمدی

سبز خط اولدی بهار عارضکده رونمون اشک چشمده زمرد ریزه سی صورتینور

آگاه سمر قندی آمدی

اورتبه مرغ دل الفتکوزین وحشتدر درون بیضه عنقاده آشیانه اگر

والی آمدی

هزار جان اوصانوب مرغزار خاکیدن فراز اوج تجلاده آشیانه آرار

نابی رهاوی

اولنجه خوابده اصل وصال جانانه چالشمه بوس وکناره اوایندر نجیه‌دک

حامی آمدی

دوکتدی نابی سوزی حامی چند مصرع ایله نه چکدی قافیه باین قیاندنر نجیه‌دک

سید وهبی

جگر کباب اولوب خون دل شراب اولدی او شوخی مجلس عیشه داداندر نجیه‌دک

حشمت مشهور

شب فراقه ضیا ویر چراغ داغمله قتیل شمع وصالی اوایندر نجیه‌دک

لیب آمدی

عجب بر والی حامیسی یوقی شهر عرفانک که بکر نظمی چکدی زورایله خامم حرم باصدی

حامی آمدی

جنایتدن امین اولمق کرکدر خامه عارف لیبیا کلک معصومک نصل بیلیم حرم باصدی

غریبی اربیلی

غریبی حامی یه پیرو اولنجه طبع چالاکم لب کفتاردن بیک یرده انکشت قعم باصدی

رفیع آمدی لیب زاده

رفیعا سب شوخ دلپسندم کیچدی اسلافی کهن وادی نظمه کرچه طبعم نوقدم باصدی

عزیمی آمدی

سخنورلک ایدرسه ادعا قادر اولور عزیمی ثبوت صحتی امضاسنه شعری قلم باصدی

حامی آمدی

حامی بو نظم تازه‌نک ایستر نظیره سن یوزکس بهانه ایلسه لر اوزکس ایسته من

حاذق ارضرومی

حامی افندی نظمنه تنظیر ایسته مش حاذق اولورسه پیروی ایستر بس ایسته من

راغب پاشا صدر اعظم

مانند آفتابه یتر پرچم سیاه مغیچه کانه طرز جزایر فس ایسته من

لیب آمدی

ابدال عشقه داغ سری تاج زر یتر مردان سرفدایه مطلا فس ایسته من

نافذ

جانا سنی رقیب ایله هیچ برکس ایسته من دامان کده بلبلی خاروخس ایسته من

حقى کوپریلی زاده حافظ احمد پاشایه ویردیکی بر قصیده بارعه‌سنده شو سوزلر
موجوددر .

اقدم خاندان کوپریلی بر باغ خرمدر
نه‌زیباسوزلرم وار وصف عم‌وابن عمکده
ویرنجه هر قصیده کیسه و دوشم ایدر لردی
اب واجداد واعمامك اقدام متصف لردر
چراغ دولت دارینه مظهر اولمق ایسترسک
حامی نکتهدانک قصرلر وکاشانه لرده محرر اولوب زمانمزه قدر باقی قالان آثار
قیمتداردن بریبی ده شهر مزده کائن بالقلی قصرینک طاق ورو واقده نقش طراز اولان یگرمی
بش بتلی مع تاریخ بر قصیده بلیغه سیدر .

خاندان مملکتدن عبدالوهاب اغا زاده حاجی مصطفی اغا ۱۱۴۰ سنه سنده بالقلی
قصرینی اشترا ایدرک یکیدن اعمار وانشا ایلش ۱۱۴۱ ده واقع اولان آمانه مع قصیده
تمام اولدوقده حامی قصر ماهی سویلدم تاریخ
بو قصر پاکه اولمز ماهدن ماهی یه دن همتا

یتتی تاریخ انشاد ایلش وقصرک سقف سنکینی اطرافه دائراً مادار جلی برخط نفیس ایله
حک و تحریر ایدلش اولدیغندن اثنای تحریر تذکره مزه قدر موجود وپایداردر .
کذلک درون شهرده کائن قلیج بک [۱] چشمه‌سی مرور زمان ایله خراب اولدیغندن
۱۱۴۰ سنه سنده واقع اولان تعمیرینه

قلیج بک چشمه‌سن اجرا ایدوب حامی دیندم تاریخ
دکل آب روان آتش قلیج کویا نیامندن
سنه ۱۱۴۰

تاریختی انشاد ایدرک ابیات سائر سیله برابر مذکور چشمه‌نک بالاسنه حک ایدلدیکندن
بو کتابه دخی حالا موجوددر .

حامی نک شعرای اسلافه نظیر دلری ومعاصری بولنان مشاهیر شعرای روم ایله
مشاعره‌سی کثیر اولدینی کبی ادبای اخلاقی دخی کندیسنه پیرو اوله رق انشاد اشعار
ایلش لردر . شو لوحه نظائر نمونه در .

[۱] قلیج بک قانونی سلطان سلیمان زمانه عائد مجاهدین عثمانیه دندر ایران وماغستان محاربه‌لی
مناسبتیه اسمی پجوی تاریخنده کوریلور .

حامی حمایہ ایلسہ (والی) برایشمیدر مامولمز خصوصولہ کلوردی نیبیدن جناب حامی علما و ابا ایله مجالسہ ومصاحبہدن پک چوق ذوقیاب اولوردی بوندن ناشی قیش موسمنده خانہسی، یاز زماننده قصر صفا آشیانہسی برانجمن دانش حالی کسب ایدردی . آندہ کوزل مشاعرہلر مباحثہلر اجرا اولنور . کتابلر ، تاریخلر اوقنور . ادبی فنی مقالہلر سویلنیردی .

مراجعت ایدن ارباب مصالحی ممنون و مسرور ایلمک خصوصنده شهر تشعار ایدی . حامی نیک هر زمان خانہسنده اوندن زیادہ خدمتکار واصطبلنده دخی بر اولقدر اسب صبارفتار بولنوردی .

دیوان ایتدیباکی وسائر سیاحتی اثناسنده مکمل صورتده چادرلری قوریلور . ووزرا دائرہسی کبی نعمتلری بذل ایدیلیردی . ۱۱۵۶ سنہسنده ارضروم سیاحتندن عودتندہ اوغرادینی یغماده اون ایکی کیسهلک ماملکی کیتدیکی

اون ایکی کیسهلک اشیا و نقودم کیتدی

بو قدر اسلحه و البسه آلات و خیول

بیتمده بیان ایدیورکه اگر شیمدیکی قیمت و رایجه تطبیقاً مقایسه ایدیلیرسه خیلجه بر ثروت دیمک اولور . فرسیه قصیده لری که

بر آتم وار که مجموعه اسقام و علل موی اندامی قدر عیب تنده درکار

هله دندانی وار اغزندہ کردیشلسده الکی صیقدی ظرافتله صانورسک دلدار

او قدر عضو عجیبندہ تناسب نابود چار خسپاره یه کچمش کبی بر تازہ خیار

سست پادر، نه قدر دیمہسی تاثیر ایدہ جک دپسہده برکل ایله اوردی صانورسک سنی یار

بیتلری کبی ظریفانه سوزلری حاوی در . اسبلرینک ندرتندن شکایتله اسب طلبنده

بولدینی حالده

بو قدر عیب ایله هپ آتلمک اصلحیدر

مصر اعیله ینہ آتلمینک تعددینی کیزله یه میور .

کوهر تابناک شهرتی آویزه کوش بلاد اولان حامی نیک بر بیوکسکیده ، عالیجناب ، قیمتلی ، عادل ذاتلری مدح ایچون انتخاب ایتسیدر . علو محامدی نا اهلہ صرف ایدرک حیثیت نظمی ارزال ایتمامشدر .

هله کوپرلی خانداننک عبدالله پاشا و مخدومی عبدالرحمن پاشا کبی ارکان محترمه سنہ

قصیده لر تاریخلر تقدیم ایدرک کیسه کیسه جائزہ لر و بوجه بوجه کسوتلر ، خلعتلر آلیردی .

رونق طراز بولندیغندن حامی نکتهدان والی مشارالیهک محامدینه حصر اوقات ایلش و ویردیکی قصائد و آثاره معادل کیسه کیسه آنتونلر و قیمتدار کورکلر و خلعتلرله ملتفت و مکرم اولمشدر . اواخر ایامنده دیار بکره ایکی ساعت مسافهده واقع (فاره) قریهسی مقاطعهسی دخی عهده فاضلانهرینه تملیک اولنمش ایدی . عبادت و طاعت و نشر فضائل و کالات ایله امرار وقت و ساعت ایلکده اولدیغی حالده ۱۱۶۰ سنهسی اوائلنده جوهر روح جلیل القیمتن تسلیم خزانهخانه بقا ایلدی .

انهای تحریر تذکردهده بعض پیران مملکتدن مرقد عالیلری تحقیق اولنهرق کیدیلوب زیارت اولنمش ایسهده کتابة مزارک مرور زمان ایله نابود اولدیغی کال تأسفله کورلمشدر . مرقد عالیلری روم قپوسی خارخنده انی الترجه عبدالغفور لیب افندی وجدالجد جامع الحروف سید محمد امیری چلبی ودها سائر بر چوق فضلا واکابر مملکتک دقین غفران اولدقلری محیط دائرهسندهدر .

خانه ادیبانهلری ماردین قپوسی سمتده حاجی احمدلی محلهسنده لیب افندی مرحومک خانه فاضلانهرلی قارشوسنده واقع چشمه نك اتصالنندهدر . شمعی یالکنز حرم دائره سنک بعض اقسامی موجود وسلاملق جهتی ویران و نابوددر .

مرحوم مشارالیه ملحم الوجود وسط القامه لونی حمرته مائل واسع الجبهه اسودالعینین نورانی ، بشوش و جیه بر ذات اولدیغی متواتر و مشهوردر . ترجمه حالندن مستبان اولدیغی اوزره بو خاکدان بی بقاده یتمش سنه معمر اولمشدر . عالم صباوت اولان اون یاشندن صکره یکریمی سنه تحصیل علوم وکالاته اهتمام . ویکرمی سنهده ایضای مأموریتده کسب نیک نام واطراف وبلدانهده بعض سیاحتیه دوام . ویکرمی سنهده اختیار اتزوا ایله مملکتنده آرام ایشدر .

حامی کالات پیرانک حالا شهر مزجه کال معروفیتی اول مرتبهیه واصلدرکه هنوز سکنز اون یاشندهکی معصوم چوجوقلر آرسنده بیله ایشتمین و بیامین بر فرد یوقدر .

مشار الیهدن صکره ظهور ایدن اذکیای ادبامزک توصیفی حقیقه عزمی آمدینک حامی بی والی بی بر کیسه کتورمز قاله آمدی تا یوقدر ایتدی پر آثار شرف [۱] بیقی کبی سوزلرله تمثیل و احتجاج ایدیلن ذوات کرامک برنجیلرندندر .

امرا واکابره واقع اولان رجاسی درحال اسعاف ایدیلیردی . والی آمدی کبی برذات بیله بعض کره ترویج مقاصد ایچون جناب حامی یه مراجعتیه مجبور اولوردی . نته کیم شوییت عالیلرله بیان بیوررلر .

محافظی و شرق سر عسکری تعیین اولنهرق محل مأموریتنه کیتمک اوزره دیار بکره کلدی .

اموال منوبهسنی استرداد ایتمک اوزره ۱۱۵۷ سنهسی شهر تموزی اوائلنده حامی افندی بی برلکده ارضرومه کوتوردی .

ارضرومه مواصلتی قرق یدی کون اولدیعی حالده اموال مغصوبه دن پک جزئی شی ظاهره چیقارلدی . قیش یاقلاشدی یوللرک قیامسنه آز بر زمان قالدی .

اول ائاده ۱۲۱ بقی حاوی (لامیه) قصیدهسنی تنظیم ایدرک سرعسکر مشار الیهک نزدنده علما و امرا موجود اولدینی بر صرده فردوسیانه بر ادا ایله حضور پاشایه دخول و قصیدهسنی تقدیم ایلدی .

احمد پاشا قصیده بی مطالعه ایدرک غایت بکنمش و حامی افندی به اعاده ایله حضور هیئتده علناً قرائت حقیقه بخش ایتمشدر .

متناسب بر وجوده یوکسک بر صدایه مالک اولان حامی نکته دان او قصیده معجز ادایی او یله بر آب و تاب ایله اوقومشدر که - قصیده بی مطالعه ایدرک معلومی اولدینی اوزره - بعض محللرینی غایت متأثرانه یازدیغندن هیئت کرامی مبتلای احزان و بعض محللرینیده غایت شوخانه و لطائف پردازانه تشبیهات ایله تزین ایلدیکندن جمله سنی منبسط و خندان ایلمشدر . قصیده نک ارکانتدن اولان

واز ایسه شههک اکر اور محک تجربه

ایشته لوح ایشته قلم ایشته کتب ایشته فحول

بیت فیخارانهسنی اوقودینی صرده (ایشته لوح ایشته قلم) تعبیرینه کلنجه سر عسکر مشار الیهک قارشیسنده کی قلمدان زرینه و (ایشته کتب) سویلینجه پاشانک یاننده موجود مدونات کتبه و (ایشته فحول) دینجه مجلسک جانب یمننده قعود بیوران علامه متصوف ابراهیم حقی و ارضروم مفتی فاضلی حاذق افندیلر حضراتنه ایله اشارت ایدرک کوسترمشدر .

قصیده حضار کرامک اولقدر مظهر تقدیری اولمشدر که بویله بر ذات نادر الاقرانک اوغرا دینی فلا کته و قرق الی کوندنبری ارضرومده سورینوب قالدیغنه تأسفلر اولنهرق اموال مغصوبه سنک بدلی تسویه و جائزه قصیده دخی بالغاً ماباغ تحاف و تأدییه اولندیعی حالده حضور سر عسکر مشار الیهدن چیقمش ، مطیباً و مسروراً مملکتته عودت ایتمشدر . بو صرده اتی الترجه چتهجی زاده عبدالله پاشا کی بر ذات فاضل دیار بکر و الیلکنه

ایتمش اول ایکی چیچک کبی بسر
 قیلمش اول غنجه لرك حکم قضا
 کفنن تازه چیچکلی خارا
 ایلش باغ بهشته طیران
 وارمیدر آم و ناسفدن سود
 خلفن ویره آنکده معبود
 یتر ای خامه پڑمرده رقم
 ایلدک صفحہ بی لوح ماتم

جناب حامی ، بوندن صکره اون ایکی سنه قدر مملکتی شعرا و عرفاسیله امرار حیات شاعرانه ایلدی . ۱۱۵۶ سنه سنده بعض یاران قدیمک واقع اولان دعوتلری اوزرینه ارضرومه عزیمت ایتدی . الی ماه مقداری اقامت ایدرک اوراده کی سرداران و امرای دیشان طرفلرندن نائل جوائز فراوان و خرم و خندان مملکتہ روپراه معاودت اولدی . ارضروم ایله کیفی اده سنده بر دربند مخوفده اشقیانک استقبالیله اوغراددی . ایکی شهید ویردکلرندن بشقه اتباعنک بر چوغنی وبالذات جناب حامی مجروح ایددی . مالک اولدیغی نقود و اشیا واسب اسلحه نک جمله سی پنجه یغمایه اوغراددی . یالین ایاق باش آچیق برحالده طاغیر باشنده صقندیلر چکهرک مملکتته کوچ حال ایله کله بیلدی . مشهور (لامیه) قصیده سنک مقدمه سنده بووقمه هائله بی شو صورتله تحریر ایدیور .

ارزن الرومدن ایتدکده کچن سال قفول
 هپ اینوب آتلمزدن یوقوشک باشنده
 بی محباب یوریوب غفلت ایله بر مقدار
 کوهدن طودتی تفنکه بزى قطاع طریق
 بن و اتباعم اولوب جمله زخمدار و جریح
 ایتدیلر ماملکم تالد و طبارق تاراج
 آلت و اسلحه من جمله آلوب قومادیلر
 صویمادق قومادی بزده دریمزدن غیرى
 ساحه حشر صفت راجل و عاری حافی
 جبل کشمره [۱] کلدکده قضا ایتدی . نزول
 تنک و پرسنک ایدی زیرا که اودربند مهول
 ایلینجه وسط مضیق دربنده دخول
 ایکی نورسته جوان اولدی شهید و مقتول
 قیلدیلر سنک و تنک ایله بزى خور و خذول
 قلمدی درهم و دینار و عروض منقول
 بزده نه اسب مسرج نه ستور محمول
 بویله تاراج ایده من لشکر جنکیز و مغول
 ایلدک آمده بوذل و هووان ایله دخول

دیار بکره عودتندن آلتی ماه صکره رقه و الیسی حمالی زاده احمد پاشا ارضروم

[۱] کافک فتعی سینک سکونی و میمک فتعی رانک سکونیه ارضروم ایله کیفی اده سنده بر جبل اسمیدر .

عاقبت طوتمد ایکی خدمتکار
 طوتمد اماکه پشیمان اولدم
 تجربه اتمدیکم ایکی حریف
 ظاهرا یوصمه قیافت حیدود
 حالم انلره دکر کون اولدی
 فکر ایدردمکه فساد اتمیلر
 اچقه زعمیه ایدوب میل هوا
 پاسپان اوئمش ایدم شیلرده
 کرچه آینه قلم مکسور
 آخرالامر طوارم وار ایکن
 خستهده اولدی وجمدن شیدا
 هشت منزل طاش-ایدم خسته سنی
 دوشمه دن موت ایله دیردم سکره
 عاقبت اوردی یولن رهزن موت
 چکوب آغوشه انی حفرة خاک
 قلبمه وسوسه رهیب اولدی
 بونلری مست ایدیچک شربت مرک
 ال یویوب آب حیاطمدن بن
 چکدیکم رنج و عنای مطلق
 حاصلی یازسم اولورلر درهم
 حمدلله که او ذوالفضل و منن
 غمه کوستردی جمادی الاولی
 افت و خیز ایلیه رک محنت ایله
 واصل اولدقده دیار بکره
 شهره کلدک دیو مسرور اولدق
 وار ایدی ایکی جکر پاره لری
 نور دیده ثمر قلب حزین
 بزدن اول او نیکی کبک دری

یول بلاسی ایکی شخص جزار
 آنلره برده نکهبان اولدم
 روز وشب وسوسه ایتدی تضعیف
 قلب ، حالن بیلور انجق معبود
 اسکی دردم دها افزون اولدی
 آت و اشیای آلوب کیتیمیلر
 سوء قصد ایلیهلر بلکه بکا
 قیلمدی چشمی مژگان برده
 ینه کوسترمز ایدم عجز و فتور
 یوکلره یولده کیرا طوتمد بن
 نفسن ایلردی زمینه القا
 چبر ایدوب خاطر اشکسته سنی
 صالهم زنده دیار بکره
 او دخی اولدی ملاطیبهده فوت
 کنج ایدی اولدی یری کنج مغاک
 یورکم معدن سیاب اولدی
 بکا کلدی دیر ایدم نوبت مرک
 ایلام رشته امید کفن
 دشمن جامعه کوسترمیه حق
 چکدیکم محنتی لوح ایله قلم
 وطنه صالدی بزنی صاغ واسن
 آمده ایلیدی واصل مولی
 فکر خواب وهوس راحت ایله
 دل زار اوغراددی دیگر مکره
 مست کلدک اوه مخمور اولدق
 قره العین ایدی نظاره لری
 طفل نورسته ایکی در ثمین
 اولمش افتاده دام جدری

خسته‌لق وارمی دیه سوئیلیه‌رك
 كرده باك ایش آلدق خبری
 موتدن ظن ایدرز دور اولدق
 یوغیدی بتدی مثال منتر
 هدف طعنه طاعون اولدی
 بر محافه بولوب ایتدك تحمیل
 ایلدی عقد حیانت منحل
 اولدی اشكسته دیركلی بیله
 رفقا بر قاچ اکیلی كفره
 عرم اولدقچه ال اورمش دكلم
 اختلاط ایلوب اولدم یكتن
 ایلدم مرده‌ی تسلیم مزار
 ابروش ناله کنان کریه فشان
 تسلیته کهنی انا لله
 اوده سیواسده دوشدی خسته
 قالدم افتاده وحید و تنها
 کوچوک اوغلان علی برده بو حقیر
 تسلیمبخش دل زارم یوق
 همدم ناله‌لر ایتدکجه جبال
 آچه زوریله بولوردم چاره
 یوکلرم یوکیه‌لر تاکه سحر
 سرکسم روح روانم دیره‌رك
 تلف نفس ایده جک چوللرده
 کوه و صحراده قالدوردم تنها
 خسته‌یه بولده قوناقدن تیار
 یأس کلشندی بکا صحتدن
 صویسه اولدرسه‌ده قطاع طریق
 ایسته مز لرمی علفله تیار

قونلان یرده سؤال ایلهرک
 وار ایدی بولی‌ده ده رنج اثری
 شکر ایدوب خالقه مسرور اولدق
 بی‌کان یرده که طاعوندن اثر
 علی طوسیه‌ده مفتون اولدی
 کوردک اکلندی ابنای سییل
 طوقوب ناخن سر تیز اجل
 دیره‌کم ایدی اوغربت ایلده
 کیسه یوق باق بوقضاً وقدره
 میت احوالی کورمش دكلم
 اجتناب ایلدیکم علتیه بن
 حاجی کویسه کوتوردک ناچار
 صبحدم یوکیوب اولدق پویان
 گاه وحشته ایدوب کریه وآه
 حسنی صاندم اولور وارسته
 اوچ سیسخانه ایله بن رسوا
 قیرده قالدم نه معین ونه ظهیر
 یالکنز مونس وغمخوارم یوق
 ابر ایدی کریه‌مه آنجق همحال
 ایل النده نه که وار ییکاره
 یالواروب آچه ویرردم کیجه‌لر
 قوجه ذمیلره جانم دیره‌رك
 گاه یوکلر یقیلوب یوللرده
 یوکلرک حملنه بن بی سروبا
 کیسه یوق کندم ایدردم ناچار
 کونده یوز دفعه ایزدم آتدن
 نه مددرس بولنوردی نه رفیق
 باخصوص آتی ستور رهوار

اول ائناده افنديسك برادری كوپريلي زاده نعمان پاشا مرحومك مخدومی ابوالخير حافظ احمد پاشانك رتبه ساميه وزارتله قبه نشين وتوقیعی اولسنه كوزل بر قصیده انشاد وكنديسك مملكتنه ایصالنی استرحام ایتدی.

وزیر مشارالیهك وخانهسندہ مسافر اولدیغی مالیه مقاطعه خلیفهسی ابدان كریدی طیبی افندیك انضمام همیتله عهدہسنه بعض مالكانه توجیه اولنهرق ۱۱۴۴ سنهسنده جانب وطنه امالته روی عزیمت ایلدی .

بویادهکی منظومه بلیغهسندن آكلاشیلدیغنه كوره جناب حامیك یاننده آلتی عدد اسب صبارفتاری و بیوك علی ، حسن ، كوچك علی ، اسملرنده اوچ خدمهسی وار ایدی . بناءً علیه کیرا حیوانی طومق احتیاجندن وارسته ایدی . درساعات وحوالیسنده اناطولینك بولی سنجاغنه وارنجهیه قدر دهشتلی بر صورتده طاعون خستهلنی اجرای حکم ایلوردی . [۱]

۱۱۴۴ سنهسی ربیع الاولی صباحنده طیبی افندی خانهسندن قالحهرق اسکداره ییچدی بر قاچ ساعتده اشیاپی یوکتتمك کبی احوال ایله مشغول اولدی وقت ظهرده اسکداردن حرکت ایلدی .

حامی افندیسك بر طرفدن طاعونك تأثیرات خلجان بخشاسی بر طرفدن یوللارك مهالکی حسیدیه اوغراذیبی مصائب ومتاعب حقنده اطناب میاحثات ایدلسه اسیر زلف دلارا اولان عاشقان دلریشانك نظرکاه انتباهنه عرضه شایان بر کتاب غرائب نصاب تشکیل ایدر .

بورالرنی منظومه مشهورهسنده پك آجیقلی بر صورتده تصویر وعادتا پك بلیغ بر سیاحتنامه تشکیل ایلدیکندن بزده اوماجرانی بالذات حامی معجز بیانك لسانندن دکتتمك اوزره انافس آئاردن معدود اولان ۲۶۸ بیتلی منظومه قیمتدارندن درساعاتدن حرکتله دیار بکریه واصل اولنجهیه قدر یوللرده چکدیکی جفالری حاوی اولان پارچهسینی نقل ایلوروز .

اسکداره کیچوب اولدقده سوار	کون کیچوب ایتدی کذر نصف نهار
خام آتلرله چالنجه پاله	دوشدیلر لاشه صفت قرتاله
کسدیروب یملری هنکام عشا	صولوق آلدیرمیوب ایتدک سورها

[۱] حامی افندی حکمفرما اولان طاعونعلتنی منظومهسنگ متعدد مللارنده ذکر ویان ایلدیکی حالده وقایع نویس سامی وصبغی تاریخلرنده بوکا دائر بر ایکی سطرالق بر بحث بیله کورلیور .

ابتدیلر زروء عناده صعود	بتدیلر اسب نحؤ ونازه
خرچنگ یوق مضایقه م پک چوق	قالدی ایش کتخدای شهبازه
قاله عربته بویله صفرالید	حیفدر حامی سخنسازه

مشار الیه عبدالله پاشا ۱۱۳۶ سنه سنده ایران سرعسکری تعیین اولندی ۱۱۳۷ سنه سنده تبریزک فتح و تسخیری حسیدله حامی افندیده افندیسیله برلکده مظفراً تبریز شهرینه داخل و خدمات ممدوحه سنه مکافاة خواجکانلق رتبه مبعجلنه نائل اولدی .

آزر بلجان محارباتی و تبریز شهر شهرینک صورت فتحیله حاجی عبدالله پاشانک اوصافی حاوی اوله رق تنظیم ایلدیکی (اوزره) قصیده سی تمام اوچیوز یتیش یتدر .
حامی افندیکنک ظهوره کن خدماتی و تقدیم ایلدیکی قصائد بلاغت غایاتی اوزرینه سرعسکر مشار الیه حضرتلری اولقدر ممنون قالمشدرکه کندیسنی بردها دنیاده احتیاج یوزی کورمیه جک مرتبه ده احسانلره آلتونلره عرق ایلشدر .

۱۱۳۸ سنه سی اوآخرنده افندیسنک ایران سرعسکرلکنندن انفصالی اوزرینه حامی افندیده ارتق مأموریتدن چکامش و پاشاسنک احسان ایلدیکی نقود و افره ایله دیار بکرده کی کاشانه سی و خارج شهرده دجله نهری اوزرنده کی قصر معروفی انشا ایله مشغول اولمشدر .
۱۱۴۰ سنه سنده هر ایکی انشآت رهین ختام اولدیغندن قصر صفا بخشانک شادروانی صفه سنک جانب یمن و یسارنده کی ایکی قیو اوزرینه یار وفاداری فاضل شهر عبدالغفور لیب آمدی ایله کندیلرینک زاده طبیعتلری اولان شو لطیف تاریخلری تحریر و حک استدرمشدرکه حالا موجوددر .

تاریخ لیب آمدی

سیر اثر حامی افندی به مه و مهر	زال فلکک عینک نزدیک نمادر
تبشیر تمامنده لیب ایلدی تاریخ	نو قصر صفاداده ارم مژده بهادر

سنه ۱۱۴۰

تاریخ حامی آمدی

احمد حامی بو عشرتخانه دیرینه ده	بذل مقدور ایلیوب یاپدردی قصر بی منند
حسن آتامن کوروب حامی دیدم تاریخنی	احمد آباد اولدی همتله بو قصر دلپسند

سنه ۱۱۴۰

جناب حامی ۱۱۴۳ سنه سنده تکرار بر درسعادت سیاحتی اجرا ایلدی اول اثناده ایسه سلطان احمد ثالثک خلیعه سلطان محمود اولک جلوسی وسائر بعض وقوعات عجیبه حدوثی عالمک نا یابدار اولان احوالندن کندیسنی تنفیر استدردی .

ایشته بویله بر وزیر ذیشان خدمت کتابتیه کامیاب اولان حامی نك نصل بختیار
برذات اولدیغنی وپاشاسنی نه مرتبه خیر و حسناته سوق ایلدیکنی تصور اتملی .

پاشا آمد شهرینک پك مشهور اولان چادرچیلر اصنافنی جلب ایدرك غایت واسع
ودلکشا برچادر اعمالنی امر ایتمش و ۱۱۳۱ سنه سنده چادرک ختام بولمسنه حامی ائدی
(رائیه) برقصیده غرای نادیده ادا انشاد ایشدر قصیده مذکوره کوپریمی زاده عبدالله
پاشانک منظوری اولونجه هزار تحسینلر واحسانلر ابدال ایلدکن بشقه اعلا دن اعلا
اولان بو قصیده بی اوخیمه فرحفرانک بعض مناسب محللرینه مصنع و مزین بر صورتده
تحریر ایتدرمشدر .

۱۱۳۲ ربیع الاولنده والیء مشار ایله ارضرومه تحویل مأموریت و حامیء نکته دان
دخی افندیسیله برلکده عزیمت ایلدی . اوراده بولندیغنی اوچ سنه مدت ظرفنده ارضروم
شعرا و ادبسیله مصاحبتلر و مشاعرلر جریان ایتمش ایدی . بو ائنده جناب حامی حقنده ،
پاشانک کتخداسی محمد اغا طرفندن صورت امساک کوسترمسی حسیلله مضایقه یه و بونی
متعاقب بی امان بر کوز اغریسنه گرفتار اولمشدر .

بر بی امان کوز اغریسنه مبتلا اولوب اولدم اسیر ظلمت وحشت زحل کبی

اولدم وجع عینه گرفتار افندم خوناب دوکر دیده کریان ایکی یوزدن

بیتلرینی حاوی ، غزللری او آوانده سویلش و کتخدای سابق محمد اغا انفصال ایدرك
یرینه کتخدای جدید تعیین اولمشدر . شو زمان سرورده جناب حامی نك کوزلری ده
افاقتیاب اوله رق هم شکرانیه همده طلب مبلغ وادیسنده کتخدای جدیده بر نشیده
بلیغه تقدیم ایتدی شو برقاچ بیت آندندر .

حمد لله که کتخدا اولدک	بر وزیر بلند پروازه
شکر لله که ایتدی کار گذار	حق سنی بر مشیر ممتازه
متشنت ایکن قلوب عباد	رشته لطفک اولدی شیرازه
قیو خلقی مکدر اولمش ایکن	بولدی لطفکله رونق تازه
وجع العینه مبتلا اولدم	نیسلم چرخ شعبده بازه
حسرت اولدم دریغ شیره وار	روی خورشید پرتو اندازه
اولدی صحتله دیده لر روشن	شکر اول خالق شفاسازه
موسم روزه وقت عید قریب	بخشش ایستر ملازمان ، تازه

۱۱۲۹ سنه سنده ديار بكر واليكنه تعيين اولنان كوپريلي زاده حاجي عبدالله پاشانك ديوان كتابتنه تعيين اولنه رق پاشاي مشار اليه ايله معاً مملكتته كلدى . كوپريلي زاده يه ديوان كاتبي اولمسي دخي تذكرة شفقتي ده شو عباره ايله محرردر — كوپريلي زاده عبدالله پاشا مرحومه ديوان افنديسي اولمشدر .

مشار اليه كوپريلي زاده حاجي عبدالله پاشا عالم فاضل كامل برذات اولديني كجي خيرات وحسناتي غايت سور وحامي افندي ايسه كويآكه خير ايشلمك و انبای جنس نه انسانيت و معاونت ايلك ايچون دنيايه كلش اولديغندن پاشاسني دائماً خير وحسنات طريقتنه سوق ايلردى . وان قلعه سي محافظلري بر طريقت ناروايه صبارق اهالي يه غدر و اعتساف ايلكده اولدق لردن ۱۱۳۰ سنه سنده والي مشار اليه سلطنت سنيه جانبدن وان قلعه محافظلرينك تاديينه مأمور اولدى طيبي ميدركه ديوان كاتبي حامي افنديده برلكده عزيمت ايلدى . وان تاريخنده عينا شو عباره محرردر — پاشانك تمام ولايته مرحمتي نمايان اولدى . چونكه جبارق ايله مقدا مشهور ايدى . مجلسندن قيامدن صكره آثار شفقتلرينه علما تعجب ايتديلر و شهره قهر ايچون مأموراً كلديكي حالده مقدمات لطفه سبب ندر ديديلر . بعضلري ايتدى امير حاجلقندن هنوز كلشدر . انكچوندر بعضلري ديدى فاروق زمان اولان قرنداشي نعمان پاشانك وفاتي خبري كلديكي ائناده بو جانبه مأمور اولدى سبب بودر . كرچه بونلرك دخلي وار اما حقيقت بودركه ايام شباني كذران اولوب علم و عرفاني نائل مراتب دو جهان اولمق اقتضا ايدر انكچوندر .

شو عباره مؤداسي واقع ايسده بونلردن باشليجه برى ده جناب حق ، حاجي عبدالله پاشاي او ائناده ديوان كاتبي اولان حامي صائب التدير كجي بر نديم و مستشاره نائل ايتش ايدى . پاشا هر بر مذاكره و مشاوره يي آنكله اجرا ايدر و آكا يازديرردى حامي ايسه يوقاروده بيان اولنديني اوزره وجوديني خير وحسناته وقف ايتش بر فيلسوف جهان ايدى .

ينه وان تاريخنده مسطوردركه — پاشا امانت خلاق برايا اولان رعايا و براياني صيانت ايلدى وزمانه واليلري كجي لوند پرور و ستم كسترلك ايتدى حتى بر كيمسه نك بر يوك اوتى جبراً ائشلر اول كيمسه يه بر قبضه آچه و يرديروب تعزير شديد و تنبيه اكيد ايتديردي . يدي بيكدن متجاوز نفس ايله وان صحراسنده ايكي طرفلو اردو قورروب اون ايكي كون اوتوردى ماينده بر فقيرك بغدادى ترلاسي وار ايدى بر سنبلنه ضرر كلدى .

خانمرك مرقدلرينك طاشلرينه وارنجبه قدير تاثير ايتمش، سالم وصفاني تذكرلری بولردن صكره يازلمش ايكن تذاكر مذكوره صحيفنه مع التاسف نفوذ ايده مامشدر .
حامي مرحومك وفاندن صوكره يازيلان رامز، شفقتي تذكرلريله يقين وقتلرده تحرير اولنان تذكره فطين ايله قافله شعراده اسمي كوريليور ايسهده بوده ديار بكرلى اولديغنه، شاعر بولنديغنه دائر بر ايكي سطرردن عبارتدر .

اعظم شعرازدن اولان مشاراليك سيماي حقيقت وكذران حياتنك شمدي به قدر كيمسه طرفندن ضبط اولنمامسي عبدعاجز ايجون باعث مشكلات اولغه باشلادي .
ماخذ مجسم اولان پيران مملكته مراجعتدن بشقه برچاره كوريله مدي . مشاراليك احوالي حقتنه اله ايلديكم روايتلری، ديوان اشعاري ايله وممكن اولديغني قدرده تذكرلرله تطبيق ايدرك شو تجسسات وتطبيقات نتيجه سنده زيورده كي سطرلر جز بيشدر .

اسم استادانه لری احمددر . ۱۰۹۰ حدودنده آمد شهرنده دنيايه ككشدر ترجمه حالي مرور ايدن فضيلتمندان امتدن ابراهيم حاسم آميدن تحصيل علوم عاليه وتكميل نسخ علميه وخطوط متنوعه ايله بعض فتوي ده سابق الترجمه عارف بالله حافظ بلاق اكاه سمرقنديء آميدن تلمذ ايدرك تكميل ايلدي .

ابراهيم حاسم آميدن تحصيل علوم ايتيمي منظومه مشهوره لرنده

رهبر مرحلهء ارشادم يعنى خيالاب اولان استادم

نظميله مؤيد اولديغني كبي آكاه سمرقنديء آميدن دخي كسب كالات ايلديكي تذكره رامزده محرر اولان — آكاه فيض انبهاك شاگرداننددر —

وتذكرة (شفقتي) نك دخي — درويش آكاه مرحومدن او قومشدر — عباره لريله مثبتدر . حامي نك فضل وكالى اولقدر كسب اشتهار ايلديكه هر سوزي بر بهان متين معنوي حكمنى آلدی . ۱۱۲۱ حدودنده در سعاده عزيمت واولوقت صدارت كتخداسي بولنان محسن زاده عبدالله پاشايه انتساب ايدرك ديوان سلطاني كتبه سي صنوف ممتازه سنه داخل اولدي . بر مدينه پاشاي مشاراليك ديوان كتابتي خدمتنده استخدام اولندي .

محسن زاده عبدالله پاشايه انتساب وخدمت كتابتنده استخدام اولندي رامرك شو عباره سيله مبرهندر .

— مرحوم محسن زاده عبدالله پاشانك زير حمايهء مشيرانده محبي اولوب رفته رفته

كاتب ديوان ذيشاني وصدارت لرنده داخل صنف خواجگانى [۱] اولدي .

[۱] حامي افنديك خواجگانلق رتبه سني احرازي محسن زاده عبدالله پاشانك صدارتنده اوليوب آتیده كوريله جكي اوزره ۱۱۳۷ سنه سنده تبريز شهرينك فتحي اثناسنده در . چونكه محسن زاده عبدالله پاشانك صدارتي ۱۱۵۰ سنه سنده شهيد مقداري اولوب اوزمان ايسه حامي افنديك ازوا و فراغت زمانى ايدى .

چونکه سالم وصفای افندیلر ، تذکره لرینی تحریردن یکریمی سنه اول ملک الشعرا

نابی معجز ادا

تخفۀ نادره زای چنستان قدیم	نابیا آمده شایاندر ازلدن دینمک
ایلمش حسن حمایتله خرابن ترمیم	تازه حامیسی ظهور ایلدیکن کوش ایتدک
چالمدی غیری بلاداوسته کوش تقدیم	بویله حامیسی آمدنه عجب شمدی یهدک
بازوی وصلده تعویذم اولایدی حامیم	بندخی غمی چکردم نظر اعدادن

قطعه غراسیله حامی حقنده آقشدر اجرا ایلدیکی حالده شو آقشدردن یکریمی سنه
صکره یازیلان تذکره لریک اولیله بر شاعر قیمتداردن بحث ایتملری نصل مقرون معذرت
کورسون .

یونکه برابر سالم وصفای تذکره لرینک تحریرینه مباشرت زمانلرنده ایدی که دیار بکر
والیلکنده بولنان مشارالیه کوریللی زاده حاجی عبدالله پاشانک حریمی زبیده خانم وفات
ادریک حامی نکته دان - نمونه نفایس - توصیفنه شایان قرق التی یتلی بر مرثیه غرا
انشاد ایلدی شوایات آندندر .

زمانه خاکه صالوب آخر ایتدی شمع مزار	زبیده شمع شبستان عزو رفعت ایدی
نیجه زبیده که بانوی مکرمات آثار	نیجه زبیده که زیب اریکه عصمت
که آب روینه ایلر قسم ، در شهوار	نیجه زبیده که فخر مخدرات جهان
هنوز دوحه عمرندن الماشکن بار	هنوز غنچه آمالی ناشکفته ایکن
ترحم ایتدی حیفا زمانه غدار	اونخل توری خاکه برابر ایتدی . دریغ
بوختنه پاره ایله ساحل بهشته کندان	کیروب سفینه تابوته ایلدی آخر
اولور (فغان) دخی تاریخ موت ایدلسه شمار	فغان اولنسه کریک حشره دک بوختنه

۱۱۲۱

پاشای مشارالیه مرثیه غرابی کورنجه مرحومه یه یایدیر مقده اولدیفی تربه مزینه نک
جدار ثلثه سنه خط جلی ایله تماماً حک و تحریر ایتدر مشدرکه الآن موجود و یایدردر .
کذلک والی مشارالیهک سنه مذکورده ایچنده کریمه معصومه سی لیلا خاتمک وقوع وفاتنه
بیل کلزار جنت ایلسون لیلابی حق

سنه ۱۱۳۱

تاریخچه حاوی اوله رق انشاد ایلدیکی ایاتی دخی حکومت قوناغی جوارنده (سلیمان ابن
خالد ابن ولید) حضر تلرینک تربه معطره لری قورنده کی مرقد سرلوحه سنده محرردر .
اشته حامی استادک آثار بلیغیه سی نابی کبی بر ادیب ذیشانک وجداننه وزبیده ولیلا

و جانان) نام و عنوانی کتاب منظومنك بر نسخه سی مشار اليك خط دستيه منظور من اولمشدر . نهايتنه وضع ايلديكي كتبه شويلهدر .

(تمت الكتاب بعناية الله الملك العزيز المنان على يد)

(اضعف العباد حامد خليل بن عثمان افندي ديوان افنديسى زاده)

(كاتب كمرک ديار بكر سنة خمس و ثلاثين ومأتين والف)

كذلك مشهور من اولان والى حسن اغا مرحومك بر قطعه ديوان بليغى ظهرنده مشار اليك خط دستيه شويلهجه محرردر .

(صاحبه خليل حامد الشهير ديوان افنديسى زاده فى ١٤ ص سنة ١٢٣٠)

مشار اليه فضائل و كالات بي هياه الله تزيين ذات وصفات ايدن شعردان اولديغى حالده تذاكر و تراجم كتابلرينك هيچ برى بوذاندن دخى بحث اتمهينى درعهده ايتامشدر . بالاده بيان اولنديغى اوزره استاد اكر ممزك استادى اولمق حسيديله ترجمه طالبرى استادمك نقل و روايتيه تحرير اولمشدر .

شو غزل زاده طبع عاليلى اولان آثار درر باردندر .

بر ير آمش ذات پاكك قدرت مولا، سنك
فصل اولوردى دفتر هجران ايله دعواى دل
بوق جهان باغنده، مثلك اى كل رعناسنك
كر ميسر اولسه بركون وصلتك تنهاسنك
كيجم اى مهباره بر مويكدن اولسهم چاچاك
دلده نقش اولمش خيالك اى مه يكتاسنك
بزم تارى روشن ايلر شعله شمع رخك
نور ايله تخمير اولمش قامتك كويا سنك

ايستر اولدر ايستر ايت شايسته لطف خطاب

جان و دلدن عاشقكدر (حامد) شيداسنك

حامى

شعراى عثمانيه ايچنده بر موقع بلند اشتهار احراز ايدن حامى ، حيفا كه زمان حياتنده ترجمه احوال نامه ميدانه قونيلان اثرلرك هيچ برنده داخل دكلدر .

غربدر كه قاضيسكر سالم و صدارت مكتوبى اسبقى صفايى افنديلر تذكره لرينى تحرير و اكال ايلدكلى صروده حامى قرق ياشنى متجاوز اولوب كوپر بلى زاده حاجى عبدالله پاشا كجى بر وزير ذیشانك ديوان كيتابتنده مستخدم اولديغى و خصوصا مشار اليه عبدالله پاشا دخى همان فرزدقه معادل ديوان اشعار صاحبي بولنديغى حالده نه حامى نك نه ده افنديسنك اسم و رسمندن بحث ايدلماسى طوغريسى شايان قبول معذرتلردن صابيله من .

امیری

بزم از لده حسن ایله عشق آشنا ایدی اراق او دلربا بزه بیگانه لشمون

حامد

ایلمش نیت عتابه کوش قیلمز ناله سن کلشن کوینده حامد زار و کریان اولسه ده

امیری

سن کل خندان ایکن بر کره گلز سگ بکا بن سکا قربان ایدردم بنده بیگ جان اولسه ده

حامد

حمد لله جور و لطفك هپ بکا اولدی نصیب ویرمامش مولای عالم بویله دولت بر قوله

امیری

سعی ایدر علم و کماله عدل ایله ممتاز اولور ویرمک ایسترسه خدا بخت و سعادت بر قوله

بر مجلس ادبی ده مشار الیهک سلاست طبعی امتحان ایچون هر مصراعک ابتداسی
(کیم دیمشدر) عباره سی اولمق اوزره برغزل تحریری تکلیف اولندقدده در حال شو مطلعلی
غزل بلیغی انشاد ایلمشدر .

کیم دیمشدر چین زلفک مایه سودا دکل

کیم دیمشدر خال وجهک غیر سارا دکل

بر کونده بعض یاران صفا (کسمک) ردیفنده برغزل انشادینی تکلیف ایلدکلرنده
شو بیغی حاوی اولان غزلی بالارتجال نقش طراز لوح بیان ایلدی .

حسنکی کورمکه حاجت نه ایراقدن باقانه

خوبرو اولدیغکی ایتمده ایما کسمک

کذلک ساده عبارات ایله ندیم نکته دانی تنظیر تکلیف ایلدکلرنده شو مطلعلی غزل
دلارایی کشیده سلك اللال بلاغت ایلدی .

بوی ناز و شیوه دن خلق ایلمش مولا ، سنی

هر کل رعنادن ایتمش ای کلم رعنا ، سنی

جانب کیرده محراب فیوضات ماب مواجهه سننده آویزه ایدیلن آغزی طار شیشه
ایچنده کی نلک خط نفیسه لیه محرر اولان آیات کریمه بو ذاتک یادکار دست هنر پیر اسیدرکه
حالا جالب استحسان ناظرین اوله رق موجوددر .

برچوق محاضرات و ادبیات کتابلری و دوواین شعرا استساخنه ده همت ایلردی .
بوجهلدهن آتی الترجمه لیب زاده رفیع آمدینک اوچیک بتدن متجاوز اولان (جان

شیخزاده عثمان نوری پاشای آمدی

عقلی یغما ایدن بخت سپهکارم کبی حلقه زلفک یاننده خال عنبر سامیدر
ناقب رهاوی

نامناسبدر لبک یاقوته نسبت ایلمک سنک ذیقیت لب املک کبی کویامیدر
کامی آمدی

احمری یاقوت وش نشئه ویرر لعل لبک می پرستم مایه خون دل صهبامیدر
رائف آمدی مقابله جی زاده

طائر لاهوت وش کردونمیدر جولانکھک صید اولنمز ذات پاک یوقسه برعنقمامیدر

فضلئ قدیم

کیتدی مجنون تکیه عشقی بکا اصهار لادی بر خراب اودر قالور دیوانه دن دیوانه یه
شیخزاده ابراهیم حفید پاشای آمدی

سویله ، نار عشقمی اطفا ایدر شافی جواب سوزشم ایتمه فزون چکمه بنی افسانه یه
رفیع کالائی آمدی

نوجوام دفتر عشاقه یازمش ای رفیع لطفی وار اولسونکه رحم ایتمش دل دیوانه یه
حامد آمدی

دست غمدن باش النمز کا کلکدن تیل قیرار کل کرم قیل مست نازم ویرمهر خست شانیه
نظمی آمدی

وار خیال یار ایله اسراره دائر محبت ای کوکل سن محرم اولمزسک بوخلو تخانه یه
کامی آمدی

کامی ایتم التفات آینه اسکندره ناظرم علمتما رخساره جانانه یه
یوسف رائف آمدی منابله جی زاده

جام عشقک ایچمشم میل ایلمم پمانه یه او یله سرمستم که کیتمم جانب میخانه یه
حامد آمدی

قصدک اولدرمکی ظالم حامد بیچاره یی جوری معتاد ایلمش ویرمز امان ابرولرک
امیری جامع الحروف

لوحه آفاقه خونین داستانلر ثبت ایدر بی مروت چشم مستک، بی امان ابرولرک

حامد

خوفم بودر که تیل قیره اول رند بی شعور زلف نکاره دل قاریشوب شانلنمسون

اقتدار واهلیت مشیرانہ لری نہ صورتہ ذات شاہانہ یہ عرض و اسماع ایدلہ یکنک و شومہ وقع عالی یہ نہ صورتہ تعیین بیورلد یغٹک اسبابی حاوی بشارتنامہ و عبودیتنامہ لر تسطیر ایٹشدرکہ ذرہ قدر اصلرنندن فرق اولنمیوردی . کلکدہ اولان پوستہ تاتارینہ کیزلیجہ ایصال و تودیغ ایدیلہرک فرداسی تاتار مذکور کمال بشارت و دبدبہ و ادارات ایلہ شہرہ دخول ایدرک درحال وجوہ و اعیان مملکت جلب و امر جلیل العنوان تعظیم و احتفالات ایلہ قرائت و واقع اولان التجالری اوزرینہ دایلرک جملہ سنک قصورینی عفو ایدرک کندیڈرینک جسور و شجمیع و دولتجہ وجودلری الزم ویرار آدملر اولدقلرین . تأمین و تطمین و اجرای مواعید و توثیق روابط محبت و مخادنتلہ برابر ہریرینی اوراجہ استدکاری مأموریتلرہ تعیین و قصور سابقہ لرنندن طولای دولتجہ عفو لری تعہد ایدرک ایفای راسمہ و داعی بالاجرا جانب استانہ عزت اشیانہ یہ شتاب و بوضعت مہارتکارانہ ایلہ اول وقعہ ہائلہ دن رھیاب و بعدہ افندیسنک سلانیک و الیلکنہ تعیینی ایلہ کامیاب اولمشلر ایدی . [۱]

شعرای اسلافہ کوزل نظیرملری اولدینی کبی زمانی ادباسیلہدہ مشاعرہ سی کثیردر شو نظرآر او جملہ دندر .

عزیمی آمدی آتی الترجمہ

عارضکم یاجلالکن قزارمش رخلرک باغ حسنکدہ آچلمش یا کل زیبامیدر

ادیب آمدی سابق الترجمہ

نشئہ جانخش فکر لعلیمی آزاد ایدن بند نعمدن عاشقی یاراح روح افزامیدر

حامد آمدی

بزمہ کلدک کوز یوموب آچنجه آرام ایتدک بیلم ای آہوی وحشی کوردیکم رؤیامیدر

عزیمی آمدی

غمزہ جادو ایلہ مرغ دلی صید ایلدک چشم مستک سودیکم ہاروت سحر افزامیدر

[۱] بلغراد و الیلکنہ ۱۲۱۹ سنہ سنہدہ مقدا محصلکہ اورادہ بولنش اولان سلجان پاشا تعیین

و اعزام اولندی . بیک مشکلات ایلہ بلغرادہ داخل اولمش ایسہدہ بودہ داییلرہ اسیر قالدی . بوخالدن بالاستفادہ صربیلر آنی اولہرق آیاقلندی . دولتک مشغولیتی حسدیلہ والیلرینی قتل و بزہ ظلم ایدن داییلردن انتقام آلہ بی بزہ حوالہ ایتدی . دعوی دسیسہ کارانہ سنی اورتہ یہ سوردیلر بر ایکی سنہ ایچندہ بیوک بر قوت تشکیل ایدرین ۱۲۲۳ سنہ سنہدہ کلوب بلغرادی محاصرہ و نہایت ضبط ایتدکارندہ دہوائک رنگنی دکشدیردیلر . مدونات تاریخیدہ تفصیلاتی مسطور اولدینی اوزرہ پاشانی کتخداسنی دیوان افندیسنی بتون اتباع و متعلقاتیلہ شہید ایتدیلر . شایان عبرتدرکہ نہ والیلر نہ داییلر قالدی نہ چارہ کہ صربستان کبی بر قطعہ فردوس آثار الدن کیتدی . فانی وسریع الزوال بر استفادہ ذاتیہ اوغزینہ بقای وطن حقوقنی سراً و علناً فدا ایدن مرتکب ملعونلرک ، وجودلری مزار متحرک و ایچندہ کی حیاتلری میتدر . جناب جبار منتقم ، قہار اسمیالہ قہر ایلیہ

دیوان کتباتی خدمتیه بلغرادہ عزیمت و بر سندن متجاوز ایفای حسن خدمت ایشدر .

اون ایکی سنه مقدارى وزرا خدمتلرنده خامه چينان واقطار ممالکده پویان اولدقدن صوکره ۱۲۳۰ حدودنده وطن اصلیمی اولان آمد شهرینه رجعت و دیار بکر کمرک کتابتیله قناعت ایدرک یدی سکیز سنه دن زیاده ایفای خدمت ایلدکن صوکره دیار بکر متسلمی شیخزاده محمد بکک همت و معاوتیه کماکان دیوان کتباتینه بالتعیین اولصورتله کذارنده شهر و سنین ارلدینی حالده ۱۲۴۵ سنه سی خالانده آفتاب حیاتی رسیده مغرب ممت اولمشدر .

مشار الیه عقل و تدبیر و حسن تحریر ایله فرید روزکار ایدی . استاد اکرم کندیلرندن روایه حکایه بیوررلرکه والی حسن پاشا ایله بلغراد دارالجهاده عزیمت ایتدکلرنده اراسی قوجو اوغلی محمد آغا ، شاهین عبدی کبی داییرک تحت تحکمنده ایدی بر صورتده که کندیلرندن اول اوراده والی بولسان حاجی مصطفی پاشایی کتخداسی و دیوان افندیسی ایله معاً شهید ایدرک اموال و اشیاسنی یغما ایتشلر ایدی .

مقاطعات و تیماراتی و سائر واردات دولتی آرهلرنده تقسیم ایدرک خزینه به بش پاره کلیوردی . بلغراد ایله درسعادتک طریق مواردسی پاسبان اوغلی ترسنکللی اوغلی طاغلو اشقیاسی کبی متغلبه یدنده اولدیغندن استانبولدن لایقی وجهله امداد و معاونت دخی قابل اولیوردی هر کونلری بر عذاب الیم ایچنده کیچبوردی ، هله صوگ کونلری بر کرداب مهالك شکلنی آلمش والیء مشار الیه هر نه تدبیر ، مراجعت ایتمش ایسه متغلبه مملکتله اویوشمق قابل اوله ماشدی .

کرچه والیک سوداسندن کچلمش ایسه ده قلعه نی ترک ایدوب خارجه چقلدینی حالده سلفلری والی و کتخدا و دیوان افندیسی کبی اتلاف ایدیله جکاری درکار ایدی .

سیف ایله مقابله زمانی کیچمش و تخلیص نفس ایچون چاره جوی امداد قلم اولمقدن بشقه امید قالمش ایدی . صاحب ترجمه درحال افکار صائبه لرنده کنجیده اولان تدابیر حکیمانه بی میدان فعله وضع ایله والیء مشار الیه مسند معالی صدارت عظمی تقویض اولندیغندن اوراجه رأی و تدبیر و صداقت اصحابندن مناسب کوره چکی بر ذاتی توکیل ایدرک سریعاً مقام مأموریت فخریمانه لرینه عزیمتلرینی مبلغ غایت صنعتلی بر خط عالی تقلید و تحریر و اوزمانکی مابین همیون و باب عالی اعظم ارکانسندن دخی بعض تبریکنامه لرله

(کتاب الممظات) فی بولوب مطالعه ایلدیکم ائساده کلشنی زاده سید حسن حضرتلرینک ترجمه حاللارنده بالمناسیبه مندرج بولدم .

(لمظات) تامیله ترجمه حالندن خبر ویریور . لیکن تاریخ وفاتی تصریح ایتمیور . بر مدته تاریخ ارتحالنی تحری ایتدم . مطالعه ایلدیکم مجموعهلرک برنده وفاتنه دائر شاعر عیونی نک سالف البیان تاریخی بولدم . ترجمه حال عارفانه لری ایشته بوصورتله نظامی ایلدی . شو غزل بلاغت مسجل آثار استادانه ونجیبانه لرندندر .

فرمانبر ذوالجلال عشقز	بز آینه جمک عشقز
باشدن آیغه کمال عشقز	نقصان ویره مزبزه ادانی
بز واصل اتصال عشقز	بی واسطه ایرمشز وصاله
غواص یم لائل عشقز	ارباب سواحل آکلامزلر
ای (حالی) بس دکلیدر بو	
صاحب نظر مال عشقز	

حامد

نام امجدلری خلیلدر ۱۱۸۵ حدودنده دیده کشای عالم شهود اولمشدر . اباد واجدادی کتاب محاسن القاب مملکتدن اولوب پدری عثمان افندی کمرک کاتبی وجد عالیلری بعض ولایه کرامک دیوان کاتبی ایدی .

مشارالیه خلیل حامد افندی آوان صباوتنده قدرت فاطره نک بخش ایلدیکی غایت متین وجالب نظر تحسین بر استعدادده مالک ایدی . هانکی کوزل بر یازی بی قارشیسنه آلمش اولسه عینی یازاردی بر حالده کی هرایکی یازوی کورنلر بر برندن تفریق ایده میوب هانکیسی اصل وهانکیسی تقلید اولدیغنی بیله مزلردی . کذلک مشاهیرک نلث ونسخ خطلری قارشوسنه آلهرق مقراض ایله عینی قرقردی صکره بر لوحه اوزرینه یاشدیروب تزهیب وتزین ایدرک الواح نقیسه دن معدود اولوردی .

خطوط متنوعه تحریرنده صاحب مهارت کبری اولملری حسیده استاد اکرمز محمد شعبان کامی افندی حضرتلری رقعہ ، دیوانی ، سیاق یازیلرینی بوذاتدن تمشق وتعلم ایلدکاری جهته محرر عاجزک دخی استاد الاستادیدر .

مملکتده بعض خدمات تحریریه بولندقدن صوکره ۱۲۱۵ حدودنده درس مآدته عزیمت ایدرک اورانک شعرا وادباسیله مصاحبت ایلش واول ائساده بلغراد دارالجهاد ایالتی منسوبیت قدیمه سی اولان چاوشزاده حسن پاشایه توجیه اولنسیله ۱۲۱۷ سنه سننده

حالی

عجب اول کوزلری ساحر نیجه افسون ایتدی که بی زار و تزار ایلدی محزون ایتدی

رحمی قدیم

بوکون مجنون عشقم لاله وش سینه مده داغم وار مقیم کوی یارم ایکی عالمدن فراغم وار

حالی

فناقی الله در سعیم تجرد اختیار ایتدم نه بر برده مکاتم وار نه بر برده طور اغم وار

شمعی قدیم

ذره جه کلز بکا سنسز جه انک وار لئی کون یوز کدر ای قمر طلعت بودنیادن غرض

حالی

بارسز جنت دخی اولسه بکا زندان اولور ای کوکل دیدار در فردوس اعلا دن غرض

مشار الیه محمد حالی چلبی بیوک بر خاندانه منسوب ، صاحب دیوان بلاغت مصحوب اولدینی حالده زماننده ودها صکره لری تألیف اولنان تذاکر شعرا و سائر کتب ادبیه نکه هیچ بری هویتنه دائر هیچ اولمزه ایکی سطرلق معلومات ارائه ایتیور لر .
محرر عاجز مشار الیهک زمان حیثیتنده شهر مزده تحریر اولنان غایت نفیس بر مجموعده محرر درت عدد غزل بلوغتک بالارنده

(غزل حالی افندی کلشنی زاده) و (غزل حالی ولد حضرت شیخ ابراهیم کلشنی)
عباره لرینی کورمش ایدم . هر کیمدن صورمش وهانکی کتابه باقش ایسه م معلومات اله مدیغمدن متحیر قالمشدم . بر مدت صوکره برزانه بر حالی دیوانی بولدم که بالاسنده (دیوان حالی کلشنی زاده) تعریفی مسطور و درون دیوانده او درت غزل موجود ایدی .
فقط حضرت کلشنی نکه اوغلیمی حفیدیمی حفید زاده سیمی اولمسی ینه کسدیر یله میوردی دیوانک بر محلندهده

ای کوزل صورتلی وی خلقی حسن یعنی عمم حضرت سید حسن

بیکی کورلمه سنه نظراً حضرت کلشنی نکه حفید عالیقدر لری اتی الترجه سید حسن حضرت تلرینک برادر زاده سی یعنی کذلک اتی الترجه سید علی صفوتی حضرت تلرینک ده مخدومی اولمسی تعین ایدیور ایسه ده نه مناقب نامه لرده نه ده بشقه بر ورقپاره ده اسم و رسمنک کور یله مامسی ، ماهیت حقیقی پرده مجهولیتدن لایقیله قور تاره میوردی .
بر مدتده شو جزر ومد تردد دوام ایلدی . مؤخرأ شیخ ابراهیم حلوی حضرت تلرینک

حالی

ایچوب عشقك شرابن قانمزم بن دلیك وار ایکن اوصلا نمزم بن

کاشفی

نیسه باقم محبتدن کوزیمه کورینور بی جهت دیدار عشقك

حالی

دوتا اولسه عجبی محنت ایله نیجه دمدر چکر دل بار عشقك

کاشفی

ترك ایدوب اگری یولی طوغری یوله کیرمین بیلمدی حتمدن ندر راه هدایا تمز

حالی

عشق ایله حالت بولوب حالت ایله کلین درك ایده بیلمز ندر حالی حالاتمز

خیالی مخدوم حضرت کاشفی

درد ایله خیالی نك اولدی جگری بریان دل خانه سنه دلبر مهمان اوله می یارب

حالی

بودریمه عالمده درمان اوله می یارب صغرای غمه بیلمم پایان اوله می یارب

خیالی

نه سحر ایتدی او چشم مست و خونخوار عجب پر مکره ، کی مکاره دوشدك

حالی

وفا امیدین اتمه حالی سنن که زیرا بی وفا دلداره دوشدك

خیالی

نه یم بن برفسا بعدالقیام ذلیل و خوار و بی نسکی زمانك

حالی

جفاسن چکمینلر بو جهانك نه بیلسون قدرینی ذوق وصفانك

خیالی

قیلدی جمال پاکك عالمدری مسخر اولدی (خیالی) انجق مظهر همان جلاله

حالی

بو خاکی جسمم ای دوست دوندردی ناله ناله بارغمك اولادن بن خسته یه حواله

باقی مشهور

عقلمی غمزّه جادولری مفتون ایتدی کولکمی سلسلهء مولری مجنون ایتدی

سلطان سلیم ثانی

لعل مکیونک کوروب جان ویرمین کیمدر سنک یا مکر آدم دکل عقلنده واردر یا خلل

حالی

حالی نک عشق اودی یاقدی وجودین سرتسر حاله الله ایچون باق ای طیب بی بدل

سلطان مراد خان ثالث

چا کر عشق اوله لی عالمه سلطانی بن کور حبیلم بنی سن کیم نیجه برهانم بن

حالی

بو جهان وارلفنه بن نیجه دل باغلیهیم بر ایکی کون بوفنا دارینه مهمانم بن

سلطان مراد خان ثالث

نص قرآنه انقیادم وار فضل سبحانه اعتقادم وار

حالی

جانب حقه انقیادم وار عون مولایه استادم وار

حضرت روشنی قدس سره

ایتمدی هرکز زمین و آسمانده یر ولی کوه قاف دلد ایتدی آشیان عنقای عشق

حضرت کاشفی قدس سره

درد بی درمان ایش دردینه درمان عاشقک هر دو اسین آندن ایستر مبتلای دای عشق

حالی

راز عشقی آکلادم بیلدم دین ویرسون نشان یالکز لاف ایله اولمز هرکشی دانای عشق

حضرت کاشفی

عشقک بنی شوریده قیلوب کورنلر ایلر سودای صفت عقلم آلوب بی خبر ایلر

حالی

بر گوشه بی دردکله کوکل مسکن ایدمز عشقک دل دیوانه یه کل کورنلر ایلر

حضرت کاشفی

انالحق یرینه دیدم انالعشق صاتاشدم دار ایله غوغای عشقه

حالی

عجب دیوانه لکدر ای برادر نصیحت ایلمک شیدای عشقه

کاشفی

عجب نیچون بلاسز اولمز بن دلی لر اوصلا نور اوصلا تمزم بن

هادی رهروان طریق المحققین اهل فنا و فقره تشه مالک الرقاب
ای رهنمای قافله سالار راه حق اهل سلوکه سندن اولور ینه فتح باب
معنیده ایسترز بزه بر فتح باب اوله صورتده یوق ثبات جهان بر خیال و خواب
افتاده قوللرک الین آل خاکدن کتور یاب لطفله کوکلرینی قالمسون خراب
کلدی قبوکه (حالی) عرض نیاز ایدر
رد ایله فقیریکی ای شاه کامیاب

سلاطین و اعظم زمانی و آباؤ اجداد کرامی و سائر شعراء عصر و آوانی ایله مشاعرده سی
کثیردر . تبرکاً بمضیلری درج و تسطیر اولندی .
قانونی سلطان سلیمان خان حضرتلری
بلا کھساری اولمشدر محبی کله عشاق کورینن یریر اوستنده غمهای دود آهیدر
حالی کلشنی زاده

دکل انجم بوطاق لاجوردی اوزره عشاقک فلکده کورینن یریر شرار دود آهیدر

قانونی سلطان سلیمان

کیزلی رازی بو محبی نک نیجه فاش اولسون دل ایسه دیوانه در دلداری ایسه محرم دکل
ابن کمال

نیجه کوندر آلمدم غنچه دهانندن خیر اول سبیدن کوکلم آچلمز یوزم خرم دکل
حضرت کلشنی

ایکی عالم ترکنک تجریدینی تفرید ایله قیلمین طی ، زهده نسبت شبلی وادهم دکل
حالی

راه عشقه اوز وجودندن کیچن کلسون بری ویرمین جانن بویولده ای پری آدم دکل

قانونی سلطان سلیمان

دانه دانه سعی قیلسهک ایلسهک دنیایی جمع داغیدر باد فنا آخر آنی خرمن کبی
سلطان سلیم ثانی

کندیعی عد ایلمم بر دانه ارزن کبی صاورر باد اجل بو عمرمی خرمن کبی
ابو السعود افندی

کندینه دنیا نهرتبه ویرسه زینت زن کبی آکا اصلا میل قیلمز اولمیان ارزن کبی
حالی

کر تجلیء انا اللهه ایرشمکسه مرام جمله دن پاک ایله سینهک وادیء ایمن کبی

بویله ادیب، لیب بر نونهال عرفانك برکنده سیلاب فنا اولمسی بیکرله مریدان ودرویشانه پک زیاده تأثیر ایدهرک نوحه و فریاد ایلدکلی و پدرلری شیخ علی صفوتی حضرتلرینک بر تک اولاد جهانقیمتی اولدی حالد امر و فرمان ممتنع التغير ذوالجلاله صبر و تحمل و طریق رضا جویانه به مردانه بر صورتده توسل ایلدی .

حتی مخدوم یکانهلرینک وفاتی کوش ایلدیکی آنده بیله ارأئه مئانت واصطبار ایله بیوردیلرکه بر ادرم سید حسن افندیکنک قوه باطنیه سی بزم محمدی رفع ایتدی . الحکم الله نصیب آنلرک ایش .

صاحب ترجمه محمد حاتی حضرتلرینک وفاتنده بر دختر عفت اختری قلمش ایدی .

پدرلری شیخ علی صفوتی حضرتلری بعض مریدانک پک حزین اولدیغنی کوردرک — انشالله بوقز جغزدن نه ارلر ظاهر اوله احبا کوردرلر — عبارده سیله آنلره تسلیت ایلردی . فی الحقیقه دختر مذکوره بالاخره برادر زاده لرینه ترویج اولمش و آندن صکره شیخ اولانلرک اکثریسی کریمه مشارالیهانک اولاد واحفادنن اولوب بونلرک پک چوغنی صلحا و اتقیدان ظهور ایلشدر .

مغفور مشارالیه سید حاتی نك مرتب بر قطعه دیوان بلاغت عنوانی حقیرده موجوددر . عدد ایاتی ایکی بیکنن متجاوزدر . کوزل قصائد و ترجیع بند و غزلیاتی وارددر . جمله سی عاشقانه ، متصوفانه در آثارینک بر خیلیمی بیوک جد عالیلری حضرت ابراهیم کلشنی واحمد خیالی و پدرلری علی صفوتی و عمجه لری سیدحسن حقارنده و طریقت علیه کاشنیه اوصافنده در .

والد ماجدلری حقنده کشیده رشته بلاغت ایلدکلی بر قصیده بلیغه لرندن نمونه صورتیه بر مقدار تحریر اولنور .

بر صبحدمکه عرض جمال ایتدی آفتاب
 مستغرق اولدی نور تجلیه کائنات
 یوز سوردی آستانکه بولدی شرف تمام
 شان شریفکی نیجه درک ایلسون عقول
 اولدمکه کندی خاننه آغلردی کائنات
 اولمشدی انقباض ایله ملو قلوب ناس
 دور زمانیه ایریشوب فیض همتمک
 سرچشمه ولایت و شهر علومه باب
 قیلدی تجلی عالمه رفع ایلوب نقاب
 تاب جمالی کندینی کوستردی بی حجاب
 درکاهک ایتدی عالم علویدن انتخاب
 ای سالك مسالك حق ، مکرمت ماب
 فریاد ایدردی درد ایله بوطاق نه قباب
 ایرمشدی حال کردش کردونه انقلاب
 لطفکه دوندی ایلکه بوچرخ آسیاب
 سلطان علی صفوتی ثانی بوتراب

ایدی شیخ علی صفوتی نك والدهسی مصر سلطان اسبقی غوری نك قزی [۱] وکذالك سلطان سابق طومانبايك زوجه سابقهسی اولوب سلطان طومانباي سلطان سلیم خان حضرتلرینه تاج سلطنتی تسلیم وعزم جانب نعیم ایلدکن صکره احمد خیالی حضرتلری تزوج بیورمش ودرگاه کلشنی نك واردات کثیره سنک اکثریسی خانم مشار الیهانک ابدان ثروتیه حصوله کلش ایدی .

ایکنجیسی سید حسن حضرتلری ترک ماسوا اختیار ایدرک دنیا معاشرته اصلا قارشمز و مبارک ارقه سنه یه لقلی بر جبه دن و ایاغنه نعلیندن بشقه بر شی کیمزدی . حتی اول نعلین ایله پیاده اوله رق حج شریفه عزیمت وعودت ایلدی . یوللرده اوقاتی عبادت ایله کچیرر بین الحرمین مشار الیهک کمال خضوع ایله توجه محراب ملکوت ایلدیکنی کورنلری هیئت آلهرق استجلاب توجه و دعا ایچون یانته صوقولورلر ایسه ده اومستغرق نور الهی ترکس چشم دوربینی دائما کلشنسرای وحدته دیکردی . کیمسه یه نظر ایده جک وقونشه جق برحاله دکلدی .

کثرت عبادتدن سیماي شریفلرنده (سیماهم فی وجوههم من اثرالسجود)

معالی نورانیسی نمایان بر ذات مفیض الفیوضات ایدی . یوللرده بعض احبا و آشنا هچین اسب محفلر تکلیف ایدرلردی بنمزدی . صحبت یاران و آشنا واختلاط ماسودادن روگردان ، والحاصل بتون علائق دنیادن کشیده دامان ایدی . ایشته بونک ایچون شیخ درگاه اولسی اکثر درویشان و مریدانک خاطرینه کلزدی .

مشار ایله سید محمدحالی چلبی والد ماجدلرینک کلنهال آمالنده یتشمش بر کل شهوار یکانه اولدینی حاده حکمت خدا پدرلری هنوز حیاتده وکندیلرینک سن عالیلری اوتوز راده سنده ایکن ۹۸۹ سنه سنده شربت اجلی نوش ایلدی . عیونی نام شاعر مشار الیهک وفاتنه شو تاریخ ایله ماتمسرا اولمشدر .

چونکه باغ کلشنی نك غنجهسی بولدی کزاز ارمده رفعتی
روح پاک عرشه پرواز ایلوب ایدیجک ملک بقایه رحلتی
دیدي تاریخین عیونی آغلا یوب ایردی بودم حقه سلطان حالی

سنه ۹۸۹

[۱] سهیلی مصر تاریخنده احمد خیالی حضرتلرینک زوجهلری سلطان طومانبايك زوجه سابقهسی اولدینی فقط لمظاته مخالف اوله رق سلطان غوری نك کریمهسی اولیوب کبرای رجال چرا کسه مصریه دن آقبردی نك کریمهسی اولدینی شوعباره ایله یازیور (طومانباي مرحومدن صکره خاتونی که آقبردی نك قزی ایدی . حضرت شیخ ابراهیم کلشنی نك اوغلی شیخ احمد خیالی حضرتلری آلمش ایدی روایات عجیبه منقولدر (تاریخ سما)

خطك وصفيه معاصرغنى بال دو مصرعه های کاکل دولت مکانه همنشین ایتم
شب فرقتده فکر خوابده وصلت نصیب اولسه لب امیدمی شاخ املدن میودچین ایتم
رموز دقت آکاهی تمیز ایتمکه (حاسم)
نگاه طبعمه چشم خیالی دورین ایتم

حالی

اسم عالیبری محمددر . پیر طریقت کلشنیه قطب العارفین غوث الواصلین حضرت
ابراهیم کلشنی آمدی قدس سره الصمدی حضرت تلمینک احفاد والاثراندند
پدر عالیکهرلری شیخ علی صفوتی آنک پدری شیخ احمد خیالی آنک پدری شیخ ابراهیم
کلشنی حضرت تلمیدرکه کرم مشار الهم حضرتانی وکرم اعمام عالیبری سراسر واصل اسرار
ربانی وکسوه شعر ایله ناشر حقایق روحانی اولدقلرندن تراجم احوال لاهوتیانهلر
آتیا زیور سطوردر .

مشار الهم حضرتانک مراتب ولایات باکالاربنی بونکله تصور بیورملی که کبریت
احمر شیخ محی الدین اکبر قدس سره الانور حضرت تلمری فتوحات مکیده ولایت بعض
وقت اولاده انتقال ایلر بیورمش و بوکا ادله وقصص ایراد ایتمدیکی محله شیخ ابراهیم
کلشنی وولد ولده النجیب تعبیر موقریله تلقیب و تخریر بیوردقلری (کتاب اللمعات) در
مسطوردر .

صاحب ترجمه سید محمدحالی چلبی ۹۶۰ حدودنده کتاب کائناته ثبت کله وجود
ایلدی .

هنوز پک کنج ایکن تکمیل علم ظاهر وباطن ایتمش و اشعار دلکشنا تنظیمنه مالک
بولنش ایلدی . منادی عرفا مصاحبی شعیرا اوله رق امرار یام ایلدی . پدرلرند
مستخلف مغنیسالی شهودی چلبی نیک برادر زاده سی ادیب لیب عمر عرشی چلبی برنجی
مصاحبلرندن ایلدی .

اباء واجدادینک و شعرای زماننک دیوان اشعارینی فکر عمیق ایله مطالعه ایلر نظیره لر
یازاردی . درویشان و مریدانک اکثر نظرلری مشار ایله محمد حالی چلبی به معطوف
ایلدی . عمجهلری سید حسن افندی کیمسه نیک خاطرینه کاز .

پدرلری علی صفوتی حضرت تلمرندن صکره مشار انیه سید حسن حضرت تلمری شیخ
اولور دینمزدی . درویشانک شو فکر وذهابنه ایکی سبب وار ایلدی .
برنجیسی شیخ علی صفوتی ایله برادری سید حسن حضرت تلمینک والدهلری آیرن

کرمک زمان حیاتندء و کرمک وفاتندن صکره یازیلان تذکره لر متفقاً شناخوان علم و عرفانیدر صدر اعظم مکتوبیحیسی صفائی افندی .

(حقا که علوم عربی و لسان فارسیده چوق دقتی و زیاده سیله قدرتی اولمغله شب و روز کاری درس و افاده اولوب عالم و فاضل بر وجود معارف نموددر . شعر و انشاده خود بی نظیر روزکاردر) دیبور .

شیخ الاسلام میرزا مصطفی افندی زاده قاضیعسکر سالم افندی ده

(اول وجود بی نظیر و عدیمک ذات کثیر الحامد لرینک فضیلت باهره لرندن ماعدا شعر و انشاده دخی طبع عالم آرائی بی همتا و مقبول جهان بر ذات یکانه دوراندر) عباره سنی تحریر ایدیور .

شیخ الاسلام ابه زاده عبدالله افندینک یکنی رامن افندی مشارالیهک وفاتندن صکره یازدینی تذکره ده

اول شاعر ماهر و نظیری عدیمک خال خجسته خصالمز کرة بعدمره شیخ الاسلام و مشکککشای انام اولان غریق لجه رحمت آله ابه زاده عبدالله افندی حضر تلرینک دائرة دولترینه انتساب و امثال و اول ثمره نهال کمال مرحوم مشارالیهک استانه فیض رسانندن حصه مند احسان و نوال و نائل آمال اولدی . مترجم نادر دخو علوم عربیهده نادره اقران و فنون سائرده مشار بالبنان و الحق شعر و انشاده یکتا سوار پهنای عرفان بر شاعر پاکیزه تعبیر و سخنچودرکه تازه ادا و مضمون لطافت آرایله شعرای عصرینک بلند و ممتازی و لطافت اشعار و بلاغت کفتمار شیرین رفتار ایله میانه اخوانده حائز قصب السبق اعجازی اولوب فن تفهمده تفوق عالی تفیض اولان زبان بلاغت بیان ایله قطع خصومت حسومت ایدن بر حاکم حاسم دعاوی فصاحت و بر ذات سرفراز اقتدار و اهلیت ایدیلیر) عباره سنی عیناً تحریر ایلشدر .

الحاصل مشارالیه بر طوبای هزار اثمار فردوس علم و عرفان اولدیغندن حق عالیلرنده نقدر قلممران تفصیل اولنسه الیق و احری ایسهده بومقدار ایله طی تکثیر املا و سابق الترجه آگاه بلاغت اکتناهه جواب اوله رق کشیده رشته نظم ایلدکاری شو غزل بلاغت مسجل عالیلرینک تحریر یله اکتفا اولندی .

جنون دشتنده پیدالاله آتش زمیں ایتسم
دلی فانوس نور شمع طبع نازنین ایتسم

سراب عشقه برق آبی آب آتشین ایتسم
پر پروانه مضمونی تا کیم اتمه یه سوزان

دانش استانبولی

شاهد کام بزه لطف وفانن قاجز ایش مراد اوزره همان جاوه اسپانده در

حشمت مشهور

اویودردم آنی آغوشمه آلم برشب اکثر ازل آفت ایله و صلتمز خوابده در

شیخزاده عثمان نوری پاشای آمدی

ینه دوشمش قدحه عکس لب یاقوتی بکزر ازل غنجه لب بسته یه که آبدده در

آکام

مستسن ای کل نه لازم باده پمالق سکا نشوه بی درد سر تیمزی رعنائق سکا

حاسم

نشئه جام غضب ویردکجه غزالق سکا چین ابرولر ویرای شوخ رعنائق سکا

نابی

جوینده نجات اولان امواج فته دن فارغ نشین کوشه کام نهنگ اولور

حاسم

چوقدر کنار دلبرینک ماهرولری اماستانبولک کوزلی شوخ وشنک اولور

نابی

کوروب بوضورت خاکستریده بیلمزسک نه آتش اولدیغمی بنده کندی چانمده

حاسم

یازنجه وصف لبک دستبوس کلک ایتمم مداد خامه شکر ریز اولور دمانمده

حاسم

فلک اول دلبر آفتی پی چوق کوردی بکا ایکی کون برت آشفته پی چوق کوردی بکا

امیری راقم الحروف

هرکسک کلار آچار باغ امیدنده فلک آچهدن برکل نشکفته پی چوق کوردی بکا

حاسم

باد نوروز کبی غنچه کشالق ایلر موجّه جوش تبسم لب دلدارمده

امیری راقم الحروف

غالبا چاه المدن بی رهیاب ایده جک برتنزل کوریرم بخت نکونسارمده

رامش آمدی

ایده کور کن دینی شایسته درگاه انام اولمه منفور دل خلق عزازیل کبی

غریبی اربیلی

حرم وصلت دلدارده هم صحبت ایدک کلدی زاهد ارهیه کیردی عزازیل کبی

عزیمی آمدی

کورسه عندنده پسندیده اولوردی بوزمین عزیمیا بو غزلیک نابیه تمشیل کبی

سید محمد امیری جد جامع الحروف

دبسته یم شکسته زبان قلمی یم تصویر حیرت آورو نقش صنمی یم

حافظ آگاه سمرقندی آمدی

پرچین ایدر جبینی کورسه المی یم یوقدر کشاده لک کل عیشمه غمی یم

حاسم آمدی

مرأت خاطرکده کورنم عدمی یم ای ماهپاره یوقسه غبار المی یم

والی آمدی

هجرکله آشنا اوله لی بن المی یم یامنکر لطافت صهای جمی یم

بزمی استانبولی

باعث فغان ونالمه اول ماهر و میدر یوقسه وصاله بنده اولان آرزو میدر

سری اسکداری

زلف درازک اتمه بهانه خرامکه زنجیر موج مانع رفتار جو میدر

نابی رهاوی

دلده خیال سلسله مشکبو میدر یوقسه نوشته خانقه غمده هو میدر

حاسم آمدی

شب زنده داریدن بی اول ماهر و میدر یوقسه اوخال غالیه فتنه جو میدر

آگاه

چرخک اوضاع غلط بخشنی سیرایت آگاه بی برشمع ایله یاد ایتسه ده مهتابده در

حاسم

مغز بادام شکر پوش قدر شیریندر گوشه چشمی او شوخ که شکر خوابده در

عین کرم پشت و پناه ام	صدر هم چرخ ستوده شیم
نیر تا بنده اوج هم	کوهر زینده تاج شرف
معدلت آرا و بهادر شیم	اصف ثانی علم افراز جاه
پاک منش صاحب تیغ و قلم	صاف کهر صدر بلند اقتدار
دست عطا کستری محسودیم	کان وفا منبع جود و سخا
لطفی احبایه نسیم ازم	قهر بدر اعدایه سموم جحیم
منطقیان قوه فکرنده کم	حکمت رأینده فلاطون اسیر
صلح و صلاحه فلک ایتدی قسم	قلمدی عهدنده جفادن اثر
غمزه خوبانده اصول ستم	حدت یم غضبی قویمدی
کوهر آویزه کوش اصم	فیض نفوذ ایلدی احکامنی
ایلدی بالاسنی افلاک خم	حکمنه القای سماع ایتمکه
نفحه اخلاقی کل ایتمسه شم	قطره برکنندن اولوریم کلاب
قابل کنجایش سطر رقم	محمل تعداد کمالی دکل
ایلمسه بر مطلبه وضع قدم	زیب وجود ایله اولور جلوه کر
برده نشینان و رای عدم	لطف مرادینه نمایان اولور
جلوه نما شاهد طوغ و علم	تا که اوله عرصه اسلامده

رشته ایامی اوله یا آله

بسته کیسوی عروس قدم

شعرای عصر و شهریه مشاعره سی وافر در برقاچ عددی درج وارانہ اولنور

نایه رهاوی

قلمشز آتش و آبک ازه سنده حیران قلمشز روشن ایکن روغن قندیل کبی

حایم آمدی

بزه تبدیل مکان مانع اخلاص دکل یکد لز کعبه و بتخانه ده قندیل کبی

حایم آمدی

یکدل و صاف درون اولمده دن اعراض ایتمه اورسه چنکاله فلک کرسنی قندیل کبی

سامی مشهور وقعه نویس

غرق ایدر فلک دلی جوشش سیلاب سرشک شعله یاش اولسه خیال زخی قندیل کبی

ثابت مشهور قاضی آمد

جام قلبک یوغیسه روغن استعدادی شب تاریکده قور صورت قندیل کبی

گفت تاریخ قدومش حاسم باد فرخنده جلوس محمود

سنه ۱۱۴۳

كذلك سلطان مشار اليك جلوس هايونلري حقنده تركي شو تاريخ لطيفلاري دخی واقع حاله مطابق دوشمشدر .

حاسم اجلاس هايونه سزا بر تاريخ فته دفع اولدي جلوس ايلدي سلطان محمود

سنه ۱۱۴۳

۱۱۲۲ سنه سنده شاعر مشهور نابی نكته دان طرف دولت عليه دن واقع اولان دعوت اوزرينه مخدومی ابوالخير چلي ايله برابر در سعاده تكلسنه انشاد ايلديكي شوتاريخ نفيسده كي حسن ايهام ومكملت جناب نابی معجز بيانك مستلزم ممنونتي اولمش ایدی .

مژده احبابه ينه خير ايله كلدي نابی

۱۱۲۲

قصائدی دخی کثیردر شوابیات صدر اعظم ابراهیم پاشایه ویردیکی برقصیده سندندر .

اولدی قدومیله جهان مقتم	حمد خداونده که بر آصفک
زیر اعظم کی بر صبحدم	مشرق اقبالدن ایتدی طلوع
قومدی دلدرده غبار الم	سیل کدرشوی فرح جوش ایدوب
بر نیچه کون ایلدی کرچه ستم	شمدی مکافات مرام ایتدی چرخ
ایشته آچلادی ینه ورد کرم	عالمه یوز طوتدی بهار نشاط
پازده لشکر بیداد غم	اولمشیدی خلق جهان سر بسر
پادشه داد کر جم حشم	شاه سلاطین زمین وزمان
ظل آلهی ملک محتمم	خسرو عالم شه کشور کشا
قطب جهان خادم بیت الحرم	مملکت آراؤ شه بحر و بر
بنده شرمنده سی داراؤ جم	خادم افکنده سی افرا سیاب
کرد ره می سرمه شاه عجم	خاک دری کحل صفا هانیان
کورمیه آینه طبعنده غم	عمری فزون اوله زمانی مدید
طبع هایوننه ایتدی رقم	چشم حمایتله باقوب عالمه
نصب ایده بر حاکم والا هم	کار که دولتی تدبیر ایچون
صدر وزارتله ایدوب محترم	ایلدی بر مؤتمنی انتخاب
تا اوله احوال جهان متظم	قلدی رکابه آنی قائم مقام

ایکی سنہ دن متجاوز شہر مذکورہ سجادہ پیرای افتا و خادم احکام شریعت غرا اولدقن صکرہ ۱۱۳۷ سنہ سندہ قطع رشتہ بیتوت و درسعادته عودت ایدرک کجا کان طلاب کرامہ نشر نواله علوم ایلدی .

سنه مذکورہ طرفندہ ایدی که طالب ترقی اولان علمانک مطولدن اجرای امتحانلرینه قرار ویریلرک دائره مشیخته بر مجلس کبیر امتحان شکل ایلدی .

افاضل علمای عظامدن مرکب اولان بومجلس عالی امتحانه « بهجة الفتاوی » مؤلفی شیخ الاسلام بیکشهرلی عبدالله افندی ریاست ایلکده ایدی .

کتاب مطولی آلدینی کبی ابتدا اثبات وجود ایدن استاد والامکارم جناب ابراهیم حاسم ایدی . او یله بر امتحان مکمل اعطا ایلدی که مجلسده حاضر بولان علمای عظام و علی الخصوص حضرت شیخ الاسلام کمال تقدیر و جناب استادک موفقیتتی تبریک ایلدی لر .

شو امتحان عالی قضیه سنی بر چوق فضلا تبریک ایشلر در که از جمله بوتاریخ بلیغ عربی آنلر دندر .

فالجد والمجد والتوفیق ارخه

قد جاء خارجه بالعلم والادب

امتحان مذکور اوزرینه مدارس طریق تدریسک درجه اولاسنه عارج و (ثانیه اخوین) مدرسلکیله مسرور و مبهیج اولدی . آندن صکره دور مدارس معتاده ایدرک ۱۱۳۹ ده شاه سلطان ۱۱۴۱ ده ملاقام ۱۱۴۳ ده سلیمان صو باشی ۱۱۴۵ ده ابوالفتح والمغازی جنتمکان سلطان محمد خان غازی حضرتلرینک سخن تمان مدرسلکیله قرین عز و احترام و اکمال دور مدارسله واصل صنوف موالی کرام اولدی . نعمت درس و تقریرندن مستفید اولان طلبه محروم قلامق ایچون کندیلرینک موافقتی و بعض رجال علمیه نیک دلاتیلر داود پاشا نیابتی مسند عالیسنه سایه بخش اکرام و تجلیل اولدی لر .

نیابت مذکورده اجرای احکام شریعت بیضا و ایفای وظائف مأموریتدن خالی قالدینی زمانلرده کجا کان رحله آرای درس افاده اوله رق تلقین دقایق علم و کمال و تبیین حقایق فنون عال العال ایلر امرار صبح و مسا ایلکده اولدینی حالده ۱۱۵۲ سنه سندہ وداع مدرسه عالم و بارگاه رحمت رحمانه وضع قدم ایلدی .

مغفور مشارالیه علم و کمالی نسبتندہ منشی و شاعر و شعر و انشاسی مرتبه سندہ عالم متبحر ایدی . کوزل قصیده لر لطیف تاریخلر غرا غزلار انشاد ایشدر . فارسی اشعاری دخی کثیر و لطیفدر . شو تاریخ فارسی ادابی سلطان محمود خان اولک جلوسلرینه انشاد ایشلر دی .

مشارالیه درس عاملق وظیفه سی اعطا اولنهرق جوامع شریفهده نشر علوم عالیه ایله اوقاتکذار اولدی .

شیخ الاسلام مشارالیه وفاتنه قدر جناب استادی دائره مصاحبندن آرمدینی کی اسباب رفاه معیشتنی تأمین واکمال ایلش ایدی .

۱۱۲۶ سنهسنده جناب شیخالاسلام طرزونه نفی وتبعید وراکب اولدینی سفینه ایچنده قره دکزده اوغرادینی دهشتناک بر فورطنه نتیجهسنده غریق بحررحمت ربمجید اولمسی اوزرینه جناب حاسم بیکس و بیوایه قالدی .

ضرورتی اشتداد ابتدکجه ایتمش وایکی سنه صکره مشهور ابراهیم پاشا بارتبه وزارت رکاب هایون قائممقامی اولدقده ویردیکی قصیده تبریکهده شوستایشلر ونهایتسندهکی آجیقلی سوزلر مندرج بولنمش ایدی .

خاکپایی نور بخش چشم ارباب امید	کرد راهی وسمه آرایش ابروی کام
اعتدال مشربندن فیضیاب اولسه بهار	تابمخشر خسرو کل ایلز رفع خیام
تاب لطفی زبور کلکونه رخسار صبح	کرد قهبری زینت مشاطه کیسوی شام
آصفا پاکیزه طبعاً صدر عالی همتا	ای وزیر بی نظیر ای کامبخشای انام
آستانک ایلش حق مرجع حاجات ناس	صحتک ایلش باعث تصحیح اطباع مقام
امریکی قیلمش مدار مطلب اهل نیاز	ذاتیکی ایتمش نظام عالم ای صدر عظام
ای کرمکستر هنر پرور سکندر اقتدار	بولسه عدلکله نوله حال پریشانم نظام
کورمدم بر صاحب همت ولی تعمی	کیرمدی سرینجه آملله دامان کام
دلفکار حسرتم مایوس دار غربتم	داغدار غیرتم دلخسته طعن خصام
بیکم بیکس معینم یوق پریشان خاطر	عاجزم عاجز ظهیرم یوق ایافخر کرام
تیره بختم تیره بخت ای دستگیر بیکسان	قویمه بن بچاره وناکاهی مایوس المرام

ابراهیم پاشاکه حقیقه زمانک بقیه برامکسی دنیله جک قدر سخی و فی کریم ایدی .
فاضل مشارالیه مستغرق التفات واحسان ایلش وجناب استادک ویردیکی قصائد و آثاری حسن جان زاده شیخالاسلام سعبدالین افندی احنادندن فضلا ونوادر خطاطیندن عبدالرحیم فائز ووزرادن کرجکی حسین پاشا حنیدی وقعه نویس شا کر افندیلرک خط نفیساریله کندی مجموعه قیمتدارینه قید ایتدیرمشدر .

محرر حقیر شو مجموعه کرانهانک مشاهدهسیله قرین العین ابتهاج اولمشم ۱۱۳۵ سنهسنده از میر فتوای ایله مظهر توقیر و تجلیل اولدی .

دخی اول (حاسم) عرق اشکال قاسم بیخ شکوک و اعضاء
 رهبر مرحله ارشادم یعنی خیرالاب اولان استادم
 رأفت قلب ایله اواه حلیم
 مکرم ضیف کریم (ابراهیم)

نائب مسند داود پاشا حکمیدر فصل خطاب حکما
 ذهن و قادینه نسبت بازی اثر خامه فخر رازی
 حکمت ترجمه فارابی عذلتک بر اونودولمش خوایی
 عقل کل مدرسه فضلنه باب ابن حاجب آکا اولمز بواب
 این سینا ایله صاحب تجرید اوله من اکا مضاف ایله معید
 ویرسه اشکال فتونه تأسیس آکا شا کرد اوله من اقلیدیس
 نظم اشعاره اولوردی نائب شوکت رأینی کورسه صائب
 ید پرچودینی بعدالتقییل اولورز ناصیه سای تجیل
 حق تعالی آنی بروفق مراد ایلیه دولت ودارات ایله شاد

علامه مشار ایله بر خیلی مدت شهر مزده نشر علوم عالیه ایلدکن صکره در سعادت
 عزیمت ایلدی . مشار الیهک در سعادت تاریخ عزیمتی تذکره لرحه غیر صریح ایسه ده کندی
 آثارندن استخراج اوئنه بیلیر . شویله که صدر اعظم ابراهیم پاشانک رتبه وزارتله رکاب
 هایون قائم مقامی اولمسنه .

جوهر کل سویلدی تاریخچی باصدی وزارتله رکابه قدم

وکنک سنه ۱۱۲۸

عالم بالاده تحریر ایتدیله تاریخچی اولدی ابراهیم پاشا منصب قائم مقام

سنه ۱۱۲۸

تاریخچیری انشاد و تاریخک اوست طرفنده ایسه شویبتلری ایراد ایلیور
 داعی کتر ثنا خوان دعای دولتک حاسم غیر تبیزده سرکشته جور لثام
 شهر استانبولده نهباله در مکث ایلیور نشر علم ایله فقط جامعه حسبی نشر عام
 بیتلرنده ایضاح ایلدیکی وجهله ۱۱۲۸ سنه سنده در سعادتله طقوز سنه در اقامت
 ایتمکنده اولمسنی بیان ایتسنه نظراً ۱۱۱۹ سنه سنده در سعادتله عزیمت ایلدیکی آکلاشیلیر
 در سعادتله عزیمتی ایه زاده عبدالله افندینک مشیخت زمانه مصادف ایدی . دائره
 شیخ الاسلامیده جمع اولان فضلا و ادبا ایله بر چوق مباحثله جریان ایتمش و مشار الیهدن
 هانکی علم وفندن سؤال ایلمش ایسه بر فاضل بی نظیر اولدینی تحقّق الیشدر .

مالک اولان بوکوجوک طالب آز وقت ایچنده بیوک درسارده ابراز ید طولی ایدرک تکمیل نسخ علمیه ایلدی . محاضرات وادبیاتده دخی بر ادیب بارع . وهرکلام دررباری مباحثه بلاغنده برر برهان قاطع اولدییی جهته (حاسم) مخلصیه بین الاقران مشار بالبنان اولدی .

اقسام علومک کافهسنده تفرد ایدن بوذات عالی قدر رحله تدریسه کچجه پک چوق کسب اشتهار ایلدی . جناب استاد معارف معتاددن کسب کالات ایدن طلبه نك اکثریسی فضلی ذوالجناحین دن اولهرق پرواز نمای اوج کالات اولدیلر مشار الیه کثرت طلبه یه مالک ایدنی ممتاز طلبه سندن بری آبروی ادا حامی افندی مرحومدر .

جناب حاسمک معلمک عالمنده کی استعداد خدادادی بشقه معلمره بکزد میوردنی . نوبهار دلارا موسمنده تفرجه عزیمت ایلدکجه بدایع قدرته کی کالاتدن بحث آچار واحشام طبیعتک یالکز نظریاتیه اکتفا ایتزدی . مثلاً آردلقده زمین و آسمان آره سنه حائل اولان سحاب رحمتناربرر کوهپاره شکننده منشق اولدکجه شکافندن فرلایان نورافتابک رنگارنک چیچکلر یپراقلر ایچنده تقاطره مهیا بولان یوز بیکرله ژاله لره طوقنه یله بردن بره هر نونهال بدیعه بیکرله الماسپاره لر اصلمش کبی حاصل اولان پارلایشلرینی کوسسترونک کوزلری مسرت نورلرینه غرق ایدن شومناظر کائنات پیرادن اخذ مضامین حکمت ایتلرینی تلمینذانه تعریف ایدردی . کذلک اونور علوینک ایننه معجز نما کبی یالذلادیفی جویلرک لطیف لطیف موجهلری آره سنده جلوه پیرا اولان عکس نهالان مرصع اندامک اهتراراتی ، و کیجهلرده مهتابک دجله نهری کبی بر جدول نور ایچنده اشکال سیاحت موج آراسنی وسحر وقتلرنده نسیم آهسته روانک بیکرله چیچکلردن قویاردیفی عطریات الیه مشام جانه بخش ایلدیکی صفای جاودانینک حالت لطافت روحیه سنی نقشطراز صحایف تحریر و تصویر ایدلسنی تکلیف ایلردی .

ایشته بونک ایچوندر که .

لیس من الله بمستکر ان یجمع العالم فی واحد

تجلیاننه مظهر اولان حضرت فاضل اخیراً دردسعاه عزیمت ایدرک داود پاشا محکمه شرعیه سی نیابتیه تجیل اولدییی ائساده درس عرفان و حکمتی شاگردانندن حامی آمدینک یازدیفی بر منظومه بلیغده بزم تعریف و تصور منک بیک مرتبه فوقنده اولهرق مرتبه علی الاعلای فضل و کالاتنی شویله جه توصیف ایدیور .

اجابت ايدرك ۱۲۰۴ سنهسى ليله رعاينده جوار ملك متعاليه ارتحال ايلدى . غرائبندركه
اومشتاق ديدار محمدى نك (رعايب سنه ۱۲۰۴) تاريخ وفاتى واقع اولمشدر .

آتى الترجه سليمان نظيف افندى كى بر ذات كثيرالمحامد مخدوم عاليلى و ترجمه
احوال فقيرده بعض آثار و مناقب عليهسى مرور ايدن مفخر الافاضل ، برهان الفواضل
آتى الترجه سعيد پاشا حضرتلى حفيد ذى شرفلريدز [۱]

مشاراليهك سلسله انجال عليهلرندن كرك ذكر كرك انان جهنتدن دها بك چوق
اصيل نجيب ذوات يتشمشدر . شو غزل سالم الحلال يادكار اخلاف ايلدكلى آثار قيمتدار
كالاتير ايدندر .

هميشه شيشه دل سوديككم مكسور دورسونى	عدوى بدلقاينى سيرايدوب مسرور، دورسونى
نكاه التفانك يوق دل محزوننه جورك چوق	ينهديرسك كهويران اولمسون، معمور دورسونى
سكا سندن شكابت ايلرم سن كوش دوتمز سن	سنگ ملكنده شاهم ظلم نامحصور دورسونى
يكادير سنكه لعلم سربى كوكلكده پنهان ايت	صنق بلور ايچنده باده انكور دورسونى

چيقاردم كنج دلدن (جهدى) ذى قيمت مجوه رلر
يازقدر بوبله نظم پاكلر مستور دورسونى

— حرف حاء —

— حاسم —

شهرمرك رحله آراى تدريس اولان فضلاسندن و اون ايكنجى عصر هجرى اعظم
علماسندندر . ۱۰۷۵ حدودنده شهر آمده آرايش طراز كاشانه هسقى اولمشدر .

سن شريفلى تميز بياض و سواد . و تفريق نقصان و زياد درجه سنه واصل اولدقده
رسائل و مسائل ابتدائيه مكاتب صيبانيهده او قودقندن صكره علمائى كرام مملكتهك
دروس فيوضات مانوسنه دوام ايله شرفياب اولدى . متين بر استعدادنه و سرييع بر ذكايه

[۱] تذره مريك طبع و تمثيلى اثناسنده بصره و ايلكنه سايه بخش استحقاق اولان سليمان
نظيف و مدلللى متصرف فائق على بككر صاحب ترجمه ابراهيم جهدى افندى حضرتلرنيك حفيدزاده لرى
وسعيد پاشا حضرتلرنيك مخدوم عاليلىريدز . مشاراليهما مسلك اسلافده بر استاد يكانه اولدقلىرندن
بشقه ادباى جديده مز ارسنده حائز اولدقلىرى موقع بلند مستغنى تعريف و ايضاحدر .

رفیق استانبولی

ترازوی نکهله ماهرویان اولسه سنجیده اویوسف طلعتک حسن وبهاسی آرتارا کسلمز

جهدی آمدی

عیان اولدقجه غنچه دمبدم یاننده خار آرتار بوکلزارک رقیب پرجفاسی آرتار کسلمز

قیصریه لی وفا

نهمکندر دل پرشیون اشک و آهسز اولمق محبت باغنک آب وهواسی آرتار کسلمز

توفیق اندرونی

نهرتبه عهد و پیمان ایلسه دورمز دوزر دائم بوچرخ کچروک صبح و مساسی آرتار کسلمز

کامی آمدی

بهار جاودان کلزاریدر رخساری جانانک آ کابلبل اولان کوکلک نواسی آرتار کسلمز

لطفی استانبولی وقعه نویس

اوشوخک آن بان حسن اداسی آرتار کسلمز اوبر نور مجسمدر ضیاسی آرتار کسلمز

امیری جامع الحروف

بشر بکزر بودام ابتلاده مرغ پابنده اگر آسوده طورمزسه جفاسی آرتار کسلمز

مرتضای بغدادی

دل مستانهم ای ساقی یترنمخور طورسونمی هنوزشمع امل فانوس دلدن دور طورسونمی

جهدی

همیشه جام می خالی بودل مکسو رطورسونمی رقیب بدمنش ناله م کوروب، مسرور طورسونمی

لاادری

ایدرسک دمبدم اغیار ایله الفت بنم روحم بو طرز دلخرا بیدن کوکل معمور طورسونمی

امیری جامع الحروف

وجودی اهل صدقک منکک جلب ایلرتجلایی کلیمک عودتندن صکره نورطور طورسونمی

مطلع کالاتندن مقطع حیاتنه قدر اکا بر رجالک مقبول ومرغوبی وولایه عظامک

موقر ومصحوبی اولدینی حالده کمال طهارت وجدان وسائقه شوق ایمان ایله عبادت

وظاعت جناب کبریایه حصر ماحصل انفاس ایدرک سجاده نشین محراب فیض وکمال وقائم

اللیل والنهار اولمشدی .

کائناتک هرذره سی دیده حقیقینده بر کتاب حکمت و ماسوانک هر نقطه سی کندیمی

ایچون بر مکتب حقیقت اولان بودات کثیر الفضائل دخی طاقبت دعوت کبریای لایزاله

مدحیٰ قدیم

شاد اولمه اکر عارف ایسه که عمر ایله جسمه تن خاکه وارر عمر عزیز ایسه هبادر

نابت مشهور قاضی آمد

صحت کبی بیمار غمه کیچ کلیدر لر اولدردی بزنی ناز اطبا نه بلادر

جهدی آمدی

تحصیل کالاته ایدن عارفی تحریض انظار مروته اولان لطف وعطادر

کانی توقادی

یارب قولکی ناز ونعیم ایله بیوتدک صکره براقوب آتسه، یاقق نه روادر

شیخزاده ابراهیم حفید پاشای آمدی

دل قافله سالار ره ملک فادار تن تاجر مختزده بار بلادر

ابوبکر سامی پاشا

چرخن ستمی گردش ناسازینه مربوط تل قیرمق ایله شهرتی وار نغمه سرادر

غریبی اربیلی

بر جان که دکل بارکش منت کردون بیگ فخر ایله اول سرو دلارایه فادار

اسرارده

اولشوخ، جفا ایلسون انجق بکا دائم بودوشدی بنم حصه مه تقدیر خدادر

خواجه نشئت

درمان پذیر اولدی کیتدی دل بیمار یا چکدیکمز ناز طیبیان نه بلادر

امین بر سوی

اول نخل چمنزب جماله بوروشله رونقشکن سرو روان دینسه روادر

شیخزاده عثمان نوری پاشای آمدی

بر آهی ایدر قصر تن ظالمی ویران چاک دل مظلوم که محراب دعادر

یوسف رائف آمدی مقابله جی زاده

طوت مرشد کامل اتکن قطع طریق ایت قطع ره تحقیق ایسه بی زحمت پادر

امیری جامع الحروف

ویردی بشره قرض ایله حق نقد حیاتی عندالطلب التبه مهیای ادادر

وهبی قدیم

کرسنه چشم دولت دکمه بر نعمتله سیر اولمز هجوم امتلادن اشتها سی آرتار اکسلمز

جان آتار ایکن مشارالیهک زهتگاه راحت‌الروحي اوزمانده دخی دائرهٔ کلشن تدریس استاد ایدی .

اوراده طویدینی بوی عرفان وکالی اک لطیف کلستانلرده بوله مز . استماعیه تشذیف آذان ایلدیکی استادینک تقریر دلپذیرینی بیك زمزمهٔ عندیلب دلکشا ایله دکشدرمزدی . زمین و آسمانه باقدنجه جهاننه نه ایچون کلدیکنی تفکر ایدرک اویلهجه چالیشیردی بومرتبهٔ مفرطهده واقع اولانسی و جهدی مشارالیهی (جهدی) مخلصنه کسب‌استحقاق ایتدیردی . بناءً علیه علوم عالیه و فنون آلیهک کافهسنی اتمامه اشتغال عظیم و مجاهدهٔ جسم کوستررک نائل فیوضات اقصی اولدی .

مع هذا شعرای عرب و ادبای فرسک آتار حکیمانه‌لرینه و مشاهیر فضلا و علمانک تراجم اخوالنده متمایل اولمقله خالی بوله بیلدیکی زمانلریده بوقیل آتار نفیسه مطالعه‌سنه معطوف اولدیغندن دقایق اشعار عربه تمامیه واقف و مضامین آتار عجمی لایقیله عارف ایدی . ایشته مشارالیه حضرتلری بو صورتله رونق‌تراز صدر اعلائی کالات اولوب افتخار‌الاعالی و الامائل اولمشدر .

مغفور مشارالیه حائز اولدینی اقسام فنون و کالات عالیه‌دن فضله انشاد اشعار خصوصنده دخی استاد کامل در .

آتار اسلاف حقیقه‌کی تقبی وزمانی شعراسیله مشاعره‌سی کثیر اولدینی کی ادبای اخلاف دخی آتار جیده‌سنی مشق کالات اتخاذا ایتمشدر .
مشاهیر شعرای روم ایله هم آهنگ نعمات بلاغت اولدقلری آتاردن بعضیلری نمونه اوله‌رق درج و تحریر اولنور .

باقی مشهور قاضیسکر

عاشق‌له کیم درد و بلا ذوق و صفادر یاذوق و صفا دردینه دوشمک نه بلادر

ویسی مشهور

جام عرق و ساقی می، ساغر کلرو آب رخ جمعیت یاران صفادر

شیخ‌الاسلام یحیی افندی

آشوب و فتندر خط و خالک سنک ای ماه اول غمزهٔ خونریز ایسه بر خشم خندادر

خصالی دفتردار

کاکل دیدیکک شهر جبریل امیندر اول طرهٔ طرار ایسه بر پر همدادر

جوری مولوی

یغمانه‌منزک باده‌سی اسرار محبت اسرارمنزک نشوه‌سی صهبای وفادر

کوکل شمدی خیال چشم آهونک یتاغیدر
 مدد اویناتمه طورسون تیغ ابرولر نیامنده
 نه حدی وارکه وردک بحث ایده رخسار آلکله
 طبییه اچق اولمز عقده زخم دلی زیرا
 نه حاجت حلقه زنجیر آهنله اسیر ایتک
 یانارسه غم دکل بزم محبتده قیل آسا
 طوتشمش نار آهمدن بخور افروزدر زلفی
 کمال طلعت حسنی آیک اون دردیدر کویا
 بی شیدا قیلن اول آفتک (جوری) بوچاغیدر

﴿ جهدی ﴾

اسم عالیبری ابراهیمدر . شهرمزمک سادات کثیرالبرکات وفضلاهی محاسن صفاتندن
 مفتی اسبق سید قاسم افندی مرحومک حفید عالیقدریدر .
 عنعنه نسب عالیبری مشارالیه سید قاسم افندی حضرت تیرندن سکزنجی بطنده عمدتـ
 العارفین سید شیخ امیر حضرت تیرینه و آندن ایلروسیده جد جامع الحروفک ترجمه حالنده
 مرور ایلدیکی اوزره یکریمی یدنجی طبقهده سیدالشهدا سلطان کربلا امام حسین ابن
 علی المرتضی افندمن حضرت تیرینه واصلدر .

مشارالیه ابراهیم جهدی افدینک دردانه وجودی ، آباء و اجدادی کبی (آمد)
 شهرنده صدفپاره دریای عدمدن ساحل شهوده رونق افروز اولدی .
 تفریق سواد وسفیده مقتدر بر سنه کلنجه نسباً و اخلاقاً عالی اولان والد ماجدینک
 کوستردیکی آثار تربیه کارکر تأثیر اولهرق هرشیدنزیده تحصیل علوم شتایه شتاب ایلدی .
 قدرت فاطره بر ذاتی بختیار کمالات ایدرک یتشدیرمک ایسترسه هنوز آوان صباوتنده
 بر طاقم خصائص ممتازیه مظهر ایده گلکیده اولدیغنی مشارالیهک حال و شان معصومانهسی
 کوسترییوردی . ملعبه محللرینه دوامدن اجتناب ایلر . اکلنجهنی سومز رفقا ایله چوقلق
 اختلاط ایتمز دائماً مطالعه کتب ایله تلذذ دماغ وجدان ایلردی . تعطیل کونلری
 پدینک وبا استادینک رفاقتیه بعض تنزه محللرینه عزیزیت ایتسه بیله ، یا جهاندیده پیرانک
 صحبت حکمانهسفی استماع یاخود قویننده کتوردیکی درس کتابنی مطالعه ایلردی .
 هرکس برشوق وشطارت بدایع بهاری سیروتماشایه ، استماع نعمات عنذلیب خوشنوایه

افندیله ملاقات و صحبت ایدرهك بر قاج کون بر اقمز و کسیدیلر یئده اكمال وظیفه ایدرهك بر لکده دیار بکره اینرلر .

جوری افندی مرحوم وفاتنه بر ایکی سنه قالدیغی ائنده استاد اگر ممك بز مکه فضالانه لرینه آرله قده مداوم اولمغله صحبت عالیارندن مستفید اولوردم محترم و نجیب سیپه مالک مدحجه و وسط القامه بر ذات ایدی . کوردیکم زمانلرده کی تناسب اندام پیرانه سی اگر الهی سنه اولنه ارجاع اولنسه ظریف بر کورجی دلبری اوله بیلیردی . ماشیاً یوزیمکه قدرتی قالمغله اسب سوار اوله رق کلوب کیدردی .

شهنامه حکایه لرینی سویلدیکی وبالخاصه اوق آتمق قلیج صالاه مق دشمنه هجوم اتمك بیتلرینی اوقودینی وقت اوله بر وضعیت آلیردی که کویا میدان محاربه ده بولسان ذات کندیسیدر قیاس اولنوردی . بر کون حامی آمدینک بر خیلی ممتاز ایاتی از بردن اوقودنی نه ممکندر افامت مزرع عالمده ای حامی هلالن چرخ دهقان کشتزار عمره داس ایتمش بیتنه کلنجه حزینانه آه ایدرک سکوت ایتدی . درین بر دالغی به دالدی . غالباً اواخر عمری اولدینی خاطرینه کیشدی . بو حقیر خالا حامی دیوانه باقدنجه آنک اوقودینی بلیغ بیتلری در خاطر ایدر و صورت انتخاب خصوصنده کی مهارتی تقدیر ایلرم . آقسقه شهرینک زمان استیلاسی اولان ۱۲۴۴ سنه سنه قدر مملکتنده اولدیغندن فاجعه استیلاسی اوله یاتق حکایه ایلردی که ایشیدنلرک یورکرلی چاک اولوردی .

یوسف ضیا نامنده صاحب حسن و جمال بر اولادی اولوب مکتوبی قلمنه دوام ایلردی . یکریمی سنه واصل اولدقده کندیسینی ترک ایله غربت دیارنده سفینه طولا شمسینک الم و جوری بیچاره نی مستغرق یأس و حرمان ایشدی . دائمآ اوغلتک پادینی و فاسزلنی سویلر آه ایدر طورردی .

شهنامه نك بش آتی بیك بیتنی منظوم اوله رق ترکیه به ترجمه ایلدیکنی کندیسینن ایشتم . دیوان اشعارینی مطالعه ایچون بر کون استاد اگر ممك کتورمش اولدینی جهتله اون بش کون قدر بو حقیرک نزدنده قاله رق سراپا مطالعه سیله مشرف اولمشدم . اشعاری سلیس اولمغله برابر حروف مجا صورتیه مرتب و مکمل ایدی . وفاقی زماننده ماردینده بولندیغ جهتله شهنامه سیله سائر بعض کیتابلرینک اشتراسنی تلغرافله دیار بکره یازمش ایسه مده بر کون اول صالحشدی . آنک اوزرینه بغداددن پوسته ایله بر شهنامه کتیرمکه مجبور اولدم . دیوان اشعار و سائر اثرینک زده و کیمده قالدیغنی خبر آله مدم . بوغزل آناز ادیبانه لرندنلر .

افندی حضرت تیرنی زارته کلدکده بنده کز اوراده حاضر ایدم . کورنجه بیلدی لطیفه صورتیه شو ذات بنم ولی نعمتمدر دیدی . کیفیتی استادیه حکایه ایلدی .

تناول ایلدیکی بر قاج لقمه نك حتمی سنه لرله اوتاماسی و خصوصیه عنفوان صباوتك بومدتی ظرفنده بنیه وسپاچه طبیعی برچوق تحولات ظهوره کلمش ایکن درحال تشخیص ایلمسی مرتبه وفا و ذکاسنه بر نمونه صایله بیلیر .

جوری افندینك ادبا ایله مشاعره بدیهه کویانه سی کثیردر . هر سنه قرعه معاینه سنه مأمور اولغله اسنان داخلنده بولنان شعرا برچوق انشیده لر رفع واعطا وغزللرینی تخمیس وتنظیر ایدرلردی .

۱۲۸۰ سنه سنده قرعه امتحان میزلیکله بکمز افندی عنوانلی برذات شهرمزه ورود ایلدی شعر امزك ایچه طاتلی مضمونلر صرفنه سبیت ویردی از جمله شعرادن واسنان اربابندن کاشنی زاده واعف افندی

بزده دوشاب ایچرز باده کلکون یرینه طولومك چالقیه رق کلدی جناب بکمز
یتتی انشاد ایتمش ایدی ویردیکی کوزل برامتحان میز بکمز افندینك مظهر شهد تقدیری
اولمسی اوزرینه بیکباشی جوری افندیده
رخکله مهر اولنجه امتحان شرح مطالعدن میزلر دیدی حسنك سزاوار اولدی تحسینه
یتیه ابدال شکر پاره تبریک ایتشدیر .

کذلک شعرای عصردن عثمان نوس افندی عراق اردوی هایونی محاسبه جیلکندن انفعال ایله درسعاده کیتمک ایچون ماردینه اوغرامشدی . چارشو پازاری طولاشدقدن صکره حکومت قوناغنه واریر . هر کسک بر او طیه کیروب چیقمقده اولدیغنی کورنجه کندیسیده او طیه کیروب برکوشده اوطورر . مکر قرعه معاینه سی اجرا اولنیورمش اسنان اربابندن بر دلیقانلینك پدرینك سنی یتمشه یتوب یتدیکی تدقیق اولنیوردی . اعضادن بری افندم شو اختیارك سننك یتمشه یتمش اولدیغنی ثابت اولیور اوغله مساعده بیوریکز دیمسی اوزرینه عثمان نوس افندی ریاستده بولنان بیکباشی جوری افندی به خطاباً .

یتمشه یتمش ایسه قوی ویرك اوغلان کیتسون

دیر . جوری افندی مصراع مذکور ایشیدنجه درحال

کیجه کوندز شه دورانه دعاالر ایتسون

مصراعنی قرائتله اکمال بیت ایدهرک دلیقانلینك قوی ویرلمسینی امر ایدر . نوس

غائبانه کیمسه یه اتمک اهانت ایسته م ناخلفک حاصلی ویرکی دکل اجدادیمه
 عارف وکاملره حدم دکل بر سوز دیمک حشره دک ایوالله اتمم جاهل حسادیمه
 داد حقله ای « جوان » معنایه اولدم آشنا
 طوعاً ایتدم سرفرو آتشر زبان استنادیمه

جوری

اسم والاری حسن در . مسقط رأسی آقسقه شهر یدر . شهر مزده وفات ایدن
 شعرا دندر .

۱۲۲۰ سنه سنده تولد ایلشدره . عسا کر شاهانه سلکنه دخالت وامرار وقت وساعتله
 بیکباشیلغه قدر ترقی ایلشدی . ۱۲۷۲ سنه سنده دیار بکره کله رک نیچه سنین واعوام جایگیر
 آرام اولدی . شهرک ادبا وشعرا سیله انس والفت ایدرک تمکن وتوطن ایتمه قرار ویردی .
 ۱۲۸۴ سنه سنده مقدار کافی معاشله متقاعد وکوشه ازوایه متقاعد اولمش ایدی .

۱۲۸۵ سنه سنده دیار بکر والیلکنه تعیین بیوریلان اسماعیل حتی پاشا حضر تلیله
 حقوق قدیمه سی اولدیغندن والی عالیجناب مشارالیه او صروده الحلال ایدن ماردین
 سنجاغی متصرف وکالنه تعیین واعزام وتصدیق اصالتنی دخی باب عالی یه انها ایلدی . آلتی
 ماه قدر متصرف وکالتنده استخدام اولندقدن صکره اصالتی تصدیق اولندیغندن ۱۲۸۷
 سنه سنده سیورک و ۱۲۸۸ ده رضوان قضاسی قائم مقاملغنه تعیین ایله ایضای حسن خدمت
 ایلدی [۱] معلولیتک تشددی حسبیله ۱۲۹۰ سنه سنده بالاستعفا تکرار کوشه فراغتی اختیار
 واولصورتله امرار لیل ونهار ایلکده ایکن ۱۲۹۲ سنه سنده راحله بند سفر آخرت اولدی .
 طاع قپوسی خارچنده ولایت جاده سی جوارنده آتی الترجه قلعه لی خواجه احمد راشد
 افندی مرحومک قبر شریفی قارشوسنده غنوده خاک رحمتدر .

مرحوم فارسی آشنا برشاعر بلاغتتا ایدی . دائماً شهنامه مطالعه ایدر . ومصاحب لرینه
 اکثری شهنامه حکایه لرینی سوویلر وارهلقده بلیغانه بر لسان ایله شهنامه اییاتی قرائت
 ایلردی . حافظ شیرازی دیوانندن تفالی پک سوردی

بوقیر یدی سکز یاشنده بولندیغ ائساده برکون خواجه مز آتی الترجه فتح الله فیضی
 افندی بی زیارته گلش ایدی . بر مناسبتله هنوز طعام ایتدیکنی بیان ایتسی اوزرینه خانه
 فقیر مکتبه متصل اولمغله درحال کیدوب بر مقدار طعام کتوردم تناول بیوردیلر .

اردهن بر سکز سنه ده کچدکن صکره استاد اکرم آتی الترجه محمد شعبان کامی
 [۱] شو قضالده کی قائم مقاملری ۱۲۸۸ و ۱۲۸۹ و ۱۲۹۰ سنه لرنده طبع اولشان دیار بکر
 ولایت سالنامه لرنده دخی محرردر .

یورومسیده بشقه دینجه دیکرلری البته حاجی جوان اولملی که ایکی طرفه صالمه نهرق بویله
ادا ایله یورویه بیلیمین دیدیلر .

مکر زوالینک بر ایغی آزاجق آقصاق ایمش . بزم معصومانه بر فکر ایله نشانه کمال
ظن ایتمدیکمز استثنائی یورویش بوندن ایلری کلیورمش .

ایشته ساز یله آواز یله الحان والغاز یله قهوه خانلری لبریز نشاط وکروه عوامی
• مستغرق فخر و افساط ایدن اوذاتی بوصورتله کورمک نصیب اولدی .

۱۲۸۸ سنه سنده شهره یارم ساعت مسافهده (علی پکاری پنایری) احداث وهرسنه
اون بش کون قدر شهرک دکانلری قنوب اورامی برمشهر عمومی شکافی آلدی .

ارتق حاجی جوانی کورمکه بر مانع قلمدی . ینایر مخلنده ترتیب اولسان یرلرده
اطرافدن کلان اون بش یکریمی قدر ساز شاعرلرینک باش طرفنه حاجی جوان کچر
ویسوک لولهلی چموغنی طولدیروب ایچردی . اکثریاً ارتجالانه انشاد ایلدیکی اشعارینی
ارقور و آردلقده عاشق عمرلری و کوهریلریده خاطرندن چیقارمزدی . برکون ساز
چالوب اجرای نغمات ایدرکن طویلانان غلبهک آرقه سنه صوقله رق بعض اخوان ایله
دکلهکه موفق اولدق . حزین بر صدا ایله کوهرینک شو سوزلرینی لوقیوردی .

جهان خوبلرنده بولدم بر یار خاطر صایار ارکان بیلور یول بیلور
بومشهر عمومی اوچ سنه دن زیاده دوام ایتمدیکندن حاجی جوان ینه نظرزدن
غائب اولدی .

شو ساز شاعرلرینک حقیقه غریب برحلالرینی کوردم . مثلاً بر لغز ویا معما ، حل
ایچون تعلیق اولندی . شاعر سازینی الهه آلمور . اوراده بولنان ذواتی ساز یله آوازیله
برر برر برطاقم طنطنه لی الفاظ ایله مدح ایدیور . او ذانده قالقوب کیسه سنی معمانک
یاننده کی تبسی یه بوشالیدیور مبلغ چوچقه برشی ایسه مدح و ثنا آوازلری یوکسلدکجه
یوکسلدیور . بریسی عناد ایدر پاره ویرمز ایسه اولقدر هجو یله یاغدیریلیدیور که حریف
استغضای قصور ایدرک کیسه سنی بوشالتمغه مجبور اولیور ایش یالکز اچقه یهده منحصصر
قلمیوب کونا کون اشیا و بعضاً قیمتیله قماشلر معمانک یانته تعلیق اولندیغندن بر معمانک
حلی بر ساز شاعر یله اوقهوه خانه صاحبینی عادتاً کامیاب ایدیور . ایشه بزم حاجی جوانده
بوصورتله جیب آمانی مالامال نقود ایدنلردندر . شو غزل آثاندندر .

سندن اوزکه ای پری گلز کوزالر یادیمه بن سنک حیرانکم لطف ایت ایرش امدادیمه
فرقتکله کنج محبتد، فغان ایتمکده یم باشک ایچون کل قولاق طوت بر نفس فریادیمه

❦ جوان ❦

« حاجی جوان » لقبیه بنام ، زمانمز ساز شاعر لرندندر . قهوه‌خانه‌لرده معما ، لغز ترتیب ایدن ولسنان ملی اوزره سوز سوبیلان امی شعرا مزك سر آمدانندندر .

تجنیس ، مانی ، مایه ، قوشمه ، تعبیر اولنان وادیلرده تکلفدن مبرا وساده سوزلرینك اکثریسی خوش آینده در .

برخیلی استاد سوزلرینی نقش صحایف محفوظات ایلدیکندن ارلدیقه استادانه غزللریده جابجا ایشیدیلوب کورلمکده در . تحریر تذکره مز اثناسنده سنلری خمسینه متقاربدر . اطفال و صبیان و عوام اره‌سنده خلیجه نام و شانی واردر . بوکون « حاجی جوان » فلان قهوه‌خانه‌ده بر معما آصمش کیمسه حل اید-مامش ویاخود بر شاعر گلش بر معما تعلیق ایش هرکیم حل ایدرسه بش مجیدی‌یه ویره جگمش « حاجی جوان » حل ایش پاره‌لری قزانش قوجه حاجی جوان . دیه یدی سگز یاشدنبری شهرتی ایشیدر شو حاجی جوانی بر کره اولسون کورمک آرزو ایدردم قهوه‌خانه‌لره کیده-ممکه حاجی جوانی کورمک ممکن اوله بیلسین .

برکون ینه بعض عواپسندان اره‌سنده حاجی جوان بجی اورته‌ده دونیوردی . بن دیدمکه شو حاجی جوان عاشق غریبک

دون کیجه یار ایشیکنده یاصدیغ برطاش ایدی اوستم یاپراق آلم طوپراق ینه کوکلم خوش ایدی
یتی کی شعر سویلیه بیلیرمی . های های دها اعلاسی سویلر دیسونلرمی .

آرتق بویله اتشربان برشاعری کورمک اخص آلم اولدی . فقط نصل کوریله بیله جک
ایشته بوراسی مشکل .

برکون بعض صبیان ایله سوقاقده کیدرکن ایشته حاجی جوان کلیور دیسونلرمی .
اوزاقدن بزم طرفه طوغری گلکده اولان بر ذاتی کوستردیلر ایشته حاجی جوان بودر
دیدیلر . امان یارب بزده کی معصومانه سونبج .

باشده فس اوستنده آغابانی صارق اورته بویلی کولنج یوزلی حاجی جوان وقورانه
برادا ایله آغر آغر آدیم آتهرق تاییتمزدن کیچمسونمی .

دنیاك بیوك بر آدمی کیچپورمیش کبی دقتله باققه‌ده قناعت ایتیرهك حاجی جواندن
کنایه اولمق اوزره جناب حقك دنیا-ده نه کلالی آدملر خلق ایتدیکنی سویلر . هله
آعقده اولدینی لوندانه آدیلمرینی کمال تقدیر ایله بربریمزه کوستردك .

ایچمزدن بری جانم فی الحقیقه حاجی جوانك شکل و شمائلی سویله طورسون

دیگر

درخت در ایدی کویا وجودی قیس شیدانک که مرغان بلا و محنت آنده آشیان ایدی

جغتایچه

بولسون اول انجمن کیم آنده صهبا بولیه بولسون صهبا دخی کر بر دلار بولیه
نیلرم اول مجلسی آنده که بن دیوانهغه بر ملکسیا پری وش باده پیمای بولیه

یت

اولدی فانوس خیال ایچنده کی صورت کبی وه که سرکردان (جمیلی) کنبه کردان ارا

جوان

شهر مرکز صاحب کسب و صنعت شعر اسندن ایدی. ۱۱۶۰ حدودنده بوتماشاه امکانه
قدم باصمشدرد. اوائل حالنده بر مقدار تحصیل قرائت ایلدکدن صکره باصمه جیلای صنعتته
سلوک ایتمش ایدی. ملی شعر سولیکه هوسکار اولدیغندن هنوز نوجوان ایکن (جوان)
مخلصنی اختیار ایلدی. کیدرک باصمه جیلر اصنافنک ممتاز لردن اولدی. بر چوق ظریف
قالبلر تدارک و اعمال ایتدیرمش ایدی. بیاض و سائر الوان بزلر اوزرینه کونا کون نقشلر
با واردی. هله باکر قیزلرک طوقیوب جهاز ایچون حاضرله دقلری ظریف طوقومه لری
کوزل ورنیکارنک چیچکلر و داللرله و بعضاً سلیمس و مقامه مناسب بیتلرله اویله ظریف
بر صورتده طبع و تزین ایدردی که. کورنلر تحسین و آفرین اذقورلردی. مقط مندر
یاصدق، دوشک، مندیل، پرده، دوشک اورتیسی کبی کونا کون صنعلی باصمه لری
مظهر قدر و اعتبار. وسایه فیض صنعتده کندیسی دخی حائر رهینه عزو و اعتبار ایدی.
ادای اشعاری اچیق و ساده در بعض کوزل بیتلرینه و حسن انسجام دائره سنده
غزللرینه ده تصادف اولتور (مایه) مقامنده ملی وشوق افزا مر بعلری حالا مشهور
و حافظه انامده منقوشدر.

وفاتی ۱۱۳۰ حدودنده در. وفاننده بر طام طلوسی کونا کون اشکال نفیسه نی حاوی
باصمه قالبلری ظهور ایلش ایدی. بوغزل آتارنددر.

سیره چیقمش سودیکم شوخ جهان اولمش بوکون کپرکی تیر غضب ابرو کمان اولمش بوکون
قدینه بیک ناز ایله کیمش کبودی جامه سن ابر ایچنده سانکه ماه مهربان اولمش بوکون
قارشوسنده صد هزار افتادلر ال باغلامش نازینلر تختنه صاحبقران اولمش بوکون
کردننده خاللری لشکر کبی قورمش طابور هر بری بر فتنه اخر زمان اولمش بوکون

ای (جوان) سن چشم جلادک چکرسک قهرینی

هر بری اعضالرک بر قهرمان اولمش بوکون

جمیلی

تقریباً ۸۷۰ حدودنده شهرمزده تولد ایدرک اوائل ایامی آق قیونلی حکومتنه مصادف اولمغله تبریزه و ۹۰۰ حدودنده هراته کیدرک سلطان حسین بایقرانک وزیر اعظمی مشهور علیشیر نوایی حضرتلرینک چغتای لسانی اوزره اولان دیوان اشعارینه انشاد نظایر ایشدر . ۹۰۶ سنهسنده علیشیر نوایی نك و ۹۰۹ ده سلطان حسین بایقرانک وقوع وفات اسف اشمللری حسبیله تبریزه کلدی آق قیونلی حکومتک انقراضنی و آذربایجان قطعسنک شاه اسماعیل صفوی طرفدن استیلاسنی کوره رك ممکتی اولان دیار بکره عودت ایلدی . ۹۱۴ سنهسنده شاه اسماعیلک دیار بکر قطعسنیده سیل خون ایچنده بر اقمسی اوزرینه درسعادته عزیمت و قرق سنهیه قریب وطن و اقامت و شعرای پای تخت سلطنت سنیه ایله مصاحبت ایدرک تقریباً ۹۵۰ حدودنده عازم شهرستان بقا اولمشدر .

ادرنهلی سهی چلبی تذکره شعراسنده ترکماندر دیار شرقدن گلشدر و لطیفی و حسن چلبیلرده تذکره لرنده ترکستان شاعرلرندندر دیه رك زهلی اولدیغنی کوسترمیورلر ایسه ده استانبول قاضیسی قافزاده فائضی افندی (زبده الاشعار) نده و فاضل شهر کاتب چلبی (کشف الظنون) ده (آمدی) اولدیغنی و مفصل دیوان اشعاری مشهورلری بولندیغنی تصریح بیوریورلر .

لطیفی ، جغتایجه اولان اشعاری حقنده (نوایی نك اوچ جلد دیواننده اولان اشعارینه قافیه بر قافیه نظیره دیمشدر . اما مجرد وزن و قافیه ده نظیره در . صنعت و خیالده و لطافت مقاله دکل) دیور .

اما سهی چلبی سلاست طبیعتی هویت ذاتیه سی حقنده شوسوزلری یازیور (ولایت رومه کلهلی خیلی زمان اولمشدر . خوش طبع عاشق مشرب وافر اشعاره مالک اشعاری عاشقانه و کفتاری مردانه چوق لوندلک ایتمش لابلالی کیمسه در . اگرچه علوم مکتسبه دن چندان بهره مند دکل لکن جودت طبعله نه دکلو کر کسه علی الفور شعر دیمکه قادر غزل کولوقده ماهر شاعر در)

عثمانلیجه و جغتایجه منظور مر اوله رق تحریر اولنان شو ابیات سلاست اداسی بزه هر حالده سهی چلبی حقلی کوستریور .

بیت

غبار میکده نی توتیا بیلور سه نوله کوزی او قاپوده آچیلدی طفل میخوارک

دیگر

بر بریله آنلری هر شب کولر اوینار صانور بیلمین سوز و گدازی شمع ابله پروانده

اسعد مخلص پاشا سابق الترجه

قيس وفرهادك فراغندن كچيردم ضبطمه ملك غم كيم دفتر املاك ادرا كده در

عزت ملا كچه جي زاده

توتياي چشم وحدت خاك ادرا كده در صافه عالم كوهي دراك ادرا كده در

شيخزاده عثمان نوري پاشاي آمدی

شاهد اندیشه مك آينه داري آفتاب طلعت جانسوز روی پاك ادرا كده در

ادرنه واليلكنده بولنديني ائنهاده حكومت قوناعني يكيدن اعمار وانشا ايدرك
زاده طيبت عاليري اولان شوايبات وتاريخي مذكور قوناعك طيش قپوسنك بالاسنه
حك وتحرير ايتديرمش ایدی . [۱]

شاه محمود شيم نخبه آل عثمان	در عدلنده آنك خسرو ودارا دربان
جم وجهشيد وفريدون وسكندر بوشهك	عرصه جاه وجلالنده قالورلر بي شان
ابر اقبالی ايدر خاك مغيا نزاری	جای نسرین وكل وسنبل وآس وريحان
طبع معمارينه مقياس اوله من اقلديس	طرح افكار دقيقنده فلاتون حيران
ايمده قائمه شرع قومي احكام	قيلمده كنكره عدل وامانی بنیان
ايتدی تأسيس بنای كرم جو دوسخا	آجدي آفاقه در لطف وطريق احسان
دل عاشق كبي بوباب وزير اولشیدی	جور ایام كه نسال فلكندن ویران
چا كری اعنی وزیري (علی پاشای جلال)	ضم رأیسه یا پلاسنه اولدی فرمان
يايلوب تام اوليجق دوشدی بر اعلا تاريخ	شرع وقانونه بونده كوريله هپ ديوان

سنه ۱۲۳۳

هر بيتی (جمال و جلال) ی حاوی شو غزل نكته پیرا چكینده قلم غنبر رقم
جلالانه لریدر .

جمالكندن جدا دوشمك بيم جانا جالامدر	جالالكله بكا جور ايلسنهك محضا جمالدر
جالاك پرتوندن عكس آلور آينه قلم	سني بر لحظه شاهم كورمك اما جالامدر
جالاك بزم حسنكده بكا براوزكه حالتدر	شهيد غمزدهك اولسم بيلمش اول جانا جمالدر
جالاك شمعنه جمع اولديلر افتاده لر اما	بیم پروانه وش پر ياقديغم حالا جالامدر
(جلال) ك بوپريشان	حاله رحم ايله سلطانم
اسير زلفكم جور ونعمك زيرا جمالدر	

[۱] شو كتابه مرور زمان حسييله موقنندن سقوط ايلش ايسه ده ادرنه حكومت دائره سنده
حالا محفوظدر .

طرفندن والیء مشارالیهه جواباً بر خصوصك اعلامی لازمکلیر . او زمان کشانده منفی بولسان و نظماً و نثراً انشای کلامه مقتدر اولان جاری زاده عبدالله افندی به اعلامی تسوید . وینه اوراده اقامته مأمور موالدین و شعرادن و تعلیق خطاطلرندن کشاد زاده نظیف افندی به تبیض استدیروب کوندرر . جلال پاشا حضرتلری بویله مکمل بر اعلامی کوردکده مرضیسنه مخالف اولدیغی حالده تقدیر و تحسین وهمان ایجابی اجرا ایدرک (ولایتمز داخلنده بویله بر نائیک بولنسی بزه باعث مفخرتر)

دیش واکرام ایچون نایب افندی ادرنه دعوت ایتمشدر .

کلوب حضورینه داخل اولدقده فوقالعاده حرمت ایدرک مصاحبه قوبولمش ایسهده نایب افندی مقتضای جهلی اوزره هدیانه باشلامشدر . جلال پاشا تعجب ایدرک اعلامدن خبری اولوب اولدیغی سؤال ایدر . نایب افندی

— جاری زاده مسودهسنی پایدی نظیف افندی تبیض ایتدی محکمه کابی مهری باصدی — جوانی ویرر . جلال پاشایی جلال بوریوب مجلسندن طرد ایلر .

غریبدرکه مشارالیهک عرفان و کالاتی بومرتبه باهر هر فیده محه قادر امثالی نادر شاعر ماهر منشیء ساحر بر وزیر فلاطون مائر اولمغله برابر منشآت بلاغت آیاتنده عربی ، فارسی لسانلرنده بلیغ مکتوبلری و بلناسبه لمنشئه ارشاتیله السنه ثلثهده اشعار قیمتداری موجود وسائر بعض مجامیع ادباده دخی مسطور اولدیغی حالده زمان حیات اصفانهلرنده یازیلان (تذکره شفقتی) و وفاتندن صکره تحریر اولنان (تذکره فطین) د. کرک اسمی کرک بر بیت اولسون اشعاری غیر موجوددر . حالبوکه پاشانک شعر و شعرایه اولان میل ورغبتنی خواجه عینی افندی مرحوم

زمان دولتنده شاعریت بولدی استقلال

مصراعیه تصریح و توصیف ایلدیکی اوزره زمانی مشاهیر شعراسیله مشاعردهسی کثیر ایدی . از جمله شونظائر آندن نمونهدر .

جلال پاشا

مهر و ماه معرفت افلاک ادراکدهدر رونق کلزار همت خاک ادراکدهدر

خواجه عینی عینتانی [۱]

درد صهای تجلی تاك ادراکدهدر نشوه فیض السقی خاک ادراکدهدر

[۱] خواجه عینی افندیك ۱۲۵۸ تاریخیه مطبوع دیواننده (نظیره غزل جلا . پاشا) عبارة

اولکوز (عباره سنه نظراً مناسرت شهرى قرارگاه جلا دتپناهیلری اولق اوزره مشارالیهک عهده سنه روم ایلی والی قائم مقاملنی یعنی اولوقتک اصولجه روم ایلی مشیرک وقوماندانلنی کچی بر مأموریت مهمه ده علاوه و تفویض اوله هرق جولانکاه جلا دتی ادرنه ولایتدن عبارت قلمیوب طونه سواحندن آله ارنادلغک ایچرولرینه قدر متمد اولدینی آکلاشیلپور ایسه ده تاریخلر مزده شو مأموریت واسعه یه دائره ده هیچ بر بحث کورلمپور .

انوری زاده علی انور افندی . وزیر مشارالیهک خارقه کالاتی حقه ده شویله جه حسن شهادت و ثنا ایدیور .

(سعى واجتهاد و وایه جوهر استعدادی . سبیلله وقت یسیرده عرفن ائیرده سرمایه مال کاله مالک اولمقله مانند جلال دوانی فاقد المدا نیدر . خصوصاً علوم عربیه یه شدید . الانتساب و فنون ادبیه ده صاحب نصاب اوله رق السنه ثلثه ده شعر و انشا دشخوش لهجه پر بهجه طبع لطائف انشالیدر . خامه تحریر دلپذیری مانى چهره کشای معانی و ناطقه تراکت سمیری قوالب الفاظک روح روانیدر . وفی ذاته مستجمع منشآت فضائل اولمقله کعب شامخی مزیتده سر بلند اماثل اولدیغندن خواجه لقله اول خبر دانا قلم آسا سرفراز و مانند بیت التصید او . وجود فرید . بر جسته و ممتاز اولمشیدی)

زمانک شعراسی حقه ده تحریک سلسله مدح و ثنا ایدر لر دی . علمای معاصرینندن عینتانی خواجه عینی افندی مرحومک نمونه اوله رق ۱۲۳۴ و ۱۳۲۶ سنه لرینک تبریکتی حاوی بروزن و قافیه ده انشاد ایلدیکی ایکی عدد ستایشنامه دن اوچر بیت تحریر اولنور

جلال الدین پاشانک اوله فرخنده نوسالی بوله هر آنده اجلال و سعادت دولت واقبال
وزیر فخر رازی منقبت دستور سیدفن جناب سعد عرفان کامکار بوعلی افضل
عطار د منزلت مریم صولت مشتری طالع زحل شان ماه طلعت مهر همت آسمان اجلال
ایکنجی ستایشنامه سندن

جناب والی بوسنه جلال الدین پاشا کیم
سمی حیدر کرار دستور ولی سیرت
اودر علامه صاحب شیم کیم پیش عدلنده
زمان دولتمنده منصبی آسوده در هر حال
وزیر بوعلی حکمت مکارمکار پر افضل
ایدر ملای خسرو فیض بحث علمی استحصال

مشارالیهک شرع شریفه حرمت و رعایتی پک زیاده ایدی . خدمه شرع محمدی نی هر برده توقیر و فقط او مقام عالی ده غیر مناسب و جاهل بر شخصی مسند نشین کورر سه تحقیر ایلردی .

اسعد افندی دیرکه ادرنه و ایلکننده بولندیغنی انشاده جهله نوبدن کشان نایی

جنکیز ادايه يازيلان تهديد نامه ضيافت تذکره سی کبی التفات آمیز یازلمز یا. پاشا قلعه لرینه هجوم ایلدیکی سرکشان اشقیانک باشلرینه یاغیردینی یلدرملری تصویر و تعداد ایلدکن صکره ایشته بوکرده بلدهشت والاجلال سنک اوزریکنزه کلیورم دیورم. یعنی اشقیای کردنشکافه دهشت ویرجک بر لسان ایله تکلم ایدیور.

پاشانک مأذونیت واسعه سنی بونکله اکلامه لی که بیاننامه جلاوت افاده سنک بر محلمده ادرنه حواله سینده کی اشقیایی تمیزله دکن صکره کله لرینی نیزه لریک باشلرینه طاقه رق بر محشر مهابت تشکیلله اوله جه قلبه شهرینه ایتمش وارادن بالهیت والاجلال قره حسن اوزرینه یورویهرک صماقوه قربنده اسفلر نام محله چارپشمشدر. فنا حالده انهمزاه اوغرایان اشقیای اون درت ساعتمک مسافده سرقوه اورمانلرینه جان آتدقرندن یلدرم کبی ارقه لرندن شاقه رق اوراده دخی بیوک برمصادمه ایله قسم اعظمی اتلاف اولنمشدر. بقایای اشقیانک فرار ایدوب قره فیضی کروهنه التحاق ایده جکلرینی حس ایدرک خط فرارلرینک قطع اولنسی پالاسی محمد پاشایه بیلدرلمش ایکن ایکی اشقیانک برلشمسینه سبیت ویرمکله درحال مأموریتندن طرد ویرینه سرافراز میدان حرب و وغا ویکه تاز ساهره جنک وغوغا مالک پاشا تعیین اولنهرق ایرنبول قزاسنک طریق نام قصبه سنک قلعه متینه سنده اوزرلرینه واریلوب محاصره عظیمه ومهاجمه شدیدهدن صکره اشقیای مذکورده یحو ونابود ایلدیکنی واورادن کمال دهشت وهیبتله صوفیه یه ایندیکنی پک خونین بر صورتده بیان و تصویر وعسکرینک کروفور جلاوتی زاده طبیعت جلالاته سی ارلان شویت عربی جامه ایله توصیف و تصویر ایدیور.

کسح علی القبراء تطوی و تنشر تهدد ارکان الدهور رعودها [۱]

بیاننامه نکه نهایتد. (حلول موسم شتا و سردی هوادن ماعدا عهدۀ دستکاهوزه تفویض اولنان روم ایلی قائممقاملغنی اجرا ضمنده محروسۀ مناسرت مشتا اولمغین اشبو حمادی الاخره نکه غره فرداسی روز پنجشنبه صوفیه دن حرکت ویدنچی کونی قرارگاه حکومت ومشتامز اولان مناسرت حط دبدبه اقامت اولنوب بو سنه مبارکده اوازه میداین معارکز غلغله افکن چار اقطار جهان اولمقدن ناشی قلوب مرعوبه کزه دخی لرزه رسان اولدینی عیان ایکن بمنه تعالی اول بهار خجسته آئارده وقتکز، حاضر

[۱] نیم قوماند ایلدیکم عسکر ظفر رهبر دهشتلی بولوط کبی سرعتله طوبلانیر. ارسلان کبی کوکره بهرک یلدرم کبی کورایه ک اعدا اوزرینه اوله صولت واقتحام ایدرکه هرطرف خوف ودهشت ایچنده قالیر مالنده ر.

اقبالی اوکنه چکدکری سد آهینی پارلیه پارلیه ترقی ایدیلیمش ایسهده بالطبع یولارده تأخره اوغرایهرق موقع خدمت و جلادته براز کیج واصل اوله بیلیمشدر. نقطه مقصودی برقاچ سنه اول اشغال و یا اقبال حیاتی دهها برقاچ سنه امهال ایتسیدی خدمات عمدوجه مسبوقةسنه نظراً تواریخیمزك ك قيمتلی صحیفه لرنده دهها بیوگ نام و شان براقه جغه شبهه ایدیله مزدی .

مشار الیه نکهتیهان مملکت و محییء معموریت دینه، چك مرتبهده برذات حکیم ایدی . بوقدر اقتحام مشکلات ایله منبع مقصده واصل اوله بیلدیکی حالده کندی طاسنی طولدرمه تنزل ایتمک کی بیوگک کوستردی . هر نزهیه مأمور اولدیسه خارومار کی طوره بوب وطن مبارکی مغیلا نزار وحشته چویرن ظلمه و اشقیایی بر طرفدن تطهر ایدر و بر طرفدن نشر و اجرا ایلدیکی نور عدالت و زلال معارفله نونهالان علم و صنعت یئشدرمکه چالیشردی .

تاریخلر من قصه خوان وقوعات ایسهده مصور روح حقایق دکلدرد . تصویر حقایقه الزم اولان جهت احوال روحیه نك استکشافی اولدینی حالده مع التأسف بوکی دقایق معظمات روحیه صدوردن سطوره پك آز نقل ایدلمش و بوجهلدن اولهرق فواره حمیت اطلاقه سزاوار اولان بو ذلک معالیء خارقه سی اونودیلوب کیتمشدر .

ایشته مرحوم مشار الیه ادرنه وایلکننده ایکن کندی قلمیله نشر ایلدیکی مفصل بیاننامه سندن: اشتیایک قلعه لری نصل یقدیغنی و آنلری نصل سرعته تعقیب ایدرک اون درت ساعتک مسافه نی برقاچ ساعت ایچنده قطع ایلدیکنی تصویر و بیان ودها بر چوق حقایق و دقایق اعلان ایدییورکه تاریخلر مزده برکله سی بیله یوق .

هیئت مجرعه ییله بر آتشاره دهشت اولان بیاننامه مذکور شو صورتله باشلیور .
(بن که صاعقه آتشار میدان رزم وجدال . قوه قامره تیغ دهشت واجلال
الدمر من حد صمصاحی علی وجل الموت برعد خوفاً من ملاقاتی [۱]
مالی ماصدق حال باهر الاقیالم اولان علی جلالم . انها ایدرمکه)

ارتاق بیاننامه نك مابدمینده بوندن قیاس ایتلی .
طبیعتک پکنده خوشلانمدیغی برشی وار ایسه زمین افاده نك حجاجانه اولمسیدر .
فقط برارده انصاف ایله دوشیلورسه او قیمتدار روم ایلنی یا قمش یقمش اولان اشقیایی

[۱] غایت حدید و کسکین اولان سیف صاعقه بارم کردنکشان زمانی اولقدر قورقوتمشدرکه موت هائل بیله بنم ملاقاتدن قورقوب دترره زمیننده در .

فهم و فطانت ایدی . خشونت و نخوت او زره مفظور اولان اهلانک اکثریستی
اسلوب مرغوب رفیق و ملائمتله طرفته جلب ایش ایسه دهینه ولایه عظامک کسمر نفوذینه
ساحی اولان بعض اشخاص تک طور میوردی . سبکمغزان اهلانک تحریک و اغفال ایدیلرک
برکون علی الغنله کرسی و ولایت اولان تراونیک شهرنده رفع لوای عصیان ایدیلر .
والی و مشارالیه درحاجت حاکم و مفتی و علمانی و یکیچری ضابطانیه سائر اهل ادراک
طاقلرینی دائره سنه جمع ایتدی بالمقابله اشقیانک جمعیتلرینی پریشان و محرک لری اله کتیروب
بی نام و نشان ایدرک قتهنی تسکین و فیما بعد بومقوله خلاف رضا حرکت اتمیه جکلری
حقتده اهلانک تعهدلرینی مشعر محض لرینی سنه مذکورده ذی القعدده سنده در سعادتیه انها
و ارسال ایدلی .

ارتاق بوسنه و هرسک و کایس قطعه لرنده موجب عصیان و اندیشه هیج بر حال قلمدی .
مشارالیهک آوازه مهابت و سیاستی بر درجه یه واصل اولدی که طاعلرده صانلنن
حیدودلر نهب و غارت فضاحتی خاطر لرینه کتیرمش اولسه لر جلال پاشانی یانلرنده قیاس
ایدرک قورقورلندن دتر لر . ویوللرده یورویان یولچیلر مشارالیهک عدالت مشخصه سی
رفیق مددکار تصور ایدرک کال اطمنان و امنیتله یورولردی . حقتده توجه و اعتماد ملوکانه
تعریفی غیر قابل بر مرتبه بالاترینه واصل اولدی .

برقاج سنه دنبری دولنک جکرکاهنه یاره آچان مورده عصیان قابل اطنا اولمدقن
بشقه دهشتلی آتشنک صاحبغه صارمق مرتبه لری حاصل اولیوردی . هانکی طرفه
توجه ایش ایسه فتح و ظفر کنیدی استقبال ایدن مشارالیه جلال پاشانک تعیینی مناسب
کورلدی .

۱۲۳۸ سنه سی ربیع الاولنک اون ایکنجی کونی روم ایلی سرعسکرانکی عنوانیه
روم ایلی ایالتی عهدده کفایتنه توجه و اشقیای اروانک تادیله مور . قطعه سنک استخلاصی
امر اهمی ید مشکل کشالرینه تفویض اولندی . سنه مرقومه ربیع الاخرینک بشنجی کونی
تراونیکدن یکشهره متوجهاً حرکت ایش ایسه ده مأموریت جدیده سی باشنه مواصلته
سلطان قدر مانع و اثنای راهده دعوت ذوالجلاله اجابتله وطن قدیم واصلیه سنه آفل
وراجع اولدی .

مشارالیه امویلرک قتیبه سی ، عباسیلرک ظاهر ذوالیمینی کبی تاریخلر مزده امثالنه
اندر تضاد اولنن اعظم مدینر .
اصحاب اقتدارک هر زمان دشمنی و بائیکه بلائی اعظم مبرمی اولان رقبای حسود ، طریق

و ولی اوغلی احمد و آق بیق اوغلی حسن و ایدش و سائر بو مثللو اشقیقا طرف طرف دردست و اعدام ، سر مقطوعلری پیدر پی در سعادتیه ارسال و حین حاجتده تحصن ایتملیچون بنا و احداث ایستکلری قلعه لری هدم و احراق اولنه رق نزد دولتده سعی مقبول و همتی مشکور اولدی .

قره آغاج قضا مننده ساکن ارسلانکرایک اهالی حقننده ارتکاب ایلدیکی مظالم و تعدیات و فضاحت و شاعتک حد و پایی اولدیغندن دردست اولنه رق ادرنه شهرنده حکم قصاص اجرا اولدی .

ادرنه قاضیمی اونجی زاده نعمه الله افندی ۱۲۳۴ سنه سی غرضه شوالی اثبات ایچون کلان شاهدلره قارشلی اظهار صلابت و عناد ایتمش و حالبوکه آیک اثبات اولندی شیوعیه هرکس تفکیک آتوب اظهار شادمان ایلش و فرداسی خلقک برطاقی حضور حاکم الشریعه هنوز ثابت اولدی دیهرک صائم ، برطاقی اکل و شربه مداوم اولغله برابر صلاوة عید خصوصنده دخی کیمی تأخیری کیمی اداسنی التزام ایدرک غریب بر تشویش و قوعه کلش و جلال پاشا ایسه جانب اکثریته تبعیتله صلوٰة عیدی ادا ایدرک بوبابده کی قیل و قاله درحال بر نتیجه ویرمشدر .

الحاصل مشار الیهک پیرایه فطرت ذاتیه سی اولان انوار کلمات ادرنه ولایتی اوینه بر نعمت آسایشه مستغرق ایلدیکه یوللره آلتون صاحبلمش اولسه بر کیمسه اکیلوب آلمزدی .

بو اثناء ایسه بوسنه وهرسک قطعهلرینک هر طرفی آتیش شقاوت ایچنده بولنش اولغله او سیف صارم حمیت ۱۲۳۵ سنه سننده بوسنه ولایتی والیکنه تعیین اولندی . بوسنه یه مواصلت ایدر ایتمز هر طرفده کی اشقیایی تنکیل و تدمیر ایله حق حکومتی برینه کتیردی .

میر میراندن دوبلیجه لی حاجی محمد پاشا بوسنه قطعه سننده ایقاظ فتنه دن خالی قالمدیجی جهتله درحال جزاسنی اجرا ایلدی . بوبابده کی تحریرات وارده سی منظور شاهانه اولدقده مرقوم چوقدنبری شقاوتله مشهور ایدی . اعدامی اصابت اولمش بیورلمشدر .

۱۲۳۷ ده بوسنه ولایتی جوارنده کلیس سنجاغی دخی عهدّه رؤیتنه حواله اولنغله منشور فخامتی بوسنه والیسی وهرسک وکلیس سنجاقلری متصرفی عنوانیه مطرز اولدی . اسعد افندی دیرکه سید جلال الدین پاشا مالک ملکه علم و درایت و سالک طریق

جوش و خروش اولوب ایات عین صفاتک [۱] دهان صدق امتلامزدن قالب قیافتنامه که استفرغ اولمشدر)

وقعه نویس اسعد افندی تاریخنده دیرکه (وزیر خاننده غریبانه مأوایی اولان اوپهسنه یان کلوب آزاده سرمحکومیت نسوان و رجال اولدینی ائنده بعض قرنا تعریفیه درایت و روقی معلوم شاهانه اولدقده رتبه عالیه و زرات عهدهسنه احاله اولمق تصمیم و بو امیه کندوسنه سرآ تفهیم و ۱۲۳۰ سالی شوالند، اناطولی محاسبه جیدکی منصبیه قدری تجیل و نیش دفتردارلی عنوانیه اولصوبه تسبیل اولندی) شانی زاده نك افادهسنه نظراً اناطولی محاسبه جیدکی نشانچی پایه سیله توجیه اولندیغی و نیش دفتردارلیغله ده صوفیه ناظرلی احسان بیوردینی اکلاشیلور .

۱۲۳۰ سنه سی ذی الحجه سنک اون طقوزنجی کونی عهدۀ دولتیرینه رتبه سامیه وزارت احسان و نیش محافظلکیله دلشاد و کامران قلندی .

جلال پاشانک اوتوز سنه دن زیاده آراء صائبندن آمرلی قریالین اوله رق کندیسیم هر زمان مجهولیت پرده سی آرقه سنده قالمش اولدینی حالدۀ بوکره دست پرده برانداز همت شاهانه ایله بالذات صحه حصافت و جلادته ابراز وجوده موفق اولنجه درجنک اول نیش حوالیسندۀ اخلال بلاد و اتلاف عباد ایله طریق شقاوت و تحکمه پویان اولان غلاة اشقیایی حقله مشدر ،

۱۲۳۱ ده و دین و نیکبولی والی و محافظلکنه تحویل مأموریت ایدرک بوراده دخی ایقای حق حکومت و تأدیب گروه مکروه اشتیاده ابراز بلندی همتله کسب شان و شهرت ایلدی .

ادرنه نك بعض وجوهی زیاده سیله تنفذ و تحکم ایدرک و ایلر چرمن قصبه سنده اقامت ایلسکده اولمیرینه مبنی متغلبه مذکورۀ نك کسر نفوذ لریله بعدما و ایلرک همه حال ادرنه شهرنده اقامتی و ولایتک هر طرفنده دال بوداق صالهرق کولکشمکده اولان اشقیانک تأدیب و تنکیلی ضمنده ۱۲۳۳ ربیع الاولنده ادرنه و ایسی اولدی .

بر سرعت برقیه ایله ادرنه یه یتشهرک متغلبه دن طاغ دو یرن اوغلی قپوجی باشی محمد اغایی اعمال لطایف الحیل ایله درسعاده کوندردی . و از برمدت ایچنده متنفذانک نفوذینی کسر خصوصنده ابراز خوارق رویت ایلدی .

کوملجنه سنجاغنده و سائر حوالیده کی غلاظ اشقیان قالیونچی اوغلی حسن و علی

نتیجۀ القات اوله رق صدر اعظم و قائم مقام پاشا لک حقنندہ لامعہ آرا اولان
الماسپارہ توجہاتک قیمت حقیقیہ سنہ خلال طاری اولدینی محسوس اولسی اوزرینہ جلال
افندی کرک صدارت مکتوبی قلمی خلفالغنی کرک ضربخانہ مأموریتنی ترک ایدرک وزیر
خانندہ بر او طہدہ اقامتہ مجبور قالدی .

مکتوبی عبدالحمید بک بوقدرلہدہ اکتفا ایمیہرک مومی الہک نفی وتبعیدی مسابانہ
تثبت ایلدی .

بونی خبر آن جلال افندی پرغیظ و جلال اوله رق مکتوبی مشار الیہ سہام قضایہ
معادل بر عتابنامہ دلچاک و بوکا لفا بردہ هجومیہ زہرناک ارسال ایلدی . مکتوب شو یلہ
باشلیور .

(ہنزور تلمرو نادانی کسستہ تارک پیشانی مکتوبی پنتی حمید ثانی سوداللہ وجہہ)
بو مقدمہ دن صکرہ کندنجہ یازلمسی لازمکلان سوزلری یازمش وزادہ طبعی اولان
دہر ایچرہ فرو جاہلہ فخر ایلہ جاہل زشت اولسہ کشی خلعت ایلہ فاخر اولورمی
صاحب نظر ایسترجلی مسند کارک بستانہ سر لاشہ خر ناظر اولورمی
قطعہ عراسنی درج ایتش و بوندن بشقہ
خلقتک نجس مغلظمیدر ای حیفہ کلب نہ بو جسمکدہ کی ثقلت نہ بور و حکدہ کی بار [۱]

نہ فکر ونہ تدبیر ونہ تحریر ونہ تقریر ہم طامع و ہم جاہل و ہم مفلس و ہم عور

دم اولور پارہ لیر سینہ سنسکین قلم کون اولور قاردلیر صفحہ سیمین ورق
کی بیتلری سطرلر آرسنہ درج و تحریر ایتشد .

نفی و اجلاسہ تثبت ایدلدیکنی شو سطرلر دہ تصریح ایدیور .

(استحصال اسباب نفی و اجلامز ایلہ کویا اطفای ناثرہ نفسانیت و اجرای لازمہ)

ضابطیت ایتش اولدک

ترسم زسی بکعبہ ای اعرابی اینرہ کہ تومیروی بترکستانست

بو عقل و شعور و ادراک طبع داپسند و چالا کہک سوز یوقدر)

شو جملہ ایلہدہ مکتوبنہ ختام ویریور .

(خامہ نشوہ علامہ مز میخانہ مچہرہ دن جرعه نوش و دریای درون دخی موجزن)

[۱] ادیب مشہور نامق کمال بک افندی حضرتتیک نعی آمدی بہ یازدقلمی مکتوب عتاب آمیزدہ

دخی شو بیت مندرجدو .

برلکده در سعادت کلدی. صدارت قلمنه دوام ایله پاشانک کتابت مهمه و مخصوصه سنی ایفا ایلکده اولدینی کبی معدن معاملاتنده وقوف کامله و معلومات مجربه سی حسیله علاوهً ضربخانه خدمته تعیین اولندی. ضربخانه ناظری طرزونلی شا کر احمد پاشا که اسماء حسنیای نظاماً شرح ایدن علمائی نظاردندر بویله بر نسخه نادره کران بهایه واصل اولدیفندن طولای پک نمون قالمش و عتبه سلطنته تقدیم ایلکده اولدینی معروضات ولوایحی بومثنی سحر آثاره یازدر مقدمه بولنمشدر .

مع ذلك جناب جلال، صدراعظم پاشای شا کر احمد پاشایه و شا کر احمد پاشای ده یوسف ضیا پاشایه لایقوله طانتدر دیندن شا کر احمد پاشا ۱۲۲۵ سنه سنده بارتبه سامیه وزارت صدارت قائم مقاملیله کامیاب اولدی. جلال افندی دخی خواجکانلق رتبه معتبره سیله تلطیف ایدلدی. جلال افدینک مرتبه کالی کلامه لی که ضربخانه عامر ده بولن دینی مدته قلمه آلدینی مسودات الدن اله طولاشمش و وقعه نویس طرزونلی سعدالله انوری افدینک مخدومی وقائم مقام مشارالیهک خزینه کاتبی اولان بکلکجی دیوان هایون علی انوری افندی موجود مسوداتی بر اریه جمع ایلدیکی کبی وقتیه یازدینی بعض غیر رسمی محرراتیده شورادن بورادن طوبیایه رقی (منشآت جلال) نامه یله کوزل بر منشآت کتابی میدانه کلنمشدر .

جلال افدینک اقتدار و اهلیتی خلا فکیرانی بیله اعترافه مجبور قالمش و صدر اعظم یوسف ضیا پاشا طرفندن پارالیان نوره بشقه برمشکاة ذکا محصولی اولدینی تظا هر ایشدر. اهلیت مکمله اربابنک نور کالندن متأثر اولان نفا تجویان طاقی صدارت مکتوبنجیسی عبدالحمید بک [۱] ایله جلال افدینک آره لرینی آچمش و هر برینه دیکرینک آغزندن اولتی اوزره برطاقم کلمات بی وقوع سردیله ایشی بیوتمشدر ایدی .

[۱] بوذات رجائی زاده لردندر. رجائی زاده لر بورلیلی باشباق قولی خلیل اغانک مخدومی اولوب ۱۱۹۴ سنه سنده وفات ایدن رئیس الکتاب محمد امین رجائی افندی به منسوب بر عائله در مشار ایله محمد رجائی افندی اون سکز اولاد ترک ایلدیکندن رجائی زاده لر تکثر و بر عصره قریب شهرتلی دوام ایدلدی . عبدالحمید بک پدری ۱۲۲۱ ده وفات ایدن شعرای خواجکاندن رجائی زاده ابراهیم متیب بک و برادرلری ۱۲۴۷ ده وفات ایدن (نوادر الآثار) صاحبی شعرادن احمد جودت بکله ۱۲۵۶ ده وفات ایدن ترجمه قلمی خلفاسندن شاعر مصطفی سامل بکدر ۱۲۲۷ ده وفات ایدن تشریفاتی محمد جلال و ۱۲۳۶ ده دیوان کاتبی ایکن حلبده وفات ایدن سلیمان هادی و ۱۲۵۷ ده وفات ایدن صدارت قلمی خلفاسندن و شعرادن محمد احسان بک بر عائله ارکانندن ایدیلر بو عائله شعراسندن اک صکره یه قالان اوقاف هایون محاسبه جیسی ابراهیم شفیق بکدر که ترجمه احوالی فظین تذکره سنده محرر و ۱۲۷۳ ده وفات ایشدر . جلال پاشانک هدف هجومی اولان عبدالحمید بک وفاتی ۱۲۴۷ سنه سنده در . (نوادر الآثار) صاحبی احمد جودت بک بشیوزدن زیاده شعرانک درتیبک بیت قدر آثارینی انتخاب ایلدیکی حالمه جلال پاشانک بریتنی اولسون یازمامسی بیوک برادری عبدالحمید بکله یکن ماجراسته حمل اولنه بیلیر .

نه کورسم ، اردوده برفرد متنفس یوق بوزغون بر اردو کبی خیمه وخرگاه واسباب
وآلات صاحبلوب قالمش . بو حالی کورد کده بنی اویله بر حیرت قابلدی که ایلرویه طوغری
چنک و تعقیب تصویرینی اونندم شمدی کیروده قالان پاشای مشار الیه ایله سائر اردو
ارکان وافرادیکنک نریمه کیتدکلرینک تلاش و مراقنه دوشدم . کیمسه یوق که سؤال ایدهیم .
بالاخره اردونک ارقه طرفنده برقاچ نفر خربنده مقولهسی کوردم پاشای سؤال ایتم .
ابتدای محاربه ، طرافه طوپ و تفنگی استماع ائناسنده عجله ایله سوار اولهرق کیرویه
طوغری رجعته مسارعت ایلدی . اردوده مشار الیه پیرو اولدیلر سببنی بلیورز دیدیلر .
بن حیرتمدن برمدت بوزکبی طوکدم قالدیم .

پاشانک رجعتی محاربه میداننده بولنان مجاهدینک دخی مسموعلری اولمغله جملهسی
تأسف و تلهف ایله کیرویه دوندیلر . هرکس چادرینی و اشیاسنی تحمیل ایدرک سرعسکرکی
اره یهرق عودت ایدرک . پاشا ایله فرار ایدنلرک اشیالری علی حالها یرلرنده قالدی .
مسموعمزه کوره برقاچ کون صکره اعدایه نصیب اولدی .

الحاصل مشار الیهی سکز ساعت بریده بولدق . سبب معاودت ایسه مکر اولهنکامده
استانبولدن سلطان سلیم ثالث حضر تیرینک خلیفه سلطان مصطفای زابعک جلوسی خبری
وارد اولمش ایتمش .

اگر پاشا اول و آخر موقع حربده بولتمش اولسیدی بربالکعبه سواد دشمن عموماً
استیصال اولوب دیار شرقیدن روسیه عروقنک انقطاعی درکار ایدی . دیو مشار الیه
جلال افندی یمین بالله ایدرک بیان ایلدی .

بز دیرز که کرچه ضیا پاشانک اردوینی ترک ایله عودت ایتسی غرائبنددر . فقط
سلطان سلیم ثالث حضر تیری کبی بر پادشاه ذیشانک خلع مؤسفنکده اوصرهیه تصادف
ایلسی توافق عجیب نوعنددر .

۱۱۲۲ سنهسنده روم ایلی ایچرولرنده پروت نهری کنارنده دلی پتروکبی برامپراطور
بیک سنهده بر کره اله کیرمیهجک برمساعده فلك نتیجهسی اولهرق اسیر ایدلک درکسنه
کتیرلمش ایکن مظفریت عظمای بر بالطه جینک تعقیب واندن تمام بوز سنه صکره یعنی
۱۲۲۲ سنهسنده دخی اناطولی جهتنده بویله بیوک بر موفقیته اله کچمشیکن ضیا پاشانک
تعهدیم ایتسی بو محترم ملتک جکرکاهنده قابل انیام اولیان ایکی زخم الیم سرمدیدر .

آندن صکره پاشای مشار الیهک معدن امینلکی عهدهسنده اولدینی حالدیه برقاچ والیلک
دور ایدرک ۱۲۲۳ سنهسی و اواخرنده ایکنجی دفعه صدراعظم اولدی جلال افندیده بالطبع

سار ایله حضرتلری نظر بلند حکیمانه و شاهانه لرندن دور طوقمیره رق بر خیلی معلم
عسکریتش دیرمش ایدی .

جلال افندی ایسه کرک کردستان و کرک اوحوالیده کی ولایات احوالنه کنندی خانه سی
قدر واقف ایدی اشراف و خاندانک کافه سنی تشویق و شجعان عشایرک حمیت و عصیبتلری
تحریک ایدرک قوه مغنویه لری پک مکمل بر هیئت متحده حاصل اولمشدی .

اردوی عثمانی سحباب رحمت کی ایبروله یه رک تفلیس جوارینه قدر صوقلدی .
عون الهی ایله غلبه زم طرفده قله جغه هیچ کیمسه ده شبهه قلامش یالکنز ایش اقبالک
یاردیمنه و فلکک بر عکسلیک کوسترمامسنه قالمشدی : تقابل صفین واقع اوله جنی
کون قوماندان عمومی ضیا پاشا جلال افندی بی چاغردی کندیسنک اردو کاهده
قالمسنه لزوم کوردیکندن بخله موقع محاربه ده بولمسنی و عسکری ترغیب و تشویق
ایلمسنی تبلیغ ایتمدی . شوخان نا که ظهور جلال افندیکن عقلنی پریشان ایلدی پک
چوق نیاز ورجالرده بولندی قابل اولدی زواللی جلال فلکک ینه بر نقش
غریب کوستره جکنه قانع اولدی مع مافیله جناب حقدن امیدنی کسمدی . عساگر
غضنفر پیکر عثمانی ایله میدان محاربه به آتدی . مؤید من عندالله اولان عساگر عثمانیه نک
کوستردیکی مهاجمات قهارانه اعدا اردوسنک یمین و یسارینی بر دها طو پلامق قابل
اوله میه جق بر صورتده بر باد و پریشان ایلدی ارتق جلال کال مسرتندن دنیالره صغشمیوردی .
بز سوزمزی بوراده بر اقلده جناب جلالک کنندی افاده سنی دکلیه لم . فضیلمندان
امتدن وقعه نویس عینتابی عاصم افندی مرحوم تاریخنده (عجیبه) سرلوحه سی تحتنده [۱]
علی جلال افندیکن بالذات افاده سنه عطفاً دیرکه : روسیه اردوسنک قوماندانی اولان
جنرال ، بر مقدار پیاده و سواری عسکر ایله برتبه اوستنده ایدی .

میمنه و مسیره نک شکست و اکثر ضابطلریکن مقهور و پست اولدیغنی مشاهده ایدنجیه
فرار تشبثنده اولدیغنی منظور حقیرانهم اولدی . در حال یامده کی ضابطان ایله سرکرده لره
ارائه و اخبار ایلدم . عموم عسکر غضنفر پیکر ایله مذکور تپه یه هجوم ایلک .
بالموم طوپ ، خمیره و سائر ادوات و عربهلرینی ترک ایله منهنماً تپه نک ارقه طرفه
فرار ایلدیلر . عساگر منهنزه نک ارقه سی بر اقلمیوب شدتله تعقیب اولنمق الزم ایدی .
لکن پاشامزک موقع حربه کلامسنه و بو فقیردن غیری عسکری حرب و قتاله تشویق ایدر
باشبوغ اولدیغنه مبنی کیفیتی اطرافیه افاده و تبشیر واردو کاهده بولنان عساگر منصوره یی
معرکه کاهه جلب ایچون اردو طرفه شتاب ایلدم .

باب عالی ده مأمولی و اقتداری نسبتده ایلروله یه مدی . قلمی ترک ایتکه مجبور اولدی .
 ترک قلم ایلدکن صکره بعض ذوات کرامک خدمت کتسابته قناعت ایدرک برمدت
 اوصورتله تهوین ضرورت وامرار وقت وساعت ایلدی . .

۱۲۰۴ حدودنده معدن امینی یوسف ضیا افندینک دیوان کاتبی اولدی . جلال
 افندی ، معلوم اولان کالاتندن بشقه هرکسه نصیب اولیان رای متین ، تدبیر رزین صاحبی
 اولدیفنی معالی خدماتیه اثبات ایتدی .

بو قدرت خارقه افندیسنک زمزمه شهرتی یوکسلندکجه یوکسلتدی . ضیا پاشا اولا
 میر میران و ۱۲۰۷ سنه سنده رتبه وزارتله کامران ۱۲۰۸ ده معدن امینلکنه علاوه
 دیار بکر و ایلیکیله مسرت نشان ۱۲۰۹ ده ارضروم و ایلیکنک علاوه سیله قرین کوبه
 شان ۱۲۱۱ ده شو مهم مأموریتلره علاوه العلاوه اولهرق چلدیر و ایلیکیله ده قدر
 و اعتباری مرتبه علی الاعلای اقبالده شمشعه افشان اولدی .

حالبوکه یوسف ضیا پاشانک بو مرتبه دبدبه پیرا اولان بارقه اقبالنک برده حقیقیه سی
 ارقه سنده جلال افندینک اقتدار و قدرتی وجودنا ایدی . ضیا پاشا بوجود مشخص
 ایسه جلال کالات اشتال آنک روح نهانی مقامنده ایدی .

بونکله برابر کویا یکی برجهان استعداد کشف ایدلش کبی عالم سیاسیات عثمانی یوسف
 ضیا پاشانک اقتدار و اهلیتته طیانوب طور سیوردی .

مصری استیلا ایدن مشهور یونپارتدن انتقام الملق و اوقطعه مبارک کبی تکرار داخل
 حوزه خاقانی ایلیک لازمکلدیکندن ۱۲۱۳ سنه سنده یوسف ضیا پاشا صدر اعظم و سردار
 مکرم اولدی .

مصر فتوحات و وقوعاتی دلخواه عمومی دائره سنده نتیجه لندی .

۱۲۲۲ سنه سنده پاشاسی ینه معدن امینی و کندیسیده دیوان کاتبی بولدیغنی ائنده
 دولت علیه ایله روسیه دولتی اره سنده واقع اولان کرکینلک حربی انتاج ایلدی .

معدن امینلکی عهده سنده قالمق اوزره یوسف ضیا پاشا ارضروم و طربزون و لایترلی
 و ایلسی و شرق سرعسکری تمین بیورلدی . یکریمی اوتوز سنه اول قریم کبی بر اقلیمک
 ربوده اولمسی و بر طاقم بهانه استیلاجویانه ک حالآ آردی آرقه سی کسیمیعامسی عموم
 ملت معظمه اسلامییه دلخون ایتمش و سلطان سلیم ثالث کبی بر پادشاه حمیتپرورک غایت
 سوزشلی بر طاقم منظومه مهیجانه تنظیم و انشادینه سببیت و برمشدی .

آثار مغلوبیتک اتحاد سزلق و انتظام سزلقدن ایلرولمکده اولمسی دقایقنی سلطان

مشار اليه سرخ سفیدی تفریق ایلدکن صکره پک زیاده اذکیادن ظهور ایلدی .
 بر کوردیکی بردها اونوتاماق سجهسنه مظهر دوشدی .
 شهرمزمک (نحریر اعظم) عنواننه بحق کسب استحقاق ایدن (استاد کل)
 کوچوک ابوبکر اقدی حضرتلرینک وسائر بعض فضلائی متبحرینک درس فیوضات
 کسبنه دوام ایلدی .

بو ائناده پدرلری وفات ایدرک والدہسنک کلیدسه اقرباسی بولنق حسیله اورایه کیتمکی
 ارزو ایلدیکندن کوچوک برادريله والدہسنی کلیسه کوندردی .

کندیسی دیار بکرده اکمال علوم عالییه و آلییه جهد جهید وسی عظیم ایلدی .
 استعداد خدادادینه انضمام ایدن کرامت سعی واجتهاد مشار الہی آز وقت ایچنده تحصیل
 علوم و تکمیل فضائل منطوق و مفہوم ایلہ بر مراد ایلدی . اولقدر اشعار عرب و عجمی
 نقش طراز حافظه ایلدی که بحالس ادیبده آنی بردنبرہ مشاهده ایدنلر عربک سبحان
 و قرزدقی و یا عجمک سلمان و عمیق ظن ایدرلردی .

مشرہبنده علویته انہماک ، فطرتنده کسب شان و شهرته انسلاک اولدیغندن ۱۱۹۸
 حدودنده تحریء شاهد اقبال آرزوسيله در سعادتہ عازم اولدی .

فضل باہری سببيله بعض قدر دانان رجال طرفندن مظهر التفات اولہرق دیوان
 هایون قلمنه کیردی .

نه چاره که اقشام بیه جکی طعامی ، کیجه اکلنه جکی مقامی دوشنمکدن بشقه بر فکر
 طاعتی ایتمکدن ایضا ایلمیان بعض ہمنشینان کندیسنی چکہ مامکہ باشلادیلر .

بلا مسلاک جدی اربابندن اولان بردانہ قارشی اسناد معاہبہ موفق اولامینجه حدید
 ایلان ایلدیلر اورمغه قویولدیلر .

ایندی حقلی حقسنر ہر ایشہ پرحدت کسپیلان سبکہ مفرانندن دکلدی .
 ناطیق و تکدیری موقعنده صرف ایدردی .

سوزینک روحی اولمیان و کذب وریا ارتکابی بر مزیت ظن ایدن سادہ دلان
 بی شعوره قارشی طبیعی برحیرت و بمضادہ ضروری حدت کوسترددی . بدخواہلرینک
 سررشتہ شکایت ایلدکری بو معاملہء محقانهسی ایدی . ایشته جلال پاشا بو فطرتده
 برادلمش برذات فعال ایدی .

اوائیل حالنده ولی نامنده بر محبوب زببانک آلفته عشقی اولدوقده بو قطعه‌ینی نظم ایلدیکنی صفائی افندی یازیور .

فیض خواهه کشت ایدوب جزمی طلب حق امیدى اولمشدر
 صوینوب تکیه‌گاه عشق ایچره بر ولی نک مریدی اولمشدر
 بلادده اسملری مرور ایدن ذیول وتذا کر مشارالیه حقدده بسط وتمهید ثنا ایدرک
 مالزمه صنوف مخدومیت اولان معارف علمیه ایله مشهور ، کال وفضل ایله معمور ، شعر
 وانشاده مسلم جمهور اولان شعرادن اولوب مرتب وخیل دیوان بلاغت عنوانی اولدیغنی
 بیان ایدیورلر . بوغزل خطدست عالیله مزین اولان آثار نفیسه لرندن نقل وتحریر اولندی .
 بهار ایرشدی ینه باغه یار کلزمی مرادم اوزره بنم بر بهار کلزمی
 کشاده خاطر عالم ، خجسته موسم عید بو بزمه برمه مهر اقتضار کلزمی
 کشایش کره غنجه درون اوله‌جق نسیم عاطفت کر دکار کلزمی
 چوق اولدی دیده نکه‌باش عالم حیرت عجب کوکل خبر وصل یار کلزمی
 همیشه بسته اولوب چین زلف یاره کوکل قالور کیدر او غریب الدیار کلزمی
 قالور کیدرمی فلک بویه‌خست اوسته هیچ بر اهل قدری بیلور کامکار کلزمی

نوازش ایلیه‌لی خیلی اولدی غم (جزمی)

عجب ینه اوبت غمکسار کلزمی

جلال پاشا

اسم اصفانه‌لری (سید علی جلال‌الدین) در ۱۲۳۸ سنه‌سنده روم ایلی سرعسکری
 ایکن وفات ایدن فضلالی وزرادن مشهور جلال پاشادر . قدرت فاطره امثالنی آز
 يتشديرديكي اصحاب دهادن ایدی .

پدرلری حلب ولایتنده کلیس قصبه‌سندن آنی الترجه چته‌جی عبدالله پاشا ایله دیار بکره
 کله‌رک‌توطن ایلشدی .

جلال پاشا ۱۱۷۰ حدودنده شهر مزده دنیایه کلدی مشار الیهک (آمد) شهرنده
 تولد ایلدیکنی وقعه‌نویس قاضیه‌مسکر اسعد افندی تاریخنده شو عباره ایله تصریح ایدیور .
 (مشار الیهک نسخه‌کیاب وجودی بلده آمده رحله‌زیب بدید وبلده‌سی علماسندن

علوم مقررینی قانون و اتقان اوزره کوروب ملکه دار دانش و دید اولدی) [۸]

[۸] جلال پاشا دیار بکرده تولد وبلده‌سی علماسندن تحصیل علوم و معارف ایتدکن صکره
 استانبوله کلوب دیوان قلمنه کیرمشدی . تاریخ جودت پاشا جلد ۱۲ صحیفه ۷۶

جزمی

لب لعین دلبر عارض رخشان کنارنده سر آمد غنچه در گویا کل خندان کنارنده
محرر عاجزك بعض نظاّری

جزمی

ای باد صبا کو کله کیر لطف ایله یارک کل صکره دل جزمی نالانه خبر ویر
امیری

ای بحر معارفده شناور یکین ذات خر مهره بی آلم بکا دردانه خبر ویر
جزمی

مقصدی جام پی اندر پی ایله ساقینک ساغر عیشی تهی ساز ونکون ایتمکدر
امیری

خنده ناز ایله بوجلوه پی در پیدن مقصدی عاشق بی صبر وسکون ایتمکدر
جزمی

تحمّل ایله من آتشین رخ یاره او زلف خم بجم مشکبار ناز کدر
امیری

تکلمنده ادا وار بنده فیض بیان تبسمنده صفا وار او یار ناز کدر
جزمی

اولدک همیشه طالب آسایش حضور دیوانه وار ترک دیار ایلدک کوکل
امیری

غدر ابتدی کندینه سکا حقسنزلق ایلین آنلر زیانه اوغرادی کار ایلدک کوکل
جزمی

ایتمز اظهار عقده خاطر وضع دلداره داغدر کوکل
امیری

صولدی هب غنچه نهال امید بر خزان دیده باغدر کوکل
جزمی

بن شهید نگاه جانانم رنجش دست جانستان بیلم
امیری

لانه ازواده عنقایم میل غوغای استخوان بیلم

شریف صبری مشهور
گرداب بلا دائره محبتمزدر زهراب جفا آب رخ عشرتمزدر

جزمی

کشت ایتدیرن اطراف تماشا که دهری جزمی اثر جاذبه قسمتمزدر
عبدالباقی عارف افندی قاضی مسکر

بعید اولمز نگاه انداز ناز اولمز دل زاره او طفل ناز پروردم نوآموز تغافلدر

جزمی

دهانک ایله حرف آشنای خواهش ای جزمی بنی گوش ایت بوبر خوش سمت وادی توکلدر

راشد مؤرخ

ارباب دولتک کوروب اوضاعن آکلادم راشد ایدرمش آدمی صهبای جاه مست

جزمی

اول شوخ جرعه پاش اوله لی خاک کلشنه نرکس کبی چنده بتر هر کیه مست

مولوی غوثی دده

چشمنده تاب عشق نهان اولمز عاشقک صافی شراب کنندینی ساغرده کوستر

فصیح مولوی

ساقی که عکس روینی ساغرده کوستر آتشله آبی حاصلی بر یرده کوستر

جزمی

کنندین سکا گروه غزالان دشت ناز بر آشنا نگاه ایله رمکرده کوستر

عبدالباقی عارف افندی قاضی مسکر

عذک شمیدی رسوم مهری منسوخ اولدی هپ کهنه تقویم وفانک طاق نسیاندر یری

جزمی

کلشن روینده یارک آشیانساز اولدی دل بلبل آشفته نک جزمی کلستاندر یری

مذاقی

غمزه سی سربکریبان فراغت کورینور الحذر کم بوینه مکرو فسونندندر

جزمی

شوقبخش شب غم اولسه عجیبی جزمی بزمه رونق قدح شعله نمونندندر

عیدی

او مهک نور وفا لازمه طلعتیدر اولسه عشاقه جفا طالع دونندندر

فریدون چلی کاتب اوقاف

او خونین قطره لر داغ دل سوزان کنارنده دوزلمش غنجه لر در بر کل خندان کنارنده

ایشته بویه برعائلهك ارکان فاضله سندن اولان مشارالیه عبدالکریم جزمی افندی تقریباً ۱۰۵۰ حدودنده درسعادته تولد ایلدی ۱۰۵۶ سنه سنده اصول محذومیت اوززه عم مکرملری بهائی افندی مرحومك دفعهٔ ثانیه روم ایلی صدارتنده ملازم و قرق اچقه مدرسه لرنده تابع مراسم اولدی . ۱۰۶۷ ده بالی زاده افندی دن ابتدا خارج اللی رتبه سیله انباری غازی مدرسه سیله بکام اولشیدی .

صکره لری بالی زاده مرحومك رؤسیله مدرس اولانلره اعتبار اولنماقله مشارالیه مدرسهٔ مذکور ده اون ایکی سنه مکث ایلدی .

۱۰۷۹ ده شیخ الاسلام منقاری زاده یحیی افندی زماننده مغنیسالی چلبی مدرس اوله رق تصحیح طریق ایلدیلر .

۱۰۸۰ ده آنکجی زاده ۱۰۸۴ ده ثانیة قاسم پاشا ۱۰۸۶ ده سنان پاشا مدرسه لرله اکرام اولدیلر .

۱۰۸۷ ده بوسنه مولوی تله کروه مولی کرامه داخل ، ۱۰۸۹ ده اکمال مدته منفصل اولدی .

۱۰۹۳ ده بلغراد قضاسنه نائل ۱۰۹۸ ده دیار بکر پایه سیله فیصریه نیابتنه واصل اولدیلر .

۱۰۹۹ ده قضاء مزبور ارضرومی شیخ الاسلام فیض الله افندی یه ارپه لق تعیین اولنقله کوکرجنلک قضاسی تکرمة بونلره ویرلدی .

۱۱۰۴ سنه سی ربیع الاولنده تحقیق پایه ایدرک بالفعل دیار بکر قاضیلنی عنایت اولندی مرکز مأموریتلرینه عزیزتله سکز ماه مقداری اجرای احکام شریعت غریبه غیرت وسنه مذکوره اواخزیننه طوغری عزم کلزار آخرت ایلدی . تذکرهٔ صفای ده تاریخ وفاتی ۱۱۰۳ سنه سی کوستریلیور ایسه ده ۱۱۰۴ سنه سنده اولدینی ذیل عشاقی، ذیل شیخی، تذکرهٔ سالم کبی مجلدات ثلثه نك اتفاق شهادتلیله مثبتدر .

مشار الیهک اسلاف و معاصرین شعراسیله واقع اولان بعض نظائر
فضولی مشهور

مکردیوانه در سودای ابروسیه زاهد کیم باقوب محرابه دائم اوز اوزیله کفتکو ایلر

جزمی [۱]

رخ دلداری تشبیه ایلنلر غنجهٔ آله کلاب عذر ایله اولدهان شست وشوایلر

[۱] فضولینک غزالیله نظیره اوله رق کندی غزلی خط دست عالیله منصوری زاده مجموعه سنده همایکیسی برصحیفه ده محرردر .

شویتلر اشبه آثارندن ارلان بر مر بئندن مأخوذدر .

یوغیمش چرخک یاننده اعتباری بختمک تمامش دهرک باغنده لاله زاری بختمک
 وادی حیرتده سرگردان اولوبده قالدی دل اول سبیدن کوه سودادر کذاری بختمک
 جام عشقی نوش ایدوب تاحشره دک مستانه در باده انکور ایله کیتمز خماری بختمک
 بن (جدیدی) کتره جور ایتمه کل ای مامرو
 بهره یاب ایتمز سنی بر انکساری بختمک

جزمی

اسم عالیبری عبدالکریمدر . قهرمان جهان یاوز سلطان سلیم خان حضرتلرینک ندیم
 ومصاحبی مشهور حسن جان بن حافظ محمد اصفهانی نك حفیدالحفیددر دیار بکرده قاضی
 بولندینی ائنده ۱۱۰۴ سنه سنده وفات و مملکتتمز مقبری طریقیه عزم جنات عالیات ایلشدر .
 دیار بکر قاضیلغنده بولندینی ائنده ارباب معارفک فاضل کثیرالمحامدی منصوروی زاده
 مصطفی مجیب آمدی کندیلرینه مراجعت ایدرک مجموعه قیمتدارینه مشارالیهک خط دست
 عالیبرله (لحوره) و (لئامقه) سرلوحه لریله اون اوج غزل بلاغت پیراسنی تحریر
 ایتدرمشدر . مذکور غزللر بومحرر حقیرک مشهود نظر ابتهجم اولدی .
 بیله مکه او عصرک برکت دوری اولمسندنمیدر ندر . مشاهده ایلدیکمز بوکبی ادبا
 خطوطنک جمله سی بری برندن اعلا وبالادر .

مشارالیه عبدالکریم جزمی افندینک پدری یحیی افندی شاعر مشهور شیخ الاسلام
 بهائی افندینک کوچوک برادری ایدی . یحیی افندینک پدری روم ایلی قاضیمسکری عبد-
 العزیز افندی آنک پدری معلم پادشاهی شیخ الاسلام سعدالدین افندی آنک پدری ندیم
 جناب سلیم خانی حسن جان حضرتلریدر .

مشارالیهک منسوب اولدینی حسن جان ساله سی ، جمله سی عالم کامل ادیب شاعر
 اولمق اوزره اوج عصردن زیاده دوام ایتمش وبوسلسله بیجهدن آتی شیخ الاسلام درت
 قاضیمسکر بر استانبول قاضیسی یکر میدن متجاوز مولوی کرام ذوی الاحترام یتشمشدر .
 شیخ الاسلام فیض الله افندی ابن شیخ الاسلام محمد ابوسعید افندی ابن شیخ الاسلام
 اسعد افندی ابن شیخ الاسلام سعدالدین افندی کبی درت بطن اولاددن اولاده شیخ-
 الاسلام اولمق بو عائله جلیله به نصیب اولمشدر .

شیخ الاسلام اسعد افندینک کریمه سنی سلطان عثمان خان ثانی حضرتلری تزوج
 بیورمش اولملری بو خاندان عالی به بشقه جه باعث شرفدر .

چيقار فسدن اومشكين كاكلك يرير نمايان ايت
 دو كوب زلفك عذاره سرتسر اول بهار آسا
 كيروب بو حسن ايله جولانكه عشق ايجره آت اويئات
 كمر بسته اولوب عاشقك قارشوكده طررمشله
 داغت آلام سودايي دل عشاق شادان ايت
 فضاي حسكي رشك چترارو كلستان ايت
 كن واري صلا چك هر طرف خوبانه مي ان ايت
 عنایت قيل كوزلارده افندم سنده بر شان ايت
 قولكدر عاشقكدر نيجه بيلدر كوي عشقكده
 ترحم قيل وصالك (جامي) به بر لحظه احسان ايت

جدیدی

امیانه نظم موزون انشاد ایدن قهوه‌خانه شاعر لر ننددر . لباس هنردن عاری بر امی اولدینی حالده خیلجه سوزلر یازمشدر .

اتی الترجمه حسرتی نك قهوه‌خانه‌سی مداوملرندن اولوب صداسی کوزل . ساز چالمقده ماهر ایدی . زمانی کندی حال و مسلکنده اولان (حدیدی) نك کفت و کو آوانه مصادف اولمغه آره لر نده کی فرق بر نقطه دن عبارت قاله رق وسیله منازعه اولمق ایچون بعض طرفای مملکت بوکا (حدیدی) تخلص ایتدرمشله ایدی .

(حدیدی) نك بکر مضمون اعتقاد ایلدیکی بعض سوزلرینه ارباب ذوق بر نقطه علاوه ایله (حدیدی) به اسناد و جدیدینکده بو ادعاده بولدیغنی تمهید و ایراد ایدرک حدیدی حدیدالمزاجی حدتندیر لر دی .

بعضاده (حدیدی) نك ناموزون بعض آثارندن نقطه یی حذف ایله (حدیدی) نك اولدیغنه صورت اصرار کو ستره رک بر نقطه دن برداثره نزاع وجدال تشکیل ایدر لر دی . جدیدی پیشوا طانی دینی شاعر لک آره سنده عاشق عمری سائر لرینه ترجیح ایدر و کوهری بی ده انجمن ادبک بر دردانه سی عد ایلر دی هله عاشق غیری نظر تقدیر معنوی ایله کوریر دی .

هنوز نوجوان اوله رق یتشمکده اولان امراهه محبت ایدر صمیمی بر آرقداش بیلیر دی سازینک تیللرینک صداسی قهوه خانه نك ایچنی طولاشمغه باشلا دجه صنعتده کی مهارتی قهوه خانه کوشه نشینا نجه مظهر تقدیر اولور . جدیدینک جیب سروری نقود شاباش ایله طولار دی .

دنیا دینان بو قرارگاه موقته اشته بو صورتله امرار اوقات وتأمین معیشت حیات ایلمکده ایدی . وفاتی تقریباً ۱۲۴۵ حدودنده در .

تنظیم اشعار خصوصنده تمادی توغلی سببیه اولدجه بر سلیقه حاصل ایلدیکندن بعضاً کوزل سوزلرینه ده تصادف اولتور .

عازم آمدی شاشی زاده

بر مرابع وفقه بکزر بزم شوق انکیزمن میده وار ساغرده وار ساقیده را مشکرده وار

جامی آمدی

اویله غمکینز آچلمز خاطر مسکورمن کرچه کیم کلرده وار کلکشنده بلبلرده وار

کامی آمدی

آلدی عقم کامی کوزلر کورممش برنوخوان کور دیکم کوندنبری بر بشقه حالت سرده وار

جامی آمدی

ایتدی استنا کوکل عالمده کندم کونلری خوبلرده یوقدر ای دل شوخ اسمردن لذید

کامی آمدی

فیض هنکام سحر بی شبه خوشدر روزدن اوله ماز صافی بیاض آنکچون اسمردن لذید

جامی آمدی

کندی جانندن نیجه جامی هراسان اولمسون کونده بیک قان ایلین بر قهرمان کوزدر بو کوز

کامی آمدی

بر مروتسز هلا کوی زمان کوزدر بو کوز جان یاقان اولری یقان بریان باقان کوزدر بو کوز

موسی الیه نهایت مهرینه قدر اختیار کلفت غربت ایتدی ۱۲۱۵ سنه سی خالانده
تاشا گاه شهرستان چنانه سفر ایلدی .

صاحب ترجمه نك خط دستيله بر مجموعه سنه ظفر یاب اولمشدم . یازیمی متوسط اوقوناقلی
بررقه ایدی .

غزللرینک بعضیلری پک سونوک یالکز موزون بعضیلرنده وزن ومعناده نابود اولمغه
برابر بعض کوزل غزل و تاریخلریده اکسک اولمادیقیدن همت تصحیحجه اوغرا دیقنه
شبهه قلامشدی .

هر غزلک بالاسنده مقامی ، زیرنده « دوم تکنی » کوستریوردی . سلطان عبدالحمید
اولک ۱۱۸۷ سنه سنده واقع اولان جلوسنه

مورخ لجنی قالدیر کیم مظفر در اکا تاریخ

مصراع تاریخی اگر همت تصحیحجه اوغرامامش ایسه کرک تعمیمه کرک سلامت الفاظ
خصوصنده استادانه واقع اولمشدر . مجموعه اشعارینک آلت طرفنده نکته لی بعض فقره لر
وکیجه انجمن احباده اکنجه بی موجب اوله جق معرفتی او یونلر تعریف آتی وار ایدی .
شو غزل آثارینک ممتازلرندن اولمق اوزره انتخاب و تخریر اولنور

ایلدیلر. آرتق جامی غلبه‌یی قزاندیغنه قناعت ایدرک کال فخر و ابتهاج ایله معترضلرینه خطاباً:
— علم عروضک امام هامی خلیل ابن احمد حضرتلرینه حق تعالی رحمت ایلسون.
شو اولچویی اختراع ایتماش اولسیدی سزک کبی شاعر طاسلاقلریله عجباً بزم حالمز نه
اوله جقدی — دیمش و اطوار و اقوالی یاران صفایه باعث خنده سرور اولمشدر.

مومی ایله معمریندن اولدینی جهته‌له والی، حامی، لیب دورلرینی کچر دکدن صکره
عصر حاضر اوائلنه یتشهرک شیخزاده ابراهیم حفید پاشا و مشار الیهک معاصر، اولان
شعرا ایله همبزم معاشرت اولمش و انلرله ده مشاعرۀ لطائفکارانده بولنمشدر و مومی الیهدن
صکره کلان بعض شعرامزک آناری ده کندیلریله همقایه تصادف الیشدر.

اشعارینک هیئت مجموعه‌سی هر تقدیر متانت الفاظ و معنایی حائز اولمسه بیله یا همت
تصحیحه اوغرامق و یا خود تصادفی اولمق صورتیله بعض قرائت اولنه بیله جک سوزلریده
اولغله بوکبی نظائر دن بعضیلری تحریر اولنور.

والی آمدی

کرم اولدی سوزوساز ایله مجلس اوکونه کیم افلاکی طوتدی نعرۀ مستانه‌لر بوشب
حامی آمدی

کلبش او ماه بزم میه، ساقی نقل ایچون بولسه انار مهری قیروب دانه‌لر بوشب
جامی آمدی

شمع وصاله مرغ دلی یاقدی عاشقان رشک ایلدی بو جنبشه پروانه‌لر بوشب
لیب آمدی

رنک تبسمز لب جانانه‌لرده‌یز اقبال نشسته‌یز در میخانه‌لرده‌یز

جامی آمدی

فکر و خیال وصلت جانانه‌لرده‌یز بزم نشاط ساقی پیمانه‌لردیز

شیخزاده ابراهیم حفید پاشای آمدی

نار نمرود فراقم ناب رخسارکله در داغ دلده‌ای خلیم کلدده وار، اخکرده وار

رمزی آمدی

تیغ ابرورله دوشمش قلیجه جام قصدینه غمزه جلادی کوریاننده سیم خنجرده وار

فتیحی زاده، سمدالله سعید آمدی

چشممزه هرزده اولسه ق سیر ایدر معشوقنی زاهدانن ایله عاشق کوزنده پرده وار

فردی آمدی

طاق ایوان فلکده مجلسک انجم کبی مهر ساغر، مه قدح، بللور سعید اخترده وار

مشار الیه حامی افندی قابل تصحیح حشو و زحافنی بوله میهرق
 — آفرین جامی بنم کبی اشعار تنظیم ایلدورسک — دیه نطق آرای تحسین اولوردی.
 آرتق جامی جسارتی پک ایلری یه واردردی. حامی نك پك مشهور اولان (نكین)
 غزلنك مخلصنه بر نقطه وضع ایدرك نیمسه دکدن صکره بر کون ینسه بر معتاد ارائه ایلدی .
 حامی افندی کندی غزلی اولدیغنی ا کلادیغنه بناء [۱] جامی ایشی لطیفه یه دوکدی .
 (اجبار طبیعت و اتعاب ذهن ایدرك غزلسرالقی یتمکدن ایسه غزل عالیلری بر نقطه
 ایله دائرة تملکه الملق قولای اولیور . سایه فاضلانهلرنده یقین بر زمانده زحمتسز مکمل
 بر دیوان صاحبی اوله جنم زیرا شمدی یه قدر تقدیم و تصحیحنی نیاز ایلدیکم غزللرک
 اکثریسی بوله در) لطیفه سیله حامی استادی کولدرمش در .

بر کون احبا کندینه امتحان تکلیف ایدرك (اوکل قیلمدی فرح) وزن و قافیه سنی
 مناسب کوردیلر و کیسه نك تصحیح ایتامسنه قرار ویردیلر . آرتق جامی نك خزینه
 ادرا کنه مراجعتدن بشقه بر مأخذی قلمدی برایکی کون صکره شو غزلی انشاد ایلدی .

اول ناز عشو، سنی ای دل قیلمدی فرح سودای خانله دوشلی بیل قیلمدی فرح [۲]
 دوشدم پاینه صبر و تحمل ایدمیوب هیچ باقادی یوزیمه اوکل قیلمدی فرح
 کفتار دلکشنه او دم منتظر اولوب او غنچه فم آچمادی دیل قیلمدی فرح
 کنج فراقده بونجه زماندرکه قلمشم جام لیلله اول کوزلری مل قیلمدی فرح

بر یارکه سکا اولیه همدم فراغ اوله

ترك ایله (جامی) سندخی اول قیلمدی فرح

یارانك بر قسمی — واقعا غزل پك کوزلدر لیکن حامی ویا لیب افندیلرک تصحیح
 ایتدکری ندن معلوم — دیدیلر جامی بر طاقم تأمینات قویه ایله کندی مالی اولدیغنی ایناندردی .
 بر قسمیده — غزلک وزنی یون — دیدیلر جامی در حال عروض اولچیسيله اولچدی
 وزنی تمام کتیروب آنلریده الزام ایلدی .

بر قسمده دل ، اول ، بیل ، کل ، کله لرینک یکدیگریله تقفیه ایدیله میه چکنی اورته یه
 سوردیلر . جامی بوکاده جواب بولمقدن عاجز قلمدی .

— ندن قافیه اولمزمش جمله سنك آخری لام حرفی دکلی — دیدی .
 سوزلرینه اعتماد ایتدیکی اسانده شعرا ایسه غزلک پک استادانه اولدیغنی بیان و تحسین

[۱] برچوق پیران ممکندن زه واصل اولان روایت بوضورتله در . فقط بز دپرزکه حامی
 افندی نك کی غفلت دکل تغافل ایدی .
 [۲] بوغزل خط دستيله اولان مجموعه آثارندن عیناً مأخوذدر .

انجمن شبانه اکلنجهلی او یونلر چیقارر . کولدریحی حکایه لر سویلر . اشکال کونا کونه کیرر . هر نوع متلدلکده فوق العاده مهارت کوستردی .
 رمضانلری صباحه قدر مناره لر دن اینمز تمجید او قوردی . جوامع متولیلرینک رمضان اون بشندن صکره کی حلوا ضیافتلرنده موجود ایدی .
 مبادیء حالنده بر مقدار معارفه معارف حاصل و مقطور اولدیفی ظرافت کندیسنی عصرینک شعراسی جمعیتده داخل ایش ایدی .

فقط تقسیم ازلی هر کسی آرزو ایلدیکی حصه بالغیه نائل ایتیمور . مومی الیهک کوزل بر مضمونه دسترس اولسی مشکل . وبالغرض بر مضمون لطیفی تصادفی اوله رق در خاطر ایتسه بیله آتی وزن بلیغ حانه وضع ایده بیلرسی دهها مشکل ایدی .
 الحاصل بر غریبه خلقت ایدی . حقیقته نه علمدی نه شاعردی . نه فیلسوف ایدی . اعتقادنجه هپسی کندیسنی ایدی .

خفیف الروح اولسی حسینله آتی الترجه والی ، حامی ، لیب افندیلرله معارفه پیدا واکثری آنلرله امرار اوقات صبح و مسا وتنظیم ایلدکلری اشعار بلاغت پیرایه نظیره خاییده ادا انشاد و املا ایلردی .

اشعارینک ناموزون اولدیفی ادعا ایدنلری تقطیعه دعوت ایدر وکلات ناهموارینی مطلقا — افاعیل — تقاعیله مطابق کتبردی .

اشعارینی اساتذده ادبایه تصحیح ایتدرمکدن چکنمزدی . آثار ناموزونی بسته لیه رق مجالس و محافلده او قور و حسن صداسی چار و ناچار هر کسی دیکله دوردی . بسته لیدیکی اشعار ایچنده عشقکله هوالندم بی لانه می یم بیلیم دردکله خراب اولدم ویرانه می یم بیلیم مطمعنی حائز اولان غزلی کبی بعض دیکلنمسی قابل اوله جق سوزلرده بولنوردی .

آثارینی تصحیح ایله ذوقیاب اولانلردن بری حامی افندیدر . همت تصحیح و اغراض قدن صکره غزلینک کسوه بلاغته بورینوب بر شاعر سوزینه بکزه دیکنی کورنجه انصاف ایدرک — بن بوسوزلرک جمله سنی بیلوردم . فقط بر آره یه طوبیلایه میوردم — دیردی بعض احبانک — اوغزل سزک دکدر حامی افندی باشدن آشاغه دکشرددی ایچنده برکله کز قالمدی . نیچون امضا کزی وضع ایدیورسکز — . اعتراضه

— ندن بن اولسون ایچنده بیلمدیکم برکله یوق . وار ایسه کوستریکز — جوانی ویرردی . حامی آرتق تصحیح ایتدرمک ایله ده قناعت ایتماکه باشلادی .
 حامی افندیکن رشته بلاغته کشیده ایلدیکی غزللرک مخلصنه بر نقطه وضع ایدرک کندینک زاده طبعی اولق اوزره مشارالیهک هنکام مشغولیتلرنده تقدیم و تصحیحی رجا ایدردی .

یازماق و شاید چاره سز اوله رق یازلمسی ایجاب ایلنر بولنورسه اهمیتینز بر شکله یازلمق اکثریت اوزره تذاکر صاحبلمزک عادتیدر . شسته بوقیلدت اوله رق سالم صفای افندیله تذکره لنده بوذاتی یازمیورلر .

نابی کبی کعب عرفانی عالی اولان بر ذات آنی کمال احترامله مکتوبنه درج ایتدیکی حالده آندن اون اوچ سنه صکره یازیلان شو تذکره لک درج ایتماسی غریب دکلی .
یالکز تذکره رامزده مختصر صورتیله مقیددر . طبیعت شعر به لری شو قدر جق توصیف اولمیور .

(مدینه دیار بکردن قرین ظهور و مجلد سید چاکری دینکله مشهور شعر وانشاده طبیعتلری دلپذیر و جندره تربیه و شیرازه نظم ایله سرلوحه شعرايه شایان تذهیب و تحریر برشاعر معارف کنیردر)

صنعت نفیسه سیله اوقاتکنذار و شعرای مملکت و عرفای صاحب معرفتله همقر بن انجمن لیل و نهار اولدینی حالده ۱۱۶۰ حدودنده دکان حیاتی مقفول اولدی .
دفتردارلقدن نائل رتبه وزارت اولان صاحب دیوان وزیر نکته دان عزت علی پاشا وزارتنه بوتاریخ نفیسی انشاد ایلمش ایدی .

داعی دولت عبودیتله تاریخ عرض ایدر

اولدی عزتله علی بك آصف صاحب صفا

بویت ظریف دخی مرحومک جمله اشعارندندر .

یاش الکله یابشمه یاره رقیب

هله صبر ایله اللرک قوروسون

جامی

اسمی احمددر . تولدی ۱۱۲۵ حدودندهدر . اوائل ظهوری همنامی اولدقلری آتی الترجه شاعر ماهر احمد حامی افندیکن زمان اشتهارینه مصادف اولمغله فرقی یالکز بر نقطه دن عبارت اولان بو مخلص اختیار ایلمشدر .

صداسی کوزل و موسیقینک غوامضه آشنا ایدی . بر مزیتیده ضیافت ترتینسده کی مهارتی ایدی . مجلس اکبرده پروانه کبی دوز . هر خدمتی ماهرانه ایفا ایدر . ضیافت صاحبکنک یوزینی آغاردردی . بو خصوصه جئه سنکده یاردمی واردی . اوافق تفک و نحیف الوجود اولمغله غایت سرعتله یورردی . متناسب الاطوار و بشوش الوجه اولدیغندن ضعف حالی بیله کندیسنه بر ظرافت کتیردردی . یورولمق بیلمزدی .

آندن استاد اعظم پیر افخم شیخزاده شیخ احمد نقشبندی آمدی [۱] مقام عراقده اصول نیم دورده بنه مشارالیهک بونظم بدیعانه لرینی برطرز محققانه ایله اوقومش. سواد ممکنات آثار صنعی بیسخن سویلر کتاب کائنات اسرارحق بی دهن سویلر سنک کوشکده استعدادیوق ادراک کنه یوقسه لب جوده کمالصنعی هربرک سمن سویلر

نابی مرحوم شو اسلوب بدیعه پک ممنون اوله رق دیمش که ای اخوان عیدیم الاقران چار گوشه عالم نغماتک عراق وعجمی نشابور، اصفهان، حجازینی تماماً دور وسیر ایتدیروب بنی برجهان (شوق وطرب) شکلنه کتیردیکنز وار اولکنز، مسعوداولکنز شمعی صره بکا کلدی. نابی نکتهدان که علم دوار وغناده سیدیحیای آمدی شاگرداندن وزماننده بوفن بدیعه دخی فائق الاقران ایدی. صدامی لطیف وشیرین وادای لهجه سی نازنین اولدیغندن عالم الحان واصواته آب وتاب ویره رک مجلسده حاضر اولان شعرای آمدیونک هربرینک بر اثر بدیعی درحال بسته لیه رک او یله نفیس بر صورتده تغمی ایلشدرکه عموم حضار طرفندن بیکارله (بارک الله) و هزاران هزار (ماشاءالله) آتشلری ایصال فلک اعلا ایدلمش وبوشوق وشادمانی اوزرینه عرفای خواندکن جوش وخروشه کله رک او یله عالی ترنمات جوشا جوش اجرا اولمشدرکه نیچه زمان دلدرده داستان قالمشدر دیدی. همان قالقوب او پیر محترمک الی او پهرک بو حکایه قیمتداری ضبط وتحریر ایلدم. [۲]

ایشته شو بزماک محبتک ارکان معتبره سندن بریده صاحب ترجمه (مجلد سیدعلی چاکری چلبی) ایدی. بو صره ده دیاربرکر وجوهندن عبدالوهاب اغا زاده (محمد امین چلبی) دیاربرکرده اولدیغندن آکا خطاباً نابی نکتهدانک یازدینی مکتوب بلیغده : (شیرازه بند جریده و داد سید علی چلبی خلوص اوزره سلاملر ایدر) عبارته مبعجله سی محرردر.

اصنافدن اولدقلری جهته کوجوک کوردکلری بو یله بیوک ذاتلری تذکره لرینه

[۱] نابی مرحومک منشأ تنده مشارالیهک نفوس قدسیه سندن استعانه واستمدادی حاوی بعضی مخبرات ومحرراتی واردر. بونکله برابر شرقی مجموعه لرندمه دیاربرکرلی شیخزاده سرلوحه سیله مالامال اولان بسته لیه کله سی بو ذات عالیقدرکدر.

[۲] غرابندره که شو محترم ذات آزرمدت صکره برکیجه زوجیه سنه خطاباً اورته لقدمه کیفستلک وار. بکا امرحق واقع اولورسه صو کتیرمک ایچون صقندی چکرسک دیمش. قالقوب چشمه دن کتیردیکی صو ایله قاپ قاچاغی طولدرمش. فرداسی کون فی الحقیقه خسته لنوب برقاچ ساعت صکره وفات ایدرک کتیردیکی صو ابله غسل اولمشدر. (رحمة الله علیه)

بنامدن ثابت افندی ایتمش . کرک آنلر طرفندن و کرک اشراف و خاندان مملکت جانبندن بیوک ضیافتلر اجرا اولمش .

ایلك ضیافت شبانهده شهرمرك مغنیان و خوانندكانی بر حرمت مخصوصه اولمق اوزره كافة اشعاری جناب نابیك آنارندن او قومی قرارلشدیرمشلر . مشایخ و فضالادن اولوب فن موسیقینك علمی و عملیسنه واقف اولان ذوات نادره دخی اشتراك بیورمشلر .
صره اجرای نغمات روح افزایه كلنججه . ابتدا سر آمد خوانندكان زر کر احمد وردی چلبی آمدی [۱] مقام حجازده اصول زنجیرده نابی نکتهدانك شوغزل نفیسنی غایت لطیف بر صورتده او قومش .

سفی تبریده بدن اولسه اعدا اتفاق اوزره نه با کم وار خلوص البته غالبدر نفاق اوزره غبار وحشت اولمز دامن صحرای وحدتده سلام ایلر بودشتك کبکی بازه اشتیاق اوزره آندن آبروی خوانندكان مجلد شهلا مصطفی چلبی آمدی مقام اصفهانده اصول ضربنده یینه جناب نابیك شو اثر دلاراسنی بر ترانه روحبخشا ایله او قومش .

یارك بیلوروز بزمزه رغبتی واردر اما که زمان کوزه در ساعتی واردر چوققی سخن نابی یه بو نشوه تأثیر رندان خرابات ایله چوق صحبتی واردر آندن خواننده بی نظیر مجلد محمود چلبی آمدی مقام عجمده اصول او فرده یینه مشار الیهك یوشعر نادیده ادالرنی غایت استادانه بر آهنگ ایله او قومش .

او دلکیم ساعر بیرنك صهبای حقایقدر آنی لبریز چرکاب مجاز ایتمک نه لایقدر مناسب همزبان ، روشنکر آینه دلدرد غبار چهره خاطر ، قرین نا موافقدر آندن مشهور جهان استاد دوران سید نوح چلبی آمدی [۲] مقام نشابورده اصول دور کیرده نابی معجز کلامك شو کفتار نشاط افزاسنی بر شیوه علمسپند ایله او قومش .
چنده جوی وش بو جست و جولر هپ سنکچوندر میان بلبلانده کفت و کولر هپ سنکچوندر رك تاك خفادن جوشه کل ای باده تحقیق قدح لر شیشه لر خملر سبورلر هپ سنکچوندر

[۱] احمد وردی چلبی خوانندكان استادانندن اولدیقی بی بلغای شعرادن اولغله ترجمه حالی آتیا کله جکدر .

[۲] شاعر مشهور وقعه نویس ساهی بکک خط نفیسیله زدمزده موجود اولان بر کتایده مشهور فصیح مولوی انشاسیله بوذاته یازیلان مفصلجه بر مکتوب موجوددر مرتبه کمالاتی حقتده شو عباره آندندر (ذات شریف حسین نسبت و ارسطو صفاتلریکه پیشرو استادان کاربندان زمانه اولان خواجه دبستان علم موسیق پیشگاه معلوماتنده شاگرد غلام دهنبسته عجمیدر . تمادی ایدن شهرته نساء ۱۲۸۰ سنه سنده طبع اولتان (رساله علم ادوار) ده دخی بعضی بسترلری موجوددر .

وانعام شریفی نفیس بر صورتده تجلید و تذهیب ایدر . و قیمتدار کتابلره کوزل جلدلر ترتیب واصناع ونقوش کونا کون ایله ترین ایلردی .

هله کتابلرک جلدلری اوسته جام کبی شفاف بر زار کشیده ایدردی که مرور زمانله هم کتاب جلدینک ترینات خارجه سی بوزلمز . همده ایجه بللور ارقه سندن کورینور کبی انظار ناظرینه بر رونق بدیع دیگر علاوه ایدردی .

کتاب جلدلرینک ایچ و طیش طرفلرنده کی قبارتمه اصولنده کی ترین و تنقیشی دخی انافس آثار روزکاردن ایدی . کورنلرک بو صنعت و بونفاسته حیران قاهره یورکاری دتره مامک قابل اوله مازدی .

جامع کبیر قیوسنده کی دکاننده اولقدر رنگارنگ مرکبلر بویالر زرنکارانه شکللر موجود و کندیلریده صنعت نفیسه لری ایجا بجه اولمرتبه مستغرق اولان کونا کون ایدی که دکانه کیرنلر کلشن فردوس اعلا دن بر نشان و جناب استادی بر طاوس جنان تصور ایدرلردی .

کیمیای صنعت و نور صفوت قلباً یکرنگ حقیقت اولان بو ذات مبارکی اولقدر واصل اکسیر سعادت ایتمش ایدی که اصحاب جاه و اقبال زیارتیه افتخار و دعاسنی آلمق ایچنون اللریخی اوپه ریک عرض افتقار ایلرلردی .

۱۱۲۰ سنه سنده ملک الشعرا نابی نکتهدان یاران مملکت طرفندن واقع اولان دعوت اوزرینه شهریمزه کله ریک چوق مشاعره و مصاحبتلر وقوعبولمش . باغلر . باغجه لر قصرلرده ذوق و صفا ایدلرکدن بشقه بستان موسمنه قدر بر اقلمیوب بستان موسم فرحزاسی دخی بو ذوق و صفا ایله کجشدیریلهرک نابی مرحوم پک زیاده ممنون قالمش ایدی . بو عبد عاجز سلوکیه مکتبنده فتح الله فیضی افندیدن تحصیله دوام ایلدی بیکم ائناده کلشنی زاده حاجی حافظ صالح اغا مرحومک قائم پدیری پیر محترم علی اغا که - آغالق عنوانی حائز عرفادن اولوب غایت تمیز البسه کیمکه پک مرقالی ایدی - هم استادیمزک احباسندن همده مکتب مداوملرندن آتی الترجمه احمد خیالی افندی حنیده زاده سی اولدیغندن اکثریا مکتبه کله ریک چوچمه اوطورر و اسلافه عائد لطیف ، لطیف فقره لر سویلردی .

بم کمال اشتیاق ایله دیکله دیکمه ممنون اولوردی . بر کون کوله ریک دیدی که اوغلم آرتق عمرمک صوک کونلریدر . تولدم ۱۱۷۳ سنه سنده اولدیغی جهته شمعی یوز اون یاشنده ایم . نابی مرحوم ۱۱۲۰ حیددنده شهرمزه مدعواً کلدیکی زمان او مدبدب ضیافتلره یتیشن بعض اختیارلره یتشدم . ولی وزیرای عظامدن رجب پاشا قاضی شعرای

﴿﴾ حرف جیم ﴿﴾

﴿﴾ جاذب ﴿﴾

اسمی خلیدر . پدرینه صمصمه زاده دیرلردی . ۱۲۵۰ حدودنده شهر مزده تولد
ایتمشدر . دیار بکرك عمر الفاروق اقدمز زماننده کی فتحنده ایلک والیلکه تعیین اولنوب
شهر مزده وفات ایدرک نام عالیبرینه منسوب جامع شریفده مدفون خاک غفران اولان
صمصمه العبدی حضرتلرینک سلاله سندن اولدینی مرویدر .

۱۲۶۰ حدودنده پدریله برابر مکة مکرمهیه مهاجرت ایتدی . ۱۲۷۰ ده سلیک
جلیل عسکری به دخول ایله مکة مکرمه دن یمنه سوق واعزام اولندی .

۱۲۷۹ ده عسیر امیری عایض طرفندن حدیده قصبه سی محاصره اولندوقده طابورکاتی
ایدی . شجاعت وحسن خدمته مبنی آلائی کتابتنه واصل و آلتون مدالییه نائل اولدی .
اشبو تذکره مزک زمان ختامی اولان ۱۲۹۶ سنه سنده آلائی امینلکته ترفع ایلدی
یمنده ایفای حسن خدمت ایلکده در .

حسن خط احساندن اولدیغندن کوزل لوحه لر یازمقده ماهر ، عربجه تکلمه قادردر .
دیوان اوله جق مقدار اشعار تنظیمنه موفق اولمشدر . داما او یوننده دخی سلیقه فوق العادهیه
مالک وبعض منصوبه لر ترتیبیله طاش چیقارمغه وبرطاش ایله بر او یون قزانمغه مقتدر اولدینی
بزه واصل اولان اخبارندن شو ایکی بیت آثار ننددر .

آتشین رخله او جانان کله چک بزمنزه

زلف و خالندن آنک عود ایله عنبر توته چک

(جاذب) ک جاذبی کبی تا که ندیمن کورده سین

بو کیجه کورکه اقدم نه هنر لر توته چک

﴿﴾ چاگری ﴿﴾

اسم عالیبری علی در . سادات مکرمه دن اولغله (سید علی چلبی) عنوان مبجلی ایله
یاد اولنوردی . ولادت تقریباً ۱۰۸۰ حدودنده در .

تحصیل بضاعة کالات ایلدکن صکره رسوم احتشام صوری به میل وهوس ایتویوب
مجلدک صنعت نفیسه سنی تحصیله صرف تقدینه اوقات ایلدی .

کال تواضعندن (چاگری) مخلصی انتخاب ایتدی . فن نظمده اولدینی کبی صنعت
تجلید و تذهیبده دخی استاد یکتا ایدی . مشاهیر خطاطین مملکتک یازدقلری کلام قدیم

❦ حرف ثا ❦

❦ ثانی ❦

محمد چلبی در . پدر لری الجزیره قطعه سنک و قتیله بلاد معموره و مشهوره سندن
اولوب بك چوق فضلا يتشدين مدينه سنجار مفتیسی ایدی .
قرن عاشر اواسطنده مدينه مزبورده كهواره زیب ولادت اولمشدر . مبادی
علمی بملكتمده مكاتب صیانیهده اخذ و تلقی ایلدی .

سن عالیبری تحصیل غوامض كالات ایتمكه مساعد بر رادهیه واصل اولدقده اقتطاف
علوم و فنون آرزوسيله شهر مزه كلدی .

خسر و پاشا مدرسی علامه شهیر مصلح الدین لاری حضرت تلرینك درس فیوضات
احتواسنه مداوم ایدی . عظیم سعی و اجتهاد ایدرك عارج مرقات علوم و واصل سرائر
منطوق و مفهوم اولدی . بالخاصه ریاضیات و هندسه و حكتمده ابراز ید طولا ایلدی .

بعض مدارس مملكتمده زینتسار صدر استادیت و ناشر لائی كمال و معرفت اولدینی
حالده عالم نا یابدار شو و فاضل بی مثاله دخی دأب معتاد بی رحمانه سی ارانه ایله ۱۰۱۰
حدودنده ترك مدرسه كائنات ایلدی .

مشارالیه خوارق كالات و بوارق محاضرات ایله ممتاز اولان فضلادن ایدی . هله جوامع
انشای سحر آراده ابن العمید و وطواط رشید درجه سنه واصل ایدی . سؤال ایدیلن
بر كله نك اصلی و اشتقاقی حقنده آن واحدهده اشعار عربدن یوززلله دلیل كتیر . و بر
لعتك قواعد استعمالی امرنده آثار ادبندن براهین كتیره ایراد و ارانه ایلردی .
آردلقده روابط و افاربی بولنان سنجاره عزیزتمله یاران آمد ، كوندردكاری مذهبیه
و اعجاز كارانه مکتوبلر الدن اله طولاشیردی .

ید مفخرت ، بو ذاتك بعض مکتوبلریله اکتساب زینت ایلدیكندن او زمانه عائد بر
چوق خاندان و فضلا اسملرینه تصادفله مستفید اولمشدر .
مصنع و ذوالقافیتین بو نظم فارسی ادا مشار الیهك آثار بارعه سنندندر .

فارسی

بری رویان که بالعل تومرجانند مرجانندن بخط خضرو بلب موسای عمرانند عمرانند
بدوران خوب رویانی که بی مثلند و بی مانند بدور شاه جم چون شعر ترخانند ترخانند
غلام آن سوارانم که دایم در صف هیجا کربسته بعشق شاه مردانند مردانند
همه ذرات عالم سر بر سر چون (ثانی) کتر
شده سر کشته این چرخ کردانند کردانند

حمیتك دلالتیله تمغاخانه کتابتنه تعیین ومومی الهیه کیفیت تبلیغ اولندقده بسط معذرت ایدرهك قبول ایتدی .

بالاخره جامع کیرك محله قیوسی جهتنده بر باب مکتوبچی دکانی کشاد و اولصورتله تأمین معیشت وزاد ایلدی .

آتیله ترجمه شاعره مشهوره خدیجه عفت وهمشیره ادیبه لری راحله سری خانم لره ده قرابتی اولدیغندن سنی آتمش راده سنه بالغ اولدقده استخلاف اولاد ایچون تأهل آرزوسنی اظهار ایلدکده مشارالیها سری خانم ، صاحب ترجمه یه برکونا مصرف اختیار ایتدیرمکسزین کندی خدمتته بولنان بر مخدره نی مکمل جهاز ایله اعطا و چراغ ایلدی .
کوشه نشین انزوا وتائب ومستغفر جرم و خطا اولدیغنی حالده ۱۲۷۴ سنه سننده متواری دیده احبا اولدی .

روم قیوسی خارچنده کی قبرستانده پدرجت مقرلری رمزنی افندی جنبنده مدفوندر . بو حقیرك ابا و اجدادی ایله هم دنیا هم آخرت قوموشوسیدر . برخیلی لطیفه لری السنه ظرفاده جاریدر .

پدرندن کندیلرینه برکونا املاک و عقار قالیوب یالکز کتابخیر چارشوسنده اولچیلان کتابلرک آرشونی تجاران یندنه اولیوب مرحوم رمزنی افندی یه عائد ایدی . استدیکی آدمه احاله ایدر . بوکا مقابل سنوی بر رسم آیردی . پدرینک وفاتی کونی صاحب ترجمه نوحه و فغان ایلدیکی ائنده هرکسک پدری اولادینه املاک و عقار بر اقیرو ایله کیدر بزم پدر ایسه بر آرشون بر اقوب کیتدی دیمش . کندیسی آغلارکن هرکسی کولدرمشدر .
بر قاچ یوز شعرانک آتارینی و بر طاقم کوزل شرقیلری حاوی خط دستیله بر مجموعه سی مرحومک مخدومی احبامزندن عبدالوهاب وهی افندی ده موجوددر . کندیسنک و پدرینک برخیلی آتاری ده بو مجموعه ده مندر جدر . مومی الهیک آتاری اکثریتله شرقیلردن عبارتدر . اثنای تحریر تذکره مزده مذکور مجموعه دن خدیجه استفاده ایدلمشدر . بوغزل اشعارندندر .

ناز واستغنا ایدن خوبلرده شام وار بنم
باشلم هر صبح وشام افغانه جانان کوش ایدوب
سروقد بر شیوه لی محبوبدر کیم مثلی یوق
عقلمی دیوانه ایتمش لیلی کیسولری
حسرتیله دمبدم بودله آهم وار بنم
اکلاسن کیم فرقیله آه و واهم وار بنم
هفت کشورده بولغز مثلی ، ماهم وار بنم
نیلیم عالمده بر بخت سیاهم وار بنم

(تائباً) فرصت بولنجه رو برو اول دلیره

حالکی عرض ایله دی کیم نه کنسایم وار بنم

کریمه زاده لری اولدیغندن صاحب ترجمه ایله هم قرابت همده قبو بر قوم شولوق وارایدی .
لکن بو عهد عاجز کندیلمی ادراک ایدمه مدم .

اوائل حالنده پدر معارف کسترلرینک زیر حمایه لرنده امرار لیل ونهار ایدرک تحصیل
مقدمات علوم ایلمش ایدی . پدرلرینک وفاتندن صکره بر خیلی زمان مجرد الحال یشادی .
طبیعی لطائفه مائل صحبتدن طویولوق غیر قابل ایدی .

فن موسیقیه مهارتی اولدیغندن ظرفای مملکت کنیغنی ال اوستنده کزدریر . هر
ایستلیدیکی وقت اله کچمزدی . متروکات پدر وظهورات قدرله قناعت ایله رک آسوده
نشین کوشه توکل ایدی .

۱۲۳۴ سنه سنده داییلری شیخ مصطفی صفی افندی حضرتلری ایضای صله رحم ایچون
مدینه بولیدن دیار بکره کلدکده عموماً اهالی مملکت استقباله شتابان اولدیغندن بنه جک
آت بولوق مشکلمش ایدی . صاحب ترجمه نک منزخانه جی بر دوستی اولمغله بر
منزخانه آتی تدارک ایدرک داییلرینک استقباله کیتدی . یولی شاشردیغندن اشقیای
اکراد قارشینسه چیقاروق آتی لندن آلدیلر . اسبک قضایه اوغرامسی ، منزخانه مأمورینی
جزایه کنیغنی ده تضمیناته اوغرامده جفندن بحمله جناب شیخدن استعانه ایلدی . شیخ
تسم بیوردی ، انشالله اوکی حلالره حاجت قالماز دیدی . طاهر افندی اورادن قالقوب
ایشی محرمانه آکلاتمق بر چاره دوشمنک ایچون منزخانه مأمورینک یانه کیتدی . مسئله یی
کال اسفله آکلاتدی . مأمورایسه تعجب ایدرک آت کلوب منزخانه ده موجود اولدیغنی سویلدی .
طاهر افندی اینانمدی . بالذات کیدوب آخوره باقدی . فی الحقیقه اسبی رنده موجود کوردی .
یانه واردی یم کتوریور ظنیله دونوب باقغه باشلادی . طاهر افندی دیر ایشک اومبارک
آتک دونوب بکا باقمی بر محبوب نازپرورک نگاه دلنوزانه سی کبی کولکله صفا ویردی .
المده یم اولدیغنی کوروب بندن یوزینی چویرنجه . بنی اغیاره فدا ایتدک ها !
ایشته بنده سندن کوسدم . معامله ظریفانه سی قدر بکا خوش کلدی . کال سرورمدن
بر پرستش عاشقانه ایله بوینه صارلدم آندن کلوب جناب شیخک اللرندن اوپدم .

مکر حیدودلر آتی غضب ایلدکدن صکره حکومته عائد اولدیغنی تمغاسندن آکلایه رق
خوفه دوشمشلر . ایزلری آکلایه رق ایچون حیوانی اولدوره جک اولمشلر .
بوکاده جسارت ایدمه مشلر . اولدیغنی یرده بر اقوب صاوشمشلر فرس . فی استعجاب طوعیحه
منزلکاهنه کش .

صاحب ترجمه نک ۱۲۴۹ تاریخده ضرورت حالی تشدد ایلدیکندن بعض اصحاب

شو آتیده کی وزن وقایه ده بادام دومغز کبی ایکی غزل بلاغت پیرالری اولدیغندن
بری تحریر اولندی .

یار ایله کیتسون کوکل حقه امانت و یرمشوز ناله یه تبلیغ ایچون یاره رسالت و یرمشوز
کردن اقباله اوردم طوق زنجیر جنون محبس دلدہ یسه عشقه متانت و یرمشوز
طمن اغیاری قبول ایتدک ملامت اهلی یز سویلیک اطفاله طاش آتسون اجازت و یرمشوز
غرق ایچون جسم جنون اطواری فرقت دملری آغلاسون صبح و مسادیده مکه رخصت و یرمشوز
حزن و آم فراق یاری ایتدک التزام ذوق وصل یار ایچون اغیاره نوبت و یرمشوز
تاجر کالای درد اولدم او جانان بایمی
(بکریا) بازار عشقه کورنه زینت و یرمشوز

بیعتی

شهر مزاهالیسندن و درویشان صفوت منشاندن بر قلندر خوش اطوار ایدی . تقریباً
۹۶۰ حدودنده سیر و سیاحت ممالکه چیقمش و ادرنه شهرنده سید جمال الدین مجردک
جانشین اولان بابا علی قزوینی به دست ارادت و یرمش ایدی . وفاتی تخمیناً الف کامل
حدودنده در .

بو ذات دخی تذاکر رومک هیچ برنده محرردکل ، بالکزه عهدی بغدادی (کلشن شعرا) سنده
ذکر ایدرک - قوت شعریه سنه بو ایکی بیت دالدرکه وصف دلبران نکو جمالدر - دیدیور .
ندر اول قامت موزون ندر اول سیم بدن
ندر اول طلعت زیبا ندر اول وجه حسن
ندر اول چاه معلق ندر اول قطره ما
ندر اول کوی ملاحظ ندر اول سبب ذقن

حرف تا

تائب

اسمی محمد طاهر در . علما و شعرا ی مملکتدن آتی الترجمه محمد رمزی افندینک
صلبندن ۱۲۰۴ سنه سنده تولد ایلشدر . پدرلری مشاهیر علمای مملکتدن تائب اسبق
محمد صالح افندینک دامادی اولغله صاحب ترجمه فاضل مشارالیهک کریمه لری جهتندن
حفیدی و مرشد محقق شیخ مصطفی صفی افندی حضرتلرینک همشیره زاده لریدر .
مشر آئیہ مصطفی صفی افندی حضرتلرینک بو محرر حروفک اوج برادرم

بکری

قطره قطره دوشدی خونین کوزیاشم سحرالره هپ سرشکم تخمیدر تمش اویانمش لاله لر

امیری

نشستنده حال خونین جهانی آکلامش داغدار اولمش بتون قانه بویانمش لاله لر

بکری

ایلین محزون بی دنیاده شادان اولمسون دمبدم قان آغلاسون عالمده خندان اولمسون

امیری

کوی جانانده بنله اتمه غوغا ای رقیب احتراز ایت کیم حریم کعبه ده قان اولمسون

بکری

آه و فریاد ایتدیکم هر شبده بن ای ماهرو کورمه در بر کره انجیق کونده دلخواهم سنی

امیری

خند ارواح رجال الغیبی خدام ایلمرم ایلمسم ورد مناجات سحرکاهم سنی

موش محافظی امین پاشایه ویردیکی رائیه قصیده سندن برقاچ بیت تحریر اولنور .

ای خامه معجز اثر کنجینه علم و هنر سنده ندر بونجه کدر ایت وادی غمدن کدر

شاعرلره همراه ایدک استاد دل اکاد ایدک ملک سخنده شاه ایدک محکومک اولمشدی صور

شمدی ندن خاموشسک بوله نیچون یهوشسک ظنم بودر سرخوشسک نوش ایلدک جام قدر

بندن هله اتمه امید ابرام ایله اولمز مفید یقدی بنی چرخ عنید غم قابلامشدر سر تسر

چندسالدر مست اولمش بالا ایکن پست اولمش شویله زبان بست اولمش گلز دله نظم هنر

دوران بی قیلدی سفیل بین الانام اولدم ذلیل هر حمله ربم کفیل ایلمر مدد اول دادگر

برکون اولور بمن اقتران صبحه ایرالت شبان داننده در خلق جهان هر شامک انجای سحر

ککش دله یاس وندم بر عالی همت ایسترم لطف ایله ای کدکم بودم بر نظم قیل یا کیزه تر

وصف امین پاشا اوله مدحیله دفتر لر طوله اولوجهاله (بکری) بوله مقصودینه آنده ظفر

اولدر زمانک حاتمی در یاد لاناک اکر می پاشا لک هم افخمی ذاتی آنک یکتا کهر

احسان ایله والا کریم حاتم کبی خصم درم عصر نده هم صاحب هم دوشکونلره هم سایه کر

دارا حشم رستم منش آصف شیم صفدر روش پک سهلدر اکا هرایش صولته در بر شیر نر

رامی پاشا مرحومک تسدیس ایلیدیکی غزل مشهور ینک صوک قطعه سی بودر .

عقیم الطبعه سود ایتمز رجا منداناک ابرامی سخا اربانک میذولدر الطاف وا کرامی

فنا سن آ کلیان آلامز کوزه بوهفت اجر امی سلاطین سلف (بکری) بر اقدی بونده آرامی

مجوهر تاج دولت کیمسه یه سود ایتمز ای (رامی)

نیجه شاهان دهرتک چشمی اولن افسرده قانمشدر

نظیف آمدی والد سعید پاشا

حسرتکله اشک خونیم که ریزان اولدی هپ سو بسو بحر غمک امواجی طوفان اولدی هپ

بگری

رحم ایت ای ظالم یتر هجرکه یاقدک باغریمی آه جانسوزم کورن کریان ونالان اولدی هپ

شیخزاده عثمان نوری پاشای آمدی

نیک وبد هر نه کلورسه اول کل نورسته دن جانه منت عدایدوب جیب قبول جانه آت

بگری

رخش استغنایه چینتمه رهکده عاشقی سور رکاب عدل ایله شاهم بوکون دیوانه آت

شیخزاده عثمان نوری پاشا

زیر خط لعل نوخیز کده کوردم ابلرک لعل قونمش دست قدرتله زمرد کانه

بگری

گاه اولور دل عجب ایله شاهانه ایتمز سرفرو کاه ضروری التجا ایتر عدوی جاننه

محرر حروفک بعض نظائری

بگری

سویلشوب چوق ماجرا یار ایله اولدم سینه صاف بعد زین و عد وفادن کامیاب اولدم بوشب

امیری

خوش کلور شمدی بکا بیدار لقدن میل خواب خواب ایچنده واصل لطف خطاب اولدم بوشب

بگری

عاشق صادق ایسن ایتمه جدل اغیار ایله مرد دانا ایلمز نادان بد خولرله بخت

امیری

ماه اولور می مهر عالمتاب ایله همکوکبه شوخ نوخط ایتمسون خوبان بیولرله بخت

بگری

ساقی کچه ره سز ویرمز صفا عاشق قله طولسه کلکون باده لرله ایلسه جولان قدح

امیری

عکس رنگارنگی ویردی بشقه رونق مجلسه ایتدی طاعوس ملمع پر کبی جولان قدح

بگری

دمبزم فرقت سالار معشوق و عاشق بیننه ملعتدر اکلادم اطوار بد پیمان چرخ

امیری

کوره شمع روشنا، بیتایه بختس ایتر عصا موقعنده ایلمز برکیمسه یه احسان چرخ

آرای خطاب اولمسندن کنجلك زمانتی تخطر ایدرك انبساط قلب حاصل ایلدیکنی حس
ایلدك . معنی سیفونك هیج مأمول ایتدیکی (سیف الله آغا) تعبیری ایشدینجه برکندینه
برده اطرافه باقدی . آرتق مجلسه صیغیه حق برحاله کلدی . او یله نغمات کونا کون اجرا
ایلدیکی کندی میز کویا که بشقه برعالمده ظن ایلدك .
آندن مقام عرضبارده :

نه بو منزل نه بو کیتمه نه بو بلبل نه بو اومه

بکالیلی مدحن ائمه بن اسیر زلف یارم

شرقیسی امر ایتدی . بوندنده میر محترم مجلسمزی صیقمقسزین قالقوب کیده چی
بشارتی استفهام ایلدك . فی الحقیقه فصللر بتسجه هر بریمزه آیری آیری التفات ایتدکن
سکره روح روان کی وداع ایدوب کیتدی .

میر محترمک طبیعت شعریه سی مردانه در . مطرا غزللری روحنواز ترجیعات
تسدیسات مقطعات وقصیده لری واردر . شعرای اسلافه نظیره لری و معاصرین ایله
مشاعرهمی کثیردر . شو نظیره لر اوقیل آثارنددر .

نانی* رهاوی

قویمدی عرض ائمه که دلداره برحرف نیاز بلبله سهو ائتمشز فریاده رخصت ویرمشز
بکری* آمدی

طاشلاسون صبیان بزی سوق ملامتده بوکون کندی میز لایق کوروب اطفاله رخصت ویرمشز
لیب آمدی

مختم ابنای عصره هب تخالفدن کلور قلمسون آهم جهانده شرمه اذاعاه

بکری

خون دل لحت جگر قیلدم مهیا بزمنه سویله اول خونوی به کلسون دعوت احزانمه
رافت عتیق

بزم هجر کده سنک خون جگر نوش ائمه که بودل آشفته بر چمانه در سنسز بکا

بکری

بزم نوشا نوشده مینا دکلدرد دور ایدن خون دل طولمش دوزر چمانه در سنسز بکا
شیخزاده ابراهیم حفید پاشای آمدی

برکتاب قولتم قله مش کوردم (حفیدنا) زاهدی چیقمدی ضم کی زیر بغلده چیقمدی خاج
بکری

فرقتکه بی مجام ای ضمیم کل یتش عنصر ذاتیم ائمز بر برینه امتزاج

قدر مدینه منورهده مجاور قالدینی حاله شیخزاده ارکانک عفو واطلاق اراده سی ،
 سانحه پیرای صدور اولدیغندن درسعاده عزیمت واورادن مملکته عودت ایلدی .
 شیخزاده محمد بك دیار بكر متسـملکنه تعیین اولدیغندن مشارالیه دخی انضباط
 مملکته مأمور اولدی . حسن ادارهیه موفق اولهرق امرار اوقات حیات ایلكده اولدینی
 حاله ۱۲۵۰ حدودنده روبراه سمت ضیافتخانه بقا اولمشدر .

میر مشار الیه مطلق اللسان ، مبسوط الکلام برادیب سخاوت اتسام ایدی . طوغری
 سوز سویلکدن چکنمز وسویلدیکی سوزدن دوغمز ایدی .

استاد اکرم شعبان کامی افندی حضرتلری دیرکه ۱۲۳۳ تاریخنده هنوز اون اوچ
 یاشنده ایکن جامع کبیرک حوض واسعدن برکون آبدست آلیوردم . مشارالیهده برطرفده
 طورمش ایدی . آلدیغ آبدسته دقت ایتدکن صکره ، توجیه خطاب ایدرک — خواجهزاده
 بیلم سنک او کاکلر نیممی یوقسه آلدیغ شو آبدستی — سیر ایده می دیدی . درحال
 اورادن طوغریجه بربر دکانه واروب کاکلری تراش ایتدردم . برقاچ کون صکره تصادف
 ایتدکده بیان ممنونیت ایلدی .

والد اکرم دیرکه مملکت مزده عربطاش محله سنده سیفو (سیف الله) اسمنده برخواننده
 وار ایدی . جناب حق لطافت صدایی وفن بدیع موسیقی نک علمی و عملی سنده کی استادتی
 کویا که بومغنیده ختم ایتش ایدی .

برقاچ کنج احبا بر آریه طوبالاندق . سیفودن برکیجه ایچون وعد آلدق، اوکیجه
 تنها بر مجلس ترتیب . سائر بعض سازنده وخواننده لرده جناب ایتدک مجلسمز پک دلکشا
 برشکله کیردی .

برده قابو اولدی حاجی بکک قبوده اولدینی خبر ویزدیله . او مجلس محتشم درحال
 نمونه نمای ماتم اولدی : مغنیلر زریه صاقلنه جغنی شاشیرردی . احبا بر برینه باقوب
 دوشونوردی .

حاجی بك کمال وقار ایله یوقارویه چیقدی . جمعیت می شخصی سوزدی
 التفات ایدرک پک ممنون اولدم . آرالقده بویله ناموسکارانه اکنمکده لازمدر . زیرا
 موسیقی غدای روحدر دیدی . هرکسده علایم مسرت ظهوره کلدی . آندن سیفویه
 خطاب ایدرک (سیف الله اغا) مقام صباه اولان شوشرقینی :

کوزل اولان حلیم اولور طبعی سلیم اولور

عاشقنه تسلیم اولور کل اونوتمه بودملری وای

پک سوهرم اوقینی ویر دیدی . میر محترمک (کل اونوتمه بودملری) تعبیریه نطق

اقر باسندن اولدیغنی خبر آلهرق ممنون اولمش و مشار الیهک .

کیمه در شیوه سی دهرک بوستغناسی کیمه

یا کیمه ناز و اداسی قوری غوغاسی کیمه

مطلعلی غزالی الله ایدرک . ینه او وادیده

چککم منت پاشاء و مسلملری بن

صاهرم البسه می اطلس و دیباسی کیمه

یتنی حاوی تنظیم ایلدیکی غزلی احوال سوزش مألنی حاکی بر عریضه یه لفاً فوزی پاشانک دیوان کاتبی عینتاب خاندانندن و ارباب شعر و انشادن راشد بک و ساطیلیه تقدیم ایلدی پاشا در حال کندیسنی دعوت و حرمت ایدرک کیجه کوندز ذوق و صفا و مشاعره و مناظره دلکشا ایله امرار اوقات ایلدیله .

کیمه سنک قدیلنی صبحه چیقارمز روز کار

مصر اعنک حکمی ظاهر اولهرق بر مدت صکره فوزی پاشا خسته لشمس و ۱۲۳۸

سنه سنده وفاتی وقوع بولمشدر میر محترم موش محافظی امین پاشا طرفه جان آتهرق .

کیسج مرعشک یا یلاسنی دلدن براق سوداسنی

موشکده کور صحراسنی تقدیم ایچون یاز بر اثر

یتنی حاوی بولنان قصیده بلیغه سنی تنظیم و تقدیم ایلشدر . بر ایکی سنه قدر مظهر اکرام و اعزاز اولهرق امرار اوقات ایلش ایسه ده امین پاشانک دخی فرمانلی اولسی اوزرینه اورادنده صاوشمغه مجبور اولدی جانب مصره عزیزت ایلدی .

محمد علی پاشا منسویبندن آتی الترجه فتحی زاده سعید الله سعید آمدی دلالتیه والی مصر محمد علی پاشا کندیسنی حضورینه قبول و التفات ایلدکن بشقه تقود و افره احسان ایلشدر .

سماحتده حاتم کبی برذات اولدیغندن محمد علی پاشانک ابذال ایلدیکی التفاتک شکرانه می اولمق اوزره پاشانک احسان ایلدیکی مبلغک کافه سنی اوراده کی خدام و دربانه ایشار ایلدی . بویله برسخای نادر الوقوع محمد علی پاشانک استغرابنی جالب اولدی . تکرار حضورینه جلب ایدرک طلب و مقصدینی صورمش . زیارت فریضه حبی ایفادن صکره برمدت روضه مطهره جناب پیغمبریده مجاورت آرزوسنی در میسان ایدنجه بتکرار اعطای نقدینه فراوان ایله مطلوبنی اسعاف ایلشدر .

طواف بیت الله و زیارت روضه مطهره حضرت حبیب الله ایله مشرف اولهرق برسنه

عشرت و جودینی خراب ایتش ایدی . چوق یشامه قسزین دارالجزایه کیتدی . حاجی باقی
اغانک کریمه منفرده سندن تولد ایدن بر حفیده سنه محرر حقیر یتشم . جندن قالان
جسیم خانه نك بر قسمی النده موجود . فقیر الحال ایدی .

حاجی باقی اغا مرحوم آره لفته انشاد اشعار ایدردی . بو غزل آتارنددر .

آلدی عقم ای پری اول سینه پاک سنک
کل ملایم طینت اول سرکشک اتمه عاشقه
فن عشقی کیم سکا تعلیم قیلمش ای کوکل
بو عیجدر طفل ایکن ارباب عشقی فهم ایدر
ای جفا جو حسنکه مغرور اولوب ناز ایله
بن سنک حیرانکم هیج بوقمی ادراک سنک
قننی اقلیمدن آلمشدر عجب خاک سنک
کیمدر استادک که یوق بر کیمسه دن پاک سنک
مرحمت بابی بیلمز طبع چالاک سنک
تیر آهمدن حذر قیل یوقیدر پاک سنک

اوله بر کیزلی قالمشک کل رخساره کیم

کیمسه بیلمز (باقیا) اول چشم نماک سنک

(بکری)

شهر من زادگانندن ، شیخزاده لر دندر نام والاری ابو بکر در . حروف اسمندن
مخلصنی اخراج واکا نسبت اولغنی اختیار ایتش ایدی .

شیخ یوسف ولی حضرت لری که — اشراف سلسله آدم و حوادن ایدی — شهر منک
شیخزاده عائله مبعجله سی بو ذات عالی قدره منسوبدر .

وزرای عظام سالقه دن ابراهیم حفید پاشا ، صاحب ترجمه حاجی بکر بک ، میر میران
کرامدن عثمان نوری پاشا مرحوم لری کبی اوچ عدد ادیب حسید و شاعر صاحب دیوان ، ولی
مشار الیه حضرت لری نك احقاد محترمه سندندر . مشار الیه من بشقه شیخزاده عائله
مکرمه سندن ده بر خیلی ادیب فاضل نجیب ذاتلر و امور حکومتی ، محور لایقنده اداره
ایدن مقتدر مأمور لر یتشمشدر .

مشار الیه حاجی بکر بکری بک اوقاتی تحصیل معارف و کلاته صارف ، شعر و انشا
ایله متعارف ، اطوار حکومته واقف ایدی .

دفعاته دیار بکر متسلمکننده بولنان شیخزاده محمد بک مرحوم ایله والی بهرام پاشا
میانه سنده واقع اولان معارضه و مجادله لر ۱۲۳۴ سنه سنده شهرک محاصره سنی انتاج ایتسی
و نهایت ۱۲۳۵ سنه سنده غلبه نك والی طرفنده قالمسی اوزرینه کندی لری فرار ایدرک
مالکانه و تیمار و مقاطعه لری ضبط اولمش ایدی .

مشار الیه اول سرده ده البستان و مرعش جهتلرینه فرار و اختفا ایلدی . مرعش
قائمقامی فوزی پاشانک هزل و مزاحه مائل شعرادن اولوب صدر اعظم درویش محمد پاشانک

بال مومنی کونا کون شکل ورنکلره قویهرق عروسان مملکت ایچون ترتیب ایلدیکی (نخلبند لر) انواع میوهی وکل وبللی حاوی برنخل موزونه بکزه یه جک قدر مزین و صنعتنا ایدی . حاجی باقی آغانک خانه سی دروننده اعمالاته مخصوص آریجه واسع بر مطبخ ، اتصانده مکمل صورته بنا اولمش برده فرون وار ایدی .

بوراده علی الاصول شکرلی اریدوب آغده حالته کتیردکن صکره پاسته لر قورایه لر راحة الحلقوم لر حلقه شکرلی قبه لی شکرلر بادم شکرلی بادم ازمه سی فستقلی شکر فستق ازمه سی کی اعمال ایلدیکی کونا کون حلویات نفیسه شکرچی دکانلرینه تقسیم اولنه رق درون مملکته غایت رغبت و اعتبار ایله ساتلقدن بشقه اطراف و انجایه ده اخراج اولنوردی . هله (آمد) شهرینه مخصوص اولان مشهور شراب حریری و بنفشه شروبی نادر الامثال بر صورته اعمال و انواع رچل اعمالنده کی مهارتی ده بو درجه یه ایصال ایلدیکندن دماغ ذائقه سنجانی تلذذ ایدردی . زمان ، دائما نو ظهور شیرله رغبت ایلدیکی نظر تأمله آلهرق جسماتی معلوم و مشهور اولان دیار بکر قارپوزلرینک ایچ قابوغندن رچل اعمالنی تصور ایلدی . نمونه اوله رق بر مقدار اعمال ایلدکده پک لذیذ اولدیغنی و مناظر شفافیسنک عموم رچلره فائق بولدیغنی کوردی . اعمالنه دوام ایدرک فوق العاده کسب اشتهار و رغبت ایلدی .

فی الحقیقه قارپوز قابوغنک رچلی لذت ، نفاست شفافیته سائر رچلره فاقدر . خصوصیه قارپوزک ایچی اکل اولندقدن صکره قابوغنی بر شیشه یارامیوب آتلقده اولدیغنی جهته ایچ قابوغندن ده ب صورته رچل اعمالی فائده ایچنده فائده نی و هیچدن بر منفعتی تأمین ایلشدر .

شکرچی حاجی باقی آغا صنعتنده کی مهارت و اقدام و غیرتی خزینه غیبندن کندیسنه بیوک بر ثروت و سامان بخش و تأمین ایلدیکی حالده ۱۲۱۵ سنه سنده ترک لذائذ حیات ایلدی . (ام کلثوم) اسمنده یالکز بر قز چوجنی قالدی .

خاندان وارباب ثروت و ساماندن (عثمان آغا) نامنده بر ذاتکده بر مخدومی وار ایدی . فقط چوجق ای بر تربیه کورماشدی . پدری عثمان آغانک وفاتندن صکره میراث یدیلکه دوکلدی . ثروت جسمیه یی آز وقتده تلف ایدوب بیتردی . النده یالکز بر باغچه قالدی . بوده حالا (عثمان آغا باغچه سی) نامیه معروف و مشهور اولان باغچه در . بویله جسم و قیمتدار بر باغچه یی ده بر آت ایله مبادله ایتدی غربته کیتدی . هنر و معرفتی اولیان غربته بارینه بیلیرمی . بر ایکی ماه ایچنده مملکته عودت ایلدی . احوال سابقه سنندن نادم کورندی . یتیم قالان حاجی باقی آغانک کریمه سی الهرق ایچ کوه کی کوردی . بلیه

بز بو (صاحب مجموعه شریات) کیم اولدیغنی بیلهمدیکمز کبی نه او مجموعه یه نه ده
آهونك عالم شعرده آنارینه تصادف ایتدك .

هامر سکنز بیتلی بر منظومه سنی آلمان لساننه ترجمه صورتیله تذکره سنه درج
ایتمشدر . شو ایاتی لسان مذکور و واقف بعض ذواته ترجمه ایتدردك ایسه ده
بالطبع اصلنك عینی اولدیغنی جهته درجندن صرف نظر اولمشدر .

هامر (آهو) نك (كيك) معناسنه اولدیغنی اشارت ایدیور . فقط سبب تلقینی بیان
ایتیور . بز دیرزکفی الحقیقه (آهو) دنیلدیمی خاطره (جیلان) معناسنك ورودی طبیعیدر .
شوقدرکه دباعرک پیری (اخی) اورنولی حضرتلری اولدیغنی ایچون بوذاته منسوب اولمق
و (اخی بابا) دن تحریف ایدمك اوزره شهرمزده دباعر اصنافی کتخداسنه (آخو بابا)
دینور .

لسانمزده (خ) حرفی اکثریاً (ه) کبی تلفظ اولمنسنه ومومی الیهده (آهو بابا)
دنیلمنسنه نظراً یا دباعر کتخداسی اولمق ویا کتخدا زاده لك کبی برنسبتی بولمق
احتمالی ده وارد .

مومی الیه (آهو بابا) نك عصرنده شهرمزده صنایع نفیسه دن اولان فن موسیقی دخی
فوق العاده ترقی ایتمش ایدی . از جمله خواننده زینی زاده آمدی ۱ خواننده خلوتی چاشنی
آمدی ۲ خواننده قره اوغلان ۳ خواننده چوالدز زاده اسماعیل آمدی ۴ خواننده
چمن زاده محمد چلبی آمدی ۵ خواننده یحیی چلبی آمدی ۶ استاد اکمل جهان صاییلان
مشاهیر خوانندکندن ایدیلر . دها برچوق خواننده لر صره سی کلدکجه بیان اولنه چقدر .

حرف با

باقی

اسمی عبدالباقی در . استاد برشکرچی ایدی . حاج الحرمین اولدیغنی جهته (شکرچی
حاجی باقی اغا) عنوانیله متعارف ایدی .

حاجی باقی آغا ۱۱۴۰ حدودنده طوغمشدر . واصل سن رشد اولدقده برمدت تحصیل
قرائت و کتابته چالشدی . هنوز مکتبه ایکن اكمال تحصیل وجوبیدن صکره نصل
برمسلكه سلوک ایتسی لازمکه چکنی دوشوردی . ارباب صنایع و تجارت اوزرنده کوز
کزدیرر طوروردی . شکرچیلک صنعتنه قرار ویردی مکتبدن خروچیله برابر برمدته
شکرچی استادلری یاننده شاگرد اولدی . صنعت مذکوردهده تهر ایلدی .

شهرمزده شکرچیلره عائد برصنعت اولان سور نخللری تنظیمنده دخی پك ماهر ایدی .

ترکی نعت شریف

یار اندی حق سنکچون جسم و جانی یار سول الله سن اولدک علمک روح روانی یار سول الله
سکا دنیاده رؤیت خاص ایتدی معراج ایتدکده کلیم آلدی جواب لن ترانی یار سول الله
منور ایتدی ای بدر رسالت مهر و ماه آسا یوزک نوری زمین و آسمانی یار سول الله
اولان رخسای خاک در کهک ظاهرده باطنده بولور فیض حیات جاودانی یار سول الله

قبو کدن غیری ملجأ وارمی محتاجک (امینا) یه

شفاعتله سویندر بیکسانی یار سول الله

آهو

شهر مرکز اساتذّه خوانندکاننددر . (قره اوغلی) عنوانیله متعارف ایدی . صداسی
غایت لطیف اولمق حسبیلله اوائل حالنده فن بدیع سرودک علمی و عملیسنده تعلمه اهتمام
ایدی . امداد استعداد و ایجاب قابلیت مادرزاد ایله آز زمانده کلشن ادوارک بر بلبل نغمه
طرازی اولدی . آهو چشمک صید عاشقان زمانی گذران اولنجه (بابا آهو) شهرتی
اکتساب ایدی ، اطراف و حوالیدن کلوب کندیسندن تعلیم مقامات ایلمکه باشلادیلر .

سلطان مراد رابع دورندن سلطان محمد خان رابع عصرینه قدر علم ادوارده یکانه
روزکار ایدی . خصوصیه ساز چالمقده نوادر دن اولدینی کبی غایت ماهر دائرذن و اصولبنده
ایدی . طرق علیهک جلالت قدر و شانی حتمده کی مطرانشیده لری لطیف هوالر و نوالرله
بسته لیه رک تکایا و زوایا ، وسائر مجمع اذکار و تولایی کوم کوم اوتدر مکده و تشنه دلان
بادیه عشق و شوقی آب مصفای استغراق ایله ریان ایلمکده ایدی .

سلطان مراد رابع حضر تلی زماننده در سعاده عزیمت ایدی . اشتهاری سبیلله
حضور هایونده اجرای نغمات ایتدیرلدی .

سلطان مشارالیه مرتبه استادیتی تقدیر ایدرک دائره هایونلرینه آلدیغندن خوانندکان
پادشاهی صنوف ممتازه سنه التحاق ایله مباهی اولمش ایدی . مورخ مشهور هامر

(جامع محاسن ظرفای اهل الذوق و العرفان فی تراجم شعرای دولت آل عثمان)
نامی تحتتده شعرای عثمانیه یه مخصوص اوله رق ترتیب ایلدیکی تذکره شعراسنده بوذاتی
ذکر ایدرک جنتمکان سلطان محمد خان رابعک خوانندکان معاصرینندن اولدیغنی و (صاحب
مجموعه شریقات) شیخ الشعرا نامیله توصیف ایتدیکنی یازیور .

مشار اليهك بعض احباب واخوانه يازدقلى مكاتب حقايق اسلوبلى دخی موجب
قواند عظمى اولمغه برابر غایت سلیس ولطيفدر .

خط دست عالیله برچوق صحایف و آثار ، مشهود نظر افتحارمن اولمشدر .
از جمله نزد حقیرانهمده بولنان تعلیق خطیله محرر نفیس بر نجات الانس ترجمه سنک
ظهرنده خط انفس عالیله نقطه وضع اولنقمسزین شوعباره محرردر .

(استصحبه العبد المنین محمد امین التوقاتی النقشبندی غفرالله له ولوالديه ولاشیاخه
آمین بمنه وجوده ، سنه ست عشر ومايه والف)

زیرنده دخی مناقب عالیلرینی تحریر ایدن سید یحیی حضرتلرینک كذلك خط
نفیسلیله شو عباره محرردر .

(الله حسبي . ثم صار في نوبة العبد الفقير الى كرم ربه القدير سيد يحيى الحسيني نسباً
والنقشبندی طریقه . مجازاً عن صاحب هذا لامضا قدس الله تعالى بسره الاعلا في خلال
سنه ثمان وخسين ومائه والف من هجرة من له ختام الرسالة وتمام الشرف)

کتاب مذکور آندن صکره مستقیم زاده سهدالدين افندی حضرتلرینه انتقال
ایلدیکندن کنارینک بمض محللرنده خط عالیلری موجوددر . اوج عدد کبار اهل الاهک
سکسان الی سنه نظرکاهی اولان شو کتاب مستطاب له الحمد والمنه انجلا بخش عیون
افتخارمدر .

فارسی وترکی برر مناجات بی نظیر ونعت شریفک تبرکاً بث و تحریریه اکتفا اولندی .

فارسی مناجات

ای مقصد هر امید واری	بخشنده هر کنه کاری
کر جرم زبندکان نیاید	عفو تو جمال کی نماید
کر بار کنه ماه کرانست	لطف و کرم تو بیکرانست
یارب بصفای صبح خیزان	یارب بدعای اشک ریزان
یارب بدل نیاز مندان	یارب بنیاز مستمندان
از سر محبتم کن آگاه	درخاطره این و آن مده راه
بفرور دلم بنور ایمان	برمن بکشا ز روی غفران
بیدار کنم ز خواب غفلت	مستم کن از شراب وحدت

بر بنده (امین) بی سرویا

رحمت کن و از کرم بخشا

ختم خواجگان اصول محاسن شمولی شو فارسی ابیات لطیفه‌رنده درج و بیان
بیورمشلردر .

کرهمی خواهی که دانی رسم ختم خواجگان	تاکردی هیچ که ازغصه و محنت ملول
روز جمعه باید و ما کول و ملبوس حلال	سوره‌ها را خوان بسم‌الله تا گردد قبول
با طهارت رو بقبله فاتحه خوان هفت بار	بعدزان صدبار بفرستاد درودی برسول
نیزالم تشریح بخوان هفتاد و نه بارای جوان	هم هزارویک بخوان اخلاص تایابی وصول

فاتحه خوان باز هفت و باز صد باره درود

تا مرادت بی گمان از نزد حق یابد حصول

یوزدن زیاده تألیفات جلیله و رسائل مفیده صاحبی مستقیم زاده سلیمان سعدالدین
افندی حضرتلری کبی بر ذات شیخ مشار الیهک پرورده کالانی اوله‌رق درجات عالییه
واصل اولمش و تحدیث نعمت یوانده اشبو ابیات رایقه‌بی کشیده سلك سطور محمدت
ایشدر .

رزین نسبت خواجه امینم	رهین منت خواجه امینم
مرادم قیلدی مولی لطف واحسان	مرد خدمت خواجه امینم
اکرچه طفل و قتم پیر دهرم	طفیل رأفت خواجه امینم
سبت‌بخوان مکتب فیضنده کوکلم	که طفل همت خواجه امینم
امان حقدیم وضع جهاندن	ضمین ذمت خواجه امینم
حقیری قیلدی حق‌بی فاقه صدشکر	غنی نعمت خواجه امینم
معالی مسندنده اهل مجدم	حقیر عزت خواجه امینم
ربی صیت یک دسته روانم	مجیب دعوت خواجه امینم
مکانشدر کین مامن کون	مکین مکننت خواجه امینم

سلیمان اسمم اما بر جهندن

سمی حضرت خواجه امینم

تألیفات و رسائل عالیلری کثیردر . فاضل فاسی نک (شرح دلائل الخیرات المسمی
بمطالع المسرات) عنوانلی شرح نفیس عربیلرینی و علامه ابن حجرک (صواعق) نام کتابنی
ترکجهیه ترجمه ایشدر . منظوم سلسله‌نامه‌لری و اداب و ارکان طریقت نقشبندییه متعلق
مطبوع بر اثر فوائد کستری و (صیانت درویشان) اسمنده دیگر بر اثر معتبری و بونلردن
بشقه عربی فارسی ترکی لسانلریله اون عدددن متجاوز رساله‌لری واردر .

امیری

ظن ایتمه عبث سنده ارلان عقل ووجودی سیر ایت بو قدر قدرت کبرای شهودی

مشآر الہک تاریخ کولقدہ دخی مہارتی مسلم ایدی .

استاد اعظم لری شیخ احمد یکدست جوربانی حضرت تلرینک ۱۱۱۹ سنہ سنده وقوع ارتحال لری حسیدیلہ شو ایات و تاریخ دلارانی نقش طراز صحایف روزکار ایت مشر ایدی .

نقشبند زمانہ مرشد وقت	مظہر فیض سر ما ازحی
قطب ارشاد ایدی و غوث رجال	عارف راز قطب او ادنی
حضرت شیخ احمد یکدست	جوربانی اصل ایدی اما
یحیہ بیللر حریم مکدہ اول	ارلمش ایدی رجالہ راہنا
دائمًا قبلہ مشایخ اولوب	ایتدی شرط طریقتی اجرا
داعی وصل حق ایرنجہ همان	روح پاکنی حقہ ایتدی فدا
ارجی امرینہ اجبت ایدوب	مقعد صدق ایلدی مأوا
فیضی دائم اولہ مریدانہ	تا کہ دور ایلہ بو صبح و مسا
سال وصلنی کلک بندہ او	ایکی بیت ایلہ ایلدی املا

ارلدی ہر بیت بشقہ بر تاریخ

ہاتف غیب ایلدی انہا

قطب ارشاد قبلہ عالم ایلوب جایگاہ انسدہ جا

سنہ ۱۱۱۹

احمد جوربانی قطب حقیق قدس اللہ روحہ ادا

سنہ ۱۱۱۹

روح الواصلین الشیخ عیسی محوی افندینک ارتحال لری نہ بو تاریخ لطیفی انشاد بیورمشدر .

محو وجود ایدوب عشق مأواہ محوی کتدی

سنہ ۱۱۲۷

مناقب سنیہ لری تحریر ایدن پروردہ کالاتی سید یحی افندینک لہ ارسانہ شو تاریخ ایلہ نطق آرا اولمش ایدی .

بسا حسن و بہا ویردی کلوب خط وجہ یحیاہ

سنہ ۱۱۵۰

دوستتر آخرت حقیقی حلال ایلدیلر دعای خیردن او تمیوب خیر ایله شهادت ایدلر .
ولاحول ولاقوة الا بالله العلی العظیم .

جناب شیخک مناقب ولطائفی پک چوقدر . بوراده بوقدرله اکتفا اولندی . بعض
مناقب علیه لریده مخلص دیکری اولان (عارف) ده محرردر . اما دها زیاده تفصیلائی
(مرأت فوائد) مزدهدر . بو عبد عاجز برقاچ نعوت شریفه و آثار لطیفه سنی تنظیر
ایلدیکمدن بعضیلری تحریر اولنور .

جناب خواجه محمد امین

دو عالم اهلنه فریاد رس ذات شریفکدر جمیع کائناته فضل حتمدر یارسول الله

امیری

شفاعت نوری دیجورکنده برق اورر یوقسه بو عبدک هر عذابه مستحقدر یارسول الله

خواجه محمد امین

فراق اشتیاقکله خمیده قد اولورمی هیچ ایدنلر سرفروی طاق ابرو یارسول الله

امیری

سنک لطف عظیمکدر امیدم یوقسه بی پروا نم عبد سیهرو، شخص بد خو یارسول الله

خواجه محمد امین

نقود وقتی صرف ایتمدم کالای عرفانه تلف اولدی مدد هپ اول خزینه یارسول الله

امیری

وجودک لؤلؤ یکتاسنه بحر عوالمده نه عالی برصدف اولمش مدینه یارسول الله

خواجه محمد امین

قیلمه تن حمالی بوبار کراندن قیل خلاص انشراح دل کلوب واصل اوله تقدیسه روح

امیری

بر چراغک دودیدر فکرمده سودا دلده آء پرتو اسراریدر بر آفتابک عشق و روح

خواجه محمد امین

جوهر عشقک دکل ای دلبر سیمین بدن داغ دردم پنبه لرله صاقرم سینه مده بن

امیری

جوهر عشقک کوکلدن چیمز ای سیمین بدن صاقرم اول کوهر یکتای کنجینه مده بن

خواجه محمد امین

معمار ازل یاپدینی دم شهر وجودی جان دیده سنک وحدت ایل اولدی شهودی

جامع شریفه دخول ووسط صفوفدن برنده سنت صلوة ظهری ادا ایدرک اولدینی یرده قعود ایلدی . اطرافی تماشا ایدرکن یانلرینه تصادف ایدن برکیمسه سؤال طریقیه بو درگاه شریفه شیخ اولان امین افندی حضرتلری محبیا بوکون کلدیمی . زیرا کله چک دیه استماع ایلدک . اولیاءاللهدن نادرالوجود برذات مبارک ایمشله دیه کندیلرینی کندیلرندن استفسار ایلدی .

جوابنده ، ایشدیکیکز کبی دکل براشک ، آفته حریفدر . اگر کلورسه سز . بن کوستره می دیدی . فی الحال کوزلرینی یوموب مولد شریفی استماع ایله مشغول اولدی . ختامنده امر دعایی مشایخدن برینه سپارش ایدرک درحال عودت بیوردی .

شودرگاه شریفک توجهی تاریخنه کتجه مبارک باشلرینه فتیلمی عثمانلی قاوغی اوزر بنه کندیلر بنه مخصوص دستار استعمال ایدرلردی . صکره احبانک ابرام والاحیله بریاض کیجه اگ قاقق یاپدیروب وبر قیتانلی یشیل چوقه فراجه شکلنده خرقة تلبس بیوردیلر . بنه آرهلق ، آرهلق ، بو حریفلر بزی دجاله دوندریلر دیر ایدی . طشمره چیقدقلرند ، میانلرندن معهود کوش دوآی اخراج ممکن اولدی .

انتقاللرندن مقدم کاه و بیگاه علی طریق اللطیفه ، تکیه مز واردر دیو بزی تکیه یه دفن ایله ارزریمزده برصندوقه عالی وباشم اوجنه چراغ قومایک طوپراغنی ستمه یه ، دستاریمی صرعیه نافعدر دیه رگ ولد زنادن بری پوشتلق ایدوب جانباز یوغورتجیسی کبی بنی سائل ایتمیک . بر جمعیتلی سورویه الحاق ایدککه بر صاحب سعاده همجوارلق تقریبیله باعث نجات اوله . شو سزک اکرام واحترام دیه ایلدیکیکز اهاتی بیلسه کز بر بریکزی کوردکده آرسلانندن فرار ایدرکی قاچاردیکز . تعظیم وتکریم ایتدیکیکز دردمندک کبر وغشور و عجبی تحریکدن غیری فائده سی یوقدر بیوررلر ایدی .

وصیتنامه مرشدانه لرنده دخی جمله نک معلومیدرکه دنیا فانی ، آخرت باقیدر .

بو حقیر حقنده ناس ایکی نوع اوزره در . یا بیلور یا بیلمز بیلنلر خیر ایله یاد ایدوب ایو شهادت ایدرلر . و یا بدکویلق ایدوب حقمده بد و نامعقول سوزلر سویلرلر . آنلرکه بیلوب خیر ایله یاد ایدرلر بنم قتمده اول کیمسه لر اولیاءاللهند . زیرا بو حقیری کشدی صفتلریله صفتلیوب خیر ایله یاد ایدرلر . شول کیمسه لرکه حقمده نالایق سوزلر سویلرلر آنلر دخی اصحاب فراست و صاحب کشفلردرکه حق تعالی آنلری بنم حلاله مطلع ایتمشدر . آنلر دخی اولیاءاللهدن اولدینی معلومدر . جمله یه طیب خاطر ایله حلال ایتدم . الی یوم القیامه کیمسه ده حقم یوقدر . مروت و کرم و عنایت اولدرکه بیلن و بیلمین

احبانندن برینه ملاقات ایتدی معامله سی ایدرسه حسن معامله بیوروب صحبت ایدرک کیدرلردی . اکر تعظیم و توقیر معامله سی مشاهده ، بیوررلرسه ینه عادت مأوفه لری اوزرم اظهار جلال ایدوب طرد بیوررلردی .

تصرف قلوبده یدطولالری وار ایدی . بر آدمی بر مجلسده آن واحده کنیدلرم حسن ظن وعاشق ایتدیرردی . ینه اول مجلسده اول آدمی ، اتمش اولدینی حسن ظن ومحبتہ تائب ومستغفر ایتدیرردی . بوکی تصرفات عجیبه لری بسیار اولوب بو حالدن ذوقیاب اولورلردی .

۱۱۵۶ تاریخده شیخ الاسلام مصطفی افندی حضرتلری طرفندن امیر بخاری زاویه سی مشیختی عهده لرینه توجیه وبرات شریفنی کندی مکتوبجیلری حمزه زاده عبدالله افندی ایله ارسال بیوردقلرنده انفعال عظیم ایله خانه لرندن قالدی طوغری شیخ الاسلام افندی حضورینه واردی ، معلوم دولنکزدرکه بو فقیر مشیخت اربانندن دکلم ، عنایت بیورک علامات مشایخنن نه نشاتم واردر . نامستحقه توجیه بیورمشلر دیو مدخول اولورسز بردرسیه محمول اولدقده احسان بیورک زمینده کلمات اعذارکارانه بسط ایلدیلر ، شیخ الاسلام حضرتلری امین افندی برادر بز سزی بیلورز . عمرلریمز آخره قریب اولدی حالا حالکزی ستر واخنا قیدنده اولیورسکز مزراق چواله صغمز . سز اختفا منزلی کذار ایده لی اوتوز ییل اولدی . فائده یوقدر . توجیه پادشاهکدر . قبوله مجبورسز عدم قبول عدم اطاعت اولی الامری مقتضیدر . بیوردیلر . جناب شیخ ناچار قاهره قانقاهده ساکن اولم بویله چه مساعدده بیوریلورسه امر سزکدر دیو براتی قبول وایکیسیده آغلاشهرق بعدالمصافحه وداع ایلدیلر . واقعا تکیه یه نقل ایتیب ینه کالاول سعادتخانه لرنده ساکن اولدیلر .

بوزاویده سنهده برکره مولد شریف قرائت اولمق ووقیه سنده منصوص اولدیغندن وقت قرائتدن برایی کون مقدم یوم مولده تکیه یه تشریف وبعد الذکر سجادۀ مشیخته دعا بیورملری ایچون احبا ، مریدان ، بندکان پک نیاز وایرام ایلدیلر . کوجه لسانلرندن انشالله تعالی کیدرم انحق پوسته اوتورم زیرا حدم اولیان شیخی بکا بیوده ابرام والاح ایتیمکز دیدی . جناب شیخک دعا ایده چکی هر طرفه شایع اولدی . یوم قرائت مولد شریف کلدکده مرحوم حضرتلری کنیدلرینک خواص احباببله عزیمت ایلدی . مؤلف مناقبمه سید یحیی افندی دیرکه بوقفیرده برابر ایدم . هر طرفدن جم غفیر کلشن وجله سی قدوم شریفلرینه مترقب ومنتظر بولنش ایلدیلر . جناب شیخ اوطدهدم برمقدار تنفسدن صکره تجدید وضو ایچون قالدی . اتمام وضودن صکره یالکزجه

دو حة الكتاب ۵ تحفة الخطاطين مستقيم زاده ۶ ترجمه مکتوبات امام ربانی لمستقيم زاده ۷
 مجلة النصاب لمستقيم زاده ۸ بالذات کنديلرينک و مستقيم زاده حضر تلرينک خط دستلرينه
 بعض مجموعهلر .

بونلردن بشقه کرامات مرشدانه و مناقب محققانه لرینی حاوی اکابر مریدانندن
 سيد يحي افندی طرفندن یازیلوب اولاد مغنویلری حسیب افندیکنک اکمال ایلدیکی سکمان
 صحیفه مقداری برده مناقبنامه قیمتداری واردلر .

حقوق مشار الهک اشکال و اطوار و حرکاتی مناقبنامه ده شو زمینده محرردلر .
 بولدیقلری مجلسده جمله به غالب اولوب هرکسک فهمی منزلندن وهرفکنک حقایق
 ودقایقندن بحث ایدردی . علم تفسیردن قاضی ، کشاف ، معالم ، وسائر دن مباحثه ارزان
 محمللری برر ایکیشر صحیفه قدر از بردن بعبارته قرائتله نشر حقایق ایدرلردی . فن
 حدیثده کتب سته دن دخی بلا نسخه تحدیث و روایت ایدردی . عبادات و طاعاته متعلق
 اعمال لرینی غایبه الغایه سر و اخفایه اهتماملری واردی . ممکن اولسه صلوة معروضه لرینی
 دخی ادایه بر مکان مخفی آرارلردی . مبارک وجود لرینه تلبس بیوردقلری لباسلری
 عوامه شیه ایدی اشکال درویشانه دن بر شکله تشبه بیورمزلردی . سوقاغه چیققدقلرنده
 اوائل حاللرنده رئیس قلمنه مداومت ایلدکلری وقتده استعمال ایلدکلری سیم دوآنی
 میانلرینه وضع و کمال مرتبه حال و شانلرینی خلقدن احفا و مریداتی ده بو طور اوزره
 اسلاک ایدردی .

دائرة مرشدانه لرینه منتسب سالکان و مریدان و محبان ، بر برلرینک حال و شانلرینه
 واقف اولمزدی . مجلسلرنده کنديلره مرشد و شیخ معامله سی یامه لرینی منع ایدردی .
 غایت توقیر اولسه لر خواجه ايله شا کرد معامله سندن حظ بیوررلردی . اکثر صحبتلری
 لا ابالی و بی تکلف ایدی . مریدان و سالکانک جایکیر ضمیرلری اولان مطالب دنیویه
 و اخرویه مشکل لرینی عرض ایلدکده مقالات ظامره ايله حل اشکال بیوروب جمله سی
 متسلی و منشرح الفوآد اولورلردی . اگر ایچلرندن بری افندم کشف ضمیر بیوردیکیز
 و اظهار کرامت ایتدیکیز کچی متشکرانه برسوز سويلسه العیاذ بالله تعالی بر مرتبه اظهار
 جلال ایدرک ترهاته باشلردی که ارازل اشقیاشتوميله جمله بولنازلری مجلس عالیلرندن طرد
 و ابعاد ایدردی .

مریدان دائماً تیقظ اوزره اولوب بو مثللو کشف خاطر ایلدکلرینی کویا بر فرد
 استماع ایتمامشرو آ کلاماشلر یوللی معامله اولنورسه او مجلس اظهار جلالسز نتیجه لیردی .
 سوقاقد و سائر محله منتسبلرندن بری مشارالیه تصادف ایدرسه النی او میوب

و تئیپلرینه امتثالاً مشار الیه حضرتلریله تشریف و تالافیمز واقع اولمشیدر . (ایام ملاقاتمژده صواعق ابن حجر ترجمه سی تسویدینه اشتعال اوزره ایدی .

عربی و ترکی رساله لری و منظوم سلسله نامه طریقتلری اولوب علم موسقیده دخی خواجه بنام زمرة طلبه سنده غلام اولمق پرده سنده کمالی و السنه ثلثه اشعاره اقتداری واردر . حق بوکه معارف شعریه فضله افضالی و مستزاد منظومه کمال حالی اولوب ظاهرأ ادای ترکانه و روش عربانه و طور کردانه ، اوزره کورینوب لاکن اول ذات بو الامان فی الحقیقه اسرار سویدانک امین نقش خوانی و دستکاه خواجه کانک نقشبند پرند عرفانی در)

سالم افندیکن بیان ایلدیکی سلسله نامه مشایخ نقشبندیه یوز بیتدن متجاوزدر اکثر بیتلرینی مستقیم زاده سعدالدین افندی مرحوم مکتوبات امام ربانی ترجمه سنک باش طرفه تحریر ایدرک شرح ایتمشدر . مذکور سلسله نامه مقدمه سندن تبرکاً بر قاچ بیت تحریر اولنور .

ای ایدن دعویٰ سخندانای	دیگه ایدمی ا کرسخندانای
حق تعالی سنی مکرم ایدوب	سکا ویردی امانت جانای
جمله مخلوقدن مکرمسن	نطقکه ویردی امر و فرمانی
نفسکی بیل اودر ظلوم و جهول	سن سنی بیلمه ، آنی بیل آنی
من عرف سرینه اولوب عارف	ایله تحصیل حق عرفانی
جان و دلدن عبادته سعی ایت	عالمک تا که اوله سک جانای
(یا ابن آدم) حدیثی ناطقدر	خلق اشیایه ای کرم کانی
نه ایچون خلق اولندی موجودات	آکله بورازی جانمک جانای
خلقتی جمله نك سنکچوندر	آکله بوسری کرتو انسانی
هر بری خدمتکده ساعیدر	اکله مزسه ک بونی توحیوانی
امر ربانییه اطاعت قیل	کوشکه قویمه قول شیطانی
(نحن اقرب) بیوردی چون الله	سن بعید ایتمه کندیکه آنی
سر توحیدی فهم ایدوب ای یار	کثرته دوشمه ایتمه طغیانی
هم دخی دائم ایله نفی وجود	آکلیه سن رموز مردانی
معنی کنت کنزی حفظ ایله	اوله سن عالمک سخندانای

مرشد مشار الیه حضرتلرینک بالاده مرور ایدن ترجمه احوال حقایق کاریلرینی اقتباس ایلدیگمز کتابلر شونلردر ۱ تذکره سالم ۲ تذکره رامز ۳ تذکره فطین ۴

یابنده بولنانلره توجیه خطاب ایدرک بو مقامده هر وقت بویله توجه واستعانه ایدیکر.
دیه توصیه بیوروردی. حال وقال کرامت ماننده

درین مرقدکه انوار تجلیست سخن دارم ولی ناکهتن اولیست

سرا زنی حاوی معلومات اولدینی حس اولنور ایسهده بوندن زیاده افشا بیورمز لر
ایدی. بوسر مکتومک حکمتی کندیسنگ وفاتیله اول محله دفن اولنمی اوزرینه اکلشلمشدر.
مشارالیهک وفاتنه مستقیم زاده سعدالدین افندی بر ترکیب بند مرثیه ایله ترکی و عربی
مع ابیات ایکی قطعه تاریخ و موالیء کرامدن بروسلی سید حسیب افندی بر عدد ترکیب
بند مرثیه ایله بر قطعه تاریخ و قضات معالی سماندن لیب افندی طرفندن دخی بر عدد
تاریخ تنظیم اولمشدر. جملهک تحریرینه تذکره من مساعد اولمدیغندن یالکیز لوحه
مزار حضرت شیخه نقش اولنان مستقیم زاده مرحومک تاریخ بلیغی عیناً تحریر
اولندی. [۱]

برکل صدبرکی قطع ایتدی هزار آه وانین
عارف بالله امین سر رب العالمین
واقف سرلدن علم الیقین حق الیقین
ذات معصوم الاراده ذوالجناحین زمین
یک بیک دست کرامتله اولوب خلعتکزین
بولدی در وصلی ایردی اصله قرعندن همین
اوله صدیقک قریبی شیر حقله همشین

کاستان نقشبندیدن ینه تیغ اجل
یعنی توقاتی افندی اول محمد نامداش
مرشد راه هدایت خواجکانک ارشدی
مرغ رهبر اولدینی احراره بس معلوم ایدی
سیما باغ حدیث احمدک نخلی ایدی
ایلیوب حبس قفس غواص بحر لایزال
اصدقادن پنجه شیر اجل دور ایلدی

بیک وحدت سرپا کندن او قور تاریخی

اولدی لاهوته روان الله دیوب روح امین

سنه ۱۱۵۸

قاضی سکر سالم افندی دیرکه ۱۱۳۳ سنه سنده تذکره مزک تبییضندن صکره والد ماجد
کثیر المحامد من مشایخ اسلامیه نک بلندی حسنة الانام میرزا مصطفی افندی نک سوق خیر

[۱] کتبخانه عمومی برنجی حافظ کتب فاضلی توقاتی حافظ تحسین افندی ایله کیدوب عربیه ایله
چیمق قابل اولمان فیل یقوشنه طیرماندق. جناب شیخک مرقد منورینی زیارتله مشرف اولدق.
لطیف مرتفع صفادار بر موقعه غنوده خاک رحمتدر. مرقد مبارکی دمیر یارمقلته محاط بولنیور.
ایاق اوچنده پرورده فیوضاتی عثمانی مؤافلرینک مدار افتخاری مستقیم زاده سلیمان سعدالدین
افندی حضرتلری و دیعه موقه منفرددر. شو ایکی مرقد عالینک ایچنده کی ذاتلرک بیوکلمکنی تصور
ایدرک رحمتغوران اولدق اندن قبرستانک اتصانده بولنان صنفوق قیو جامع و مدرسه سنی زیارت ایتدک.
جناب شیخک ابتدا بومدرسهده تحصیل علوم و بوجامع شیفده عبادت ایتدیکنی دوشنوب نشئه مند
ذوق اوله رق عودت ایتدک.

مکه معظمه نك صو يوللرينك تعميري دخي احسن وجوه اوزره آمامه واصل اولديغندن ۱۱۲۹ سنه سنده افنديسي روزنامه اول مأموريتيله درسعادتة دعوت اولندي. ارتق هرجهتي معمور بر كامل بي قصور اولديني حalde پاشاسنك رفاقتيله درسعادتة عودت ايلدي. اوچ سنه قدر زيركده فيل يقوشنده افنديسنك خانه سنده اقامت ايلديكي حalde ۱۱۳۲ سنه سنده افنديسي وفات ايتدي. كنديلري او جوارده بر خانه استكرا و تاهل ايدرك نشر علوم عاليه و كشف فيوضات معنويه ايله امرار اوقات ايدديوردی. بر ارهلق ابا ايوب انصاري رضی عنه الباری حضر تلرينك تر به دارلقلري خدمت مستلزم المفخر تنه ده نائل اولمش علما، فضلا، صلاحی استانبول صو كبي نزد مرشدانه لرینه آقوب گلشدر. بعده روضه مطهره رسول اکرم فراشت شريفه سي خدمتيله شرفياب اولديغندن تحديت نعمت يولنده شو قطعه يني پيرايه صحايف روز كار ايلدي.

چون اولدك بنده چار و بكشي سلطان كونينك در والاسي فراشيني مولا ايلز خاسر او سلطان جهانك بنده سني كيمسه انجتمز قپوسي بنده سي اولدك امينا باطن و ظاهر ۱۱۵۰ سنه سنده يكن محمد پاشا صدر اعظم اولدقده پير دستكيري اولان جناب شيني زيركده فيل يقوشنده كي خانه لرندن دعوت واقسراي قربنده كندی خانه لري مقابله سنده كريمه لر ينك خانه سنه نقل و برمدت اوراده اقامت ايدرك بعده يته سکنای قدیمه عودت ايلدي. ۱۱۵۶ سنه سنده الشیخ امیر احمد بخاری حضر تلرينك ابا ايوب انصاري قپوسي داخلنده بنا كرده لري اولان خانقاهك مشيختي عهده لرینه توجه اولندي. مشيخت مذكوره يه (شيخ امين افندی سنه ۱۱۵۶) عباره سي تاريخ تصادف ايلديكي كبي كندی خامه روحاني جامه سندن صدور ایدن (دار مشايخ سنه ۱۱۵۶) دخي تاريخ واقع اولمشدر. سن عاليقدری الف شهر كاملنه یعنی سكسان اوچ سنه درت ماهه بالغ اولدقده شیر پنجه يه گرفتار و قرق الی کون قدر اسیر فراش اوله رق ۱۱۵۸ سنه سي شعبان معظمنك اون بشنچي ليله براتنده عازم مقام راحة الارواح اولدي.

ابوالفتح سلطان محمد خان جامع شريفی مصلاسنده سلطان بايزيد جامع شريفی واعظی عبدالحليم افندی امامتيله نمازی ادا ايلدي. نسخه کبرای وجودی زيركده واقع پيري پاشا جامع شريفی پيشگاهنده كي وادی خاموشانده خلوت در انجمن قدسيات اولدي. اغوش مزاره سال وصوله (مزار شيخ سنه ۱۱۵۸) تاريخ واقع اولمشدر.

مغفور مشار ايه حال حياتنده اول مزارستان پيشگاهندن هر نوقت مرور و عبور ايلرسه البته اول قبورك موتاسنه فاتحه خوان اولور و بر زمان دخي توجه ايلردی و آندن

دیگر رباعی

خوش آنکه دمی بیار بنشینم در روضه خواجهکان کلهما چینم
 غم نیست (امین) اگر چه مجنون گویند من بنده دیوانه ، بهاء الدینم
 بوندن بشقه طریقت علیه قادریه اکتساب سعادت نسبت ، طریقت سامیه شاذلیه
 وشطاریه دنده شرفیاب فیوضات ارادت اولهرق ارکان علوم باطنهده هر صورتله برکامل
 صاحب وقوف اولمش ایدی . بش سنه قدر در سعادتده حسین پاشا زاده محمد بکک
 خانه لرنده اقامت ایلدی .

شہزادہ سلطان محمد جامع شریفندہ کجاکان بعض طلبہیہ علوم نافعہدن مذاکرہ
 ومدارسہ وافاخم نقشبندیہدن مولانا خواجہ ضیاء الدین وکبار خلوتیہدن مولانا شیخ
 عیسای محوی ومشاہیر سنبلیہدن سید نور الدین سنبلی حضرانیلہده صحبت ومکملہ ایلہ
 امرار اوقات کرانہا ایدر لردی . ۱۱۲۲ سنہسنندہ مشار ایلہ محمد بک رتبہ میر میرانی
 ایلہ حبش ومتعاقباً قدس شریف ایالتی والیکنہ تعیین اولمغله جناب امین خدمت
 کتابت لریلہ عزیمت ایلدی . ۱۱۲۳ سنہسنندہ افندیسی مکہ مکرمہ صو یولارینک تعمیرینہ
 مأمور اولدی .

کریک انہای طریقتده کریک روضہ مطہرہ جناب رسالتہ رخسودہ فیوضات اولدقدہ
 بر چوق نعوت شریفہ تنظیم ایلشدرکہ بعضلری نظائر قسممزده وغایہ ترجمہ احراء
 عالی لرنده محروردر .

مدینہ منورہده مجاور شیخ عبدالرحیم نقشبندی ایلہ صحبت . واولصرہده شیخ الحرم
 بولنان مشہور دارالسعاده آغاسی بشیر آغا مرحوملہده عقد اخوت ایلدی .

آندن مکہ مکرمہیہ رویمال نیاز وتکرار طواف بیت معظمہ ممتاز اولدقدن صکرہ
 زمرہ حدیثک سرحلقہ کملی خاتمہ المحدثین الشیخ الحافظ احمد نخعی مکی حضر ت لرندن
 روایت حدیث جلیلہ مأذون وریقات اسمیلہ بنام اللہی قدر سلسلہ بی حاوی اجازت نامہ
 مسلسل اخذیلہ مباحاتمون اولدی .

مستقیم زاده سعد الدین افندی حضر ت لری تحفۃ الخطاطینندہ ۱۱۷۵ سنہسنندہ اول
 سلسلہ نامہ ایلہ کندیلرندن بشقه مشار الیہدن مأذون کیمسہ قالمدیغنی بیان ایدیور .

الحاصل بوکرہ دوام ایدن آلتی سنہک سیر وسیاحتندہ بک چوق خوارق جلیلہیہ
 مظهر اولمش الشیخ احمد النبأ الہمیاطی ومولانا حسین علمی الرفاعیدن دخی تبرکاً
 وتکراراً روایت احادیث جلیلہ نبویہ ایلہ مجاز ومدینہ رملہده قطب الابدال الشیخ جمعہ
 حضر ت لریلہ ملاقات ومواخات واقع اولوب تکمیل صحبت ایلشدر .

۱۱۱۴ سنه سنه قدر كاه قلمه مداومت وكاه تدریسه مواظبت اوزره ایكن سلطان زمان مصطفی خان حضرت تلیرنیك ادرنه یه تشریف لری حسیدیه کیسه دار علی افندیك عزیزمق لازمكادی . امین افندی حضرت لریده برلكده عزیمت ایتدی .

ادرنه ده مشاهیر ارباب موسقیدن حافظ پوست ، عطاری چلبی ، کوچوك مؤذن نظیم چلبی ایله عظیم محبتلر ایلدی .

اول ائنده کیسه دار علی افندیك كندیلرندن تمذ ایدن مخدوملری وفات ایتدی . بوندن يك متأثر اولان امین افندی ارتق ترك طریق استادی ایدرك بر مدت اوطه سنندن طشره چیقمدی .

ادرنه ده قادریلردر كاه شریفی شیخی قصاب زاده شیخ محمد افندیك نطق وتوصیه سی اوزرینه سنه مذ كوره ظرفنده حجاز معرفت طرازه عزیمت ایلدی .

فریضه حج شریفی ادا ایدرك شیخ مشار الیهك توصیه وسلامنی گروه پرفتوح خواجهكان نقشبندیهدن حریم بیت حرمده ساكن ، قبله قلوب اتقیای وحدت پرست ، سرمست شراب خمخانه الست مولانا خواجه ابوالبركات الشیخ احمد یكدست حضرت تلیرنه عرض وتبلیغ واخذید انابه ایلدی . بوسره ده جناب امینك سن عالیلری عقود ثلثینی متجاوز ، حدود اربعینه متناهنز ایدی . شیخلری اسم ذات مستجمع جمیع صفات اولان لفظه جلالیه بی تلقین بیوردقلری صرده لسان شریفلرندن :

پس است چل سال ایمنی محقق شد بخاقانی که یکدم ذکر حق باید به از ملك سلیمانی
بیتی جاری اولوب تركجه یه ترجمه سی امر بیوردلی . جناب امین دخی در حال شویله جه
ترجمه ایتدی .

اوتوز قرق ییل کچنجه ایلمش تحقیق خاقانی که بر دم حق ذکر ایتمك دکر ملك سلیمانی

جناب امین ۱۱۱۴ دن ۱۱۱۷ سنه سنه قدر اوج سنه برقاچ ماه مکه مکرمده مجاور
قالدی . صوك سنه ده مدینه منوره یه کیتدی . پیشوای مرسلین افندمن حضرت تلیرنیك
روضه معطر دلینی زیارتله سرافراز اولدی . بنه مکه یه دوندی .

مرشد اعظم لرنیك رخصت عالیلریله سنه مذ كوره اواخرنده درس عبادته عودت
ایلدی . طریقت علیه نقشبندییه انتسابی تحدیثاً فارسی شو ایکی رباعی بی انشاد بیورمشدره .

من سالک راه اتقیای دینم پا بسته این سلسله زرینم

یارب برهان زقید هستی وخودی از فیض ابی بکر بهاء الدینم

شهادتندن صکره دیار بکردن توقاته مهاجرت ایتمشدر . شو حالده جدلری عمر النقاش مسقطاً ومسکناً آمدی پدرلری درویش حسن مسقطاً آمدی ، ومسکناً توقاتی ، ذات عالیبری مسقطاً توقادی ، مسکناً ومدفنأ استانبولیدر .

شیخ مشارالیه ۱۰۷۵ تاریخنده مدینه توقاتده دنیایه کلدی .

تحصیل بضاعه علوم ومعارفه برمدت مسقط رأسنده صرف نقدینه اقدام ایتدی

۱۱۰۰ سنهسنده درسعادته عزیمت ایلدی [۱]

زیرک قربنده صوغوق قیو دیمکه معروف پیری پاشا مدرسهسنده برحجرهده ساکن اولدی . میرزا زاده شیخ الاسلام محمد افندی مرحومک داخل دائرة افادهسی ودها بعض افاضلک رویمال رحلهکاه استفادهسی اولدی .

ذاتاً حسن خطی اولدینی حالده خطاط شهیر یدی قلهلی عبدالله افندیث خطنه تعشق وجد وسی ایله تمشق ایلدیکنندن صنعت خطده دخی کسب شهرت ایتدی .

لطیف بر صدایه مالک اولدیغندن بعض اساتذّه موسیقیهدن تعلیم مقامات روح افزا ایلدی .

رجال دوات علیهدن روزناجه اول کیسهدارلی علی افندیثک مخدومه معلمکله شرفیاب ورئیس قلمی کتبهسی صنفه التحاق ایله کامیاب اولدی .

کیسهدار مشارالیه علی افندی خانهسنده کندیسنه اقامتکاه تخصیص ایلدی . کاه بوراده ، کاه شهزاده جامع شریفنده بعض مستعد طلابه حافظ دیوانی وسائر او قوتدی . شهرلی چلییلر درسنه حاضر اولهرق خیلی جمعیت پیدا اولدی . جناب امینک علم و عرفانی کسب اشتهار ایلدیکنندن هوسکار علوم ومعارف اولان وزرا ورجال زاده لر کندیسنندن تحصیل کالات ایتمکه شتابان اولورلر ایدی . بوجهلهدن داماد محمد پاشا زاده علی عزت پاشا کبی برادرب لیب ، واخیراً صدر اعظم اولوب بلغرادی فتح ایدن یکن محمد پاشا مشارالیه دن او قومشئر ایدی .

اشته جناب امین عزیز محمود ارموی درویشاندن برفقیر ارلادی اولدینی وکندیسیده بیکس اولهرق درسعادته کلوب هیچ برمعین وظهیری بولمندینی حالده هوا وهوسه میل ایلوب تحصیل علوم ومعارفه کیجه کوندوز صرف نقدینه غیرت ایلدیکنندن اکسیر حضرت تحصیل ، وجود نادرالموجودینی برزر خالص العیار کالات ایلدی . بای وکدا عننده پک زیاده مرغوب وموقر اولدی .

[۱] بعض طبقاتده ۱۱۱۰ سنهسنده درسعادته عزیمت ایدرک ترکیب اسم وشهرتی اولان (توقاتی محمد امین سنه ۱۱۱۰ ، تاریخ واقع اولدینی کوستریلیور ایسهده بز مناقبنامه ونلی ترجیح ایلدک .

عاشقان معشوق کونا کونه ربط قلب ایدر
 دلبر نوحظه باقم وار ایکن خط سسطور
 عالمک ماضیده کی احوال کونا کوتی
 حور ایله غلمانه بکزر آنده مضمون ومأل
 آنده در اسرار قرآن آنده در فیض حدیث
 حکمت آنده معرفت آنده حقیقت آنده در
 اهل عشقم بنده معشوق کزینمدر کتاب
 یا جانمدر حبیب نازنینمدر کتاب
 کشف ایچون معجز نما بردور بینمدر کتاب
 خوش کیچر عمرم بنم خلد برینمدر کتاب
 عرش دلدل لوح محفوظ یقینمدر کتاب
 حاصلی سرمایه دنیاؤ دینمدر کتاب

خالقه حمدو ثنا اولسون (امیری) روز وشب

قرة العین حیاتم همنشینمدر کتاب

❖ امین ❖

مشایخ عظام نقشبندیه دن « شیخ امین توقاتی » عنوانیه مشهور جهان ارلان ذات عالیقدر در . اسم محققانه لری محمد لقب لری جمال الدین ، کنیه لری ابوالامانه وابومنصور در . پدر عالی لری درویش حسن وجد سامی لری عمر النقاش در .

مشار الیهک زمان حیاتنده تحریر اولنان صو یولجی زاده نجیب افندی نیک (دو حه الکتاب) ی ایله (تذکره فطین) ده دیار بکر شهر نده تولد ایلدیکی محرر اینسه ده خط دست نفیس لریله مشاهده اولنان قرقدن زیاده امضای عالی لری نیک جمله سی « امین توقاتی » شکلنده اولسنه و خصوصیه مناقب نامه لر نده موجود وصیت نامه لر نده عیناً مندرج (بو حقیر کثیر التصیر فی الاصل مدینه توقانده تولد ایتشمدر و حالا حمیه استانبولده اللی سنه یه واریبورکه توطن ایتشم) عباره سنه نظراً (دو حه الکتاب) ایله (تذکره فطین) ک دیار بکرده تولد بیورمش اولملری حقننده کی روایت لری نیک یا کلش اولدیغی نمایان اولیور .

قاضی عسکر سالم افندی اتنای تحریر تذکره لر نده پدر لری شیخ الاسلام میرزا مصطفی افندی نیک امریله بالذات کیدوب مشار الیه امین افندی حضر تلریله کورشمش و تذکره سنده شو عباردی یازمشدر . (پدر لری کبار نقشبندیه دن رومیه شیخی سید محمود افندی فقراسندن اولغله شیخ مزبور هدف تبر قضای رب غفور اولدقده اول دهشتله سمت توقات سوده مهاته عزیمت و اجزای سنت هجرت ایدن لر دندر)

ایشته شو روایت لری نتیجه سنندن تحقق ایدیورکه مشار الیه خواجه امین افندی حضر تلری شهر مزده تولد ایتماش فقط پدر لری ، عزیز محمود ارموی آمدی حضر تلری نیک

سنه سنه قدر در ، ایکنجیسی ماردینده بولندیغ اوج سنه یه ، اوچنجیسی ماردیندن دیار بکره عودتم تاریخندن صکره یه عأندر . انشالله بر زمان مساعده شو اوچ دیوانی و بوندن بویله انشاد ایدیه جك آناری ، کلیات صورتیله برلشدرمك فکرنده یم ،

هجویات وهزیلیات وادیسنده دخی بر خیلی قصائد و غزلیات ، رباعی ، مقطعاتی حاوی بر اثر ترتیب اتمش ایدم . فقط هیچ بری بر شخص معین حقنه اولیوب مجرد تجربه قلم وادیسنده : اکلنجه صورتیله یازلمشدر . کیمسه یی هجو ایتمامک برده بخت و فلکدن چو جقه شکایت ایلامک خصوصری استاد اگر ممز شعبان کامی افندی حضر تلرینک بو عبداجزه واقع اولان نصایح مخصوصه لرندندر . نفی نك سبب اتلافی ، عا کف پاشانک باعث ادباری هجو ایله فلکدن شکایت اولدیغنی مثال اوله رق ارأنه بیوریه رلر .

نقطه سز بر دیوان اشعار ممز دخی واردر . شو قطعه آندن نمونه در .

ملك عالمده هر دم و هر گاه و ردم اولسه روادر اسم الله

ملاك الملكه حمد اوله دائم مسلم لا اله الا الله

فارسی ، ترکی آنارمزدن برر عدد تحریر اولندی .

غزل فارسی

علاج مشکلم دردست تدبیر تو آسانست	زهجرات بسی خون بلا درسینه پنهانست
ز رنگ روی زردم صورت دیگر نمایانست	درین آینه عالم همه ژنك الم دیدم
چنین کرمست کوی غم در این جا غرق سوزانست	ز تاب آب آتشنك امشب مجلس عشرت
قتیل شمع جاهش رشته آه ضعیفانست	به بزم خویشتن آنانکه میسازند آرایش
سکون نابود شد ازدل بسی حالم پریشانست	ز آزارت پریشان بودم ای شوخ پریشان زلف

(امیری) نیست امید رها از فرقت جانان

مکر روز قیامت غایت این شام هجرانست

ترکی

دیده اندیشه ده نور یقینمدر کتاب	سینه شوقده بر حرز مینمدر کتاب
دستگیرم مرشد حکمتقرینمدر کتاب	قبله کاهم مرجع فیض نجاتم رهبرم
نوردن بر عالم فیض آفرینمدر کتاب	یادکاریدر برر شمس ذکأنك هر بری
شبچراغم کوهرم در ثینمدر کتاب	بر مطمئم کنز لایفناسیدر اندیشه مک
بر مسرتگاه وجدان حزینمدر کتاب	کلستامدر کل نشکفته در معنالی
بر تفرجگاه طبع شو قینمدر کتاب	سنبلستاندر خطوط نوبنودر سنبل

دجله جسری

نهاءلادر نظر قیل دجله اوزره بومتین جسره . کروه عابرینک عسرین ایله منقلب یسره

قوس باغچه سی

لطفاته دوز اول جای زیبا باغ فردوسه بهار ایامی کلدکده خدنگ آسا آتیل قوسه

جهان نما موقعی

سوری، بیوتی، روضه لری، نهری کوستر قرقلر طاغنده جای صفادر (جهانما)

قرقلر داعی

بکزیور ازهار کونا کونله جنت باغنه نوبهار اولدقده کیت بر کره قرقلر داغنه

کعبی قریه سی

اوجایک عارفان نزدنده البت عالیدر کعبی عزیزانه مقرر همت اولمش (قریه کعبی)

مدرس قریه سی

عاشقک آنجق بولور آنده سکونت کریه سی پک کوزل جای فرحزادر (مدرس قریه سی)

قنطره لر

لعب خوبان ایله حاصل اولیور منظره لر قان تره بآتمده در حسرت ایله قنطره لر

سیران کوشکی

نوبهار ایامی عزم ایتمه جوانان کوشکنه آنده دره پ دلبران عزم ایله سیران کوشکنه

صیریه جق طاش

کودک لری اول یرده طانور زمرة عیاش زیرا چوجق اکلنجه سیدر (صیریه جق طاش)

فیس قیا

آنده سیرایت چاغلیان برفس قیا دلکشا جای صفادر (فیس قیا)

چرچر

جاری صوبی واردر، شجری وار، قیا وار (چرچر) کبی بر یرده تنزده صفا وار

قیالی باغچه

میوه سی قلبه صفا آوردر (قیالی باغچه) مفرح یردر

حاملی کوشکی

موقعی صحتنزا آب و هواسی دلپذیر طوغریسی حاملی قصریدز مکان بی نظیر

انهای ختام تذکره من اولان - ۱۲۹۶ - رمضانسه قدر اوج عدد دیوان اشعار

ترتیب ایلدم . برنجیسی ابتدای هوسمزدن ماردینه زمان عزیزتمز اولان ۱۲۹۲

علی بلی حقنده

کوزلدر باغچه لرده شهرت آرادر (علی بلی) آنک قیسی وزردالسیدر کویاکه زر دالی

کونجیلی [۱] باغچه سی حقنده

(کونجیلی) باغچه سنک شهرتی وار آنده استاد مزک همتی وار

عثمان آغا باغچه سی

کل ای عاشق نظر قیل روضه (عثمان آغا) به مشابه هر نهالی بر قد موزون زیسایه

علی کشکول موقعی

میرادر قصر دن کر چه کیم جای علی کشکول فقط جای صفادر حوضی واسعدری مری مقبول

حاجی آغا کوشکی

آبی وافر ، دلکشا ، سلسالی کویا سلسبیل حاجی آغا کوشکیدر قصر بلند بی عدیل

پاموقلی کوشکی

صوبی غایت لطیف ودلکشادر پاموقلی کوشکی بر جای صفادر

قره آغاج

صیفی نوروز ایدیور آنده اولان آب وهوا بولنورمی (قره آغاج) کبی بر جای صفا

سمعان زاده کوشکی

مزیندز ، کملادر طر زادر فرحبخشا قصورک بی قصوری (قصر سمعان زاده) درحالا

بکر پاشا کوشکی

صفاسی خارخار اضطرابی دفع ایدر دلدن نه خوش برکلشن نادیده در (قصر بکر پاشا)

حامی کوشکی

شکلی اعلا ، موقعی زیبا ، هواسی دلستان یادکار ایتمش بو قصری حامی معجز بیان

حاجی حمزه کوشکی

هیچ او تمام آنده چار پدم او زیبا غمزده یار ایله کیتمش ایدم بر کره (حاجی حمزه) به

اردبیل کوشکی

اردبیل قصر نده واردر بر صفای دلستان دجله نک جسر متین قربنده ایتمشدر مکان

دجله کناری

خلق آمد انجمن گاهی کنار دجله در هر قامشدن خانه کویا بر مزین حمله در

دجله بستانلری

بستان دیار بکر ودجله فردوس ایله سلسبیله بکزر

[۱] کونجی ، کاف عربی ایله صوصام دیمکدر .

حامی آمدی

جفاجو، کینه پرور، بی وفا، خاطر شکن، بدخو همان انبای عصرک مشربن دنیا یه بکز تدم
امیری

کورنجه چیه رخشانی بالای عذار اوزره امیری کعبه نك اوستنده طوغمش آیه بکز تدم
حامی آمدی

کورن پوسکورمه بکله روی آئنده او شوخک دیر بنکلی بر قماش تازه در بنکاله دن گلش
امیری

امیری نظمک اولمش آمدک نادیده کالاسی نه کشمیر و بخارادن نده بنکاله دن گلش
امیری جد جامع الحروف

نیاز آور اولوب اطفال آمدشیوه نظمی امیری شاهد پرفیض اشعارمدن او کندی
امیری جامع الحروف

امیری بویه عالی سوزلری طبع سخنسارم کلام معجز جد هنر کارمدن او کندی

ایشته شعرای اسلاف و معاصرین ایله واقع اولان نظائر دن بوراده انجق بومقدارینک
تحریر یله اکتفا اولندی . حامی آمدی مرحومک

خان رسمک دیار بکرده تصویر ایدر مهتاب کنار دجه یی مانند جوی شیر ایدر مهتاب
بتیله دیار بکروالی اسبق ارزنجانی احمد عزت پاشا حضر تلرینک (بن و سن) مسیره سی حقنده کی

عزتا هر طرفی آمدک عدن آساندر نیجه تعریف ایدهلم وصفی الا (بن و سن)

مقطعی شهرمزمک مسیره لرینک اساه یسنی حاوی بعض ایات انشادینی خاطره خطورایتدرمش
ایدی . یازیلان ایاتدن برقاچ عددی تحریر اولتور .

کوکسی کوزل مسیره سی حقنده

نوبهار اولسه ده ایرسم ینه ذوق امله سوه رم کیمه یی نوروزده (کوکسی کوزل) ه
غم کوتورمز مسیره سی حقنده

مانع اولمز یار ایله ذوقه رقیب در بدر (غم کوتورمز) بر مکان بولدم جهانهمزده لر
شمسیلر حقنده

جلوه گاه اولمقدده در خوبان نازک پیکره نوبهار ایامی هر کس جان آتار (شمسیلر) ه
قارخانه دنیلن موقع حقنده

بو اسسمی اول مکانک بی محلدلر (قارخانه) تماشاسی کوزلدلر

امیری

ویرسهك حیات ، فیض نگاهكله عكسكه ذیروح اولور صحیفه آینهدن چقیر

حامی آمدی

برپشه نك ایجدادی ننددر بیله مزسن ای جهل مرکب دیمه حکمت بیلورم بن

امیری

محرر کیسدر آنده کی جمعیت عشاق جانان ایلینی ساحه جنت بیلورم بن

حامی آمدی

چاك چاك ایتمز ایسه تیشه عفوك یارب کنهم کوهنی میزان عدالت چکمز

امیری

ایستم صبر ایدهم الله دکل نیلیم آه ثقلت زاهدی میزان طبیعت چکمز

حامی آمدی

جانب یاردن اولسمده اکر رخصتیاب بی سبب بوسه سن اتلاف واضاعت ایدهم

امیری

بنده بیلم که ندر ایسته دیکم یارمدن نقدر لطف و وفا ایسه قناعت ایدهم

حامی آمدی

کیم دیرسکا حقیقت حسنک مجازه چک نه ابروانه و سمه نه رخساره غازه چک

امیری

کلسون ظهوره کوکبه آفتاب ناز برکون اوشوخی سمت حریم نیازه چک

حامی آمدی

چرخ آردی جنت کوی دلارادن بزى بعد زین طاوس وش دوشمزم منقشك بزه

امیری

برك خشك ایتمش بزى باد خزان فرقتك ایتمه ای روح روانم ایتمه آتشك بزه

حامی آمدی

جای امنیت کوروب خلوتکه فانوس وش خانومه هرشب کلورشمع شب آراالربنم

امیری

لطف ایدوب کفتار جانخشکه احیاقیلینی خانمانسوز حیاتمدر بو ایمالربنم

حامی آمدی

نی جانمدن اوصاندردی اول آفت یارب دشمن جانمه سن بویله طبیعت ویرمه

امیری

نظر پا که آجی باقمه رقیب زشته کوزمک نوری کوزک نورینه زحمت ویرمه

امیری

کیچ پست و بلندك سخن نيك و بدندن ترك هوس دغدغه بودونبود ایت

نکاهی جدید آمدی

یارب دوکرم حزن ایله خونابه حسرت یارب کرمک مرهم زخم دل زار ایت

امیری

یارب بکا ویر زمزمه وحدت عشقک یارب بنی کلزار کالکده هزار ایت

لیب آمدی

نه باکم وار بنی قیلسن شهید چشم جلادك ولی خوبان ایچنده قورقرم خونی چیقار آدك

امیری

آیر مریخندمی درسنی اول غمزه خونخوار وکیل اولشمی شمشیر قضایه چشم جلادك

آگاه شمرقدی آمدی

بلبلریده کلریده خاریده خودبین سیر ایت که جهان باغی تماشایه دکرمش

امیری

بن آهمی ظن ایلرایدم غیر مؤثر تاکنکره عرش معالایه دکرمش

محمد امیری آمدی جد جامع الحروف

هردم فراق لعلك ایله اشکبار ایکن قان آغلادوب بو چشم تری نیلسهك کرک

علی امیری جامع الحروف

آرتق مجالی قالمدی تعقیب دانهیه مرغ دل شکسته پری نیلسهك کرک

والی آمدی

مست پیمانه کش زهر غم اولسون والی ساقی دهر دن ایلرسه تمنای طرب

امیری

راکب کشتی طالبدن آنی ایله سؤال هانکی ساحلده از لور کوهی یکتای طرب

والی آمدی

دوکلش عارضك اوستنده کیسولرمیدر بیامم یاسنبل سایه سیدر پرتو مهتابه دوشمشدر

امیری

کی محرابه یوز طوتمش کی ابواب مخلوقه جهانده قسمتی هر آدمک برابه دوشمشدر

حامی آمدی

کلدکده یار زمه دوشر قلبه اضطراب تعظیم ایچون قدومه دل، سینه دن چیقر

مسعود لطفی آمدی

دو کوب زلفک یوزه پنهان قیلمه رخ لطف ایبت حقیق ای مهر امیدم چیق و رای پرده شبدن
امیری

کوکل صبر ایبت امید لیله حبلائی دنیاده طوغار البته برکون صبحکاه شام مطلبدن
عزیز محمود ارموی آمدی

کلنلر عالمه جمله صبی کلدی کلن بیلمز کیدنلردن خبر کلز کلن بیلمز کیدن بیلمز
امیری

نصل بیلزم بوسرمهمه کسب و وقوف ایبتک بیلنلر سویلز اسرار عشقی سویلین بیلمز
مصطفی فائق بک اسبق والی دیار بکر صاری عبدالرحمن پاشازاده [۱]

ساقیا دستکده ساغردن رخک یوزرنک آلور کاه رنک لاله کاهی رنک کل کاه ارغوان
امیری

بشقه برشمس حقیقینک تجلیکاهیدر سافل اولمز، آفل اولمز، نور فکر عارفان
چرمیکلی چته جی عبدالله پاشا والی دیار بکر (آمدده وفات ایلمشدر)

سوار اولسه اگر سلطان نصرت، توسن باده غبار آسا ویرر جمعیت اعدایی بر باده
امیری

ینه خواب جهالتدن آیلز مردم غافل اگر بیک علم و حکمت آفتابی روغسه دنیاده
زاری سورکحیلی، اسبق دیار بکر والیسی زاره لی زاده فیض الله پاشانک دیوان کاتبی

ثباتی منعدم اسبابه باش قوشمز مجردلر ندرر جحانی کشکول کدادن تاج کسمرانک
امیری

حریص پرتو بخت اولمیک بندن آک عبرت لسان حالی سویلر یانه یانه شمع رخشانک
احمد حلمی آمدی معلم ثالث جامع الحروف

مقدمکاه پرضیا قیل بزمی ای حوری لقا دفع اوله تا که دروننده اولان رنجوعنا
امیری

شام خطک مهر حسنی ایلدی مغرب نما الویرر آرتق دوام جلوه بی انتها
فراغی عثمان پاشا اسبق والی دیار بکر

کلشنی درویشیدر کل غنجه لردر مولوی بلبل خوشخوان ارقور که معنوی که مثنوی
امیری

مغز قرآن الهیدر کتاب مثنوی نور تابان سماویدر خطاب معنوی

تکاهی قدیم آمدی کاتب دیوان سلطانی

مقصود ایسه سر دهن شاهد وحدت وارنقطه موهومه کبی محو وجودایت

شیخزاده عثمان نوری پاشای آمدی

غیرت خار ایله هر دم آه ایدوب چرپمهدن قوشجه قالدی ضعف ایله جسم نزار عندلیب

امیری

بن اولور سه م کوی دلبرده بنی دفن ایلک کستانده اولسه لایقدر مزار عندلیب

کامی آمدی عم کیر واستاد جامع الحروف

سبز خط قاینادی نو کرد لب لعلکده عجا اولدی زمردمی او عین یاقوت

امیری

نیجه بن عشقمی تعریف ایدیم یعنی سنی ای صفای ابد پرده سرای ملکوت

کامی آمدی

حق دعوتنه حاضر اولوب طور مدک ای واه کیچدی کیجه نک نصفی او یان وقت سحر در

امیری

قالق آغلیه رق باغله الک ایسته مرادک غفلتله یتر یاتدک اوتان وقت سحر درن

نسبتی آمدی قاضی اسکدار

ندر بو کج حرکت راست سویله سلطانم فلکمیسن آ بنم پادشاه دورانم

امیری

صباحه منقلب اولدی مساء نیچون حالا طلوع ایتیمور اول آفتاب رخشانم

نهانی آمدی

فرقه فرقه کوی یاری ایتسون اغیار سیر واره واره کیتمسون الدن نهانی مسکنم

امیری

روزن آچدم کوی یاره خانه اندیشه دن رؤیت ایلر کلشن فردوسی شمعی مسکنم

وحی آمدی قاضی بعض بلاد

اشک نا آمده دیده سبوی دلدده اثر فیض لب لعلک ایله باده اولور

امیری

مجلس یارکه دلبر لر ایله مملودر بویله بر بزم صفا جنت علیاده اولور

ادهم آمدی طالب افتدی زاده

نصل دل آریلور لعل مطمئن کج رویکن ایدر کن هر خطک بر پاسبان جانستان پیدا

امیری

ینه فردوس کوی یاره پر جنبان حسرتدر کوکل عنقاسی ایتسه عرش ایچنده آشیان پیدا

امیری

کوی یاره اوپله کثرتله برکمش عاشقان نوبت اولمز التفاته صامه بی انصافدر

حسن پاشا والی آمد صقوللی محمدپاشا زاده [۱]

حسنه قیلمه جفالر کوزلم احسان ایت عاشق صادقه جور ایله کیم یازقدن

امیری

عارف اول صورتهدالامه امان سیرته باق رقبا صورت حقدن کوریشان فاسقدر

ملهم آمدی

مهرحسنک مغرب خطدن اولور صورتما شهسز عشاقکه اول روزرستاخیز اولور

امیری

شیرینه قانی قاتار بیلیم اوظفلک دایه سی قورقرم چشمی وکیل فتنه جنکیز اولور

شیخ عبدالکریم مفید ابن عم عزیز محمود ارموی

یاد لعلکله ایدوب پرواز دشت یخودی تنده موج لرزش پیدر پی اولدی پر بکا

امیری

سیر ایدک آرتق بنم فواره عرفانی دستگیر همت اولدی صاحب کوثر بکا

واصف آمدی کلشنی زاده

صبایه اویمه ای سودای غم حیرانکم کیمته باشنده واصف شوریده نك بر تاج رفعتسک

امیری

زبون ایتدک نیجه صفدر لری ای عشق افسونکار کور نمزسک کوزه اما که بیلیم سن نه قوتسک

مسیحی آمدی عیسوی

ای خوش اول وقت، مسیحی که سنک جانبکه یار دزدیده باقوب ایله شکر خنده

امیری

کوله رک ناز ایله باقدجه اوروح رخشان نظرمدده اولیور روحه برابر خنده

آغوب لطفی آمدی چلبی اوغللرندن

زالال لعل یاری ایستین کیسویه باغلنسون که آب زمزمی اخراج ایچون بر ریمان ایستر

امیری

کوکل بیلدی ظهور موجه خشم نکاهندن نقود صبری یغما ایلدی یاقوت جان ایستر

[۱] قیو بچیلر وکتانچیلر چارشوسی واتصالرنده اولوب حالا (حسن پاشا) خانی دینلین جسم خان

وسائر برخییل مشت لالت وعتارک بابیسیدر .

فتحی آمدی خال جامع الحروف

طولاشسه مرغ دل کوی دلارایی عبث صانمه بولنسه باغده قمری سرنده باز اولور پیدا

امیری

بولور سوز حیاتم واپسین بر آه ایله انجام یانارسه ناره پروانه حزین آواز اولور پیدا

فضولی بغدادی

گر چه ای دل یار ایچون یوزویردی یوز محنت سکا ذره چه قطع محبت ایتمدک رحمت سکا

امیری

هر نه جور ایتسن شکایت اتمم ای آفت سکا قور قرم لاکن اولور جور ایلک عادت سکا

فهیمی قدیم آمدی

دل در کئند زلف کره کیر التفات جان مبتلای طره زنجیر التفات

امیری

حیران اولوب پرستش ایدر لر دی رسمنه کوندرسه چین بلادینه تصویر التفات

لزومی آمدی

بر پریدر صانکه کیر مشدر درون شیشه یه ایلدکجه جام روزندن اومه عرض جمال

امیری

جلوه لئمز عرش استغناده آرتق دلبران قالدیروب یوزدن نقابک ایلسه ک عرض جمال

نظیف آمدی والد سعید پاشا

نه کیمسه دن تمنی ونه آه وناله ایت غدار بی مروتی حقه حواله ایت

امیری

یاز ماجرای عشقی مزین مقاله ایت عشاقه یادکار اوله جق بر رساله ایت

ماهر آمدی

زمان ذوق وصلی کیچدی ازهار چنزارک چیقر دلدن یتر بو آتشین افکارک ای بلبل

امیری

کل خوشبوی سن سودک، بت کلروی بن سودم موافقدر بنله مسلک و مشوارک ای بلبل

وصفی آمدی

بنم حال پریشامدن آلامازی جهان عبرت خطادر عاشقه شمدن کیری خوبان ایله الفت

امیری

دوز صفر حسابه غایتی هر ذوق دنیانک خطایه حمل اولنسه زمرة خوبان ایله الفت

محمد بک اسکندر پاشا زاده

عشقی تقلیدک مجرد بر کذاب و لافدر کسب اعمال ایتمدک هر دم ایشک اسرافدر

شہدی، آمدی مفتی، شہر صوفیہ
دلی کہ حسرت ایدر خانہ یہ دعوت کہ غم شمدی پک عزتی وار اوکتورر بوکتورر

امیری

دل زار آکلادہ من مقصدینی کیمسہ یہ آہ قور قرم سینہ سنی درد ایله مملوکتورر

قاسم غباری، آمدی قاضی، استانبول ونقیب الاشراف

چودک اولمز لسان ایله تقریر لطفک اولمز کلام ایله تعمیر [۱]

امیری

اولمشر نیچہ قضادہ زبون دوشمشوز ساحہ بلادہ اسیر

فاضل آمدی علامہ جامدی عمر افندی زادہ

بہشت آباد یاری باصدیرر طوفان حسرتلہ سرشک چشم فاضل دجلہ وش بغدادہ یوز طوتمش

امیری

خلوص نیقی البتہ مغلوب ایلر اعدایی امیری بریبوک درکاه فیض آبادہ یوز طوتمش

جامی، آمدی

چیقارفسدن اومشیکن کا کلک ریر نمایان ایت داغیت آلام سودایی دل عشاقی شادان ایت

امیری

کوزکده خون دل اولمز اوشاهک عکسنہ مانع سرای نور ایچنہ تحت یاقوت اوزرہ مهمان ایت

فائز آمدی لیب زادہ

بیلنمز کیزی بیمارم لبک بوس ایتمہ در چارہم طیبیا کل دریغ ایتمہ دوالر وقتیدر شمدی

امیری

طیبیم قطع امید ایت دل بیمارن آرتق براق تدبیر درمانی دعالر وقتیدر شمدی

فائق مخدوم حضرت شیخ صفی آمدی وخال برادران

نه حاجت فائقادعوا بوکون مہدمعانیده اولور نوزادہ طبعمدن آثار هنر پیدا

امیری

آلمی قدر تکلہ زروہ کھسار بلادہ اولور بی جویبار و باغبان عالی شجر پیدا

فامی، آمدی

نه ممکندر دلہ اول غمزہ دن بی و ہم بانک اولمق علاجی اولمیان بیمارہ صحتدر هلاک اولمق

امیری

نیچہ آچاققری کورد مکہ اولمز موجب عبرت شو عبرتکاه امکانہ دفین زیر خاک اولمق

[۱] مشارالہیک برہنج دانہسنہ یازوب صدر وقتنہ تقدیم ایلدیکی بش بیتلی برغزلنددر .

امیری

کن بیوردی جمله موجوداتی اظهار ایلدی اعظمت ، سلطنت ، حکمت بیدار ایلدی

طالب آمدی

او دلکه نرم اوله بیلمز سپارش ایت عشقه بر ایگی کونده اکر آهن اولسه مومه دوز

امیری

اولورسه صفدر یکتا اکر که بر بدیخت دهان ابرم تینی طوقسه مومه ، دوز

امیری زاده عاکف برادر جامع الحروف

آکلادان دل ماجرا سین خامه در یازدیغ یاره آنکچون نامه در

امیری

یازدیغ کلشنده یاره نامه در کل نهالندن المده خامه در

صبری آمدی کوزل عبدالرحمن اغا زاده

آمدک آغوش امیده عروس تازه یی حمله گاه وصله مانع صبریا ایلر میدر

امیری

صحت اهل ریا انسانی حیران ایلور حس وجدان یوقی آنجق سویلین دیلر میدر

عبدی آمدی خال جامع الحروف

ساز و نازی دهر دونک بادی غمدر بکا کولدی بر کون یوزم هر کون محرمدربکا

امیری

خطوجهک اوزره باقدیقه اورخشان جبهه یه بن نصل آه ایتمیم ماه محرمدربکا

عزیمی آمدی

دسترس اولمز آنکچون ذم ایدر اربابی یوقسه جاهل جانی ایلر فدای معرفت

امیری

حاصلی آب وهواسی بو عناصر دن دکل بشقه در باغ بهار دلکشای معرفت

عزیمی آمدی

زبانک کونده یوز بیک انکسار قلبه قادر در هنر بر قلب ویرانی عنایتله عمارت در

امیری

خیانت ارتکاب ایتمک دکل شایسته انصاف ایت بومسند کیم سکا تفویض اولنمشدر امانت در

عمری آمدی کاتب دیوان سلطانی

خلوتنده کوردم یار جمالن دیدیلر کثرت اولدی بیغیلوب خلوته جمله عالم

امیری

قوس ابروسنی یارک نیجه چکسون بهزاد چونکه اول قوس دکل صنعت دست آدم

امیری

بولنمز طره جانانه لایق سبیل تعبیر کوکل چوقدنبری جوای سببزار معنادر
رمزی آمدی داماد صالح افندی قاضی آمد
شیمدیجک ای دل وطن اولدی ینه ظاعلر بکا یار ایچون بن آغلارم حسرتله یار آغلار بکا

امیری

خنده نازک ایله کسب نشاط ایتدکجه بن فکر ایدوب انجام حالم عاشقان آغلر بکا
راشد آمدی
رخ زیباسی اوزره خال عنبرسای جانانک کل تصویره گویا نقش اولنش بر قرفلدر

امیری

دکل قید علائقندن جهانمه کیمسه آزاده یا صهبایه یا حسنه یا نقود حرصه مائلدر
شیخ محمود رسمی آمدی برادر زاده عزیز محمود ارموی
اول رند عارفز که بزم بر دعامزی کون ومکانه آلسه کشی رایکان آلیر

امیری

قاج عاشقک بوکون عیبا کیردی قانه دل کوی یاردن ینه محرق فغان آلیر
رأفت ناظم مولود جدید
نه آلدی دیر ایسه اهل ریا میخانهدن رأفت دی کیم آغوشنه ساغر بکف بردلبر آلمشدر

امیری

جهانده عشق دیرلر نامه برملک دیگر وار نه جم ضبط ایتمش اول ملک نه ده اسکندر آلمشدر
شرف آمدی
آمده ایتمه تعرض ای شرف آغزک دوشور آمذک ادنا سخندان س سخندان اوکره در

امیری

متهای سدرده لاهوتی پرواز ایلسه غمزه چاپکترک جبریله جولان اوکره در
شیخ مصطفی صفی آمدی پدر والده برادران [۸] (نعت شریف)
مطلع نور هدایت تاجدار اصفیا زبده صاحب رسالت ملتجای شیخ وشاب

امیری

اقدسیت صفه سی اوستنده عالی پادشاه اعظمت قبسه سی فوقنده یکتا آفتاب
ضعفی کلشنی زاده
صاندى عشقن آلدی حسنن آره ده بر کیمسه یوق کندی صاندى کندی آلدی کندی بازار ایلدی

[۱] پدرم اولجه تأهل ایدرک برادرلرم احمد عاکف، محمد رشید محمود، افندیلر دنیا به کلدکن
سکره زوجیه سی وفات ایلدیکندن بو عید عاجزک والده سی آلمشدر .

امیری

عصمته مفرور اولوبده اولمه دنیادن امین سینئه مادرده کی معصومی آغلانمزمی یا
شوقی آمدی عزیز امامی زاده
بند دام ایتشدی مرغ عقلی خلائک بر زمان شمیدیده ایتمش اسیر اول حلقه کیسوبنی

امیری

محو ایدر صبر و ثبات عاشق سودای عشق کزدیرر صحرائی بر کوزلری آهوبنی
یوسف رائف بك اسکندر پاشا زاده
رقیب بدمنش وارسون ایشیته ون باغری چاک اولسون بحمدالله رائف یار ایله صحبتده ایم شیمدی

امیری

سؤال ایلسه حالم ساکنان عالم ارواح جهان غمخانه سنده گوشه حسرتده ایم شیمدی
فیض الله رائف افندی مکتوبی اسبق
نوله بیت الحزنی ایلسه رائف مسکن سودیکی دلبر آنک یوسف کنعانه دکر

امیری

کورمدم الله کجائن او بت صیادک یانچون تیرلری تادل نالانه دکر
یوسف رائف افندی مقابله جی زاده
روبرو اول یار ایله همبزم اولورسه رائفا خوش کلور ذوق و صفاسی عیداکبردن بکا

امیری

نشسته می بزم الستک تازه دن ایلر ظهور بر خطاب اولسه او دلدار کرموردن بکا
ادیبه لیبه خدیجه عفت خانم آمدی همشیره سری خانم
رمز ایله فهم ایلم عشقک ایتش طاعت بکا ذوق کونینی براقدم الویرر عزلت بکا
راغب آمدی

چرخ عکسی دوندرر دوران ایدر محنت بکا یار ایسه بی مرحمت یارانسه بی همت بکا
شیخ مصطفی محب آمدی

آه کیم دور فلک ویردی غم فرقت بکا ویرمدی بر دم مراد مجه دم وصلت بکا

امیری

تا ابد خاموش اولوردم عالم امکانده بن ناز و جورک اولسه سرمایه صحبت بکا
شاعره مشهوره راحله سری خانم همشیره خدیجه عفت خانم
ایدر هر جلوه ده بیک درلو استغنائی عشاقه شاشیردی قیس و فرهادی نه شیریندر نه لیلادر
صفوت آمدی

نه رتبه اولسه ابسم اول سخنکو یار فنام دو چشم مستی وعد وصله ایملارله کویادر

شیخ خیالی مخدوم حضرت شیخ کلشنی آمدی
نظرگاه خدا دردل ولی صائمه جدا دردل اوچار مثل هما دردل کیچر عرش معلادن

امیری

کوکلدر مست چشم یار کوکلدر عاشق دیدار کوکلدر رند بی هشیار ایچر جام مصفادن
جوری مولوی

چرخه قیلمه سرفرو اقبال ایچون دولت بودر هم کدا هم پادشاه عالم اول عزت بودر
امیری

عدل و حقانیتی اجرادن ایتمه انحراف درکه مولاده الکمیتیرل اولان طاعت بودر
خیری قاضی مصر حفید عربانی زاده احمد آمدی

اولور پیدای مصائب آدمه راه سقامتدن نجات ایسترسهک آیرمه طریق استقامتدن
امیری

علو همتن بر کره فکر ایت مستقیانک جهانده رشوت آلمز محو اولور اما ضرورتدن
عونئ آمدی اسبق مدیر اوراق ولایت

خاکه دوشدی سرولر کوردکده رفتارک سنک آتشین رنک آلدی کللر کوردی رخسارک سنک
خیالی مخدوم شعبان کامی آمدی عمجه زاده جامع الحروف

آله چوق عاشق لک باد خزان آهنی سودیکم تاصولیه کلشنده ازهارک سنک
امیری

کردباد حشره بکزر آه جوالم بنم فتنه آرا برقیامت اولدی رفتارک سنک

درویش بک اسکندر پاشا زاده میرلواء قدس شریف

کوردی روی شعله تابک شیده شمع انجمن صبحه دک دوکدی عرق رشکندن ای نازک بدن
ارزنجاننی عزت پاشا اسبق والی دیار بکر

اولدی مه منخسف دوندردی شرمندن یوزین عرض ایدنجه طلعت دیدارینی اول سیمتن
امیری

خدمتدن مرتکبلر اورسه دم ظن ایلرم عصمتندن بر اوتانمز فاحشه سویلر سخن
طلعت آمدی

قبول ایتدی امیری پیرو اولدک نظمده طلعت طبیعت آلدی فیضی آفتاب حکمت آرادن
امیری

او بیمار مکه درمان طیبیه سر فرو ایتمم مریض عشق اولان صحت پذیر اولمز مداوادن
سعدی خرپوتی شیرین زاده

کلک سعدی همت طبع امیر یله بودم عرصه نظیره کونده بر غزل آتماز می یا

امیری

جوهر آینه قلبمده یوق ژنك غرض چونكه عكس نور دیدارك تجلیکاهی م
شهودی قدیم آمدی

خط سبزیله جانانك شهودی حقه اعلی زمرده مرصع حقه یاقوتدر کویا

امیری

بیلنم نسبت نوعی سلیمان مهرینك اما سنك شاهانه لعلك خاتم یاقوتدر کویا

حاتی حفید حضرت کلشنی

خار ایله همسایه در غنجهك سنك یوق یره کل ایكلمه ای عندلیب

امیری

کلشن عالمده کیمدر کامیاب کل مهیای سفر بلبل غریب

شیخزاده ابراهیم حفید پشای آمدی

بزمه کل ای دخترز یوقدر سنك نامحرمك ساقیاندر صاعدیجك رندان شوهردر سکا

امیری

بویله رخشان حسن ایله خورشید همشیره کیدر یوقسه چرخك بدر تابانی برادر در سکا

خلیلی قدیم آمدی مؤلف فرقتنامه

همری اولدجه بلادن قور تلوب شادا اولسون عاقبت بردار اولوب رسوای عام اولسون رقیب

امیری

آتش عشقکه یاغمشدر اوده کوکلم کبی ای خلیم واصل برد و سلام اولسون رقیب

خاری آمدی

نام ایله طوتسه سراسر نوله دنیایی تمام کیچدی اورنك سر نظمه امیرانه غزل

امیری

اولسه شایسته در البته امیر شعرا بو امیری یازیور بویله امیرانه غزل

خلیفه آمدی مؤلف شهر انکیز آمد

اسنه یوب ناز ایله اول تازه کل آجدقده دهان بکزر اول غنجهیه کیم اوله صبادن خندان

امیری

غیرت ایت عزم ایده سک آخرته وزنی تمام چونکه وار محکمه روز جزاده میزان

حضرت ابراهیم کلشنی آمدی پیر طریقت علیه

او وجهی کور میان ناقص کلاک قدرینی بیلنم یوزك پیرامنی ایتمز هلاک قدرینی بیلنم

امیری

بومصنوعات کبرایه نظر بند اولمیان ناقص او اعمادرکه انوار کلاک قدرینی بیلنم

جهدی آمدی جد سعید پاشا

بکا دیرسنکه اهل سرخی کوکلکده پنهان ایت صنق بللور ایچنده باده انکور دورسونمی

امیری

فرار ایلر رعایا اهل ظلمک قرب صیتندن اوزاقندن صوت شاهین کوش ایدن عصفور دورسونمی

آگاه سمرقندی آمدی

اغیار کورمسون مدد اول سیم سینه بی کوستر مه هر کدایه کورنمز خزینه بی

امیری

زیر زمینده ایتمه تحری دینه بی اهل زراعت اولنکه بولورسک خزینه بی

عونی یکشهری

لجه نوش آب حیوان ایلر آزارک بی چین ابرو موج انفاس مسیحادر بکا

امیری

روغومندر بنم اسرار قلب جبرئیل جوهر دل دورین روح بینادر بکا

حالتی کلشنی زاده

اقبالی قو ای حالتی اورتکمه سپهره ماضیده کچن حال سلاطینه نگاه ایت

امیری

حیرتله کر بیانی ثوابک اوله صد چاک بول اوپله کوزل ساقی صهبای کنه ایت

ندیم مشهور

صاف ایکن آینه اندامدن سینهم دریغ آلمدم بر کره جک آغوشه سرتاپاسنی

حامد آمدی کمرک کاتبی زاده

حلقه چشم بنم دام ایتدی صیاد فلک طوتمدی دنیاده بر آهوی ناز الاسنی

امیری

پرده پوش اولمش جلالک کاکل شبرنگ ایله نوردن برکعبه ایتمش قدرت مولا سنی

عونی یکشهری

خیال زلف و رویکله کیرسه دیره بر عاشق اولور بر کعبه هر بر رشته زناردن پیدا

امیری

کلیرکن عینه، مژگانه ایلشدی عکس رخسارک کل معجز نما کویاکه اولدی خاردن پیدا

سید حسن حفید حضرت کلشنی آمدی

طی ایدوب ناسوت برین غرق لاهوت اولمش بحر وحدندر مقام آنده کیزلی ماهی م

سعید پاشا

سحرردن نشرایدر انوارینی خورشید علمتاب نمایاندر کریم الحلقک استعدادی نشننده

امیری

وجودین خالص ایلر زرکی کیم اولسه منظوری عجب خاصیت اولمش مستر اکسیر همتده

سعید پاشا

طوتار قولکدن آتار حفره مزاره قدر فلك چیقارسده رفعتله آسمانه سنی

امیری

شو ثروتکله ندر حرص سیم وزر ای پیر فلکمی مژده لدی عمر جاودانه سنی

سعید پاشا

سن مستقیم اولنجه جهان خصمک اولسه ده حفظ خدا قبولکده سنک پاسپان اولور

نعیم آمدی

مشهوردر جهانده بو کیم شهر آمدک هپ مردمانی شاعر اولور نکته دان اولور

امیری

یوزدن شو زلفی رفعه چلمش باد آه ایله قالدنجه پرده وجه حقیقت عیان اولور

سعید پاشا

کاملک ادنا قصوری در عقب مشهور اولور بدرده جزئی خسوف اولسه همان منظور اولور

فیضی آمدی معلم اول جامع الحروف

روشن چشم چراغی سنسین ای ماء منیر اولسه ذاتک بکا عالم شب دیجور اولور

امیری

آفتاب آسا او مهر و کرچه بدن دور اولور حائل اولمز ماسوا هر کون بکا منظور اولور

شیخزاده ابوبکر بکری آمدی

کلیستان عارضکدن اولدم کلبوسه چین مژده اولدی سنبلستان خط خارک بکا

امیری جامع الحروف

غنجه فردوسی کورمک ایتسه کوکلم آرزو حل ایدر اول آرزوی فکر خسارک بکا

آگاه سمرقندی آمدی

دلدار ایله کوردکده رقیب ایتدی تواضع اول خم شده دیواردن اللهه صغندم

امیری

رام ایتدم امیری بکا اول آفتی اما اجابدن اغیاردن اللهه صغندم

سعید پاشا

ایشده آثار صحابت ایلز بطالانی حق زهردن کیتمز مضرت قند ایله تخمیردن
امیری

نونهال آسادرخت کهنه ایتمز اهتراز نوجوانک آز اولور حزم و ثباتی پیردن
سعید پاشا

روی دلبرمش مکر عکس ایلش آینهیه تاکهان برشعله چیقدی روزن کاشانه دین
امیری

وقت ادبارنده توحیش ایتمه بر بیچاره نی لیل مظلومه فرار ایتدومه مرغی لانیدن
سعید پاشا

اشک مظلومان ایله تأسیس عمران ایلین بر قوشه بکزرکه سیل آغزنده یامش لانه نی
امیری

اولقدر جان یاقه دن دامکش اولمش اولپری مجلسنده شمع یاند رمز یاقار پروانه نی
سعید پاشا

سعید الده نه قالدی قیل وقال زلفدن غیری بن آرتق صرف افکار ایلدم سودای دلبردن
امیری

سنی کوردکده ای نور مجسم ظن ایدر عالم یا حوری چیقدی جنتدن یا کون برق اوردی خاوردن
سعید پاشا

ایلر بری یوزک بری کا کلرک طلب حکمت بودر تتابع لیل و نهاردن
امیری

مهر سرور و شمع صفانک اسیری بز فهم ایلدم تتابع لیل و نهاردن
سعید پاشا

اولور سوم قرین امنیتک احساسه بادی او قوشده جان قالیرمی مار اولورسه لانه یاننده
امیری

قونشمه آشنای چشم خوبان اولمیاندرله خطادر کشف اسرار ایلک بیگانه یاننده
سعید پاشا

وفا کویترسهده اهل نفاقه اعتماد ایتمه شفا نخشا اولورمی یاره به زهر اولسه مرهمده
امیری

خیر اولمز فضای لامکاندن مرغ کم پرواز نصل جولان ایدر عقل بشر عرش معظنده

سعید پاشا

اخوان نه علمده در احباب نه دمه ای باد روانخش وطندن نه خبر وار
امیری

بیك عاشق سوازده یه برکلی ویرمز ای غنجه او یاریك دهنتدن نه خبر وار
سعید پاشا

آینه نك صفاسی كلك رنگ و نكهی یكدیكریله برلشوب اولدی جمال یار
امیری

بن صورت حقیقی ایتدكجه جست و جو فكرمه جلوه ایلدی نقش خیال یار
سعید پاشا

خط كه اول محبوب دلجو یك یناغندن چیقار شول دخانك عیندر عنبر او جاغندن چیقار
امیری [۱]

منبع دجله دیار بكرك اطرافنده در سلسیلك عیندر فردوس باغندن چیقار
سعید پاشا

كذب كیم زخم فساد باطنك خونیدر خسته آغزندن زیاده كلسه دم بولمز خلاص
امیری

ملك و دینه مكر ایدن زهر هلاهل نوش ایدر بو محققدر كه هر كیم ایچسه سم بولمز خلاص
سعید پاشا

اشیاء كائنات رخ یاره عكس ایدر مرآت صنع حضرت پروردكاره باق
امیری

آینه اولدی هر بری اسرار قدرته ذرات صنع حضرت پروردكاره باق
سعید پاشا

صورت اندامی رؤیت ایتدیرر آینه وار حیف کیم احوال خلقی کوسترر آینه یوق
امیری

امل و یاقوت و لائلی کوسترر کنجینه وار جوهر وجدانی اظهار ایلین کنجینه یوق
سعید پاشا

عبددر الفت اهل نفاقه اعتماد ایتك دهانه ذوق ویرمز صحبت حلوانی یاد ایتك
امیری

شرف ویرسون توار یخه ینه بر غزوه کبرا رقیبک اوسته لازمدر اعلان جهاد ایتك
[۱] انکتیم مصراع مشهوری تضمین صورتیله در .

سعید پاشا

لطفانله تبسم ایلدکجه لبلرک ای شوخ کورن دیر اعل ایچنده لؤلؤ شهوار اولور پیدا
امیری

دل براتی سمت شهوته سوق ایتمه ای عاشق یازق اول نوردن آینهده ژنکار اولور پیدا
سعید پاشا

دستگیر اولوق کبارک شانیدر افتاده یه رفع ایدر برشبنم ناچیزی یردن آفتاب
امیری

بونجه مخلوقاته اولمزدی طربگاه ظهور نور احسان در یغ ایتسیدی یردن آفتاب
سعید پاشا

یا عزلی مختار ایدرک ترک جهان ایت یا حالکی تطبیق اهالی زمان ایت
امیری

ترینه چالش جوهر صفوتله وجودک تصویریکی آرایش مرآت زمان ایت
سعید پاشا

تحقیق ایله تقلیده مساوی ایسه رغبت تحصیل کالات ایله عرفانه نه حاجت
امیری

ابلیس جهان اولدی زمان حیله کرانی اضلال ایچون انسانلری شیطان نه حاجت
سعید پاشا

چکرده داغ حسرت لاله خد بردلر باندندر بزه بو یادکار ایلدن دکدر آشناندندر
امیری

عقللرده تفاوت اولقدر کوردمکه حکم ایتدم بتون دنیای اصلاح ایلک فکر خطاندندر
سعید پاشا

قالیر خاشاک ایچنده باغبان باقرسه کلزاره لطافت کلشن آدابده حسن نظر دندر
امیری

تنوع اوزره در اشیا اولور هر نوعک اعلاسی نظر قیل کوهر شفافه کیم جنس حجر دندر
سعید پاشا

آدمه یمن وسعادت کیچ کلن دولتمده در بک چاپوق پارلار فشنک اما چاپوق نابود اولور
امیری

جلوه گاه نقش قدر تدر قلوب صافیه آفتابک عکسی هر بر جویده مشهود اولور

بو غزلی ده ایجابی قدر تقدیر بیوردیلر . کیده جکم صروده مجلسده حاضر اولان هیئت اصلاحیه مکتوبجیمی رؤف بک افندی یه قلمه دوامدن سؤال ایتدی . مکر مشاوره لی بر ترتیب عنایتکارانه ایش . عدم دوام جوانی آنجه ، اورادن طوغریجه قلم او طه سنه کیتمکلمی امر و رؤف بک افندیده قولمدن طوتهرق کتوروب حاضرلنان صندلیه یه اقعاد ایتدی .

سنه مذکورہ رمضانده قرق کون صکره عودت اولنق اوزره دوره چقلدی . مکر مملکتدن فاتحه مفارقت مدیده ایش تفصیلاتی ابتدای کتابده (افاده مخصوصه) قسمنده بیان اولنمشدر . اشته تاریخ تحریر تذکره یه قدر ترجمه احوال کتری بوندن عبارتدر .

ادبای اسلاف وشعرا ی عصریمزله بک چوق مشاعرہ مز واردر . بالخاصه مفضر الوطن سعید پاشا حضر تلرینک برخیلی آثار حکیمانه لرینی تنظیر ایشز . کرک مشارالیه حضر تلر یله کرک سائر ادبا ایله واقع اولان نظائر دن بعضیلری تحریر اولنور .

سعید پاشا

خالص القلب ایلز الفت نفاق و بغض ایله خار و خس قعریم عمانه اولمز آشنا

علی امیری جامع الحروف

اهل استعداد اولوز دلداده روشن دلان منطقی برشمعه یه پروانه اولمز آشنا

سعید پاشا

سکون تیاب اولور می هیچ آثاری شونانک مملقدر هواده شو جسم آینه دنیا

علی امیری

تصاویر حقایق پرده نک آئنده پنهاندر حقیقته دکل وضع سقیم آینه دنیا

سعید پاشا

هله باق سینده کی یارمه انصاف ایله ندر آیا غرضی غمزه نک ای خونی بکا

امیری

غایت جورینی صور دجه اومه یکر دن کوسترر دائره وسعت کردونی بکا

سعید پاشا

غرض سیالہ برقیه در اجزای عالمه غرض سز کیمسه ایتمز کیمسه یه جذب درون پیدا

امیری

آلمی مقصدنای عالم امکانی معکوس ایت یتر از لدی حقیقت محتفی وهم وظنون پیدا

بوسن ایله اولسمده فلاطون زمانه
 مادامکه سن قدرتمی تجربه ایتدک
 حصادیه عین حسدله نظر ایلر
 آثاریمی البته زمان معتبر ایلر
 دیرلر سکا اطناب ایله تصدیع سر ایلر
 شمدنکرو رخسوده محراب دعا اول
 صدق ایله دعا لوح قبوله کدر ایلر
 بر برنی تعقیب سرور و کدر ایلر
 تا بجه که شهراه دل اهل بشرده
 ذاتک اوله آرایش ایوان فخامت
 زیرازی عدل و کرمک مفتخر ایلر

قلقوب کیده جکم صروده شمیدیک بشیوز غروش معاشله هیئت اصلاحیه مسودلکنه
 تعیین اولندیغمزدن دوامیزی بیان بیوردیلر . بنم مأموریتده هوسم اولمیوب تجارت
 و یاسائر صورتله مملکته خدمت آرزوسنده ایدم . دوام ایتمد پاشا برهفته صکره صباح
 یکنه دعوت ایتدی کیتدم جناب فضولینک
 یاقه جانم ناله بی اختیارمدن صاقن دوکه قائم آب چشم اشکبارمدن صاقن
 مطلعلی غزلنک تنظیرینی اراده ایلدی قلقوب دیکر او طیه کیتدم شو نظیره بی یازوب
 کتیردم تقدیم ایلدم .

آچه دردم اشتداد آه وزارمدن صاقن آلمه اهم آتش دوزخ شرارمدن صاقن
 صورمه روح حامی کیچمش صورلق دملری طاشدن اولسه قلبک آتلاسلک جوارمدن صاقن
 کیم ییلور بلکه اولور عنداللهیده قبول احتیاط ایت ناله بی اعتبارمدن صاقن
 ای کوروب طعن ایلین هر لحظه برق اهمه برق عالمسوز آه شعله بارمدن صاقن
 یارسز هر گوشه بر زندان دوزخدر بکا اولدی اهم آتشین فواره نارمدن صاقن
 مست صهبای جنون وزخخوار حیرتم نعره مستانه بی اختیارمدن صاقن
 خانه بردوش هوایم کرچه مانند حباب نسبتم دریاهدر موج کنارمدن صاقن
 بن اولورسم زهر محرکه سکا پندم بودر سودیکم شم گیاه ایتمه مزارمدن صاقن

آتش عشق (امیری) قورقرم یاقسین سنی [۱]

لطف ایت ای روح روانم رهگذارمدن صاقن

[۱] شوغزلی هیئت اصلاحیه مکتوبجیسی رؤف بک که اخیراً روم ایلی بکار بکی پایه سنی احراز
 ایله بعض متصرفه تلمدره بولتمشدر . عابدین پاشا حضرتلرینک امرایله اولوقت تخمیس ایش ایدی .
 برینک تخمیسى شودر

آهکیم کوکلم حزین بشرمده خون سینهم خراب کل یتش لطف ایله ساقی یوقی برقطره شراب
 آتش محرکه طبیخ اولمش جگر دندر کباب خانه بردوش هوایم کرچه مانند حباب
 نسبتم دریاهدر موج کنارمدن صاقن

یا ملک شجاعتمده اولور حضرت کرار
ای نور الهی که سنک خاک در کده

تعظیم ایله جبریل امین فرش بر ایلر

نه نسخه کتبخانه علمکده طقوز چرخ
دست کرمک ایلسه امداد فتوت
فیض نظارک اولسه ضیا بخش عیانت
مجزملره ایتمکجه قیامتده شفاعت
استاد سخن پرور لاهوتی تصور
اندیشه نعتک اوقدر لذتی وار کیم
امداده یتشمز سهک اکر ای شه کونین
صف حشر اندر حشر دوزخیانه
مستغرق یأس اولمه (امیری) اوشهنشاه
دست کرمی سن کبی بیکرله ذلیلک

هر دم صلوات اولسون او نور متعاله

تا نوع بشر دهره ورود و سفر ایلر

بو نعته سن اولدک سبب ای اصف عادل
امرکله سنک اشته تمام اولدی قصیده
الهام الهی ایله بو نعت شریفک
عون ومدد حضرت پیغمبر ذیشان
امداد هایون ایله ماه نو طبعم
ارتق کرم صیقل امداد الهی
خاک اولسه دخی صورت اجزای وجودم
شهباز قفس پرور اندیشه طبعم
جبریل معظم کبی پروازه کلنججه
یکدیگرینه روی زمینک فضلامی
اتحاف ایله برهان مبین کلامم
طبعمدر اول آینه که نقشن کورن آکلر
بش ساعت ایچنده قلم یازدی بونعتی

لطفک بی تاحشره قدر مفتخر ایلر
اندیشه می کوردکی نه عالی هنر ایلر
هر یتتی تلخیص کتاب غرر ایلر
بو نعته بی ملهم ایدوب کامور ایلر
شمدنکیرو نقصاتی مشحون زر ایلر
ژنکار فسادن دلمی صافتر ایلر
دوران آتی بر آینه سیمبر ایلر
عون ومدد نعتی که نیروی پر ایلر
عرش حرم معرفتی مستقر ایلر
معراج ککالات ظهورم خبر ایلر
تبریک ایله یکدیگرینی مژده لر ایلر
افلاکی بر آینه یه قور مختصر ایلر
برکونده کیمک خامه سی بویله اثر ایلر

یارب بونه حکمت که عقول ایلز ادراک
 کوردک نیجه اولادی کیمی کل کیمیمی خار
 بر آزری حق والد ایدر ذات خلیله
 ای دل بو کبی حکمته سن ایله تعریض
 یکرنگ حقیقت اولان ارباب کالات
 ایوان توکلده طوران رند سرافراز
 انوار حیمتله مزین اولان انسان

یا طاعت محراب حر مکاه الہی

یا خدمت پیغمبر عالی کهر ایلر

پیغمبر فرد ازلیت که زمینی
 سلطان ابد مرتبه کیم خامه قدرت
 معراج کالاتنه یتزمی بو برهان
 فرمان هایونی صدور ایلسه خورشید
 برلوحه تصویره مراد ایلسه ویررجان
 جبریل کلیر نزدینه تبلیغ ایچون اما
 قانون الہیمی اولور رونق دنیا
 برموره معین اولسه بولور ملک سلیمان
 ایوان فلک لرزه پذیر اولسه یرندن
 یا کنکره رحمن ایدر ساق مشید
 حکمی که مسخردر آکا کردن همت
 برهیتسه مظهره که غضب ایلز اما
 اولدمکه او سلطان سر پرده لولاک
 جبریل ثناخوان اوله رق رهگذرند
 رخس ظفرندن دوکلن نعل ایله میخی
 هر میخی شب قدره اولور کوکب دری
 تحقیق کالاتنی درک ایتمین انسان
 آیات واحادیثنی کوش ایتمین آدم
 اکسیر توجهله او شاهنشاه کونین

عرش اوسته خاک قدمی مشتخر ایلر
 فرمانی تحریر جبین قدر ایلر
 انکشت هایون ایله شق قر ایلر
 مغربدن اینر جانب شرقه سفر ایلر
 سلطان سر پرده فتح وظفر ایلر
 جبریلده اسرار لندنن خبر ایلر
 عدلی بوجهان ملکئی بز بشقه یر ایلر
 دریایی تہی خلقی غنی خاکی زر ایلر
 تحکیمه عون ومددین راهبر ایلر
 یا قنطرة تیغی زرین کمر ایلر
 سرکشده دورنده جهان توبه لر ایلر
 ایلرسه اگر عالمی زیر وزب ایلر
 اعجاب ایله میدانه کیرر جمله لر ایلر
 خورشید وهلالی آکا تیغ وسپر ایلر
 بالای عوالم سرینسه زیب وفر ایلر
 هر نعلانی چرخ عظمت برقر ایلر
 تخانه کبی قلبنه نقش صور ایلر
 کوش ودهتن رخنه دیوار ودر ایلر
 بر چا کر ذی بخته که حسن نظر ایلر

استعجال کوستردی. بن ایسه عجبه سی نه، بوکون تیض ایدر یارین کتور یرم دیوردم. سلیمان افندیگ جانی صقیه برق جام اللهک بیوک لطفنه قارشى نیچون اهمیتسز طاورانیورسک بویله برقصیده برقاچ ساعت ایچنده یازیلیرمی، خصوصیه یوزدن متجاوز خاندان اکرادی نفی و تبمید ایدوب کردستان قطعه سنه آتش براتان بویله ذی قدرت، صاحب نفوذ برذات مراق ایدرک تذکره یازار مسوده اوله رق ایستر صکره ده بالذات بی مأمور ایدوب کوندیرر آرتق طوریلیرمی، دیدی کیتدی کمزده مشارالیهک یاننده مأمورین و اشرفدن بعض ذوات وار ایدی. مسودینی تقدیم ایلدم. قصیده نك اوستده براز کوز کزدر دکن صکره اسلوب شاعرانه ایله قرائته باشدی سویملی بر آهنگ ایله قرائت ایتدیگه کمالاتی کوستریوردی. جمله رستمانه ایله گمانک باشی کوزینی قیروب چیقارمدی .

پاشانک کامل، حکیم، شاعر برذات اولدیغنی اکلادم. یکریمی بیت قدر او قوددن صکره شاعر سوزی کندی آغزندن دکلمیلدر. تلطفیله بو عبد عاجز طرفندن ارقومسنی امر ایلدی. قصیده بی تماماً او قودم .

قدر آلقشاندیقنک درجانی تحریر ایدرسم بلکه مبالغه به حمل اولتور یالکز شوراسنی دیه بیلیرمکه اوزات قدردانه دقت ایتدم . بن قصیده بی قرائته دوام ایلدیکم مدت ظرفنده کمال انبساطدن برقاچ دفعه یرندن قالقوب ینه او طوردی. قصیده بی عیناً درج ایلدیورم

طورمزینه آز مدت ایچنده کذر ایلر
روشندل اولورمکرو غرضدن حذر ایلر
تحصیل کمال ایتمکه حصر نظر ایلر
انسان بوراده یا قزانیر یا ضرر ایلر
اصحاب ذکا کسب متاع هنر ایلر
اول سنک سیمه می بو صیقل کهر ایلر
اول آهن سختی هنر اکسیری زر ایلر
اصحاب کالاته نظر قیقل نلر ایلر
زورقله کیمی بحر محیطی کذر ایلر
صورتده دوپا ایتسه ده معناده خر ایلر
خون دل ناموس حیاتن هدر ایلر
برجام صفا ویرسه ده بیک دردسر ایلر
صهبای طربزاسنی خون جگر ایلر
اسناد اراجیف ایله بنندن بتر ایلر
یا پنجه شاهین قضا یا حجر ایلر

آدم که عدمدن بو جهان سفر ایلر
عقل اولان آدم بو کذرکاه فزاده
آدم آکا دیرلرکه بو بازار جهانده
کونین آره سی چونکه تجارتکهمزدر
ارباب هوا قسمه ویرر نقد حیاتی
تحصیل معارفله بولور طبع بشر نور
تهنیه ضمیر انجیق اولور کسب هنرله
تحصیل کمال ایتمکی آزشیمی سانورسن
صنعتله کیمی عارج اولور جو سمایه
تحصیل کمال ایلین آدمی مولا
همجنسه آثار مضرت ایدن ایراث
بیک تجرب به ایتدم فلکک دوزی یماندر
دقته شو عشرتکده عالمه باقدم
مشتاق کالات اولانی کوردیمی حساد
دست ودلنی عاشق دیدار فتونه

ایمش . عابدین پاشا بر جمعه کونی دایمز عبدالفتاح افندی یه کلیر لر بنده کزی ایسترلر کیتدیکنده التفات ایلدی سزک طبیعت شعریه کزده وار ایمش نفی نك :
صائمك كه فلك دور ايله شام وسحرايلر هر واقعه نك عاقبتندن خبر ايلر
مظلمی بر قصیده سی واردرکه اجنبی مکاتبنده بيله قرائت ایتدیررلر .

سزه بر هفته مساعده بونی تنظیر ایتملیسکز بیوردی .

نفی نك احتشام الفاظ و دبدبه معانیسنك ذاتا حیرانی اولدیغ کبی او قصیده یه اولیه بر آب و تاب و بر مشدرکه تنظیرینك احتمالی یوق، خصوصیه سلطان احمد اولك او کنج پادشاهك موفقیات و فتوحاتیده خیالات استادانه سنك وسعت جولانسه پک بیوک یاردم ایتمش، شمعی بن کیمی وصف ایده بیلملی هم که امداد روحانیتی اولیه بر قوتی بکا بخش ایده بیلسون . نفی دیوانی قارشمه الدم . قصیده نك روح الکائنات افندمن حضر تلرینك نعوت نبویه لر ی حقتده تنظیمی تشبیب ایلدم . هان قلمه صارلدم .

او کون ساعت طقوز راده سنده ایدی دایمز عبدالفتاح افندی کلدی قصیده یی یازمقده اولدیغی کورنجه بر شی قاره یه بیلدکی سؤالنه اوت قصیده یی بتیردم شو یازدیغ نهایتده کی دعا بیتدیر دیدم . تعداد ایلدک یتمش درت بیت اولمش او قودم خال برز کو ارم دیکله دی شویله بر متبسمانه یوزیمه باقدقن صکره بر شی سویلکسزین همان قالقوب کیتدی . بنده یورلمش ادم خطاط مشهور درویش افندی حفیدی احبا و شرکادن آتی الترجه ذوالفقار ذهنی افندی [۱] ودها بر ایکی اخوان کلدی . تموزک حرارتلی زمانی اولغله دجله نه ری کنارینه کیتدک . خیالخانه طبیعتده اولیه بر غلیان ظهوره کش ایدی که، گویا نظر کا همده بتون مناظر اشیاء، مضمون و معنا اولمش ایدی . هر نه سمته باقسم خاطره بر مضمون هجوم ایدرک آتی کسوه نظمه صوقق ایچون نظر قوا اورایه صاپلنوب قالیوردی . دجله نه رینک او مواج جریان صفا افزاسی، طبیعت مهیجه نك باعث تعدیلی اولدی .

مکر دایمز طوغری بجه عابدین پاشا حضر تلرینه کیده رک قصیده نك یتمش اولدیغی خبر و بر مش پاشامراق ایدرک سر یعامسوده . اولدیغی حالده قصیده یله برابر شمدی کلکز اقشام طعمانی بر لکده ایدرز زمینده بر دعوت تذکره سی یازمش حالبوکه اقشام خانه یه عودت ایتمکسزین برادر شفقتمند محمود افندی ايله طوغری بجه مدعو بولند یغمز بر ذاتک خانه سنه کیتدک کیچه ساعت درت راده سنده خانه یه کلدم کیتمک زمانی کچمش ایدی . فرداسی ایرکن شهر من اشرافدن ولایت مدعی عمومی معاونی امام زاده سلیمان افندی کلدی . غالباً بویله بیوک ذوات ايله کورشمک استه میورسک . بن مأمورم مسوده یی آله کیده لم، فقط هله بر کره او قو دیکلیه یم دیدی . قصیده بتجه کیتمکه صورت [۱] بوذات شمعی ادرنه دیون عمومیه نظارت علیه سی محاسبه جیسیدر .

دکله سین آوازۀ عرفانمی ارتق جهان
 ایلرم آرتق نهای دولتکله اشتغال
 بویله می اوصافکی ایلردم اولسیدم اکر
 سنک محتله شکست اولمش درونم اویله کیم
 خامۀ معجز بیانم کوستر سحر حلال
 بعدزین باشه دعایه ای (امیری) صدق ایله
 نیچه کیم اولمش دکلدرازل سلاله منقطع
 اولسون ژنک الم آینه سنده رونما

ذاتی مولی بزی ایتسون غم موقوتدن

بریحق سنه صکره پدري کوروب ینه عودت ایتک اوزره دیار بکره کلدیم . مملکتتمز
 اهالیسندن بیوک برحسن قبول کوردیم . سوقاقد ، جامعه ، تفریح محللرنده بر برینه
 کوستر لرردی . استاد اکر ممز شعبان کامی و پدر محترم محمد شریف افندیلر حضراتنک امر
 ومعاونت لریله (مرآت فوائد) ک تحریرینه مباشرت ایلدم . اوچ ماه کچمکسزین تکرار
 ماردینه کیدرک یازیلان مقداری سعید پاشا حضرتلرینه ارائه اولندقدنه تقدیر اولنه رق
 دوامه تشویق ومعاونت ایفا بیورلدی .

مبادی مسئله زائلده تحریر ایلدیکم طقسان بیتلی برقصیده دعایه دیار بکر غزته سیله
 نشر اولنه رق مظهر تقدیر عمومی اولدی .

اوشاده دیار بکر تلغرافخانه سنده اوچ یوز غروش معاشلی منحل بر مأموریته تعیین
 اولندیغمزدن دیار بکره عودت اولغسی حقدنه رسمی بر تلغرافنامه آلمش ایسه ده سعید
 پاشا حضرتلری رد ایدرک موافقت بیورمدقلرندن ۱۵۰ غروش معاشله ماردین تحریرات
 قلمی کتبه سی صنفه الحاق ایلدی

۱۲۹۵ سنه سنده دایمز عبدالفتاح فتحی افندیکن کشخانه سنجاجی تحریرات
 مدیرلکنه تحویلی حسیله عاجز لریده تحریرات کتبا بتدن استعفا ایدرک دیار بکره
 عودت ایلدم استاد اکر ممز شعبان کامی افندی حضرتلرندن بوکرده شفاء شریف
 وتفسیر شریف جلالین قرآئنه صرف مقدرت ایلدیکم کبی بر سنه قدرده مناسب
 وقتلرده قبرستانلری دولاشه رق تاریخ و نیاتک تدقیقه غیرتله (مرآت فوائد) ک
 اکیانه چالشم ۱۲۹۶ سنه سنده (مرآت فوائد) ی مسوده صورتیله اکیال ایدرک آندن
 تلخیصاً شوتدکره شعرائی یازمقدمه ایکن عابدین (پاشا) بک افندی حضرتلرینک ریاستی
 تحتند دیار بکر ، معموره العزیز سیواس ولایتلری هیئت اصلاحیه سی نامیله بر هیئت
 دیار بکره کلدی . بنده کز بو ائشاده تجارتیه قرار ویرمشدم فقط سعید پاشا حضرتلرینک
 عالیجنابلی اقتضاسندن اوله رق بو عبده عاجزی عابدین پاشا حضرتلرینه ثنا بیوررلر

کبرای اعظمك صغمر عقوله قدرتی
 برنگهله علمی چاربار اوجادو کوزلرك
 ظاهر ایلمر اطلس نادیده برک توتدن
 سحری تلمیم ایلمش کویا، چههاروتدن
 نعمت لطفك دریغ ایتمه (امیری) خسته دن
 چونکه طاقتدن قالیر آدم کسلسه قوتدن

سحر کفتار سعید پاشایی تنظیر ایلمن
 ایندیرر جبریل چایک شهر اندیشه سی
 کلسه ایلمنده خلاق معانی علمه
 ایتماشدر حکمت مولی تعلق یوقسه کیم
 چیقماشدر بویله بر صاحب کمال بی نظیر
 فیضی اولسیدی نما بخشای طبع نامیه
 خامه اعجاز ایله تحریر آثار ایلسه
 قوت داودی وار دستنده ایلمر ناتوان
 شدت خشم بلالانکیزین ایتسیدی خیال
 خاص وعای صورت بیروحه دوندی خلتنک
 قوه الظهر ضعیفان اولسه ایتمزدی کذر
 نامساعد بویله بروادیده اندیشه یه

نکته پردازا سخن سنجا حقایق پرورا

ای او دانشورکه طبعك فیض آلور لاهوتدن

سن اوفاضلسنکه تالاهوته عکس انداز اولور
 پرتو خورشید استعدادك ایتسه تربیه
 فیض زهدك عنصر هستیده اولسه جلوه کر
 رهبر اولسه فیض تلمیمك اکر ایلمر ظهور
 پیشکاهن سجده گاه ایلمر ایدی اشراقیان
 قویمدك دشمنلر کده گفت و کویه اقتدار
 کلسه لر تبریک ایچون ذاتك سزادر عارفان
 حرز جان ایتسه طلسم وصفکی برامل سوق
 اولدی رونقدار ای دانشور سلکوتی شان
 طبع قاموسکده کی لؤلوی حکمت انجلا

نور فکرک پارلادیجه ظلمت ناسوتدن
 قیمت احجار اولور رغبتفزا یاقوتدن
 احتراز ایتمزدی کیمسه خدعه طاغوتدن
 حل دشوار مصالح مردم مفهوتدن
 هیکلک ترسیم اولنسه مرمر منحوتدن
 انتظار ایتم جوابه میت مضموتدن
 خطه کشمیردن لاهور ایله کلکوتدن
 شبچراغ اخراج ایدزدی گوشه حاوتدن
 شهر ماردین مقدمکله دهلی وسلکوتدن
 قیمت افزادر کتاب معجم یاقوتدن

هله صبر ایلسونلر معجز فیض مسیحمله
 نه حاصلدر حسددن سعی واقدام هنرلازم
 آچارلر کوزلرین اعما اولان اعدای کمپایه
 حسودک باشنه صالمز های معرفت سایه
 تصادف ایلدکی بویله کلزار مطرایه
 کز دیکک نادیده وادیده

اوصرده مرعش متصرفلغندن تحویل مأموریت ایدن سعید پاشا حضر تلی مار دینه
 کلدی . بنده کزی جلب ایدوب تلطیف ایله برابر او قصیده نادیده نک بزم اولیوب دیگر
 بر محلدن آلمش اولدیغنک روایتی وفی الحقیقه بویله بر قصیده نک انشادی مشکل اولدیغنی
 بیان ایتدی . ایکنجی قصیده دن هنوز معلومات عالیلری یوق ایدی دیدمکه ، بونی ذات
 عالیکز سویلاملی ایدیکز زبراشاعر سکز سنک ایچون تجربه سی قولایدر غایت ضیق بر
 وادیده بر غزل انشاد بیور رسکز تنظیرندن عاجز قالیرسم حقیقت اکلاشیلیر .

بقوق تقدیر ایتدی . ذاتاً پدرلری سلیمان نظیف افندی مرحوم جدیمز امیرینک

برکون اول چاکچاک اولسه کریبان حیات بزده اولسه ق دست ناهموار دنیادن خلاص

یتنی حاوی اولان غزلنی تخمیس ایلمی و بزم نامزکده امیری اولسی بر محبت موروثه
 تشکیل ایدیوردی . اوچ کون صکره بر اقشام سعید پاشا حضر تلی بزمه دیار بکرک اذ کیای
 اهلایسندن اولوب اول انشاده مار دین رسومات کتابته کلان آتی الترجمه ماهر افندی بی
 استه مشر . کیتنک

عبرت آلسون عالم فانیده استکبار ایدن سامدن ، فرعوندن ، نمروددن ، جالوتدن

یتنی محتوی انشاد بیور دقلری بر غزلی ارانه و تنظیرنی اراده بیور دیلر

ماهر افندی بزم خانه ده بنده کزک او طهمده مسافر ایدی . خانه یه کلدکده مومی
 سوندیروب یاتدق بن اولجه استحضار ایلدیکم قرق قدر کوچوک ورقپاره لری صاغ یانمه
 آلم . قرانلقده انشاد ایلدیکم بریتنی قورشون قلمله بر ورقپاره یه بازار صول طرفه
 آتاردم .

اوتوز یدی بیتلی بر قصیده یازدم ماهر افندی او یقودن قالقنجه کیفیتی حکایه ایله
 قصیده بی او قودم . تعجب ایتدی . قصیده یکشبه بی تبیض ایدوب سعید پاشا حضر تلی بینه
 کوتوردم . اولقدر تقدیر بیور دیلرکه تعیری غیر قابلدر . مذکور قصیده شودر :

منفعت انسانه کلز جاهل فرتوتدن
 ذل وعزک قبضه قدرت کر بانکی ریدر
 اولسه عالی کوکب اقبالی برج خوتدن
 حصه یاب اول قصه جمشید ایله طالوتدن
 فرقی یوقدر امتزاج آتش و باروتدن
 عالم و جاهل موالات ایتمک

مادین اهالیسی لسان عربی ایله متکلم اولدقنلرندن بزم قاموسلرده صحاحلرده کوچ ایله بوله بیلدیکمز لغتلك اکر تریسنی قوم نجیب عرب عادتاً قونشورکن تلفظ ایلمکده اولدقنری جالب دقت اولدیغندن لسان عربیده برخیلی تدقیقات اجراسنه مجبور اولدم.

برچوق شعرای عرب آتارینی نقشطراز حافظه ایدرک عربی شعر سولیکه یلتندم. هله ضبط لغت خصوصنده اولیه بر سلیقه یه مالک اولدمکه برکون احبادن برینک لغت عثمانیه یه مراجعت ایتدیکنی کورنجه آنده لغت وارمیدرکه مراجعت ایدیورسک دیمش بولندم. اخوان کرام انفاق ایدرک لغت عثمانیه ده تقدر لغت غامضه وار ایسه سؤال ایلدیلر له الحمد هیچ برینسک معناسنی اصابت ایتدیرمکدن عاجز قالدم.

اول ائشاده سلطان مراد خامس حضرتلرینک جلوس شاهانه لری شرفوقوعبولدیغندن

کلید کنج عدلی گفته اکرام ایله غفار سنه ۱۲۹۳

جهانک قیلدی شاد اقدسی سلطان مرادخان سنه ۱۲۹۳

تاریخلرینی حاوی ۹۳ بیتلی برقصیده تنظیم دیار بکره ارسال ایدرک ولایت غزته سیله پارلاق برسرلوحه ایله نشر اولندی. بوقصیده ولایت داخلنده ولوله یی موجب اولدی. بزم کارگاه اندیشه مزدن نسج ایدلمش اولیوب جدمزک دیوانندن مأخوذ اولدیغنی حکم اولتیوردی. وزن وقفیه سنی بعض احبابه انتخاب ایتدیرمک صورتیله سلطان مشارالیه حقنده سنه عینیه ۹۳ بیتلی اولمق اوزره برقصیده ده تنظیم وقصیده سابقه نك محصول طبیعتمن اولدیغنی یار واغیاره تصدیق ایتدیردم. شو بیتلر ایکنجی قصیده دندر.

ایرشسون شهرتی کشتارمک تا گوش عیسیاه
بکا اکرام ایدوب حق مظهر ایتمش بو تجلایه
حدیث السن ایکن بن مظهرم فیض مسیحایه
عقود القا ایدرمش شعرم اما قلب اعدایه
بنی لال ایلدی مکر حسود قتنه سرمایه
بو یولده باشلامش هرکسه اعلان والقایه
بو نظم بی نظیری ایشته چکدم سلك املایه
نه لایقدر درو کوه کدای بی سرو پایه
تسنزل ائمز سرت کبی بر فعل ادنایه
کران کلمش کلام انسجام بعض خودرایه
نه سویلر اولوقت بیلیمکه حساد فرومایه

همان امر ایله وصفک آسمانه ایلیم ایصاب
دکل الحاح و ابرام ایلمکله طبعمه بالله
اون التی اونیدی سننده یازدم چوق کوزل سوزلر
مصیقادر حسدن کرچه مرآت دل صافم
همان بر طفل ابجدخوانه دوندم مکتب عمده
چالتمشدر دیو جدم امیردن جلوسیم
جلوسیه اکر سرت ایسه دیوان جدمدن
اولور حساد اولانر عقل ایله انصافدن محروم
بحق دین بیغمبر بتم علویت طعم
نه مانع منکر اولمش شیره خورشیدرخشانی
قرباً صبح طبع یاغدیرر آفاقه انواری

افندی حضرت تارندن او قودوم . کردجه تکلمی شیروانده او کړندم ۱۲۸۶ سنه سی دیار بکره کلهرک محمد شعبان کامی افندی حضرت تارندن آلتی سنه دن متجاوز تحصیل علوم و تکمیل خطوطه مداوم اولدم . عوامل و اظهار ، از برلمک صورتیله وزینی زاده معربیله برابر او قندی . حضرت علی افندمک کلام کبارلری از برلندی . صباح واقشام درس لرنده کافیه حللی ، ایساغوجی ، فناری ، مختصر ممانی قرائت اولندی . بعض لوحه لر یاز یلهرق جوامع شریفیه تعلیق ایلدی ارتفاع واسطرلابه متعلق کدوسی و مجیب و دهاسائر بعض کتابلره ده توغل ایدیله رک بیوک بر ملکه حاصل اولدی بعض کسه لر ارتفاع واستطرلاب تحصیلچون مراجعت ایلدکارندن صلی و جمعه نک تعطیل کونلری تخصیص قلندی .

لعیانه مراقم یوق ایدی . استاد مزله تفرجه کیتدی کمز زمان چوجق لر او یونه مشغول اولور لر . بن بر طرفه چکلیر کتاب مطالعه ایدر دم یالکز جمعه کونلری ساعت اون ، اون بر راده لر نده بهرام پاشا جامی حولیسنده کتاب مطالعه سندن پک زیاده یورلمش اولان فکرمی تحویل و اشغال ایچون بعض کره ملاءبه اشتراک ایدر دم .

تلغراف فننده کی سیاله برقیه خارقه سنه مراق ایدرک ۱۲۹۲ سنه سنده آلتی ماه قدر بعض کونلر دیار بکر تلغرافخانه سنه دوام و آز و قنده پک زیاده ملکه و وقوف حاصل ایلدیم تاریخ لر مطالعه سنه دخی او یله بر مسیله جدیدانه ایله صرف اوقات ایلدیمکه خواب و راحتی و او یقویی غائب ایتم لانیه کنارنده کتاب مطالعه ایدرکن صباح اولمق دفعاتله واقع اولدی . او یوسم کیسه یا نده یاته مزدی او قودیم کتابلری صورت علیله تکرار ایدر میشم . ارتق ضعیف و بی تاب دوشدم اطبا بر مدت ترک مطالعه ایله سیغاره ایچمکه و یاخود تبدیل هوا یه مجبوریت کوسر دیلر ترک مطالعه ایله توتون ایچمک قابل اولدی . داییرم آتی الترجه عبدالفتاح فتیحی و عبدالکریم عبدی افندیلر مار دین سنجاغی تحریرات و رسومات مدیر لکار نده بولند قیلر نندن سنه مذکور ده مار دینه کیدرک کسب عافیت ایلدیم مشهور قاسم پادشاه مدرسه سی مدرس فاضلی آتی الترجه احمد حللی افندی آمدی حضرت تارینک اوچ سنه دن زیاده صباح واقشام درس عالی لرینه دوام ایدرک تصدیقات تصورات ، قاضیمیر ، مطول ، شرح عقاید مع کلنبوی ، جلال قرائته حصر وقت و ساعت ایلدیم . خال بزرگوارم توسیع فضائل و معلوماته تشنه اولدیغندن برچوق کتابلر جمع و حتی شهنامه فردوسی بی کورمکی آرزو ایلدیمکدن بغداده تلغراف یازیلوب بر نسخه نفیسه سی پوسته ایله جلب اولندی . منشیان قدیمه عثمانیه نک یشوای منفردی اولان فاضل مشهور جناب ویسی نک (درة التاج فی سیره صاحب المعراج) عنوانی سیر مشهورک لغات عربیه و عجیبه سی حل اولندقدن بشقه ابتدادن انتهاه قدر تماماً از بر ایلدشدر .

آثار قیمتدار عالیبرندن برغزل بدیع استادانه‌لری تحریر اولندی .
 قضا رسم جفایی غمزۀ یارمدن اوکرندی فسون فتنه‌سازی چشم‌دلدارمدن اوکرندی
 دیمش اول نوظهور فتنه‌کیم سرکشته‌ک قیدین بنم آشفته‌لر زلف سپتارمدن اوکرندی
 چنده نالش فریادیمه دمساز اولوب بلبل فغان سینه‌سوزی بودل زارمدن اوکرندی
 بتان بيلمزدی آزار ایلک عشاق شیدایه بنم اول بی‌وفایار ستمکارمدن اوکرندی
 نیاز آور اولوب اطفال آمد شیوۀ نظمی
 (امیری) شاهد بر فیض اشعارمدن اوکرندی

امیری راقم‌الحروف

ولادت عاجزانه‌م ۱۲۷۴ سنه هجریه‌سنده در . قرائت اولیه‌ی آبا و اجداد کبی سلوکیه
 مسجد شریفی مکتبده آتی الترجه فتح‌الله فیضی افندی حضر تلرندن باشلادم . کلام قدیم ،
 علم خالدن صکره‌صرفدن امثله ، بناء ، مقصودی حفظ صورت‌له قرائت ایلدم . هنوز سکنز اون
 یاشنده ایکن مبانی قدیمه اوزرنده کی یازیلره مراق ایدرک بونلرک حله پک چوق چالیشیردم
 بر درجه‌که بریده محکوک برشی کوردیمی آتی حل ایتمکسزین کچمک پک مشکل ایدی . ایات‌ده
 اولا عاشق عمردن وصکرده سنبلزاده وهی دیوانسندن باشلادم . هنوز طقوز یاشنده ایکن بیوک
 عموجه‌مز آتی الترجه شعبان کامی افندی حضر تلری بنده کزه مصر باصمه‌سی بر (نوادر الآثار)
 و یردی تقدیر سویندیکیمی تعریف ایدم . بشیوزدن زیاده شعر امزک حاوی اولان درت بیگ
 بیت اشعاری آز مدت ایچنده تماماً از بر ایدلدی . او قونان بر بیتک نهایتنده کی حرفدن
 باشلامق اعتبار‌له ایات او قومقده کیمسه مقابله ایده‌مزدی . شعبان کامی افندی
 حضر تلرینک یانسه بر ذات ظریف کلدیمی . بنده کزی مکتبدن چاغردر مشاعره
 ایتدیرردی مطلق غلبه بزده قالیردی . بعضاً عموم یاران مجلس اتفاق ایدرلردی ینسه
 افحام ایدردم . بهرام پاشا جامع شریفنک امام و خطیبی عبدالقادر افندی اکثرکون
 معلم فتح‌الله افندینک یانسه کلیر بنمله مشاعره ایدردی . آره‌لقده صورت تحسر
 کوستره‌رک (چوققلق سلطانقدر) دیردی بونک معناسنی اولوقت اکلایه‌مازدم .
 کندی کندیمه . شمدی قلقوب کیده‌جک اولسه‌م استادم بنی براقز . بوکا نصل سلطانلق
 دینیر . دیردم . ۱۲۸۵ سنه‌سنده داچمز عبدالفتاح فتحی افندی حضر تلری سهررد
 سنجایی داخنده شیروان قائم‌مقاملغنده بولنیوردی . شیروانه کیدرک بر سنه اقامتله
 کلستانی وقصیده‌برده و قصیده‌امالی‌بی اولوقت شیروان نائی بولنان فاضل‌بی نظیر نویتنلی محمد امین

محمد امیری

بیلم ندر مسرت ایله غم دیدکری بردر یاننده سور ایله ماتم دیدکری

علی امیری

برلظه ویرمیور بشره راحت وسکون کهواره بلای بو عالم دیدکری

محمد امیری

فریاد جکر سوزینی بلبل کیمه ساتسون کلزار محبتده خریدار دوکندی

علی امیری

حال اهلی اولان عارف اسرار دوکندی هپ بیخبران کندی خبردار دوکندی

فارسی لساننده دخی غزللری ونظاری کثیردر . متانت الفاظ و رقت مآله آثار
ترکیسه نه توأمدر .

ترجمان غیب اولان حافظ شیرازی حضرتلرینک تخمیس ایلدیکی غزل مشهورینک
برقطعه سی شودر .

چرخ بد مهرکه کارش همه نقش حیلست مجلس آرای حریفان دغا ودغلاست
چون نه کریه کم چه کم کار جهان زین قبلست ابلهانرا همه شرت زکلاب وعلاست
قوت دانا همه ازخون جکر میینم

اوائل حالنده هزل وهجو دأر عجیب وغریب مخیلاتی حاوی انشاد ایلدیکی قصیده
وغزل وقطعه لری وافردر کرچه صکره لری بو وادی کیلیاً ترک بیورمشلر ایسه ده بعض
مجموعه لرده بر خیلیمی باقیدر . صون لسان جانی اختیار اولنه رق یالکز قرق طقوز بیقی
حاوی برقصیده نک نهایتدن صورت شکایتی متضمن اولان برقاچ بیت تحریر اولندی .

بخت بدن کبی بر مرد غضنفر طبیی زخمله ایتمده در کشته سرنجه مور
کام آله بزمه دهرده هر ابله خر شاهد طالعی نوش ایله صهبای سرور
اولهیم حزنله زهرا به کش جام فلک یأس وحسرتله اوله چشم امیدم مخمور
رتبه مرتبه قدریمی اعدا کوزینه واژگونه فلک سفله نهاد ایلدی خور
بنی آزرده دونان لئیم ایتدی فلک دست و دامان اولهیم کندی ایله یوم نشور

بونلردن بشقه مخدوملرینه خطاباً برده منظوم نصیحتنامه سی واردر . کتبخانه
عرفاده زیور صحایف آثار و اکثر ابیاتی ظرفاء مملکتک حافظه لرنده منقوش و پایداردر
یوقاروده برقاچ بیقی بلمناسبه کیچمش ایدی .

محمد امیری

افتاده که چونکه یوغیدی میوه و صلک سن ککشنه ای سرو دلارا نیه کلدک

علی امیری

فریاد هزاران سنی بیزار ایده جکدر سن ککشنه ای غنجه و عنا نیه کلدک

محمد امیری

بن استخوان اولورم ای های خواهش دل سن آشیان املده قرار ایدنجیه دک

علی امیری

کورر نه بردز مستان نه شدت تموز کوکل او یار ایله سیر بهار ایدنجیه دک

محمد امیری

دلی زخم آشنای چشم ایلر دلبر دلنوازدر غمزده

علی امیری

مرغ دل جانفدای حیرتدر بی امان شاهبازدر غمزده

محمد امیری

سپهری یاقسه باری آه آشنا کدن کوکل بو تقریب ایله آلسه انتقام افلا کدن کوکل

علی امیری

بودهر آتشین عنصرده حرص جاهه آدانمش یازق کیم لانه پامش کندینه خاشا کدن کوکل

محمد امیری

نشاط لعل لب یار وار ایکن زاهد شراب کوثری آچه ریایی دپرتمه

علی امیری

قویارمه محشری زاهد فغان حیلله ایله سپهری یقمه زمین ریایی دپرتمه

محمد امیری

کم ایتدی قدر عالمی خالص عیار ایکن شمعی زمانه خلقنک اغزی کوشلری

علی امیری

ظالملرک سفیه و منافق بیلانلرک زهر اولدی جسم دولته آلتون کوشلری

محمد امیری

نه ذوق خواهش وصلت نه غصه هجران بودل تعلق خوف ورجان آیرلدی

علی امیری

کوکل مصاحبت دلربادن آیرلدی وخیم خسته یه دوندی شفادن آیرلدی

محمد امیری

صاقن ، افتاده خاك هلاك اولق مقرر در بوكون اول شهسوارم خشمه ميدانه كيرمشدر

علی امیری

شو دنيا پنجه سنده عاقبت زاروزبون اولمش نه صفدر لر نه ار لر خشمه ميدانه كيرمشدر

محمد امیری

بی حجر یار ذوق وصالک نه لطفی وار فیض نشاط باده خمار غمده در

علی امیری

نقش خطوط موجه اسرار حادثات دریای بیکران جهان غمده در

محمد امیری

کل امیریدن زکات حسنکی منع ایله آستان دولته احسانه گلش لردنز

علی امیری

هرنه جورک وار ایسه اجرا ایت آرتق ای فلک چاره نه دنیا دینن میدانه گلش لردنز

محمد امیری

خاك اولسه کوکل ساغر میناده می اولمز خون جگر اول ساغره صهباده می اولمز

علی امیری

چاك اولسه کوکل پرده دیباده می اولمز پوشیده مرآت مجلاده می اولمز

محمد امیری

امیری موشکاف معرفت اولق کرک یوقسه کشی تقلید اشعار ایلمکه ذوقنون اولمز

علی امیری

کالات و فنونه او یله سعی ایت کیم جهان خلقی دیسون یوقدر نظیری بویه مرد ذوقنون اولمز

محمد امیری

یا سایه برافش رخنه زلف سیاهی یا ظلمت شب اول مه تابانه طوقتمش

علی امیری

یا پسترناز اوزره یاتوب جلوه لر ایلر یا سایه پیمانان او فتانان طوقتمش

محمد امیری

عالمده کوکل برلکی کوچ یار ایله یوقسه اغیار ستمکاره مدارا اوله گلش

علی امیری

دیدارکه چشم نظر ایلر سه کوچمه مهباره لری سیر و تماشا اوله گلش

محمد امیری

کوکل صحرا نشین وحشت اولمش خوفی وارسندن شه غمزه کدن ای مه آ که بر خط امان آل ویر

علی امیری

در جود کده عاشق بر فقیر کدر نیاز ایلر عنایت مطبخندن دستکه بر لقمه نان آن ویر

محمد امیری

ظهور فتنه خطندن آسق بر خنبر یارک اودلر صید ایدن زلف پریشان آ کلاشمشدر

علی امیری

دخول بزم یاره سودمند اولمز سه یول ویر رمز در قصر املده فکر دربان آ کلاشمشدر

محمد امیری

بنی دیوانه ایدن نرکس جادو بومیدر دام امیده شکار اولمین آهو بومیدر

علی امیری

چیقمیان نقش خیالی دل پرداغمندن مسکنی کلشن اولان غنجه دلجو بومیدر

محمد امیری

دلک فریادی اول مهغیره دلدار اولدیغنددر او کل زینت ده آغوش هر خار اولدیغنددر

علی امیری

بکا میلی او شوخک عفتم یار اولدوغنددر رقیبان سهدل عصمت آزار اولدوغنددر

محمد امیری

ای باد صبا کوی دلاراده نه واردر بر تازه خبر ویر بزه دنیا ده نه واردر

علی امیری

افلاکه صعود ایتمکه بر چاره بولنسه بیلم عیبا عالم بالاده نه واردر

محمد امیری

ایتمسون بک هوس پرواز اوج وصل یار پنجه شهباز چشم فتنه ساز آردنجه در

علی امیری

چر پنر البته هول جان ایله مرغ حیات آشیان کلشن عالمده باز آردنجه در

محمد امیری

تیشه آهم ایله سنک درک خاک ایدرم بنده فرهاد کبی نیچه هنزلر واردر

علی امیری

چالیشیر قلع جبال ایتمکه فرهاد کبی نظر ایت عالم همتده نه ارلر واردر

شیخزاده ابراهیم حفیدپاشای آمدی

آب ایچره عکس قدکی بر کره کوردی سرو دائم کنار جویده سنی جست وجوده در

امیری

رونق حسنی شب خط سیهفامده در شمعک افزون تراولان شعله سی اقسامده در

بری مغنیساوی [۱]

جنبش دل اثر خط سیهفامده در دزدکنجینه وصلک ایشی اقسامده در

جامع الحروفك بعض نظائری :

محمد امیری جد جامع الحروف

کیسوی عطر ساز لرك ایله پریشان افتاده لره سنبیل فردوس برین صات

علی امیری جامع الحروف

لاهو تی نگاهانه ایله باغه روان اول دل داده لره نرکس لاهوت برین صات

محمد امیری

کیسه نك شمع شب افروزی سوندرمه صاقن قدرتك وار ایسه اطرافنه پروانه لك ایت

علی امیری

کندی اندامی تزینه زنان میل ایلر ملسك اعمارینه اقدام ایله مردانه لك ایت

محمد امیری

ایدرمی غنجه باغ حقیقه تاثیر نوای زمزمه بلبل مجاز آلود

علی امیری

امیری صرف ایده جك نور چشمه آجیرم او مهوشه یازم نامه نیاز آلود

محمد امیری

دل عکس رخك دیده خونابده صاقلر اول تازه کلی شیشه پر آبدده صاقلر

علی امیری

دل عشقنی جمعیت احبابده صاقلر کویا که بر آینه بی مهتابده صاقلر

[۱] مغنیسالی بری مولوی نك خط دستبیله زدمزده موجود اولان مجموعه ده جدیدز امیری نك غزلی محرز اولدینی کبی کندی غزلنك بالاسنه ده نظیره سی اولدینی قید ایلشدز . شونظائر تصادفی اولیوب یا مواجهه یا مخابره صورتیله وقوعه کلدیکنی بوده اثبات ایدیور . شمعی به نسبتله وسائط وارده نك نقصانیله برابر ممالکمز ادبای قدیمه سنك یکدیگریله اولان شر حال موانست واجتماعری شایان تقدیر و امتثالدر .

امیری آمدی

اولدی دل قید کیسوی دلارادن خلاص بولدی دیوانه من زنجیر سودادن خلاص
نصرتی آمدی

اولدی دل حسرت وصل دلارادن خلاص بولدی دیوانه قید عشق لیلادن خلاص
کاب آمدی

طعن و تشذیبه ایلمشکم کامی به امر محال اولدی دنیا ده کیمسه افک اعدادن خلاص

امیری آمدی

کرداب غمندن ایلی دل زورتن خلاص خضر ایردی خط سبزه رخ دلربا بکا
فصیح مولوی

قصد ستم ایدرسن ایدوب غیره التفات هب صورت وفاده ایدرسن جفا بکا

امیری

ای طفل دل از شاهه یتیمانه قارشو وار نقدینه پاش دست عطادر صباح عید
آگاه

ای روزدار گوشه هجر اوله تشکل بزم وصاله مژده رساندر صباح عید

امیری

ییلده برکزه کیرسک سن اله ای کل تر سنی آرایش دستار ایده جک کونلدر
آگاه

اولدیله سحر نکار اهل سخن هب [۱] آگاه قلمی معجزه کفتار ایده جک کونلدر

امیری

دفتر اعمالی کور داد وستدن فارغ اول وقتیدر ای دلبر اقشام اولدی دکانک دوشور
راغب آمدی

رنک رنک آچدک متاع حسنکی هر بیلمزه رایکان ایتدک یتر ای شوخ دکانک دوشور

امیری

اول آفتاب اوج تجلی که حسننه اول نظرده خضر و مسیحار بوده در

[۱] جناب آگاه جمع صورتیله بیان ایلیکی شعرادن یالکز امیری نك نظیره سی بزه واصل اولدی. معاصرلرندن حامی والی لبیبك الهه موجود اولان دیوانلرنده نیره لری یوق ، شوخالده سحر نکار اولان صنوف اهل سخن بشقه لری اولن لازمکیور ایسه ده کیملر اولدینی مجه ول قالیور شی نکلده آکلشیلورکه ده برچوق شاعرلریمزک مرور زمان ، نام و آثارینی بلع و نابود ایتشدر .

امیری آمدی [۱]

خیال یارده کلسه درونه یر بولمز بنا، دلن اثر یوق سرای جان تنها

والی آمدی

او ماهپاره و اغیار و گوشه عشرت اسیر بند محن والی هر زمان تنها

علی امیری جامع الحروف

حسد او عارفه کیم دهری سیراچون بولمز شو عالی قبه نك آلتنه بر مکان پیدا

نابی

زخم هجراتی چوق چكدك او شو خك باری بر زمانده صارلم سینه یه مرهمجه سنه

امیری آمدی

زور بازوی بلاغتمله بوکون ای نابی کشور نظمه امیرم ینه رستمجه سنه

عینتابی حافظ قدیم

کعبه حسنی طواف ایلدن تشنه لبم صون بکا جام لب لعلکی زمزمجه سنه

صبحی آمدی لیب زاده

بو فنا خانه صبحی سکا بکزر وارمی کری جانانه یی ترک ایلمش آدجه سنه

امیری آمدی

خیال زلف عنبر فامی کیتمز چشم پرندن کنار آبه گویا وضع اولنش تازه شبودر

والی آمدی

تهی قلمز خیال کا کل و کیسوی خوشبودن یا سنبلدر شکوفه دان خاطرده یا شبودر

وحید محتومی

صلا کاغد او چور مق استین رندان رفیق اولسون هوالر خوش وحیدا ذوق صحرا تابانودر

رضای یکیشهری آمدی

سرسقی پاک اولانلر آشنای کار نیکودر جبلی زشت اولان آدم بتون کارنده بدخودر

امیری آمدی

دنیا یی فلک خیلی زماندر طولاشرسک دور کده عجب خرم و خندان کیمی کوردک

آگاه سمرقندی آمدی

معجون مفر حده بیله شمده فرح یوق محنتکده دهرده شادان کیمی کوردک

حامی آمدی [۲]

ترکس کبی مست می نخوتسک ازلدن عالده سن ای کوزلری فتان کیمی کوردک

[۱] مشهور صائبک بو وزن وقایده فارسی غزلی واردر . شو بیت آندندر

دلیم به پاکتی دامان غنچه میلرزد که بلبلان همه مستند و باغبان تنها

[۲] شو بیتی محتوی اولان غزل مطبوع دیوان حامی ده یوقدر .

شیخی [۱]

باش اکوب با که کلاهی وشکاری دیدیلر خانۀ طبعکه ارغادکه دیرلر او بز

سلیمان مذاقی بیوک تذکره جی

چوق دکلی بوستم اهل نیازه جانا استنادک بو قدر شیوه ایله نازدهمیدر

نابی ره‌لوی

نیتک ایلدیکک وعده‌یی انجازه‌میدر یوقسه قصدک دل زاره ستم نازدهمیدر

امیری آمدی

شاه غمزده ینه جمع ایتدی سپاه مژده کی جنبش عزمی عجب مملکت نازدهمیدر

دری وانی

سنی بردمه ایدر مالک کنج قارون همت خواجه غم قابل اندازه‌میدر

سکری

رنک رویک اثر شرمیدر غازدهمیدر یوقسه عشاقه ینه برغضب نازدهمیدر

والی آمدی

ظالم ایلسه ده مظلومه ضرر چوق سورمن آن واحدده کیچر عمر شرر چوق سورمن

امیری آمدی

قدر صاقلسه آینه دن اول خطنی یار عالمه شایع اولور قاره خبر چوق سورمن

آگاه سمرقندی آمدی

صبح اقبالنه عبرتله باقلسه چرخک حسرتنده چکیلان آه قدر چوق سورمن

عزت علی پاشا

ساقی اظهار ثبات ایتسه دخی دورنده مدت توبه مستانه قدر چوق سورمن

کامی آمدی

تن بر آورده ایدن تربیه سز اولادین کندی زانوسنی حیرتله دوکر چوق سورمن

امیری جامع الحروف

کورمیور چین جین ستمن شمعی اوماه کوسترر کندینه مرآت قدر چوق سورمن

[۱] شیخی نیک شو نظیره سی یکریمی بیتدن متجاوزدر . بالاده کی آمد شعرا سی غزل لری نیک بررا یکیشر
یتلرخی تضمین ایتشد . کرک شوتضمینه و کرک مجیب کالی آمدینک مجموعه نفیسه سنده محرر بولمسنه
نظراً بوذاتک مملکت مزه تعلقی اولسی مأمول ایسه ده نه کندینک هریتنه دائر نه ده بیتنده بیان ایلدیک
کلاهی وشکاری حقنده بر معلومات آله بیلدک .

کامی آمدی

برکیمسه سکا دوستلق ایتسه بوزمانده بیهوده دکل حاصلی علت وار ایچنده

عونی یکیشهری

برکلبه احزانده که سن یاد اولنورسن زندان ججیم اولسه ده جنت وار ایچنده

علی امیری جامع الحروف

مسرور ایده مزاهل دلی زینت دنیا آلتون قفسک بلبله زحمت وار ایچنده

نابی

نابیا مجلس احبابده شعر تر ایله آتش خرمن حسادکه دیرلر او بز

امیری آمدی

پیرو نابی یز اما که امیری سوزده فیض پرورده استادکه دیرلر او بز

والی آمدی

والیا زمزمه شعر ایله پیرو لکده شاعر معجزه ایجادکه دیرلر او بز

آگاه سمرقندی آمدی

شمی آگاه اثر فیض ضیا کستر ایله قابل فیض خدادادکه دیرلر او بز

کذاری آمدی

کونده بیک نقش ایله تصویر ایدرز کندیمیزی صنع تصویرده بهزادکه دیرلر او بز

امنی آمدی

اولمز پیرو نابی و کذاری امنی پیرو آگاه استادکه دیرلر او بز

دری وانی بیوک تذکره جی

دریا والی ملک سخن اولسون آگاه شاعر نادره ایجادکه دیرلر او بز

لیب آمدی

کونده بیک سنک ستم ضرب ایدرز سینهمزه بیستون دله فرهادکه دیرلر او بز

وحید محتومی

غم اغیار ایله اولسوق نوله کویکده مقیم ساکن کشور بیدادکه دیرلر او بز

مجیب کالی آمدی

اشکمز رود مثال ایتمده یز هر سروه همسر دجله بغدادکه دیرلر او بز

بلغای اسلاف و معاصرین ایله مشاعرہ و مناظرہ سی پک کثیر اولدیگی کبی ادبای
 اخلاف دخی برچوق آثارینی تتبع و تنظیر ایلمشله . بعضیلری ارانه اولنور .
 محمد امیری آمدی

بر دل که صداقله محبت وار ایچنده بر آینه در حسن لطافت وار ایچنده
 حمدی آمدی

حمدی کهر نظم امیری به نظر قیل تاب و اثر آب لطافت وار ایچنده
 نابی رهاوی

ویردم سکا درج دل سر بسته می اما پک صاقله بیوک یردن امانت وار ایچنده
 آکاه سمرقندی آمدی

آکاه نیجه فخر بلاد اولمه شہبا نابی کبی براهل کرامت وار ایچنده
 والی آمدی

ترکی بکا اولی کورینور بزم بتانک سوز کیچسه دل شوخه سلامت وار ایچنده
 کاهی ادرنوی قاضی آمد

آینه ویرک دستنه اول شوخ بتانک کورسون هله بر کره نه آفت وار ایچنده
 ندیم مشهور

ای واه او اوچ چفته قایق آلدی قرارم شرقی اوقیوب کیچدی بر آفت وار ایچنده
 عزت علی پاشا

خوشدر بزه میخانه که عشرت وار ایچنده اول کوزلری مخمور ایله صحبت وار ایچنده
 لا ادری [۱]

عمامه ایله زاهدی کوردکده ایسانمه هرکنبدی ظن ائمه زیارت وار ایچنده
 شیخزاده ابراهیم حفید پاشای آمدی

راحت قوماز افتاده لری عشق مجازی شول یاره به بکزرکه جراحت وار ایچنده
 پرتو رئیس الکتاب

انسای زمان ایسه دخی ترک تکالیف طاقت کتورلمزینه کلفت وار ایچنده

[۱] رمضان شریفک اون بشندن صکره کی جمعه کونی بهرام پاشا جامع شریفنک قبه - نه قریب
 چرخ دنبلان دائره به و آندنده قبه نک اطرافنه چیقوب کز مک علتدر . بر جمعه کون قبه نک اوستنه
 چیقمش ، بر محله او طوره ندیم . شویت چاقی او جیله قورشون اوزرینه نقش ایدلش زیرینه ۱۱۲۷
 سنه سی رقی قوتلش ایدی . نه بیتک قائلی نده اورایه نقش ایدن ذانک اسمی یازلمشدی . براز
 اشاغیده دوزجه بر پرده قدیم فندق آلونلرندن برء د آلتونده نظره مصادف اولدی . ایکی صورتله
 منون اوله رق قبه دن ایندم . شیمدی به قدر بر دیوانده بر مجموعده شویتکی کورده دم .

قرین سایه لطف ایله ای خورشید عالمتاب
 دم آخرده حفظ ایت لمعه فیض شفاعتله
 بو عبد ذره ناچیز و عیب آلود و نقصانی
 کوکلده سایه صدق دلمه شمع ایمانی
 برزده چار یارک سلاحه و صنفده جولانی
 خدیو ایلسون چاپکسوار بیک اندیشمه

مغفور مشارالیهک مدت حیاتی سلطان مراد رابع دورندن سلطان احمد ثالث زمانه
 قدر تمامی ایلدیکندن یدی عدد عثمانلی پادشاه ذیشانک عهد سمداتی ادراک ایلس
 وا کثریمی حقدده بلیغ قصیده لر انشاد و بوندن بشقه یاران و اخوان ایلهده منظوم مکاتبه لر
 اجرا ایشدر .

اوداسندن حجاز مغفرت طرازه عزیزتمله مشرف اولان عبدالرحمن چلبییه یازدقلمی
 قصیده کونه مکتوبک مقدمه سی تحریر اولندی .

نیجه برشاهد اندیشه وصل دلدار
 ایتمز اول دلبر آهو نکه وحشت خو
 چشمی بیکنانه تدبیر امور مرهم
 نکهی بادی غار تکر کالای نیاز
 مدد ای فتنه که طفل طربخانه ناز
 دل کاوله داهیة زخم ایله الفت انکیز
 چاره ساز اولدی مکر شام فراق غمده
 رند زهرابه کش ساغر بزم فرقت
 فکر امید وصالیه دل یأس الفت
 باری درد دلی ای کلک مودت مقرون
 ای صبا نامیزی سندیخی لطف ایت ایله
 بوتقربله فراق دل صد پاره نی قیل
 ایله در صدق بجر و داد دلدن
 نظر ایت تابش رخسارینه هم ایله سوال
 نیجه در نخل سر افراز دیار امید
 نیجه در قافله سالار دیار اخوت
 نیجه در پیشرو زمرة حج الحرمین
 منقبتکار تفتن شه اقلیم هنر
 ایلیه خنجر فرقتله بی سینه فکار
 دام نظاره یه شهباز خیالی شکار
 غمزه سی محرم کاشانه زخم دلدار
 مزه لر رهزن آرام دل و صبر و قرار
 اولدر آدمی بووضع تغافل اطوار
 ایتمز آسایش بهبودی مرهم آکا کار
 دله آمد شد آغوش خیال قد بار
 اید من جام مسرتکر ایله دفع خمار
 تابکی ایلیه هجران ایله اوقاتی کذار
 ایله تسوید درون ورق مهر نکار
 واصل مجلس پر فیض لطافتکر یار
 مظهر آینه جنبش وصل دیدار
 مقدم فیض مرام بخشنه حرمتله نثار
 نیجه در طبع شرفبخش و طراقت اطوار
 نیجه در بلبل نو نغمه سخن کلزار
 نیجه در راهرو سخن حقیقت آثار
 عبدالرحمن چلبی مونس عصمت مشوار
 مسند آرای خرد مندی ذوالعرش وقار

بلاغت طبع استادانه لرینک مرتبه بالا ترینه نمونه و وسیله رحمت اولمق اوزره
آلمش طقوز عدد بدایع ایاتی حازی بر قصیده نعتیه لرندن تبرکاً بر قاج بیت بحر بر
ارلندی .

مریض عشقنک قابل دکل تدبیر درمانی
نشاط اضطراب ریشه الماس پیکانی
نهفته هر خیال خنجر خونپاش مژگانی
ایدر روح الامینی کشته شمشیر برانی
دل بیمار هر تیغ نگاه چشم فتانی
آنک خونین کفله لاله آسایه شهیدانی
دم کشته آتشرار ایدر روی گلستانی
شعاع موج خال عارض خورشید تابانی
شب وصلته عنبریز اولور زلف پریشانی
شفیع روز محشر مظهر الطاف ربانی
کروه انیسا بیک جانایله فرسوده پیشانی
سنگ ای شمع بزم خاندان سر سبجانی
سرای فطرتک آرایش زر طاق ایوانی
که قیلدک بزمکاه وحدته معراج جسمانی
سعادت برله قرب القرب انس الانس مهمانی
نه ممکندر سنی وصف ایتمل ای ممدوح ربانی
درون سینه کبک خیال عقل انسانی
کتورم خاطره اندیشه فردای میزانی
دوشورم هیچ دیلدن ذکر جام لعل جانانی
تهی، دست هوسده ساغر لبریز رندانی

کوکل بر دلبرک پستر نشین مهری اولمشکیم
ویرر آسایش آثار مرهم سینه ریشانه
دوکر زخم دله بیک نیش زهر آلوده بی بردن
نهیب چیره دست ترکناز غمزه مستی
نشاط ساغر لبریز آب زندکانیدر
اولور آتشفروز زخم داغ سینه محشر
کوکل اول دلبر لاله عذارک داغ مهریله
اولور آینه اسرار نقش نقطه هستی
درون حجر خلوتسرای قرب رحمانه
شهنشاه نبوت مصطفای محترم شوکت
اولور درگاهکه ایدر پادشاه ملک استغنا
کنار آتش مهرکده بر پروانه در جبریل
در تاج کمال معرفت آثارک اولمشدر
هزاران عز ایله ای مظهر آینه رؤیت
جباب حقت اولدک بزم خاص الخاص لطفنده
مرادم سالک منهاج بعثتک اولمه در یوقسه
بنان نیجه سیله چاک ایدر شهباز اوصافک
بن اول عصیان سنج عرصه کاه سیئاتمکه
یکانه خیره مست بی حجاب بزم عصیانم
قوماز ساقی بخت بزم عشرتکاه غفلتده

عشقه استعدادک اولسون دلبرادن چوق نه وار
پنمزده یار ایله بیع وشرادن چوق نه وار
بیوفا بیکانه مشرب آشنادن چوق نه وار
یوقسه ترک ماسوا ایتمش کادن چوق نه وار

می پرست اول ساغر عالمادن چوق نه وار
جان ویروب آلمقدهیز مردم متاع وصلتی
بشقه طلمدر حقیقت صحبت یار قدیم
ملک استفاده سن شاه سخاوت مشرب اول

سنمیسن الحق (امیری) پیرو آگاه اولان
شهرمزده شاعر نازک ادادن چوق نه وار

بعض ابیات بلیغہ سی یوقارودہ مرور ایتمش ایدی. جناب حامی، مصطفی چلبی نك ۱۱۵۱
سنہ سنندہ واقع اولان فاجعہ وفاتندہ دخی شو تاریخ حزین ایله ماتمرا اولمشدر .

حیفاکه مصطفی چلبی کنج ایکن هنوز ویرانه زار خاک فسادہ نہان اوله
چون راجع اولدی راضیہ مرضیہ رتبہ یه اول نفس مطمئنہ بہشت آشیان اوله
تاریخی قلم دینی (حامی) بکا ایله فردوس امیری رادہ یه دلکش مکان اوله

سنہ ۱۱۵۱

مصطفی چلبی نك مخدومی سلیمان چلبی بی تلمیحاً شو بیت دخی حامی آمدینك
مطبوع دیوانندہ موجوددر .

امیری زاده دن غیری، یناشمز اهل عرفانہ دکل اهل هوا حیدر مسخردر سایمانہ
مشار ایله سلیمان چلبی نك مخدومی کمرک امینی احمدغا [۱] و آنک مخدومیدہ بوحقیرک
والد محترمی محمد شریف افندی حضر تلیدر .

جناب امیری مملکت مزک مهم شاعر لر ننددر . شهر مزک بر عصره قریب لسان
معلم لکنی ایتمش و آکاه والی حامی کبی قیمتلی شعرا مز آنک واسط ایامندن صکره
ظهور ایلشدر .

حالا شهر مز مجامیع ادب اسندہ و سائر بلادده برچوق آثار بلیغہ سی موجوددر کرک
زمانندہ و کرک دها صکره لرلی مملکت مزک بستہ کارلری طرفندن اشعاری اهو یه لطیفه ایله
بستہ نوب تغنی ایلمکده در .

نعوت شریفه و قصائد و غزلیاتی بی حد و حسابدر کثرت آثار یه اشاره قاضی عسکر
سالم افندی تذکره سنندہ

(عصرک شعرای پرکو و وقتک مرد سفید رولر ننددر) و صدر اعظم مکتوب حیسی
صفایی افندی ده (کرچکدن شاعر ماہر در) عباره لرینی صرف ای دیور لر .

(مثال) صرہ سنہ کین برخیلی سائحات اشعاری واردر مثلا

عشقہ استعدادک اولسون دلربادن چوق نه وار

مصراعی صرہ سی کلدیکه ایراد اولنور . [۲]

[۱] هر نقدر آغالته معنون ایسه ده اصحاب خط و کتابتدن اولدینی متروکاتی میانندہ موجود بعض
اوراقدن متباہدر .

[۲] سلا نیکده ، یانہ ده ، یئندہ بولندیم ائنادہ مناسبت دوشدیکه بعض ذوانک بو مصراع
اوقودقلرینی کورر و ممنون اولوردم حتی حدیده متصرف روم ایلی بکلر بکی پایه لورلندن حظی پاشا
حضر تلیر بلتناسبه اوقودقلرندہ ناظمی و مصراعک مابعدینی سؤال ایتدم واقف اولدقلرندن جد مزک
بوغزلندن مفرز اولدینی سو یلدم تکمیلی آرزو ایلمک لرندن یازوب ویردم غزلک تمامی شودر :

شمس جهانتابك زمان انبساطی اولان بهار موسمنده ادبای مملکت و استادان موسقی ایله کستانلرده اقامت ایدرک تماشای بدایع قدرت ایلدی
 مشار ایله دیرایدی که انسان کامل اولانلر دنیاده اثر براقلمیدر صاحب اثر اولانلر
 تواریخ مستقبله امد، مطلقا برکوشه بولوب یرلشیرلر .
 اثرسزلر مههم برقرانلق ایچنده قاهره ق مرور زمان ایله کائناتک ذرات نابودیسنه قارشیر
 رجال منسیه دن اولورلر

ینه دیر ایدی که انسانلرک تعقیب ایلدیکی نقطه نظر ، وطنه و جمعیت بشریه خدمت
 صورتیله پاک و عالی اولمیدر . جهانی یالکز کندی استفاده سنه منحصرون ایدن
 کوتاهیمنان ، معناً اقبال وطنک قاتلریدر

اولادینک استراحتنه مرحمت ظنیله تحصیل و تربیه سنه دقت ایمانلر حسن اخلاق
 و فضیلت کبی جواهر معالی ایله مزین اولان اکیلی افتخاری اکسادن کندی چکر یاره لرینی
 محروم ایتمک ایچون بالذات رهزن اولورلر

دها برچوق اقوال و نصایح حکیمانه لری منظوم نصیحتنامه لرند ، موجوددر
 تذکره لرک جمله سی مشار الیهک بالاده یازدیغمز کبی اسمنک محمد اولدیغنی تحریر
 ایلدک لری حاده یالکز ذیل شقایقده (امرالله) کوسترلمی یا کلشدر .

اسم ادیبانه لرینک محمد اولدیغنی وارسته اشباهدر حتی شام و شهباقاضیمی منصوروی زاده
 مصطفی محیب افندینک واقع اولان التماسلری اوزرینه جموعه نفیسه سنه بالالری (لحرره الفقیر .
 لزاره الفقیر . لکاتبه الحقییر . لنامقه الفقیر . سرلوحه لری آلتنده ، خط نفیس عالیلریله
 یازدیغنی منظور عین افتخار اولان اون بر عدد غزل بدایع یرالربنک زیرینه آیریمجه
 کتبه دخی وضع و تحریر ایشدر عبارتیه سی عیناً شویله در .

کتبه الفقیر محمد المشتهر بامیری الآمدی غفرله

حالبوکه ایکن بیله هم که (امرالله) اسمی جناب شیخی نک قلمی اوچنه نردن دولاشدی
 امیری نک امرالله ایله التباسدن نشئت ایتمش اولسه کرکدر .

حیاتنده بض اولادینک وفاتیله ماتمدار اولدی . وفاتنده احمد چلبی ، مصطفی چلبی
 اسملریله ایکی اولاد استخلاف ایلدی .

مرحومک وفاتندن صکره اولاد واحفادی مسلك عالیرینه مداوم اولدقلرندن آنلرده
 مقبول صرفا و ممدوح ادبا اولمشلر ایدی .

بیوک اوغلی احمد چلبی ۱۱۴۲ سنه سنده بلا اولد وفات ایشدر . و بو محرر عاجزک جدالجدی
 اولان ایکنجی اوغلی مصطفی چلبی نک مظهر اسرار اب اولدیغنه دائر حامی نکته دانک

قطعه شوری

ای کان کرم مکرمتک تکمیل ایت وعد ایلدیکم جریده به تعجیل ایت
عیدیه منزی امیری قربان اولهیم یاران سخشناسدن تحصیل ایت

جواب امیری

شوری بوایشک قرین تعجیل اولمز وعد ایلدیکم جریده تکمیل اولمز
یاران سخشناس مفسدر هپ دوشمه طمع خامه که تحصیل اولمز

ایشته جناب شوری به شو صورتله لطیفه اجراسنی متعاقب اعطای جوآنز مکرره ایله
دلشاد ایلشدر .

طیبعتنده صنایع و تجارته استعدادی اولانلره سرمایه لر اعطا ایدرک هم آنلره دستگیر
معیشت همده کندیلری فیضمند ریح راجه منفعت اولورلردی .

ملکتمزده کی اقمشه حریره منسوجاتنک ترقیسی ایچون اذن کان غیرتی صرف ایتمش
هر بر معاونت و مشارکتدن چکنامشدر .

۱۱۰۵ سنه سنده ظهوره کان والی احمد پاشا وقوعاننده بیوک حسن خدمتی ظهوره
کلش ایدی .

۱۱۳۷ سنه سی شعبان معظمنک اون بشنجی کونی ترک ناسوت ایله عزم باغ لاهوت
ایلدی (ترک ناسوت سنه ۱۱۳۷) تاریخ واقع اولمغله بعض محبانی شوتاریخی انشاد ایتشدر .
جولانکهی اولدی باغ لاهوت تاریخی دنیلدی (ترک ناسوت)

۱۱۳۷

روم قیوسی خارچنده کی مصلاده جماعت کبری ایله نمازی قیلندی . والی مملکت
عارفی احمد پاشا آگاه والی حامی لیب چاکر افندیلر کی یاران باصفا وسائر فضلا وادبا
نمازنده موجود ایدی .

حجاج کرامک کذرکاهی اولان طریق اوزرنده (قانلی کول) نام محکک اوستنده کی
تپه ده دفین خاک غفراندر

تذکره مزک انهای تحریرنده سکسان یاشنده اولدقلری حالده له الحمد برحیات بولنان
پدرمز پدرلرندن آنلرده پدرمزک جدی سلیمان چلبی دن روایت ایدرلر . سلیمان چلبی
مرحوم دیمشکه ، جدم سید محمد امیری حضرت تلیرنه یتشدم قامتی اوزونجه ، کیکلاری ایری به
مائل اورته آغزلی متوسط بورونلی چاتیق قاشلی کوزلری بیوک جبهه سی کنیش کوزل
سیمالی ، مصاحبی غایت سویلی ایدی

مشاریه ۱۰۳۵ حدودنده دنیایه کلمشدر . قرائت اولیه یه تولیتی اولادیت صورتیهله خاندانه مشروطه اولان سلوکیه مسجد شریفنده کائن مکتبده باشلادی . استعداد مادر زادی کنیدیسی آز وقتده بین الاقران تیز ایتدیدی مشاهیر علمای مملکتک درسنه دوام ایلدی . دست اقتدارینه صیغنان خامه ادبی حسن اداره ایله ممتاز و علم و عرفان ایله معروف اولدی .

هم علما هم ادبا ایچون مدار افنخارا اوله جق بر موقع طوتدی . مأموریته هوس ایتدی . شرف سیادتله ذاتاً عالی اولان کعب جلیلی طبعنده کی عرفان و جلالته ده تیزین ایلدیکندن ولایه عظامک مصاحب و مستشاری و مملکتتمزه کلان سردار باشلارک ندیم و محرمی اوله رق اطول عمر ایله کامیاب اولدی . نته کیم مخدوملرینه خطاباً یازدیغی منظومه بلیغده شویله توصیه ایدیورلر .

جدک ایله ایله فخر الحذر	سعی ایله ایت نامکی سن شهره ور
اولیه تاسنده کی علم و ادب	فائده ویرمز سکا عرق نسب
هرکس ایله ایله محبت حصول	مجلس ایچنده صاقن اوله فضول
عالم ایله فن مدارایی بیل	اکمکک اولمزه کرک طاطلی دیل
هر تقدیر اولسه ک اکر زورکار	اوصله در البته سعی روزکار
الفت ناداندن ایت احتراز	سرو کبی ایله سنی سرفراز
خلقه ویر اسواقده بربرسلام	کبر ایله تا ایتیلر اتهام
کنیدیکی ایت محرم بزم کبار	تا اوله سک مؤتمن و مستشار

مدت عمرنده مملکتندن خارجه چیقماش و آثار بلیغه لرینک کشت و کذار ممالک ایتیمی کندولرینه وکالت ایتمشدر . زپردکی نظاردنده اکلاشیه جنی اوزره هر مملکتده طانمش وینلمشدر .

آبا واجدادندن موروث جسم بر ثروته مالک اولدیغندن خاندان دوشکونلرینه وایتم و ارامله جوائز و عطیه اعطا و البسه اکسا ایله اکتساب دعا ایلیه رک خصلت مردانه و اوصاف حاتمیه سی السنه ستایشده دائر بولنوردی .

مضایقه کرفتار اولان شعرا یه ده معاونتی دریغ ایلزدی . حتی آنلرک ترفیه اعاشه سی ایچون ارباب ثروندن اولان سائر یاران مملکتنده استحصال نقود معاونته دلالت ایدردی . شعرا ی مملکتندن آتی الترجمه ادیب معارف پرور شوری حسن اغا مرحوم ایله واقع اولان برلطیفه وسیله رحمت اولمق ایچون تحریر اولندی .

دانایی ده نادانی ده پامال غم ایلر زندر کھی دنیا کھی مردانه روشدر
احبابه پریشان کورینور ظاهر (امفی)
دقتله باقلسه ینه فرزانه روشدر

امیری

اسم عالییری محمددر . عمر کاملانلری یوز سنه بی تجاوز ایدن معمریندن، و آغوش
احترامنده برچوق اعظم پرورده ایدن مملکتتمزک اشرف بنام وادبای ککالات اتسامنددر
سلسلهٔ نسبی یدنجی درجه یوقاریده پیشوای عارفین سید امیر حضر تلبینه و آندن ایلروده
یکرمی یدنجی طبقه ده سید الشهدا امام حسین ابن علی المرتضی افندمز حضر تلبینه واصلدر .
شهر دیار بکر (آمد) وملحقاننده ودها بعض مواقع ویدیارده برچوق سلسلهٔ سادات کرام
مشارالیه حضر تلبندن تشعب ایلشدر . مملکتتمزک شاعر شهیری حامی نکته دان جناب
امیری نک اواسط ایامنه یتشمش ووفاتندن صکرده مخدومی مصطفی چلبی ایله همبزم مصاحبت
اولمش ایدی . مخدوملرینک نجل نییه مظهر سراپیه برخیر الخلف روشنی طینت اولدقلربی
مطبوع دیواننده مندرج اولان منظومهٔ مشهوره سنده شویتلرله بیان ایدیور .

لوح آینه سی صاف و ساده روشنی طینت امیری زاده

مصطفی خیر خلف نجل نبیه مظهر الولد سراپیه

مجلس پاکه او یار دیرین ایدر ابلاغ تحیات برین

مشارالیهک زمان حیاتنده درسعادتنده یازیلان قاضی عسکر سالم و صدر اعظم مکتوبچیمی
صفای افندیلر تذکره لرنده دخی سادات کثیر البرکاتدن اولدقلری صراحةٔ محرردر .
امیری ، مخلصنی اتخاذ بیورملری سببنی قاضی عسکر سالم افندی شو یله جه تحریر ایدیور
(فیضمند ربح راجهٔ سیادت اولان گروه بر سعادتدن اولدقدن بشقه میان شعرا ده بر امیر
صاحب لوای فصاحت اولمفین مخلص مزبور ی اختیار و بو مخلصه شهرت شعرا اولمشلر ایدی)
فی الحقیقه زماننده کسب اشتهار ایدن ادبادن ایدی . حتی والی حامی کبی مملکتتمزک
بیوک شعراسی سالم صفای تذکره لرنده مندرج اولمدینی حالده مشارالیهک مسطور بولنمسی
و کذلک شیخی نک شقایق نعمانییه ذیل اوله رق ۱۱۴۳ سنه سی نهایتنه قدر وفات ایدن
فضلا و شعرا یه دائر یازدینی (وقایع الفضلا) سنده سابق الترجه عارف بالله جناب آکاء
کبی برذاتک اسم و رسم ی محرر اولمدینی حالده مشارالیهک داخل بولنمسی مرتبهٔ شهرتنه
دلیل باهردر . وفاتندن قرق الی سنه صکره یازیلان تذکرهٔ رامزده دخی احوال و بعض
آثاری زیور سطوردر .

امیری

لسان و قلبی یکدیگر ندانند ایتمدم تفریق متانتله امیری مسلکمه بویه فرد اولدم

سابق الترجه آگاه سمرقندی بختنده بعض نظائری مرور ایلدیکی کبی آتیده
معاصرلی اولان شعرا ایلده نظر بلیغه سی کوریله جکدر .

غزلیاتندن بشقه نفیس تاریخلری و سلیس تخمیسلیریده وارد ۱۰۸۳ سنه سنده وفات ایدن
آتی الترجه شاعر ماهر دفتردار شانی افندینک وفاتنه

عدن اعلاده مقامن بوله یارب شانی سنه ۱۰۸۳

تاریخی ونابی مرحومک یالکز مقطعی تحریر اولنان شوغزل تخمیسلی آنلر کدر .

پر صفا اتمک ایچون انجمن احبابی ایتدیروب صحه دک (امنی) بکاترک خوابی

بلبل ایتدیخی سیرایت اوکل شادابی یار سوویلتدی بکا بوغزلی ای (نابی)

سوویله سوویله ای تازه زیانم دیهرک

شام قاضیسی ایکن ۱۱۳۹ سنه سنده وفات ایدن منصور، زاده مجیب کالی افتدی
کبی برفاضل یازدیغی جموعه نفیسه ده ادبیات ایرانیه نک صف اولین بلاغتمده بولیان بعض
اعظام شعرانک پک قیمتدار و مخیل منتخبات آثارینی تحریر ایلدکن صکره بر قسمنک زیرینه .

— نقل شد از خط امنی سنه ۱۱۰۲ —

عباره سی تحریر ایدیور .

اشته جناب امنی نک معلومات ادبیه سی واسع ونوادر اسلافه واقف بر ادیب کامل

اولدیغی بوده اثبات ایدر .

اولوتلرک اصول تشریفاتی اقتضاسنجه رتبه علیای وزارتیه اکثر کتخدالح مقامندن
صعود اولنسنه و مشارالیهک وفاتی اثناسنده قدمه عمری حدود خمیسینده بولنسنه نظراً
اقبال و فلک مساعدده ایتسه ییدی حائز اولدیغی شجاعت و کفایت حسیدیه احراز مساند
عالیه اتمسی مأمول و وطن و مملکته پک چوق خدمات جانسپارانیه ایفا ایده جکی وارسته
اشتباه ایدی .

خط دستیه مشاهده اولان آثار بر کزیده لرندن برغزل بلیغلی تحریر اولندی .

اول لیلی ادا شوخ که بیکانه روشدر

سرکرم اوله لی غمزلی خون جکدرن

بر جنبشی صدعربده حشردن افزون

حیران اوله ایم قدکه جانا ، نه روشدر

فقير جامع الحروفك باشليجه بعض نظاىرى

امنى

دمبسته ودرمانده يم ايله بنى غالب رحم ايله بنم حالت مغلوبمه يارب

اميرى

محبوب حقيقى بكا عشقكدر الهى مقرون وصول ايت بنى محبوبمه يارب

امنى

نگاه حسنه طاقت كتورمن زهره مرىخ اوشوخفتنه جوده برباقش برچشم جادووار

اميرى

بودنياده هنر برذات عادل بولمه در يوقسه بنى آدمده چوق جنكيز و حجاج وهلاكووار

امنى

مرأت دلده روى صفايى كورمى يز چشم املهه كل جلايى كورمى يز

اميرى

ملتهه فيض نشو ونمايى كورمى يز طور طلبده نور خدائيى كورمى يز

امنى

احوالى عرض ايمكه اول ياره قومازلر بلبل كى كلزاره واروب زاره قومازلر

اميرى

باغ حرم ياره صاقن وارمه تهى دست ويرمى سك اكر اجرتى كلزاره قومازلر

امنى

بزشكنج زلف عنبرفامه كيرمش چيقمشنى طير سر كشته يز بيك دامه كيرمش چيقمشنى

اميرى

قلمزدن چيقمدى حيفاكه نقش ماسوا كعبه مطلبده بيك احرامه كيرمش چيقمشنى

امنى

مسك ازفر عنبرسارامى موى كا كلك عطر ساي اولدى مشام جانه بوى كا كلك

اميرى

بشقه استعدادى واروويكده موى كا كلك فيض جنت نشر ايدر دنيايه بوى كا كلك

امنى

رقيب اولم زن دنيايه امنى بو مجازيده حقيقتكار خوبانه كوكل ويردمسه مرد اولدم

امنی

فلک بو بزمدہ سیر ایت او ماه دورانی کہ کیفی باده دن آرتار جهان جهان آچیلور

والی

او باغبان نکون کشته طالعم والی کہ باغ سینہ ده کل دیکسم ارغوان آچیلور

امنی

درونی سوزشمز اول شهہ نمایاندر نہ حرف ریز شکایت نہ داد خواہز بز

والی

نقاب زلفنی رفع ایتدی باد آہ، هنوز حجابدن ینہ حسرتکش نکاہز بز

امنی

قدک قیامت اولدیغن انکار ایدرمیم ای خوشخرام مائل رفتاریکم سنک

والی

شمدی دکل تشوق میلم خرامکہ چوقدن اسیر شیوہ رفتاریکم سنک

امنی

رقیبک سایہ سندن یارد باقدم سیر چشم اولدم زخ خورشیدی لاقیدانہ سیرہ برکین بولدم

نابی

اولور خاکستر م روشنکر آیینہ خورشید چراغ افروز سوزش بر عذار آتشین بولدم

امنی

اوکل پیرا عنک تشریفن ایتدی مژده بادصبح معطر در دماغ جانمز بوی بش ارتله

نابی

بمدم سوزشم عرض ایت امانت پیشکاهنده کیدرسک ای کوکل کوی دلارایہ سعادتله

وحید محتومی

وحیدا نظم استاده نظیرہ دیمہ دن آنجق غرض بازوی نظمی آزمایشدر ظرافتله

امنی

کنجه امنی زارہ سلامی اولشو خک اورتبه ایتدی تواضع کہ خاکه یا قلاشدی

طیبی

اوز اتدی وعدہ پابوسن اول سہی قامت بوکلدی قدم او حسرتله خاکه یا قلاشدی

آگاه

خوبان دهری صوزمه چکلمز جنالری ای چرخ پیر مهر درخشانه قانع اول
والی

اولمز بوکستانده سکا بر طرب نصیب ای عنسلیب ناله وافغانه قانع اول
امنی

عطشان دشت فرقت، هجرانی اولیان بی بهرددر زلال وصال نکاردن
نابی

آب حیات ایچنده تیم امید ایدر دل کوی یاردن بچن ادنا غباردن
دری وانی بیوک تذکره چی

ای سنکدل طوقتمه صاقن شیشه دله ظلم ایتمه نازه سک حذر ایت انکساردن
لیب آمدی

یاد رخیله نوش می ایتمش عجب دکل بوی کل آلسه لر دهن باده خواردن
رفیع آمدی لیب زاده

مهر رخکده نوخط شبرنگ ایدر ظهور حسنک بولور زوالنی نصف نهاردن

امنی آمدی

عاشق نگاه مشفق جانانه مبتلا یارک نکامی خون دل وجانه مبتلا

دری وانی

دل خنده ریزی لب جانانه مبتلا جانانه کربۀ دل نالانه مبتلا

امنی آمدی

نظارۀ رخی تفریح جانۀ باعث ایکن نسیم آهم ایدر زلفنی نقاب فرح
سری استانبولی

اصول نغمۀ بزم زمانه اولدی ثقیل شکسته تار اوله لی مطربا رباب فرح

امنی

آچارمی باد صبا تارکا کل یاری مشام جانۀ بوخوش روز کاردن نه خبر

نابی

شمیم لطفنه آماده در مشام امید نه کونه جنبشی وار روز کاردن نه خبر

نابی* رهاوی

پیوند ارتباط مزه باقه خاك ايله مهرزكه ماورای فلکدر مسیر من

آگاه سمرقندی* آمدی

مضمون سر نوشت من آشفته اولمه در کویا سواد زلف ايله یازمش دیر من

مجیب کالی* آمدی

مفتون سینهك ارلدیغمز محتفی دکل روشن مثال آینه مافی الضمیر من

نابی* رهاوی

بزه کیم آب ویرر ابر کرمدن غیری دشت بی فائده سبزه خود رویر بز

امنی* آمدی

سردی* باد خزان ایلیمز دمبسته بلبل کرم نوای کل خود رویر بز

آگاه سمرقندی* آمدی

دلربالرده وفا اولسه کورردك بزده چوق زماندرکه بودولتده دعا کویز بز

نابی

درونی منصب خواهشدن ایلدم معزول قلمرو غمه قید ابد نه مشکل ایمش

امنی

حصول کامه کهی سداولورکناره حرص محیط داعیهده جزر ومدنه مشکل ایمش

آگاه

مدام عارض پرخال یاره حیراتم شمار کوبکه ضبط عددنه مشکل ایمش

نابی

ساده رولق وقتتک ویر حکمن ای شوخ جهان خار زار اولمزدن اول سخن کلزارك سنك

امنی

ایلدی بو عرصهده غوغای رستا خیزی کرم نازکانه طرز ايله آهسته رفتارك سنك

آگاه

بن دکل کروبیانی بسته زنجیر ایدر نیم جنبشله خم زلف سیهکارك سنك

ادرنه لی کامی قاضی* آمد

لانه ساز اولمش سرنده شمعی مرغان چمن سروی مجنون ایلدی کلشنده رفتارك سنك

امنی

اولمز شراب لم یزلی هر کسه نصیب ای خضرآشنه چشمه حیوانه قانع اول

ندیم مشهور

صورمه پیام لعلنی پیمانه طویسون ای دل تهاک اتمه امان سویلرم سکا
سامی مشهور

مژگان قلم . صحیفه نکه ، مردمک مدار بر چشم موشکاف بیان سویلرم سکا
راشد وقعه نویس

بر بوسه ایله طوت دهن مدعای کیم فرصت بولنجه بلدکه یمان سویلرم سکا
دایه زاده احمد افا

خط عذاره منتظرم بنده موبغو راز درونی بن او زمان سویلرم سکا
سلیم افندی امین فتوی

حسرتله هر زمان نکرانم جمالکده کویا که راز عشقی نهان سویلرم سکا
وحید مختومی

وصلت دمنده صورمه خلوصمدن ای صنم شاید ریا ایدرده یالان سویلرم سکا
سعید آمدی قتی زاده

مانند یار گوشه کیرمز اوغنجه نک ای عندلیب اتمه فغان سویلرم سکا
کامی آمدی

مدح جهانہ عاقل ایسن اتمه التفات سنک جفای طعنه طیان سویلرم سکا
امنی آمدی

آمد شد های خیالی نه منع ایدر مادام آشیانه عشقی سرآمده در
آگاه سمرقندی آمدی

ممنون کرد بالمش خورشید اولور میم دست هوس مدامکه ، زیر سرآمده در
والی آمدی

همسایه های سعادت اولور میم والی هوای کاکل دلبر سرآمده در
یوسف نابی رهاوی

بندن صورتک حقایق اسرار عالمی تالیف رازنامه دهر از برآمده در
حاذق ارضرومی

کیمدر بوروزکارده آسوده حال اولان تاریخ سرگذشت سلف از برآمده در
امنی آمدی

ناتابل علاج اطبای دهر در داغ نهان عشق دوانا پذیرمز

بروزیره کتخدا اولمق ندن لایق ایدی
بولدک ای کپایه فرصت قطع تعینات ایدوب
برسنک کبی نحوست بی نماز و بی صیام
کتخدالقده قپو خلقندن آلدک انتقام
بیتلری کبی هجویه لر ترتیب اولنمش و نهایت خدمت حقیقیه ایضا ایدهمیه جگنی اکلا نیجه
مملکتته عودته مجبور اولمش ایدی . حتی نابی ایله اوغراشاشانلرک بریده سالم افندی نیک
پدری ایدی .

جناب امنی ده استانبوله کلوب بویله می اولمی ایدی . خصوصیه برحمله عزیمت ایدوب
ایتماکه هر نقدر میل و قصدک دخلی انکار اولنه مزسه ده حقیقته آمد شد ممالک و مواقع
ایجاب جاذبه آب ودانه و دها طوغریسی مقتضای مقدرات خلاق یکانه اولدیغندن
مشارالیهک در سعاده عزیمت ایتماش اولمی خود بین و خود پسند و مدمغ اولسنه هیچ ده
دلیل اوله مز .

مغفور مشارالیه شعرای سلفک آثارینی تتبع ایلدیکی کبی عصرینک و شهرینک شعرای
شهرت احتواسیله مشاعر و مناظره سی کثیردر اخلافیده اشعارینه نظیره لر یازمشدر .
بعضیلری درج اولنور .

امنی آمدی

بکام اولور بوچمنده بکام، امنی اوکیم یانجه تازه نهالان بی مثالی اوله

والی آمدی

بو شعر تازه زمین جناب امنی به نظیره سوبلک اولمز مکرکه والی اوله

یوسف نابی رهاوی

ویرر پیام قران زحله خورشیدک او آفتک که کنار رخنده خالی اوله

آگاه سمرقندی آمدی

اولورمی حفظ نکه روی خوبدن آگاه علی الخصوص که حسنده اعتدالی اوله

فهم قدیم

اهل عشق چکدی باغه آرزوی نوبهار اولدی زنجیر جنون کویا که جوی نوبهار

امنی آمدی

خار خار فرقیله برکل اندامک ینه اشک خون آلودمه رشک ایتدی جوی نوبهار

امنی آمدی

زلفک اسیری خسته به هیچ قیلمدک نکه جان تنده قیلجه قالدی امان سویلرم سکا

مستقیم زاده مرحوم (محلة النصاب فی النسب والکنی واللقاب) کتابنده، بوذاتی
تحریر ایدرک عبارتہ نیک بر فقرہ سندہ (الکتبخداء الوالی بغداد قلایلی احمد پاشا) دیمش
ایسہدہ قلایلی احمد پاشایہ کتبخدا اولیوب یوقاریدہ بیان اولئدینی اوزرہ وزرای عظامدن
بغداد والیسی دیگر احمد پاشانک کتبخداسی ایدی . قلایلی احمد پاشانک بغداد والیسی
مرحومک شہادتندن صکرہ در .

شودات نوادر دن بروجود شریف اولدینی حالہ قاضیعیسکر سالم افندی تذکرہ سندہ
در سعادتہ کلیوبدہ طشرہ مأموریتلرنده شتابان اولمسنی پندار واغترارینہ حمل ایله حقنہ
شو سوزلری یازیور .

(بین اصحاب الوغا بورناز محمد اغا دیمکله شہیر برشاعر خوش تعبیر در .

فاما بر مقدار مدمخ وکندینہ اعتباری وین الظرفا داننہ اغتراری اولوب زعمنجہ
خیلیجہ پنداری اولمغله سمت خجسته سمات رومہ روان و طرف دولت علیہیہ روبراء
وشتابان اولیوب طشرہ مناصبندہ اولان بعض وزرای اولی الاحترامہ انتساب ایدوب
کیدرک کتبخدالک خدمتیلہ سربراز اولمشدر)

انصاف اولنسون شو مطالعہ طوغریمیدر طشرہدہ کندینہ توجہ ایدن معتا
مأموریتلری بر اقبودہ در سعادتہ کلہرک طلب مناصب آرقہسندہ پویان اولمق مناسب
اولورمی . یا بوکا استطاعت مالیدہ مساعدہ ایدرمی سالم افندی شیخ الاسلام زاده اولدینی
ایچون دنیایہ کلدیکی کوندن اعتباراً زادکانلق وظیفہسیلہ معنون اولمش و بیودیکہ رتبہ
ومأموریتدہ بیومش و ضرورتک نہ دیمک اولدینغی کورماش اولدینغندن تجربہسزلک
سائقہسیلہ سویلہبیلیر ایسہدہ خدمت مقدسہ وطن اوغرنده جان ویرن بویله بر شہید
حمیت پرور حتمندہ بردہ حمق و بلاهت اسنادی موافق داب انصاف اولہمز .

در سعادتہ کلوبدہ برطاقم ارباب جاه واقبالک قومسندہ سورنمک وال اتک اوپہرک
خدام ودر بان بی انصافہ آبرولر دوکمیکدن ایسہ طشرہدہ کتبخدالک کبی بر مسند محترمدہ
پناہکاه انام اولمق عالیجنابلق دگیدر .

دیار بکرده اثنای تحصیلدہ جناب امینک یار وفاداری اولان نانی نکتہدان در سعادتہ
کلہرک داماد شہریاری وزیر ثانی مصاحب مصطفی پاشا کبی برذاتہ مکتوبیجی بعدہ کتبخدا
اولمش ایکن بوکبی بیوک یارادیلان ذاتلرده کی فطرت ازلیہ حمیت ایجانجہ اصلاحاتہ قیام
واسرافاتک اوکنی المغہ اقدام ایلمی موجب ادباری اولمش وبعض قدرناشناسان تشویق
ایدیلہرک اوعالیجناب حقنہ :

صیدوشکار ایلدیکي اثناده گاه جنك وجدال و حرب و قتاله دائر منظومه لر قرائت ايدرك مجلس مواسفتی بر محشر شور انکیزه چویرر. و گاه میدان صیدوشکارده یاران ایله مشاعریه باشلاهرق صحراي صیدکاهی بر انجمن ادبه بگتزدردی .

برکون صیدوشکاره کیدر . اقشامی خاندان قرادن توزبک نام ذاتک خانه سنه وازر . تصادفدن اولهرق ارکون توزبکده شکاره کیتمش ایدی . اقشام عودت ایتمدیکندن کوریشه منزلر .

فرداسی کون اثنای عودتده طوزه طو پراغه صیدوشکاره متعلق پرچوق الفاظ و تعبیرات ملاطفه نی براره یه جمع ایله بووداعنامه ظریفی یازار .

غبار انکیز راه آدمیت یعنی توزبک کیم اودر ابن سبیلک میزبان رأفت آثاری
جنابین درین ایتمش کشاده جستجوایلر نه جانبدن کورنسه مرغ مهمان آلمدر کاری
اودر دانای عالم منطق الطیر هنرمندی قولنده اسپرسی صیده دوشمش کبک کهساری
هوای آرزوی صیدایله پرواز ایدوب بنده کلوب یوردینه قوندم بولدم لیک اول هنرکاری

یانوب برشب مسافر اولدم ایتم ذوق بی پایان

دعا ایتم سحرده (امینا) قویدم بو آثاری

جناب امینیك ولادتی ۱۰۵۰ حدودنده در . تحصیل کالات ایلدکن صکره ولاة کرام خدمتته کیروب تدریجاً ترقی ایدرك مملکت مزده کتخدالق مسند موقربنه ارتقا ایلمش و صوکر دلری شام شریف والیسی احمد پاشانک کتخدالق خدمتته اتصال ایتمشدی . ۱۱۰۲ سنه سنده وزیر مشارالیهک بغداد والیدکنه تحویل مأموریتلرنده برلکده عازم اولدی . ۱۱۰۳ سنه سنده عربان شیخلرندن مانع نام شقی بصره طرفلرنده صورت عصیان کوسترمکله افندیسی احمد پاشایه بصره والیدکی و سردارلق توجیه اولندی . فقط بغداددن حرکت ایتمزدن اول پاشاسی وفات ایدرك برادری درگاه عالی قوجی باشیلرندن خلیل اغایه بارتبه سامیه وزارت بصره والیدکی توجیه اولنغله صاحب ترجمه کماکان کتخدالق مسندنده کارفرما اولدی .

شقی مزبور اوزرینه حرکت اولنهرق اسد قریه سی قریبنده (نهر اسد صالح) دیمکله معروف اولان نهرکنارنده کی بطاقلتمده شقی مرقوم بغتة پوصودن ظهور ایتمکله واقع اولان دهشتلی محاربه ده اول مرد غضنفر صولت رستمانه جنک و پرخاش اجرا ایلدی . اثنای کبر و دارده صورت ظفر نمایان اولمش ایسه ده بتقدیرالله تعالی جگرکاهنه اصابت ایدن قضا قورشونی ایله ۱۱۰۴ سنه سی او اخرند : سرمست جام شهادت اولدی .

سويلك اولدى كوش آلتون سكوت
 يمزسك يير بولنور كوزك آج
 بر لغت بيلمك بتون دنيا دكر
 نان خشكه ايت قناعت صبر قيل هر ايش بر
 عالمك يوقدر وقاسى جمله هرچ ومرجدر
 عمرك آخر اولدى بيلمزسك هنوز
 بومثلدركه يانار قورو يانجه نيجه ياش
 سفيه اول كشى دركه ايده مالن اسراف
 دنيايه كوكل باغلين آدم اولور احق
 عالم اولدركه اوله آنده عمل
 يمز عاقل اولان بودنياده غم
 بولمق ايسترسك سعادت سويله اصلا يالان

—۰۰۰۰۰۰—

[۱] امنی

اسم ساميلرى محمددر . زماننده (محمد اغا) ديه شهر تشعار ايدى . آغا عنوانيله
 مشتهر اولمى اولوقتلرك اصطلاحنجه اصحاب مراتب و مسانده مخصوص بر آتير موقر
 اولمسندن ايلرى كيشدر .

شهر مزه كلان و لاة عظامك كستخداق خدمتمنده بولمى حسييله فتق ورتق مملكت
 يد مشكالكشاسنه مودوع ايدى .

خط دستيله محرر بر چوق آثارى مشهودمز اولمشدر . انجو كى خط نفيسى سیر
 ايدنجه طوغرىسى حيرتله مستغرق اولدق .

ميدان جنك و حربده سلحشورلق و دلاورلكنى كورنلر كنديسى بر رستم زمان
 قياس ايلردى . تفك بازقده و كانكشلكده ممتاز ايدى . تيرى هدفه اصابت ايتدرمك
 و صيدوشكارده آهولرى تفك ايله اورمق كى خارقهلر كوستردى .

آغامزك تحف برمسلكى وار ايدى . مجلس ياران صفاده آهوى معانى و غزالان مضامين

[۱] ضم الف سكون ميم ايله اولديغنى مستقيم زاده ارأه ایدیور

جناب الفتی یالکز شاعر سحر آثار ایلوب هر فنده نامدار وبالخاصه مورخ روزگار ایدی. قننی بحث عمیق و فن غامضدن اولورسه اولسون بر کره کتبخانه تصورینه مراجعت ایلدی صحائف خیالیه سندن ایستادیکی مباحثی اخراج و اعلام و مخاطبانی اعجاب و افحام ایلردی .

اواخر عمرنده دامنکش بود و نبود علایق اوله رق محراب حقیقته متوجه و روابط عشق مجازیدن دخی و ارسته ایش . وشوقه بی نظیر عالم امکانی بر جامع مقدس عشق حقیقی بیله رک کوش هوشنه ایریشن هر صدای کفت و شنید بر کلبانک تهلیل و توحید مقامنه قائم بولنمش ایدی .

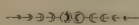
بو صورته امرار لیل و نهار ایسکد. اولدینی حالده هجرت سزیه نك الف کاهلنده وفات و یاران مملکتی حسرت افتراقی ایله محزون و کریان ایلدی .

بوغزل اوشاعر الهی مشربک زاده عرفانی اولان آثار بدیعه دندر .

شرحه و نعل که وار سینه صدچاک اوزره شکلدر آه درونک تن غمناک اوزره
کوردیلر آهمی اود صالدی بتون دنیایه قاجدی اطفال نجوم چیقیدیلر افلاک اوزره
مدعی مجلسنه ای قاشی یا وار دوغچکه قدمک نقشنی یتر دال بکا خاک اوزره
ماه نوصانه فالکده کورینن ، خامه آه چکدی برمدینه آینه افلاک اوزره

کیفمز یتدی بو میکده ده (الفتیا)

کل بری نوش ایدلم قهوه یی تریاک اوزره

آمدی

تذکره لرک هیج برنده اسم و رسم ی محرز دکدر . منظوم بر لغت کتابی منظورمن اولمشدر . شو لغتنامه سیله اثبات وجود ایتسیدی دنیایه کلامش کبی رجال منسیه دن اوله چقدی . شهرمه منسوب بر ذات اولدینی اتحاد ایلدیکی (آمدی) مخلصی اراهه ایدیور . لغتنامه سنی مرحوم فرشته زاده نك کتابندن ترجمه صورتیله سلك بلاغته کشیده ایتمشدر . کتاب مذکوردن مطلع بیت ی ایله بعض مصرعلر تجر بر اولندی .

مطلع

بسم الله الرحمن الرحيم مبدأ انوار کلام قدیم

مصرعلر

ایستر ایسک آخرت دنیای صات

ابن کمال

قلعه برج بندر کورینن باش دکل نقش تاریخیدر آنک قاراران قاش دکل [۱]

فضولی بغدادی

قله قاف بلاد کورینن باش دکل پر سیمرخ جنادر قاراران قاش دکل [۲]

خدایی زعیم استانبولی [۳]

کوه اندوه بلادر بکا بوباش دکل تیشه لردر اوریلور هر یکادن قاش دکل

الفتی آمدی صاحب ترجمه

بو طلسم بدنک قبه سیدر باش دکل ایکی شمشیریدر آنک کورینن قاش دکل

بروسه لی عاشق چلبی

کوه اندوه و عنادر کورینن باش دکل ابر باران بلادر قاراران قاش دکل

ادر نه لی امری چلبی

هدف تیر بلادر کورینن باش دکل برایکی اوق بیلانیدر قاراران قاش دکل

نوعی افندی معلم شهزادگان

غم یوکن بونیمه اوردم کورینن باش دکل باش ده قاره یازودر قاراران قاش دکل

معیدی قالداندلی

کورینن کوه بلادر کوزلم باش دکل راه اقلیم عدمدر قاراران قاش دکل

ادر نه لی ساعی نقاش

طوپ میدان بلادر کورینن باش دکل ضرب چوکان قضادر قاراران قاش دکل

رفعی چلبی چورلیلی

قبه جامع غمدر کورینن باش دکل طاقلدر آنک آلتنده طوران قاش دکل

مانی استانبولی قاضی زاده

اشکمک اولدی حبابی کورینن باش دکل کشتی موج بندر قاراران قاش دکل

طریعی المعجم

کوه آلام و عنادر کورینن باش دکل سرنو شتمدر افندی قاراران قاش دکل

[۱] [۲] ابن کمال حضرت لیله فضولی بغدادینک بتلری مطبوع دیوانلرده غیر موجود اولدینی

کبی روحی بغدادینک

شب غمده نیدهیم سایه م آیاقداش دکل پرتو مهر رخ یار ایسه یولداش دکل

پتیده دیواننده موجود دکدر . بیتک قافیله لی باش ایله قاشه منحصر اولدینی ایچون بونی وبو

قییلدن اولان دها یکریمی قدر مغلی سلسله نظائره درج ایتمک .

[۳] قانونی سلطان سلیمان حضرت لیله شرق سفر لرنده شهر مرزه گلش ایدی .

توقادی احمد چلی

قول اولدی جمله عالم اویله سودی شاه محمودی سلیمان مهریدر دستنده فنیجان زر اندودی
بروسوی فروغی

حریم عیش و عشرتده کورنلر شاه محمودی النده جام زرین صاندی فنیجان زر اندودی
فروغی استانبولی

ملاححت کلشتمده سیر ایدنلر شاه محمودی النده نرکسه بکزتدی فنیجان زر اندودی
رانی استانبولی ترزی زاده

رخن زرد ایلسون اوپیم دییانلر شاه محمودی بومعنائی عجب حل ایتدی فنیجان زر اندودی
علوی چلی برادر رانی [۱]

کورن پک حظ ایدر وجهنده خط شاه محمودی ایاس خاص اولور نوش ایتسه فنیجان زر اندودی
نجفی قاضی

رخن مرآتته باقسون کورنلر شاه محمودی سکندر در النده جام ، فنیجان زر اندودی
لا ادری

دخان قهوه ظن اتمه کورنجه شاه محمودی چیقار افلاکه دود آه فنیجان زر اندودی

قانونی سلطان سلیمان حضر تلیرنک یارم عصر قدر دوام ایدن دور سلطنتلری که ادبیات عثمانیه نك پک برکتلی بردریدر . استانبولده سویلنن بر بیت بغداد و تبریزه قدر درحال واصل اولور و بغدادده سویلنن بر مطلع دخی بلا توقف استانبوله بروسه یه ادرنه یه وروم ایلی نك محارستانه ورنجه بلاد واسعه سنه واصل اوله رق شعرای زمان نظیره لر ایجاد ایدردی . اشته بوقیلدن اوله رق اوائل دور سلیمانیده بولنان مفتی الثقلین ابن کمال حضر تلیرنک بریتیه عصر مذکور آخرینه قدر سویلنن نظایر شعراده بزم الفتی صاحب دل داخل ایدی . براقچ عددی زیور سطور اولنوز .

[۱] علوی چلی ۹۸۲ سنه سنده اوز دمیر زاده عثمان پاشانک والیلکنده دیار بکرده بولمشدر . شو غزلی آمد شهرنک عید اضحایی حقنده انشاد ایلیش ایدی .

صبح وصل یاره ایردک عید اضحادر بوکون نیجه لر قربان اولور اوزکه تماشادر بوکون
غافلده صالدی جهان شوخ شهر آشوبلر شهرک ایچی ناله و آشوب و غوغادر بوکون
ساده رولر هب ملکدر آب کورنر لیلری دوندی عالم خسته کلزان ، اوادر بوکون
شمس عانتاب ایله اولدی منور کائنات طبعوز آینه صاف و مجلادر بوکون

برعطا بخشه قول اولمشک ایشتم (علویا)

وار ایسه اول پرگرم عثمان پاشادر بوکون

اوائل حالده تحصیل بضاعه کالاته حصرانفاس ایلدیکندن آز وقتده بهره دور وامثال
واقرانه نسبتله سبق آلمده صاحب هنر اولمشدر .

حلیه فضل وکالنه برده نور عرفان علاوه ایدرک فصحای عربک بر چوق اشعارینی
وادبای عجمک بر خیلی آنارینی خزینسه وجدانسه جمع و ادخار ایلدی . هله نوادر
مطایبات وجواهر محاضراتک بر فهرس قیمتداری اولدی . صداسی غایت لطیف ودلپسند
اولدیغندن فن موسیقی به انتساب ایله مهارت کامله پیدا ایلدی . اکابر مملکتک ندیم همرازی
واعیان ووجهک مصاحب ممتازی ایدی . عهدی بغدادی تذکره سنده بغداد بکاربکی
فرهاد پاشا زاده محمد پاشانک کتخداسی بهرام کتخدا ایله عظیم الفتی اولدیغندن آنلردن
کیفیت احوالنه مطلع اولوب یازدیغتی حکایه ایلدورکه کبار مأمورینک فصل مرغوب
ومتیحی اولدیغتی بوروایتده تصدیق ایدر .

جناب الفتی غریب فطرتده بر شاعر ایدی . بازاره وارسه معاینه کالای حسن وبها
وتدقیق حریر وجه زیبا ایلردی .

کیجه لرده شعله شمعه وجلوه پروانه به نظر امعان صالذقه تازه تازه آثار رعنا
ونجوم افلاکه اماله نگاه ایلدیکه نیجه نیجه مأل عظمت پیرا لایح ذهن وقادی
اولوردی .

یکی برنازین ناز پرور عصمته دوش اولسه کندی بر جهان جدید کشف ایتیش
قیاس ایلر . حسن وآن مهوشان وتبسم کلرخان ، طبیعت شاعرانه سنه هم باعث شوق
وانبساط هم خانمانسوز صبرو آرام اولوردی . خلاصه عشق حقیقی ومحبت مجازی به
آب و آتش کبی امتزاج ویرمش وهرقطه سی قطعه دلارای یاقوت کبی رواج بولمش وهر
مفرد یکانه سی در دانه شهوار کبی دره التاج شعرا اولمغه سزاوار کورنمش ایدی .

شاه محمود عنوانی قهوه فروش بر محبوب فنجان بکف حقنده تنظیم ایلدیکی بر مطمع
زیبا کسب اشتہار ایدرک شعرای روم و عراق کندیسیله هم آهنگ سرود اولدقلرندن
تشبیہات وتمثیلات کونا کون اختراعنی بادی اولدی . مناظره مذکوره شودر .

الفتی آمدی

ملاحظت آفتابیدر کورن دیرشاه محمودی انده ماه بدر اولمش اوفنجان زرانوددی

استانبولی مصطفی چلی

لطافت کلشننده سیر ایدنلر شاه محمودی زرافشانی قرنفل صاندی فنجان زرانوددی

فارسی غزل [۱]

آلهی شق بیغ صدق کن کلک بیانم را که تارنکین نکارد نقش اسرار نهانم را
 خارومستیم یک نشئه کن درمی پرستیا زخط جام وحدت بنسد زنار میانم را
 نیم یعقوب اها نکهت پیراهنی خواهم که یوسف بهر استقبال آید کاربانم را
 اگرچه قدرت پرواز رم کرد از پروالم هم بر کرد باد از بی قراری آشیانم را
 حباب آسا نفس تا چند دزدد پیش ازین (آگاه)
 رسایی ده چو زلف مهوشان آه و فشانم را

الفقی

رومده باقی عراقده روحی کبی اساتذۀ شعرا شهره دار بلاغت اولدقلری اشناده بو
 ذات شهرمنزله ملحقاننده کسب اشهار ایتشدی .

نابی مرحومک بخت، هر فرقه ده جاری که کل تر وارایکن
 بست طالعدر او شدم که دوشر گاه اوزره

بیتیله اجسام بی روحه قدر تشمیل ایتمک ایسته دیکی سرائر قضایای بخت و ادبار آثار
 شعرا ده دخی جاری و واقعدر . کرچه بونده لطیف اشعار ایله کشفک دخی اولسه
 بیله بر قالج طبقه مادونده اولانلرک بر چوق آثاری حالا موجود و تذکره لرده تفصیل
 احوالی محرر ایکن انک لطیف اشعار حازی دیوانلرک محو و نابود اولدینی وقائلنک
 اسمیله بریتی اولسون هیچ بر تذکره ده یر بوله مدینی برچوق امثالیه مثبتدر . حتی
 بلاغت و نزاهتی قوتیه ولوکه انظار عامه یه کندینی ارائه یه موفق اولان بعض
 ایات اولسه بیله ناقدردانان طرفلرندن اسم ناظم بلاغتشعارینک (لادری) پرده لرنده
 پنهان و کمنام ایلدیکی کوریلور . اشته شو سوء طالعه بزم شاعر شوخ ادا الفقی ینواده
 داخلدر . تذاکر شعرای رومک هیچ برنده موجود اولیوب یالکیز عهدی بغدادی
 (کلشن شعرا) سنده بر درجه یه قدر خامهران تعریف اولمش و بوندن بشقه شهرمنزک
 مجامیع قدیمه سنده بعض احوال و آثاری کورلمشدر . تاریخ تولدی پکده کسدر یله میور
 ایسه ده تقریباً ۹۳۰ حدونده تولد ایلدیکنی جریان وقوعات حیاتیه سنک سیاق و سباقی
 ارائه ایدیور .

گرسی) ايله (آيت نور) مشارالیهك خط بی نظیری اولدینی کبی محراب فیوضات
مأبک فوق اکلینده

شمی محراب ایسون خکشته قدین مستقیم کیم ایریشدی حضرت آصفدن انواع سرور [۲]
شمی منبر سویلسون الحمد لله الذی اذهب عنا الحزن حمداً الی یوم النشور
یتلری کبی مناسبتی سوزلری حاوی اون اوج ایات ايله مؤذنلر محفلنک زیرنده کی ستونلرده
عندلیب حبشک لانه سی اولدی تجدید سنه ۱۱۲۴

مصراع تاریخی حاوی منظومه نك جمله سی مشارالیهك هم زاده طبعی هم یادکار خامه عماد
پسندانه سیدر . اویله براسلوب بدیع لطافتله یازلمشدرکه ایکوز سنه دن بر بدر سیر و تماشا
ایدنلر مجبور تحسین فراوان اولورلر . بوندن بشقه استاد محترمز شعبان کامی افندی
حضر تارنده لطیف لوح لری و سائر بعض نفائس پروران مملکتک دست احترامنده ثلث
نسخ تعلیق یازلری بعض کتاب و مجموعه لرده خط دستیه مزین ایات روح و ازلری
موجود و اربابی عننده يك قیمتداردر .

غریبدرکه تلیدی آدم افندی پی مستقیم زاده سعیدالدین افندی (تحفة الخطاطین)
عنوانلی کتابنده (ثلث و نسخ و تعلیق و غیر یی حافظ بلاق اوز بکیدن تمشق ایدوب
اول پیر پیر پرورک نظر تربیه سیله برقصیده برده یی اللی آلتونه یازدینی رواة ثقاته اخبار یله
رسیده درجه صحتدر) عباره سیله ثنا ایدرک اوقیمتلی خطی جناب آکا هندن تلذ ایلدیکنی توضیح
ایتمش ایکن خطاطلر صره سنده اسمنی درج و تصریحندن ذهول ایتمشدر .

ترکی دیوانی غیر مطبوعدر . نسخه سی کثیر و متداولدر . ۲۱۶۰ بیتی حاویدر .
شوقدرکه بعض مجموعه لرده خط دستیه کوریلان آثارک بر خیلینسی دیواننده کورلمیور .
فارسی دیوانی هنوز مشهورمن اولماش ایسه ده مجموعه لرده کندی خط نفیسیله
محرر برخیلی فارسی غزللری کورلمشدر .

ترکی ، فارسی ایکی عدد غزل استادانه لری تحریر اولندی .

چشم ترمی چشمه حیوانه دکشمم	داغ دلی مهر درخشانه دکشمم
غمخانه می بن کلبه احزانه دکشمم	یعقوب حزین ، یوسفیده اوسته و پررسه
خم کوشه سنی تحت سلیمانه دکشمم	رندان ايله همبزم اوله لی میکده لرده
ذوق لب خاموشی افغانه دکشمم	بیک کره بهار ايله خزان کلسه چنده

آینه صفت ساده نما نظمی (آگاه)

رنکینی مجموعه یارانه دکشمم

[۲] صدر اسبق مرزیفونلی قره مصطفی پاشا زاده دیاربکر والیسی علی پاشادر . تاریخلرده
مقتول زاده دبه محرردر .

والی

تفویض ایدوب امورمزی حکم خالقه هر امریمزده منکر تاثیر انجمز
آگاه

خلقت صاف دلك لازمیدر بخت سیاه ماهتابز که شب تار پسندیده سی یز
والی

لکه دار ایتماشز ذیل قبای وعدی عفتز مسلك ابرار پسندیده سی یز
آگاه

آرزوی لعل میگونك هلاك ایتسه بی تا ابد خاك مزارمدن کلور بوی شراب
عزیمی آمدی

کورسه کرتظیرمی آگاه اولور مست پسند عزیمی کلک آبدارمدن کلور بوی شراب
شیخ زاده عثمان نوری پاشای آمدی

بن او دریانوش جام باده میکه تا ابد لجه چشم خارمدن کلور بوی شراب
کامی آمدی

ایچشم خمخانه وحدتده عشقک باده سین آه وزار انتظارمدن کلور بوی شراب
آگاه

اشکم کوروب اولشوخ نوله ایتسه تبسم بواب روان برکلی خندان ایده مزی
امیری جامع الحروف

مقبول اوله مز بوسه دریغنده کی عذرک برباغی اولان برکلی احسان ایده مزی
شونظیرلر بر باغچه دن آلتان بر دمت چیچک قیلندندر . جناب آ کاهک لسان فارسی ده
دخی مشاعره سی واردر . بوندن زیاده مناظره تفصیلاتی (مرآت فوائد) مزده در .
دیوان اشعارنده مناسبت دوشدکجه شهرمزک اسمی محرر اولغله برقاچ عددی تحریر
ازلور . مدحیه سندن :

مکنی اسمی نوعی زاده لکله اول عطا کارک که ایتدی عید وصلی آمده خلد برین پیدا [۱]
غزلندن

عصرنده بایزید ایسه قورلرمی حالته آگاه شهر آمدک اطفالی بللوردر
قصریه سندن

شه نشین سینه کزوب ایتسه تقاخر یریدر آمدک کوکسیدر انواع شرفله بومقام
شهرمز جامع کیرینک سقف مرفوعنده دائراً مادار خط جلی ایله محرر (آیت

[۱] نوعی زاده محمد صالح افندی ۱۱۳۱ سنه سنده آمد قاضیلغته نصب و تعیین اولمشدر .

نابی

خوبان وصاله طالب اولور خرده سال ایکن ایلر خمیده قامتی مه هلال ایکن
آگاه دلبر دهنندن

یا زلف سیه یا مژده در یا خم ابرو بر موی ظهور ایتمدی بیجا بدندن
نابی

عشاقی هلاک ایلمکه غمزه خوبان فرصتی بولور غمزه خاطر شکمندن
آگاه

سلوکنده کال قابلیتندر آگاهی اکر افتاده در دیر لر اکر مغرور در دیر لر
مجیب کالی آمدی

عجب اندر عجیدر هاله سی ماهک سیاه اولمق بو کون اول ماهر ویک کیدیکی سمور در دیر لر
آگاه

زمانه دشمن اهل کال و بز آگاه بوفضل ودانش ایله اعتباره منتظر
مجیب کالی آمدی

دو دستی بسته فترک حیرت ایلمشز بوسید کاهده بر شهسواره منتظر
آگاه

جان آتمه اول اقلیمه که جانانه سی چوقدر پرفته در اول شهر که میخانه سی چوقدر
والی آمدی

خلوتکده مک ذوقی بکا بشقه صفادر میل ایلم اول بز مه که مستانه سی چوقدر
آگاه

شبنم کبی ستاره شمارز شب فراق کلبرک جنت اولسه اکر جامه خوابمز
والی آمدی

هر شب خیال سینه سیمین یار ایله نسرینستان خلده دوزر جامه خوابمز
آگاه

اولور می سفله سزاوار حل و عقد امور کرهکشالی انکشت یاده کورمشز
والی

تفحص ایلمشز گوشه گوشه دقت ایله خلوص قلبی بو ماتمیراده کورمشز
آگاه

صد شکر مهم دکاز سعد ونحس ایله افواده نه مهر ونه ماهز نه انجمز

والی آمدی

اولور تقوه اعدایه باعث البته بوکونه عیش دمامم بوکونه صحبتلر
آگاه

چوقده تنها رو خلوتکه اغیار اوله دشمن عصمت اولان خواب کران الله دکل
والی آمدی

صوب مقصوده عزیمت نیجه قابل بیلیمم توسن درده سوارم که عنان الله دکل
آگاه

شکسته بال دکل شاهباز همتمز بوسیدکاهده آنجق شکاره خواهش یوق
والی

نظیره قصدنی ابتدکده والی یارانہ تفکر غزل آبداره خواهش یوق
آگاه

جام پر خون کورینور آگاه وصل یارسز صونسه کردون ساغر مهر درخشانی بکا
نابی رهاوی

وار ایکن لعل لبک غیزی تمنا ایلمم خضر اکر صونسه پیانی آب حیوانی بکا
آگاه

کل موسمنده بادهیه اولسمده دسترس ساقی کلنجه ناز ایله فصل خزان اولور
نابی

موزون قدان وسیم تنان و شکر لبان پیره عصا فقیره غناجسمه جان اولور
آگاه

اولیله بی رحم ایله آگاه مدارا کوجدر بی اولدر مسه بیک جور ایله راحتمی قالور
نابی

بوکا میدان مکافات دینور ای نابی خلقی راحتسز ایدن کیمسهده راحتمی قالور
آگاه

هرداغ تنده بر صنمک یادکاریدر آینه هزار پری طلعت، اولمشوز
نابی

دست نسیم رفع ایده من خاکدن بزی مانند سایه صورت بی طاقت اولمشوز
آگاه

خوبان نظاره دشمن اولور خرده سال ایکن بر لحظه کوستر یوزنی مه هلال ایکن

قوسی بغدادی [۱]

بواضطراب ایله هجران حکایتن قوسی دیمه دیمه که سنک حالکه کباب اولدم
آگاه

جواب قوسی شیرین کلامدر آگاه زمانه هرکیمی یاندردی بن کباب اولدم
شناسی استانبولی [۲]

کورر کوزیله شناسی بنی تغافل ایدر مکرکه کوشه چشم نکاره خواب اولدم
آگاه

خاطر ساقی نک آگاه انکسارندن صاقن توبه یوقسه موجب غفران اوله یا اولمه
امیری آمدی جد جامع الحروف

زاده طبع سخندانک امیری آکهنک نظم روح افزاسنه اقران اوله یا اولمه
آگاه

تکابوی زمین تازه ایلرسه نوله آگاه سمندکک معجز کوی والیدن جواب ایستر
والی آمدی

نظیره قصدک ایتمسن والیا آگاهه امعانایت مناسب کفتمه نکیکنه نکیکن جواب ایستر
آگاه

بووادی تراکت خیزده پیرو لکن کورسم نظیره سویلین یارانہ آگاه آفرین ایتم
حاسم آمدی

رموز دقت آگاهی تمیز ایتمکه حاسم نگاه طبعمه چشم خیالی دورین ایتم
آگاه

کوییا بر دسته کلدز زمین و آسمان اولقدر اولدی تجلاسیله دنیا دلفریب
والی آمدی

کونده بیک کنج خفی فتح اولسه والی روینه عارف آگاهه اولمز حب دنیا دلفریب
آگاه

اولورسه کوشزد احبابه یوغزل آگاه ظهوره کلسه کرک نکته لر ظرافت لر

[۱] هدی بغدادینک بیک تاریخلرنده یازدینی تذکره شعرا دن صکره عراق حوالیسنه متعلق
تذکره یازنامش واستانبولده یازیلان تذکره لرده بوذاتک اسمی کوسترلامشدر . اشعاری پک متین
اولدینی حالده ترجمه حالی بیلنه میور .

[۲] بوذات شاعر مشهور فصیح مولوی مر بالرنندر . شو نظیره ایله برابر خط دستیه محرر
اون عدد غزلی منظورمن اولمشدرکه زیرنده - کتبه شناسی محمد روز نامه زاده در دیار بکر در خارج
طاغ قوسی - عباره سن محرردر : شو نظائرک پک چوغنک و جاماً وقوع اولدینی شونکلده اکلشیلیر .

آگاه

زيب ايچون صورت زيباسنه باقدجه اوشوخ صفحه آينه ي خانه بهزاد ايلر

عزت على پاشا

آفرين پنجه روز آور مستانه يه كيم نيجه سر كشلري عشاقته منقاد ايلر

آگاه

كوكلرجه آشنالق كورمديك بر كيمسه دن وقف برسوزدر كه دير لر آشادن چوق نه وار

اميرى آمدى جد جامع الحروف

سنميسك آنحق اميرى پيرو آگاه اولان شهر مزده شاعر نازك ادادن چوق نه وار

رضاي آمدى يلكشهر فنارى

جستجو ايت اى كوكل ممكنسه بر اهل وفا يوقسه ياران دسائس آشادن چوق نه وار

آگاه

ناز ايلر ايدم سير كل وكلشنه آگاه اولسيدي نكاهم رخ زيباسنه لايق

والى آمدى

بو نو غزلم والى اولور حجت دعوا آگاهك اولورسه اكر امصاسنه لايق

ليب آمدى

صرف ايله نقد دلى هر تازه قماشه اجرت ويريلور هر كسه كالاسنه لايق

آگاه

قوردم فللك سينه سنه هاله كبي داغ بر شوخ قر طلعم اولسيدي بنمه

فيضى وانى برادر درى افندي

آگاه كبي فيضى مسيحه سوز آتاردم طبعمله اكر شهرتم اولسيدي بنمه

روسه لى رسيم [۱]

اولمازيم آگاه وش آفته رسيا آدم كبي همصحبتم اولسيدي بنمه

نابى

صفاي سوزش عشاق اظهار ايتدى مجنونك چيقان سنبل صفت دود دلى خاك مزارندن

آگاه

نبى كورسه بو رسوالقاه كر دامان صحرا ده چيقار مجنون كر ببا نجاك آغوش مزارندن

والى آمدى

نظيره سويلك آسان ايدى آگاه ونابى يه برايكى جامه والى نائل اولسه دست يارندن

صبری قديم

قو ايلسون قفس تنده مرغ دل زاری تنزل ايليه شايد او شاهباز بکا
آگاه

نه شيشه يم نه سبوی يم نه آينه دوشرمی سنك ملامتن احتراز بکا

يوسف نابی رهاوی

اهی آتش کتورر دیده سی صو باغری کباب دل غم دیده نك آياينه مهمانمی وار

يوسنه لی ثابت قاضی آمد [۱]

حضرت نابی استاده نظیره دیمکه ثابت آسا حلیك مرد سخندانمی وار

ادرنه لی کامی قاضی آمد [۲]

کامیا جمع اولیور کوینه یارک عشاق اول شه حسن وبهانك ینه دیوانمی می وار

آگاه

بذل ارباب صفا نعمت دیدار یتر خانه آینه نك آبی وار نانمی وار

صاحب رهاوی

سیل اشکم ینه جوش ایتدی تنور دلدن کهنه دهرک عجا بر یکی طوفانمی وار

حاذق ارضرومی

بیلم اسرار درونی کیمه تفهیم ایدیم حاذقك ارزن روم ایچره زبان دانمی وار

يوسف نابی رهاوی

دست نظر اگرچه یتر آسمانه دك اما که دست دل یتشور لامکانه دك

سید وهی مشهور

کلز حریص عمره قناعت ایر رسده دست حیاتی دامن آخر زمانه دك

ندیم مشهور

دسته ینه نوای عراقی بی آل ندیم کیتسون نوای نظم نوك اصفهانه دك

آگاه

آگاه سرمه ریز دل صائب اولسه آوازه مز کیدردی بزم اصفهانه دك

نابی

دور ایدر شعله ایاه صورت فانوس خیال آنی کوته نظران صورته اسناد ایلر

[۱] علاء الدین ثابت افندی ۱۱۱۹ سنه سنده آمد قاضیلکنه نصب و تعیین اولمشدر . بو

صرهده واقع اولان دعوت اوزرینه نابی افندی صوک دفعه اوله رق دیار بکره کلش ایدی .

[۲] ادرنه لی محمد کامی افندی ۱۱۲۴ سنه سنده آمد قاضیلکنه تعیین اولمشدر .

اشته شود درت روایتك هیچ بری سنه وفاتنه اصابت ایتدیرلیور . صحیحی بالاده
تصریح اولندیغنی وجهله ۱۱۴۱ سنهسنده در .

عیتنابی خواجه عینی اقتدی مرحوم بر منظومهسنده - لیب آگاه وحامی آمیدر -
مصراعی ایله (آمدی) اولدیغنی کوستریور ایسهده یاسمرقندی الاصل اولدیغنه واقف
اولماق ویاخود شهرتی اعتبارینه تابع اولمق کرکدر .

فی الحقیقه برچوق مجموعه لرده کی غزللری بالاسنده دخی اشبو شهرت اعتباریله (آگاه
آمدی) دبه یازدیغنی کوریلدیور . بناء علیه بزایکی جهتی ده التزام ایدرک نظائر قسملمزده
اولان آناری سرلوحهسنه (آگاه سمرقندی آمدی) تحریر ایدیوزر .

جناب آگاهک نظیره کونه مشاعره سی یک چوقدر . بومشاعره اوچ قسمه تقسیم
اولنه بیلیر . برنجیسی شعرای اسلافک بعض آنارینی تتبع صورتیله . ایکنجیسی یالکنز
شهرمز ادباسیله . اوچنجیسی شهرمز ادباسی ومشاهیر ادبای سائر ایله برلکنده [۱]
وقوعبولان نظائر در . وفاتندن صکرده آنادینی تقلیداً برخیلی نظیره لر یازلمشدر . بناء علیه
شو اقسامک جمله سندن برر مقدار تحریر اولنور .

قانونی سلطان سلیمان حضرتلری

اگر لطف و کرم قیسه ک یزیدر جمله عشاقه نه وار شمیدی اولمشدر بو عالمده کرم پیدا
آگاه سمرقندی آمدی

اگر بن بیلدیکم چشم بلا انکیز ایسه آگاه چتین کیم اوله آندن شیوه لطف و کرم پیدا
حالی حفید حضرت کلشنی آمدی

عشقه انکاری قومز عمری ریالره کیچر بیلمدک زاهد نادانی نه ملتدندر
آگاه سمرقندی آمدی

گاه محبوب پرست اولمه ده که باده پرست دل دیوانه بی بیلمم که نه ملتدندر
نائلی قدیم

اولسون اجزای فلکنکد منفعت جو یا اوکیم بر آوج خاشا کدن خاصیت امیدنده در
آگاه

نائل اسرار فیض اولسه نوله آگاه وش اولکه روح نائلیدن همت امیدنده در

[۱] ممالک سائر مشاهیر شعرا سی ایله وقوعبولان مشاعره ده ایکی به منتسمدر . برنجی قسمی
بعض مأموریت ویا سیاحت وزارت طریقله دیار بکره کلرک وقوعبولان مشاعره در . اورفعلی نانی
بوسنملی ثابت ادرنه لی کامی استانبوللی شناسی ایله اولان مشاعره نک اکثریسی بوقیلدندر . ایکنجی
قسمی مکاتبه و مخا بره ایله وقوعبولمشدر .

یا لکنز ایکی واسطه ایله جناب آگاهه واصل اولیور. مرحوم مشارالیه عالم ادبیاتده بر موقع مهم احراز ایدن استادان شعرادن اولدینی خالد و قتیله یازیلان تذکره لرك جمله سی یا اسم یا مسقط رأس یا تاریخ وفاتی یا کیش کوستریور لر. از جمله تذکره سالمده - علی الاتفاق نام نامیلری محمد قدری - اولدینی محرز ایسه ده نهارسی نه ده ترکی آثار عالیلرنده بر تک قدری امضاسی یوق. کندی خطیله مشرف اولدیغمز لوحه زیاده کی کتبه استادانه لری شویله در - سوده الفقیر حاج الحرمین بلاق الشهبز با کاه - کذلک تلمیذ خاصلرندن قاضی شام و شهباز منصورى زاده مصطفی نجیب کمالی افندینک جناب آگاهدن تعلم ایلدیکی ائنده خط دستیله (آمد) ده یازدینی مجموعه ده مشارالیهک بعض غزللری بالاسنه نحریر ایلدیکی عبارده شودر .

— حضرت الاستاد ملا محمد بلاق آگاه سلمه الله —

و کذلک حالا دیار بکر حوالیسی خطاط بناملرینک ا کمال خطوط ایدن تلمیذاته اجازت و یردکلی ائنده قرائت اولان سلسله نامه لرده محرز اولان عبارده شویله جه در .

المأذون من حافظ بلاق آگاه سمرقندی

حقیقت بو مرکزده ایکن بیله ممکه قاضی عسکر سالم افندی شو - قدری - نامنی نردن اقتباس ایلدی . عییا بلا قدری قدری به می بکرتدی .

صفائی افندیده تذکره سند، بخارا شهرنده تولد و ۱۱۲۷ سنه سنده وفات ایلدیکی یازیور هر ایکی روایتی مجروحدر. مشارالیهک سمرقندی الاصل اولدینی سائر تذکره لرك اتفاق و خصوصیه جناب آگاهک زاده طبیعی اولان

کشاده ایلدی دل غنچه سنینه آگاه مکر نسیم سمرقنددر هوای سبو بیتیه مثبتدر و بوندن بشقه بالذات خط دستیله مشرف اولدیغمز بعض اثرلری بالاسنده - محرز آگاه سمرقندی - عبارسی کورلمشدرکه ارتق سمرقندی الاصل اولدیغنده ذره قدر شبهه یوقدر .

تاریخ وفاتی حقنده رامن افندی، تذکره سنده صفائی به اعتراض ایدرک جناب آگاه ۱۱۴۳ سنه سنده جلوس ایدن سلطان محمود خان اوله - باناظم ملک جهان - تاریخی انشاد ایلش و ۱۱۴۴ سنه سنده وفات ایتشدر دیهرک مرحوم نامنه برده ربطسز تاریخ علاوه ایدیور .

مستقیم زاده سعدالدین افندیده (مجله النصاب فی النسب والکنی واللقاب) عنوانی کتانبنده مشارالیهی « آگاه » اسمیه ایکی محله تحریر ایدرک برنجیسنده تقریباً ۱۱۴۳ و ایکنجیسنده ۱۱۴۰ سنه سنده وفات ایلدیکی کوستریور .

بر آرزو صکره اصفهانه اوغرادى صائب اصفهانی ایله مصاحبت ایدرک دیوان اشعاری
استنساخ ایتدی . سیاحت ممالکه قرار ویردی تبریز بغداد قونیه شام قدس شهرلری
طولاشوب برچوق فضلا علما ادبا ایله همبزم مصاحبت اولدی . مصر دارالصدره خطاط
بی نظیر حسین جزائریدن اکیال دقایق خطوط ایدرک اجازت آلدی . آندن جانب حجاز
مفقرت طرازه عزیمتله مکه مکرمه ومدینه منورهده بر مدت مجاوز قالدی .

۱۰۸۰ حدودنده شهرمزه شرفبخش ورود اولمشدر . اوزمان صائب وشوکت آناری
مملکتمزده سرمشق ادبیات ایدی . شو ایکی ذات عالیقدردن تحصیل کالات ایدن بر
استادک ورودی ادبای مملکته بادی نشاط اولدیغندن پک زیاده بررغبته مظهر اولوب وطن
ثانی اتخا ایلدی . جناب آکاهک زماننده شهرمزده او ایله زندکین برانجمن ادبیات تشکل
ایتمشدرکه بونک درجه خارقهسی کرک مشارالیهک زیردهکی نظائرندن وکرک اوزمان
شعراسندن امنی امیری حاسم حامی حمدی شوری قامی مجیب کالی لیب والی کبی بلاغتمندان
مملکتک ترجمه احوالرندهکی نظایر قسمی مطالعهسندن اکلایشیلیر . برچوق شعرای ممالک
وبلاد و او جمله دن ملک الشمرانابی مرحوم کبی بر استاد دفتاتله شهرمزه کلهرک او انجمن
داننده مصاحبت پیرا اولمش ایدی .

آگاه فضائل اکتناه مجردالحال و بی درد عیال اولهرق انجمن معاشرت امکانه تمام
یوز یاشنی اکیال ایلدیکی حالده ۱۱۴۱ سنهسنده وداع عالم وبالعموم مملکتمز خلقنی کره ناک
ماتم ایلدی . یار مشفقلرندن والی آمدی نک شوتاریخ غراسی سرلوحه مرقد منورلرنده
منقوش و محکودر .

کوریکجی خالی مکان شو فنا دنیاده
ویردی بومصرع تاریخ ایله هاتف خبری
حژن واندوه ایله دل ایله ایکن کره و آه
کیردی دار ارمه عارف بالله آگاه

سنه ۱۱۴۱

مغفور مشارالیهک اورته بویلی واسع جههلی سیرک لیهلی پارلاق کوزلی نورانی
یوزلی طاتلی محبتلی غایت بشوش تطیب قلوبه ساعی برعارف ولی سیرت اولدیغنی استاد
اکرمز شعبان کامی افندی حضرتلری استادلری خطاط شهر محمد درویش افندیدن
آنلرده کنیدیلرینک استادی و جناب آکاهک تلید خاصی خطاط بی نظیر آدم افندیدن
نقل وروایت ایدرلر . جناب آگاه ایله آره مزده یوز الی بش سنهک برمسافه اولدیغنی حالده
محمد درویش و آدم افندیلر سعادت طول عمره نائل اولدقلری جهته له الحمد انسانی تحریر
تذکره مزده یتمش التی یاشنده بر حیات اولان استاد اکرمز اره سنندهکی سلسله اجازت

۱۲۶۲ سنه سنده در سعادتہ عازم. هم مجلس اکابر و افانم اوله رق امرار آوان حیات ایلکده اولدینی حالده ۱۲۷۶ حدودنده وفات اتمشدر.

مرحوم فطین افندی ، تذکره سنده صاحب ترجمه حقننده شو سطرلری یازیور - مومی ایه نحیف الوجود بر شاعر معارف نمود اولوب خیلدن خیل قصائد کزیده وغزلیات پسندیده طرح وتنظیمنه موفق اولمش ایسهده مؤخرأ مضبطه اشعارینی اضاعه ایش اولدیفندن اشعار و کفتاری معدوم و ناموجوددر -

شو اوج بیی اوتد کرده محرردر .

دور جدن بز مکاه دهره زیوردر شراب
 آه و تاب ایله کزر الدن اله ایلدن ایله
 رهروان راه عشقه پیر وره بردر شراب
 سدچکر یا جوج ا کداره سکندردر شراب
 نامی دختردر ولیکن ذوقه مادردر شراب
 صورتا پسند پدر وش تلخدر اما مفید

—o—o—o—

آ کاه

شعراى عصرینک کزید سی واهالیء مملکتک نور دیده سی اولان بو ذات شهر مزده یاشن ادبایه آتمش سنه معلمک اتمشدر . آ کاهک سعادت وطنه حصر ایلدیکی همت پک عالی ایدی . مکتب فیوضات مکسندن بیکرله فضلا و عرفا یتشمشدر . .

وزرای مشهوره دن چته جی عبدالله پاشا . شام وشهبا قاضیسی منصورى زاده مجیب کمالی . فضیلت مندان امتدن حامی ولیب . سر بلندان خطاطیندن آدم افندیلر بو جمله دندر . مجیب کمالی افندیکن نوادر شعرانک انار نفیسه سنی حاوی مشهوره من اولان مجموعه سنده شو عباره محرردر - از خط آ کاه منقولست در حینی که نایب غلطه شدم سنه ۱۱۰۹ - بر تلیدی نایب غلطه اولدینی حالده جناب آ کاه حیاتده اولوب آندن اوتوز ایکی سنه صکره یه قدر یشامشدر . اوشاه باز همت ، لانه معارفدن نیجه نیجه بویله یاوریلر اوچورمشدر . کذلک عبدالغفور لیب آمدی کبی بر ذکای فوار . چنین فرسوده تن پیرم نکشتم بی خبر اما . که من تلید آ کاه سمرقندم چه میکوی . بیتنی نقش طراز لوحه افتخار ایلدیور .

جناب آ کاهک اسمی حافظ محمد بلا قدر . ۱۰۴۰ حدودنده شهر سمرقندده تولد ایلدی . متمدنات علومى مملکتند ، تحصیل ایلدکن صکره بخارایه عزیمت ایدرک ادبیاتی شاعر مشهور شوکت بخاریدن ودقایق طریقت علیه بی مولانا جامی سلاله سندن مرشد طریقت شیخ سعیدای بخاریء نقشبندیدن اخذ و تحصیل ایلدی .

حافظ قرآن ، عالم ، شاعر خطاط اولدقندن بشقه مجلد مذهب رسام حاکک ایدی .

ثروت و معیشت و کالاتجه جهانك کامرانی اولدینی کبی آخرتی معمور ایده چك
معالی امورده دخی امثال و افرانك ممتاز و بختیاری اوله رق اوفاتكذار اولدینی حالدہ
۱۰۸۰ حدودنده عزم ملك لاهوت ایلدی .

روم قپوسی خارچنده عائله مبارک لرینه مخصوص محل معطرده مدفون خاک غفراندر .
ولد رشیدلری احمد چلبی که بوده کالات انسانیه و فضائل لاهوتیه ایله متجلی برذات ایدی .
کالات جامعه سندن بشقه فن عمیق موسیقینک علمی و عملی سنده استاد یکانه جهان اولدیغندن
شیخ الاسلام ابن شیخ الاسلام اسعد افندی مرحومک - اطرب الاثار فی معرفه عرفاء
الادوار - عنوانی کتابنده وسائر شریقات نفیسه مجموعه لرنده کفته و بسته روحنوازانه لری
محرردر . وصیت عالیلری وجهله جانشینلری اولمشدر .

مغفور مشار الیه بوقدر فضائل صوریه و کالات معنویه ایله برابر اره لقدمه اشعار
سلاست شعار ایله ده ناطقه سنج بلاغت اولورلردی . بویله ایکن بوذاتک دخی تذکره لرده
نه اسمی نه ده بریتی کوریلور . مرحومک الک زیاده متلذذ اولدینی شیلردن بری کیمسه نک
علهنده سوز سویله مامک و بالعکس کندیسنه فنالق ایدن بولنورسه مطلقا آکا بالمقابله
ایلیک ایتمک قضیه انسانیتکارانه وجوانمردانه سی ایدی .

مسلك عالیلرینک مصوری اولان فارسی شوقطه غمغریلری درج ایله ترین سطور ایلرلز .

ماصاف دلانیم بکس کینه نداریم
خلقتست بمادشمن وما باهمه یاریم
ماشاخ یلندیم پراز میوه توحید
هرره کذری سنک زندعار نداریم

❖ آصف ❖

اسم کزینی محمد امین در . علماء مملکتدن حاجی احمد افندی نام ذاتک اوغلیدر .
۱۲۳۶ سنه سنده طوغمشدر .

هنوز درت یاشنده ایکن پدرلری مع عائله شام شریفه نقل و هجرت ایلدیکندن تحصیل
بلده مذکورده در .

اوائل حالنده والدندن عربی ، فارسی علوم و قواعدندن بعض مرتبه کسب معلومات
ایتدکن صکره شام شریفده مقیم شیخ یعقوب بخاری نام ذاتن فنون فارسیه به متعلق
تحصیل مضامین و نکاة ایلدی .

کوزل براجم واریدی . برکون آتله بنوب قلعه آتنده کی باغچه لری کز مکه کیتدک . یوله بزه تصادف ایدن برقادین دیکر رفیقہ سنہ - باق شو ایکی کنجه تقدیر کوزلدلرلر . یانمده کی ارقداشمہ اشارت ایدرک بودها کوزلدلر دیدی - مکر قادینک اصابت عینی وارایمش ارقداشمک آتک ایاغی قایه رق یرہ یقلدی اگری قوپدی هر بری بر طرفه کیتدی لر فرسک در حال جانی چیقدی ارقداشمده برخیلی مدت خسته یآندی . ینہ مشار الیهدن ایشیده رک حکایه ایدرکه موسی علیه السلامک قبرینی زیارتہ کیتمشدم تربه سعادتلر نده برذات - سورہ اسری - او قیوردی . کندی کندیمہ دیدمکه نولایدی بوذات - سورہ طه - او قوسه ایدی حالبوکه قصه موسی علیه السلامک سورہ طه ده اولدیغنک فرقنده اولمقسزین بر آرزوی وجدانی نک سوقیله ایدی . سورہ طه بی قرائت ایدنجه قصه موسی ظهور ایلدی کندن شو غرائب اتفاقه حیران اولدم .

اشته مملکت مزده در تیوز سنه یه قریبدرکه کیجه لی کوندوزلی بیکلرله جماعتک تهلیل وتکبیر وعبادت رب قدیر ایلدگری او قیمتدار کاشیلرله مزین جامع شریف بو مجاهد تقوا شعار کدر مبرات جلیله سنک نزد هایون پیغمبریده کی مقبولیتنه دلیل اولمق اوزره تبرکاً دها بر ایکی فقرات ایله تزین ستون مباهات ایلرز . رضی الدین حضرتلری دیرکه پاشای مشارالیه بیوردی که بر جمعه کونی جامعده قاعداً او یومش ایدم برذات ظاهر اولوب بکا بر مقدار فاکهه ویردی و دیدیکه بونی سکا رسول الله صلی الله علیه وسلم افندمن حضرتلری کوندر دیلر .

بر بشفه وقتدهده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم افندمزی عالم منامده مشاهده ایتدم کوکسم اوستنده او یومش لر ایدی . ایانم او جنده آتش واردی بکا آتسه کیرمکه امر ایتدی بن قورقدم . فزمان هایون بیوردیلرکه او نار دکلدلر نوردر .

هندستان پادشاهی هایون شاهک استادی اولان علامه مصباح الدین لاری حضرتلری کی برذات بی نظیری غریق انعام لایحی ایدرک شهر مزده توطن ایتدیرمش وزمانک شعرا وادباسی ، حقنده پک چوق قضائد و تواریح انشاد ایتمشدر بو قدر اقتدار و کالات ایله برابر فن هندسه ده دخی ماهر اولدیغندن انشا ایلدی کی اکثر انبیه جسمه نک خریطه سنی کندیلری چزمش لر ایدی . یوله برذات عالیقدرک تبرکاً بو قدرلک احوالک تسطیر یله اکتفا ایلدوروز دها تفصیلی - مرآت قوائد - مزدهدر

اولادندن احمد پاشانک مقدمات کری مرور ایلدی کی کی دها بعض اولاد واحفادینک آثاری آتیده زیور سطوردر . عازی مشار الیهک سلیس اشعاریده وار ایدی . پای تخت

وان اوزرینه کلک تدارکات خفیه‌سند، بولنان ایران سرداری دنبلی حاجی خان‌هنوز خوی شهرندن حرکت ایتمزدن اول یتشوب بغتةً باصدی و خان مذکورک اوستنه بالذات آت سورهرک کندی ایله قتل ایلدی . بونکلهده قناعت ایتمیوب قوجه بردولت معظمه‌یه اعلان حرب ایدرجه‌سنه قلعه‌یه محاصره‌یه آلدی . ایران دن سوق اولنان اردولری بوزهرق عاقبت خوی قلعه‌ مستحکمئی ضبط آیتدی . ایران شاهنه یازدیغی نامه‌یی ذکر اولنان بیٹی حاوی مهر ایله تمهیر ایلدیکندن استحقار حیات خصوصنده‌کی عدم پرواسی طهماسب شاه‌ی حیرتده براقدی .

حلب مشاهیر علماسندن رضی‌الدین محمد بن ابراهیم الحنبلی (درالجب) عنوانی کتابنده دیرکه پاشا حلبده بولندیغی مدتجه کندیسیله مذاکره علمیه‌دن خالی اولمدم بعضاً تفسیر شریف وقصص منیف و بعضاً دخی کتب متصوفه مطالعه‌سیله اوقاتکنذار اولوردق . تعلم علمده حرص عظیم ومطالعه کتب تاریخیه میل مستدیمی وار ایدی . حتی علامه محمد ابن جریر الطبری حضرتلرینک تاریخ مشهورینی تماماً مطالعه ایتمش اولدیغی بکا حکایه ایلدی .

ینه فاضل مشارالیه بیوررلرکه پاشای مشارالیه دیرایدی روحز جسده اولدقچه امور دنیویه ایله مشغول اولیورز . آغزمنی کل صویله ییقامق قیلندن اوابق اوزره ایشته بویله آردلقده امور آخرویه ایلهده مشغول اولملی‌یز .

ینه دیرایدی‌که نیم زیاده محبتم ایکی شیئه منحصردر برنجیسی کتب علمیه ایکنجیسی کوزل آتلدرد .

فاضل مشارالیه دیورکه پاشاده برذکای مفرط وفراست عجیبه وار ایدی کندیسندن ایشتم دیدی‌که . احباب تصوف قیافتنده برآدم کوردم نماز قیلاردی اولیه تفرس ایتمکه بوآدم ابدستسزدر مؤخرأ تحمق ایلدی فی‌الحقیقه ابدستی یوق ایمش . پاشا زیاده قوت و کثرت شجاعت صاحبی ایدی موتدن اصلاً قورقزدی امورخرنییهده معرفت تامه‌سی وار ایدی .

حلب اطرافنده واقع اولان محاربات عربده آنک شجاعت ومخادعتی دستورالعمل شجعان اولدی .

فاضل مشارالیه دیرکه پاشا صحیح‌الاعتقاد اولدیغندن مشایخ صوفیه و علمای دنییه‌یه مشتاق ومتمایل ایدی . بونکله برابر شہامت ولطافت قامت وحسن صورت صاحبی برذات عالی قدر ایدی .

احوال ماسبقی نقل و حکایه ایلدیکی انشاده دیدیکه آوان جوانیده دیار بکرده غایت

• مشارالیه اسکندر پاشانک قابلیت و اهلیتی و خسرو پاشانکده [۱] همتی دلالتیبه میروالغه ترفع ایلدی .

برخی مدت دور الویه ایلدکن صکره برلکده اداره اولنان دیار بکر حلب سوریه دفتر دارلغنه ۹۵۴ده در سعادت اورتهدفتر دارلغنه ۹۵۵ وان ۹۵۶ده ارضروم ۹۵۷ده دیار بکر و اون التی سنه صکره ۹۷۴ سنه سنده بغداد و الیلکرینه تعیین اولمش و بونلرک جمله سنده ابراز خوارق خدمات ایشدر . ینده کی مشهور مطهر لنگه قارشی مصر و الیسی قوجه سنان پاشانک بیوک بر قوتله یته سوقی لازمکلدی و مصر و الیلکنده هم یمن سوکیات مهمه سنی ایفا ایدجک و همده مصر قطعاً و اسعه سنی اداره ایلجهک بر ذات عالیقدره لزوم کورندی . بناء علیه ۹۷۷ سنه سنده مشارالیه اسکندر پاشا بغداد و الیلکندن مصره نقل و تحویل اولندی .

۹۷۹ سنه سنده یمن وقوع اتنک ختامی و سنان پاشانک یمندن مصره عودتی حسیله اسکندر پاشانک انفصال طبعیسی وقوع و بولمش و عودتی متعاقب سنه مذ کوره ایچنده وفات ایشدر . حدیقه الجوامعه در سعادتده قاکلیجهده واقع جامع شریف دیگر اسکندر پاشانک ایسهده جامع اتصاننده کی مکتب و مدرسه بوذاتک اولدینی و جامعک حولیسنده اوچ طرفی نجره لی تربه مخصوصه دروننده مدفون اولان بوایکی اسکندر پاشانک بری اولوب فقط چرکس اسکندر پاشا استانبولده وفات ایش اولدیغندن مشارالیهک اولسی عقله دهاز یاده قریب بولدینی مذ کوردر [۲]

مشارالیهک محاربه میدانلرنده کی قهرمانلقلری نقدر عالی ایسه عرفان و ذکاسی دخی اونسبتده متعالی ایدی . یاننده کی عسکر نقدر آز اولورسه اولسون دشمن عسکری نقدر چوق بولنورسه بولسون قلعه یه قیامتز و بو باده کی اخطاراتی دکله منز و اجلله پنجه لشمکی یک سور ایدی . میدان جنک کندیمی ایچون کویا برکلشن تفرج ایدی . اطرافنده کی اعدانک امرحالی دائماً ترصد ایدردی بو حال ایله برابر پاشا ابتدا وان بکر بکی اولنجه کمال تواضعندن حافظ شیرازینک نه عمر خضر بماند نه ملک اسکندر نزاع بر سر دنیای دون مکن درویش بیتنی حاوی مهر حک ایتدیردی .

[۱] خسرو پاشانک دیار بکرده درونی کاشیلرله مزین برجامع شریفی و مدرسه سی و خان و حمام کی آثار خیره سی واردر .

[۲] قاکلیجه یه کیدرک تربه مخصوصه یی زیارت ایلدک فی الحقیقه جامع مذ کور حولیسنده دکزه ناظر تربه مخوصهده موجود اولان ایکی قبرک بریسنده غازی اسکندر پاشا دیکرنده اوغلی احمد پاشا یازیلیدر تاریخ رقیلری یوقدر . شو قدرکه ، احمد پاشانک رقه و الیسی ایکن وفات ایلدیکی بمخنده مرور ایشدر .

مطبوع دیوانچه سنده

حساد عصرک ائمه نظر کفتکوسنه شیر التفات ایدرمی کلابک غلوسنه

مطلعی وشیشزاده عثمان نوری پاشانک تخمیس ایلدیکی

مقصد سن ایدک مدح جمال ایلدیکمندن قدرم بینور عرض کال ایلدیکمندن
مطلعی غزلی ودها سائر بعض اشعار نادره سی غیر مندر جدر .

بوغزل بلیغ اسعد امضاسیله توشیح ایلدیکی آثار بدیعه دندر .

دل ناشادی غم و غصه دن آزاد ایدلم می کاکون ایچلم کوکلزی شاد ایدلم

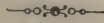
بیستونی دویروب تیشه آه دل ایله طاشنی طوراغنی کنبد فرهاد ایدلم

شوکهن تکیه زهدی بیقوب انقاضندن اهل عشقه یکی بر میکده ایجاد ایدلم

ویرهلم باده ایله باده خس و خار غمی روزکارک ستمندن دلی آزاد ایدلم

هیئت نظمه عرض صورت ایسه بس (اسعد)

بعد زین خامه منی حکمه معتاد ایدلم

اسکندر پاشا

شهر مزده نام عالیسنه منسوب جامع شریفک و طاغ قپوسی جوارنده حمامی قصر

دلاراسیله شمعی خراب بولنان کر مابه نك ودها برچوق خیرات و مبرآت ایله حالاً حفادی

یدنده موجود واسکندر پاشا خانه سی دیمکله معروف کاشانه جسیمک بانی وصاحی بولنان

غازی مشهور اسکندر پاشادر

مشارالیه ۹۲۰ تاریخندن ۹۷۹ تاریخنه قدر آلتش سنه مدت سیف شجاعتی النندن

براقامش وهانکی جهته توجه ایتمش ایسه جمله سنده منصور و مظفر اولمش مجالین

عثمانیه دندر .

اصلی چرکسک قبارطای قبیله سندنندر ۹۲۱ سنه سنده دیار بکر والی وقوماندانی بیقلی

محمد پاشانک معاونته کلان قرمان والیسی خسرو پاشا معیتله هنوز کنج ایکن ایلک دفعه

اوله رق شهر مزه کلش ایدی ۹۲۸ سنه سنده بیقلی محمد پاشانک وقاتی اوزرینه خسرو پاشا

دیار بکر والیلکنه تعیین اولندقدده اسکندر پاشا اوچمیک اچقه تیمار ایله قپوجی باشی و صکره

چاوش باشی اوله رق شهر مزده تأهل ایلدی

شهر مزك كبار علما و فضلاى محدثين قلعه وى احمد راشد افندى حضرت تلىخى دائما زندنه بولندىرمى و اويله بر فاضل بنى نظير ايله مداوله علميه ايلسيه مشترى .
باشانك تشويقيه جناب فاضل انشاد اشعار ايلك باشلايهرق ذيل غزله تحديتاً شو
اياتى مشار اليه تقديم ايلشدى .

آلم عجبى شعرده پرتو! معلم
صانم كمالى شعر ايله انشاده در همان
قالسونى هيچ ظلمت اندوه غمده دل
آينه دلده كدورت قالورى هيچ
چكم جهانده منت دارايى ملجام
ديار بكر واليسى اولدقن صكره شعراى مملكت طرفندن مشار اليهك برخيلى اشعارينه
نظم سخنده مفتخر شاعر ايكن
هر فنده بهره آلمش اوداور زمان ايكن
حتمده لطفى كون كى هر كون عيان ايكن
دائم نسيم همت و فضلى وزان ايكن
اسعد كى وزير ثريا مكان ايكن
نظيره لر سويلنمشدر صراحت تنظيره يى حاوى بر قاچ عددى تحرير اولور .

اسعد مخلص پاشا

(مخلص) وطنك شوقى دلدن كيدرر ذوقى اما ينه غر بتهده بر بشقه صفا وار
شيخ زاده عثمان نورى پاشاى آمدى

(نورى) دينه مز اشعار مخلص كى معنى دار اما ينه همتده بر بشقه صفا وار
اسعد مخلص پاشا

نازينلر شعرمى سوزيب عقد ايلر بنم طبعمك (مخلص) نيجه يويله درمكنونى وار
شيخزاده عثمان نورى پاشا

(نورى) تنظير ايلك ممكنى شعر مخلصى سرتسر هر مصرعنده بيك درمكنونى وار
عثمان نورى پاشا (ايكنجى نظيره سندن)

(نورى) كنجور درمكنون! مخلصدرينه فيض لطف طبعله بيك كوهر مضمونى وار
اسعد مخلص پاشا

(مخلصا) حضرت حقدن بودر اقصاى نياز ولد نا خلفه دوشميه هيچ حاجت اب
كامى آمدى

حضرت مخلصه پيرو اوله مزسك (كامى) غزلك حسن قبول ايتسه اولور شفقت اب
شونظا اردن بشقه كرك شهر مز شعراسى و كرك سائر مملكت ادباسى ايله مشاعره
ومناظره سى ميم حرفنده مخلص مخلصيله زيور سطوردر اكثرى مخلص و بعضاً اسعد
امضاليله انشاد اشعار ايدرلردى .

شوايکي بيت لوحه مزارنده مخدوملری نصرت بکک محرر اولان منظومه تاريخيه سندندره
 یتشی سنی تجاوز ایدجک آمده ارجی امری کلوب ایلدی عزم عقبا
 دیدی تاریخنی نصرت ایدرک حقه نیاز که اوله قصر جنان مرکز اسعد پاشا

۱۲۶۷

عالم فاضل شاعر عظمت واستکبار ایله مشتهر عقیف حدید ایدی. اهلی آسلان
 بسامکه مراقی اولدیغندن یاننده غضنفر مهیب ومونس بولندیرردی او زمان وزرایه
 عطوفتلو وکلايه دولتو یازلمقده اولدیغی حالده تعظیماً لذانه مشار الیه دولتو یازلمسی
 امر اولمشدی.

درایت و ذکاسنه وبالخاصه وقار وعظمتته دائر برچوق حکایه لر واردر استکباری
 حقنده کی حکایه لرك اکثری مبالغه لی مضع شیلدر .

روایت مشهوره دندرکه ارضروم والیلکنده ایکن. برکیجه قتل اولنان برشحصک قاتلی
 بردلور بولنه مز پاشا مراق ایدرک بالذات کیدوب معاینه سنی اجرا ایدر، عموم قصاب اصنافی
 جلب ایله مقتولک اطرافنده بشر بشر طولاشدروب کنیدیسی بر محل مناسبدن نظر انداز
 دقت اولور. ایچلرندن برینی حضورینه کتوروب سن فلان کیمسه دگیلسک. سؤالنه اوت
 جوابی ویرر پدر کزده فلان دگیلدر دیجه ینه تصدیق ایدر. شو مقتولیده سن اولدیردک
 دیر قاتل شو تشخصدن حیرتده قاله رق اعتراف جرمه مجبور اولمشدر فقط اسباب تفرس
 معجزکارانه یی پاشادن کیم سؤال ایده بیلیر نهایت بروقت انبساطده بعض محرملری استفسار
 حال ایتدکارنده بیوررکه مقتولی معاینه ایلدیکمده مذبوح بولدم وصورت ذبحیده منتظم
 وماهرانه کوردیکمدن انحق بونی ماعر بر قصاب یابه یله جکئی تصور ایتمکده ایکن آلت ذبح
 اولان بیچاغک میتک کوکسی اوزرینه تمیزلمش اولدیغنی کوردم. بیلدمکه متجاسر قصابدر .
 زیرا قویونی بوغازلادقن صکره بیچاغی مطلقاً کوکسی اوزرنده تمیزله مک قصابلرک عادت
 وطبیعتیدر .

تدقیقات خفیه می بوسررشته اوستنه یوروتدم مذبوحک بر قصابله معامله سنی اولدیغنی
 اکلادم، اسم واشکالی ضبط ایتدم قصابلری بر برر جنازه نک اطرافنده نظر معاینه دن کچیردیکمده
 بر یسنک شکلی موافق کوردم نظر دقتی اوزرندن ایرمادم نظرمدن غائب اوله جنی صره ده
 قورتلدم ظنیه دیگر آرقداشلرینه نسبتله سرعتله صاوشدیغنی مشاهده ایلدم ارتق بونک
 قاتل اولدیغند، شهم قلمدی و فی الحقیقه اویله ظهور ایلدی . دیمشدر .

وزیر مشار الیه ک علم و علمایه اولان مرتبه رغبتی هنوز دیار بکره والی اولمزدن اول

مخلصا والی بولندق خیر ایدہ رب انام (ارضروم) لفظی بوسالہ اولدی تاریخ تمام

۱۲۴۷

۱۲۵۴ ذی الحجہ سنہ مجدداً تشکیل اولنان باب عالی دار شورا اعضالغنه تعیین وایکی ماه صکره عزل ایدلهرک دعواى تقدم واستکبارى ۱۶۵ نومرو و ۱۲۵۴ تاریخى تقویم وقایع غزته سیله نشر و اعلان ایدلدى . اوج ماه مرور ایتمکسزین بحر سفید بوغازی محافظی ورجینده سیواس و ۱۲۵۶ ده حلب و ۱۲۵۸ ده صیدا والیدی اولدی . شو قطعۀ غزای مقرر ولایت اولان بیروتده حکومت قوناغندهکی عرض اوپه سنه تعلیق ایتدیرمش ایدی .

شرع وقانونه اؤکیم امرینی تطبیق ایلر آیدہ حضرت حق مظهر توفیق ایلر ایکی دیواندهده مسئولدر اول والی کیم فصل دعواده نه تحقیق ونه تدقیق ایلر ایالت مذکوردهده اوج سنه ایفای خدمت ایلدکن صکره بروسدهده تکرار اقامته مأمور ویکرمی کون صکره ۱۲۶۱ سنه سنده نانیسا ارضروم ایالتی والیلکله مسرور اولدی . ۱۲۶۲ ده ، سیواس والیلکنه و ۱۲۶۳ ده موصل والیلکنه تعیین اولدی ۱۲۶۴ سنه سنده بتلیس حکاری وان ایالتلرینک الحاقیه مرکزی شهر دیاربکر اولق اوزره تشکیل اولمش اولان کردستان ایالتی والیلکنه رونق طراز اولدی ۱۲۶۷ سنه سنده ذات الحجب خسته لکندن (آمد) شهرنده وفات ایدلدى .

پاشانک سن آکلامازسک ای بت کردی لسانمی

بن اصطلاح آمد ووان سویلرم سکا

یتتی حاوی غزلی اوزمان سویلدیکی آتاردندر

مشارالیهک جلی خط ایله محرر نفیس لوحه نری واردر بو جمله دن شهرمنک جامع کبیرنده موجود — یوم لاینفع مال ولابنون الا من آتی الله بقباب سایم — آیت کریمه ، لوحه غزاسی یادکار عالیبری اولوب زیرنده — والی ایالت کردستان محمد اسعد مخلص کتبه سی مسطوردر .

قاضی عسکر اسعد افندی مرحوم پاشای مشارالیهک لوحه غزاسی حقنده شوقطعه ایله ثنا خوان اولمشدر .

بو آتی خط خوب ایله اسعد الوزرا کشیده ایدلدى تعلیق اولنسه عرشه نه وار
ا کر کوریدی یساری یمین ایدوب دیر ایدی شوشیودهده بونی یازمق اولور بکا دشوار

ایدرك اسمی محمد و كندیسنك آمدی الاصل اولدیغنی نارته قاضیسی ایکن ویردیگری وثایق شرعیهدکی امضالریله اثبات ایلور ، شوغزل ائارندندر .

زخم آغوش خیاله پیرهن بیگانه در	آتش افروزان داغ عشقه تن بیگانه در
مرغ دل اولسه نوله آزاده لکدن مضطرب	دل اسیران غمه فکر وطن بیگانه در
نار غمه عاشقه بسدر خیالک بعدزین	بزم اهل عشقه شمع انجم بیگانه در
پنبه داغ سراپای جنون بسدر دله	کشته شمشیر هجرانه کفن بیگانه در
فاش ایدرکن فتنه ابروسی ناز غمزه سی	جام راز چشمه کیف سخن بیگانه در

— اسعد پاشا —

مملکت مزده وفات ایدن ولایه کرامندندر . شهرک قلعه دروننده دفین خاک غفران اولان — سلیمان بن خالد ابن ولید — حضر تلمرینک مرقد عالیترینه اوراده کی مرتضی پاشا جامع شریفی حولیسندن کیریه چکی صر ده بر مقصوره مزینه دروننده ایکی مکلف و مزین مرقد ، نظر زواره تصادف ایدرکه بری صاحب ترجمه محمد اسعد پاشا و دیگریده آندن اون بش سنه اول وفات ایدن صدر اسبق محمد رشید پاشانکدر .

مشارالیه ایش مفتیسی حسن افندیکنک مخدومیدر . مملکتنده محصیل فضائل وکالات ایلدکن صکره بر آردلق قضای مذکور و بوددانی عهدسنه بالاحاله سلاحشورلق پایه سنی و ۱۲۲۱ سنه سی درگاه عالی قیوچی باشلیق رتبه سنی احراز ایلدی . متعاقباً در سعادتیه مواصلت و برمدت اقامتله میراخور ثانی خدمتته تعیین اولندی . ۱۲۳۷ سنه سننده موره قطعه سی والی و سرعسکری ایکن وفات ایدن درامه خاندانندن خلیل بک زاده محمود پاشانک مخلفاتنی تحریر و تسویه یه مأموراً درامه جانبیه عزیمت و تسویه مصلحتله عودت ایتدی .

۱۲۳۹ سنه سننده بارتبه سامیه وزارت ادرنه ایالتی والیکنه تعیین اولندی بش سنه صکره معزولاً محروسه بروسده اقامته مأمور و متعاقباً قونیه ایالتی توجیه یله مسرور بیورلدی . ۱۲۴۶ سنه سننده ارضروم والیسی اولدی . مأموریتی یدی سنه دن زیاده دوام ایدرک ارضرومده ایکن عساکر ردیف منصوره مشیرلکی عنوانی آلدی . شو تاریخ بالمناصبه ارضرومده سویلنان آئارندندر .

معاشه مخرج اقلام ریاضیات معلم‌کنه تعیین اولندیغندن بعض معذرت سردیله مکتبدن انفکاک ایلدی .

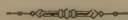
۱۲۹۴ سنه‌سنده موقه تشکیل اولنان عساکر ملیه بیکباشلیغنده بولندی . براز صکره روسه ولایتی طرق ومعابر برنجی صنف مهندس‌کنه تعیین اولندی . و برمدته باب والای سرعسکری عموم ارکان حربیه رفاقتنده استخدام اولندی . تذکره مزک اثنای تحریری اولان ۱۲۹۶ سنه‌سنده ۲۵۰۰ غروش معاشه اسکیشهر لوله طاشی معدنی مدیرکنه تعیین واعزام اولمشدر .

شوغل بلوغ زاده طبع‌لری اولان آئاردندر .

اولور دود دلمدن هپ سحاب آسمان پیدا	حباب اشک خونیمله سیلاب جهان پیدا
اولنجه درد وصلک یارده سی فوار؛ خون آسا	ایدر بر بحر طوقازار دلدن ناکهان پیدا
تجلی ایلدکجه صورتک لوح خیالمدن	ایدر هر لحظه فیضکله بیگ روح روان پیدا
فلا دور اولدیغیچون چین رخسارکدن ای خورشید	ایدوب چاک کریبان ایش بر کهکشان پیدا
نسیم زلفک اسدکجه نوله سوی مزارمده	ایدرسه هر ستونم بر حیات جاودان پیدا
کوکل آگاه ایسن اول مصحف کزار وحدتن	اولور هر بر ورقده نیجه سر رایگان پیدا

ینه پرفیض اولوب عشقکله سنده آفرین (ادهم)

بورتبه ایلدک داغکله رعنا گلستان پیدا

— ❁ ادیب ❁ —

اسمی محمددر . اوائل حائده تحصیل بضائه علوم ومعارف ایدرک عصرینک علما وشهرینک شعراسی صنفه داخل اولمشدر . برمدت تدریس ایله مشغول اولدقدن صکره درسعادتیه عزیمت و ۱۱۳۷ سنه‌سنده واقع اولان امتحان کیرده اثبات فضیلت ایلدی . آئدن صکره بعض بلادک مسند قضاسنه سایه سازاستحقاق اوله رق امرار اوقات حیات ایلدی . ۱۱۴۹ سنه‌سنده روم ایلنده واقع نارته شهرنده قاضی ایکن وفات ایلدی . علم وعرفانده سرآمد اخوان . شعر وانشاده استاد موشکاف جهان ایدی . لطیف نشیده لری وشعرای زمانه کوزل نظیره لری واردر . خط دستیله بعض آئاری منظوم اولمشدر . خطیده آئاری کبی کوزلدر .

سالم ، صفای افندیلر تذکره لرنده اسمی محمود کندیمی ارضرومی اولدیغی بیان ایدیورلر ایسه ده . مسلکدشی بولنان قاضی رامز افندی سالم صفای افندیلره اعتراض

شہزادہ سلطان محمدک سور ختانی حقندہ

آفتاب دین و دولت حضرت سلطان مراد	سایہ پروردگار و مایہ امن و امان
خسرو انجم حشم شاہنشہ کیوان غلام	پادشاہ کامبخش و کامین و کامران
حضرت شہزادہ بی قصد ایتدی سنت ایتکہ	ایلدی برسور مثلن کور مامش چشم جهان
حضرت سلطان محمد اول نہال باغ دل	دریکتای خلافت غنجه کلزار جان
دست خارج ایرمسون تا دامن شہزادہ یہ	سنہ تعیین اولندی حضرت آصف مکان
اول محمد نام پاشا و وزیر چارہ یین	بندہ خاص حریم حضرت شاہ جهان [۱]

غزلیاتندن

مطلع

تم بر زلفی جیم ابروسی نون اکلنجہم اولمشدر عجب حیرتدہ یم بند جنون اکلنجہم اولمشدر

مطالع فارسی

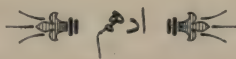
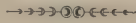
دل گرفتار کنند زلف عنبر بوی تست کردل مارا کشادی ہمت از ابروی تست

دیگر

دمبدم دل غرق خون از خنچر دلجوی تست سرخی روی شہید عشق از پہلوی تست

دیگر

جهان چو بادیه من تشنہ خراب درد نشان آب بود سر بسر سراب درد

خاندان مملکتندن نفعی زمان قاضی زادہ آتی الترجمہ مصطفی طالب افندی مرحومک
مخدومیدر ۱۲۶۸ سنہ سنہ تولد ایتمشدر .

سوق پدرلہ مکتب حربیہ یہ دخول ایدرک ذکاسی سبیلہ ارکان حرب صنفنہ آیرلمش
ایدی . منہی صنفنہ قدر چیقمش ایسہدہ پدرینک وفاتندن صکرہ ایکی بیک غروش

۹۷۹ سنه سنده عودت لرینی متعاقب پدر لری اسکندر پاشا وفات ایدرک همت پدر له کوردیکی تعلیم و تجارتک تک باشنه حسن تطبیق و اجرایی زمانی ورود ایلدی .
پدر عالی لری زماننده منتفک و لحسا و نجد جهتلرنده مسبق اولان خدماتنه مبنی لحسا ایالتی والیلکنه تعیین اولندی .

۹۸۵ حدودنده ظهور ایدن ایران محارباتنده بولنه رق شجاعت مفظوره سنی بالاثبات تقلیدسه عجم لره غلبه چال دینی وشو غلبه اثناسنده حیاتی تهلکه لره آت هرق یاره لن دیککی نقش طراز صحایف توارینخدر .

۹۹۰ سنه سنده در سعادت کله رک شهزاده سلطان محمدک سورختانی بعض منظومه بلیغه ایله تبریک ایلشدر . متعاقباً مملکتی اولان دیار بکره جوار رقه ایالتی والیلکی ایله تلطیف اولندی . ایالت مذکورده والی وحسن خدمات ایله مشکور الاهالی بولندی حالده ۹۹۶ سنه سی اوائلنده وفات ایلدی [۱]

درایت وشجاعتله ممتاز اولان فضلادن اولوب شهرمن شعراسنک ممدوحی اولدینی کی اطنه لی لسانی قرمانی عذاری کی شعرا دخی مشارالیهک مادخلرندن در . علما وادیله دل داده . ارباب فنون و معارفه باب احسانی کشاده . سماط نعمتی دائماً مهیا و آماده ایدی . کنیدی برشاعر ماهر و آثاری کثیر اولدینی حالده غریبدرکه عصرنده تألیف اولنان عاشق چلبی حسن چلبی ریاضی چلبی تذکره لرینک هیچ برنده نام و آثاری کورلیور . یالکز عهدی بغدادینک ۹۷۱ سنه سنده تألیف ایلدیککی (روضه شعرا) ده مختصر ترجمه حالیه بر قاج بدتی مسطوردر . مشارالیهک ترکی وفارسی بعض آثاری نمونه اوله رق تحریر اولنور .

[۱] حقیقه الجوامعده در سعادتده قاججهده پدریله برابر مدفون بولندیفننک مذنون اولمی وسجل عثمانی ده ۹۸۷ سنه سنده وفات ایلمی کی بعض روایتلر کورلیور ایسه ده صحتی بالاده یازلدینی وجهله در . حتی مرحومک معاصرینندن سلانیکلن مصطفی افندی زمان حیاتی وقوعات روز مره سنی کونی کوننه یوروتک صورتیله یازدینی تاریخ معتبرنده عیناً شو عباره محرردر .
(بواننده مرحوم چرکس اسکندر پاشا زاده ممتاز الاقران رقه بکلرکی احمد پاشانک انتقالی عرض اولنغین رقه بکلرکیکی سابقا اوزبک خاقانی عبده خان حضرت لرینه واروب کلن کرد پیاله پاشایه [فرمان اولندی .

اولورسم کر یولکده باره باره فدا اولسون سکا جانم محمد
 وصالک تشنه سیم ایلرم آه ایشتم کیم زار و کریانم محمد
 نولایدی ایره بیلسم خاکپایه کچورسم آنده دورانم محمد
 دیلر (احمد) غنی امت فقیری
 کوره محشرده سلطانم محمد

احمد پاشا

شهر مزده جامع شریف وسائر بعض آثار خیریه ایله ابقای نام ایدن اتی الترجه چرکس
 اسکندر پاشانک مخدوم کبیریدر .

پدرلری دیار بکر والیسی اولمزدن مقدم متنوع مأموریتلرله شهر مزده بولنه رق تاهل
 ایش و صاحب ترجمه احمد پاشا ۹۳۳ حدودنده دنیایه کلشدر .

سایه پدر وسوق قدرله علمای آمدیوندن و صکره لری مفتی مملکت فاضل شهر مصلح الدین
 لاری حضر تیرندن تحصیل علوم و کالات ایشدر .

احمد پاشا اشقیای اکرادک تأدی و کردنکشانک تنکیلی کبی احوالده پدرینک یدیمین
 سطوقی ایدی . جلادتله ایلغارده نامدار و علی الغفله اشقیایی باصمقده چاپکسوار ایدی .

دیار بکر ولایتنه ملحق بعض سنجاق بکلکنده استخدام اولندی بی کبی ۹۷۴ تاریخنده
 پدرلری بغداد والیلکنه تحویل مأموریت ایلدکنده معیت پدرله عزم بغداد ایشدر .

امرای عربدن علیان اوغلی و قعه سنده بصره و منتفک و نجد قطعه لرینک فتوحاننده شجاعت
 و حسن خدمتی ظهوره کله رک رتبه رفیعته میر میرانی ایله تلطیف اولمش و شو فتوحات
 غرایه — فتح دیار عرب سنه ۹۷۵ تاریخ واقع اولمشدر .

۹۷۷ سنه سنده مصر والیسی قوجه سنان پاشا ین عصاتنک تأدیننه مأمور ایلدیکندن
 ممالک مصریه بی حسن اداره و یمته واقع اولان سو قیات مهمه عسکریه بی بحق تأمین ایده چک

برذات جلیل القدره شدت لزوم کورملکله شو اوصاف مکمله بی حائز اولان و بغداددن مصر
 والیلکنه تحویل و تعیین اولنان پدر عالی لریله برابر مصر جانبنه عزیمته مأمور اولمش . سنه

مذکورده ظرفنده مصرده وفات ایدن پیر طریقت شیخ ابراهیم کلشنی آمدی حضر تیرینک
 مخدومی شیخ احمد خیالی حضر تیرینک تجهیز و تکفیننده حاضر بولمشدر . مصرده

مدت اقامتی بر سنه اون ماهه بالغدر .

بو جسمانده کوپکلرده کورمامشدم تعجب ایدیوردم ارقداشلمک رنکلری اوچش اولدینی حالد بونلرک کوپک اولیوب قورد اولدیغنی بکا آکلایدیلر .
ایلرو کتمک ممکن اولدینی کبی کیرویه دونهرک آنلره ارقه ویرمکده ممکن اوله میور ارده مزده کی مسافه سکز اون آدیمدن عبارت .
قوردلر بزه باقیورلر فقط یزلندن قلدامیورلر . یانمزده بشیر اسمنده برکوله ایله رشید نامنده برخدمتیجی وار ایدی .

رشید النده کی عصایی قوردلره طوغری اوینادهرق کویا انلری قورقیدوب یولمزک اوزرندن صاوشدرمق ایسته دی بن دارلدم . اونلر بزه طوقتمیورلر سن اونلری زور ایله بزم اوزریمزه هجوم ایتمرمکمی استیورسک دیدم . قوردلرده ینه هیچ بر حرکت یوق یالکز جمله سنک کوزلری بزه ! بز بو حالدن براز جسارت آلهرق یواش یواش کیرویه چکلیمکه باشلادق یولمزی صایدیره رق کوزمنک اوچیله باقیورز حالا قوردلر ساکن بر حالده بزه باققده ایدیله . بیوک شوسه یه چیقار بریوله تصادف ایتمک همان او یوله صاهر ق قوردلرک کوزی اوکندن غائب اولدق . ارقه مزدن کله چکلر دیه قورقیور وتتره یوردق .

براز ایلروله یوب نفس آلدقن صکره خدمتیجی رشید قوردلرک نهدن طولانی ونصل اولوبده یزلندن حرکت و اوزریمزه هجوم ایتمکلرینی کمال تعجیله سویلر و هنوز دنیاده یاشامق مقدر اولدیغنی یوقسه پک بیوک تهله که کچیردی کمزی دهشتلی صورتله آکلایدی .
اشته بوکره احمد مرشدی حضرتلرینک مرقد عالیلرینی کورنجه سکز اون سنه اول قوردلره تصادف ایدرک دندان سباعانه لرندن نجات بولدیغمز محلك بوراسی اولدیغنی در خاطر ایلدم غریب بر حیرته طالدم . حی معنوی ایله حی اولان بو ذات ولایتسماتک هنوز معصوم ایکن امداد روحانیسنه نائل اولدیغمزی اکلادم روح عالیلرینه رحمتلر او قودم .

مشارالیهک بالاده ذکری مرور ایدن پندنامه عالیلرندن بشقه ولادت هایون رسالتپناه ایله مزین برمولد شریفی و حکایه جناب یوسف زلیخا کبی ده بعض آثار مبارکسی واردر .

شو نعت شریف آثار مبعجله سندندر

سکا قربان اوله جانم محمد	ایکی عالمده سلطانم محمد
سنی کورمزدن اول شوق عشقک	بکا کار ایتمدی جانانم محمد
خیالک کوکله نقش اولدی چقمز	جمالک اولدی سیرانم محمد
یاقار عشقک اودی جسمله جانی	ایرش درمانه سلطانم محمد

خانه‌سی شهرمرك يكي قپو سمتمده حالا معروفدر اواخر ايامنده شهره بر ساعت مسافده على بكارى قريه‌سنة رحلت ايدرك ١١٧٤ سنه‌سنده او قريه‌ده وفات ايلدى على بكارى قريه‌سنة عزيمته سبب برمودى كدى اولمشدر حكايه‌سى مشهوردر .
(احمد مرشدى كديسى كچى) ضرب مثلى بوندن يادكار قالمشدر بعض محملرده تحريف ايدرك (احمد بيجان كديسى كچى) ديرلر .

مرقد مباركلرى شهر ايله قريه اره‌سنده در . شهرمركا كئراهايليسى كچى حنفى المذهب اولدقلىرى كتابنده بيان بيوربيورلر .

مغفور مشار ايله اشبو تذكرةمرك زمان تحريرى اره‌سنده ١٢٠ سنه‌لك برمسافه اولديغندن شهرمزه اوزات عاليقدرد واصل اولان كيمسه قلامشدر انجق مشارالهي ادراك ايدنلره واصل اولان پيران روزكارمز موجوددر . مشاراليه اورته بويلى مدور چهره‌لى صيام وصولته زياده‌سيله مداوم غايت متواضع حلیم كريم بر ذات اولديغنى نقل وروايت ايدرلر خانه‌سى وعائله‌سى مالزهمه‌سنى بالذات كئنديلىرى اخذ واشترا اينرك خانه‌سنة كئيرردى ١١٤٩ سنه‌سنده قرق طقوز ياشنده ايكن يازديغى پند نامه‌سند . آق صقاللى اولديغنى بلمناسبه بيان بيورمسنه نظراً لحية مباركه‌سنى وقتندن اول اغارديغى اكلاشيليور .
زمان حيات مرشدانه‌لرنده انفاس شريفه‌لريله تبرك اولنديغى كچى وفاتندن صكره‌ده الان مرقد فيضانى زيارتگاه ارباب قلوبدر

مشارالهيك تاريخ وفاتى اخذ ايچون ١٢٩٥ سنه‌سنده بعض اخوان ايله مرقد عاليلىرى زيارت ايلديكمزده سرلوحه مزارينى موقعنده بوله‌مدق بر چوق تحريدن صكره ايكي‌به شق اولمق صورتيله هر پارچه‌سنى بر محله بوله‌رق پدرلرينك اسمى وكئنديلرينك حاج الحرمين اولملىرى و تاريخ وفاتى كشف و تحرير اولدى .
مشارالهيك مرقد منورينى كورنجه غريب بر حيرته طالبم سببيده ؛ زيارتمدن سگزاون سنه اول هنوز بنم كچى سگزا اون ياشنده ايكي رفيق معصوم ايله ، حج شريفدن كلكده اولان اقربادن بردانك استقباله كئتمشدك .

زمان شتا اولديغندن زمين برف ايله برجامه سفيد فامه بورنمش ايدى . على بكارى قريه‌سنة واردىغمزده حاجى نك اوكون كله‌ميه جكي و بزدن اول كلان مستقبلىنك كيرويه دوندكلرى خبرينى آله‌رق عودت ايلدك .

يولده بر محله واردقكه درت دانه كرك غضنفر پيكر يولمزاوستنده ايش . طار بر عقبه‌دن بقتة اوزرلرينه واردق . هنوز قورد كورمديكم ايچون كويك مدهش كو بكارى ظن ايتدم

حرف الف

—o—o—o—

احمد

اون بيك بيتدن متجاوز پندنامه ناظمی احمد مرشدی حضرتلریدر . خزانه ادبک شایان احترام محفوظاتندن اولان آثارینی احمد ، احمدی ، مرشدی ، امضالریله تزیین ایلردی . مشار الهیک پندنامهسی اقطار عالم اسلامیتده معروف و متداولدر . دفعات متعدده ایله طبع و تمثیل اولمشدر . غایت ساده عبارات و آچیق الفاظ ایله یازلمش اولان بو کتابک بالخاصه کویلیلمزک احوال روحیهرینه یک بیوک تأثیری واردر .

کویلیلمز ترلارندن عودتله کیجهلری برآزیه جمع اولدیلریمی خواجهلری بو کتابنی اوقور اولنر جان قولاغیه دکلرلر وحشیلکدهکی سقامت و ندامتی محاسن جوانمردیدهکی نجات و سعادتنی جناب مرشدی او یله ایکیهرك بیان ایلرکه کوزلرندن مدت العمر اشک ندامت آقیمیان برکیمسه بر قاچ صحیفهسنی دقتله اوقور ویا دکلرسه درین حیرتله طالهرق البته آغلر تائب و مستغفر اولور .

غریبدرکه بویه بر ذات نادر الوجودک تعریف ذاتیلری حقیقده یالکز پندنامهلری ظهرنده :

(عارف کامل اوحدی بارع فاضل المی دیار بکری السید احمد افندی قدس الله سره)

(و افاض علیه لطفه ، حضرتلرینک تالیف الیف و تصنیف لطیفلریدر)

عباره سندن بشقه هیچ برکتبده ایکی سطرلق اولسون برشی کورلیور .
ولادتکی ۱۱۰۰ حدودندهدر . پدرلری عثمان آغادر . — احمدی معصوم ایکن قالدک

یتیم — مصر اعنده بیان بیوردقلری وجهله پدر ووالدهدن یتیم قالمشدر .

نور عقل سدادی رهبر ایدرک تحصیل علوم وکالات ایلدی . بعده طریقت علیهیه

بالانتساب مرشد محقق بیره جکللی شیخ ابوبکر حضرتلرندن تکمیل طریقت و ۱۱۴۵

حدودنده حرمین شریفینه عزیمتله ایفای شعائر حج و زیارت ایتدی .

ایکی دفعه تاهل ایدرک — احمدی اولادیک ویر مکتبه — مصر اع عالیلرندن اکلاشیه جنی

اوزره استخلاف انجال ایلش ایسهده شمعی احفادینک موجود ایلسمی معلوم دکلدر .

تذکره شعراء آمد

مقدمه

بعد اداء ماوجب علينا . دیار بکر (آمد) شهری شعرا سنک تراجم احوال و آثارینه عائد اولمق اوزره اقدام کثیر ایله آمانه موفق اوله رق - مرآت الفوائد فی تراجم شعراء آمد - تسمیه ایندیکم تذکره بر کتاب کبیر اولمسنه و مندرج بولنان بعض ذواتک ترجمه احوال و آثار ی اللی التمش ودها زیاده صحیفه لری حاوی بولمسنه بناءً بوندن اختصار صورتیله برشی یازلمش اولسه ضبط و تحریر و مطالعه سنک موجب سهولت اوله جنی وارد خاطر اولدی .

صورت مفصله ده یازیلان اثر لک خواص عندنده قیمتی مسلم ایسه ده اختصار و ایجاز وادیسنده یازیلان لکده بشقه جه رواج ورغبتی واردر .

نته کیم اسلافده یازیلان بر چوق کتاب لک مفصلی اکمال ایدلکدن صکره برده مختصرینک میدانه کتیر لیدی کوریلور .

بناءً علیه (مرآت فواید) ک مختصری اولمق اوزره بو اثری تحریر و (تذکره شعراء آمد) اسمیله توسیم ایلدم .

شعرا منک عالم ادبیاته خدمت لری و خصوصیه داب قدیم شعرا وجهله یکدی بکریله مشاعره و مناظرده پک بیوک مهارت لری اولدیغندن درج اولنان نظائر نمونه لری خدیجه تفصیلاتی موجب اولمش ایسه ده مملکتک حیات ادبیه سنه تعلق ایدلکندن درج اولنملری ضروری کورلمشدر .

سائر مملکت اهالیسندن اولوب شهر مزده وفات ایدن شعرا ایله شهر مزدن سائر محالمره عزیمت و توطن ایلینرک اولاد و احسانندن شاعر ظهور ایتمش ایسه سلسله انساب معلوم اولمق ایچون (مرآت فواید) ده کی ترتیب صورتیله بو مختصرده دخی مندرجدر .

برده کندیلری مملکت مزه منسوب اولمدینی یا خود شهر مزده وفات ایلدیکی حالده بعض تذکره لرده تولد ویا وفاتی شهر مزه نسبت ایدیلانلرده واردر . حقیقت آکلا شلمق ایچون آنلر دخی مختصر صورتیله درج واره اولمشدر .

جناب حق حیاطده اولانلری عاقبتله بر مراد وفات ایدنلری رحمتیله شاد ایلسون .

من الله العون والعناية من البداية الى النهاية

کیدلی اقدجه قرق کون اوزرینه مرتب اولان سیاحت بش ماه تمادی ایلدی دیار بکره عودته حاضر لاندیغمز صرده عابدین پاشا حضرتلری سلانیک والیکنه تعیین بیوردلی. دیار غربتی اختیار ایلمک اوتاریخه قدر خاطر و خیاله کلامش اولدینی حالده آنی اوله رق سائق قدر بزى سلانیکه قدر سوق ایلدی. قرق کونلک سیاحت اوتوز سنه ی کیچدی.

اون آلی سنه صکره معموره العزیز ولایتی دفتر دارلغنه عزیمت حقیرانه مناسبتیه ۱۳۱۳ سنه سی محرمنده دیار بکره اوغرایه رق اون بش کون قدر اقامت ایلدیم نه کورسم (مرآت فوائد) ک صوک بر ایکی عصر لک زمانه عائد قسم مهمنک ماخذ مجسمی اولان مملکت اختیار لرینک جمله سی خوابگاه ابدیلرینه چکلمش و مر اقد مبارکه لری اوزرنده چیچکلر آچمش .

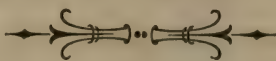
اولوقت اکلادم که بن شو کتابک تحریرینی بش اون سنه ده صکره یه بر اقمش اولسه ایدم اویکانه ماخذ مجسملری غائب ایده جکدم .

شمدی ایسه آرهدن بر اون آلی سنه ده کچمش و کتابک ختام تحریری تمام اوتوز ایکی سنه یه بالغ اولمشدر .

زیرده کی مقدمه دن اکلاشیه جینی اوزره - مرآت فوائد ک (تذکره شعرای آمد) اسمیه برده مختصرینی یازمشدم . بوکره طبع و تمثیلنی مناسب کوردم .

زمان جوانیده یازیلان بر اترك اوتوز ایکی سنه صکره طبع و تمثیلنه موفق ایدن جناب حقه عرض شکران ایدر . و مقصد وطن مقدسه الدن کلن بر خدمتی ایفایه چالشمق اولدیغندن مشاهده اوله جق خطالرك حسن نیته باغشلا نه جینی امید ایلم .

علی امیری
آمدی

افادۀ مخصوصه

ماضیدن مستقبه نقل وقوعات ایدن وسائط مبعجه دن بریده تذا کر شعرا در .
شوراسی شایان قید وتذکار در که تذا کر شعرا نامی تحتده یازیلان اثر لر یالکز شعر وشعرا یه
مخصوص اولیوب بالذات شاعر اولق یا بلناسبه ذکر ایندلمک صورتیه سائر اثر لر ده کور یله میان
نیجه نیجه ارباب هنر و معارف و اصحاب صنایع و نقایسک احوالی جامعدر که تذا کر شعرا یی
عمومی بر رغبت و قیمته ایصال ایدن اسباب مهمه دن بریده بودر .

یازق که شمیدی به قدر . یازیلان اوتوز قدر عثمانی تذا کر شعرا سی عمومی صورتیه
یازلمش اولوب برولایته و بار مملکتیه مخصوص تذا کر شعرا یازلمامشدر

مملکتیدن هنوز خارجه چیقمدیغ آوان جوانیده ایدی که مطالعه ایلدیکم تذا کر شعرا ده
مسقط رأسم اولان دیار بکر (آمد) شهرندن اول و اخر ظهور ایدن بر چوق عثمانی
شعرا سنک اسامی و احوالی یازلمدیغی و یازیلانلر کده اکثری یا کلش و غیر موافق صورتده
بولندیغی و بر قسمنک مسقط رأسلری هیچ کوسترلمدیگی و یا بشقه مملکتلره نسبت ایلدیگی
کورلمسی اوزرینه دیار بکر (آمد) شهری شعرا سنه و بومیانده کی سائر هنر و رانه مخصوص بر
تذکره یازمق آرزوسی حاصل اولدی .

ایجاب ایدن کتابلری تتبع ایلدکن بشقه ایام مناسبه ده بر سنه دن زیاده شهرک
مزار اقلرینی طولاشمق و مملکتک سکسان طقسان یاشلرنده کی اختیار لرینه مراجعت ایلک
و کیجه کوندز اوچ سنه چالشمق صورتیه بیک بشیوز صحیفه دن متجاوز - مرآت فوائد -
اسمیله بر اثر میداننه کتیرمش ایدم .

(مرآت فوائد) اون سکر یاشندن یکریمی بره قدر روضه شایمک برنوباه سیدر
اثرک زمان ختای اولان ۱۲۹۶ سنه هجریه سنه ده مرحوم عابدین پاشا اصلاحات
مأموریتیه دیار بکر ی تشریف ایدرک بو عبد عاجزی هیئت اصلاحیه امور تحریریه
مسودلکیله رفاقتلرینه آلمش لر ایدی .

معموره العزیز سیواس ولایتلریده دائره اصلاحیه داخلنده اولدیغندن شمیدلک ارغنی
معدنی سنجاغنه و یتشه بیلنیر سه خرپوته قدر تقیسات اجرا ایدرک قرقق کون ظرفنده مرکز اجرات
اولان دیار بکره عودت ایلک اوزره سنه مذکوره رمضانده عزیمته قرار ویرلمش و اثناء
حرکتده سیواس ولایت جلیله سی و الیکیده عهدۀ دولت لرینه تفویض بیورلمش ایدی .
خرپوته قدر کلنرک اون بش کون ایچنده ایجاب ایدن تدقیقات و تقیسات اجرا اولنمغله سیواسه

کتابخانه آمد

تذکره شعرا و آمد

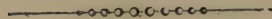

مؤلفی
حاج دفتردار اسبقی
علی امیری

عدد

۴

مطبعة آمدی

دیون عمومیہ جوارنده سلطان مکتبی سواقانده نومرو ۱۳

۱۳۲۷

- ۴۱۱ اظرف الشعرا و افخر الفضلا محمد رمزی آمدی . نظائر و سائره
۴۱۶ سلالة طاهره حضرت كاشنيه دن منشى معجز ادا حاجى بكر روشنى افندى آمدى .
نظائر و سائره

حرف زاء

- ۳۱۹ كاشف اسرار معانى كاتب ديوان وزرا على زارى افندى . نظائر و سائره
۴۲۱ اعظم المحققين شيخ اسماعيل فقير الله حضرت تليزىك سلالة طاهره سندن تاج المخدرات
فخر الموقرات زمزم خانم .
۴۲۴ خاتمة تذكرة شعراء آمدى . و بعض تصحيحات .

(د)

حرف ذال

- ۳۲۷ واقف شعر و انشا احمد ذکائی افندی . نظائر و سائره
۳۲۷ مفخر الاخوان ذوالفقار ذهني افندی . نظائر و سائره

حرف را

- ۳۳۰ واقف فنون و کلمات مفتی کاتبی مکتوبی ولایت فیض الله رائف افندی . نظائر و سائره
۳۳۵ غازی شهیر اسکندر پاشا احفادنن نجیب محترم یوسف رائف بک افندی
۳۳۶ مقبول رجال مملکت مقابلہ حی زاده یوسف افندی . نظائر و سائره
۳۴۲ پسندیدہ افضل و ابرار . شاعر حیتمند و فاشعار محمد قاسم راسم آمدی نظائر و سائره .
۳۴۶ افتخار فضلائی ذیشان و سر آمد ادبای شیرین بیان قلمهوی محمد راشد افندی مؤلف کتاب سانحات نظائر و آثار سائره
۳۵۷ قضاة فضائل سجادن شاعر ماهر محمد راغب آمدی . نظائر و سائره
۳۶۴ کوہر یکدانہ خاندان علما . مفخر اعیان و فضلا حاجی محمد راغب بک افندی و آباء و اجداد عالیری حقنہ بعض ایضاحات
۳۷۴ عارف اسرار سخندان خواجه ابراہیم رافت افندی ناظم مولد شریف
۳۷۶ شهر مزک تجار اصناف معتبرانندن شاعر ماهر رامش افندی . نظائر و سائره
۳۷۹ قاضی شام و شہبا منصور زاده ادیب کالاتپیرا مصطفی مجیب افندینک مخلص دیکری رایج امضاسیلہ بعض آثاری
۳۸۰ خاتم العرفا عزیز محمود ارموی حضرت تیرینک برادر زاده لری مشایخ کرام نقشبندیہ دن آچیق باش شہرتیلہ بنام واصل اسرار غیبی شیخ محمود رسمی آمدی و نظائر و بروسہ شہرندہ تشکیل ایلبدیک سلسلہ نقشبندیہ .
۳۸۶ قدوة الاطبا و عمدة الازکیا طیب اشہر محمد رضا افندی
۳۹۲ سیرت کزیدہ ایلہ موصوف معلم شعلہ افزای یکیشہر فنار علی رضا افندی آمدی نظائر و سائره
۳۹۷ معارف و کلمات ایلہ معروف لیب زاده محمد رفیع آمدی ناظم - جان و جانان - فارسی و ترکی نظائر و سائره
۴۰۹ استاد الادبا شیخ محمد شعبان کامی افندی حضرت تیرینک دیکر مخلصی رفیق امضاسیلہ بعض آثاری

(ج)

- ۲۲۱ شیخ تزیه الاحوال حسین افندی الماردینی
- ۲۲۲ وزرای عظام و فضلاى كرامدن اصیل ابن اصیل نجیب ابن نجیب شیخزاده ابراهیم
حفید پشای آمدی
- ۲۴۰ علمای عاملین و فضلاى کاملیندن قاسم پادشاه مدرسه‌سی مدرسی احمد حلمی
افندی آمدی
- ۲۴۲ شهرمنز تجار معتبرانندن و اعظم شعرای مملکتدن احمد حمدی چلبی . نظائر و سائرہ
- ۲۵۲ - کتن حلو - عامل مشهوری ظرفای مملکتدن معلم حمدی افندی
- ۲۵۳ اعظم المتکلمین و اعرف العلماء و العارفین مفتی آمد عبد الحمید افندی شهید
نظائر و سائرہ

حرف خاء

- ۱۵۸ کاتب غیور ذوالمفاخر و بستانی عرفان ناشر خالد افندی
- ۲۵۸ مشهور عبدالجلیل آمدی ساله‌سندن فاضل ادیب محمد خالد بك و عبدالجلیل زاده پیر
ساله‌سی حقننده بعض تفصیلات و عبدالجلیل زاده اسماعیل و چته‌جی عبدالله
باشارك مشهور نادر شاه ایله محاربه عظیمه‌لری و سائرہ
- ۲۶۹ سلف الشعرا و استاد البلغا خلیفه ناظم شهر انکیز آمد . نظائر و سائرہ
- ۵۷۷ شیخ صاحب اشتهار عارف خوش اطوار خلیف آمدی . ناظم فرقتنامه . نظائر و سائرہ
- ۲۹۲ ادیب معارف پیرا عاشق حسن و ادا خماری آمدی نظائر و سائرہ
- ۲۹۶ عاقل مجنون نما ذوقنون عرفان آشنا سید خندان برادر نسیمی مشهور
- ۲۹۷ اوحد الکاملین سنداالمحققین شیخ احمد خیالی مخدوم حضرت کاشفی آمدی نظائر
و سائرہ
- ۳۰۹ کزیده ادبای زمان صاحب فنون و عرفان احمد خیالی افندی ابن استادنا شیخ محمد
شعبان کامی آمدی نظائر و سائرہ و اون درت ذوات ایله برلکده لوحه تصویر عالیلری
- ۳۲۰ فخرالقضاة ، مصر قاضی اسبقی عربیانی زاده خیرالله خیری افندی و دیاربکر عربیانی
سلسله‌سی حقننده ایضاحات

حرف دال

- ۳۲۴ واصل نشئه معنوی ذوالفقار درجی مولوی
- ۳۲۵ جود و سخا ایله ممتاز و عرفان و ذکا ایله سرفراز غازی شهامت پیرا اسکندر
پاشا زاده درویش بك

(ب)

حرف جيم

- ۱۲۵ واقف مضمون و معنا صعصعه زاده آلاي اميني خليل جاذب افندي
۱۲۵ مجلد اصنافدن و ظرفاي شعرادن سيدعلي چاكري افندي . شاعر شهير نابيء نكته دانك
ديار بكره كلره شعراي مملكت و استادان موسيقيان ايله هم آهنگ شعر و نغمات اولمسي .
۱۲۹ مرغوب ظرفا استاد موسقي احمد جامي افندي ، نظائر و سائره
۱۳۴ قهوه خانه لر شعر اسندن جديدی
۱۳۵ حسن جان زاده شيخ الاسلام سعدالدين افندي احفادنن قاضي ء آمد عبد الكريم
جزمي افندي
۱۳۹ فضلاي كرام و وزيراي عظام موفقيت اتسامدن صاحب منشآت روم ايلي سر
عسكري نهنك دريای شجاعت جلال پاشا حضرتلری
۱۵۴ قدمای شعرادن جميلي ء آمدی
۱۵۵ باصمه جي اصنافدن شاعر جوان
۱۵۶ قهوه خانه لر شعر اسندن حاجي جوان
۱۵۸ شاعر ماهر آقسقوله بيكباشي جوري افندي
۱۶۱ پيشواي ابرار و قره العين اخيار مفتي قاسم افندي زاده سيد ابراهيم جهدي افندي .
جد عالي سعيد پاشا . نظائر و سائره

حرف حا

- ۱۶۵ امام الشعرا برهان الفضلا ابراهيم حاسم افندي . نظائر و سائره
۱۷۵ حضرت كلشني ء آمدی سالله طاهره سندن نجيب كامل محمدحالي افندي . نظائر و سائره
۱۸۲ منشيء ماهر خطاط و شاعر خليل حامد افندي . نظائر و سائره
۱۸۷ شهر شعرا و اكمل فضلا احمد حامی افندي . نظائر و سائره
۲۰۹ املح ادبا و اطرف شعرا استاد موسقي احمد حجازي افندي
۲۱۱ شهرمرك دميرجي اصنافدن شاعر حديدی
۲۱۳ صدر اعظم سردار اكرم جفاله زاده سنان پاشانك مخدومي ديار بكر واليسى
كوزلجه محمود پاشانك ديوان كاتبي ادرنه لي شاعر حسامی افندي
۲۱۵ شهرمرك قهوه جي اصنافدن شاعر حسرتی
۲۱۶ پير طريقت عليه كلشني ء آمدی خضر تليزنك حفيد عاليلری شيخ جليل القدر سيد
حسن حضرتلری

(۱)

فهرس

PL
213
E5

- ۲ افادہ مخصوصہ
- ۳ مقدمہ کتاب
- ۵ مشہور ہند نامہ ناظمی و آثار سائرہ مؤلفی قدوہ فضلا احمد مرشدی حضر تبری
- ۸ فخر الاسخیاہ غازی اسکندر پاشا زادہ احمد پاشا
- ۱۰ نفعی زمان طالب افندی زادہ ادہم افندی
- ۱۱ عمدۃ القضاۃ ادیب افندی
- ۱۲ اکمل الولاۃ والوزراء اسعد مخلص پاشا والی آمد نظائر و سائرہ
- ۱۶ غازی شہامت پیرا اسکندر پاشا بانی جامع شریف و سائر آثار نافعہ
- ۲۰ مفخر المحققین عزیز محمود ارموی حضر تترینک محذوم عالیبری شیخ اسماعیل چلبی
- ۲۱ زبدۃ الاذکیا محمد امین آصف افندی
- ۲۱ عارف باللہ فاضل آکاہ استاد الخطاطین حافظ محمد آکاہ سمرقندی آمدی . نظائر و سائرہ
- ۳۳ استاد القدما املح الشعرا الفقی آمدی . نظائر و سائرہ
- ۳۷ آمدی . ناظم لغتنامہ
- ۳۸ ممدوح الشعرا امینی محمد آغا کتخدای ولایۃ کرام . نظائر و سائرہ
- ۴۸ استاد الادبا امیر الشعرا جد جامع الحروف سید محمد امیری چلبی . نظائر و تفصیلات سائرہ
- ۶۵ تراب اقدام کائنات راقم الحروف امیری حقیر . قصائد و نظائر و سائرہ
- ۹۸ بدرقۃ المشایخ الکرام و عمدۃ الفضلاء العظام شیخ محمد امین آمدی توقاتی
- ۱۱۲ استاد موسیقی آہو چلبی آمدی و بعض اسامی عرفای موسیقیہ
- حرف با
- ۱۱۳ شکرچی اصنافندن و شعرا دن مشہور حاجی باقی آغا
- ۱۱۵ مقبول الاسخیا و قدوۃ الامراء شیخزادہ ابوبکر بکری بک . نظائر و سائرہ
- ۱۲۱ صاحب وجد و حال درویش بیعتی آمدی
- حرف تا
- ۱۲۴ منشی کامل فاضل بی معادل محمد ثانی چلبی سنجاری آمدی

2747

8a/84

تذکرہ شعرا و آمد

برنجی جلد

Emiri, 'Ali

Tezkire-i şu'arā-i Āmid

حلب دفتر دار اسبق امیری زاده

علی امیری

کتابک مجموعی اوج جلدن مرکبدر . برنجی جلد

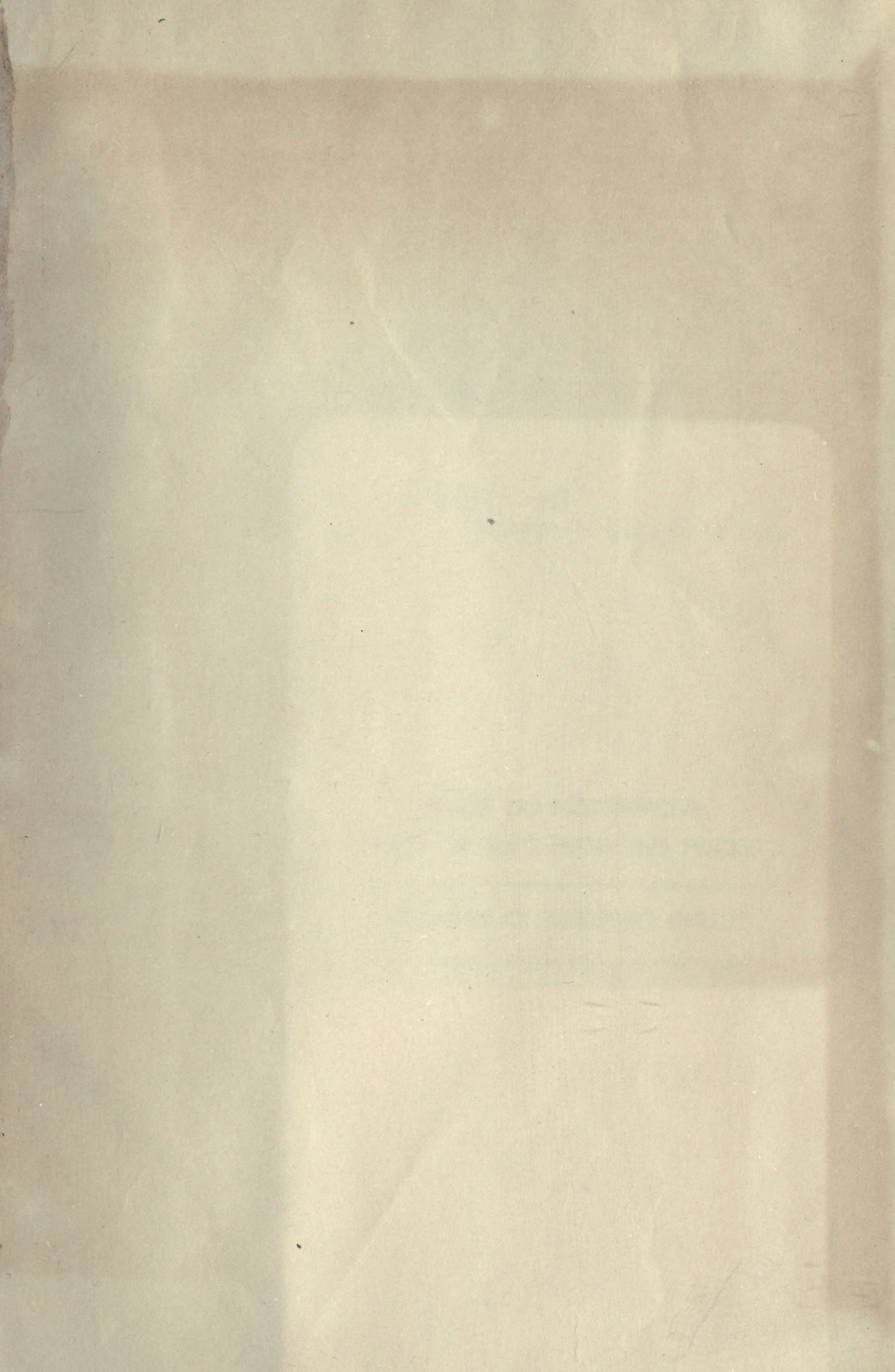
« زا » حرفه قدردر

درسعادت

مطبعه آمدی

دیون عمومیه جوارنده سلطان مکتبی سوقاغنده نومرو ۱۳

۱۳۲۸

PL
213
E5

Emīrī, 'Alī
Tezkire-'i ḡu'arā-'i Āmid

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY
